

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer(s) 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/1 Beoordeling veilige derde landen – Verenigde Staten van Amerika

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf 09-01-2020
Geldig tot en met 08-07-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van de Verenigde Staten van Amerika (VS) als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Om die reden is TOELT gevraagd om algemene informatie aan te leveren aangaande dit onderwerp. Deze informatie treft u in de link hieronder aan.

http://ind.pucoverheid.nl/zoeken/pdf/PUC_IND_1007021_0/1/

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of de VS in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Deze beoordeling treft u hieronder aan.

Beoordeling van de VS als veilig derde land:

Verdragen

De VS is partij bij het VN Anti-Folterverdrag (UNCAT) en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR). De VS is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag, hoewel het middels het protocol zich wel conformeert aan de artikelen 2-34 van het Vluchtelingenverdrag.

Bron: <https://verdragenbank.overheid.nl/nl/Verdrag/Details/003429>

Nationale procedure

De VS kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van de VS. In artikel 208 van de Immigration and Nationality Act is bepaald dat een vreemdeling die asiel is verleend niet zal worden teruggestuurd naar het land van herkomst.

Hervestiging en UNHCR

De VS kent een groot hervestigingsprogramma waarin nauw wordt samengewerkt met de UNHCR en NGO's. De VS heeft 22.591 vluchtelingen hervestigd in 2018. Naast de toetsing uitgevoerd door de UNHCR kent de VS ook hun eigen toetsing om te bepalen of een vluchteling wordt geaccepteerd voor hervestiging, welk proces twee jaar in beslag kan nemen. Wanneer een vluchteling is toegelaten voor hervestiging wordt er een NGO aangewezen welke de vluchteling helpt om te integreren en economisch zelfstandig te worden binnen in de VS.

Bron: <https://www.unhcr.org/resettlement-in-the-united-states.html>

De VS stelt een maximaal aantal op te nemen vluchtelingen vast, de zogenaamde 'Refugee ceiling'. In 2016 ging het om een quotum van 85.000 vluchtelingen, in 2019 lag het aantal op 30.000 en voor het jaar 2020 streeft de VS naar een quotum van 18.000 vluchtelingen.

Praktijk en procedure

In de praktijk is het mogelijk om asiel/bescherming aan te vragen bij de autoriteiten van de VS.

Bron: American Immigration Council, Fact sheet Asylum in the United States, 14 mei 2018

De duur van de asielprocedure varieert, doorgaans beslaat de procedure zes maanden tot enkele jaren, en de lengte van de asielprocedure varieert naar gelang wat de asielzoeker naar voren brengt in zijn asielverzoek.

Bron: <https://immigrationforum.org/article/fact-sheet-u-s-asylum-process/>

Een asielzoeker in afwachting van een beslissing op zijn aanvraag tot asiel komt alleen in aanmerking voor een 'work permit', als zijn aanvraag langer dan 180 dagen loopt zonder dat er een beslissing is genomen.

Bron: <https://www.nolo.com/legal-encyclopedia/asylum-applicants-work-permit-timing-32297.html>

De toegang tot federaal gefinancierde vergoedingen zoals huisvesting, voedselbonnen en zorg verschilt per staat. Over het algemeen kunnen asielzoekers hier pas aanspraak op maken wanneer zij een asielstatus hebben verkregen.

Bron: <https://www.humanrightsfirst.org/asylum/frequently-asked-questions-asylum-seekers>

Bron: <https://refugeeswelcomehome.org/housing-asylum-seekers/>

Indien de aanvraag tot erkenning als vluchteling of asielzoeker is gehonoreerd ontvangt men hiervan bewijs in de vorm van een gestempeld formulier genaamd I-94. Wie een jaar met een vluchtelingen- of asielstatus in de VS heeft verbleven kan de status van Lawful Permanent Resident, ook wel 'Green Card' genoemd, aanvragen.

Bron:

-Verenigde Staten, Citizenship and Immigration Services, Handbook for Employers M-274, 17 juli 2017

-Verenigde Staten, Citizenship and Immigration Services, Green card for Asylees, 10 juli 2017

Personen die asiel hebben verkregen in de VS, zijn vrij om te werken. Openbaar onderwijs is voor alle minderjarigen in de VS gratis en de gezondheidszorg is in de VS beschikbaar voor personen die hetzij verzekerd zijn tegen medische kosten,

hetzij de rekening zelf kunnen betalen. Personen die een verblijfsstatus voor asiel hebben vallen niet per definitie onder een verzekeringsprogramma, dit verschilt per staat.

Bron:

- Verenigde Staten, Citizenship and Immigration Services, Benefits and Responsibilities of Asylees, 2018
- Refugee Center Online, Public School in the USA, 2019
- Refugee Center Online, Healthcare for immigrants and refugees in the United States, 2019

Een statushouder kan niet onbeperkt in het buitenland verblijven. Wie twee jaar in het buitenland heeft verbleven kan alleen terugkeren als hij met succes een 'returning resident visa' heeft aangevraagd.

In april 2019 verscheen een artikel waarin wordt gesteld dat de autoriteiten in toenemende mate dergelijke aanvragen afwijzen met het argument dat iemand ten laste zou kunnen komen van de openbare middelen.

Bronnen:

- <https://www.reuters.com/article/us-usa-immigration-visas-insight/denials-of-u-s-immigrant-visas-skyrocket-after-little-heralded-rule-change-idUSKCN1RR0UX>
- <https://www.immihelp.com/usa-visa-refusal-and-reapplication-tips/>
- <https://www.alllaw.com/articles/nolo/us-immigration/reentry-permit-process-permanent-residents.html>

Grens met Mexico

Ten aanzien van asielzoekers die via Mexico de VS inreizen is in verschillende berichtgeving te lezen dat er aan de grens met Mexico sprake is van push-backs, in de zin van terugzending zonder dat er asiel kan worden aangevraagd.

Bronnen:

- <https://www.voanews.com/usa/us-mexico-widen-asylum-crackdown-push-back-all-migrants>
- <https://www.hrw.org/report/2019/07/02/we-cant-help-you-here/us-returns-asylum-seekers-mexico>

CNN berichtte in mei 2019 dat de VS zo'n 6.000 personen hebben teruggestuurd naar Mexico hangende hun asielaanvraag in de VS. Dit hangt samen met een wetswijziging die wordt genoemd 'Migrant Protection Protocols', ook wel bekend onder de naam 'Remain in Mexico'.

Bron: <https://edition.cnn.com/2019/05/21/politics/migrants-returned-to-mexico-immigration/index.html>

In juli 2019 kondigde president Trump nieuwe maatregelen aan die erop neerkomen dat asielzoekers komende via Mexico eerst moeten laten zien dat zij geen asiel hebben gekregen in Mexico alvorens ze zich kunnen kwalificeren voor asiel in de VS. Zowel UNHCR als de Inter-American Commission on Human Rights uitten hun bezorgdheid over deze handelswijze.

Bronnen:

- <https://www.reuters.com/article/us-usa-immigration-thirdparty/trump-administration-erects-another-barrier-to-immigrants-seeking-u-s-asylum-idUSKCN1UA1IL>
- <https://www.theguardian.com/us-news/2019/jul/15/trump-administration-immigration-rules-asylum-protections>
- <https://www.dw.com/en/us-announces-stricter-asylum-regulations/a-49600118>
- <https://www.unhcr.ca/news/unhcr-deeply-concerned-about-new-us-asylum-restrictions/>

<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:W55bAICeiTAJ:https://refweb.int/report/united-states-america/iachr-expresses-deep-concern-about-situation-migrants-and-refugees+&cd=6&hl=nl&ct=clnk&gl=nl>

Eerder verblijf in de Verenigde Staten

De VS zijn zeer alert op asielaanvragen van vreemdelingen in Nederland met een toeristenvisum voor de VS. De verwachting is dat de VS meteen zullen overgaan tot intrekking van het visum zodra zij in kennis worden gesteld van een voornemen tot afwijzing op grond van artikel 30, eerste lid onder c, Vw. Dit houdt in dat de vreemdeling geen toegang meer zal hebben tot het grondgebied van de VS en de enkele afwijzing op grond van artikel 30, eerste lid onder c, Vw na de intrekking van het visum niet langer stand zal houden. Gelet hierop is het uit pragmatische overwegingen, maar ook in lijn met het zorgvuldigheidsbeginsel besloten de contra-indicatie van eerder verblijf in de VS op grond van een toeristenvisum niet op voorhand als enkele afwijzingsgrond tegen te werpen. Omdat SUA AA&B graag een indicatie wil hebben hoe vaak deze situaties zich voordoen wordt het verzoek gedaan om dit bij hen onder de aandacht te brengen.

Conclusie:

Hoewel de VS geen partij is bij het Vluchtelingenverdrag, heeft het zich middels het protocol wel geconformeerd aan de artikelen 2-34 van het Vluchtelingenverdrag. Daarnaast is de VS partij bij een aantal andere belangrijke relevante mensenrechtenverdragen en is in artikel 208 van de Immigration and Nationality Act bepaald dat een vreemdeling die asiel is verleend niet zal worden teruggestuurd naar het land van herkomst.

Gelet hierop en omdat erkende vluchtelingen vrij zijn om te werken, openbaar onderwijs voor alle minderjarigen in de VS gratis is en de gezondheidszorg, hetzij verzekerd of tegen betaling, beschikbaar is, kan de VS in het algemeen als veilig derde land worden aangemerkt.

Oplettendheid wordt gevraagd ten aanzien van asielaanvragen van vreemdelingen die in Nederland verblijven met een toeristenvisum voor de VS.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB en JZ.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur	10.2.e
Telefoonnummer	06 50738835
Nummer & Titel	IB 2020/6 n.a.v. AAB DRC d.d. 17 december 2019
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel Landenpagina's – Democratische Republiek Congo
Relatie met	Algemeen ambtsbericht DRC d.d. 17 december 2019 en WBV 2015/4: het asielbeleid t.a.v. Congo DRC
Geldig vanaf	20-01-2020
Geldig tot en met	20-01-2022

1. Aanleiding

Op 17 december 2019 is het algemeen ambtsbericht DRC, die de periode van december 2018 tot en met november 2019 beslaat, gepubliceerd.

2. Verwachting

Het ambtsbericht leidt niet tot een beleidswijziging. Het huidige beleid, zoals neergelegd in WBV 2015/4, blijft van toepassing. Met dit informatiebericht worden enkele nuances onder de aandacht gebracht.

3. Inhoud/Toelichting

In het huidige beleid geldt dat de IND in ieder geval voor LHBT's en vrouwen die aannemelijk hebben gemaakt dat zij hebben te vrezen voor (seksuele) geweldpleging, aanneemt dat het niet mogelijk is de bescherming van de autoriteiten of internationale organisaties te verkrijgen.

Volgens het AAB 2019 is de situatie voor leden van oppositiepartijen/politieke activisten, mensenrechtenverdedigers, journalisten en weduwen ook niet rooskleurig, echter wordt ten aanzien van deze groepen voortsnog geen bijzonder beleid gevoerd. Er is hiertoe geen aanleiding gezien om redenen die hieronder nader zijn toegelicht. Dit neemt echter niet weg dat iemand op individueel niveau alsnog in aanmerking kan komen voor een vergunning. Een dergelijk beroep moet dan op individuele merites beoordeeld worden. Hiertoe wordt verwezen naar het algemene asielbeleid.

Leden van oppositiepartijen/politieke activisten, mensenrechtenverdedigers en journalisten.

Leden en aanhangers van de oppositie stonden in de aanloop naar de presidentsverkiezingen en na de bekendmaking van de verkiezingsuitslag, bloot aan pesterijen, bedreigingen en intimidatie. Na de installering van president Tshisekedi ontstond er meer democratische ruimte. Bovendien vond, sinds februari 2019, een afname van het aantal mensenrechtenschendingen plaats. Er vond nog altijd wel bedreiging plaats van mensenrechtenverdedigers en NGO's, vreedzame demonstraties werden gewelddadig onderdrukt en fundamentele vrijheden werden ingeperkt. Tijdens de verslagperiode stond de vrijheid van meningsuiting nog altijd onder druk. President Tshisekedi committeerde zich bij zijn aantreden sterk aan een verbetering van de

mensenrechtensituatie. Diverse mensenrechtenverdedigers werden vrijgelaten. Tijdens het eerste halfjaar van 2019 constateerde het Mensenrechtenbureau van de VN (BCNUDH) in de DRC een lichte verbetering van de persvrijheid. Vanwege deze lichte verbetering in de situatie is geen aanleiding gezien om bijzonder beleid te voeren ten aanzien van deze groep.

Religieuze minderheden

Religieuze groeperingen dienen zich te laten registreren door de overheid, maar werden niet gehinderd bij de uitoefening van hun geloof. Er is daarom geen aanleiding om bijzonder beleid te voeren voor religieuze minderheden.

Weduwen

De positie van weduwen in de DRC is niet rooskleurig. Na het overlijden van de echtgenoot komt het geregeld voor dat een weduwe wordt beschuldigd van hekserij, wordt mishandeld of wordt weggejaagd, al dan niet met haar kinderen. Het ambtsbericht verwijst voor meer toelichting naar het ambtsbericht van 2012: "Wanneer een vrouw door haar echtgenoot wordt verlaten, wordt ze doorgaans opgevangen door haar familie. Weduwen worden opgenomen in de gemeenschap. Indien dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld wanneer haar familie elders woont, is de positie van de vrouw kwetsbaar. De kans is groot dat ze dan op straat terechtkomt, vrijwel altijd met haar kinderen. Vrouwen die geen opleiding en baan hebben en daardoor moeilijk in hun levensonderhoud kunnen voorzien, lopen een grote kans het slachtoffer te worden van misbruik".

Het zijn van weduwe in de DRC betekent niet per definitie dat zij in aanmerking komt voor bescherming. Wanneer sprake is van een weduwe afkomstig uit agrarisch gebied die geen opleiding en baan heeft, zij niet kan voorzien in haar levensonderhoud en geen beroep kan doen op opvang door haar familie, kan zij geschaard worden onder het kopje: 'vrouwen die aannemelijk hebben gemaakt dat zij hebben te vrezen voor (seksuele) geweldpleging' waardoor wordt aangenomen dat het voor de betreffende vreemdeling niet mogelijk is de bescherming te verkrijgen van de autoriteiten en internationale organisaties.

4. Hoe te handelen

Dit informatiebericht is van toepassing op alle lopende asielzaken.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ-ST.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/7 Verkorten reactietermijnen nareis
Hoofdtak	Asiel Nareis en 8EVRM
InformIND Thema	Wet dwangsom en ingebrekestellingen
Relatie met	WI 2013/17 en IB 2019/98
Geldig vanaf	20-1-2020
Geldig tot en met	20-1-2022

1. Aanleiding

De IND wordt in toenemende mate geconfronteerd met ingebrekestellingen (hierna igs) en beroepen niet tijdig beslissen (hierna bntb). Een igs en/of (gegrond) bntb heeft als doel de IND aan te zetten tot het sneller afhandelen van een nareisaanvraag. Dit kan echter conflicteren met de reactietermijnen die de gemachtigde of Vluchtelingenwerk (hierna vwn) normaal gesproken heeft bij nareis en die in de wet- en regelgeving staan.

In Informatiebericht 2019/98 wordt de werkwijze toegelicht om de reactietermijnen van de vreemdeling en zijn gemachtigde te verkorten wanneer er een geldige igs is ingediend en/of wanneer er een gegrond bntb ligt bij asielzaken. Het Mona heeft op 18 december 2019 besloten dat ook Nareis aansluit bij de werkwijze in asiel. Dit IB geldt voor alle kwalificaties die door nareisunits worden behandeld: 647, 517 & 334.

2. Inhoud/Toelichting

Het verkorten van de reactietermijn heeft als doel om sneller te kunnen beslissen wanneer een dwangsom dreigt of al loopt. Ook biedt het verkorten van de reactietermijn de mogelijkheid om te voldoen aan de termijn die door de rechtbank is opgelegd na een gegrond bntb.

Het verkorten van de reactietermijn is mogelijk omdat het gemachtigde/vwn is die namens de vreemdeling verzoekt om zo snel mogelijk te beslissen, hetzij door indiening van een igs, hetzij door het instellen van een bntb. Dit verzoek om versnelling brengt echter redelijkerwijs met zich dat ook gemachtigde/vwn binnen een kortere termijn dan gebruikelijk dient te reageren. Indien er reeds een gegrond bntb ligt dan is bovendien door de rechter opgedragen om binnen een termijn van (meestal) twee weken te beslissen. Dat betekent dat de IND, gelet op deze rechterlijke opdracht, voorbij kan gaan aan termijnen die ertoe leiden dat deze termijn (ruim) wordt overschreden.

Onder het verkorten van de reactie termijn valt de termijn voor herstel verzuim en het plannen van een afspraak bij de ambassade¹ voor nader onderzoek. Van geval tot geval dient bekeken te worden wat een redelijke verkorting is, maar gelet op het feit dat de gemachtigde/vwn een igs heeft ingediend dan wel dat er een gegrond bntb ligt, wordt één week gezien als een redelijke termijn.

¹ De ambassade in Addis Abeba is hiervan uitgezonderd gezien de hoge wachttijden.

Wanneer de reactietermijn wordt verkort, is het wel zaak dat ook daadwerkelijk na afloop van de (verkorte) termijn direct beslist gaat worden. Het is immers niet redelijk om wel van de gemachtigde/vwn/vreemdeling te verlangen dat hij zich aan een verkorte termijn houdt terwijl het bestuursorgaan na deze verkorte termijn niet zo spoedig mogelijk reageert op de reactie.

3. Hoe te handelen

De volgende situaties kunnen zich voordoen bij de vraag of je de reactietermijn gaat verkorten:

Geldige igs en maximale looptijd verlopen

Wanneer er een geldige igs is ingediend en de maximale looptijd van 42 dagen is verlopen en er is geen BNTB ingediend, hoeft de reactietermijn niet verkort te worden. Het maximale bedrag dient immers al betaald te worden. Het is wel mogelijk om de termijn te verkorten.

Geldige igs en automatische dwangsom loopt

Er is een geldige IGS en de dwangsom loopt maar de maximale looptijd van 42 dagen is nog niet verstreken. Afhankelijk van de stand van de procedure dient bekeken te worden of verkorten zin heeft. Indien er bijvoorbeeld nader onderzoek moet worden opgestart, moet je nagaan of de tijd die gepaard gaat met dit nader onderzoek, de verkorte reactietermijn en de tijd die gepaard gaat met het maken van de beschikking nog binnen de looptijd valt. Zo niet, dan zal je aan de maximale looptijd zitten waardoor het geen zin heeft om de reactietermijn te verkorten.

Indien het verkorten van de reactietermijn wel leidt tot een minder hoog bedrag aan automatische dwangsom dan dient de reactietermijn verkort te worden.

Bntb ingediend, maar nog niet behandeld

Wanneer er een bntb is ingediend, maar nog niet behandeld door de rechtbank, ligt het niet in de rede om de termijnen te verkorten. Immers er ligt nog geen rechterlijke opdracht om op straffe van een dwangsom te beslissen. Het verdient wel aanbeveling om zo spoedig mogelijk de gebruikelijke stappen (hv/nader onderzoek) te zetten. Door de rechtbank hangende het beroep te melden dat de behandeling al ter hand is genomen en een prognose te geven van de behandeltermijn, kan worden bewerkstelligd dat de rechtbank een ruimere termijn biedt voor het nemen van een beslissing dan de gebruikelijke twee weken. Zeker als er nader onderzoek op de ambassade plaatsvindt, is het belangrijk dit door te geven aan JZ.

Bntb gegrond, dwangsom loopt nog niet

De rechtbank zal in beginsel een termijn van twee weken geven om te beslissen waarna de dwangsom gaat lopen. In deze situatie verkort je de reactietermijn naar één week. Als de rechtbank een ruimere termijn dan twee weken biedt en het is mogelijk binnen die termijn te beslissen zonder verkorting van de reactietermijnen, ligt het verkorten van laatstgenoemde termijnen niet in de rede.

Bntb is gegrond en de dwangsom loopt

Afhankelijk van de stand van de procedure dient bekeken te worden of het verkorten van de termijn zin heeft. Indien een gezinslid bijvoorbeeld nog moet worden gehoord, moet je nagaan of de tijd die gepaard gaat met het nader onderzoek, de verkorte reactietermijn en de tijd die gepaard gaat met het maken van de beschikking nog binnen de looptijd valt. Zo niet, dan zal je aan het maximale bedrag van de dwangsom zitten waardoor het geen zin heeft om de reactietermijn te verkorten.

IGS ingediend door vwn, zaak nog niet opgepakt

Neem telefonisch contact op met Vluchtelingenwerk waarbij je uitlegt dat je de zaak in behandeling neemt. Vwn heeft de afspraak dat zij een ingebrekestelling intrekken als de zaak wordt opgepakt. Draag er wel zorg voor dat je actie onderneemt in de zaak als vwn de igs heeft ingetrokken.

Contact opnemen

Vluchtelingenwerk is op de hoogte gesteld van onze nieuwe werkwijze. Het verdient (sterke) aanbeveling om voor het verzenden van de hv-brief contact op te nemen met gemachtigde. In de praktijk hebben meerdere advocaten geklaagd over de (onverwachte) eenzijdige inkorting van de reactietermijnen, waarbij soms tegelijkertijd door de gemachtigde wordt aangegeven dat er wel een zeker begrip bestaat. Telefonisch contact kan veel kou uit de lucht nemen.

Indien vwn/gemachtigde aangeeft dat het hen niet lukt om binnen één week te reageren op de herstel verzuimbrieven, kun een langere reactietermijn afspreken, onder voorwaarde dat de langere termijn niet meetelt met de berekening van de dwangsom, of dat de igs wordt ingetrokken. Uiteraard dienen deze afspraken schriftelijk vastgelegd te worden.

Indien de gemachtigde/vwn niet instemt met het afzien van het claimen van de dwangsom, wordt uiteraard niet afgezien van het verkorten van de termijn. Het is dan aan de gemachtigde/vwn om in bezwaar/beroep hiertegen op te komen. In het geval van een incomplete aanvraag kun je vwn/gemachtigde erop wijzen dat op het aanvraagformulier precies staat aangegeven welke informatie (documenten/verklaringen) moet worden overgelegd.

De volgende tekst kan worden opgenomen bij het verkorten van de reactietermijn:

IGS

*De termijn voor het reageren op de herstelverzuimbrieven/*het maken van een afspraak op de ambassade is verkort vanwege de op d.d. ingediende ingebrekestelling.*

BNTB (binnen twee weken termijn)

*De termijn voor het reageren op de herstelverzuimbrieven/ *het maken van een afspraak op de ambassade is verkort om de in de uitspraak van de rechtbank*, nevenzittingsplaats * van * genoemde termijn van twee weken mogelijk te maken, dan wel om deze termijn zo min mogelijk te overschrijden.*

BNTB (dwangsom loopt)

*De termijn voor het reageren op de herstelverzuimbrieven/ *het maken van een afspraak op de ambassade is verkort om de in de uitspraak van de rechtbank*, nevenzittingsplaats * van * genoemde beslistermijn niet langer dan noodzakelijk te overschrijden.*

Het ligt in de verwachting dat het verkorten van de reactietermijnen bij sommige advocaten weerstand oproept en wellicht leidt tot klachten. Dit is echter het gevolg van het indienen van een igs of bntb. Het telefonisch overleg voorafgaand aan de verkorting, kan dergelijke klachten mogelijk voorkomen. Waak er echter wel voor om de indruk te wekken dat de IND een ultimatum stelt. De gemachtigde/vwn maakt middels de igs dan wel het beroep duidelijk dat hij zo spoedig mogelijk een besluit wil ontvangen, daar wil de IND zo goed als mogelijk aan voldoen. Wil de gemachtigde meer tijd om te reageren op herstel verzuim of het maken van een

afspraak, dan wil de IND daaraan wel tegemoetkomen, maar dan moet ook de gemachtigde zich van zijn redelijke kant laten zien. Vluchtelingenwerk in geïnformeerd over deze nieuwe werkwijze.

Het achterliggende doel van het indienen van een igs of bntb is voor de meeste klanten om een zo spoedig mogelijke gezinshereniging af te dwingen. Een afwijzing omdat het dossier niet compleet is, is dus niet in het voordeel van de klant (en vwn/gemachtigde). Zodra er bijvoorbeeld DNA onderzoek wordt opgestart, is de ervaring dat sommige gemachtigden bereidt zijn om hun igs/bntb in te trekken. Het is raadzaam dit dan ook telefonisch uit te leggen aan de gemachtigde. Eventueel kun je gemachtigde trachten te bewegen richting het afzien van claimen van een dwangsom.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met SUA, JZ & A&B

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/8 Consulaire verklaring ambassade Somalië

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema **Somalië, titels en documenten**

Relatie met
Geldig vanaf 23-01-2020
Geldig tot en met 22-01-2022

1. Aanleiding

In november 2019 zijn wij voor het eerst geconfronteerd met een nieuwe consulaire verklaring van de Somalische ambassade.

2. Verwachting

Het beleid zoals neergelegd in dit informatiebericht blijft zonder tegenbericht van kracht.

3. Inhoud/Toelichting

Afgelopen tijd zijn we geconfronteerd met een consulaire verklaring van de Somalische ambassade te Brussel, zie bijlage. Hoewel we normaliter van oordeel zijn dat een document van de ambassade van een land wel de nationaliteit van een vreemdeling onderbouwd - maar niet direct iets over de herkomst zegt - geldt dit niet voor dit document. Dit is onder meer ingegeven door de tekst van de verklaring waar aangegeven wordt dat zij geen nationaliteitsverklaring konden afgeven wegens het ontbreken van de juiste documenten.

4. Hoe te handelen

Dit document is geen nationaliteitsverklaring, en onderbouwt dus ook niet per definitie de nationaliteit van de vreemdeling. Als de vreemdeling verder geen andere ondersteunende verklaringen of documenten heeft kan de gestelde nationaliteit alsnog ongeloofwaardig worden bevonden.

Indien dit document is ingediend bij een herhaalde asielaanvraag waar de eerdere aanvraag is afgedaan op ongeloofwaardige identiteit, nationaliteit en herkomst, al dan niet op basis van een taalanalyse, leidt het overleggen van enkel dit document niet tot een ander oordeel dan bij de vorige aanvraag.

LMA

Indien de DT&V op basis van deze consulaire verklaring er in slaagt een vlucht naar Somalië te boeken en de vreemdeling op grond hiervan een opvolgende (vliegtuigtrap) asielaanvraag indient dient als volgt gehandeld te worden.

Als de vreemdeling stelt dat het novum is gelegen in deze consulaire verklaring en de afgegeven LP door de ambassade dient alsnog uit gegaan te worden van de Somalische nationaliteit. Je kunt dan geen art. 3.1 Vb besluit nemen. In een EDT of een AA procedure zal je dan alsnog moeten onderzoeken of het standpunt kan worden ingenomen dat hiermee de Somalische nationaliteit voldoende aannemelijk

is gemaakt, maar de herkomst en het (oorspronkelijke) asielrelaas nog niet. Het verdient de voorkeur om, bij een afwijzing, de asielaanvraag (kennelijk) ongegrond (artikel 30b, eerste lid onder g, Vw) te verklaren en niet af te doen op grond van niet-ontvankelijkheid (artikel 30a, eerste lid onder d, Vw).

5. Afstemming

Dit document is afgestemd met JZ en BDoc

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/9 Horen en beslissen in zaken van Iraakse jezidi's

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Asiel landenpagina's, Irak, kwetsbare minderheid

Relatie met IB 2019/79 Tijdelijk aanhouden Iraakse Jezidi's,
IB 2019/102 Beslissen asielaanvragen Iraakse Jezidi's
Geldig vanaf 29-1-2020
Geldig tot en met 29-10-2021

1. Aanleiding

Op 4 juli 2019 is in de Tweede Kamer de Motie Van Toorenburg c.s. over de beoordeling van asielaanvragen van jezidi's uit Irak aangenomen. In de motie is verzocht een genereus (vertaald naar 'zorgvuldig') beleid te voeren ten aanzien van jezidi's die verbleven hebben in vluchtelingenkampen in de Koerdische Autonome Regio (KAR) in Irak. Naar aanleiding van deze motie is *IB 2019/102 Beslissen asielaanvragen Iraakse Jezidi's* opgesteld. Om geen verdere vertraging in de zaken van Iraakse jezidi's op te lopen, is dit informatiebericht echter zonder uitgebreid overleg met Directie Migratie Beleid (DMB) gepubliceerd. Na overleg met DMB is besloten een nieuw informatiebericht op te stellen, waarin een aantal zaken verder is uitgewerkt. Het gaat hier met name om nuanceverschillen die de uitkomst van lopende zaken of reeds besliste zaken hoogstwaarschijnlijk niet anders zullen maken.

2. Verwachting

Dit informatiebericht ziet toe op de gevolgen van de aangenomen motie: een minder restrictieve toepassing van het kwetsbare minderheidsbeleid ten aanzien van jezidi's afkomstig uit centraal Irak (inclusief Ninewa).

3. Inhoud/Toelichting

Met de eerder genoemde motie heeft de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid besloten om jezidi's afkomstig uit centraal Irak niet langer terug te sturen naar vluchtelingenkampen in de KAR, maar om hun asielaanvragen te toetsen aan hun herkomstgebied in centraal Irak (in veel gevallen Sinjar). Jezidi's afkomstig uit centraal Irak worden aangemerkt als kwetsbare minderheidsgroep. Het uitgangspunt van het kwetsbare minderhedenbeleid is dat aanvullende omstandigheden om een toekomstige vrees aannemelijk te maken niet meer nodig zijn. De vreemdeling kan namelijk met een beperkte indicatie aannemelijk maken dat hij te vrezen heeft. Een beperkte indicatie kan gelegen zijn in wat de vreemdeling zelf of personen in de naaste omgeving van de vreemdeling die behoren tot de kwetsbare minderheidsgroep aan mensenrechtenschendingen hebben ondervonden. Daarbij is naar aanleiding van de voorgenoemde motie besloten dat de IND het kwetsbare minderhedenbeleid minder restrictief zal toepassen op deze groep. Hoe deze beslissing in de praktijk zijn uitwerking heeft, wordt in dit informatiebericht toegelicht.

Dit IB is verder slechts van toepassing op zaken van jezidi's die niet in aanmerking komen voor een vergunning op grond van artikel 29, aanhef en eerste lid onder a, Vw.

4. Hoe te handelen

Aanvragen van jezidi's uit Irak zijn in dit kader globaal in drie groepen te verdelen:

1. jezidi's van wie de herkomst in de KAR ligt;
2. jezidi's die voorafgaand aan vertrek in centraal Irak verbleven;
3. jezidi's afkomstig uit centraal Irak die voorafgaand aan hun vertrek in de KAR hebben verbleven.

1. Jezidi's van wie de herkomst in de KAR ligt

De werkwijze voor zaken van jezidi's wiens herkomst in de KAR ligt (de vreemdeling is geboren in de KAR en heeft daar enige tijd gewoond), is niet gewijzigd. Voor deze groep geldt dat aan de KAR als herkomstregio getoetst wordt. Voor hen geldt het kwetsbare minderheidsbeleid dan ook niet. Zij kunnen dus enkel op basis van een individuele beoordeling in aanmerking komen voor een asielv vergunning.

2. Jezidi's die voorafgaand aan vertrek in centraal Irak verbleven

Jezidi's uit centraal Irak vormen een kwetsbare minderheidsgroep. Zoals eerder aangegeven is besloten bij deze groep het kwetsbare minderhedenbeleid minder restrictief toe te passen. Dat betekent meer concreet dat de IND sneller een beperkte indicatie aan zal nemen.

De inval van IS in het noordelijk deel van centraal Irak vond plaats in augustus 2014. Als een jezidi daarin geen aanleiding heeft gezien centraal Irak te verlaten en pas geruime tijd later Irak heeft verlaten om redenen die geen direct verband houden met de inval, dan kunnen de gebeurtenissen in augustus 2014 in beginsel niet worden aangemerkt als beperkte indicatie. Er is dan immers sprake van een aanzienlijk tijdsverloop tussen de mensenrechtenschendingen en het vertrek van de vreemdeling uit het land van herkomst¹.

Indien de vreemdeling echter (daarnaast) met geloofwaardige en individualiseerbare verklaringen aanvoert dat er voorafgaand aan vertrek sprake is geweest van mensenrechtenschendingen bij hemzelf of zijn naaste omgeving, of indien er sprake is van slechte leefomstandigheden die voortkomen uit discriminatie van de groep, zal dit worden meegewogen en veelal leiden tot een beperkte indicatie. Gelet op de slechte positie van jezidi's in centraal Irak zal – ook in die gevallen waarin de vreemdeling dit in zijn gehoor niet expliciet heeft aangegeven – al snel worden aangenomen dat de slechte leefomstandigheden voortkomen uit discriminatie van de jezidi's. Dit wordt in samenhang met het overige dat is aangevoerd beoordeeld. In zaken waarin nog een gehoor plaats moet vinden, dient de vreemdeling hierover wel bevraagd te worden.

3. Jezidi's afkomstig uit centraal Irak met verblijf in de KAR

Indien een jezidi afkomstig is uit centraal Irak (veelal Sinjar) en hij voorafgaand aan het vertrek uit Irak in de KAR heeft verbleven, wordt de KAR niet als vaste woon- en verblijfplaats aangemerkt. Anders dan aangegeven in het IB 2019/102 is dit ongeacht de reden van verblijf in de KAR, de lengte van het verblijf en de leefomstandigheden. In de beantwoording van Kamervragen over het uitzetten van jezidi's is hierover opgenomen dat is gebleken dat ontheemde jezidi's het in de KAR namelijk bovengemiddeld zwaar hebben².

1 Zie voor meer informatie omtrent het kwetsbare minderheidsgroepenbeleid WI 2013/14 Instructie beleid 'Kwetsbare minderheidsgroep'

2 Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2018-2019, nr. 3345: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20182019-3345.html>

Dat de KAR niet als vaste woon- en verblijfplaats zal worden aangemerkt, betekent dat er in deze gevallen getoetst zal worden aan centraal Irak. Bij deze zaken zal er echter geen tijdsverloop worden tegengeworpen indien de vreemdeling een beroep doet op de (dreigende) inval van IS in Sinjar in 2014, mits die (dreigende) inval aanleiding is geweest om uit centraal Irak te vertrekken. De vreemdeling is immers uit zijn herkomstgebied gevlucht voor IS. De inval van IS is voor deze groep dus voldoende om als beperkte indicatie aan te merken. Ook indien de vreemdeling is gevlucht voor andere extremistische groepen of voor een situatie van geweld, geldt bovenstaande.

Indien er sprake is van een jezidi die (bijvoorbeeld na de komst van IS) naar de KAR is gevlucht en later weer is teruggekeerd naar centraal Irak, moet bezien worden of de vreemdeling zich weer gevestigd heeft in centraal Irak, of dat hij enkel op en neer reisde of slechts de mogelijkheden tot hervestiging heeft verkend. Indien hij zich opnieuw gevestigd heeft in centraal Irak valt hij onder de situatie als bedoeld onder 2. Indien hij op en neer heeft gereisd valt de vreemdeling onder de situatie als bedoeld onder 3.

Wanneer een zaak van een jezidi niet eenduidig onder één van de bovenstaande categorieën valt, neem dan contact op met SUA voor overleg over de te voeren lijn.

Kwetsbare minderheidsbeleid

Uit vorenstaande blijkt dat het kwetsbare minderheidsbeleid minder restrictief toegepast zal worden; aspecten als de slechte leefomstandigheden als gevolg van voortdurende discriminatie van jezidi's zullen nu worden meegewogen. Het minder restrictief toepassen van het kwetsbare minderheidsbeleid heeft ook gevolgen voor andere kwetsbare minderheden, in ieder geval uit centraal Irak. Indien andere kwetsbare minderheden uit centraal Irak soortgelijke asielmotieven naar voren brengen, zullen deze op dezelfde wijze getoetst worden.

Indien andere (kwetsbare minderheids-)groepen, al dan niet uit andere landen, zich op deze wijze van toetsen beroepen is het verzoek dit signaal per locatie te verzamelen en in te brengen bij het volgende LASKA. Het doel hiervan is inzicht te krijgen in hoeverre dit beleid van invloed is op andere groepen dan de jezidi's en niet vanwege inhoudelijke afstemming over de beslissing.

Het minder restrictief toepassen van het kwetsbare minderheidsbeleid betekent overigens niet dat alle asielaanvragen van jezidi's worden ingewilligd. Zoals hierboven al toegelicht, zullen asielaanvragen van jezidi's die oorspronkelijk afkomstig zijn uit de KAR aan dit gebied getoetst worden, waar de jezidi's niet tot een kwetsbare minderheidsgroep behoren. Tevens kunnen zaken waarin openbare orde of 1F-aspecten spelen die een afwijzing zelfstandig kunnen dragen ook met het bestaan van geringe indicaties worden afgewezen.

Bovenstaand beleid geldt ook voor vreemdelingen die eerder zijn afgewezen en nu een opvolgende aanvraag indienen. Deze aanvragen dienen getoetst te worden volgens bovenstaande soepelere toepassing van het kwetsbare minderheidsgroepenbeleid.

Gehoren

Bij het behandelen van de asielaanvragen van jezidi's die nog geen gehoor hebben gehad is het van belang dat de bovengenoemde elementen goed kunnen worden getoetst. Het is dan ook raadzaam om in de gehoren aandacht te besteden aan de leefomstandigheden in centraal Irak en de vraag of die leefomstandigheden negatief zijn beïnvloed door discriminatie wegens het zijn van een jezidi. Als de vreemdeling hierover bevraagd is, maar uit de verklaringen van betrokkene (ook in samenhang

met het overige aangevoerde) niet kan worden afgeleid dat de slechte leefomstandigheden voortkomen uit discriminatie, dan leiden de slechte leefomstandigheden niet tot het aannemen van een beperkte indicatie.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ, A&B en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/14 Beleidskader Kind met een Kinderbeschermingsmaatregel per 1/10/2019
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel/ Regulier
InformIND Thema	B8/13 Vc en B9/16 Vc
Relatie met	
Geldig vanaf	31-01-2020
Geldig tot en met	31-01-2022

1. Aanleiding

Dit informatiebericht is een update van IB 2019/97 Beleidskader Kind met een Kinderbeschermingsmaatregel per 1 oktober 2019. Op een aantal punten is het informatiebericht verduidelijkt, onder meer met betrekking tot de overgangsregeling. Verder is de meest recente versie van de interne procesbeschrijving Kinderbeschermingsmaatregel binnen de Vreemdelingenketen toegevoegd. IB 2019/97 komt met dit informatiebericht te vervallen.

Met ingang van 1 oktober 2019 is de juridische grondslag voor het verlenen van verblijfsvergunningen humanitair tijdelijk en verblijfsvergunningen humanitair niet-tijdelijk aan minderjarige vreemdelingen met een kinderbeschermingsmaatregel vastgelegd in het Vreemdelingenbesluit en in het Voorschrift Vreemdelingen. De verblijfsvergunning humanitair tijdelijk wordt verleend op grond van artikel 3.48, tweede lid, aanhef en onder b, Vb en artikel 3.24aa, eerste lid, aanhef en onder f, VV en artikel 3.6b Vb. De verblijfsvergunning humanitair niet-tijdelijk wordt verleend op grond van artikel 3.51, derde lid, Vb en artikel 3.24aa, tweede lid, aanhef en onder j, VV en artikel 3.6b Vb.

De verblijfsvergunning kan, behalve op aanvraag, ook ambtshalve worden verleend als uit het dossier blijkt dat aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Er is met ingang van voornoemde datum een beleidskader 'Minderjarige vreemdelingen met een kinderbeschermingsmaatregel' opgenomen in de paragrafen B8/13 Vc en B9/16 Vc. Tevens is er een interne procesbeschrijving Kinderbeschermingsmaatregel binnen de Vreemdelingenketen tot stand gekomen, waarin de respectievelijke rollen van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) en de IND zijn beschreven. Zie bijlage 1.

In dit informatiebericht kun je lezen op welke wijze zaken van kinderen met een kinderbeschermingsmaatregel vanaf 1 oktober 2019 moeten worden behandeld. Tevens worden de respectievelijke rollen van de IND contactpersoon 'Belang van het Kind' en de beslisser nader toegelicht, niet alleen bij de behandeling van zaken van minderjarige vreemdelingen, waarin een kinderbeschermingsmaatregel reeds is opgelegd, maar ook in zaken van minderjarige vreemdelingen, waarin een kinderbeschermingsmaatregel mogelijk gaat worden opgelegd. Ook wordt het overdraagbaarheids criterium in het nieuwe beleidskader nader toegelicht. Het

nieuwe beleidskader is op een aantal punten gelijk gebleven aan het oude interne besliskader. Hierop wordt ook ingegaan. Tot slot wordt ingegaan op de registratie van minderjarige vreemdelingen met een kindbeschermingsmaatregel.

2. Verwachting

Dit informatiebericht zal niet worden opgenomen in de Vc of in een openbare werkinstructie.

3. Inhoud/hoe te handelen

3a. Overgangsregeling

Aanvragen ingediend op of na 1 mei 2019

Het beleid voor minderjarige vreemdelingen met een kindbeschermingsmaatregel, dat is neergelegd in B8/13 Vc en B9/16 Vc, geldt voor eerste aanvragen, die op of na 1 mei 2019 worden ingediend wegens een kindbeschermingsmaatregel. Deze zaken die eerder werden aangehouden omdat de discretionaire bevoegdheid is afgeschaft en de juridische grondslag voor het verlenen van een verblijfsvergunning aan kinderen met een kindbeschermingsmaatregel nog niet was geregeld, moeten nu ter hand worden genomen en conform het nieuwe beleid worden behandeld.

Let op: De vergunning die wordt verleend op grond van het nieuwe beleidskader, kan op grond van artikel 26 Vw niet eerder ingaan dan op 1 oktober 2019, de datum van inwerkingtreding van het VV, omdat de bevoegdheid tot verlening pas op deze datum is ontstaan en op dat moment pas aan alle voorwaarden kan zijn voldaan.

Aanvragen ingediend vóór 1 mei 2019

Eerste aanvragen van minderjarige vreemdelingen met een kindbeschermingsmaatregel die zijn ingediend vóór 1 mei 2019 worden beslist volgens het oude recht (het interne besliskader voor kinderen met een kindbeschermingsmaatregel. Zie Informatiebericht 2017/73) op grond van artikel 3.103 Vb.

Artikel 3.103 Vb luidt:

De aanvraag wordt getoetst aan het recht dat gold op het tijdstip waarop de aanvraag is ontvangen, tenzij uit de Wet anders voortvloeit of het recht dat geldt op het tijdstip waarop de beschikking wordt gegeven, voor de vreemdeling gunstiger is.

De beoordeling van de aanvraag aan de hand van het oude recht is gunstiger voor de vreemdeling, omdat in het oude recht het overdraagbaarheids criterium, behoudens in Dublin-gevallen en in het geval dat de minderjarige vreemdeling internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, geen rol speelt.

Uitzondering:

In het interne besliskader staat: " (...) Slechts in die gevallen waarin op voorhand duidelijk is dat het kind nimmer kan terugkeren in de oorspronkelijke gezinssituatie kun je direct een verblijfsvergunning onder de beperking 'humanitair niet-tijdelijk' op grond van 3.51, eerste lid aanhef en onder k, Vb verlenen. Hierbij moet vaststaan dat de biologische ouders van het kind geen verblijfsrecht kunnen (gaan) ontlenen aan het verblijfsrecht van hun kind".

Het nieuwe beleid kan gunstiger zijn als er sprake is van gezagsbeëindiging. De voorwaarde dat de biologische ouders van het kind geen verblijfsrecht kunnen (gaan) ontlenen aan het verblijfsrecht van het kind wordt niet als voorwaarde gesteld voor een vvr humanitair niet-tijdelijk (zie B9/16.2 Vc).

Let op: Als in een dergelijk geval het nieuwe recht wordt toegepast, kan de vergunning niet eerder ingaan dan op 1 oktober 2019, de datum van inwerkingtreding van het VV, omdat de bevoegdheid niet voor 1 oktober 2019 bestond.

Verlengingsaanvragen.

Aanvragen om verlenging van verblijfsvergunningen die zijn verleend onder het tot 1 mei 2019 geldende recht worden beslist conform het tot 1 mei 2019 geldende recht (het oude interne besliskader)¹. **Dit geldt dus ook voor aanvragen om verlenging van de hiervoor genoemde verblijfsvergunningen die zijn ingediend op of na 1 mei 2019.**

Aanvragen om wijziging van de beperking in humanitair niet-tijdelijk, ingediend vóór of na 1 mei 2019 door vreemdelingen die drie jaar in het bezit zijn geweest van een vvr humanitair tijdelijk wegens een kinderbeschermingsmaatregel

Deze aanvragen worden beslist volgens het oude recht (het informele besliskader voor kinderen met een kinderbeschermingsmaatregel. Zie Informatiebericht 2017/73).

Overgangsregeling en de inherente afwijkingsbevoegdheid

In de volgende situatie moet contact worden opgenomen met de portefeuillehouder OTS van SUA:

De vreemdeling is in het bezit (geweest) van een verblijfsvergunning humanitair tijdelijk wegens een kinderbeschermingsmaatregel op grond van het oude interne besliskader. De geldigheidsduur van deze vergunning kan niet meer worden verlengd, omdat de vreemdeling niet meer onder toezicht is gesteld (de rechter heeft de OTS niet verlengd of de vreemdeling is meerderjarig geworden). De vreemdeling heeft geen drie jaar een verblijfsvergunning op grond van het oude interne besliskader gehad, waardoor hij niet in aanmerking kan komen voor een verblijfsvergunning humanitair niet-tijdelijk op grond van het oude recht, maar hij is wél ten minste gedurende één jaar in het bezit geweest van de eerdergenoemde verblijfsvergunning.

Bezien moet worden of in een dergelijke situatie het niet voldoen aan de overgangsregeling in combinatie met bijzondere omstandigheden die zich in die zaak hebben voorgedaan leidt tot de conclusie dat de inherente afwijkingsbevoegdheid moet worden toegepast.

Dit geldt overigens ook in andere bijzondere gevallen waarbij het niet voldoen aan de overgangsregeling tot een voor de vreemdeling ongunstig resultaat leidt.

3b. Overdraagbaarheids criterium in het nieuwe beleidskader

In het nieuwe beleidskader speelt het overdraagbaarheids criterium een belangrijke rol.

De DT&V brengt advies uit over de overdraagbaarheid van de kinderbeschermingsmaatregel aan het land van herkomst van de onder toezicht gestelde vreemdeling of aan een ander land waarvan kan worden aangenomen dat er toegang wordt verleend.

¹ Zie Besluit van 8 april 2019 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000, in verband met de aanpassing van enkele regels voor de beoordeling van verblijfsaanvragen.

Als uitgangspunt is genomen dat verleende vergunningen op grond van de artikelen 3.4, derde lid, (de discretionaire bevoegdheid), 3.48, tweede lid, onderdeel b, en artikel 3.51, eerste lid, onderdeel k, van het Vb 2000, zoals die bepalingen luiden voor de inwerkingtreding van dit besluit, worden geëerbiedigd. Dit wordt geregeld in artikel II, tweede lid. Hierdoor zal de materiële rechtspositie van vreemdelingen die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in het bezit zijn van een dergelijke verblijfsvergunning niet verslechteren. Hieruit volgt tevens dat de geldigheidsduur van een dergelijke vergunning kan worden verlengd en dat een aanvraag voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd niet wordt afgewezen omdat de grond voor verlening is komen te vervallen.

Alléén in de volgende gevallen kan de IND beslismedewerker de aanvraag van een onder toezicht gestelde vreemdeling afwijzen zonder advies van de DT&V:

- de OTS is door de kinderrechter voor korter dan één jaar opgelegd;
NB. Zaken, waarin de Raad voor de Kinderbescherming om een ondertoezichstelling voor één jaar heeft verzocht en de kinderrechter de ondertoezichstelling voor zes maanden heeft opgelegd en voor de overige zes maanden heeft **aangehouden**, moeten worden voorgelegd aan de portefeuillehouder OTS van SUA.
- de minderjarige vreemdeling kan worden overgedragen op grond van de Dublinverordening; of
- de minderjarige vreemdeling geniet internationale bescherming (een asielstatus) in een andere EU-lidstaat.

In de overige gevallen waarin een ondertoezichstelling is opgelegd, moet de DT&V om advies worden verzocht. De DT&V zal ten behoeve van dit verzoek onderzoek doen of de geïndiceerde hulpverlening, naar lokale maatstaven, inclusief het benodigde toezicht hierop, aanwezig is in het herkomstland van de onder toezicht gestelde minderjarige vreemdeling of een ander land waarvan kan worden aangenomen dat er toegang wordt verleend.

Bij de beslissing op de aanvraag volgt de IND beslismedewerker het advies van de DT&V.

Pas in de vertrekfase komt de vraag aan de orde of de overdracht ook daadwerkelijk kan plaatsvinden. Als de feitelijke overdracht niet kan worden gerealiseerd, dan zal de DT&V alsnog het advies uitbrengen dat de kinderbeschermingsmaatregel niet kan worden overgedragen. In dat geval kan het kind alsnog in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning wegens de kinderbeschermingsmaatregel als verder aan alle voorwaarden wordt voldaan.

De kinderbeschermingsmaatregel 'gezagsbeëindiging' (B9/16.2 Vc) wordt als permanent niet overdraagbaar beschouwd.

3c. Werkwijze IND bij opvragen advies DT&V Als de DT&V niet al ambtshalve een advies heeft uitgebracht, moet een advies worden opgevraagd bij de DT&V. De beslismedewerker neemt niet zelf contact met de DT&V, maar neemt hiervoor contact op met een van de contactpersonen 'Belang van het Kind' of stuurt een mailtje aan de mailbox van de contactpersonen 'Belang van het Kind'.

Mailbox : AenB.Contactpersonen.Belang.van.het.Kind@ind.nl

Naam	Telefoon	E-mail
10.2.e		10.2.g @ind.nl;
10.2.e		10.2.g @ind.nl;
10.2.e		10.2.g @ind.nl;
10.2.e		10.2.g @ind.nl;

De contactpersoon Belang van het Kind stuurt een mailtje aan de DT&V (mailbox **10.2.g** @dtv.minvenj.nl). Om een advies te kunnen uitbrengen moet de DT&V kunnen beschikken over het overdrachtdossier van de minderjarige vreemdeling. Als blijkt dat de DT&V nog niet beschikt over het overdrachtdossier van de

minderjarige vreemdeling, dan maakt de beslismedewerker, op verzoek van de contactpersoon Belang van het Kind, een overdrachtdossier aan door het toevoegen van BS 137.1. Het dossier wordt vervolgens digitaal naar de DT&V gestuurd. Bij de DT&V wordt dan automatisch een vertrekprocedure aangemaakt.

In overleg met de contactpersoon 'Belang van het kind' verlengt de beslismedewerker zo nodig de beslistermijn met ten hoogste zes maanden op grond van artikel 25, tweede lid, Vw in verband met het onderzoek van de DT&V naar de overdraagbaarheid van de ondertoezichtstelling. Zie paragraaf 6 Registratie.

4. Ongewijzigd beleid

Op een aantal punten is het nieuwe beleidskader ten opzichte van het interne besliskader niet gewijzigd.

4a Aanvraag

Verblijfsvergunningen wegens een kindbeschermingsmaatregel kunnen zowel op aanvraag als ambtshalve op grond van 3.6b Vb worden verleend.

Als er een aanvraag vvr humanitair tijdelijk of een aanvraag humanitair niet-tijdelijk wegens een kindbeschermingsmaatregel is ingediend, moet deze zijn ingediend door de wettelijk vertegenwoordiger.

Bij ondertoezichtstelling is de wettelijk vertegenwoordiger de ouder die het gezag heeft over het kind. De kinderrechter kan echter, als hij naast het opleggen van een ondertoezichtstelling ook een machtiging tot uithuisplaatsing verleent² op verzoek bepalen dat het gezag gedeeltelijk wordt uitgeoefend door de gecertificeerde instelling die het toezicht uitoefent. Het gezag kan gedeeltelijk worden overgedragen, waar het gaat om de aanmelding bij een onderwijsinstelling, het in specifieke gevallen toestemming geven voor een medische behandeling en het indienen van een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning (artikel 1:265e BW). Als uit de uitspraak van de kinderrechter blijkt dat het gezag voor wat betreft het indienen van een verblijfsaanvraag is overgedragen aan de gecertificeerde instelling, dan moet de gecertificeerde instelling dus de verblijfsaanvraag voor het kind indienen.

Bij gezagsbeëindiging heeft de rechter een voogd benoemd. De voogd is dan de wettelijk vertegenwoordiger van het kind.

Invullen minuut

In de minuut bij de inwilligende beschikking dient in verband met de uitreiking van het verblijfsdocument duidelijk te worden aangegeven wie de wettelijk vertegenwoordiger is van het kind. Zie SUA Informatiebericht 'Uitreiken document kind met een kindbeschermingsmaatregel' van 1 januari 2015.

4b. Geen ander verblijfskader van toepassing

Een minderjarige vreemdeling met een kindbeschermingsmaatregel kan alleen in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van het beleidskader minderjarige vreemdeling met een kindbeschermingsmaatregel neergelegd in B8/13 Vc en B9/16 Vc, als hij **niet** in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op andere gronden.

Voorbeelden waarin een ander passend verblijfskader voorhanden is.

Voorbeeld 1 :

Als het gaat om een kind dat weliswaar onder toezicht is gesteld, maar niet uit huis is geplaatst en zijn ouders hebben rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8 onder a t/m e, dan wel I, Vw, dan verleent de beslismedewerker een verblijfsvergunning in

2 De rechter kan ook na het verlenen van een machtiging uithuisplaatsing op verzoek bepalen dat het gezag gedeeltelijk wordt uitgeoefend door de gecertificeerde instelling die het toezicht uitoefent.

het kader van gezinshereniging, mits aan de overige voorwaarden van het gezinsherenigingsbeleid wordt voldaan (artikelen 3.13 t/m 3.22a Vb).

Voorbeeld 2:

Als het gaat om een hier te lande geboren kind dat onder toezicht is gesteld en uit huis is geplaatst, dan verleent de beslismedewerker een verblijfsvergunning als aan de overige voorwaarden van het HTLGK beleid (artikel 3.23 Vb) wordt voldaan. Bij hier te lande geboren kinderen geldt het middelenvereiste en het samenwoningsvereiste niet.

Voorbeeld 3:

De beslismedewerker trekt de verblijfsvergunning in het kader van gezinshereniging niet in als een kind, *nadat* het in het bezit is gesteld van een verblijfsvergunning voor gezinshereniging, onder toezicht wordt gesteld en uit huis wordt geplaatst. Dit staat ook verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning niet in de weg, mits in voldoende mate invulling wordt gegeven aan het gezinsleven . Er hoeft dus in dat geval geen aanvraag wijziging beperking 'humanitair tijdelijk' te worden ingediend of ambtshalve te worden beoordeeld of het kind verblijfsaanspraken ontleent aan de kindbeschermingsmaatregel. Bij een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing gaat de IND er immers vanuit dat de uithuisplaatsing slechts tijdelijk is en er wordt gewerkt aan de terugkeer van het onder toezicht gestelde kind in de oorspronkelijke gezinssituatie.

4c. Geen overdracht op grond van Dublin of internationale bescherming in een andere EU-lidstaat.

Algemeen

Minderjarige vreemdelingen met een kindbeschermingsmaatregel komen niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning wegens vorenbedoelde kindbeschermingsmaatregel als zij kunnen worden overgedragen op grond van de Dublinverordening dan wel als zij internationale bescherming genieten in een andere EU-lidstaat.

Daarom moet de beslismedewerker in INDIGO controleren of er sprake is van een asielprocedure, waarin is/wordt vastgesteld dat een andere lidstaat op grond van de Dublinverordening verantwoordelijk is voor de vreemdeling en zijn of haar asielaanvraag dan wel of de vreemdeling internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat.

Dublin

Onder toezicht gestelde minderjarige vreemdelingen die kunnen worden overgedragen op grond van de Dublinverordening komen niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning wegens een kindbeschermingsmaatregel. Aanvragen van hier bedoelde minderjarige vreemdelingen kunnen worden afgewezen zonder dat advies aan de DT&V hoeft te worden gevraagd.

Hierbij is van belang dat op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel ervan mag worden uitgegaan dat de lidstaten hun internationale verplichtingen nakomen (zie nummers 3 en 39 van de preambule van de Dublinverordening. De Dublin-lidstaten zijn, evenals Nederland, partij bij Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid en het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996, hetgeen betekent dat de minderjarige kan worden overgedragen aan een andere lidstaat. Nederland mag er immers vanuit gaan dat de andere lidstaat zijn verplichtingen nakomt en ervoor zorgt dat het kind de zorg krijgt die het nodig heeft gelet op zijn/haar kwetsbare positie.

Internationale bescherming

Onder toezicht gestelde minderjarigen die internationale bescherming genieten in een andere EU-lidstaat komen eveneens niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning wegens vorenbedoelde kinderbeschermingsmaatregel. Aanvragen van vorenbedoelde minderjarige vreemdelingen kunnen worden afgewezen zonder dat advies aan de DT&V hoeft te worden gevraagd.

Hierbij is van belang dat ook in dat geval op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel ervan mag worden uitgegaan dat de EU-lidstaten hun internationale verplichtingen nakomen. De EU-lidstaten zijn, evenals Nederland, partij bij Verordening (EG) nr. 2201/2003 en het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996, hetgeen betekent dat de minderjarige kan vertrekken naar de andere lidstaat. Nederland mag er immers vanuit gaan dat de andere lidstaat zijn verplichtingen nakomt en ervoor zorgt dat het kind de zorg krijgt die het nodig heeft gelet op zijn/haar kwetsbare positie.

4d. Openbare orde en paspoortvereiste

Het openbare ordebeleid is in het nieuwe beleidskader onverkort van toepassing. Ten overvloede wordt nog opgemerkt dat artikel 3.51, zesde lid, Vb van toepassing is op aanvragen om een verblijfsvergunning niet-tijdelijk humanitair. Hier is opgenomen dat de artikelen 3.77 en 3.78 Vb **niet** van toepassing zijn en dat de artikelen 3.86 en 3.87 Vb van overeenkomstige toepassing zijn voor verlening van een verblijfsvergunning.

Er moet een geldig nationaal paspoort van het kind zijn overgelegd, dan wel moet worden aangetoond dat het kind vanwege de regering van het land waarvan het onderdaan is niet (meer) in het bezit kan worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding. Wel moet in het laatste geval op andere wijze voldoende inzicht zijn verschaft in de identiteit en nationaliteit van het kind (artikel 3.102, tweede lid, Vb).

Indien de identiteit van het kind niet vaststaat of als er ernstige twijfel bestaat over de identiteit van het kind, dan moet de beslismedewerker nader onderzoek (laten) verrichten. Afdeling Handhaving, Team Toezicht (HTO) kan hierbij van dienst zijn.

De beslismedewerker doet een verzoek om onderzoek via de mailbox IKP@IND.NL. In de onderwerpregel van de mail moet worden vermeld dat het om een spoedzaak gaat.

Als onderzoek niets oplevert en de beslismedewerker is van mening dat het kind desondanks verblijf moet krijgen, omdat het kind aan de overige voorwaarden van het nieuwe beleidskader voldoet, moet hij de zaak per nota voorleggen aan HIND met de motivering waarom toch wordt voorgesteld een verblijfsvergunning te verlenen. Als HIND hiermee instemt, dan kan met gebruik making van de inherente afwijkingsbevoegdheid een verblijfsvergunning worden verleend.

5. Zaken waarin mogelijk een kinderbeschermingsmaatregel gaat worden opgelegd.

Zoals uit de procesbeschrijving Kinderbeschermingsmaatregel binnen de Vreemdelingenketen blijkt, zoekt de Raad voor de Kinderbescherming al in een vroeg stadium contact met de IND en de DT&V als deze te maken krijgt met een zaak van een minderjarige vreemdeling waarin mogelijk een kinderbeschermingsmaatregel gaat spelen. De contactpersoon 'Belang van het Kind' is het aanspreekpunt voor de Raad voor de Kinderbescherming en de DT&V.

Als de zaak waarin mogelijk een kinderbeschermingsmaatregel gaat spelen bij de IND bekend is en er sprake is van een asielaanvraag of een reguliere aanvraag waarop nog niet is beslist, dan zal de contactpersoon 'Belang van het kind' contact opnemen met een beslismedewerker en vragen om op de aanvraag met voorrang te beslissen. Als de reguliere of asielaanvraag wordt afgewezen, dan maakt de

beslismedewerker een overdrachtdossier voor de DT&V op. Hetzelfde geldt als er een intrekkingprocedure loopt.

6. Registratie

Aanvragen ten behoeve van kinderen met een kindbeschermingsmaatregel kunnen worden opgevoerd met kwalificatie 424 en bij inwilliging afgesloten met kwalificatie 512 (humanitair-tijdelijk) of kwalificatie 308 (humanitair niet-tijdelijk). Wanneer men van een contactpersoon 'Belang van het Kind' te horen heeft gekregen dat de DT&V het overdrachtdossier nodig heeft, voeg dan eerst een BS062.3 Externe opdracht toe aan je behandelplan voor het overzicht én om de opschortende termijnen te registreren. Maak dan een verzoek om advies aan (via blanco doc en invoegen compleet document/procesoverstijgend), maak deze definitief en voeg dan pas de BS137.1 toe aan je behandelplan. Pas wanneer je vervolgens op de knop 'versturen overdrachtdossier' klikt, zal de DT&V je verzoek ontvangen. Zie systeembeschrijving INDiGO voor de werking in INDiGO.

7. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met RVN, JZ, de DT&V, de Raad voor de Kinderbescherming en DMB.

Bijlage 1

Procesbeschrijving Kinderbeschermingsmaatregel binnen de Vreemdelingenketen

1. Start, aanleiding

1. Het proces start wanneer:
 - Een zorgmelding wordt gemaakt bij Veilig Thuis. Deze melding kan worden gedaan door COA, AVIM of IND (al dan niet op basis van verkregen signalen van onder andere de DT&V). Veilig Thuis meldt aan de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) wanneer een kinderbeschermingsmaatregel aan de orde lijkt.
 - Een zorgmelding wordt gemaakt rechtstreeks bij de RvdK wanneer er met spoed gehandeld moet worden. Deze melding kan worden gedaan door COA, AVIM of IND (al dan niet op basis van verkregen signalen van onder andere de DT&V).
2. De melding wordt door de RvdK beoordeeld, dit kan leiden tot de volgende drie opties:
 - Geen raadsonderzoek nodig
 - Raadsonderzoek nodig om te kunnen vaststellen of een kinderbeschermingsmaatregel noodzakelijk is.
 - Overweging om voorlopige ondertoezichtstelling in te dienen (Vots) vanwege urgente problematiek, en vervolgens alsnog onderzoek doen.
3. Voordat de RvdK een besluit neemt, verifieert de RvdK bij de IND/DT&V of het kind/gezin bekend is bij de Vreemdelingenketen.

2. Bekend in de keten of niet?

4. Er ontstaan vervolgens 3 categorieën, wanneer er vreemdelingen in het spel zijn:
 - I. **Onbekend / illegaal verblijf:**

Bij deze categorie zal de RvdK de vreemdelingrechtelijke status meewegen in het onderzoek en het melden bij de IND tot uiting laten komen in de doelen van de OTS. Wel geldt voor alle gevallen, dat wanneer men in aanmerking wil komen voor toepassing van het -beleid op grond van een kinderbeschermingsmaatregel, de vreemdeling in beeld moet komen van de keten.
 - II. **Bekend bij IND, niet bekend bij DT&V:**

Bij deze categorie is de vreemdeling bekend bij de IND maar niet bij de DT&V. Er is sprake van een regulier of asielaanvraag waarop nog niet is beslist.

Als de reguliere of asielaanvraag is afgewezen, dan maakt de IND een vertrekdoossier op. De IND maakt ook een overdrachtdossier als de reguliere of asielvergunning van de vreemdeling wordt ingetrokken.

(Lopende verblijfsaanvragen worden zover mogelijk met prioriteit afgehandeld).

III. **Bekend bij IND en DT&V:**

Indien de vreemdeling reeds in de caseload van DT&V zit, dan is de vreemdeling in beeld bij de gehele keten.

3. Start Raadsonderzoek; categorie III bekend bij IND en DT&V

Dit onderstaande werkproces ziet op situatie III: het kind/gezin is bekend bij IND én DT&V:

5. De RvdK (contactpersoon) informeert de contactpersonen Belang van het Kind van de DT&V **10.2.g** @dtv.minvenj.nl) en de IND (**10.2.g** @ind.minvenj.nl) over het op handen zijnde raadsonderzoek en verzoekt om verblijfsrechtelijke informatie over het kind/gezin.
6. De IND verstrekt de RvdK gegevens over de verblijfsrechtelijke situatie van het kind/gezin.
7. De DT&V informeert de RvdK over de stand van zaken in de vertrekprocedure en schort de terugkeeractiviteiten mogelijk tijdelijk op, mits:
 - Er geen strijd met het beleidskader optreedt, zoals overdrachten in het kader van Dublin, dan wel overdrachten van vreemdelingen die internationale bescherming genieten in een andere EU lidstaat. (DT&V zal bij overdracht van deze vreemdelingen zorgdragen dat deze signalen, van een ontwikkelingsbedreiging bij het kind, eveneens worden overgedragen aan de betreffende lidstaat).
 - Er geen vluchtdatum bekend is. Uitzettingen vinden doorgang, tenzij er sprake is van een acute ernstige ontwikkelingsbedreiging, zoals bijvoorbeeld de situatie waarbij een machtiging tot uithuisplaatsing aan de orde is. De RvdK zal in die gevallen een VOTS verzoeken.
8. Als er geen sprake is van uitzetting, dan zal de RvdK aanvangen met zijn onderzoek.

4. Resultaat onderzoek -> Start onderzoek overdraagbaarheid/Terugkeer

9. De RvdK geeft aan de IND/DT&V aan wat de resultaten zijn van het uitgevoerde onderzoek en of en zo ja, welk verzoek aan de rechter wordt gedaan:
 - Welke kindbeschermingsmaatregel is nodig?
 - Welke doelen worden gesteld voor het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging?
 - Welke middelen zijn hiertoe aangewezen?
10. De DT&V informeert de RvdK over de stand van zaken in de vertrekprocedure, en start het onderzoek naar de overdraagbaarheid van de benodigde hulpverlening:

- DT&V stelt vast wat het perspectief is op terugkeer (ontwikkelingen t.a.v. Laissez passer afgifte/reisdocumenten, Terugkeer & Overname overeenkomsten, ofwel of er op korte termijn terugkeer aan de orde kan komen, ongeacht de medewerking van de vreemdeling).
- DT&V vangt aan met het onderzoek in hoeverre de benodigde hulpverlening die uit de maatregel voortvloeit, overdraagbaar is (aan de hand van bronnen zoals de Centrale Autoriteit en anderszins).

5. Uitslag Rechtbank, vaststelling maatregel, vaststelling variant

11. RvdK (raadsonderzoeker of contactpersoon) informeert de DT&V-Regievoerder, en de IND contactpersoon Belang van het Kind over de uitspraak van de rechtbank ten aanzien van de kindbeschermingsmaatregel:
 - Welke Gecertificeerde Instelling (GI) de toegewezen kindbeschermingsmaatregel zal uitvoeren;
 - Welke doelen zijn opgenomen in de beschikking;
 - Wat de doelen concreet aan middelen impliceren (welk type hulpverlening).
12. Indien er een aanvraag op grond van het beleidskader is ingediend, dan zal de IND de DT&V verzoeken om een advies, in die gevallen wanneer de overdraagbaarheid van de benodigde hulpverlening (middelen) van belang is om tot een besluit te komen.³
13. DT&V stelt vast of de benodigde hulpverlening overdraagbaar is en wat het huidige perspectief of Terugkeer is. Vervolgens zal zij dit advies aan de IND doen toekomen
14. De DT&V informeert de GI over de uitkomst van de overdraagbaarheidstoets.
15. Na ontvangst advies DT&V, zal de IND toetsen of er een vergunning verleend kan worden op grond van het beleid.

6. Afloop van de geldigheidsduur van de OTS en verlenging daarvan

16. De GI of de Raad voor de Kinderbescherming informeert de DT&V en de IND contactpersoon Belang van het kind over de situatie van het kind en over de beweegredenen om aan de kinderrechter te verzoeken de ondertoezichtstelling te verlengen.
17. Als de kinderrechter de ondertoezichtstelling verlengt, dan brengt de DT&V op verzoek van de IND advies uit over de overdraagbaarheid van benodigde hulpverlening in de hierna genoemde twee gevallen:
 - Het kind is in het bezit van een verblijfsvergunning humanitair, waarvan de geldigheidsduur verstrijkt en een aanvraag voor de verlenging van de geldigheidsduur van deze verblijfsvergunning is ingediend;

³ Wanneer de maatregel gezagsbeëindiging inhoudt, dan wordt de maatregel als permanent niet overdraagbaar beschouwd, wat in beginsel leidt tot een VVR Humanitair niet-tijdelijk voor het betreffende kind. De ouders kunnen in dat geval niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning, tenzij het uitdrukkelijk in het belang van het kind wordt geacht dat zij ondanks de beëindiging van het gezag in Nederland verblijven.

- Het kind heeft nog geen verblijfsvergunning humanitair tijdelijk gehad (zie stap 5).

7. Terugkeer en warme overdracht

18. Indien duidelijk is dat de hulpverlening overgedragen kan worden, de (gedwongen) terugkeer geeffectueerd kan worden en er geen sprake is van gezagsbeëindiging, dan zal:
 - de GI met behulp van de CA en/of DT&V een warme overdracht in gang zetten.

Model Beleidskader

Variant 1	Variant 2	Variant 3	Variant 4
Situatie terugkeer <ul style="list-style-type: none"> - Perspectief op Terugkeer¹ - KB maatregel² overdraagbaar 	Situatie terugkeer <ul style="list-style-type: none"> - Geen Perspectief op Terugkeer³ - KB maatregel overdraagbaar 	Situatie terugkeer <ul style="list-style-type: none"> - Perspectief op Terugkeer - KB maatregel niet overdraagbaar 	Situatie terugkeer <ul style="list-style-type: none"> - Geen Perspectief op Terugkeer - KB maatregel niet overdraagbaar
Maatregel irt verblijfsrecht:			
- ½ j. OTS ⁴	- Geen VVR ⁵	- ½ j. OTS	- ½ j. OTS
- 1 j. OTS	- Geen VVR	- 1 j. OTS	- 1 j. OTS
- Gezegd beëindiging	- VVR hum., Niet tijdelijk	- Gezagsbeëindiging	- Gezagsbeëindiging
DT&V Vertrekhandelingen			
- Gesprekvoering	- Gesprekvoering	- Geen gesprekvoering	- Geen gesprekvoering
- Vertrekhandelingen	- presentatie	- Wel vertrekhandelingen	- presentatie
	- Wel vertrek handelingen		- Wel vertrekhandelingen

Geen VVR:

- wanneer KB maatregel half jaar duurt, en/of
- wanneer er sprake is van overdraagbare KB maatregel

Wel VVR:

- wanneer KB maatregel niet overdraagbaar is, en er sprake is van een KB maatregel van minimaal 1 jaar. (VVR Humanitair tijdelijk)
- Wanneer de KB maatregel (zonder rechtmatig verblijf) de 1 ½ jaar passeert, opnieuw toets aan bovenstaande. Wanneer situatie ongewijzigd is, komt het kind in aanmerking voor VVR Humanitair tijdelijk.
- Alle VVR ikv KB maatregel worden ambts halve door IND opgevoerd.
- Bij gezag beëindiging (VVR Humanitair niet tijdelijk)

Verlenging KB maatregel irt VVR

- Bij indicatie verlenging KB maatregel dient opnieuw gewogen te worden of de KB maatregel overdraagbaar is etc.
- Wanneer de VVR Humanitair tijdelijk, de 1 jaar passeert, opnieuw toets aan bovenstaande. Wanneer situatie ongewijzigd is, komt het kind in aanmerking voor vergunning Humanitair Niet-tijdelijk.

¹ Er is, ongeacht de medewerking van desbetreffende vreemdeling, een mogelijkheid de terugkeer te realiseren.

² KB maatregel: kindbeschermingsmaatregel

³ Voor terugkeer is de medewerking van desbetreffende vreemdeling vooralsnog noodzakelijk, maar deze werkt niet mee.

⁴ Onder Toezichtstelling: gezinsvoogd houdt toezicht (OTS)

⁵ Verblijfsvergunning Regulier (VVR)

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer(s) 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020 /16 Beoordeling veilige derde landen - Ecuador

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf 05-02-2020
Geldig tot en met 05-08-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Ecuador als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Om die reden is TOELT gevraagd om algemene informatie aan te leveren aangaande dit onderwerp. Deze informatie treft u in de link hieronder aan.

http://ind.pucoverheid.nl/zoeken/pdf/PUC_IND_987869_0/1/

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Ecuador in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Deze beoordeling treft u hieronder aan.

Beoordeling van Ecuador als veilig derde land:

Verdragen

Ecuador is aangesloten bij onder meer de volgende verdragen:

- Vluchtelingenverdrag 1951 en het protocol van 1967;
- Het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR);
- VN Anti-Folterverdrag (CAT);
- Optional Protocol of the Convention against Torture (CAT-OP);
- Verdrag betreffende de status van Staatlozen 1954;
- Verdrag tot beperking der staatloosheid 1961;
- Cartagena Declaration on Refugees 1984;

Bron: <https://verdragenbank.overheid.nl/>

Non-refoulement

Ecuador is partij bij het Vluchtelingenverdrag en het aanvullend Protocol, daarnaast is het verbod van refoulement opgenomen in de grondwet onder artikel 66, 14^e lid.

Bron: WIPO, *Constitución del Ecuador*, zonder

datum/<https://wipolex.wipo.int/en/legislation/details/17156>

De *Declaración de Cartagena sobre los Refugiados 13* (1984) is een regionaal (Latijns-Amerika) instrument waarbij de deelnemende landen onder meer het belang van het recht op asiel en het principe van non-refoulement benadrukken. Hoewel Ecuador niet tot één van de tien landen behoort die betrokken waren bij het opstellen van de verklaring, heeft Ecuador wel de principes en uitgangspunten van de *Declaración de Cartagena sobre los Refugiados* geïmplementeerd in de (asiel)wetgeving.

Bron: Migration Information Source, Protecting the Forcibly Displaced: Latin America's Evolving Refugee and Asylum Framework, 14-01-2016.

Nationale procedure

Ecuador kent asielwetgeving. Asielzoekers kunnen een verzoek tot asiel indienen bij het *Viceministerio de Movilidad Humana* welke onder de verantwoordelijkheid van het *Ministerio de Relaciones Exteriores Y Movilidad Humana* valt. Het *Viceministerio de Movilidad Humana* kent verschillende kantoren in Ecuador waar men de aanvraag voor asiel kan indienen, de zogenaamde *Coordinaciones Zonales*.

Bron: Ecuador vangt enorm veel people of concern (refugees/ refugee-like situation/ asylum seekers) op in de regio: 2016: 127,390, 2017:

145,333, 2018: 374,879. Bron: UNHCR, Ecuador 2019 Planning Figures, zonder datum, <http://reporting.unhcr.org/node/2543?y=2019#year>

Bron: UNHCR, El Viceministerio de Movilidad Humana, zonder datum.

Bron: Gobierno Ecuador, Determinación de la condición de Refugiado o Apátrida, 07-10-2019.

Bron: UNHCR, Solicitando la Condición de Persona Refugiada (paso a paso), zonder datum.

Rechten van asielzoekers en statushouders

In de Ecuadoraanse grondwet, artikel 9 en 40, staat beschreven dat buitenlanders die zich in Ecuador bevinden dezelfde rechten hebben als Ecuadoranen. Iedereen heeft het recht om te emigreren en niemand zal als gevolg van deze situatie als illegaal worden beschouwd. Erkende en niet erkende vluchtelingen hebben dus in principe gelijke rechten als Ecuadoranen. Ze kunnen gebruik maken van voorzieningen zoals onderwijs en gezondheidszorg en zij mogen werken. Mensen die in de procedure zitten krijgen een humanitair visum (Visa Humanitaria por ser "solicitante de refugio") waaruit dit blijkt. Erkende vluchtelingen worden in het bezit gesteld van een identiteitskaart (la cédula) waaruit de verblijfsstatus blijkt.

Bron: UNHCR, Global Focus, Ecuador, 2018. UNHCR, Preguntas Frecuentes sobre la Solicitud de la Condición de Refugio (Solicitud de Asilo), zonder datum.

Hoewel de grondwet in artikel 40 voorschrijft dat niemand als illegaal kan worden bestempeld vanwege zijn of haar migratiestatus, is deze 'gedoogstatus' niet met een document aan te tonen. Op 28 januari 2017 trad de Ley Orgánica de Movilidad Humana (Human Mobility Law) in werking. Deze wet regelt de rechten van buitenlanders in Ecuador in de breedste zin (asiel en regulier verblijfsrecht) en onderstreept nogmaals de gelijkheid tussen erkende en niet erkende vluchtelingen en voorziet daarnaast in een verbod op het criminaliseren en discrimineren van niet erkende vluchtelingen, geeft vergaande rechten aan bijvoorbeeld staatlozen en regelt de afgifte van een nationale identiteitskaart voor erkende vluchtelingen. De

wet voorziet echter niet in de afgifte van een document voor niet erkende vluchtelingen.

Bron: Art. 40.- Se reconoce a las personas el derecho a migrar. No se identificará ni se considerará a ningún ser humano como ilegal por su condición migratoria.

De UNHCR spreekt zich positief uit over de Human Mobility Law, want hoewel vluchtelingen en asielzoekers door de grondwet van het land gelijke rechten hebben en toegang hebben tot belangrijke openbare diensten, waaronder gezondheidszorg en onderwijs, vormde het ontbreken van een nationale identiteitskaart vaak een uitdaging voor zowel openbare als particuliere instellingen.

Bron: <https://www.unhcr.org/news/latest/2018/5/5ae8262e4/ecuador-id-cards-give-refugees-better-chance-start.html>

Bron: Refugees International, A fragile welcome: Ecuador's response to the influx of Venezuelan refugees and migrants, 17-06-2019.

Bron: UNHCR, UNHCR chief highlights Ecuador's commitment to solutions for refugees, 05-07-2016.

Praktijk

Ondanks dat de Human Mobility Law wordt gezien als een van de meest vooruitstrevende wetten op het gebied van asiel, uiten NGO's ook kritiek op het vluchtelingenbeleid van Ecuador.

Zo zouden door de enorme toename van Venezolaanse vluchtelingen in Ecuador lang niet alle Venezolanen toegang hebben tot sociale voorzieningen zoals huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en middelen van levensonderhoud. Ook zouden Venezolanen het slachtoffer worden van gender-based geweld, discriminatie en xenofobie.

Bron: Refugees International, A fragile welcome: Ecuador's response to the influx of Venezuelan refugees and migrants, 17-06-2019

Bron: Al Día, Violence against Venezuelans in Ecuador: a femicide turned into xenophobia, 22-01-2019.

Bron: The New York Times, La xenofobia en Ecuador empuja a migrantes venezolanos a salir del país, 28-01-2019.

Daarnaast geven de UNHCR en Asylum Access aan dat het voor zowel erkende en niet erkende vluchtelingen moeilijk is om een bestaan op te bouwen. Zo zou het, ondanks het feit dat ze mogen werken, vanwege de economische situatie in Ecuador moeilijk zijn om werk te vinden.

Bron: America's Quarterly, Dispatches: Ecuador's Invisible Refugee Population, winter 2012.

Bron: The World Bank, The World Bank In Ecuador, 15-10-2019.

Bron: BBC, Crisis en Ecuador: el gobierno de Lenín Moreno deroga el decreto que eliminaba el subsidio a los combustibles y se anuncia el fin de las protestas, 11-10-2019.

Wat betreft de toegang tot basisvoorzieningen meldt de United States Department of State dat 40 procent van de vluchtelingen en asielzoekers in geïsoleerde regio's met beperkte basisvoorzieningen wonen, voornamelijk langs de noordgrens of in arme stedelijke gebieden van grote steden. Zij meldt dat, volgens de UNHCR en NGO's, vluchtelingen discriminatie op het gebied van de arbeidsmarkt en huisvesting ondervinden en dat met name vrouwen en kinderen het slachtoffer kunnen worden van seksueel en gender gebaseerd geweld.

Bron: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/ECUADOR-2018.pdf>

Venezolanen

Ecuador kent de afgelopen jaren een forse toename van Venezolaanse migranten waarbij een deel van deze groep asiel aanvraagt. Ten einde de forse instroom van Venezolanen beter te reguleren heeft Ecuador een aantal maatregelen getroffen zoals de voorwaarde van het overleggen van een antecedentenverklaring (ingesteld op 21 januari 2019) en de verplichting om een geldig, elektronisch, inreisvisum aan te vragen.

Bron: Refugees International, A fragile welcome: Ecuador's response to the influx of Venezuelan refugees and migrants, 17-06-2019.

R4V, Regional RMRP for Refugees and Migrants from Venezuela, January-December 2019.

De invoering van een visumplicht leidde tot kritiek van NGO's. De maatregel zou er onder meer toe leiden dat Venezolanen die een asielaanvraag willen indienen ten onrechte geweigerd worden aan de grens, omdat zij niet in het bezit zijn van een humanitair visum.

Bron: WOLA, Visa Imposed by Ecuador on Venezuelan Migrants and Refugees Goes Against International Human Rights Obligations, 27-08-2019.

Ook Human Rights Watch uit kritiek op de ingevoerde maatregelen en stelt dat deze een belemmering zouden opwerpen voor Venezolanen om asiel aan te vragen hetgeen een schending van het principe van non-refoulement zou inhouden.

Bron: HRW, Amicus curiae on Venezuelan immigration to Ecuador, 08-05-2019.

UNHCR

De UNHCR is actief in Ecuador en adviseert en assisteert bij het verbeteren van het nationale asielsysteem (nationale refugee status determination RSD) van Ecuador. Er is geen informatie beschikbaar waaruit blijkt dat de UNHCR daadwerkelijk asielaanvragen inneemt en verwerkt.

Bron: UNHCR, Global Focus, Ecuador, 2018.

Bron: UNHCR, Global Focus, Ecuador, 2019.

De UNHCR heeft in de jaarplanning voor zowel 2018 als 2019 aangegeven dat zij de Ecuadoraanse overheid blijven steunen met het verbeteren van de asielprocedure en de maatschappelijke integratie van erkende en niet erkende vluchtelingen/asielzoekers.

Bron: Asylum Access, Ecuador, zonder datum.

Bron: Asylum Access, Fundación Asylum Access Ecuador, zonder datum.

Bron: UNHCR, Global Focus, Ecuador, 2018.

Bron: UNHCR, Global Focus, 2019.

Conclusie:

Ecuador is partij bij het Vluchtelingenverdrag en diverse andere verdragen waarin de rechten van vluchtelingen zijn opgenomen. Daarnaast is het verbod van refoulement opgenomen in de grondwet onder artikel 66, 14e lid. Ecuador kent asielwetgeving en in de Ecuadoraanse grondwet is vastgelegd dat buitenlanders die zich in Ecuador bevinden dezelfde rechten hebben als Ecuadoranen. De Human Mobility Law wordt gezien als een van de meest vooruitstrevende wetten op het gebied van migratie en asiel. Daarnaast steunt de UNHCR de Ecuadoraanse overheid met het verbeteren van de asielprocedure en de maatschappelijke integratie van erkende en niet erkende vluchtelingen. De positie van vluchtelingen en asielzoekers lijkt hiermee voldoende gewaarborgd, zodat daarmee in het algemeen kan worden gesteld dat Ecuador kan worden aangemerkt als veilig derde land.

Hierbij dient ten aanzien van vrouwen en kinderen, gezien hun kwetsbare positie, extra waakzaamheid te worden betracht.

De beoordeling of Ecuador in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB en JZ.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/19 Beoordeling veilig derde land - Sudan
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf	13-02-2020
Geldig tot en met	12-08-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Sudan als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Sudan heeft TOELT op 12 februari 2020 een geupdate factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Sudan in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Sudan als veilig derde land:

Sudan is partij bij het vluchtelingenverdrag uit 1951 en bij het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Sudan is geen partij bij het antivolterverdrag. Er zijn in Sudan mogelijkheden om asiel aan te vragen, er worden ook veel statuten gegeven aan asielzoekers. De faciliteiten en mogelijkheden van de vluchtelingen verschillen significant afhankelijk van de nationaliteit. Zo hebben Syrische en Jemenitische asielzoekers meer mogelijkheden dan bijvoorbeeld Eritrese en andere Afrikaanse asielzoekers. Ondanks het in "the Asylum Organization Act 2014" neergelegde verbod op refoulement, zijn er meerdere berichten dat met name Eritrese asielzoekers teruggestuurd worden zonder de mogelijkheid om asiel aan te vragen. Ook zijn er signalen dat er in 2017 ten tijde van het regime van Bashir Gulenisten zijn uitgezet, het is echter de vraag hoe het huidige Sudanese regime hier in staat.

Hoewel de wetgeving stelt dat een vluchteling toegang krijgt tot de basisvoorzieningen, blijkt dat er weinig werkvisa afgegeven worden aan vluchtelingen. Vluchtelingen werken daardoor vaak in de informele sector, met als gevolg dat zij te maken kunnen krijgen met arrestatie, exploitatie en misbruik.

Conclusie:

Gezien bovenstaande kan Sudan in zijn algemeenheid dan ook niet aangemerkt worden als veilig derde land.

Indien echter in individuele gevallen blijkt dat betrokkene hier naar lokale maatstaven op een normale manier heeft kunnen wonen en niet werd bedreigd met uitzetting, kan Sudan alsnog als veilig derde land kan worden aangemerkt.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer(s) 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/20 Beoordeling veilig derde land - Uganda

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf 13-02-2020
Geldig tot en met 12-08-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Uganda als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Uganda heeft TOELT op 19 december 2019 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Uganda in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Uganda als veilig derde land:

Uganda is partij bij de relevante internationale verdragen en heeft dit omgezet in zijn Refugee Act van 2006 en Refugee Regulations, 2010. Wel heeft Uganda bij het ratificeren van het Vluchtelingenverdrag, evenals in zijn nationale wetgeving, aangegeven dat de Ugandese autoriteiten te allen tijde de soevereiniteit behouden om een vluchteling uit te kunnen zetten als zij dit nodig of wenselijk achten in het belang van de nationale veiligheid of de openbare orde.

In Uganda is er sprake van een asielprocedure, Zuid-Sudanese vluchtelingen krijgen een 'prima-facie' vluchtelingenstatus, maar bij andere nationaliteiten bepaalt het Refugee Eligibility Committee of zij een status verkrijgen. Er was in 2018 geen sprake van berichten inzake refoulement door de Ugandese autoriteiten. Erkende vluchtelingen in Uganda krijgen een id-kaart (voor vluchtelingen) en indien nodig reisdocumenten. Vluchtelingen hebben recht op onderwijs, om te werken, en hebben dezelfde rechten als Ugandezen voor de uitoefening van hun religie en religieuze scholing van hun kinderen. Het US DoS report van 2018 geeft aan dat de meeste migranten in de praktijk geen problemen ondervinden bij het aanvragen van asiel, vrijheid om te vestigen, registreren, en te bewegen. Ook hebben zij toegang tot het rechtssysteem, opleiding, werk en gezondheidszorg.

Er zijn berichten dat LHBTI die een asielaanvraag wilden indienen door de immigratieautoriteiten werden weggezonden. Daarbij wordt eveneens gewezen op de algemene situatie voor LHBTI in Uganda, deze is voor Ugandese burgers reeds slecht, voor migranten is deze situatie niet beter.

Conclusie:

Op grond van bovenstaande informatie wordt geconcludeerd dat Uganda in het algemeen aangemerkt kan worden als veilig derde land. De beoordeling of Uganda in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

LHBTI

Ten aanzien van LHBTI's geldt dat Uganda niet als veilig derde land worden aangemerkt.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummers	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/22 Beoordeling veilige derde landen – Brazilië
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf	18-02-2020
Geldig tot en met	18-08-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Brazilië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Daarom is aan TOELT gevraagd om algemene informatie aan te leveren aangaande dit onderwerp.

Deze informatie treft u in de link hieronder aan.

https://ind.pucoverheid.nl/doc/PUC_1253833_1/1/

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Brazilië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Brazilië als veilig derde land

Brazilië is partij bij het Vluchtelingenverdrag, het Antifolterverdrag (CAT) en het IVBPR (International Covenant on Civil and Political Rights). Tevens heeft Brazilië de Cartagena Declaration on Refugees van 1984 onderschreven. Het non-refoulementbeginsel is vastgelegd in de Braziliaanse Grondwet. Er zijn geen berichten dat het non-refoulement beginsel geschonden wordt. Brazilië kent een nationale procedure om asiel aan te vragen. De instantie in Brazilië die zich bezig houdt met het verwerken van de asielaanvragen kampt sinds de toestroom van de groep Venezolanen wel met enorme achterstanden in het beslisproces. Eind 2019 heeft Brazilië in één keer een groep van 21,000 Venezolaanse asielzoekers als prima facie vluchteling erkend. Een dergelijke maatregel werd eenmaal eerder ingevoerd, namelijk bij de instroom van asielzoekers uit Syrië. UNHCR is actief in Brazilië en werkt samen met de Braziliaanse overheid.

Een asielzoeker krijgt een verblijfskaart die tevens als identiteitsdocument geldt en waarmee men toegang tot alle sociale voorzieningen, inclusief onderwijs en gezondheidszorg, krijgt en een werkvergunning kan worden aangevraagd. Erkende asielzoekers krijgen een verblijfsstatus en een verblijfsdocument. Statushouders en asielzoekers die nog in de procedure zitten mogen werken.

In Brazilië is ook een Turkse gemeenschap woonachtig, waaronder leden van de Gülenbeweging. Er zijn geen berichten dat Brazilië hen naar Turkije uitzet. Het hooggerechtshof van Brazilië verbood in augustus 2019 de uitzetting van een Turks-Braziliaanse zakenman, die gelinkt werd aan de Gülenbeweging, omdat een eerlijk rechtsproces niet gegarandeerd is in Turkije.

Conclusie:

Op grond van bovenstaande informatie wordt geconcludeerd dat Brazilië in het algemeen aangemerkt kan worden als veilig derde land.

4. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB en JZ.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer(s) 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/24 Beoordeling veilig derde land - Tsjaad

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf 28-02-2020
Geldig tot en met 27-08-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Tsjaad als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Tsjaad heeft TOELT op 14 februari 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Tsjaad in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Tsjaad als veilig derde land:

Tsjaad is partij bij de relevante internationale verdragen. Tsjaad heeft het verbod op refoulement neergelegd in de Grondwet van 2018. Meldingen van schendingen van het non-refoulement beginsel zijn niet bekend.

Tsjaad heeft momenteel geen aparte wet die recht op asiel geeft of op een vluchtelingenstatus, de overheid is wel bezig met het opstellen van een Asielwet. De overheid heeft in 2011 bij een decreet de Nationale Commissie voor Opvang, Re-integratie van Vluchtelingen en Repatrianten opgericht, een overheidsinstelling die uitvoering geeft aan het overheidsbeleid inzake bescherming en bijstand van vluchtelingen en andere personen die onder het mandaat van de UNHCR vallen. Deze Commissie is verantwoordelijk voor de erkenning van een asielaanvraag. Vluchtelingen kunnen worden erkend op basis van prima facie bepalingen of op basis van individuele bepalingen. Geregistreerde vluchtelingen van 18 jaar en ouder worden in het bezit gesteld van een identiteitskaart. Het is onmogelijk voor vluchtelingen en/of asielzoekers om de Tsjadische nationaliteit te verkrijgen.

Erkende vluchtelingen worden opgevangen in kampen of, wanneer zij erkend zijn op basis van individuele bepalingen, verspreid over de steden en gastgemeenschappen/-dorpen. Vluchtelingen en asielzoekers hebben recht op gezondheidszorg en in een aantal opvangkampen zijn scholen alsook gezondheidscentra geformaliseerd. De overheid en hulporganisaties zetten zich in om vluchtelingen toegang te geven tot landbouwgrond. In Tsjaad bestaat geen wetgeving die het de vluchtelingen mogelijk maakt om te gaan werken.

Door de heersende armoede, economische crisis en grote aantallen vluchtelingen is het moeilijk voor de overheid om vluchtelingen te voorzien van basisbehoeftes, hebben de kampen te maken met onveiligheid en zijn vluchtelingen afhankelijk van continue internationale hulp.

Conclusie:

Gezien bovenstaande kan Tsjaad in zijn algemeenheid dan ook niet aangemerkt worden als veilig derde land.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer(s) 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/25 Beoordeling veilig derde land - Indonesië

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf 28-02-2020
Geldig tot en met 27-08-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Indonesië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Indonesië heeft TOELT op 14 februari 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Indonesië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Indonesië als veilig derde land:

Indonesië is partij bij het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het Antifolterverdrag maar niet bij het Vluchtelingenverdrag. Indonesië heeft in een presidentieel besluit van 2016 de definitie van vluchteling uit het Vluchtelingenverdrag en de procedure van statusdeterminatie (welke door de UNHCR wordt gedaan) vastgelegd.

Er zijn geen berichten dat asielzoekers en/of vluchtelingen recentelijk (vanaf 2018) zijn teruggestuurd. Na het presidentieel besluit van 2016 heeft Indonesië veel asielzoekers uit de detentiecentra vrijgelaten. Wel is in 2015 een Emirati door Indonesië teruggestuurd waarover door Amnesty International kritisch is bericht en is in 2017 een Gülenist door Indonesië uitgeleverd aan Turkije. Er zijn berichten dat Indonesië in 2015 in de Andamanse Zee bootjes met migranten tegen probeerden te houden waarbij soms veel geweld werd gebruikt.

Indonesië kent geen nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen. Wel erkent Indonesië in de Grondwet de mogelijkheid tot politiek asiel, en is de mogelijkheid van asiel vastgelegd in een wet uit 1999.

In het presidentieel besluit van 2016 is vastgelegd dat de verantwoordelijkheid voor de beoordeling van of iemand een vluchteling is bij de UNHCR ligt. Personen die in de procedure zitten, krijgen een brief of een identiteitskaart van de UNHCR zodra zij zich melden bij de UNHCR.

De Indonesische regering ziet het verblijf van een door de UNHCR erkende vluchteling als een tijdelijke oplossing, in afwachting van hervestiging. Dit proces gaat zeer langzaam. De door UNHCR erkende vluchtelingen mogen in Indonesië verblijven in afwachting van hervestiging in een ander land. Ze krijgen een kaart als bewijs maar mogen in bepaalde gebieden niet komen. Ook mogen de door UNHCR erkende vluchtelingen niet werken.

Erkende vluchtelingen hebben recht op basale medische zorg, indien ze in een shelter of detentiecentrum zitten of als ze in gemeenschappelijke huisvesting van de IOM verblijven. Als ze elders verblijven dienen ze zelf de kosten voor medische zorg te betalen. Huisvesting is problematisch in Indonesië, migranten verblijven in Shelters op slapen op straat. Vluchtelingen hebben geen toegang tot officiële onderwijs, wel zijn er allerlei programma gericht op vluchtelingen waarmee diploma 's behaald kunnen worden die vergelijkbaar zijn met middelbaar onderwijs.

De UNHCR werkt samen met de NGO Church World Service om in basisbehoeften (gezondheidszorg, onderwijs en materiele ondersteuning) van asielzoekers en kwetsbare vluchtelingen te voorzien. Er is maar een zeer beperkt budget en slechts 400 van de meest kwetsbaren kunnen worden ondersteund. Andere organisatie zijn ook actief op het gebied van ondersteuning van vluchtelingen zoals IOM, Dompert Dhuafa, de Buddha Tzu Chi Foundation, de Jesuit Refugee Services en het Indonesische Rode Kruis.

Conclusie:

Gezien bovenstaande kan Indonesië in zijn algemeenheid dan ook niet aangemerkt worden als veilig derde land.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer(s) 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/26 Beoordeling veilig derde land - Colombia

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf 28-02-2020
Geldig tot en met 27-08-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Colombia als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Colombia heeft TOELT op 18 februari 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Colombia in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Colombia als veilig derde land:

Colombia is partij bij de relevante internationale verdragen en heeft het verbod van refoulement opgenomen in artikel 35 van de Grondwet. Er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat Colombia een beleid voert van het onder dwang terugsturen van vreemdelingen aan de grens en/of een beleid voert van gedwongen uitzettingen van vreemdelingen die al langer in Colombia verblijven. Wel zijn er enkele incidenten met betrekking tot refoulement gemeld door onder meer UNHCR en HRW welke toezien op de onmogelijkheid voor asielzoekers in de transitzone van een vliegveld asiel aan te vragen, het terugsturen van Venezolaanse vluchtelingen aan de grens in 2018 en het voornemen van de regering in november 2019 om 59 Venezolanen uit te zetten vanwege deelname aan protesten tegen de regering van president Ivan Duque. Daarnaast zou het hoge aantal Venezolaanse vluchtelingen leiden tot meer xenofobie in Colombia.

Colombia en Turkije onderhouden diplomatieke en economische banden; er zijn echter geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat de Colombiaanse autoriteiten Turkse Gülenisten hebben uitgezet naar Turkije.

Colombia kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen, het recht op asiel is opgenomen in artikel 36 van de Grondwet. De UNHCR bestempelde in 2018 de Colombiaanse asielprocedure als zwak en meldde een aantal specifieke problemen zoals het verbod op het indienen van een asielaanvraag in de transitzones, gebrek aan effectieve toegang tot het asielsysteem, mogelijk partijdige beoordeling, het gebrek aan een wettelijke beslistermijn op aanvragen en het verbod om te werken gedurende de asielprocedure.

Gedurende de asielprocedure krijgen vluchtelingen/asielzoekers een 'safe passage', waarmee ze kunnen aantonen dat ze in de asielprocedure zijn opgenomen. Zowel tijdens de asielprocedure als na afgifte van de asielvergunning krijgen mensen toegang tot onderwijs en gezondheidszorg. Alleen na afgifte van de asielvergunning mogen mensen ook legaal werken. Daarnaast krijgt de erkende asielzoeker een reisdocument en een identiteitskaart (bij overleggen van een origineel paspoort). Daarnaast is de UNHCR actief in Colombia waar zij asielzoekers/vluchtelingen assisteert bij het indienen van een aanvraag of verkrijgen van toegang tot basisvoorzieningen.

Er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat asielzoekers of erkende vluchtelingen recht hebben op (betaalde/gesubsidieerde) huisvesting. De tijdelijke en illegale kampen in Colombia bieden onvoldoende opvangplekken.

Colombia kent volgens de VN het hoogste aantal Internally Displaced Persons ter wereld, de overheid heeft moeite met het opvangen van deze mensen en het waarborgen van hun veiligheid. In combinatie met de hoge instroom van Venezolanen leidt dit in de praktijk ertoe dat de rechten van asielzoekers en erkende vluchtelingen lang niet altijd gegarandeerd kunnen worden.

Conclusie:

De combinatie van een zwak asielsysteem en het feit dat de rechten van asielzoekers en erkende vluchtelingen in de praktijk onvoldoende gewaarborgd kunnen worden leidt ertoe dat Colombia in zijn algemeenheid niet aangemerkt kan worden als veilig derde land.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/27 Beoordeling veilig derde land - Chili
Kenmerk (digijust)	2824901
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure en Factsheet TOELT 'Chili: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	11-3-2020
Geldig tot en met	11-9-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Chili als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Chili heeft TOELT op 24 januari 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Chili in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Chili als veilig derde land

Chili is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen. Het verbod op refoulement is opgenomen onder hoofdstuk III, in artikel 6 van de Vluchtelingenwet. Er zijn geen berichten waaruit blijkt dat Chili het non-refoulement beginsel in de praktijk schendt en asielzoekers of vluchtelingen gedwongen uitzet en hen de toegang tot het land weigert.

Chili kent een nationale asielprocedure. UNHCR is tevens actief in Chili en werkt samen met de Chileense regering. Vluchtelingen en asielzoekers kunnen een permanente verblijfsvergunning en identiteitsdocument voor buitenlanders verkrijgen. Gedurende de asielprocedure en na de inwilliging van de aanvraag hebben asielzoekers en statushouders toegang tot de gezondheidszorg, onderwijs en mogen ze legaal werken en vrij reizen binnen Chili. Er is geen informatie bekend waaruit blijkt dat zij ook recht hebben op huisvesting. Chili is in algemene zin een

aantrekkelijk land voor migranten in Zuid Amerika en heeft een hoge instroom migranten, onder meer uit Venezuela en Haïti.

Door de hoge instroom van migranten en de hoge huizenprijzen is er een toename in het verblijf van migranten in sloppenwijken en kampen.

Buiten de nationale asielprocedure, kunnen Venezolanen een visum voor Chili verkrijgen voor één jaar, wat vervolgens kan worden verlengd. Daarnaast kunnen Venezolanen een toeristenvisum verkrijgen om kortdurend als toerist in Chili te verblijven. Voor Haïtianen zijn er daarnaast visa ingevoerd voor toeristen- en gezinshereniging.

Conclusie

Op grond van bovenstaande informatie wordt geconcludeerd dat Chili in het algemeen kan worden aangemerkt als veilig derde land. De beoordeling of Chili in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak. Van belang hierbij is om in de gehoren de huisvestingssituatie van de asielzoeker te bevragen.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/28 Behandeling asielzaken Azerbeidzjan-documentfraude
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema's	Asiel landen pagina's Azerbeidzjan Asiel themapagina's, Informatie voor uitvoering
Relatie met	
Geldig vanaf	12-3-2020
Geldig tot en met	12-3-2022

1. Aanleiding

Naar aanleiding van informatie van de Duitse autoriteiten en het Ministerie van Buitenlandse Zaken over signalen van documentfraude bij Azerbeidzjaanse asielzaken, heeft TOELT onderzoek gedaan naar documenten in Azerbeidzjaanse asielzaken en zijn zeven individuele ambtsberichten betrokken. In zes van deze zeven gevallen is sprake geweest van minstens één document dat 'vals' of 'niet onvervalst' was en in het zevende geval was sprake van een minder sterke conclusie omtrent de echtheid van het overgelegde document.

2. Inhoud/Toelichting

Met name in Azerbeidzjaanse zaken waarin de asielaanvraag wordt gedaan door personen met een overheidsaanstelling (danwel familieleden hiervan), worden regelmatig documenten overgelegd, waarbij sprake kan zijn van documentfraude. Dit kan bestaan uit het overleggen van valse documenten, documenten die onrechtmatig zijn verkregen of documenten die feitelijke onjuistheden bevatten.

Dit informatiebericht gaat over de werkwijze voor Azerbeidzjaanse asielzaken waarin documenten worden overgelegd.

3. Hoe te handelen

Bij de gehoren:

Tijdens de aanmeldgehoor en de eerste gehoren wordt extra aandacht gevraagd voor het uitvragen van het geregistreerde woonadres en dit te vergelijken met het adres dat op de nationale identiteitskaart staat vermeld. Als het woonadres op de identiteitskaart afwijkt van het tijdens het aanmeldgehoor of eerste gehoor opgegeven woonadres, is van belang dat het feitelijke woonadres nauwkeurig wordt uitgevraagd. Daarnaast wordt extra aandacht gevraagd voor het uitvragen van de werkzaamheden tot en met de laatste werkdag en van tijdelijke bijbanen en (honorair) functies.

Tijdens het nader gehoor is van belang om te bevragen hoe de autoriteiten op de hoogte zijn geraakt van het feitelijke woonadres, indien hier bijvoorbeeld correspondentie van de autoriteiten naartoe is gegaan.

N.B.: personen die van oorsprong afkomstig zijn uit Nagorno Karabach respectievelijk het gebied dat onder controle van Armenië is gekomen, behouden veelal een officiële registratie in deze regio, ook indien zij daar niet meer woonachtig zijn. Dit betreft dus geen fraude indicatie.

Documentonderzoek

In de meeste van de asielzaken worden op enig ogenblik documenten ter staving van het asielrelaas overgelegd zoals oproepen, rechtbankvonnissen, brieven van politieke partij of werkgever. Zowel deze documenten ter staving van het asielrelaas als eventuele identificerende documenten dienen te worden onderzocht voordat er beslist wordt op de asielaanvraag.

Bij het overleggen van documenten kan op de volgende wijzen onderzoek worden gedaan. In de eerste plaats is het van belang om deze documenten voor te leggen aan Bureau Documenten voor onderzoek. Daarnaast kan TOELT nader onderzoek doen naar de documenten en de context hiervan. In veel gevallen kan dit onderzoek al voldoende aanknopingspunten bieden om verantwoord en gemotiveerd een besluit te nemen op de asielaanvraag. Eventueel kan ook onderzoek door Buitenlandse Zaken worden opgestart, echter de duur van dit onderzoek is lang.

De aanbevolen volgorde van onderzoek is dan:

- 1) onderzoek door Bureau Documenten
- 2) neem contact op met de landenspecialist van TOELT (via BS048.18 in indigo)
- 3) eventueel onderzoek door Buitenlandse Zaken, in afstemming met een landenspecialist

Bij het beslissen:

Op basis van alle signalen wordt geadviseerd om in alle asielaanvragen van Azerbeidzjanen deze voorgeschreven volgorde van onderzoek toe te passen en om alleen na dit onderzoek asielzaken van personen met het Azerbeidzjaanse staatsburgerschap in aanmerking te laten komen voor een inwilliging.

4. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met A&B , DV/TOELT, BDOC, JZ en DMB

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/29 Beoordeling veilig derde land - Malawi
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Malawi: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	16-03-2020
Geldig tot en met	15-09-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Malawi als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Malawi heeft TOELT op 10 maart 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Malawi in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Malawi als veilig derde land:

Malawi is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen. Malawi heeft het principe van non-refoulement neergelegd in de vluchtelingenwet van Malawi, er zijn geen (recente) signalen dat dit beginsel door Malawi wordt geschonden.

Malawi kent een asielprocedure die ook in de praktijk toegankelijk blijkt. Zolang de asielzoekers nog in de asielprocedure zitten krijgen zij een ID-pasje (Asylum Seeker ID) en een Family Ration Card waarmee ze onder meer voedsel kunnen krijgen (en hebben daarmee recht op verblijf in een vluchtelingenkamp). Erkende vluchtelingen krijgen een refugee-ID. Asielzoekers en vluchtelingen worden gehuisvest in vluchtelingenkampen, in theorie hebben zij toegang tot huisvesting, gezondheidszorg en onderwijs. In de praktijk blijken deze voorzieningen echter beperkt. Er is geen mogelijkheid tot vrije vestiging in het land en ook is er geen recht op arbeid.

Conclusie:

Gezien het feit dat de voorzieningen voor asielzoekers en vluchtelingen beperkt zijn kan Malawi in zijn algemeenheid niet aangemerkt worden als veilig derde land.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/30 Beoordeling veilig derde land - Somalië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Somalië: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	16-03-2020
Geldig tot en met	15-09-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Somalië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Somalië heeft TOELT op 4 maart 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Somalië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Somalië als veilig derde land:

Somalië is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen. Somalië heeft het principe van non-refoulement neergelegd in de interim-grondwet. Er is echter nog geen asielprocedure ingericht. De interim-regering dient het wettelijk kader rondom vluchtelingenbeleid nog te implementeren.

UNHCR is actief in Somalië, zij ondersteunt en biedt bescherming aan asielzoekers in Somalië. UNHCR bepaalt eveneens of een asielzoeker een vluchtelingenstatus verkrijgt. Hoewel het in Somalië formeel mogelijk is om asiel aan te vragen (bij UNHCR) hebben asielzoekers en vluchtelingen in Somalië volgens OCHA te maken met een reeks aan problemen waaronder risico op refoulement, willekeurige arrestatie en detentie, seksueel geweld, uitbuiting en misbruik, vreemdelingenhaat en een gebrek aan bescherming doordat ze geen relatie/link hebben met een clan.

Puntland

Puntland heeft een eigen asielwetgeving alleen is niet duidelijk of dit geïmplementeerd is.

Somaliland

Somaliland zou zijn eigen asielwetgeving kennen en ook een eigen agentschap die zich hiermee bezig houdt. Vluchtelingen en asielzoekers in Somaliland zouden problemen hebben om aan huisvesting, middelen van bestaan, etc. te komen.

Conclusie:

Gezien bovenstaande kan Somalië (incl. Somaliland en Puntland) in zijn algemeenheid niet aangemerkt worden als veilig derde land.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/33 Update Beoordeling veilig derde land - Algerije
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Factsheet 'Algerije: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig van	01-10-2021
Geldig tot en met	01-10-2022

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Algerije als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Algerije heeft TOELT op 6 maart 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Algerije in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Algerije als veilig derde land:

Algerije is partij bij de relevante mensenrechtenverdragen. Het verbod op refoulement is opgenomen in artikel 83 van de grondwet van Algerije. In praktijk volgt uit openbare bronnen dat Algerije zich niet altijd houdt aan het non-refoulement principe. Vanaf 2014 zijn volgens berichten van Human Rights Watch en Amnesty internationaal duizenden mannen, (zwangere) vrouwen en kinderen die afkomstig waren uit verschillende landen uit Sub-Sahara Afrika gedeporteerd naar Niger en Mali zonder individuele beoordeling en zonder rekening te houden met hun wettelijke status in Algerije. Sommigen van hen hadden een geldig visum of waren bij de UNHCR geregistreeerde asielzoekers. Ook zijn er signalen dat migranten afkomstig uit andere landen bij grenzen geweerd zijn of zijn uitgezet.¹ Algerije is

¹ Médecins sans frontières, Deportations put migrants' lives at risk in Niger, 20-4-2021, <https://www.msf.org/deportations-put-migrants%E2%80%99-lives-risk-niger>; AlarmphoneSahara, Again deportation convoys from Algeria into the desert at the border of

van plan een opvangcentrum voor illegale migranten te bouwen in de grensstad Djanet. Met de bouw van het centrum wil Algerije zijn grenzen beveiligen tegen illegale migratie.² Tot op heden gaat Algerije door met het uitzetten van migranten, met name indien zij afkomstig zijn uit sub-Sahara Afrika. UNHCR en overige organisaties hebben zorgen geuit over de massale arrestaties en vermissingen en daaropvolgende gedwongen uitzettingen waarbij mogelijk sprake was van een schending van het non-refoulement principe.

Informatie omtrent de politieke ontwikkelingen in Algerije

Met het oog op deze beoordeling is ook de algemene situatie in Algerije zoals die zich in de afgelopen jaren en maanden heeft ontwikkeld relevant, derhalve is er een korte passage omtrent de politieke ontwikkelingen in Algerije opgenomen.

Na de verkiezingen van 12 december 2019, waarbij Abdelmadjid Tebboune werd gekozen tot president, bleven de protesten van de Hirak-beweging aanhouden, waarin nieuwe verkiezingen werden geëist met een daadwerkelijke keuze uit politici die niet behoren tot de oude garde.³ Half februari 2021 nam President Tebboune een aantal besluiten om tegemoet te komen aan de eisen van de Hirak, zoals nieuwe parlementsverkiezingen op 12 juni 2021 en een herschikking van de regering.

Op 26 november 2020 heeft het Europees Parlement een kritische resolutie aangenomen waarin een veroordeling wordt uitgesproken van de sinds de zomer van 2019 toegenomen aantal politieke arrestaties en willekeurige detenties van vreedzame Hirak- en vakbondsactivisten en journalisten. Het Europees Parlement overweegt daarbij dat er sprake is van een achtergrond van onderdrukking die momenteel in Algerije plaatsvindt, waarin steeds meer beschuldigingen van foltering plaatsvinden op politiebureaus en in het directoraat-generaal Interne Veiligheid (DGSi) in Algiers.⁴ Ook Hoge Commissaris van de VN voor de Mensenrechten heeft recent haar zorgen uitgesproken over de achteruitgang van de mensenrechtensituatie in Algerije, aangezien veiligheidstroepen de afgelopen weken opnieuw geweld zijn gaan gebruiken tegen deelnemers aan de vreedzame protesten en willekeurig honderden personen hebben gearresteerd.⁵

De protesten tegen de gevestigde politieke orde blijven doorgaan. De politie treedt steeds vaker hard op tegen demonstranten, vooral aan de vooravond van de verkiezingen in juni 2021. Honderden activisten worden vastgehouden in verband met de Hirak-beweging. Een nieuw presidentieel decreet van 10 juni 2021 vergemakkelijkt de vervolging van Hirak-activisten door de definitie van terrorisme in het strafwetboek te wijzigen.

Algerije kent geen nationale asielprocedure en ondanks de nieuwe regering is er nog geen zicht op een nieuwe asielwet in Algerije. Wel bestaat de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij UNHCR, die samenwerkt met de Algerijnse autoriteiten. Geregistreerde asielzoekers en vluchtelingen kunnen een UNHCR-kaart ontvangen,

Niger! , 13-3-2021, <https://alarmephonesahara.info/en/reports/again-deportation-convoyos-from-algeria-into-the-desert-at-the-border-of-niger>

² AlWatan, Emigration clandestine : Un centre d'accueil pour migrants à Djanet, 17-4-2021, <https://www.elwatan.com/edition/actualite/un-centre-daccueil-pour-migrants-a-djanet-17-04-2021>

³ BBC News: Algeria election: Fresh protests as Tebboune replaces Bouteflika, 13 December 2019; <https://www.bbc.co.uk/news/world-africa-50782676>

⁴ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0329_EN.html ; <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/11/algeria-european-parliament-calls-for-action-on-human-rights-and-expresses-solidarity-with-demonstrators/>

⁵ <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=26851&LangID=E>

maar de Algerijnse autoriteiten erkennen deze vluchtelingstatus in individuele gevallen niet altijd. De UNHCR-kaart geeft geen recht op een verblijfsvergunning. Asielzoekers en statushouders die in Algerijnse steden wonen, kunnen door UNHCR worden voorzien in hun specifieke behoeften zoals onderdak, juridische en psychosociale hulp, opleidingen, toegang tot door de overheid gefinancierde medische zorg en onderwijs en ondersteunt vrijwillige repatriëring en hervestiging. Personen afkomstig uit de Westelijke Sahara (Sahrawi) die in de kampen rond Tindouf in het zuidwesten wonen worden door Algerije als prima facie vluchteling erkend en krijgen wel humanitaire hulp, voedselhulp en bescherming en ondersteuning in het zoeken naar huisvesting.

Conclusie:

Op grond van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat Algerije in zijn algemeenheid niet kan worden aangemerkt worden als veilig derde land.

Echter, vanwege de speciale positie van de Sahrawi in Algerije geldt dat voor hen Algerije mogelijk wel als veilig derde land kan worden aangemerkt, indien zij naar lokale maatstaven op een normale manier hebben geleefd, konden voorzien in hun levensbehoeften en zij niet werden bedreigd met uitzetting.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/38 Beoordeling veilig derde land - Nigeria
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Nigeria: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	23-3-2020
Geldig tot en met	23-9-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Nigeria als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Nigeria heeft TOELT op 13 maart 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Nigeria in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Nigeria als veilig derde land:

Nigeria is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen. Nigeria heeft het principe van non-refoulement neergelegd in de 'National Commission For Refugees Act'. Desondanks zijn er signalen dat er in januari 2018 enkele Kameroense asielzoekers zijn uitgezet zonder dat hun asielaanvraag is behandeld. Uit rapporten van het US Department of State over latere perioden wordt van refoulement geen melding gemaakt. In juni 2018 meldde de UNHCR dat asielzoekers uit Kameroen een tijdelijke beschermingsstatus kregen. Ook in 2019 werd deze status aan vluchtelingen uit Kameroen verstrekt.

Nigeria kent een asielwetgeving en in de praktijk blijkt deze ook toegankelijk. Erkende vluchtelingen en diens familieleden zouden wel identiteitsdocumenten ontvangen. In de Nigeriaanse asielwetgeving is echter niets opgenomen over recht op voorzieningen. Er wordt verwezen naar de rechten en plichten zoals neergelegd in het Vluchtelingenverdrag van 1951. In een rapport van april 2018 meldde het US Department of State dat het vluchtelingen is toegestaan te werken, maar dat zij evenals Nigerianen moeite hadden werk te vinden.

De UNHCR werkt uitvoerig samen met de Nigeriaanse autoriteiten om vluchtelingen zo snel mogelijk te laten integreren in de lokale gemeenschappen. UNHCR faciliteert de toegang tot onderwijs, beroeps- en vaardigheidstrainingen, microfinanciering en ziektekostenverzekering.

Conclusie:

Nu in Nigeria een asielprocedure is die toegankelijk is in de praktijk, en erkende vluchtelingen, met behulp van UNHCR, toegang krijgen tot basisvoorzieningen wordt Nigeria in zijn algemeenheid aangemerkt als veilig derde land. De beoordeling of Nigeria in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/40 Beoordeling veilig derde land - Uruguay
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Factsheet 'Uruguay: Informatie ter beoordeling van veilig derde land'
Geldig vanaf	24-03-2020
Geldig tot en met	23-09-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Uruguay als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Uruguay heeft TOELT op 27 december 2019 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Uruguay in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Uruguay als veilig derde land:

Uruguay is partij bij het Vluchtelingenverdrag, Antifolterverdrag en Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Uruguay heeft het verbod op refoulement opgenomen in de wet 'Ley No 18.076, Derecho Al Refugio y a los Refugiados' en heeft daarnaast ook een regionaal verdrag (Declaración de Cartagena sobre los refugiados) ondertekend waarin het recht op asiel en het principe van non-refoulement zijn benadrukt. Er zijn geen signalen van schendingen van het non-refoulement principe in de praktijk door Uruguay.

Uruguay kent een asielprocedure die ook in de praktijk toegankelijk blijkt. Uruguay werkt ook mee aan de hervestiging van vluchtelingen en vangt daarnaast ook gevluchte Venezolanen op. UNHCR is actief in Uruguay en is adviserend lid (zonder stemrecht) van de commissie die asielaanvragen beoordeelt en werkt ook samen met een instantie die wel stemrecht heeft hiervoor. Tevens werkt Uruguay samen met UNHCR aan het hervestigingsprogramma.

Asielzoekers die in de procedure zitten krijgen bij aanvang van de procedure een document waarmee ze een tijdelijke identiteitskaart kunnen aanvragen, kunnen werken en toegang hebben tot sociale voorzieningen zoals onderwijs en gezondheidszorg. Als de asielaanvraag is ingewilligd, kunnen statushouders vervolgens een nieuwe (permanente) identiteitskaart aanvragen, welke hetzelfde is als de identiteitskaart voor Uruguayaanse burgers. Dit document dient elke drie jaar vernieuwd te worden. Statushouders kunnen een permanente verblijfsstatus verkrijgen. Volgens de grondwet hebben zowel asielzoekers die in de procedure zitten als statushouders gelijke rechten overeenkomstig die van Uruguayaanse burgers.

In praktijk is door het toegenomen aantal immigranten in Uruguay xenofobie en discriminatie toegenomen en blijkt wel dat asielzoekers en vluchtelingen meer moeite hebben met het vinden van huisvesting en een baan op niveau dan Uruguayaanse burgers. Echter, er zijn ook voorbeelden van een succesvolle integratie van migranten in Uruguay.

Conclusie

Op grond van bovenstaande informatie wordt geconcludeerd dat Uruguay in het algemeen aangemerkt kan worden als veilig derde land. De beoordeling of Uruguay in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/41 Beoordeling veilig derde land – Saint Kitts and Nevis
Kenmerk (digijust)	2868560
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Factsheet TOELT Saint Kitts and Nevis - Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	24-03-2020
Geldig tot en met	23-09-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Saint Kitts and Nevis¹ als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Saint Kitts and Nevis heeft TOELT op 17 maart 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Saint Kitts and Nevis in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Saint Kitts and Nevis als veilig derde land

Saint Kitts and Nevis is partij bij het Vluchtelingenverdrag², maar niet bij het Antifolterverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. In de Grondwet is opgenomen dat 'a person shall not be subjected to torture or to inhuman or degrading punishment or other like treatment', maar verder is het non-refoulement principe niet specifiek in de wetgeving opgenomen. Er zijn geen concrete aanwijzingen gevonden van schendingen van het non-refoulement principe in praktijk. Wel zijn volgens een nieuwssite Haïtiaanse illegale migranten teruggestuurd naar Haïti, maar er was geen informatie waaruit blijkt dat zij asiel hadden aangevraagd in Saint Kitts and Nevis.

¹ Officiële naam is ook wel: Saint Christopher and Nevis

² Niet bij het aanvullende protocol uit 1967

Uit informatie van het US State Department volgt dat het in wetgeving wel mogelijk zou zijn om asiel aan te vragen, maar de regering van Saint Kitts and Nevis heeft geen systeem ingevoerd om vluchtelingen te beschermen. In praktijk is het wel mogelijk om asiel aan te vragen, maar zijn er weinig asielaanvragen in Saint Kitts and Nevis; tussen 2009 en 2015 waren er slechts 5 asielaanvragen en in 2019 was er geen enkele asielaanvraag. Uit informatie van de Wereldbank volgt dat er in 2018 vier toegelaten vluchtelingen verbleven in Saint Kitts and Nevis. UNHCR is actief in Saint Kitts and Nevis. Er is geen informatie bekend over de verblijfsstatus van statushouders in Saint Kitts and Nevis, of over hun overige rechten op voorzieningen.

Conclusie

Gezien het vorenstaande en het gebrek aan informatie over Saint Kitts and Nevis kan Saint Kitts and Nevis in zijn algemeenheid niet worden aangemerkt als veilig derde land.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/42 Beoordeling veilig derde land – Costa Rica
Kenmerk (digijust)	2868722
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / TOELT Factsheet Costa Rica Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	24-03-2020
Geldig tot en met	23-09-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Costa Rica als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

3. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Costa Rica heeft TOELT op 27 februari 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Costa Rica in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Costa Rica als veilig derde land:

Costa Rica is partij bij de relevante mensenrechtenverdragen. Costa Rica heeft daarnaast ook het regionale verdrag de 'Cartagena Declaration on Refugees (1984)' getekend waarin het recht op asiel en het principe van non-refoulement is benadrukt. Het verbod op non-refoulement is tevens opgenomen in de nationale migratiewetgeving van Costa Rica. Er is geen informatie gevonden over hoe Costa Rica in praktijk omgaat met het non-refoulement principe en er is geen informatie bekend over gedwongen uitzettingen of het terugsturen van vreemdelingen aan de grens.

Costa Rica kent een nationale asielprocedure die ook in praktijk toegankelijk blijkt. UNHCR is actief in Costa Rica en werkt samen met de autoriteiten van Costa Rica. UNHCR biedt daarnaast juridische informatie en bijstand aan potentiële asielzoekers over kwesties die verband houden met het asielproces en geeft advies over andere asiel-gerelateerde rechten zoals toegang tot het grondgebied en non-refoulement.

Costa Rica kent buiten de vluchtelingenstatus geen andere tijdelijke verblijfsstatussen. Asielzoekers krijgen, nadat ze een interview hebben gehad (wat acht maanden kan duren), gedurende de asielprocedure een document waaruit hun voorlopige vluchtelingenstatus blijkt. Deze tijdelijke kaart lijkt niet op de nationale identiteitskaart en wordt wel geaccepteerd bij overheidsinstanties, maar kan problemen geven daarbuiten. Statushouders kunnen vervolgens een kaart verkrijgen die wel gelijk is aan de nationale identiteitskaart, welke twee jaar geldig is en waarvoor betaald dient te worden. Dit geldt ook voor staatloze statushouders. Asielzoekers kunnen een voorlopige werkvergunning verkrijgen indien ze langer dan drie maanden wachten op de beslissing van hun asielaanvraag. Pas na het vinden van betaald werk, hebben zij volledige toegang tot de gezondheidszorg.¹ De toegang tot werk en overheidsdiensten zoals gezondheidszorg en onderwijs is voor statushouders (dus niet asielzoekers) verder afhankelijk van het bezitten van een geldig identiteitsbewijs, wat vanwege de kosten hiervoor door een groot deel van de statushouders niet betaald kan worden. UNHCR ondersteunt de meest kwetsbare asielzoekers met subsidies en biedt overige hulp in het voorzien van de basisbehoeften van kwetsbare asielzoekers. Verder heeft Costa Rica samen met UNHCR een programma gelanceerd om asielzoekers en vluchtelingen aan een baan te helpen en te helpen integreren.

Conclusie

Op grond van bovenstaande informatie wordt geconcludeerd dat Costa Rica in het algemeen kan worden aangemerkt als veilig derde land. De beoordeling of Costa Rica in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

¹ Asielzoekers en statushouders die niet werken hebben wel toegang tot de spoedeisende hulp, behandelingen voor zwangerschap en behandelingen voor hiv/aids. Kinderen hebben vanaf het moment dat zij in de asielprocedure zitten wél toegang tot volledige gezondheidszorg en onderwijs.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	portefeuillehouder SUA/A&B
Telefoonnummers	10.2.e
Numer & Titel	IB 2020/43 Behandeling Turkse asielaanvragen
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel-landenpagina's
Geldig vanaf	26-3-2020
Geldig tot en met	01-11-2021

1. Aanleiding

Per brief van 4 februari 2020 heeft de Staatssecretaris de Tweede Kamer geïnformeerd over het asielbeleid ten aanzien van Turkije.¹ Aanleiding hiertoe was het Algemene Ambtsbericht (AAB) dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken op 31 oktober heeft uitgebracht over Turkije.²

2. Inleiding

In de bovengenoemde brief aan de TK worden twee risicogroepen genoemd, namelijk:

- personen uit Turkije, die actief zijn in de politiek, journalistiek of op het gebied van mensenrechten en daarbij significant kritiek uiten op de autoriteiten en om die reden in de negatieve aandacht van de autoriteiten staan;
- (toegedichte) Gülen-aanhangers.

3. Inhoud/Toelichting

Algemeen

Hieronder wordt een nadere verduidelijking gegeven hoe dit beleid dient te worden toegepast. Hierbij wordt ook verwezen naar de Afdelingsuitspraken van 13 februari 2019 van de Raad van State betrokken, waarin werd geoordeeld dat gegeven de complexe en diffuse situatie in Turkije niet afdoende was gemotiveerd waarom een aanhanger van de Gülenbeweging bij terugkeer niet te vrezen heeft (uitspraken nrs. 201804801/1, 201805676/1 en 201805543/1).

10.2.d en 10.2.d

Achtergrond

- Het AAB schetst een somber beeld van de mensenrechtensituatie in Turkije. Massale arrestaties, detentiemaatregelen en ontslagen in de publieke sector

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z01998&did=2020D04240

² <https://ind.pucoverheid.nl/zoeken/resultaat/t/0/s/datumdocument->

wt_desc/Ind/TUR/srt/ambtsbericht/org/Ministerie_van_Buitenlandse_Zaken/gdlv/1/b/0/p/1

na de mislukte coup poging zetten de vrijheid van meningsuiting, vrijheid van vergadering en toegang tot een onafhankelijke rechtsgang onder grote druk. Sinds mei 2016 is de vervolging van de Gülenbeweging prioriteit voor de Turkse regering en aanhangers van deze beweging zijn doelwit van arrestaties met willekeurige grondslag en strafprocessen met minimale bewijslast. Meer dan 150.000 personen werden onder de noodtoestand in hechtenis genomen en meer dan 78.000 werden gearresteerd op basis van terrorisme gerelateerde aanklachten, van wie 50.000 eind mei 2019 nog steeds in de gevangenis zaten. In de bovengenoemde brief aan de Tweede Kamer is aangegeven dat vanwege het willekeurige karakter van de arrestaties, de verre gaande gevolgen hiervan en de omstandigheid dat deze nog steeds plaatsvinden, besloten is om (toegedichte) Gülen-aanhangers aan te duiden als risicogroep.

- Tijdens de in het AAB beschreven periode was sprake van toegenomen strafvervolging van journalisten, schrijvers, leraren, rechters, vakbondsleden, mensenrechtenactivisten, (sociale) mediagebruikers, oppositieleiden en andere burgers, wegens kritiek op overheidsbeleid. De strafvervolging resulteerde vaak in gevangenisstraf, voorwaardelijke gevangenisstraf of in boetes. In de bovengenoemde brief aan de Tweede Kamer wordt overwogen dat vanwege de diffuse situatie en willekeurige grondslag van strafvervolging die voor deze groep geldt, besloten is om deze groep als risicogroep aan te wijzen.

(Toegedichte) Gülen-aanhangers

T.a.v. (toegedichte) Gülenisten: soepel omgaan met 'geringe indicaties'

Er is *niet* geconcludeerd dat in Turkije sprake is van groepsvervolging van (toegedichte) Gülenisten, aangezien het AAB de mogelijkheid open houdt dat in individuele gevallen geen sprake is van vervolging. Het gaat hier echter om uitzonderingen. Het AAB merkt immers op dat sinds de coup poging in 2016 'de jacht op de Gülenbeweging' de belangrijkste prioriteit voor de Turkse regering onder leiding van president Erdogan is. Aangezien sprake is van een risicogroep, zijn geringe indicaties, die de vreemdeling met geloofwaardige en individualiseerbare verklaringen aannemelijk moet maken, voldoende om een vrees voor vervolging aannemelijk te maken. Het ambtsbericht schetst echter een dusdanig diffuse en willekeurige situatie dat er, in geloofwaardige zaken, ook indien geen sprake is van geringe indicaties, al snel een risico op vervolging zal moeten worden aangenomen. Dit betekent dat slechts zaken, waarin uit het individuele asielrelaas blijkt dat de vreemdeling niet zal worden blootgesteld aan vervolging, niet tot een inwilliging zullen leiden. Dit is ook in lijn met de bovengenoemde jurisprudentie van de Afdeling.

Beoordeling of sprake is van vluchtelingrechtelijke vervolging

Niet alle strafrechtelijke en andersoortige maatregelen, zoals ontslag, het opleggen van een boete of een voorwaardelijke straf etc., kunnen gekwalificeerd worden als vluchtelingrechtelijke vervolging. Dit geldt in het bijzonder bij maatregelen tegen relatief kleine vergrijpen, zoals belediging van de President en uitingen op sociale media. Met verwijzing naar het algemene beleid (VC C4.4.3) dient per zaak beoordeeld te worden of van vluchtelingrechtelijke vervolging sprake is.

Wanneer Gülen-zaken afwijzen?

Gelet op het willekeurige optreden van de Turkse autoriteiten en het zeer grote aantal (toegedichte) Gülen-aanhangers die zijn (en nog steeds worden) gearresteerd, zal in een zaak, waarin een beroep gedaan wordt op (toegedichte)

banden met de Gülenbeweging, in de praktijk al snel een risico op vervolging moeten worden aangenomen.

10.2.d en 10.2.d

- 10.2.d en 10.2.d ;
- 10.2.d en 10.2.d ;
- 10.2.d en 10.2.d ;
- 10.2.d en 10.2.d ;
- 10.2.d en 10.2.d ;
- 10.2.d en 10.2.d ;

Indicatoren (toegedichte) Gülen-aanhangers

De aanvrager dient aannemelijk te maken dat hij Gülen-aanhanger is en dat dat bekend is bij de autoriteiten/aannemelijk is dat dat bekend zal worden bij de autoriteiten óf dat hij hiervan beschuldigd wordt. De onderstaande indicaties zeggen iets over de geloofwaardigheid van het element Gülen-aanhanger. Er hoeft niet aan alle onderstaande criteria te worden voldaan - vaak zijn één of meerdere van deze indicatoren van toepassing. In het algemeen hebben Gülenisten daarnaast meerdere documenten die meerdere indicaties onderbouwen.

10.2.d en 10.2.d

10.2.d en 10.2.d

- 10.2.d en 10.2.d
- 10.2.d en 10.2.d
- 10.2.d en 10.2.d
- 10.2.d en 10.2.d
- 10.2.d en 10.2.d
- 10.2.d en 10.2.d
- 10.2.d en 10.2.d

3 AAB, p. 33: "Ook het gegeven dat iemand zijn kinderen naar een school van de Gülenbeweging stuurde, hoeft voor de Turkse overheid geen indicatie te zijn dat iemand een Gülenist is."

- [illegible]

Familieleden met (vermeende) betrokkenheid bij coup poging en/of Gülen-beweging
Het is afhankelijk van een individuele toets of een afgeleide status wordt verleend of een zelfstandige status. Indien het gezinslid geen substantiële problemen heeft

ondervonden én het ook niet aannemelijk is dat hij/zij die gaat ondervinden, kan, indien voldaan wordt aan de voorwaarden, volstaan worden met verlening van een afgeleide status aan het gezinslid. Uit informatie van TOELT d.d. december 2019 (V1-92745064354) blijkt echter ook dat het bekend is dat de Turkse overheid maatregelen neemt tegen gezinsleden van een vermeend Gülenist en in sommige gevallen kan de overheid ook overgaan tot strafrechtelijke vervolging. Dit gebeurt niet alleen in de gevallen dat een vermeend Gülenist het land heeft ontvlucht, maar ook in gevallen dat de vermeend Gülenist in detentie zit. Het is ook bekend dat familieleden van Gülenisten gearresteerd en gedetineerd zijn. Ook ervaren gezinsleden van vermeend Gülenisten druk vanuit de sociale omgeving. Sociale uitsluiting, discriminatie en stigmatisering is een veel voorkomend verschijnsel. Op basis van deze en eerdere informatie (zoals het AAB van 31 oktober 2019) kan bij volwassen familieleden, die zelf geen Gülen-aanhanger zijn, indien er aanleiding is aan te nemen dat zij te vrezen hebben vanwege een toegedichte politieke overtuiging/activiteiten, een zelfstandige status worden verleend op grond van artikel 29, lid 1, onder a, op basis van 'guilt by association or collective guilt'.

Gülenisten die in een derde land hebben verbleven

Zoals in het AAB wordt beschreven, zijn verschillende Turkse overheidsdiensten betrokken bij het ontmantelen van netwerken en het verzamelen van informatie over Gülenisten in het buitenland en vroeg de Turkse regering overheden van andere landen om vermeende Gülenisten uit te leveren. Er zou sprake zijn geweest van de terugkeer/deportatie van Gülenisten (m.n. leraren) uit verschillende landen, waaronder Kosovo, Moldavië en Pakistan.

- Vrees voor vervolging kan dus ook aannemelijk zijn in gevallen waarin de vreemdeling de afgelopen jaren niet Turkije heeft gewoond, maar waarin sprake is van betrokkenheid bij een instantie/organisatie/onderwijsinstelling die is gelieerd aan de Gülen-beweging in het buitenland.
- In individuele gevallen dient beoordeeld te worden of betrokkene afdoende bescherming als vluchteling in het betreffende derde land heeft gehad /kan verkrijgen. Zie daarvoor het SUA Informatiebericht 2018/36, https://ind.pucoverheid.nl/doc/PUC_9707470000_1/1/ en de SUA Informatieberichten met de beoordeling van derde landen als veilig derde land. Bij de beoordeling of een derde land voor betrokkene als 'veilig derde land' kan worden aangemerkt dient rekening gehouden te worden met het feit dat het hier om een specifieke categorie personen gaat, ook gelet op de druk die Turkije uitoefent op derde landen om deze personen aan Turkije uit te leveren.

Andere categorieën (toegedichte) opposanten

De risicogroep is in het landenbeleid als volgt gedefinieerd: 'personen die actief zijn in de politiek, journalistiek, of op het gebied van de mensenrechten, daarbij significant kritiek uiten op de autoriteiten en om die reden in de negatieve aandacht van de autoriteiten staan'. In de brief aan de Tweede Kamer wordt in dit verband verwezen naar toegenomen strafvervolging van journalisten, schrijvers, leraren, rechters, vakbondsleden, mensenrechtenactivisten, (sociale) mediagebruikers, oppositieleden en andere burgers, wegens kritiek op overheidsbeleid en belediging van de president, alsook naar het feit dat advocaten het risico liepen zonder bewijs geassocieerd te worden met de gestelde misdrijven van hun cliënten en dat organisaties van het maatschappelijk middenveld onder druk staan.

Toelichting

- De bovengenoemde risicogroep dient breed te worden uitgelegd. Uit de brief aan de Tweede Kamer en het AAB blijkt immers dat het hierbij om uiteenlopende categorieën personen gaat. Zo blijkt uit het AAB dat de regering de buitengewone bevoegdheden onder de noodtoestand (die grotendeels ook na de noodtoestand bleven bestaan doordat de president meer bevoegdheden kreeg toebedeeld) niet alleen tegen de Gülenbeweging gebruikte, maar deze ook meer in het algemeen inzette tegen terrorisme of organisaties die de Turkse overheid beschouwt als terroristisch en dat deze bevoegdheden bijvoorbeeld werden gebruikt ter bestrijding van de politieke oppositie, waaronder ook de Koerdische. Zoals in het AAB vermeld, is in de periode na de poging tot staatsgreep de al erg brede en vage omschrijving van terrorisme aanzienlijk verder verbreed.
- De overheid richtte zich op mensen die beschouwd werden als leden van of personen die samengewerkt hadden met terroristische organisaties of structuren, entiteiten of groepen waarvan de Nationale Veiligheidsraad oordeelde dat zij betrokken waren bij activiteiten gericht tegen de nationale veiligheid. Tevens werden vele strafzaken gestart wegens belediging van de President.

T.a.v. deze categorieën: toetsen vrees bij terugkeer

Ook voor personen die tot deze andere categorieën (toegedichte) opposanten behoren – geldt, evenals voor de (toegedichte) Gülen-aanhangers, – een grote mate van willekeur voor wat betreft strafvervolging en overige consequenties. ^{10.2.d en 10.2.g}

Ook voor deze categorieën geldt echter dat niet alle strafrechtelijke en andersoortige maatregelen, zoals ontslag, het opleggen van een boete of een voorwaardelijke straf etc., gekwalificeerd kunnen worden als vluchtelingrechtelijke vervolging. Dit geldt in het bijzonder bij maatregelen tegen relatief kleine vergrijpen, zoals belediging van de President en uitingen op sociale media. Met verwijzing naar het algemene beleid (VC C4.4.3) dient per zaak beoordeeld te worden of van vluchtelingrechtelijke vervolging sprake is.

Risico-categorieën

(Zie voor een uitgebreide beschrijving het AAB, hieronder volgen de belangrijkste punten), onderstaande categorieën overlappen elkaar deels.

Politieke opposanten;

Er werden maatregelen (o.a. ontslag) genomen tegen Koerdische burgemeesters en dorpshoofden/muhtars. HDP-parlementariërs, (loco) burgemeesters en gemeenteambtenaren in het oosten en zuidoosten en honderden andere HDP-medewerkers zaten gedetineerd in heel Turkije op verdenking (of op basis van een vonnis) van banden met of lidmaatschap van de PKK. Ook sommige gezagdragers en parlementariërs van andere oppositiepartijen, zoals de CHP, werden ontslagen of beschuldigd (en veroordeeld) wegens banden met terreurgroepen.

Journalisten en media-medewerkers;

Onafhankelijke journalisten lopen het risico op arrestatie en strafvervolging indien zij zich kritisch uitlaten over het handelen van de overheid, onder meer op basis van 'guilt by association' aan een terroristische organisatie of betrokkenheid bij de poging tot staatsgreep en worden zonder duidelijke bewijslast vastgezet.

Mensenrechtenverdedigers;

De aanvallen van de Turkse overheid (o.a. intimidatie, gewelddadige aanvallen, bedreigingen, annulering van paspoorten, uitreisverbod, juridische vervolging, langdurige willekeurige detentie en mishandeling, instellen van een onderzoek naar vermeende banden met terroristische organisaties zonder dat daar enige grond voor lijkt te zijn) waren gericht op onder meer demonstranten, vakbondsleden, journalisten, advocaten, academici en medewerkers van NGO's.

Advocaten;

Advocaten, in het bijzonder in strafzaken, liepen het risico door de overheid zonder bewijs geassocieerd te worden met de gestelde misdrijven van hun cliënten en werden beschuldigd van lidmaatschap/banden met Gülenbeweging, PKK, verboden linkse groepen, ISIS of betrokkenheid bij de poging tot staatsgreep.

Organisaties van het maatschappelijk middenveld;

De regering sloot duizenden verenigingen, stichtingen, vakbonden en andere organisaties van het maatschappelijk middenveld, als behorend tot of banden hebbend met een terroristische organisatie. Personen die zich inzetten voor deze organisaties lopen het risico op arrestatie en strafvervolging indien zij zich kritisch uitlaten over het handelen van de overheid.

Schrijvers; leraren; academici; vakbondsleden;

Kader en leden van sommige vakbonden werden geconfronteerd met willekeurige ontslagen, intimidatie en detentie wegens verschillende soorten geweldloze vakbondsactiviteiten.

(Sociale) mediagebruikers;

Duizenden mensen in Turkije werden geconfronteerd met strafrechtelijk onderzoek in verband met berichten die ze op sociale media hadden geplaatst.

Andere burgers, onder wie kinderen;

Ook andere burgers, onder wie kinderen, dan personen behorend tot de bovengenoemde categorieën, konden geconfronteerd worden met strafrechtelijk onderzoek wegens kritiek op de overheid, vermeende banden met terroristische organisaties of belediging van de president.

Personen die beschuldigd werden van belediging van de president;

Er was sprake van toename in strafvervolging van journalisten, schrijvers, sociale mediagebruikers en andere burgers (onder wie kinderen) wegens belediging van de president. Veel van die zaken resulteerden in gevangenisstraf, voorwaardelijke gevangenisstraf of in boetes. Het ging sedert augustus 2014 om meer dan 66.000 strafrechtelijke onderzoeken, die tot 12.000 rechtszaken leidden, waarbij de aanklacht soms draaide om het re-tweeten en liken van berichten. In het geval van een eerste overtreding, legt de rechtbank meestal een voorwaardelijke straf op.

Rechters; militairen; politie; ambtenaren; leraren;

(betref niet alleen personen in actieve dienst maar ook anderen zoals gepensioneerde politieagenten en militairen).

Het AAB maakt melding van massale ontslagen en dat willekeurige ontslagen verschillende negatieve gevolgen hebben voor de personen die hun banen verloren en voor hun families, zoals dat zij alle mogelijkheden werden ontnomen om binnen hun beroepsgroep aan de slag te kunnen, verlies van hun secundaire arbeidsvoorwaarden zoals huisvesting en gezondheidszorg, ernstige beperking voor de betrokkenen en hun families om in hun levensonderhoud te voorzien en sociale

isolatie en stigmatisering doordat de namen van de ontslagen personen gepubliceerd werden.

Minderjarige kinderen

Bij inwilliging van de hoofdpersoon krijgen minderjarige kinderen in de regel een afgeleide vergunning ogv artikel 29 lid 2 sub a Vw, tenzij aannemelijk is gemaakt dat hij/zij in de negatieve aandacht staat of komt te staan van de Turkse autoriteiten, dan kan er een vergunning worden verleend op grond van artikel 29 lid 1 sub a Vw. Let erop dat het een individuele beoordeling betreft en dat alle relevante omstandigheden hierbij een rol spelen.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB, JZ en A&B.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/46 Beoordeling veilig derde land-Peru
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure en Factsheet Peru – 'Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	27-03-2020
Geldig tot en met	27-09-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Peru als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Peru heeft TOELT op 17 maart 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Peru in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Peru als veilig derde land

Peru is partij bij het Vluchtelingenverdrag, het Antifolterverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Peru heeft het verbod op refoulement opgenomen in artikel 36 van de Grondwet en heeft daarnaast ook een regionaal verdrag (Declaración de Cartagena sobre los refugiados) ondertekend waarin het recht op asiel en het principe van non-refoulement zijn benadrukt. Er zijn vanuit ngo's en mensenrechtenorganisaties geen signalen van schendingen van het non-refoulement principe in de praktijk door Peru. Deze organisaties benoemen juist positieve maatregelen van Peru om Venezolanen een status te verlenen. Er zijn geen signalen waaruit blijkt dat Peru Gülenisten naar Turkije uitzet.¹ Wel zijn er in de internationale media berichten over uitzettingen van criminele Venezolanen dan wel illegaal ingereisd Venezolanen naar Venezuela door Peru verschenen, maar dit is niet door overige organisaties benoemd.

¹ Voor specifieke informatie hierover kan contact worden opgenomen met TOELT.

Peru kent een nationale asielprocedure die ook in praktijk toegankelijk blijkt. UNHCR is actief in Peru door het trainen en adviseren van ambtenaren van de Peruaanse overheid inzake asiel- en vluchtelingenwetgeving en de asielprocedure in Peru in de praktijk, maar asielzoekers kunnen geen status aanvragen via UNHCR in Peru. Asielzoekers die een lopende procedure hebben, krijgen een tijdelijk identificerend document waarmee in Peru gereisd kan worden, woonruimte gezocht kan worden en een werkvergunning kan worden aangevraagd. Statushouders krijgen een vergunning van één jaar, welke verlengd kan worden en krijgen een identificerend document en waar gewenst ook een reisdocument. Statushouders hebben verder recht op gezondheidszorg en onderwijs en mogen werken met een verblijfsvergunning, maar er is geen informatie bekend over het recht op huisvesting. In praktijk is er door het toegenomen aantal Venezolanen druk op het zwakke onderwijssysteem en op de gezondheidszorg en is xenofobie toegenomen.

Positie van Venezolanen in Peru

Er verblijven veel Venezolanen in Peru. Zij konden van januari 2017 tot eind oktober 2018 een tijdelijke verblijfsvergunning (PTP) van één jaar aanvragen, waarmee ze konden werken, studeren, een bankrekening openen, maar ze geen toegang hadden tot gratis gezondheidszorg. Alleen zwangere vrouwen en kinderen jonger dan vijf jaar hebben toegang tot gratis gezondheidszorg. Deze vergunning staat niet in de weg aan de mogelijkheid een (asiel, of reguliere) procedure te starten. In april 2019 heeft de regering aangekondigd een nieuwe kaart in te voeren waarmee Venezolanen die niet meer de PTP kregen, een andere kaart (carnet de registro migratorio) en het daarmee gepaard rechtmatig verblijf voor de duur van één jaar konden verkrijgen. Sinds 15 juni 2019 heeft Peru voor Venezolanen een humanitair visum ingevoerd, waarbij een visum kon worden aangevraagd bij de Peruaanse consulaten in Venezuela, Ecuador en Colombia op vertoning van een antecedentenverklaring én paspoort. Het is in praktijk echter moeilijk voor Venezolanen om aan deze documenten te komen. De asielprocedure is tevens aangescherpt voor Venezolanen, weinig Venezolanen krijgen een asielvergunning in Peru. Uit algemene bronnen blijkt dat xenofobie toegenomen is en Venezolanen moeite hebben met het vinden van werk. Daarnaast hebben Venezolanen geen toegang tot gezondheidszorg, waarover met UNHCR afspraken worden gemaakt.

Conclusie

In zijn algemeenheid kan Peru worden aangemerkt als veilig derde land. De beoordeling of Peru in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

Voor Venezolanen geldt dat Peru ook als veilig derde land kan worden aangemerkt, indien zij niet werden bedreigd met uitzetting. Tevens dient in de gehoren extra aandacht te worden gegeven aan de vraag of zij in Peru toegang hadden tot gezondheidszorg en werkgelegenheid en of zij het slachtoffer zijn geworden van discriminatie.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/48 Verkorten vertrektermijn / WBV 2019/20 / WBV 2020/13
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel/ Asielprocedure / Informatie voor Uitvoering / A3/3 Vertrektermijnen
Relatie met	
Geldig vanaf	01-07-2020
Geldig tot en met	01-01-2022

1. Aanleiding

Met WBV 2019/20 (1 november 2019) is in paragraaf A3/3 Vc de mogelijkheid om te beoordelen of de vertrektermijn kan worden verkort of onthouden uitgebreid naar aanleiding van het Moldaviëproject. Er zijn vanuit het beslisproces signalen gekomen dat er onduidelijkheid bestaat over deze beleidsregels, met name over een drietal situaties.

Dit informatiebericht betreft een toelichting op de beleidsregels zoals beschreven in A3/3, zoals gewijzigd met WBV 2019/20.

2. Verwachting

Dit informatiebericht betreft een verduidelijking van de beleidsregels zoals gewijzigd met WBV 2019/20. Met WBV 2020/13 is de tekst in de Vreemdelingencirculaire per 1 juli 2020 herschikt en zijn enkele wijzigingen van redactionele aard doorgevoerd. De wijzigingen die daarin zijn opgenomen, betreffen echter geen inhoudelijke wijzigingen, waardoor dit informatiebericht nog tot op heden van toepassing is.

3. Inhoud/Toelichting

In paragraaf A3/3 zijn negen situaties uitgelicht waarin kan worden beoordeeld of de vertrektermijn bij een eerste aanvraag op grond van grond van artikel 62, tweede lid onder a of b van de Vw¹ kan worden onthouden of worden verkort.

Met WBV 2019/20 zijn enkele situaties aan deze opsomming toegevoegd. Er bestaat onduidelijkheid over de toepasbaarheid en praktische invulling van drie (nieuwe) situaties die zijn toegevoegd aan deze paragraaf en over de bredere invulling van deze voorwaarden in asielzaken die niet binnen het Moldaviëproject vallen.

Over de volgende drie voorwaarden bestaat onduidelijkheid:

¹ Zie: *Onze Minister kan de voor een vreemdeling geldende termijn, bedoeld in het eerste lid, verkorten, dan wel, in afwijking van het eerste lid, bepalen dat een vreemdeling Nederland onmiddellijk moet verlaten, indien:*

*a. een risico bestaat dat de vreemdeling zich aan het toezicht zal onttrekken;
b. de aanvraag van de vreemdeling tot het verlenen van een verblijfsvergunning of tot het verlengen van de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning is afgewezen als kennelijk ongegrond of wegens het verstrekken van onjuiste of onvolledige gegevens*

- de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd is om proceseconomische redenen als bedoeld in de paragraaf C2/5 Vc niet in de Dublin procedure behandeld, maar is inhoudelijk beoordeeld op inwilligbaarheid;
 - de indiening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd is in overwegende mate ingegeven door sociaal-economische redenen;
 - de vreemdeling heeft te kennen gegeven dat hij in het geval van afwijzing van de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd geen gevolg zal geven aan zijn verplichting tot terugkeer.
- In dit informatiebericht wordt toegelicht hoe aan deze voorwaarden in praktijk invulling kan worden gegeven om de vertrektermijn te onthouden.

4. Hoe te handelen

Het algemene uitgangspunt is dat bij de afwijzing van een eerste asielaanvraag een vertrektermijn van vier weken wordt gegund.²

In paragraaf A3/3 zijn thans negen situaties uitgelicht waarin bij eerste aanvragen toch kan worden beoordeeld of de vertrektermijn bij een eerste aanvraag op grond van artikel 62, tweede lid onder a of b van de Vw kan worden onthouden of worden verkort.

De beoordeling bij eerste aanvragen ziet er derhalve als volgt uit:

1. Is er geen sprake van de negen in paragraaf A3/3 opgesomde situaties, dan wordt een vertrektermijn van vier weken gegund. Er wordt dan niet beoordeeld of zich een situatie voordoet als bedoeld in artikel 62, tweede lid, onder a of b Vw;
2. Is er sprake van tenminste één van de negen in paragraaf A3/3 opgesomde situaties, dan kan de vertrektermijn worden bekort of onthouden indien tevens is voldaan aan artikel 62, tweede lid onder a of b, van de Vw. Zowel het aanwezig zijn van tenminste één van de negen omstandigheden als het zijn voldaan aan de voorwaarden van artikel 62, tweede lid onder a of b, van de Vw moeten worden gemotiveerd.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de situaties welke met WBV 2019/20 aan paragraaf A3/3 zijn toegevoegd niet enkel zijn voorbehouden aan asielaanvragen van vreemdelingen uit Moldavië. Ook indien bij aanvragen van asielzoekers van andere nationaliteiten deze situaties zich voordoen, kan worden bezien of de vertrektermijn kan worden verkort of onthouden op grond van artikel 62, tweede lid, onder a of b, Vw.

Hieronder wordt ingegaan op de drie voorwaarden uit WBV 2019/20 waarover onduidelijkheid bestaat:

Voorwaarde: De aanvraag is om proceseconomische redenen niet in de Dublinprocedure behandeld, maar is inhoudelijk beoordeeld op inwilligbaarheid

Het kan voorkomen dat een asielaanvraag om proceseconomische redenen niet in de Dublinprocedure (spoor 1) wordt behandeld, maar inhoudelijk (spoor 4)³ wordt behandeld. Met *proceseconomische redenen* wordt bedoeld dat het bij bepaalde groepen vreemdelingen efficiënter kan zijn om deze zaken niet in de

² Dit geldt ook als er sprake is van een risico op onttrekking aan het toezicht dan wel een kennelijk ongegronde aanvraag, maar tenzij sprake is van een gevaar voor de openbare orde als bedoeld in artikel 62, tweede lid onder c Vw, dan wordt uiteraard de vertrektermijn altijd onthouden, behoudens bijzondere omstandigheden.

³ De situatie kan zich ook voordoen dat zaken ondanks Dublinindicaties niet in spoor 1 maar in spoor 2 worden behandeld bij 'veilige landers', maar deze beleidsregels zien op de situatie waarin zaken juist naar spoor 4 zijn gegaan vanaf spoor 1.

Dublinprocedure te behandelen, maar de zaken inhoudelijk te behandelen om de procedure te bespoedigen. Dit zal met name het geval zijn als er een goed perspectief is op (snelle) terugkeer naar het land van herkomst. De keuze om bepaalde groepen om proceseconomische redenen niet in spoor 1 maar in spoor 4 te behandelen, is een beleidsmatige/politieke beslissing. Dit betreft dus geen keuze van de individuele beslisser in een asielzaak, maar wordt beleidsmatig bepaald.⁴ Als de situatie zich voordoet dat – hoewel er een Dublinindicatie aanwezig is – om proceseconomische redenen een aanvraag toch inhoudelijk in spoor 4 wordt behandeld, wordt aan deze voorwaarde voldaan en kan worden gezien of de vertrektermijn kan worden verkort of onthouden op grond van artikel 62, tweede lid, onder a of b, Vw.

Voorwaarde: De indiening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd is in overwegende mate ingegeven door sociaal-economische redenen

Er wordt voldaan aan deze voorwaarde wanneer de asielaanvraag in overwegende mate is ingegeven door sociaal-economische redenen. Met ‘in overwegende mate’⁵ wordt bedoeld dat de sociaal-economische motieven voorop staan, de hoofdzaak voor het vertrek vormen en er daarnaast overige motieven, van ondergeschikte belang zijn aangevoerd die wel raakvlakken hebben met het Vluchtelingenverdrag en/of 3 EVRM. Een voorbeeld hiervan is de situatie waarin een vreemdeling zich primair op sociale/economische motieven (zoals de wens op een beter leven, armoede etc.) beroept, maar zich daarnaast tevens beroept op discriminatie, hetgeen wel asielrechtelijk van belang is. Het gaat er hier dus om dat deze sociale of economische redenen vooropgesteld worden en in de eerste plaats aangevoerd worden. Het betreft dus niet de situaties waarin sociale of economische problemen het gevolg zijn van asielrelevante omstandigheden zoals discriminatie, in die situatie is deze voorwaarde dus niet van toepassing.

Voorwaarde: De vreemdeling heeft te kennen gegeven dat hij in het geval van afwijzing van de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd geen gevolg zal geven aan zijn verplichting tot terugkeer

Als de vreemdeling expliciet te kennen heeft gegeven bij een afwijzing van de asielaanvraag niet mee te willen werken aan terugkeer naar het land van herkomst, kan worden gezien of de vertrektermijn kan worden verkort of onthouden op grond van artikel 62, tweede lid, onder a of b, Vw. Hiervan kan sprake zijn als de vreemdeling zijn weigering om mee te werken aan terugkeer zelf in een gehoor bij de IND, of bijvoorbeeld in een vertrekgesprek bij DT&V of overige ketenpartners te kennen heeft gegeven. Dit zal dus expliciet moeten volgen uit het dossier.

Conclusie

Als wordt voldaan aan één of meer van de negen in A3/3 van de Vc beschreven omstandigheden kan - in afwijking van het algemene uitgangspunt - de vertrektermijn worden verkort of onthouden. Daarbij dient wel te worden onderzocht of gemotiveerd kan worden dat aan de eisen van artikel 62, tweede lid, onder a of b, van de Vw is voldaan om de vertrektermijn daadwerkelijk te verkorten of onthouden.

⁴ Dit is terug te vinden in informatie voor de uitvoering, zoals is bepaald bij het Moldavië-project.

⁵ Dit is dus een andere situatie dan de situatie wanneer er helemaal geen asielmotieven zijn aangevoerd die raken aan het Vluchtelingenverdrag of artikel 3 EVRM. In dat geval is de aanvraag reeds als kennelijk ongegrond op grond van artikel 30b, eerste lid onder a afgewezen en kan reeds worden gezien of de vertrektermijn kan worden verkort of onthouden op grond van artikel 62, tweede lid, onder a of b, Vw vanwege het feit dat “de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd op grond van artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder a, b, c, d, e of f, Vw als kennelijk ongegrond is afgewezen, voor zover het geen alleenstaande minderjarige vreemdeling betreft”, zoals volgt uit A3/3.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en A&B

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/52 Beoordeling veilig derde land - Iran
Kenmerk (digijust)	2885186
Hoofdtak	Asiel
Informind Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Factsheet Iran Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	10-04-2020
Geldig tot en met	10-10-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Iran als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Iran heeft TOELT op 18 februari 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Iran in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Iran als veilig derde land:

Iran is partij bij het Vluchtelingenverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en heeft daarnaast het Antifolterverdrag wel ondertekend, echter niet bekrachtigd. Het is niet bekend of Iran het verbod op refoulement in nationale wetgeving of lagere regelgeving heeft opgenomen. In praktijk is niet duidelijk of Iran het non-refoulement principe geschonden heeft door de afgelopen jaren Afghanen gedwongen uit te zetten. Over (gedwongen) uitzettingen, terugkeer vanuit Iran naar het land van herkomst van andere groepen dan Afghanen of het weigeren van buitenlanders aan de grens is geen informatie bekend.¹ Ook over gedwongen uitzettingen van Gülenisten is geen informatie bekend.²

¹ De grenzen van Iran zijn vanwege het veelal bergachtige gebied ook niet volledig door de Iraanse autoriteiten te controleren.

² Voor meer informatie over Gülenisten kan contact worden opgenomen met TOELT.

Er is onduidelijkheid over of Iran een nationale asielprocedure kent. Waar uit het rapport van de U.S. Department of State in 2018 blijkt dat de Iraanse autoriteiten een systeem hebben om een asielsstatus te verlenen maar waarvan niet bekend is hoe is hoe dit wordt gedaan, lijkt uit informatie van de British & Irish Agencies Afghanistan Group en European Network of NGO's te blijken dat Iran geen asielsysteem heeft waarmee Afghanen asiel kunnen aanvragen. Anderzijds blijkt uit het rapport van de U.S. Department of State uit 2018 dat voor Irakezen en Afghanen die onder het 'Amayesh'-systeem vallen in praktijk wel bescherming mogelijk is en Iran hen al jarenlang bescherming biedt. Afghanen en Irakezen die onder dit Amayesh-systeem vallen kunnen een Amayesh-kaart verkrijgen, worden beschermd en kunnen daarmee overige voorzieningen zoals gezondheidszorg verkrijgen. Voor overige groepen lijkt er weinig te zijn geregeld voor wat betreft beschermingsmogelijkheden en eventuele voorzieningen. UNHCR is actief in Iran en speelt een belangrijke rol bij het ondersteunen van vluchtelingen in Iran, met name bij het helpen van Afghanen in Iran en werkt daarnaast samen met de Iraanse autoriteiten. UNHCR lijkt echter geen asielrechtelijke of fysieke bescherming te kunnen bieden in Iran.

Positie en rechten van Afghanen in Iran

In Iran verblijven veel Afgaanse vluchtelingen die zijn geregistreerd, hieronder vallen ook personen die in Iran zijn geboren en getogen. Daarnaast komen er veel (ook ongeregistreerde) Afghanen binnen in Iran en zijn er ook Afghanen die legaal verblijf hebben op grond van Iraanse visa. Afghanen die in Iran zijn geregistreerd als vluchteling beschikken over een door de Iraanse autoriteiten verstrekte Amayesh-kaart, welke doorgaans (ruim) een jaar geldig is en regelmatig vernieuwd wordt door de autoriteiten. Sinds 2017 zijn de Iraanse autoriteiten Afghanen meer gaan registreren. Met deze registratie kunnen personen tijdelijke bescherming verkrijgen en beschermd worden tegen uitzetting, totdat zij in het bezit zijn gesteld van een verblijfsdocument. Door economische problemen in Iran hebben met name ongedocumenteerde Afghanen tijdelijk Iran verlaten, maar verbeterde de situatie anderzijds voor enkele Afghanen door deze registratie. Alle Afghanen – geregistreerd of ongeregistreerd – hebben in Iran sinds 2015 recht op onderwijs, hoewel het in praktijk voor ongedocumenteerde Afgaanse kinderen moeilijk blijkt om toegelaten te worden tot een officiële school. Afghanen hebben tevens toegang tot basisgezondheidszorg en op grond van het Universal Public Health Insurance-programma, hebben zowel Afgaanse als Iraakse vluchtelingen recht op dezelfde gezondheidszorg als Iraniërs. Volgens openbare bronnen woont een zeer beperkt percentage Afghanen in Iran in een kamp van de overheidsorganisatie BAFIA (3%) en verblijft het overgrote merendeel van de Afghanen (97%) in stedelijk gebied. Volgens een openbare bron werken veel Afghanen onder illegale omstandigheden omdat zij geen werkvergunning bezitten en krijgen lagere lonen dan Iraniërs. Afghanen met een Amayesh-kaart mogen in principe werken, maar met beperkingen: vrouwen die aan het hoofd staan van een huishouding bestaande uit vluchtelingen en mannen tussen de 18 en 60 jaar mogen werkzaam zijn in enkele nauw omschreven beroepen. Verder volgt uit een bron dat de levensomstandigheden van Afghanen in Iran niet goed zijn, daar zij veel sociale problemen hebben, ongedocumenteerd zijn en vatbaar zijn voor uitbuiting en mishandeling en kampen met drugsproblematiek. Daarnaast volgt uit deze bron dat personen die in Iran vastgezet worden om te worden gedeporteerd slecht behandeld worden.

Conclusie

Gezien het feit dat er onduidelijkheid en weinig transparantie bestaat over de asielprocedure in Iran, er weinig informatie is over voorzieningen voor asielzoekers en vluchtelingen in Iran en daarnaast buitenlanders (waaronder Afgaanse

statushouders) in Iran gedwongen zijn/worden uitgezet naar hun land van herkomst - waarover niet voldoende informatie bekend is zodat niet kan worden uitgesloten dat Iran het non-refoulement principe schendt - kan Iran in zijn algemeenheid niet worden aangemerkt als veilig derde land.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/55 Beoordeling veilig derde land – Kazachstan
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Factsheet 'Kazachstan: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	17-04-2020
Geldig tot en met	16-10-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Kazachstan als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat de IND als veilig derde land aanmerkt dient in ieder geval een algemene beoordeling te worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Kazachstan heeft TOELT op 27 maart 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Kazachstan in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Kazachstan als veilig derde land

Kazachstan is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen. Het verbod op refoulement is opgenomen in de Kazachse vluchtelingenwet. In augustus 2016 heeft de VN echter zorgen geuit dat Kazachstan het non-refoulement beginsel in de praktijk schendt. Met name asielzoekers uit China en Oezbekistan zouden een risico lopen op onrechtmatige uitzetting. Het US State Department meldt dat de Kazachse autoriteiten een overeenkomst hebben met China om de aanwezigheid van etnische separatisten uit het ene land niet in het andere land te tolereren. Volgens verschillende bronnen, waaronder Human Rights Watch, is het de afgelopen tien jaar voorgekomen dat Oeigoeren vanuit Kazachstan naar China zijn teruggestuurd. Deze berichten zijn echter niet nader gespecificeerd. Amnesty International deed in december 2019 een oproep aan Kazachstan om vluchtelingen niet terug te sturen naar Xinjiang, China. De nieuwsbron France 24 meldt echter juist dat Kazachstan

volgens de VS geen Oeigoeren aan China uitlevert. Volgens mediaberichten zijn in 2017 twee Gülenisten door Kazachstan uitgeleverd aan Turkije.

UNHCR is in Kazachstan actief en werkt onder andere samen met de Kazachse autoriteiten in het opstellen van wetgeving ten aanzien van rechten van asielzoekers en vluchtelingen.

Kazachstan kent een nationale asielprocedure. Volgens UNHCR voldoet deze echter niet aan internationale standaarden omdat asielzoekers onvoldoende toegang krijgen tot deze procedure en het Kazachse grondgebied. De Kazachse autoriteiten zijn terughoudend in het accepteren van asielaanvragen aan de grens wanneer een aanvrager niet over geldige identiteitsdocumenten beschikt. Personen die illegaal de grens oversteken en pas daarna een asielaanvraag indienen kunnen door de autoriteiten strafrechtelijk worden vervolgd, hetgeen een negatieve weerslag kan hebben op de uitkomst van hun asielaanvraag. Er zijn in Kazachstan geen ontvangstlocaties voor asielzoekers aanwezig. Er is evenmin een procedure ingesteld om asielzoekers vanaf de grens te verplaatsen naar autoriteiten in andere locaties in het land. De overheid biedt asielzoekers geen onderdak, toelages, of toegang tot sociale voorzieningen. Evenmin zijn er speciaal ingerichte asielprocedures voor personen met specifieke behoeften, zoals personen met beperkingen en alleenstaande kinderen. Daarnaast bestaan geen richtlijnen over hoe moet worden omgegaan met gevoelige zaken, bijvoorbeeld in geval van LHBTI-aanvragers.

Personen aan wie een asielvergunning is toegekend krijgen binnen vijf dagen na toekenning van die status een verblijfsvergunning voor één jaar. Als de omstandigheden in het land van herkomst, op grond waarvan de asielstatus is toegekend niet wijzigen, kan de geldigheidsduur van de vergunning iedere keer met één jaar verlengd worden. Volgens het US State Department worden vluchtelingen, door telkens in het bezit gesteld te worden van een verblijfsvergunning voor de duur van één jaar, beperkt in hun aanspraak op de rechten zoals vastgelegd in het Vluchtelingenverdrag en de Kazachse wet. Sinds 2018 is het voor erkende vluchtelingen mogelijk om permanent verblijf aan te vragen als zij beschikken over een geldig paspoort. Erkende vluchtelingen hebben dezelfde aanspraak op onderwijs en gezondheidszorg als Kazachse burgers, maar krijgen geen toelages of toegang tot sociale voorzieningen.

Conclusie

Op grond van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat Kazachstan bij de beoordeling van een asielaanvraag door de IND in zijn algemeenheid niet kan worden aangemerkt als veilig derde land.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/56 Beoordeling veilig derde land – Haïti
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Factsheet 'Haïti: Informatie ter beoordeling van veilig derde land'
Geldig vanaf	17-04-2020
Geldig tot en met	16-10-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Haïti als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud / Toelichting

Voor elk land dat de IND als veilig derde land aanmerkt dient in ieder geval een algemene beoordeling te worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Haïti heeft TOELT op 28 januari 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Haïti in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Haïti als veilig derde land

Haïti is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen. Het verbod op refoulement is indirect opgenomen onder hoofdstuk 54, 57 en 19 van de Grondwet. Er zijn geen concrete meldingen waaruit blijkt dat Haïti het non-refoulement beginsel in de praktijk schendt en asielzoekers of vluchtelingen gedwongen uitzet of hen de toegang tot het land weigert. Desondanks bestaat er volgens UNHCR voor deze groep een risico op gedwongen uitzetting, aangezien er geen sprake is van een vastomlijnd juridisch kader met betrekking tot asiel.

Haïti lijkt geen nationale asielprocedure te kennen. Asielaanvragen kunnen worden ingediend op Haïtiaanse ambassades en consulaten, daarnaast bestaat binnen Haïti de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen via UNHCR. UNHCR werkt op dit punt samen met de Haïtiaanse regering. Er is geen informatie beschikbaar over de positie van personen die asiel hebben aangevraagd en personen die door de autoriteiten

van Haïti of door de VN als vluchteling zijn erkend. Het is evenmin bekend welke verblijfsstatus deze personen ontvangen, noch welke rechten zij hebben op voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en werk.

Conclusie

Aangezien er onvoldoende informatie beschikbaar is over de positie van personen die in Haïti asiel hebben aangevraagd of door de autoriteiten van Haïti of de VN aldaar als vluchteling zijn erkend, wordt geconcludeerd dat Haïti bij de beoordeling van een asielaanvraag door de IND in zijn algemeenheid niet kan worden aangemerkt als veilig derde land.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/57 Beoordeling veilig derde land - Azerbeidzjan
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Fatsheet TOELT Azerbeidzjan: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	17-04-2020
Geldig tot en met	16-10-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Azerbeidzjan als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Azerbeidzjan heeft TOELT op 1 april 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Azerbeidzjan in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Azerbeidzjan als veilig derde land:

Azerbeidzjan is partij bij de relevante mensenrechtenverdragen. In de grondwet is neergelegd dat Azerbeidzjan overeenkomstig universeel geaccepteerde internationale regelgeving bescherming (politiek asiel) kan bieden. Ook is daarin een verbod op uitzetting van personen die worden vervolgd vanwege hun politieke opvattingen en overige opvattingen die in Azerbeidzjan niet worden beschouwd als strafbaar feit, opgenomen. Daarnaast is in de Migration Code neergelegd dat vreemdelingen en staatlozen aan wie vluchtelingenstatus of politiek asiel in Azerbeidzjan is toegekend niet worden uitgezet. In de praktijk is volgens UNHCR gebleken dat in 2017 het non-refoulement principe in enkele zaken is geschonden doordat asielzoekers die terug werden gestuurd niet de mogelijkheid hebben gekregen om een formele asielaanvraag in te dienen, of een nog lopende aanvraag hadden. In twee zaken betrof het een uitleveringsverzoek van het land van herkomst aan Azerbeidzjan. Volgens het US State Department is in 2018 sprake geweest van het terugsturen van enkele Turkse leraren (gesteld Gülenisten) naar

Turkije, ondanks dat een Azerbeidzjaanse rechtbank juist in het voordeel van de Turkse leraren had geoordeeld. In 2018 zijn verder gesteld Gülenisten zonder eerlijk proces teruggestuurd naar Turkije. Ook is het volgens dit rapport in 2017 voorgekomen dat vermeende Gülenisten zijn teruggestuurd naar Turkije. Over 2019 zijn volgens de US State Department geen berichten naar voren gekomen van schendingen van het non-refoulement principe in het algemeen of van Gülenisten.

Azerbeidzjan kent een nationale asielprocedure. Volgens UNHCR is de asielprocedure weliswaar aan het verbeteren, maar voldoet de beoordeling of iemand in aanmerking komt voor vluchtelingstatus niet aan de internationale standaarden hiervoor. UNHCR is actief in Azerbeidzjan. Er is een groot verschil tussen het aantal personen aan wie door de Azerbeidzjaanse immigratiedienst vluchtelingenstatus wordt toegekend en het totaal aantal erkende vluchtelingen door UNHCR, wat bij UNHCR veel hoger ligt. Internationale NGO's blijven rapporteren dat het asielsysteem van Azerbeidzjan inefficiënt is en niet transparant is. Volgens UNHCR hebben asielzoekers uit Tsjetsjenië of Rusland geen toegang tot de nationale asielprocedure. UNHCR heeft wel Tsjetsjenen en Russen geregistreerd als vluchteling. Volgens UNHCR worden deze Tsjetsjenen en Russen wel getolereerd om in Azerbeidzjan te verblijven, maar hebben zij zonder nationale status geen toegang tot werkgelegenheid en slechts beperkte toegang tot gezondheidszorg en overige diensten, waardoor zij in slechte omstandigheden leven. Volgens Azerbeidzjaanse wetgeving hebben erkende vluchtelingen, tenzij anders bepaald in de Grondwet, dezelfde rechten en plichten als Azerbeidzjaanse staatsburgers, zoals het recht op medische zorg en onderwijs. In de praktijk hebben enkel personen die door de Azerbeidzjaanse autoriteiten als vluchteling zijn erkend recht op gezondheidszorg, onderwijs, legaal werk en/of een overheidsuitkering. Personen die alleen door UNHCR als vluchteling zijn erkend ontberen een officiële adresregistratie. Het hebben van deze adresregistratie is voor vrijwel alle overheidsvoorzieningen een voorwaarde.

Conclusie

Op grond van het bovenstaande waaruit blijkt dat de nationale asielprocedure in Azerbeidzjan niet aan de internationaal gestelde eisen voldoet, niet voor een ieder toegankelijk is en vanwege de berichten over schendingen van het non-refoulement principe in samenhang met de gebrekkige voorzieningen voor statushouders die enkel door UNHCR zijn erkend, kan Azerbeidzjan in zijn algemeenheid niet worden aangemerkt als veilig derde land.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/58 Beoordeling veilig derde land - Israël
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig derde land / Vw 30.a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Factsheet 'Israël: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	17-04-2020
Geldig tot en met	16-10-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Israël als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat de IND als veilig derde land aanmerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Israël heeft TOELT op 24 maart 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaatsgevonden van de vraag of Israël in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Israël als veilig derde land

Israël is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen. Israël kent een verbod op refoulement. Dit verbod is niet opgenomen in de hogere wetgeving, maar is meerdere malen bevestigd door het Israëlische hoogerechtshof. Alhoewel Israël zich in principe houdt aan het verbod op refoulement, is het uitzetbeleid van Israël met name ten aanzien van Afrikaanse asielzoekers controversieel. Zo zouden asielzoekers onder druk worden gezet om mee te werken aan uitzetting naar een land waar zij geen banden mee hebben. Ook zouden gemaakte afspraken over de opvang en het vervolgtraject in het land waarnaar zij worden uitgezet niet worden nagekomen. Er zijn geen aanwijzingen dat Israël Gülenisten uitzet naar Turkije.

De UNHCR was met betrekking tot immigratie- en asielwetgeving in Israël actief tot 2009. Daarna is de afhandeling van asielaanvragen in zijn geheel overgenomen door het Israëlische Ministerie van Binnenlandse Zaken.

In Israël bestaan twee units voor de behandeling van asielaanvragen. De eerste unit bepaalt of de asielzoeker onder de zogenaamde Anti-Infiltration Law valt. Op grond van deze wet wordt iedere vreemdeling die zonder toestemming Israël is ingereisd als infiltrator beschouwd, hetgeen in de praktijk op bijna alle asielzoekers van toepassing is. Asielzoekers die worden beschouwd als infiltrator, worden gearresteerd en voor een periode van maximaal drie maanden opgesloten in het Saharonim detentiecentrum. Zij maken geen kans op het verkrijgen van een asiel- of vluchtelingenstatus.

Indien een vreemdeling niet onder de Anti-Infiltration Law valt, gaat de aanvraag door naar de tweede unit alwaar een individuele beoordeling plaatsvindt. De asielprocedure in Israël stelt voor mensen uit de sub-Sahara-regio weinig tot niets voor. Meestal worden asielzoekers uit deze regio niet gehoord en krijgen zij geen (juridische) uitleg over de asielprocedure. Het inwilligingspercentage van asielaanvragen door Eritreeërs en Soedanezen is zeer laag. Daarnaast rapporteerde de Israëlische Staatsthesaurier in mei 2018 dat er binnen Israël onvoldoende mogelijkheden bestaan om een asielaanvraag in te dienen en dat de beoordeling van sommige asielaanvragen langer dan 8 jaar duurde.

Afgewezen asielzoekers die zich nog niet hoeven te melden voor de uitzettingsprocedure ontvangen een Conditional Release Document. Met dit document worden zij (tijdelijk) niet uitgezet naar het land van herkomst en mogen zij in de informele sector werken. De kaart dient elke twee tot vier maanden te worden verlengd. Zodra de asielzoeker naar een detentiecentrum gaat vooruitlopend op de uitzetting, wordt de kaart ingenomen of niet meer verlengd. Asielzoekers uit de sub-Sahara-regio die in de asielprocedure zitten ontvangen eveneens een Conditional Release Document met daaraan dezelfde rechten verbonden. Zij hebben geen recht op door de staat gesponsorde huisvesting. Het U.S. Department of State rapporteerde in 2020 dat asielzoekers beperkt toegang hebben tot sociale voorzieningen, gezondheidszorg en werk. Volgens hetzelfde rapport kan het geringe aantal personen dat in Israël als vluchteling is erkend wel gebruik maken van sociale voorzieningen en van gezondheidszorg.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande wordt geconcludeerd dat Israël in zijn algemeenheid niet kan worden aangemerkt als veilig derde land voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/59 Beoordeling veilig derde land – Mexico

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering

Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de
asielprocedure / Factsheet 'Mexico: Informatie ter beoordeling
van 'veilig derde land'
Geldig vanaf 17-04-2020
Geldig tot en met 16-10-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Mexico als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Mexico heeft TOELT op 7 april 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaatsgevonden van de vraag of Mexico in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Mexico als veilig derde land

Mexico is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen. Daarnaast heeft Mexico onder andere de *Cartagena Declaration on Refugees* van 1984 onderschreven. Het verbod op refoulement is niet opgenomen in de grondwet, maar staat wel opgenomen in de vreemdelingenwet. Volgens de grondwet mogen vreemdelingen onder bepaalde voorwaarden worden uitgezet.

De afgelopen jaren hebben meerdere internationale organisaties en NGO's, waaronder UNHCR, kritiek geuit op de wijze waarop Mexico met het non-refoulement beginsel omgaat. Zo zou Mexico gedurende de afgelopen jaren stelselmatig vluchtelingen uit Guatemala, El Salvador en Honduras aan de grens hebben tegengehouden of na het oversteken van de grens hebben teruggestuurd naar hun land van herkomst, zonder hen de gelegenheid te bieden een

asielaanvraag in te dienen. Mexico heeft goede diplomatieke en economische banden met Turkije, maar er zijn geen berichten waaruit blijkt dat Mexico Gülenisten aan Turkije uitlevert.

UNHCR is in Mexico actief en werkt samen met de Mexicaanse overheid en lokale partners. Mexico kent een nationale asielprocedure en in de vreemdelingenwet staat opgenomen dat vluchtelingen toegang hebben tot basisrechten zoals opgenomen in de grondwet. Verschillende organisaties rapporteren echter dat de asielprocedure in de praktijk tekort schiet, ook qua effectieve toegang, en dat asielzoekers en vluchtelingen niet altijd aanspraak kunnen maken op sociale voorzieningen, onderwijs, gezondheidszorg en werkgelegenheid. Daarnaast kan Mexico volgens verscheidene organisaties de veiligheid van migranten niet garanderen. Misdrijven gericht tegen migranten zouden bijna altijd onbestraft blijven en vrouwen en alleenreizende kinderen zouden een verhoogd risico lopen op geweld en seksuele uitbuiting. Ook is er onvoldoende opvang voor de grote groep migranten die in Mexico verblijft en slapen aantallen van hen buiten op straat of in parken.

Conclusie

De combinatie van een zwak asielsysteem en het feit dat de rechten van asielzoekers en erkende vluchtelingen in de praktijk onvoldoende worden gewaarborgd, leidt ertoe dat Mexico bij de beoordeling van een asielaanvraag door de IND in zijn algemeenheid niet aangemerkt kan worden als veilig derde land voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/60 Werkwijze Afghaanse tolken Asiel & Dublin

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Asiel landenpagina's, Afghanistan, VW 30 Dublin,

Relatie met WI 2020/1: Handelwijze bij politiek- en/of mediagevoelige zaken
Geldig vanaf 20-04-2020
Geldig tot en met 20-10-2021

1. Aanleiding

Op 18 december 2019 is een brief uitgegaan aan de Tweede Kamer waarin is aangegeven dat het kabinet heeft besloten systematische vervolging aan te nemen voor tolken die hebben gewerkt voor internationale militaire missies in Afghanistan. Hiermee geeft het kabinet gehoor aan de motie Belhaj, die op 12 november 2019 is aangenomen door de Tweede Kamer. Deze beleidswijziging geldt zowel voor Afghaanse tolken die voor Nederland als die voor andere landen hebben gewerkt.

Dit informatiebericht ziet toe op de gevolgen van eerdergenoemde motie en bevat een werkwijze voor de behandeling van asielverzoeken van Afghaanse tolken.

2. Inhoud/Toelichting

Met de eerdergenoemde motie heeft de staatssecretaris besloten om voor Afghaanse tolken die voor internationale militaire missies hebben gewerkt, geen geringe indicaties meer te verlangen om aannemelijk te maken dat zij te vrezen hebben voor vervolging, maar om systematische vervolging aan te nemen. Dat betekent dat personen die tot deze categorie behoren voor bescherming in Nederland in aanmerking komen, ongeacht of zij voor Nederland of voor een ander land hebben getolkt, tenzij het asielverzoek kan worden afgewezen op basis van contra-indicaties, bijvoorbeeld omdat er verboden gedragingen zijn gepleegd als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag, een andere lidstaat verantwoordelijk is op grond van de Dublinverordening, of er sprake is van een veilig derde land. Indien een andere lidstaat verantwoordelijk is op grond van de Dublinverordening, wordt er geen claim gelegd indien betrokkene voor Nederland heeft gewerkt, tevens zal bij een tolk die voor Nederland heeft gewerkt een veilig derde land niet worden tegengeworpen.

Ten aanzien van de categorie tolken die een asielaanvraag heeft in gediend, maar die niet voor de Nederlandse militaire missie hebben gewerkt, heeft de staatssecretaris aangegeven dat contact moet worden gelegd met de autoriteiten van het land waarvoor zij actief zijn geweest om te bezien of zij de asielaanvraag kunnen overnemen. Daarnaast dient te worden bekeken of het gewijzigde beleid tot meer asielaanvragen leidt.

3. Hoe te handelen

In 'WI 2020/01: Handelwijze bij politiek- en/of mediagevoelige zaken' wordt beschreven welke stappen moeten worden genomen indien een zaak (potentieel) media- en/of politiek gevoelig is.

Eén van de categorieën die daar worden beschreven is *'Personen die voor Nederland hebben gewerkt in het buitenland of personen die in Nederland hebben gewerkt voor het land van herkomst.'*

In deze WI staat aangegeven dat indien een medewerker te maken krijgt met een dergelijke zaak, contact opgenomen dient te worden met de operationeel manager en eventueel met de staf van de eigen directie.

Indien een zaak van een Afghaanse tolk zich voordoet, zal de procedure tijdelijk afwijken van de procedure zoals aangegeven in de werkinstructie. Er dient in dat geval contact opgenomen te worden met Unit Speciale Zaken (USZ) via

10.2.g @ind.nl. Reden hiervoor is dat USZ (indien aan de orde) bij Defensie checkt of de tolk voor de Nederlandse missie heeft gewerkt en tevens omdat USZ monitort of er naar aanleiding van het nieuwe beleid vaker een beroep wordt gedaan op dit beleid.

Het e-mailbericht aan USZ bevat in ieder geval:

- Naam en v-nummer;
- De aard en stand van de procedure;
- Informatie over de (gestelde) werkzaamheden;
- Aard en duur van de (gestelde) werkzaamheden.

Dit geldt voor alle zaken waarin sprake is van een Afghaanse tolk.

Dublin en veilig derde land

Indien een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de aanvraag op grond van de Dublinverordering, wordt er geen claim gelegd indien de vreemdeling voor Nederland heeft gewerkt. Ook een veilig derde land wordt in dit geval niet tegengeworpen. Reden hiervoor is de speciale verantwoordelijkheid die door de Nederlandse autoriteiten is uitgesproken voor deze groep.

Indien de vreemdeling voor een ander land heeft gewerkt, wordt de normale Dublinprocedure gevolgd.

Werkwijze Afghaanse tolken die voor andere mogendheden hebben gewerkt

Veel landen voelen, net als Nederland, een speciale verantwoordelijkheid voor tolken die in internationale missies zijn ingezet. Indien er sprake is van een zaak waarin een Afghaanse tolk voor een andere mogendheid heeft gewerkt en niet voor Nederland, zal er dan ook bekeken moeten worden of dat andere land mogelijk bescherming kan bieden.

Voor een aantal landen, zoals de VS, Canada en een aantal EU-landen, is bekend dat daar een beschermingsprogramma bestaat. USZ houdt bij in welke landen sprake is van een (effectief) beschermingsprogramma waar de vreemdeling een beroep op kan doen.

Niet voor elk land is echter bekend of zij een (effectief) beschermingsprogramma hebben. Indien er nog geen informatie beschikbaar is over een mogelijk beschermingsprogramma, dient contact opgenomen te worden met de desbetreffende ambassade. In overleg met USZ en mogelijk SUA zal er per individuele zaak bekeken worden wat de juiste weg is voor het opvragen van de informatie.

Het volgende dient te worden nagevraagd door de beslisser bij de desbetreffende ambassade:

- Is er sprake van een beschermingsprogramma voor tolken die in Afghanistan hebben gewerkt?
- Wat houdt dit beschermingsprogramma in?
- Hoe ziet de procedure er uit?
- Hoe lang duurt een dergelijke procedure in de praktijk?

De overkoepelende coördinatie voor het bijhouden van mogelijke beschermingsprogramma's ligt bij USZ, maar de verantwoordelijkheid voor het verkrijgen van de informatie en de verdere beslisstappen ligt bij de beslisser.

Indien er binnen twee maanden geen reactie is van de ambassade, mag er zonder deze informatie op de aanvraag worden beslist.

5. Afstemming

SUA A&B, USZ.

Informatiebericht SUA (INTERN)

Van	IND/ SUA
Auteurs	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/ 62 Vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 29. 1a Vluchtelingenverdrag Herhaalde aanvragen / Opvolgende aanvragen / Eendagstoets
Relatie met	o.a. WI 2019/17, WI 2019/18 en IB 2019/26
Geldig vanaf	17-4-2020
Geldig tot en met	17-10-2021

1. Aanleiding

SUA ontvangt regelmatig vragen over de toets van vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag. Hieruit blijkt dat de toetsing niet altijd goed wordt toegepast en/of onduidelijk is. Dit speelt bijvoorbeeld in zaken waarin de vreemdeling tot een risicogroep behoort maar er nog geen problemen in het land van herkomst hebben plaatsgevonden. Ook speelt dit als er sprake is van asielmotieven waarbij geen terughoudendheid van de vreemdeling verlangd mag worden of toedichting een rol speelt. Daarnaast heeft de Afdeling in haar uitspraak van 15 november 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:3880) een toetsingskader neergelegd voor wat betreft de vrees voor vervolging indien politieke motieven een rol spelen.

Vorenstaande geeft aanleiding om dit IB te publiceren waarin de toetsing aan de vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag nader wordt toegelicht.

2. Verwachting

Er zal op termijn een werkinstructie worden gepubliceerd waarin de toets vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag en de vrees voor ernstige schade als bedoeld in artikel 3 EVRM verder wordt uitgelegd.

3. Inhoud/Toelichting

In dit informatiebericht wordt uitgelegd hoe de vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag beoordeeld moet worden. Daarbij is er extra aandacht voor een aantal veel voorkomende verdragsgronden. Dit IB is vooral een toelichting/verduidelijking van de manier waarop de toetsing dient plaats te vinden. Dit betreft dan ook uitdrukkelijk geen nieuw beleid of nieuwe instructie.

Daarnaast wordt dit IB ook aangegrepen om uitleg te geven over de toetsing van vrees voor vervolging in geval van politieke motieven. Dit laatste onderdeel is wel nieuw.

Het informatiebericht gaat in op de volgende onderwerpen ten aanzien van de beoordeling van de vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag:

- 4.1 Algemene beoordeling vrees voor vervolging;
- 4.2 Risicogroepen;
- 4.3 Terughoudendheid en toedichting
 - 4.3.1 Beoordeling vrees voor vervolging vanwege geloofsovertuiging;
 - 4.3.2 Beoordeling vrees voor vervolging vanwege seksuele gerichtheid;
 - 4.3.3 Beoordeling vrees vervolging vanwege een politieke overtuiging;
- 4.4 Misbruik

In de bijlage bij dit informatiebericht is verder een toetsingsschema opgenomen.

4. Hoe te handelen

4.1 Algemene beoordeling vrees voor vervolging

De beoordeling of iemand bij terugkeer te vrezen heeft voor vervolging is altijd toekomstgericht. Daarbij wordt echter wel gekeken naar wat de vreemdeling in het verleden reeds is overkomen.

Reeds problemen in land van herkomst

Het feit dat de verzoeker in het verleden reeds is blootgesteld aan vervolging of aan ernstige schade, of dat hij rechtstreeks is bedreigd met dergelijke vervolging of dergelijke schade, is een duidelijke aanwijzing dat de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is en het risico op het lijden van ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen. Met andere woorden indien de vreemdeling in het verleden hiervan slachtoffer is geweest, moeten er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging zich niet opnieuw zal voordoen, wil je de vrees voor vervolging niet aannemen. Dit betekent dat hier in het voornemen/besluit expliciet aandacht aan moet worden besteed.

Geen problemen in land van herkomst

Dat de vreemdeling eerder geen problemen heeft ondervonden, wil niet per definitie zeggen dat hij bij terugkeer ook geen vrees voor vervolging heeft. Er dient gekeken te worden naar wat de vreemdeling – gelet op de reeds geloofwaardig geachte relevante elementen – bij terugkeer te wachten staat. Omdat de toets toekomstgericht is, dienen alle omstandigheden in onderlinge samenhang meegewogen te worden. Hierbij wordt onder andere ook gekeken naar wat er zich heeft voorgedaan na het vertrek uit het land van herkomst. Daarnaast wordt de vreemdeling tijdens het gehoor gevraagd naar zijn vrees bij terugkeer waarbij de aannemelijkheid en de oprechtheid van deze verklaringen wordt beoordeeld. Vervolgens worden deze verklaringen afgezet tegen landeninformatie en/of andere informatiebronnen. Op basis daarvan wordt beoordeeld of de door betrokkene gestelde vrees bij terugkeer aannemelijk is, ook al heeft de vreemdeling eerder geen problemen ondervonden.

4.2 Risicogroepen

Risicogroep en geringe indicaties aanwezig

Indien een vreemdeling behoort tot een risicogroep dan kan hij met geloofwaardige en individualiseerbare geringe indicaties reeds aannemelijk maken dat hij bij terugkeer voor vervolging te vrezen heeft. De geringe indicaties moeten gelegen zijn in problemen die de vreemdeling persoonlijk vanwege het behoren tot die groep heeft meegemaakt in zijn land van herkomst. Het hoeft hierbij dus niet te gaan om problemen die op zichzelf gezien vervolging of ernstige schade opleveren. Indien de vreemdeling te maken heeft gehad met minder ernstige problemen, kan dit – omdat hij tot een risicogroep behoort – voldoende zijn om een gegronde vrees voor vervolging bij terugkeer aan te nemen. Te denken valt bijvoorbeeld aan het bij herhaling voorkomen van intimidaties, minder ernstige mishandelingen, enz. Dit is slechts anders als er goede redenen zijn om aan te nemen dat deze problemen zich bij terugkeer niet opnieuw voor zullen doen.

Bij de invulling van het begrip “geringe indicatie” moet sprake zijn van individuele omstandigheden. Daar kan in bepaalde gevallen echter ook sprake van zijn als anderen (dan de vreemdeling) slachtoffer van gericht geweld worden, maar er wel een direct verband is met de persoon van de vreemdeling. Als dit een concrete aanwijzing vormt dat ook de vreemdeling een risico loopt, kan dit als geringe indicatie worden aangemerkt. Deze omstandigheden kunnen zich ook hebben voorgedaan na het vertrek van de vreemdeling.

Risicogroep, geen geringe indicaties aanwezig

Indien een vreemdeling behoort tot een risicogroep, maar er geen sprake is van geringe indicaties (bijvoorbeeld omdat de vreemdeling pas hier te lande is gaan behoren tot een risicogroep), betekent dit niet per definitie dat er geen sprake is van een gegronde vrees voor vervolging. In dat geval wordt immers teruggevallen op de algemene toets van vrees voor vervolging waarbij altijd – ook los van wat de vreemdeling in het verleden reeds is overkomen – gekeken dient te worden naar wat de vreemdeling bij terugkeer te vrezen heeft. Dit is een individuele toets, maar het gegeven dat de groep waartoe de vreemdeling behoort is aangewezen tot risicogroep, kan daarbij van betekenis zijn omdat hieruit blijkt dat vervolging van leden van de groep in het land van herkomst in zijn algemeenheid voorkomt.

4.3 Terughoudendheid en toedichting

Indien de vreemdeling aannemelijk heeft gemaakt dat zijn vrees gebaseerd is op één van de verdragsgronden, mag van de vreemdeling niet worden verlangd dat hij zich terughoudend opstelt om op die manier vervolging te voorkomen. Hieronder wordt aangegeven hoe dit bij een aantal vaak voorkomende asielmotieven getoetst dient te worden.

Wanneer de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zijn vrees is gebaseerd op één van de verdragsgronden, zal daarnaast – indien daartoe aanleiding bestaat – ook bezien moeten worden of er sprake is van toedichting. Ook dat wordt hieronder uitgelegd aan de hand van een aantal vaak voorkomende asielmotieven.

4.3.1 Beoordeling vrees voor vervolging vanwege geloofsovertuiging

Mate van uiting

Als de geloofsovertuiging (waarmee ook een non-religieuze geloofsovertuiging bedoeld wordt) van de vreemdeling geloofwaardig wordt geacht, geldt als uitgangspunt dat bij terugkeer geen terughoudendheid verlangd mag worden in het uiten van de geloofsovertuiging (zie ook WI 2019/18). Dit betekent dat van de vreemdeling niet mag worden verlangd dat hij voor zijn geloofsovertuiging noodzakelijke handelingen, gedragingen of uitingen achterwege laat, ter voorkoming van vervolging.

In het geval de vreemdeling vanwege zijn geloofsovertuiging stelt te vrezen, is het dus belangrijk om altijd door te vragen hoe iemand hier zijn geloofsovertuiging belijdt of uit. Ook dient gevraagd te worden hoe de vreemdeling zijn geloofsovertuiging in het land van herkomst wil belijden of uiten, waarom dit voor hem belangrijk is en welke gevaren dat volgens de vreemdeling met zich meebrengt.

Beoordeeld dient te worden of de gestelde manier van belijden en/of uiting geven aan zijn geloofsovertuiging aannemelijk en voor de vreemdeling van wezenlijk belang is. Vervolgens dient deze manier van belijden/uiting geven afgezet te worden tegen de risico's die iemand in dat geval bij terugkeer zal lopen. De omstandigheid dat de vreemdeling zijn godsdienst in zijn land van herkomst niet op dezelfde wijze kan uitoefenen als in Nederland vormt op zichzelf onvoldoende aanleiding om vervolging aan te nemen. Niet elke aantasting van het recht op godsdienstvrijheid zal ook een daad van vervolging in de zin het Vluchtelingenverdrag vormen¹. Bij de beoordeling of een aantasting van het recht op godsdienstvrijheid een daad van

¹ HvJEU van 5 september 2012, nr. C-71/11, nr. C-99/11, paragraaf 58.

vervolgning vormt, moet de IND de verklaringen van de vreemdeling ten aanzien van zijn geloofsovertuiging afzetten tegen hetgeen uit algemene informatiebronnen (bijvoorbeeld landeninformatie) bekend is over deze geloofsgroep.

Wanneer een vreemdeling niet praktiserend is (hij beschouwt zichzelf bijvoorbeeld nog wel als moslim, maar doet er verder niets mee), maar geen sprake is van een andere geloofsovertuiging of atheïsme, mag wél worden verlangd dat de vreemdeling zich conformeert aan de heersende culturele en religieuze normen en waarden om problemen te voorkomen. Te denken valt hierbij aan activiteiten die binnen de heersende culturele en religieuze traditie gewenst zijn (bijvoorbeeld het meedoen met de ramadan). De IND mag in dit geval die terughoudendheid wel verlangen omdat er geen sprake van een nieuwe (non-religieuze) geloofsovertuiging en deze activiteiten dus niet in strijd zijn met de religieuze identiteit van de vreemdeling.

Toedichting geloofsovertuiging

Indien de gestelde geloofsovertuiging niet geloofwaardig is geacht, dient bezien te worden of er omstandigheden spelen op basis waarvan de vreemdeling een geloofsovertuiging wordt toegedicht. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer wel geloofwaardig is geacht dat de vreemdeling zijn gestelde geloofsovertuiging op verschillende platformen (denk bv. aan Facebook, kranten, tv-interviews) kenbaar heeft gemaakt of doordat de vreemdeling een christelijke tatoeage heeft laten zetten. In dat geval dient ook beoordeeld te worden of dit op zichzelf een gegronde vrees voor vervolging oplevert. Uiteraard zal dit per geval verschillen en afhankelijk zijn van het platform en de wijze waarop de vreemdeling zijn gestelde geloofsovertuiging heeft geuit. Verder speelt ook de mate waarin dit bekend kan zijn geworden bij de autoriteiten en/of anderen in het land van herkomst en de risico's die de vreemdeling in dat geval loopt een rol. Gemotiveerd dient te worden of en waarom de reeds gedane uitingen niet tot een gegronde vrees voor vervolging leiden. Omdat de uitingen niet voortkomen uit een geloofwaardige geloofsovertuiging, mag overigens van de vreemdeling verlangd worden dat hij zijn uitingen op bijvoorbeeld social media verwijdert.

In gevallen waarin bovenstaande aan de orde is, dient hieraan expliciet aandacht te worden besteed in het voornemen/besluit. In dit verband wordt ook verwezen naar IB 2019/26 over christelijke tatoeages.

4.3.2 Beoordeling vrees voor vervolging vanwege seksuele gerichtheid

Toetsing aan de ondergrens

Ook voor lhbt'i's geldt dat zij bij terugkeer naar hun land van herkomst hun seksuele gerichtheid niet verborgen hoeven te houden, ook niet in de situatie dat de vreemdeling dit voorafgaand aan zijn vertrek uit het land van herkomst wel heeft gedaan.

Bij de beoordeling van het risico op vervolging wordt gekeken naar wat de vreemdeling staat te wachten als hij zich conform de ondergrens uit in het land van herkomst (zie C2/3.2 Vc). De ondergrens houdt in: *"het feitelijk uiten van de eigen geaardheid en relaties aangaan op een manier die niet wezenlijk anders is dan in zijn algemeenheid van heteroseksuelen in het betreffende land van herkomst is geaccepteerd."* Daarbij wordt er ook van uitgegaan dat de directe omgeving van de vreemdeling op de hoogte is of zou kunnen raken van de seksuele gerichtheid en het hebben van relaties. Ook indien een vreemdeling aangeeft dat hij zich in het verleden terughoudend heeft opgesteld of bij terugkeer terughoudend op zal gaan stellen, dient toch conform de ondergrens beoordeeld te worden of het uiten van de seksuele gerichtheid en het aangaan van relaties vervolging kan opleveren. Of een uiting conform de ondergrens een reëel risico op vervolging oplevert, dient beoordeeld te worden aan de hand van de verklaringen van de vreemdeling hierover in combinatie met landeninformatie en/of andere informatiebronnen.

Verdergaande mate van uiting

Niet in alle gevallen leidt het uiting geven aan de seksuele gerichtheid conform de ondergrens tot een gegronde vrees voor vervolging. In dat geval is van belang of de vreemdeling heeft aangevoerd dat hij zijn seksuele gerichtheid wil uiten op een wijze die verder gaat dan deze ondergrens (denk hierbij bijvoorbeeld aan lhbt-activisten, vreemdelingen die actief zijn voor lhbt-belangenorganisaties, deelnemen aan demonstraties of bijvoorbeeld de pers opzoeken, enz.). In dat geval dient beoordeeld te worden of dit geloofwaardig is. Bij die beoordeling kan betrokken worden hoe hij zich in het land van herkomst en/of in Nederland als lhbt heeft opgesteld en of daarbij sprake is geweest van een verdergaande mate van uiting. Als geloofwaardig is dat hij zich in verdergaande mate zal uiten, mag daarin bij terugkeer geen terughoudendheid verlangd worden en wordt beoordeeld of deze mate van uiting tot een gegronde vrees voor vervolging leidt. Uiteraard wordt dit beoordeeld aan de hand van zijn verklaringen in combinatie met landeninformatie en/of andere informatiebronnen. Je komt aan deze toets overigens enkel toe in die gevallen waarin uiting conform de ondergrens niet reeds tot een inwilliging leidt. Opgemerkt wordt verder dat hier ook sprake kan zijn van een andere verdragsgrond te weten het hebben van een politieke overtuiging.

Toedichting seksuele gerichtheid

Indien de gestelde seksuele gerichtheid niet geloofwaardig is geacht, dient bezien te worden of er omstandigheden zijn op basis waarvan de vreemdeling een seksuele gerichtheid wordt toegedicht. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien de vreemdeling zijn gestelde seksuele gerichtheid op verschillende platformen (denk bv. aan Facebook, kranten, tv-interviews) kenbaar heeft gemaakt of hij stelt dat dit om andere redenen aan hem wordt toegedicht. In dat geval dient bezien te worden of dit alsnog een gegronde vrees voor vervolging oplevert. Uiteraard zal dit per geval verschillen en afhankelijk zijn van het platform en de manier waarop de vreemdeling zijn gestelde seksuele gerichtheid heeft geuit. Verder speelt ook de mate waarin dit kenbaar kan zijn geworden bij de autoriteiten en/of anderen in het land van herkomst en de risico's die de vreemdeling in dat geval loopt een rol. Gemotiveerd dient te worden of en waarom de reeds gedane uitingen niet tot een gegronde vrees voor vervolging leiden. Omdat de uitingen in dat geval niet voortkomen uit een geloofwaardige seksuele gerichtheid, mag overigens van de vreemdeling verwacht worden dat hij zijn uitingen op bijvoorbeeld social media verwijdt. Belangrijk is in ieder geval dat in voorkomende gevallen hieraan expliciet aandacht wordt besteed in het voornemen/besluit.

4.3.3. Beoordeling vrees voor vervolging vanwege een politieke overtuiging

In verschillende uitspraken heeft de Afdeling (o.a. uitspraak van 15 november 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:3880) zich herhaaldelijk op het standpunt gesteld dat het, in het geval de vreemdeling (politieke) activiteiten heeft verricht, van belang is om éérst een standpunt in te nemen over de vraag of de activiteiten voortkomen uit een fundamentele politieke overtuiging. Pas daarna kan relevant zijn of aannemelijk is dat de autoriteiten van de activiteiten op de hoogte (kunnen) zijn en of er sprake is van vervolging. In geval van een fundamentele politieke overtuiging kan namelijk niet verlangd worden dat de vreemdeling zich terughoudend opstelt bij het uiten daarvan om hiermee vervolging te voorkomen.²

Indien geen sprake is van een fundamentele politieke overtuiging, mag van de vreemdeling wél terughoudend verlangd worden bij terugkeer. Hieronder wordt dit verder uitgelegd.

Fundamentele politieke overtuiging

Uitgangspunt van een fundamentele politieke overtuiging is dat die politieke overtuiging voor de vreemdeling zo belangrijk is dat hij deze overtuiging zal willen uiten of hiervoor politieke activiteiten wil verrichten. Het moet daarbij voor de vreemdeling feitelijk onmogelijk zijn om zijn politieke overtuiging voor zich te houden. Om een fundamentele politieke overtuiging aan te nemen, moet het dan

¹Zie bijvoorbeeld ABRvS 15 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3880, r.o. 3.

ook gaan om meer dan een politieke voorkeur of sympathie, maar ook om meer dan het enkel verrichten van politieke activiteiten. De politieke overtuiging moet een wezenlijk onderdeel uitmaken van de persoonlijke identiteit van de vreemdeling en van invloed zijn op het doen en laten van de vreemdeling. Om die reden mag verwacht worden dat de vreemdeling uit kan leggen waarom hij voor een bepaalde politieke overtuiging heeft gekozen. Is dat een welbewuste en overwogen keuze geweest? Om welke reden heeft hij deze keuze gemaakt? Heeft de vreemdeling kennis van de betreffende politieke stroming/partij? Ook mag verwacht worden dat de vreemdeling uit kan leggen waarom deze overtuiging zo belangrijk voor hem is. Dit geldt temeer als die politieke overtuiging in het land van herkomst onacceptabel of strafbaar is. Verder wordt verwacht dat de vreemdeling politieke activiteiten heeft verricht. Daarbij dient uiteraard wel voor ogen gehouden te worden dat het hierbij ook kan gaan om kleinere of ondergrondse politieke activiteiten afhankelijk van de situatie waarin de vreemdeling in het land van herkomst verkeerde.

Indien de vreemdeling zich beroept op een politieke overtuiging, maar geen politieke activiteiten heeft verricht zal er veelal van uitgegaan worden dat er géén sprake is van een fundamentele politieke overtuiging. In dat geval mag dus terughoudendheid verlangd worden.

Als wel geloofwaardig wordt geacht dat sprake is van een fundamentele politieke overtuiging, dan mag van de vreemdeling niet verlangd worden dat hij zich bij terugkeer terughoudend opstelt ten aanzien van het uiten van zijn politieke overtuiging, ook niet indien hij daarmee vervolging kan voorkomen. Er dient vervolgens beoordeeld te worden of de vreemdeling vanwege de (geloofwaardige) fundamentele politieke overtuiging en daarmee samenhangend zijn politieke activiteiten die hij bij terugkeer zal gaan verrichten, zodanig in de negatieve belangstelling zal komen te staan van de autoriteiten dat bij terugkeer sprake zal zijn van vervolging.

Bij de beoordeling van de vrees voor vervolging bij terugkeer dienen in ieder geval de volgende elementen betrokken te worden:

1. De vreemdeling heeft eerder in de negatieve belangstelling van de autoriteiten gestaan (inclusief 'travel watch list');
2. De vreemdeling heeft anti-regime opinies gepromoot via online media, zoals Twitter, Facebook, YouTube en gemeenschapsforums;
3. De vreemdeling onderhoudt contacten of kan geassocieerd worden met oppositiegroepen in het binnen- of buitenland, inclusief deelname aan openbare demonstraties en evenementen, het lid zijn of steunen van een oppositiegroep, het hebben van een openbaar profiel dat gelinkt is aan een oppositiegroep en te herleiden is tot de vreemdeling;
4. De vreemdeling heeft een associatie met een oppositiegroep, de aard van die groep en de mate waarin die groep momenteel door de regering in het land van herkomst wordt aangevallen;
5. De vreemdeling heeft familiebanden of een persoonlijke link met bekende politieke tegenstanders.

Daarnaast kunnen ook andere elementen een rol spelen bijvoorbeeld de vraag of de autoriteiten van het land van herkomst activiteiten in Nederland monitoren.

Geen fundamentele overtuiging, wel politieke activiteiten

Zoals uit vorenstaande blijkt is het enkele feit dat iemand politieke activiteiten verricht, niet voldoende om tot het oordeel te komen dat sprake is van een fundamentele politieke overtuiging. Daarvoor dient de vreemdeling immers ook aannemelijk te maken dat zijn politieke overtuiging een wezenlijk onderdeel uitmaakt van zijn persoonlijke identiteit. Dit is onder andere van belang omdat het regelmatig voorkomt dat vreemdelingen eerst in Nederland (politieke) activiteiten gaan verrichten. Het enkele feit dat een vreemdeling in Nederland gebruik maakt van rechten en vrijheden die in Nederland bestaan – zoals de vrijheid van meningsuiting of vereniging – is op zichzelf dus geen reden om een fundamentele politieke overtuiging aan te nemen.

Indien de politieke activiteiten van de vreemdeling niet voortkomen uit een fundamentele politieke overtuiging, mag bij terugkeer wél (enige) terughoudendheid worden verlangd in het uitoefenen van politieke activiteiten om problemen te voorkomen. In die gevallen is immers niet aannemelijk geworden dat zijn politieke activiteiten een wezenlijk onderdeel uitmaken van zijn persoonlijke identiteit. Een vrees voor vervolging zal in die gevallen dus minder voor de hand liggen. Het kan echter in die gevallen wel zo zijn dat aan de vreemdeling vanwege de door hem verrichte activiteiten/uitingen alsnog een politieke overtuiging wordt toegedicht. Dit wordt hieronder verder uitgelegd.

Toedichting politieke overtuiging

Indien geen sprake is van een fundamentele politieke overtuiging, maar het wel geloofwaardig is dat de vreemdeling politieke activiteiten heeft verricht of zich politiek heeft geuit, dient beoordeeld te worden of deze activiteiten op zichzelf tot een gegronde vrees voor vervolging leiden. Het kan immers zo zijn dat de vreemdeling op grond van die activiteiten/uitingen alsnog in de negatieve belangstelling is komen te staan. Op grond daarvan kan ook sprake zijn van vervolging. Uiteraard zal dit per geval verschillen en afhankelijk zijn van de activiteiten, het platform en de wijze waarop de vreemdeling zijn gestelde politieke overtuiging heeft geuit. Er dient bezien te worden of het aannemelijk is dat de autoriteiten in het land van herkomst op de hoogte zijn of zullen geraken van deze politieke activiteiten en welke problemen dit zou kunnen opleveren bij terugkeer.

Ook bij deze beoordeling dienen de (vijf) elementen die onder het kopje 'fundamentele politieke overtuiging' genoemd zijn, te worden betrokken. Op basis van die elementen kan beoordeeld worden wat het risico is dat de autoriteiten van de activiteiten op de hoogte zijn en of de vreemdeling om die reden een reëel risico op vervolging loopt.

4.4 Misbruik

In sommige gevallen is de gestelde (non-)religieuze overtuiging, seksuele gerichtheid of fundamentele politieke overtuiging niet geloofwaardig, maar zal toch op basis van activiteiten die de vreemdeling in Nederland heeft ontplooid, geconcludeerd worden dat de vreemdeling te vrezen heeft voor vervolging. Wanneer geconcludeerd wordt dat de vreemdeling deze activiteiten echter heeft verricht met als enkel doel zich in de negatieve belangstelling van de autoriteiten van zijn land van herkomst te plaatsen om op die manier een verblijfsvergunning af te dwingen, kan sprake zijn van misbruik van het asielrecht. Dit geldt voor alle hierboven genoemde verdragsgronden. Dit kan in sommige duidelijke gevallen van misbruik worden tegengeworpen. Denk daarbij aan de vreemdeling die zich nimmer politiek heeft uitgelaten, maar ineens een brief naar de ambassade stuurt om aan te geven dat hij een politiek opponent is, zonder dat hij daar een goede verklaring voor heeft. Uiteraard dient de vreemdeling hierover wel bevraagd te zijn.

Ter motivering van de afwijzing wegens misbruik/fraude kan worden verwezen naar het HvJEU arrest Altun (ECLI:EU:C:2018:63):

48 Volgens vaste rechtspraak van het Hof mogen zulke overwegingen er evenwel niet toe leiden dat justitiabelen zich door middel van fraude of misbruik zouden kunnen beroepen op het Unierecht.

49 Het in deze rechtspraak weergegeven beginsel dat fraude en misbruik van recht verboden zijn, vormt een algemeen beginsel van Unierecht dat justitiabelen dienen na te leven. De Unieregelgeving mag immers niet zo ruim worden toegepast dat zij handelingen zou dekken die zijn verricht met het doel om door fraude of misbruik te profiteren van de door het Unierecht toegekende voordelen.

50 In het bijzonder berust de vaststelling van fraude op een samenstel van bij elkaar passende aanwijzingen waaruit zowel een objectief als een subjectief gegeven blijkt.

*En het HvJEU arrest Cussens, ECLI:EU:C:2017:881:
het beginsel van het verbod van misbruik in die zin moet worden uitgelegd dat het, los van een nationale maatregel die daaraan werking geeft in de nationale rechtsorde, rechtstreeks kan worden toegepast (...) zonder dat het rechtszekerheidsbeginsel en het beginsel van gewettigd vertrouwen zich daartegen verzetten.*

Dat betekent dat in die gevallen waarin dergelijk misbruik is vastgesteld de vreemdeling om die reden niet in aanmerking kan komen voor een verblijfsvergunning, maar in veel gevallen ook niet zal kunnen worden uitgezet omdat artikel 3 EVRM zich daartegen verzet. Aangezien dit verstekkende gevolgen heeft, dient hier niet lichtzinnig mee omgegaan te worden en kan dit enkel in zeer duidelijke gevallen worden tegengeworpen. Indien sprake is van zo een geval, dient alvorens dit wordt tegengeworpen, contact opgenomen te worden met SUA/JZST.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met DMB, JZ, A&B.

Schema

Risicogroep

Geringe indicaties? → ja → vervolging aannemen

Geringe indicaties? → nee → andere reden om vervolging aan te nemen → ja → vervolging aannemen

Geringe indicaties? → nee → andere redenen om vervolging aan te nemen? → nee → geen vervolging aannemen

Bekering geloofwaardig

Vervolging bij uiting? → ja → vervolging aannemen

Vervolging bij uiting? → nee → geen vervolging aannemen

Bekering ongeloofwaardig

Wel geloofwaardige activiteiten? → nee → geen vervolging aannemen

Wel geloofwaardige activiteiten? → ja → toedichting → nee → geen vervolging aannemen

Wel geloofwaardige activiteiten? → ja → toedichting? → ja → vervolging obv toedichting? → ja → vervolging aannemen (let op misbruik)

Lhbtï geloofwaardig

Leidt 'ondergrens' tot vervolging? → ja → vervolging aannemen

Leidt 'ondergrens' tot vervolging? → nee → verdergaande mate van uiting? → ja → leidt dit tot vervolging? → ja → vervolging aannemen

Leidt 'ondergrens' tot vervolging? → nee → verdergaande mate van uiting? → nee → geen vervolging aannemen

Leidt 'ondergrens' tot vervolging? → nee → verdergaande mate van uiting? → ja → leidt dit tot vervolging? → nee → geen vervolging aannemen

Lhbtï ongeloofwaardig

Wel geloofwaardige activiteiten? → nee → geen vervolging aannemen

Wel geloofwaardige activiteiten? → ja → toedichting? → nee → geen vervolging aannemen

Wel geloofwaardige activiteiten? → ja → toedichting? → ja → vervolging obv toedichting? → nee → geen vervolging aannemen

Wel geloofwaardige activiteiten? → ja → sprake van toedichting? → ja → vervolging obv toedichting → ja → vrees voor vervolging aannemen (let op misbruik)

Fundamentele politieke overtuiging

Vervolging bij uiting? → ja → vervolging aannemen

Vervolging bij uiting? → nee → geen vervolging aannemen

Geen fundamentele politieke overtuiging

Wel geloofwaardige activiteiten? → nee → geen vervolging aannemen

Wel geloofwaardige activiteiten? → ja → sprake van toedichting? → nee → geen vervolging aannemen

Wel geloofwaardige activiteiten? → ja → sprake van toedichting? → ja → vervolging obv toedichting? → nee → geen vervolging aannemen

Wel geloofwaardige activiteiten? → ja → sprake van toedichting? → ja → vervolging obv toedichting → ja → vervolging aannemen (let op misbruik)

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/71 Evenredigheidstoets verlies Unieburgerschap na verlies Nederlanderschap
Kenmerk (digijust)	2902688
Hoofdtak	Nederlanderschap
InformIND Thema	Nederlanderschap
Relatie met	WBN 2020/1; WI 2020/7 ; Uitspraak Europees Hof van Justitie (C-221/17); uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 12 februari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:423);
Geldig vanaf	8 mei 2020
Geldig tot en met	8 november 2021

1. Aanleiding

Dit informatiebericht geeft richtlijnen voor het uitvoeren van een evenredigheidstoets na automatisch verlies van de Nederlandse nationaliteit door langdurig verblijf met meer nationaliteiten buiten de Europese Unie (artikel 15 lid 1 c RWN). De evenredigheidstoets kan ook worden uitgevoerd voor minderjarige kinderen die hebben gedeeld in het verlies van het Nederlanderschap door hun ouder(s) (artikel 16 lid 1 d RWN).

Dit informatiebericht ziet uitsluitend op situaties waarin door het verlies van het Nederlanderschap tevens het Unieburgerschap werd verloren.

Voor een overzicht van de jurisprudentie hieromtrent van het Europese Hof van Justitie en de Raad van State en de algemene richtlijnen met betrekking tot de evenredigheidstoets wordt verwezen naar WBN 2020/1 en WI 2020/7.

2. Verwachting

Dit informatiebericht zal bij nieuwe ontwikkelingen en nieuwe inzichten worden aangepast. Waar mogelijk zullen op termijn ook onderdelen van dit informatiebericht worden opgenomen in de Handleiding.

3. Inhoud/Toelichting

3.1 De evenredigheidstoets

3.1.1 Algemene uitgangspunten evenredigheidstoets

In de evenredigheidstoets staat de vraag centraal of het verlies van het Unieburgerschap in het concrete geval gevolgen heeft gehad die vanuit het oogpunt van de rechten die aan het Unieburgerschap verbonden zijn, onevenredig zijn, afgewogen tegen de doelstelling van de desbetreffende verliesbepaling van de Nederlandse nationaliteit.

Voor een evenredigheidstoets is geen plaats, als de betrokkene over een andere EU-nationaliteit beschikte. De rechten en plichten van het Unieburgerschap konden dan immers worden uitgeoefend door het bezit van die andere EU-nationaliteit.

Bij de evenredigheidstoets gaat het erom te bepalen of het verlies van het Unieburgerschap gevolgen heeft, die bijvoorbeeld de normale ontwikkeling van het gezins- en beroepsleven van de betrokkene - uit het oogpunt van de rechten verbonden aan het Unieburgerschap - aantasten op een wijze die onevenredig is aan de doelstelling die wordt nagestreefd door de nationale wetgever (zie overweging 44 in het Tjebbes-arrest van het Hof van Justitie van 12 maart 2019 (C-221/17)). Het Hof overweegt voorts dat met name relevant kan zijn de omstandigheid dat iemand door verlies van het Unieburgerschap zou worden geconfronteerd met beperkingen in de uitoefening van zijn recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten, indien dat 'leidt tot bijzondere moeilijkheden om zich naar Nederland of een andere Lidstaat te blijven begeven' (ro. 46).

Voor de evenredigheidstoets zijn derhalve de gevolgen van het verlies van Unieburgschapsrechten of "uit het Unieburgerschap voortvloeiende rechten" relevant om te worden meegewogen.

Daarnaast kan gelet op het arrest van het Europese Hof van Justitie ook het feit relevant zijn dat een persoon wellicht geen afstand heeft kunnen doen van de nationaliteit van een derde land, waardoor hij onder de werking van 15 lid 1 c RWN valt. Verder kan de vrijheid en veiligheid van die persoon door verlies van het Unieburgerschap in het geding komen, indien geen consulaire bescherming onder artikel 20 lid 2 c VWEU mogelijk is in het derde land waar die persoon verblijft.

3.1.2 Het algemeen belang

Het Nederlandse nationaliteitsrecht is van oudsher gericht op het nastreven van enkelvoudige nationaliteit. Daaruit vloeit voort dat het Nederlanderschap verloren kan gaan indien men daarnaast ook een andere nationaliteit heeft en de band met Nederland niet meer effectief is door door langdurig verblijf buiten het Koninkrijk. De Nederlandse wetgever heeft dit uitgangspunt vastgelegd in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c RWN (in combinatie met artikel 16, eerste lid, aanhef en onder d RWN).

In het arrest van het Europese Hof in r.o. 35 is opgenomen dat het aan Lidstaten zelf is om de voorwaarden voor verlies van nationaliteit te bepalen, en het rechtmatig is te voorzien in van rechtswege verlies. Als uitgangspunt geldt daarbij dat nationaliteit de uitdrukking vormt van een effectieve band tussen Nederland en zijn onderdanen, en dat aan het ontbreken of eindigen van een dergelijke effectieve band het verlies van zijn nationaliteit wordt verbonden.

Het verlies van de Nederlandse nationaliteit op die gronden is derhalve rechtmatig (zie r.o. 36-40). Dat kan eventueel anders zijn als in een concrete situatie er aan het verlies van het Unieburgerschap te relateren omstandigheden zijn, waaruit volgt dat het verlies onevenredig is.

Vorenstaande houdt in dat van rechtswege verlies van de artikelen 15 lid 1 c RWN en 16 lid 1 d RWN de regel is, en, na een onderzoek daartoe door betrokkene, gebleken onevenredigheid de uitzondering is.

3.1.3 Ex tunc toetsing

De AbRvS stelt vast dat het toetsmoment van de evenredigheidstoets ligt op het moment van het van rechtswege verlies van het Nederlanderschap. Dit betekent dus dat de IND in het advies op de evenredigheidstoets alleen de situatie in de beoordeling opneemt, zoals die zich voordeed op het moment van het verlies van de Nederlandse nationaliteit.

Het gaat dus om toetsing van feiten en omstandigheden die zich voordeden op het moment waarop de 10-jaarstermijn uit artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c RWN is verstreken. Dit is mede om te voorkomen dat een betrokkene de evenredigheid steeds opnieuw kan aanvechten door een nieuwe aanvraag in te dienen. Redelijk voorzienbare gevolgen ten tijde van het moment van het verlies kunnen ook meegewogen worden. Het is daarom aan de betrokkene om concreet te onderbouwen dat op het moment van het verlies van het Nederlanderschap redelijkerwijs voorzienbaar was dat hij zijn met het Unieburgerschap gepaard gaande rechten of verplichtingen destijds uit zou gaan oefenen. Als voorbeeld geeft de Afdeling dat het redelijkerwijs voorzienbaar kan zijn dat een minderjarige van 17,5 jaar wil gaan studeren in een Europese Lidstaat. Dit argument kan dus meegewogen worden, maar wel met een concrete onderbouwing. Enkel hypothetische gevolgen of gevolgen waarvan niet vaststaat dat zij zich zullen voordoen vallen hier niet onder.

3.1.4 Bewijslast

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in de uitspraak van 12 februari 2020 aangegeven, dat de betrokkene in de gelegenheid moet worden gesteld om gegevens te verstrekken omtrent het beroep op het evenredigheidsbeginsel toe te lichten. Het is aan de betrokkene om zijn claim te voorzien van een concrete onderbouwing. Hypothetische gevolgen of gevolgen die niet redelijkerwijze voorzienbaar zijn, worden niet aangemerkt als concrete onderbouwing.

In Werkinstructie (...) staat aangegeven welke documenten als bewijs kunnen worden aangeleverd.

3.2 Weging van feiten en omstandigheden

3.2.1 In samenhang beoordelen

In dit informatiebericht is een aantal situaties beschreven, die als relevante omstandigheden kunnen worden meegewogen in de evenredigheidstoets (afhankelijk van wat door de betrokkene is aangevoerd). Het is bij de beoordeling van de individuele situatie nadrukkelijk van belang dat alle aangevoerde relevante omstandigheden betrokken en gewogen worden.

Het kan dus zijn, dat iemand geen gebruik maakte van de rechten van vrij verkeer en vestiging binnen de EU op het moment van het verlies van de Nederlandse nationaliteit. Maar als deze persoon daarnaast concreet aantoonde dat hij op het moment van het verlies van de Nederlandse nationaliteit plannen had om in de EU te gaan studeren, te gaan werken of een bedrijf te starten, dan kan dat, na afweging van alle relevante omstandigheden, tot een conclusie leiden dat het verlies van het Unieburgerschap in casu onevenredig is geweest.

3.2.2 Meewegen van alternatieven

Als factor in de evenredigheidstoets kan worden meegewogen of iemand ten tijde van het verliesmoment mogelijk alternatieven had die voldoende tegemoet kwamen aan de gevolgen van het verlies van het Unieburgerschap.

Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie dat iemand bijvoorbeeld op basis van zijn andere nationaliteit visumvrij naar de EU kon reizen. Maar ook de situatie dat de betrokkene gemakkelijk in het bezit gesteld kon worden van een (zaken)visum of een verblijfsvergunning kunnen daarbij meewegen.

3.2.3 Relevante omstandigheden bij de evenredigheidstoets

Uitoefening van recht van vrij verkeer en vestiging

Een van de relevante omstandigheden bij de beoordeling van de evenredigheidstoets is de vraag is of betrokkene daadwerkelijk gebruik maakte van de rechten verbonden aan het Unieburgerschap, op het moment dat hij zijn Nederlandse nationaliteit verloor. Dit is kennelijk niet het geval als betrokkene aangeeft dat hij nimmer in een van de andere Lidstaten van de Europese Unie is geweest of heeft verbleven. Dit vormt een belangrijk element in het kader van de evenredigheidstoets (maar zoals hierboven al aangegeven, moet dit in samenhang gezien worden met andere aangevoerde relevante omstandigheden).

Uitoefening van recht van vrij verkeer en vestiging

Indien iemand ten tijde van het verliesmoment gebruik maakte van de rechten verbonden aan het Unieburgerschap, dan zal hij dit moeten aantonen. Daarbij is relevant, wanneer, hoe vaak of hoeveel hij die rechten uitoefende. De beoordeling van de evenredigheid betreft immers een weging in hoeverre de verzoeker gevolgen heeft ondervonden die onevenredig zijn ten aanzien van het verlies van het rechten verbonden aan het Unieburgerschap. De vraag die daarbij wordt betrokken is in hoeverre de betrokkene deze activiteiten ook zonder het Unieburgerschap kon voortzetten (zie hierboven in paragraaf 3.2.2 'meewegen van alternatieven').

Als betrokkene bijvoorbeeld een keer per jaar een Kerstmarkt in Duitsland heeft bezocht (voor het moment dat hij zijn Nederlandse nationaliteit kwijtraakte), dan wordt dat zeer beperkte gebruik van het Unieburgerschap als relevante omstandigheid meegewogen in de evenredigheidstoets. Datzelfde geldt als betrokkene aantoont dat hij voorafgaand aan het verlies van de Nederlandse nationaliteit gebruik heeft gemaakt van zijn kiesrecht voor het Europees Parlement.

- Uitoefening van beroeps- en studieactiviteiten

Een andere relevante omstandigheid kan de situatie zijn dat betrokkene ten tijde van het verliesmoment van de Nederlandse nationaliteit regelmatig werkzaamheden in een andere Europese Lidstaat uitvoerde of daar een bedrijf had. Als dit wordt aangevoerd en aangetoond, moet worden onderzocht óf en op welke wijze betrokkene zijn werkzaamheden en/of zijn bedrijf in kwestie direct na het verlies van het Unieburgerschap heeft kunnen voortzetten. De vraag is vervolgens of uit dat onderzoek blijkt of hij wel of niet onevenredige (disproportionele) gevolgen heeft ondergaan als gevolg van het verlies van het Unieburgerschap.

Ook kan de betrokkene aanvoeren, dat hij ten tijde van het verlies van de Nederlandse nationaliteit, studeerde in een van de lidstaten (of activiteiten voor een studie in een van de lidstaten uitoefende).

Ook hierbij wordt de vraag betrokken wanneer, hoe vaak of hoeveel hij deze activiteiten heeft uitgeoefend. En ook is de vraag relevant in hoeverre de betrokkene deze activiteiten ook zonder het Unieburgerschap heeft kunnen voortzetten (zie hieronder bij 'meewegen van alternatieven').

- Uitoefening van familie- en gezinsleven

Bij de evenredigheidstoets dient verder aandacht te zijn voor het recht op eerbiediging van het familie- en gezinsleven zoals dat is neergelegd in artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en voor de rechten van het kind, zoals dat is neergelegd in artikel 24 van het Handvest. De betrokkene moet hierbij aangeven op welke concrete situatie(s) ten tijde van het verlies van de Nederlandse nationaliteit de eerbiediging van dat recht gebaseerd is en in hoeverre daadwerkelijk sprake is geweest van uitoefening van familie- of gezinsleven.

De uitoefening van familie- en gezinsleven kan zich overigens ook uitstrekken naar de situatie binnen Nederland (en is dus niet enkel gerelateerd aan familie- of gezinsleven in andere EU-lidstaten dan Nederland).

De toetsing of sprake is van schending van het familie- of gezinsleven op grond van artikel 7 van het Handvest vindt plaats in lijn met de toetsing van artikel 8 EVRM. Er dient derhalve sprake te zijn van te beschermen familie- of gezinsleven in de zin van artikel 8 EVRM. Bij familieleden tussen volwassenen of tussen volwassenen en minderjarigen, die niet tot het kerngezin behoren moet daarbij sprake zijn van 'elements of dependency involving more than normal emotional ties' (zie ook werkinstructie 2019/15, met richtlijnen voor de toepassing van artikel 8 evrm).

Op grond van vaste jurisprudentie kan aan artikel 8 EVRM geen aanspraak ontleend worden op verkrijging van een bepaalde nationaliteit.

3.2.4 Niet direct op het Unierecht betrekking hebbende argumenten

Band met Nederland

Het hebben van een effectieve band met Nederland vormt bij de beoordeling van de evenredigheidstoets geen onderdeel. Het kan daarbij gaan om argumenten als:

- sterke banden met Nederland;
- (gevoel van) verbondenheid met Nederland;
- onderhouden van contacten met vrienden in Nederland;
- spreken van de Nederlandse taal.

Verlies Nederlanderschap tussen 1 januari 1995 en 1 april 2003

In de periode tussen 1 januari 1995 en 1 april 2003 was artikel 15, aanhef en onder c (oud) RWN van toepassing. Die bepaling luidde destijds anders, namelijk:

Het Nederlanderschap gaat voor een meerderjarige verloren wanneer de betrokkene na zijn meerderjarigheid gedurende een ononderbroken periode van 10 jaren domicilie buiten Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba, heeft in het land waarin hij is geboren en waarvan hij eveneens de nationaliteit bezit, anders dan in een dienstverband met Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba dan wel een internationaal orgaan waarin het Koninkrijk is vertegenwoordigd, of als echtgenoot van een persoon met een zodanig dienstverband.

Ook bij verlies van het Nederlanderschap op grond van artikel 15 aanhef en onder c (oud) RWN dient een evenredigheidstoets te worden verricht (zie ook WBN ...). Bij verlies van het Nederlanderschap op grond van de Wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (die van kracht was tot 1 januari 1985) wordt géén evenredigheidstoets gedaan. Bij dergelijke oude verliesgevallen is er immers geen sprake van verlies van het Unieburgerschap.

De huidige uitzonderingen van artikel 15 lid 4 RWN werden eerst ingevoerd per 1 april 2003 en waren tijdens genoemde periode dus niet van toepassing. In de periode van 1 januari 1995 tot 1 april 2003 kon het verlies van het Nederlanderschap dus niet worden gestuit door het aanvragen van een Nederlands paspoort. Men kon verlies van het Nederlanderschap alleen voorkomen door de woonplaats te verplaatsen buiten het land van geboorte.

Overgangsrecht van 1 april 2003 en 1 april 2005 artikel V RRWN

In de periode van 1 april 2003 tot 1 april 2005 werd gedurende twee jaren voorzien in een tijdelijke optiemogelijkheid tot herstel in het Nederlanderschap voor personen die het Nederlanderschap hadden verloren door de werking van het oude artikel 15, aanhef en onder c (oud) RWN. Aan die overgangsregeling werd destijds, ook in het buitenland, ruimschoots aandacht gegeven.

In geval van een verzoek om toetsing op evenredigheid over verlies van het Nederlanderschap en Unieburgerschap tijdens de periode tussen 1 januari 1995 en 1 april 2003 kan daarom worden nagegaan in het nationaliteitenregister, of de aanvrager indertijd gebruik heeft gemaakt van genoemde optiemogelijkheid tot herstel in het Nederlanderschap en daarmee het Unieburgerschap. Indien uit raadpleging van het nationaliteitenregister blijkt dat de aanvrager indertijd geen gebruik heeft gemaakt van die herstelmogelijkheid, kan dat meegewogen in de evenredigheidstoets.

3.3 Verzoek om advies evenredigheidstoets aan IND en advies door IND

Zoals aangegeven in WI (...) vraagt het bestuursorgaan, dat een paspoortaanvraag behandelt, aan de IND om een evenredigheidstoets uit te voeren, indien er een beroep wordt gedaan op het evenredigheidsbeginsel vanwege het verlies van het Unieburgerschap.

De aanvrager die een beroep doet op de Tjebbes-uitspraak wordt door de Minister van Buitenlandse Zaken in de gelegenheid gesteld zijn standpunt met betrekking tot het evenredigheidsbeginsel toe te lichten en met bewijsstukken te onderbouwen.

De IND voert het advies voor een evenredigheidstoets uit op basis van de bij het verzoek om advies geleverde informatie en bewijsmiddelen (voor de soorten bewijsmiddelen zie WI). De IND zal geen herstel verzuim bieden om het verzoek om een evenredigheidstoets nog nader te laten onderbouwen. De IND onderzoekt niet of er daadwerkelijk sprake is geweest van verlies van het Nederlanderschap op grond van artikel 15 lid 1 c RWN of artikel 16 lid 1 d RWN. Die beoordeling wordt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken uitgevoerd.

Uit het advies van de IND moet gemotiveerd blijken, of het verlies van het Unieburgerschap als evenredig wordt aangemerkt of niet. Als het verlies van het Unieburgerschap evenredig wordt geacht, dan concludeert de paspoortinstantie in het kader van de paspoortaanvraag, dat het verlies in stand blijft en dat betrokkene de Nederlandse nationaliteit niet herkrijgt. Als de conclusie leidt tot onevenredigheid van het verlies van het Unieburgerschap, dan betekent dat de betrokkene de Nederlandse nationaliteit met terugwerkende kracht herkrijgt.

4. Hoe te handelen

Adviezen waarin de IND constateert dat het verlies van het Unieburgerschap *evenredig* is geweest, kunnen uitgaan zonder tussenkomst van SUA.

Adviezen, waarin wordt de IND geconstateert dat het verlies van het Unieburgerschap *onevenredig* is geweest, worden eerst per FAQ voorgelegd aan SUA.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met RVN, JZ, A&B en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/72 Beoordeling veilig derde land - Oekraïne
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Factsheet Oekraïne: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	14-05-2020
Geldig tot en met	13-05-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Oekraïne als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36 en 2020/32.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt wordt een algemene beoordeling gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt, en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Oekraïne heeft TOELT in maart 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Oekraïne in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Oekraïne als veilig derde land:

Oekraïne is partij bij de belangrijke internationale mensenrechten verdragen en het principe van non-refoulement is neergelegd in de nationale vluchtelingenwetgeving. Over hoe Oekraïne in de praktijk omgaat met het non-refoulement beginsel schrijft het US State Departement in 2019 dat er meldingen zijn geweest van de schending van het non-refoulement beginsel ten aanzien van een persoon uit Azerbeidzjan en uit Wit-Rusland. Daarnaast is er ook melding gedaan van het terugsturen van Gülenisten naar Turkije en schrijft Radio Free Europe/Radio Liberty over een bezoek van Erdogan aan Kiev begin februari 2020 waarbij de Oekraïense president Zelensky zich bereid zou hebben verklaard mee te werken met Erdogan in het opsporen van Gülenisten in Oekraïne.

In een Russisch-talig artikel van september 2019 wordt uitgebreid ingegaan op de vluchtelingensituatie in Oekraïne en opgemerkt dat personen die illegaal de grens over zijn gekomen deportatie naar het land van herkomst boven het hoofd hangt. Daarnaast benoemt het artikel dat vluchtelingen uit voormalige Sovjetlanden niet veilig zijn in Oekraïne, omdat de veiligheidsdiensten van de verschillende landen

openlijk samenwerken. Dit wordt geïllustreerd aan de hand van een voorbeeld van een Rus die in 2017 asiel vroeg in Oekraïne, en vervolgens door mensen die zich voorstelden als medewerkers van de Oekraïense veiligheidsdienst SBU werd meegenomen en naar Wit-Rusland werd gebracht.

De UNHCR geeft aan dat het helpt als zij van te voren worden ingelicht over de komst van een bepaalde vluchteling maar dat in 2017 er alsnog 40 personen die de UNHCR hadden ingelicht over hun komst zijn tegengehouden aan de grens.

Tevens meldt de UNHCR in april 2018 dat de Oekraïense migratiedienst aanvragen door Syriërs bleef afwijzen terwijl de UNHCR zich middels training blijft inzetten om de regering ervan te overtuigen dat overwegingen hiertoe geen afwijzingsgronden betreffen. Het uitzetten naar Syrië wordt niet gehandhaafd maar vele Syriërs verblijven illegaal vanwege de afwijzingen van hun asielaanvragen.

Nationale asielprocedure

Oekraïne kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen. De wet voorziet in de toekenning van een vluchtelingenstatus en subsidiaire bescherming. Daarnaast kan een status worden toegekend voor tijdelijke bescherming. Deze geldt indien er zich vanuit een buurland van Oekraïne een massale instroom voordoet wegens een in het buurland ontstane noodsituatie.

De US State Departement schrijft in 2019 over de toegang tot de asielprocedure dat er sprake is van onvoldoende bescherming van asielzoekers door gaten in de wetgeving en het gebrek van implementatie van wetgeving. Mensenrechtenorganisaties melden dat de asielwetgeving tekortschiet ten aanzien van internationale standaarden door de restrictieve definitie van het begrip vluchteling. Daarnaast zou de wetgeving de autoriteiten toestaan om vele asielaanvragen af te wijzen zonder een gedegen onderzoek en zijn asielzoekers in detentie niet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen binnen de daarvoor voorgeschreven tijd en hebben zij beperkte toegang tot juridische bijstand en andere ondersteuning. Ook is er sprake van een gebrek aan toegang tot gekwalificeerde tolken wat het asielproces bemoeilijkt.

De UNHCR is actief in Oekraïne en werkt samen met de Oekraïense autoriteiten en heeft als voornaamste doel om de asielprocedure te verbeteren. Het verlenen van een asielvergunning of een vergunning op grond van subsidiaire bescherming is voorbehouden aan de Oekraïense autoriteiten.

Personen aan wie een asielvergunning of een status op grond van subsidiaire bescherming wordt toegekend krijgen een verblijfsvergunning voor vijf jaar. Zij hebben dezelfde rechten, vrijheden en plichten als burgers van Oekraïne, behalve in gevallen zoals vastgelegd in de Grondwet of internationale verdragen. Personen aan wie een vluchtelingenstatus is toegekend worden beschouwd als permanente inwoners van Oekraïne, personen met een status op grond van subsidiaire bescherming worden beschouwd als personen die voor onbepaalde duur legaal in Oekraïne verblijven.

Ten aanzien van de status van personen met een tijdelijke verblijfsvergunning geldt dat zij een tijdelijke vergunning krijgen voor een jaar welke met maximaal een jaar kan worden verlengd.

Personen aan wie een vluchtelingenstatus of subsidiair bescherming is verleend hebben recht op vrijheid van beweging en vrije woonplaatskeuze, werk, vakantie, gezondheidszorg, ziektekostenverzekering en onderwijs. Personen aan wie een tijdelijke verblijfsvergunning is verleend hebben recht op kosteloos verblijf op een locatie bestemd voor tijdelijk verblijf, voedsel, medicijnen, kleding, werk, financiële bijstand, bewegingsvrijheid en gratis acute medische zorg. Een minderjarige aan wie een tijdelijke verblijfsvergunning is verleend heeft recht op voorschool, basis- en middelbaar onderwijs en beroepsonderwijs zoals vastgesteld door de overheid.

De UNHCR beschrijft dat er in de praktijk sprake is van obstakels voor vluchtelingen om te integreren. Zo zijn er geen sociale uitkeringen voor asielzoekers, geen Oekraïense taallessen, geen sociale huisvesting, geen toegang tot de formele arbeidsmarkt, is er geen naturalisatie mogelijkheid voor personen met een subsidiaire beschermingsstatus en is er sprake van discriminatie. De US State Departement schrijft dat door het gebrek aan kwalificaties en taalkennis het voor vluchtelingen vaak lastig is om een baan te vinden waardoor zij soms illegaal werken en het risico lopen op uitbuiting. Daarnaast is er sprake van een tekort aan huisvesting en ondervinden asielzoekers last van registratie mogelijkheden voor onderdak. Alleenstaande minderjarigen zouden door een gebrek aan sociale steun en huisvesting een beroep moeten doen op informele netwerken om in voedsel, onderdak en andere behoeften te voorzien waardoor zij kwetsbaar zijn voor mensenhandel, misbruik andere vormen van uitbuiting.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande wordt Oekraïne in zijn algemeenheid niet aangemerkt als veilig derde land vanwege de schendingen van het non-refoulement principe, de beperkte toegang tot de asielprocedure en de beperkte voorzieningen voor asielzoekers in Oekraïne.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Numer & Titel	IB 2020/75 Het verlengen en intrekken van de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Regulier
InformIND Thema	B1 Regulier algemeen
Relatie met	Vc par. B1., IB 2017/87
Geldig vanaf	03-06-2020
Geldig tot en met	02-12-2021

1. Aanleiding

Dit informatiebericht is een update van IB 2019/107 Het verlengen en intrekken van de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd.

In verband met de uitfasering van de Leidraad Regulier, is in dit informatiebericht relevante informatie omtrent verlengingen opgenomen uit B1, onder 'Het verlengen en intrekken van de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd'. Paragraaf 3 onder B. Beoordeling paspoortvereiste is thans aangepast. Er is een aanvulling ten aanzien van aanvragen om wijziging beperking opgenomen. Ook is er een voetnoot in verband met hier te lande geboren kinderen geplaatst in voornoemde paragraaf. IB 2019/107 komt hiermee te vervallen.

2. Verwachting

De passages zoals opgenomen in de Leidraad Regulier die geldig is per 1-11-2017 zijn inhoudelijk niet gewijzigd. De passages lenen zich niet voor een aanpassing in de Vc; wel zal worden nagegaan of de passages in de toekomst deel kunnen gaan uitmaken van een bredere werkinstructie over verlengingen.

3. Inhoud/Toelichting

Twee verschillende onderwerpen uit de Leidraad worden achtereenvolgens besproken:

- a. Ingangsdatum vvr / verblijfsgat;
- b. Beoordeling paspoortvereiste.

A. Ingangsdatum vvr / verblijfsgat

Gebleken is dat bij zaken waarin de aanvrager pas tijdens herstel verzuim –terwijl de geldigheidsduur van de vvr inmiddels is verstreken- aantoonbaar aan alle voorwaarden te voldoen, er verschillend wordt omgegaan met het al dan niet toekennen van een verblijfsgat (zie ook artikel 26 Vw, lid 2 en 3).

De IND werpt geen verblijfsgat tegen als:

- de vreemdeling (of referent) tijdig (in de zin van 3.80 Vb) een onvolledige aanvraag tot het verlengen van de geldigheidsduur heeft ingediend, en
- de vreemdeling na herstel verzuim en na het verstrijken van de geldigheidsduur van zijn vvr alle benodigde stukken heeft overgelegd, en
- als uit de overgelegde herstel verzuimstukken blijkt dat de vreemdeling vóór het verstrijken van de geldigheidsduur van de vvr al aan alle voorwaarden voldeed.

Let wel: als de vreemdeling zijn aanvraag niet tijdig heeft ingediend of als uit de overgelegde stukken blijkt dat hij vóór het verstrijken van de geldigheidsduur van

de vvr nog niet voldeed, dan werpt de IND wel een verblijfsgat tegen (vvr verlenen met gat), ook al voldoet de vreemdeling op het moment van toetsing wel aan de vereisten.

Ratio achter bovengenoemde werkwijze is dat artikel 26, lid 3, Vw voorschrijft dat geen onderbreking in het verblijfsrecht ontstaat als het niet-verwijtbaar is dat de aanvraag te laat volledig wordt gemaakt. Nu niet in alle gevallen herstelverzuim kan worden geboden vóór het einde van de geldigheidsduur van de vvr, bestaat aanleiding ruim toepassing te geven aan dit artikel.

Voorbeeld van niet tegenwerpen verblijfsgat:

Een student dient op 25 augustus 2020 een verlengingsaanvraag in, die compleet is met uitzondering van bewijs van inschrijving. Op 1 september 2020 verloopt de geldigheidsduur van de vvr. Daarop wordt herstel verzuim geboden, waarna de student – nadat de geldigheidsduur van de vvr inmiddels is verstreken - alsnog een bewijs van inschrijving overlegt. Uit dit bewijs van inschrijving blijkt dat hij sinds 15 augustus 2020 (dus voor datum indiening verlengingsaanvraag) staat ingeschreven. In dit geval wordt geen verblijfsgat tegengeworpen. Of de aanvrager wel of niet heeft gereageerd binnen de herstel verzuimtermijn is hierbij niet van belang. Het staat aanvrager immers vrij stukken op te sturen zolang nog niet op zijn aanvraag is beslist.

Voorbeeld wel tegenwerpen verblijfsgat:

Stel dat een paspoort wordt overgelegd dat op het moment van aanvraag niet meer geldig is, dan wordt wel een verblijfsgat tegengeworpen. Genoemde werkwijze wordt in alle openstaande zaken toegepast (eerste aanleg en bezwaar). Verder is deze werkwijze ook van toepassing op aanvragen waarin subsidiair een verlengingsaanvraag wordt getoetst, zoals in bepaalde gevallen bij aanvragen om vvr onbep en bij aanvragen om wijziging van de beperking.

B. Beoordeling paspoortvereiste

Bij de indiening van aanvragen om wijziging beperking of om verlenging van de geldigheidsduur van verblijfsvergunningen regulier voor alle reguliere verblijfsdoelen volstaat de IND in beginsel met een eigen verklaring van de aanvrager dat hij voldoet aan het paspoortvereiste. Alleen bij de afgifte van het verblijfsdocument wordt nog gecontroleerd of de aanvrager daadwerkelijk in het bezit is van een paspoort.

Als de vreemdeling echter bij de verlening van zijn verblijfsvergunning regulier is vrijgesteld van het paspoortvereiste voldoet de ondertekende "eigen verklaring paspoort" bij de aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning niet. In dat geval moet de vreemdeling wel een kopie van zijn geldig paspoort overleggen dan wel bescheiden waar mee aangetoond wordt dat geen sprake is van gewijzigde omstandigheden en de vreemdeling nog steeds van het paspoortvereiste kan worden vrijgesteld¹.

4. Hoe te handelen

Aangezien het geen nieuwe informatie betreft wordt geen specifieke actie gevraagd.

5. Afstemming

Het bericht is afgestemd met de Unit Verlengingen te Zwolle.

¹ Dit geldt niet voor hier te lande geboren kinderen. Verlengingsaanvragen van hier te lande geboren kinderen voor verblijf bij ouder, waarbij aan alle voorwaarden van 3.23 Vb, behalve het paspoortvereiste, wordt voldaan, kunnen worden ingewilligd. Zie IB 2019/12.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/77 AbRS-uitspraken over de inkomensstoets voor economisch inactieve Unieburgers

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Regulier
InformIND Thema B10/2

Relatie met
Geldig vanaf 08-06-2020
Geldig tot en met 08-12-2021

1. Aanleiding

Op 25 juli 2019 heeft de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) drie uitspraken gedaan over de toetsing aan artikel 7, eerste lid, onder a en b, Richtlijn 2004/38 (artikel 8.12, eerste lid, onder a en b, Vb).

De betreffende uitspraken zijn te vinden onder kenmerk/vindplaats:

- Kenmerk: 201806272/1/V3, vindplaats: ECLI:NL:RVS:2019:2504
- Kenmerk: 201704060/1/V3, vindplaats: ECLI:NL:RVS:2019:2502
- Kenmerk: 201706801/1/V3, vindplaats: ECLI:NL:RVS:2019:2503

Dit informatiebericht gaat in op de consequenties van deze uitspraken voor de bestaansmiddelentoets voor economisch inactieve Unieburgers die op grond van artikel 7, eerste lid, onder b Richtlijn 2004/38 (artikel 8.12 eerste lid, onder b, Vb) beogen langer dan drie maanden in Nederland te verblijven op grond van Richtlijn 2004/38 (hierna: de Richtlijn) of die duurzaam verblijf op grond van de Richtlijn aanvragen.

2. Toelichting

In de drie uitspraken gaat de Afdeling onder andere in op de vraag hoe te toetsten als de economisch inactieve Unieburger niet beschikt over inkomsten of vermogen ter hoogte van het normbedrag zoals neergelegd in artikel 3.74 Vb en hoe de omstandigheid te wegen dat de Unieburger, ondanks het niet halen van het normbedrag, nooit een beroep heeft gedaan op de publieke kas. In de drie zaken waarop de uitspraken zien, was sprake van langdurig verblijf in Nederland waarvan achteraf beoordeeld moest worden of steeds aan de voorwaarden van de Richtlijn was voldaan. Het merendeel van de conclusies van de Afdeling over deze toets kunnen echter ook worden toegepast op aanvragen voor toetsing aan het gemeenschapsrecht door Unieburgers en hun (derdelander) familieleden kort na vestiging in Nederland. Het hierbij betrekken van de omstandigheid dat nooit een beroep is gedaan op de publieke kas zal vooral van betekenis zijn in die gevallen waarin sprake is van een langer verblijf in Nederland.

Uit de uitspraken komt duidelijk naar voren dat de staatssecretaris niet kan volstaan met het vaststellen dat het normbedrag niet wordt gehaald zodat niet is voldaan aan

de voorwaarden van de Richtlijn voor wat betreft het recht van vrij verkeer van een economische inactieve met voldoende middelen van bestaan.

Als de inkomsten van de economisch inactieve Unieburger of diens familielid of hun vermogen onder het normbedrag liggen, zal de staatssecretaris kenbaar moeten beoordelen of de hen ter beschikking staande beperkte middelen in hun individuele geval toch voldoende zijn om in hun levensonderhoud te voorzien omdat tegenover lage inkomsten of vermogen structureel lage uitgaven staan. Om te kunnen beoordelen of de beperkte inkomsten of het beperkte vermogen voldoende zijn om in het levensonderhoud te voorzien moet inzicht worden verkregen in deze inkomsten/dit vermogen en het (te verwachten) uitgavenpatroon van de vreemdeling. Als betrokkene hier niet uit zichzelf inzage in verschaft, moet de staatssecretaris betrokkene expliciet de gelegenheid bieden hierover alsnog informatie te verstrekken.

De omstandigheid dat de Unieburger of diens familielid, ondanks de beperkte middelen, geen beroep op de openbare kas heeft gedaan leidt niet automatisch tot de conclusie dat betrokkene blijkbaar steeds heeft beschikt over voldoende middelen van bestaan, maar moet wel kenbaar door de staatssecretaris worden meegewogen bij de beoordeling. Als een Unieburger, ondanks zijn beperkte middelen, geen beroep heeft gedaan op de openbare kas heeft hij hiermee namelijk enig bewijs geleverd dat hij met de middelen die hij tot zijn beschikking heeft gehad kon leven, zonder ten laste te komen van het sociale bijstandstelsel. Als de vreemdeling aantoonbaar over aanzienlijk minder middelen van bestaan te beschikken dan het normbedrag, moet de staatssecretaris uitdrukkelijk betekenis hechten aan de omstandigheid dat er geen beroep op de openbare kas is gedaan.

3. Hoe te handelen

Uit de uitspraken blijkt een aantal algemene uitgangspunten die belangrijk zijn voor de toets aan artikel 7, eerste lid, onder b Richtlijn 2004/38 (artikel 8.12, eerste lid, onder b, Vb):

- Het is aan de vreemdeling om te bewijzen dat er sprake is van voldoende middelen van bestaan om te voorkomen dat een beroep wordt gedaan op de publieke kas;
- Artikel 7, eerste lid, onder b, Richtlijn 2004/38 (artikel 8.12, eerste lid, onder b, Vb) is een positief criterium. Dit betekent dat de vreemdeling inzicht moet geven in het bestaan van de beschikbare middelen, de hoogte en de rechtmatigheid ervan alsook dat die voorzien in een zeker bestaansminimum;
- De bewijsmiddelen om aan te tonen dat er voldoende middelen van bestaan zijn, mogen niet worden beperkt;
- De herkomst van de middelen maakt niet uit. De middelen mogen bijvoorbeeld ook afkomstig zijn van een derdelander familielid. Wel mag de staatssecretaris, nadat daartoe dus inzicht is gegeven door de vreemdeling, het bestaan van de middelen, de rechtmatigheid ervan, alsook het bedrag van de beschikbaarheid verifiëren;
- De staatssecretaris moet de vreemdeling op deze bewijslast wijzen en de vreemdeling in de gelegenheid stellen om inzicht te geven in de middelen en de uitgaven om aan te tonen dat geringere middelen dan het normbedrag ook kunnen volstaan. De staatssecretaris zal duidelijk moeten maken dat een individuele beoordeling van de persoonlijke omstandigheden (middelen afgezet tegen uitgaven) volgt waarbij wordt getoetst of wordt beschikt over

voldoende middelen van bestaan om te voorkomen dat de vreemdeling een beroep doet op het sociale bijstandstelsel;

- Het feit dat geen beroep wordt gedaan op de publieke kas, moet als zelfstandig onderdeel kenbaar worden meegewogen in de beoordeling van de staatssecretaris.

Bij de inkomenstoets zijn de volgende drie situaties te onderscheiden:

1. Bij de toets aan artikel 7, eerste lid, onder b, Richtlijn 2004/38 (artikel 8.12, eerste lid, onder b, Vb) dient het inkomen of het banksaldo van de inactieve Unieburger of zijn of haar derdelander familielid in de eerste plaats getoetst te worden aan het normbedrag van artikel 3.74 Vb. Als geen sprake is van regelmatige inkomsten maar van een banksaldo dient dit saldo minstens twaalf keer het maandelijks normbedrag te bedragen gerekend vanaf het moment van aanvraag bij het loket.

Indien het normbedrag wordt gehaald, wordt in ieder geval voldaan aan de voorwaarden van de Richtlijn voor wat betreft het recht van vrij verkeer van een economisch inactieve Unieburger met voldoende middelen van bestaan.

2. Indien niet wordt voldaan aan het normbedrag en de beschikbare inkomsten of het banksaldo tussen de 80% en 100% van het normbedrag liggen, moet aan de hand van de persoonlijke omstandigheden worden beoordeeld of het voor de hand ligt dat de Unieburger en diens familielid, ondanks hun beperkte middelen, toch in hun levensonderhoud (en dat van hun eventuele gezinsleden) hebben kunnen voorzien en ook in de toekomst nog kunnen voorzien. Hierbij dient ervan uitgegaan te worden dat de Unieburger en diens familielid nog twaalf maanden in hun levensonderhoud en dat van hun eventuele gezinsleden kunnen voorzien gerekend vanaf de indiening van de aanvraag bij de loketten.

Om te beoordelen of betrokkene in het levensonderhoud kan voorzien, dienen zowel de inkomsten en/of het banksaldo als het uitgavenpatroon van de Unieburger en diens familielid door de Unieburger in kaart te worden gebracht. Voor wat betreft het uitgavenpatroon is het van belang dat het gaat om uitgaven inzake het levensonderhoud van de vreemdeling en, indien aan de orde, eventuele gezinsleden. Hierbij is het van belang dat geen belangrijke uitgavenposten gemist worden, zoals huur, gas, water, licht, verzekeringen en boodschappen (let op: deze opsomming is niet-limitatief!). Met betrekking tot het uitgavenpatroon is ook van belang dat wordt gezien of er sprake is van bijzondere omstandigheden waardoor de uitgaven structureel lager liggen dan verwacht zou mogen worden. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het hebben van een eigen woning, het gratis inwonen bij iemand anders of het aantoonbaar door anderen in het dagelijks levensonderhoud worden voorzien.

Hoewel de bewijslast bij de vreemdeling ligt, moet de staatssecretaris de vreemdeling duidelijk maken dat, indien niet aan het normbedrag wordt voldaan, het aan hem is om aan te tonen dat (ook) met geringe middelen van bestaan kan worden volstaan als daar structureel lage uitgaven tegenover staan. De staatssecretaris moet derhalve, al dan niet door het bieden van herstel verzuim, vragen naar stukken over de persoonlijke

omstandigheden waaruit blijkt dat de vreemdeling in zijn eigen levensonderhoud, en eventueel dat van zijn gezinsleden, kan voorzien.

Als de inkomsten en uitgaven elkaar bij benadering dekken én geen beroep wordt gedaan op de publieke kas, kan –dus ook als de middelen onder het vastgestelde normbedrag liggen– worden geconcludeerd dat over voldoende middelen van bestaan als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder b Richtlijn 2004/38 (artikel 8.12, eerste lid, onder b, Vb), wordt beschikt om te voorkomen dat de Unieburger en de derdelander familieleden tijdens hun verblijf een onredelijke belasting vormen voor het sociale bijstandstelsel. Dit geldt tenzij uit een inventarisatie van de persoonlijke omstandigheden van de Unieburger blijkt dat dit niet het geval is¹.

Het gegeven dat de Unieburger in Nederland verblijft en ondanks zijn beperkte middelen geen beroep op de openbare kas heeft gedaan moet kenbaar betrokken worden bij de inventarisatie van de inkomsten en uitgaven. Het gaat hier om een zelfstandig onderdeel in de beoordeling of de middelen die onder het normbedrag liggen toch voldoende zijn.

In de gevallen waarin de beschikbare inkomsten en/of het banksaldo tussen de 80% en 100% van het normbedrag ligt, de inkomsten en/of het vermogen en uitgaven elkaar bij benadering dekken en er geen beroep is gedaan op de publieke kas zal redelijk snel aangenomen moeten worden dat wordt beschikt over voldoende middelen van bestaan.

Echter, indien daartoe aanleiding bestaat kan besloten worden om de middelen toch niet voldoende te achten. In dat geval zal in de toets aan de hand van de persoonlijke omstandigheden niet alleen kenbaar betrokken moeten worden dat nimmer een beroep op de openbare kas is gedaan. Ook moet aan dit gegeven uitdrukkelijk betekenis toekomen in de beoordeling. Het spreekt daarbij voor zich dat hoe langer een Unieburger met beperkte middelen zelfstandig in zijn of haar bestaan heeft kunnen voorzien zonder een beroep te doen op de openbare kas, hoe sterker de indicatie dat hij beschikt of heeft beschikt over voldoende bestaansmiddelen.

Indien de inkomsten en/of het vermogen en uitgaven elkaar niet bij benadering dekken omdat de uitgaven beduidend hoger zijn, is er geen ruimte om de middelen toch voldoende te achten omdat er nimmer een beroep op de openbare kas is gedaan.

3. Indien de beschikbare inkomsten en/of het banksaldo minder dan 80% van het normbedrag bedraagt, moet aan de hand van de persoonlijke omstandigheden worden beoordeeld of het voor de hand ligt dat de Unieburger en diens familielid, ondanks hun beperkte middelen van bestaan, toch in hun levensonderhoud (en dat van hun eventuele gezinsleden) in het verleden hebben kunnen voorzien en ook in de toekomst nog kunnen voorzien. Hierbij dient ervan uitgegaan te worden dat de Unieburger en diens familielid nog twaalf maanden in hun levensonderhoud en dat van hun

¹ Voorbeeld: gedacht kan worden aan een situatie waarin het inkomen binnen korte tijd aanzienlijk zal dalen, de uitgaven binnen korte tijd aanzienlijk zullen stijgen (bijvoorbeeld door uitbreiding van het gezin) of er nog maar gedurende een zeer korte periode wordt voldaan aan het normbedrag (bijvoorbeeld één maand) en het onduidelijk is of hier conclusies aan verbonden kunnen worden.

eventuele gezinsleden kunnen voorzien gerekend vanaf de indiening van de aanvraag bij de loketten.

In deze gevallen zal eveneens inzicht moeten worden verkregen in de inkomsten en/of het banksaldo en uitgaven van de Unieburger en diens familieleden waarbij er aandacht dient te zijn voor eventuele bijzondere omstandigheden waardoor de uitgaven structureel lager liggen dan verwacht zou mogen worden. Hierbij geldt eveneens dat de staatssecretaris, ondanks dat de bewijslast bij de vreemdeling ligt, aan de vreemdeling duidelijk moet maken dat, indien niet aan het normbedrag wordt voldaan, het aan hem is om aan te tonen dat (ook) met geringe middelen van bestaan kan worden volstaan als daar structureel lage uitgaven tegenover staan.

Aangezien er in deze gevallen steeds verder wordt afgeweken van het normbedrag van artikel 3.74 Vb, dient zorgvuldig -en indringender dan in de situatie waarin de middelen van bestaan tussen de 80%-100% van het normbedrag liggen- beoordeeld te worden of de inkomsten en/of het banksaldo en de uitgaven elkaar bij benadering dekken. Ook in dit kader is de omstandigheid dat nimmer een beroep op de openbare kas is gedaan, een zelfstandig onderdeel in de beoordeling of de middelen die onder het normbedrag liggen, toch voldoende zijn. In de beoordeling van deze gevallen moet altijd *uitdrukkelijke* betekenis aan deze omstandigheid worden gehecht, aangezien de middelen ver onder het normbedrag liggen. Het spreekt daarbij voor zich dat hoe langer een Unieburger met beperkte middelen zelfstandig in zijn of haar bestaan heeft kunnen voorzien zonder een beroep te doen op de openbare kas, hoe sterker de indicatie dat hij beschikt of heeft beschikt over voldoende bestaansmiddelen.

Als de inkomsten en/of het banksaldo en uitgaven elkaar bij benadering dekken en er geen beroep op de openbare kas is gedaan, kan ook in de gevallen waarin de beschikbare inkomsten en/of het banksaldo minder dan 80% van het normbedrag bedraagt tot de conclusie worden gekomen dat er voldoende middelen van bestaan zijn. Dit geldt tenzij uit een inventarisatie van de persoonlijke omstandigheden van de Unieburger blijkt dat dit niet het geval is (zie voetnoot 1).

In het geval de inkomsten en/of het vermogen en de uitgaven elkaar niet bij benadering dekken omdat de uitgaven beduidend hoger zijn, is er geen ruimte om de middelen toch voldoende te achten omdat nimmer een beroep op de openbare kas is gedaan.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB en JZST.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/78(Risicogestuurde toetsing duurzaam verblijfsrecht Brexit)
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Regulier, Brexit
InformIND Thema	Toetsing duurzaam verblijfsrecht Brexit
Relatie met	Project Brexit
Geldig vanaf	03-06-2020
Geldig tot en met	30-10-2021

Vooraf:

Dit informatiebericht heeft alleen betrekking op de projectmatige afhandeling van Brexit aanvragen duurzaam verblijf (in het terugtrekkingsakkoord tussen het VK en de EU permanent verblijf genoemd i.p.v. duurzaam verblijf).

Het informatiebericht is niet van toepassing op de projectmatige afhandeling van Brexit aanvragen voor bepaalde tijd.

Ook is dit informatiebericht **niet** van toepassing op de behandeling van reguliere EU-aanvragen op grond van Richtlijn 2004/38.

1. Aanleiding

Op 31 januari 2020 heeft het Verenigd Koninkrijk (VK) de Europese Unie (EU) verlaten (Brexit). Deze terugtrekking heeft op basis van een terugtrekkingsakkoord tussen het VK en de EU plaatsgevonden. In het terugtrekkingsakkoord is een overgangperiode tot en met 31 december 2020 overeengekomen, waarin VK-onderdanen en hun familieleden het recht om binnen de EU te mogen verblijven, werken, studeren en reizen behouden en vice versa. Na de overgangperiode hebben VK-onderdanen en hun familieleden een nieuw Brexit verblijfsdocument nodig in Nederland. Afhankelijk van de verblijfsduur kunnen zij op grond van het terugtrekkingsakkoord een Brexit aanvraag voor duurzaam verblijf (bij verblijf in Nederland van 5 jaar of langer) of een Brexit aanvraag voor bepaalde tijd (bij verblijf korter dan 5 jaar) indienen. VK-onderdanen en hun familieleden worden gedurende de overgangperiode door de IND uitgenodigd om een aanvraag voor een verblijfsdocument in te dienen.

2. Verwachting

Vanaf 1 februari 2020 tot en met mei 2020 zijn binnen het project Brexit een kleine 6000 aanvragen voor duurzaam verblijf inhoudelijk getoetst. Van deze getoetste aanvragen is ruim 99% ingewilligd.

In totaal betreft het aantal Brexit aanvragen duurzaam verblijf ongeveer 20.000, waarvan tot op heden dus een kleine 6000 zaken zijn beslist.

De inschatting van het project Brexit is dat de overige nog te behandelen Brexit aanvragen 'duurzaam verblijf' (materieel) eveneens voor 98-99% van de zaken inwilligbaar zullen zijn. Gelet op deze verwachting is vanuit operationeel perspectief (minder behandeltijd per zaak en meer efficiency) door het project Brexit aan het MT IND geadviseerd om de resterende nog te behandelen Brexit aanvragen duurzaam verblijf risicogestuurd te toetsen.

3. Besluit tot risicogestuurd toetsen van de Brexit aanvragen duurzaam verblijf

Op 19 mei 2020 heeft het MT-IND ingestemd met het voorstel om de Brexit aanvragen duurzaam verblijf risicogestuurd te toetsen.

4. Inhoud/Toelichting

Risicogestuurde toetsing houdt in dat bij de behandeling van een Brexit aanvraag duurzaam verblijf, op basis van de ervaringsgegevens van de eerder getoetste aanvragen duurzaam verblijf, op voorhand wordt uitgegaan dat aan de (materiële) verblijfsvoorwaarden wordt voldaan.

Bij de toetsing wordt alleen gekeken naar contra-indicaties en naar eventuele bijzonderheden (overige indicaties) die in het dossier naar voren komen. In paragraaf 5 van dit informatiebericht wordt nader uiteengezet wat dit concreet inhoudt.

De werkwijze inzake risicogestuurd toetsen betreft geen wijziging van het beleid. De (materiële) voorwaarden waaraan moet worden voldaan om, op grond van het terugtrekkingsakkoord, in aanmerking te komen voor duurzaam verblijfsrecht blijven onveranderd. Dit laatste is van belang in verband met eventuele beroepen van EU-burgers op het gelijkheidsbeginsel.

5. Uitwerking risicogestuurde toetsing

Bij de risicogestuurde toetsing wordt bij elke Brexit aanvraag duurzaam verblijf uitgegaan dat voldaan wordt aan de verblijfsvoorwaarden tenzij sprake is van:

- Aanwezigheid van openbare orde-aspecten
- Afwezigheid uit Nederland ten tijde van indiening van de aanvraag of gedurende de relevante periode van vijf jaar
- aaneengesloten afwezigheid uit Nederland van langer dan 2 jaar, na de periode waarin een duurzaam verblijfsrecht is opgebouwd
- Een beroep op de openbare kas ten tijde van indiening van de aanvraag of gedurende de relevante periode van vijf jaar.
- een eerdere intrekking van het EU-verblijfsrecht of van een eerder vaststellingsbesluit dat niet wordt voldaan aan de voorwaarden;
- een openstaande intrekkingzaak;
- in het dossier aanwezige interne memo's die een aanwijzing vormen dat niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor duurzaam verblijfsrecht;
- aanwijzingen die duiden op een schijnrelatie/schijnhuwelijk of dat aanvullende gegevens benodigd zijn indien de familierechtelijke relatie niet voldoende kan worden vastgesteld;
- eventuele overige bijzonderheden in het dossier.

In die gevallen wordt de aanvraag volledig getoetst.

6. Maatregelen ter beheersing van de risico's van risicogestuurd toetsen

Om het risico te beheersen dat aanvragen ten onrechte worden ingewilligd is er voor gekozen om, in aanvulling op de in paragraaf 5 van dit informatiebericht genoemde situaties, ook steekproefgewijs in een aantal zaken volledig te toetsen. Deze steekproef wordt als volgt uitgevoerd:

Op basis van de uitgangspunten voor een betrouwbare steekproef is er voor gekozen om, bij het verwachte aantal van 14.000 nog te behandelen aanvragen, 634 aanvragen in de steekproef op te nemen. Dat wil zeggen dat 634 van de verwachte resterende 14.000 Brexit aanvragen duurzaam verblijf a-select volledig wordt getoetst.

7. Afstemming

De inhoud van dit bericht is afgestemd met projectmanager Brexit, JZST en RVN.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/82 Beoordeling veilig derde land - Rwanda

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Rwanda: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf 18-06-2020
Geldig tot en met 17-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Rwanda als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Rwanda heeft TOELT op 2 juni 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Rwanda in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Rwanda als veilig derde land:

Rwanda is partij bij de belangrijkste vluchtelingenverdragen, ook heeft Rwanda het principe van non-refoulement vastgelegd in zijn eigen vluchtelingen wetgeving. Er zijn geen recente signalen dat Rwanda dit non-refoulement principe schendt.

Rwanda kent een moderne vluchtelingenprocedure met onderscheid tussen asielzoekers en erkende vluchtelingen. Voor de registratie van asielzoekers wordt samengewerkt met de UNHCR. Een aanvraag wordt in Rwanda beoordeeld door het Refugee Determination Committee, en het is mogelijk om tegen de beslissing van dit comité te beroep te gaan. Burundezes krijgen een prima facie vluchtelingenstatus in Rwanda.

Asielzoekers, en erkende vluchtelingen, hebben toegang tot alle belangrijke voorzieningen inclusief het recht op vrije vestiging en bewegingsvrijheid. In de praktijk wonen veel mensen nog in het vluchtelingenkamp en maken zij daar gebruik van onderwijs en gezondheidszorg.

LHBT

Rwanda kent geen strafwetartikelen gericht tegen homoseksualiteit of homoseksuele handelingen. Desalniettemin zijn er wel signalen van discriminatie door de samenleving. Rwanda heeft als een van de weinige Afrikaanse landen de VN verklaring gericht tegen geweld tegen de LHBT gemeenschap ondertekend. Er zijn verschillende LHBT organisaties in Rwanda die contacten hebben binnen delen van de politie en justitie, deze organisaties kunnen LHBT'ers die problemen of discriminatie ondervonden hebben, helpen met het invoeren van de bescherming van de autoriteiten.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND, Rwanda in zijn algemeenheid wel aan als veilig derde land vanwege:

- de asielprocedure die toegankelijk is in de praktijk;
- het refoulementsverbod wordt nageleefd; en
- er toegang is tot de basisvoorzieningen.

Bovenstaande geldt ook als er sprake is van een geloofwaardige LHBT afkomstig uit een derde land. Of Rwanda in een specifieke zaak kan worden tegengeworpen is nog altijd afhankelijk van de individuele merites van de zaak. Zoals altijd is het van belang om te vragen naar eventuele problemen die de vreemdeling in het derde land heeft ondervonden. Juist voor LHBT's waarin Rwanda als veilig derde land wordt tegengeworpen is het van belang om goed door te vragen.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer(s)	10.2.e
Titel	IB 2020/84 Gevolgen van de Afdelingsuitspraak van 21 november 2019 over voortgezet verblijf na zoekjaar (ECLI:NL:RVS:2019:3946)
Hoofdtak	Regulier / Vc B10/4, Turks associatierecht
InformIND Thema	regulier MoMi
Relatie met	B10/4 Vc
Geldig vanaf	19-6-2020
Geldig tot en met	19-3-2022

1. Aanleiding

In IB 2019/123 'Afdelingsuitspraak van 21 november 2019 over voortgezet verblijf na zoekjaar' is aangegeven dat de Afdeling een uitspraak heeft gedaan over voortgezet verblijf na zoekjaar en het toepasselijke middelenvereiste in geval van volledige arbeidsongeschiktheid en dat, zodra meer duidelijkheid bestaat over de precieze gevolgen van de uitspraak, er een nieuw informatiebericht zal volgen.

Dit is het nieuwe informatiebericht waarin uiteengezet wordt wat de gevolgen van deze uitspraak van 21 november 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:3946, 201806756/1/V1) zijn.

2. Hoe te handelen

Uit artikel 3.51 lid 8 onder a Vb volgt dat de Turkse vreemdeling, na het zoekjaar, voor voortgezet verblijf in aanmerking kan komen als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- aan hem is een verblijfsvergunning verleend voor een zoekjaar in de zin van artikel 3.31b Vb;
- en hij beschikt, uiterlijk op het moment waarop de geldigheidsduur van die verblijfsvergunning verstrijkt, over een arbeidsplaats voor nog een jaar waarmee hij zelfstandig en duurzaam voldoende middelen van bestaan als bedoeld in de artikelen 3.73 tot en met 3.75 Vb verwerft.

Hoewel artikel 3.51 lid 8 onder a Vb spreekt van 'duurzaam' is het duurzaamheidsvereiste volgens de Afdeling in strijd met artikel 13 van Besluit nr. 1/80.¹ In geval er op het moment van het verstrijken van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning ex artikel 3.31b Vb niet wordt beschikt over een arbeidsplaats voor nog een jaar is dat daarom geen afwijzingsgrond meer.

Voor wat betreft eventuele verlenging van het zoekjaar wordt het volgende opgemerkt. Vooralsnog is besloten dat in de zaak waarop de uitspraak zag er sprake was van een uitzonderlijke situatie en een uitzonderlijk feitencomplex waarvan we (SUA en JZ ST) verwachten dat die zich niet zo snel opnieuw zal voordoen. Daarom worden er nu nog geen maatregelen genomen. Bij zaken waarin dit desalniettemin toch speelt, kan contact opgenomen worden met de auteur van dit bericht.

¹ ABRvS 21 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3946, 20180675/1/V1.

3. Afstemming

De inhoud van dit informatiebericht is afgestemd met JZ ST.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteurs	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/86 Hervatting Dublinoverdrachten en afdoening Dublinzaken (spoor 1) n.a.v. Corona crisis
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel themapagina's – Vw 30 Dublin
Geldig vanaf	24-06-2020
Geldig tot en met	24-12-2021

1. Aanleiding

De ontwikkelingen, zoals beschreven in de brieven van 9 juni 2020 (TK 2019–2020, 19 637, nr. 2633) en 19 juni 2020 (TK 2019–2020, 2020Z11675) aan de Tweede Kamer hebben geleid tot aanpassingen in de werkwijze. Dit informatiebericht betreft een update van IB 2020/50 *Afdoening van Dublinzaken (spoor 1) n.a.v. Corona crisis*.

2. Verwachting

Dit informatiebericht beschrijft de tijdelijke werkwijze tot aan de volledige hervatting van het Dublinproces. Eventuele wijzigingen zullen middels een opvolgend informatiebericht medegedeeld worden.

3. Inhoud/Toelichting

Half maart heeft Nederland, evenals het overgrote deel van de andere lidstaten, alle inkomende en uitgaande Dublinoverdrachten opgeschort. Er wordt momenteel door de betrokken ketenpartners bezien op welke wijze Dublinoverdrachten vanaf 1 juli weer kunnen worden hervat. Naar verwachting zullen in het begin veel restricties blijven gelden waardoor de Dublinoverdrachten niet meteen op het gebruikelijke niveau zullen zitten. Het administratieve proces inzake de Dublinprocedure wordt wel zoveel mogelijk voortgezet.

4. Hoe te handelen

Identificatie en registratie

Het identificatie en registratie(I&R) proces wordt door de politie (AVIM) en de KMAR weer volledig uitgevoerd, gevolgd door het ondertekenen van de asielaanvraag door de vreemdeling. In die gevallen waarin gedurende de periode dat de asielprocedure was opgeschort enkel de registratie heeft plaatsgevonden en pas op een later moment de feitelijke ondertekening van de asielaanvraag, geldt de datum van (Eurodac)registratie als juridische startdatum van de asielprocedure.

Dublingehoren

Om binnen de kaders van de RIVM- richtlijnen tot een efficiënt proces te komen waarbij contactmomenten en reisbewegingen zoveel mogelijk worden beperkt, heeft de IND reeds een start gemaakt met het telehoren van vreemdelingen. Hierdoor is het mogelijk om vreemdelingen op een groot aantal COA-locaties, met een beveiligde verbinding op afstand te horen met waarborgen voor de privacy van de vreemdeling. Binnen de kaders van genoemde richtlijnen zal ook het fysieke horen weer ingevoerd worden. Het aantal horen zal de komende weken gefaseerd opgeschaald worden.

Claim-uit procedures

Zaken waarin een gehoor heeft plaatsgevonden kunnen op de gebruikelijke wijze worden afgedaan.

Zaken waarin nog geen gehoor heeft plaatsgevonden, kunnen, om de claimtermijn garant te stellen, in de laatste twee weken vóór het verstrijken van de claimtermijn worden geclaimd.

Claim-in procedures

Zaken kunnen op de gebruikelijke wijze worden afgedaan.

Onderzoeken op grond van artikel 34 Dublinverordening

Onderzoeken kunnen op de gebruikelijke wijze plaatsvinden. Wel is de inschatting dat de vertraging nog een tijd zal aanhouden.

Voornemens en beschikkingen

Zaken kunnen op de gebruikelijke wijze worden afgedaan.

Uitstel verlenen aan advocatuur (uitstel zienswijze)

Aangezien het proces weer hervat wordt, zal er in principe geen (Corona-gerelateerd) uitstel meer verleend worden in Dublinzaken.

In geval gemachtigde gemotiveerd om uitstel verzoekt en de motivering acceptabel is, kan de zienswijzetermijn met hooguit 2 weken worden verlengd.

In geval gemachtigde een klacht indient voor het niet verder verlengen van de zienswijzetermijn, kan de klacht worden afgedaan middels de beschikbaar gestelde bouwsteen. Deze is te vinden via: INDiGO > Tekstblok(ken) invoegen > Tekstblokken Procesoverstijgend > Corona > Dublin.

Aanhangige (hoger)beroepszaken en voorlopige voorzieningen bij de rechtbanken en Afdeling

Zaken kunnen vanaf 1 augustus 2020 op de gebruikelijke wijze worden afgedaan. Dat wil zeggen, dat in alle Dublinprocedures vanaf 1 augustus 2020 wederom een individueel, en op de zaak toegespitst, standpunt zal worden ingenomen. Tot dan toe wordt het huidige standpunt voortgezet. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de [Wiki-pagina](#) van JZ.

De rechtbanken en de Afdeling zullen eveneens middels een algemene brief worden geïnformeerd.

Verstrijken uiterste overdrachtsdatum (UOD)

In afwachting van het antwoord op de vraag of de COVID19-pandemie grond is om de overdrachtstermijn te verlengen, zijn alle Dublinzaken waarvan de UOD na 25 februari 2020 is verstreken, aangehouden. Op 18 juni 2020 is de TK geïnformeerd dat er geen mogelijkheden bestaan voor een algemene verlenging van de overdrachtstermijn.

Dit heeft tot gevolg dat alle zaken waarvan de UOD is verstreken of komt te verstrijken per direct door de Dublin unit, middels de 'memo nationale procedure' en waar nodig met terugwerkende kracht, zullen worden opgenomen in de Nederlandse asielprocedure. Dat wil zeggen, dat de datum waarop overeenkomstig de Dublinverordening wordt vastgesteld dat Nederland verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek, aangehouden dient te worden als datum opname nationale procedure.

De vreemdelingen die het betreft zullen via de ´brief/ memo nationale procedure´ ook actief geïnformeerd worden over het feit dat ze zich niet direct in Ter Apel hoeven te melden voor het indienen van een nieuwe asielaanvraag. De IND zal hen wat betreft de plaats en het tijdstip, via het COA, actief benaderen. Vreemdelingen die het betreft en die opvang hadden, behouden dit totdat ze in de gelegenheid worden gesteld om een nieuwe asielaanvraag in te dienen.

Vreemdelingen die MOB zijn en niet actief door de IND benaderd kunnen worden, kunnen bij aanmelding in Ter Apel, na het identificatie- en registratieproces, doorverwezen worden naar een COA-opvanglocatie.

In beide gevallen dient er administratief een eerste asielaanvraag opgevoerd te worden. Hoewel dit feitelijk een herhaalde asielaanvraag betreft, is dit namelijk de eerste inhoudelijke afdoening en zullen deze zaken conform een eerste asielaanvraag afgehandeld moeten worden (tenzij sprake is van een nieuwe Dublinindicatie. In dat geval zal opnieuw een Dublinzaak opgevoerd moeten worden). Zie voor gedetailleerde toelichting de Systeembeschrijving (B2.1 – 6a).

Concreet wordt de volgende werkwijze gehanteerd:

- Als het overdrachtsbesluit in rechte vaststaat, zal de Dublin unit zorgdragen voor de memo nationale procedure en berichtgeving aan de vreemdeling. Pas na een uitnodiging kan de vreemdeling een nieuwe asielaanvraag indienen.
- Als het overdrachtsbesluit nog niet in rechte vaststaat, zal JZ het besluit, zonder toekenning van de proceskosten, intrekken en zorgdragen voor het administratief opvoeren van een zaak. Aangezien de vreemdeling in dit geval, als het ware terugvalt in de eerste aanvraag, hoeft er geen nieuwe asielaanvraag ingediend te worden.

Geleidelijk hervatten overdrachten (inkomend en uitgaand)

De Dublinoverdrachten worden geleidelijk hervat. Het streven is om op 1 juli 2020 te starten met inkomende en uitgaande Dublinoverdrachten met Duitsland. Aansluitend zullen de overdrachten met de andere lidstaten, in onderling overleg, langzamerhand worden opgestart. De lidstaten zijn op 16 juni via Dublinet geïnformeerd.

IBS

Aangezien Dublinoverdrachten nog niet volledig zijn hervat, worden vreemdelingen tijdelijk niet in bewaring gesteld ter fine van overdracht op grond van de Dublinverordening. Een uitzondering geldt voor vreemdelingen met een 1F achtergrond, een NV achtergrond, overlastgevers en vreemdelingen die afkomstig zijn uit het strafrecht (VRIS). Voor deze vreemdelingen geldt onverminderd dat zij in bewaring kunnen worden gesteld ter fine van overdracht op grond van de Dublinverordening. De tijdelijke opschorting van overdrachten betekent namelijk niet dat er geen zicht op overdracht binnen een redelijke termijn bestaat. Deze vreemdelingen kunnen in bewaring blijven zolang kan worden aangenomen dat, gelet op de in de betreffende zaak nog resterende termijn, overdracht binnen de termijn van artikel 28, derde lid, Dublinverordening nog mogelijk is en de uiterste overdrachtstermijn nog niet is verstreken.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met DMB, DAenB en JZ-ST.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/88 mtnet, exclusieve afhankelijkheid en 8 EVRM

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel / Regulier
InformIND Thema

Relatie met Vc B7/3.8
Geldig vanaf 29-06-2020
Geldig tot en met 28-12-2021

1. Aanleiding

De Afdeling heeft op 12 juni 2019 een uitspraak (ECLI:NL:RVS:2019:1864) gedaan in een zaak waarin een meerderjarige asielstatushouder, gezinshereniging in het kader van artikel 8 EVRM vraagt voor zijn in Syrië verblijvende alleenstaande moeder.¹ De uitspraak ziet toe op het motiveren van 'more than the normal emotional ties' en exclusieve afhankelijkheid. Na overleg met DMB, JAZ en DWJZ is dit IB aangevuld met uitgangspunten.

2. Verwachting

In dit informatiebericht wordt aangegeven hoe te handelen in soortgelijke zaken. Het streven is om de inhoud van dit informatiebericht te verwerken in de geupdate WI Richtlijnen voor de toepassing van artikel 8 EVRM.

3. Inhoud/Toelichting

Voor het aannemen van beschermenswaardig familie- of gezinsleven (ofwel familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM) tussen ouders en hun meerderjarige (niet jongvolwassen) kinderen, moet er sprake zijn van een meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie.

Die meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie moet blijken uit bijkomende elementen van afhankelijkheid (additional elements of dependence) naast de normale emotionele banden tussen ouders en kinderen. De meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie wordt ook wel 'more than the normal emotional ties' (hierna: mtnet) genoemd. De term mtnet kan verwarrend zijn, door het woord *emotional*. Het gaat juist om de andere aspecten van afhankelijkheid tussen gezinsleden. De louter emotionele banden zullen er ook vast zijn tussen gezinsleden, maar het gaat bij de mtnet-toets juist om banden van een andere aard dan emotioneel.

In casu heeft de Afdeling geoordeeld dat er onvoldoende was gemotiveerd waarom er geen sprake was van mtnet. Er is ten onrechte doorslaggevend gewicht toegekend aan de vraag of de vreemdeling exclusief afhankelijk is van de referent.

4. Hoe te handelen

Indien je in een zaak moet toetsen aan een meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie, kan je niet alleen volstaan met een beoordeling of sprake is van exclusieve afhankelijkheid. Je moet een integrale beoordeling maken waarbij je

¹ Deze uitspraak is een vervolg op de uitspraak van 4 april 2019 ECLI:NL:RVS:2019:1003

alle factoren meeneemt. Uit de jurisprudentie blijkt dat de volgende punten van belang zijn:

- samenwoning
- de mate van financiële afhankelijkheid
- de mate van materiële (praktische) afhankelijkheid
- de gezondheid van betrokkene
- de banden met het land van herkomst.

Geen van deze factoren zijn op zichzelf ~~of in combinatie~~ per definitie voldoende om een meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie aan te nemen. Ook de exclusieve afhankelijkheid is een onderdeel van deze beoordeling. Dit element is zwaarwegend, maar het mag geen ~~beslissende~~ doorslaggevende factor zijn. Benoem in je beschikking dus alle factoren van de casus. Benoem ook in je beschikking expliciet dat je niet alleen naar exclusieve afhankelijkheid hebt gekeken.²

Als het gezinslid niet exclusief afhankelijk is van de referent, omdat bijvoorbeeld andere gezinsleden of derden ook de benodigde zorg kunnen geven, hoeft dit niet direct te betekenen dat er géén sprake is van mtnet, maar het is wel een gewichtige indicatie om geen mtnet aan te nemen. Maar ook indien er wel sprake is van exclusieve afhankelijkheid tussen twee gezinsleden, hoeft dit niet direct te betekenen dat er sprake is van mtnet.

In de praktijk moeten de volgende aspecten worden onderzocht: eerst moet worden onderzocht of aannemelijk is gemaakt dat het gezinslid daadwerkelijk afhankelijk is van hulp en zonder hulp niet in staat is om zelfstandig te kunnen functioneren, of dat het vooral praktisch is dat iemand hulp geeft. Vervolgens rijst de vraag of iemand afhankelijk is van de referent, of dat er ook alternatieven zijn zoals familie of derden. Ook moet duidelijk zijn waar deze zorg uit bestaat. Is dat financiële hulp? Of ook materiële en praktische zorg? En kan deze zorg op afstand worden verleend? Hierbij is het van belang of de referent samenwoont met het gezinslid, of dat ze voorheen samenwoonden. Want bedenk dat een mtnet-situatie niet pas kan ontstaan als de referent al in Nederland is: het is moeilijk denkbaar dat een mtnet-situatie op afstand kan ontstaan. Daarnaast worden ook de banden met Nederland en het land van herkomst meegenomen in de toets. De bewijslast voor deze elementen ligt bij de gezinsleden.

Mocht je er niet uit komen, kun je altijd primair geen gezinsleven aannemen, en subsidair wel gezinsleven aannemen en een belangenafweging maken.

Let wel, het is aan de gezinsleden om aannemelijk te maken dat er sprake is van een meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie. Bij mtnet onderzoeken we of er sprake is van beschermenswaardig gezinsleven (ofwel gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM). Daarbij is het van belang te onderkennen dat niet alle omstandigheden per se duiden op het bestaan van beschermenswaardig gezinsleven. De stelling van de referent dat zijn of haar gezinslid (ernstig) ziek is of in een schrijnende situatie verkeert, hoeft immers niet te betekenen dat er sprake is van beschermenswaardig gezinsleven. Het is aan de gezinsleden om aannemelijk te maken dat er een verband is tussen de aangedragen omstandigheden en het 'te beschermen gezinsleven. Dat een gezinslid bijvoorbeeld in het land van herkomst in een moeilijke situatie verkeert door oorlog of overlijden van andere gezinsleden, hoeft evenmin altijd verband te houden met het gezinsleven met de referent. Het is aan de gezinsleden om dit verband aan te tonen.

² Zie ABRvS 8 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:996, r.o. 3.1.

De belangenafweging

Indien je beschermenswaardig gezinsleven aanneemt, maak je vervolgens **altijd** een belangenafweging. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen zal deze belangenafweging in het voordeel van de vreemdeling uitvallen. De wetgever heeft niet voorzien in reguliere regelgeving voor deze groep, en heeft bepaald dat toelating alleen nog mogelijk is, indien artikel 8 EVRM hiertoe noodzaakt.³ Uit jurisprudentie van het EHRM valt af te leiden dat er zelden sprake is van een positieve verplichting voor de Nederlandse staat. Ook hier is het opnieuw aan de gezinsleden om te beargumenteren waarom sprake is van dermate bijzondere omstandigheden dat op de Nederlandse staat een positieve verplichting rust. Indien je toch een bijzondere zaak hebt die voor inwilliging in aanmerking komt, moet deze aan SUA, JZ of de Kennisgroep 8 EVRM worden voorgelegd.

Evenals bij de vaststelling of er beschermenswaardig gezinsleven is, geldt ook voor de belangenafweging dat het aan de referent en het gezinslid is om aannemelijk te maken dat er een verband zit tussen de eventueel schrijnende omstandigheden en het te beschermen gezinsleven. Indien dit er niet is, kan in de beslissing worden opgenomen dat die belangen niet relevant zijn voor de belangenafweging.

Het is goed om te bedenken dat artikel 8 EVRM toeziet op het recht op gezinsleven. We moeten er samen voor waken dat deze werksoort niet wordt opgerekt om alsnog verblijf toe te staan hoewel de wetgever er bewust voor heeft gekozen om geen regulier verblijfsdoel in te richten voor meerderjarige gezinsleden. Daarom moet er terughoudend worden omgegaan met verblijf toestaan op grond van artikel 8 EVRM.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZST, DWJZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/89 Instructie toets middelen van bestaan bij EU-duurzaam
Kenmerk (digijust)	2955541
Hoofdtak	Regulier
InformIND Thema	B10/2
Relatie met	IB Toetsing middelen van bestaan bij EU duurzaam
Geldig vanaf	29-06-2020
Geldig tot en met	29-12-2021

1. Aanleiding

Op 9 december 2014 heeft de toenmalige staatssecretaris van Veiligheid en Justitie ingestemd met een nota waarin de contouren zijn neergelegd van de wijze waarop moet worden getoetst aan de voorwaarden voor EU-duurzaam verblijf. Deze instructie vormt een uitwerking van de nota.

Dit informatiebericht vervangt het informatiebericht van 22 april 2015. Hierin stond als regel dat, indien in het verleden bijstand werd genoten zonder dat de IND bij beschikking heeft geoordeeld of het beroep op de bijstand gevolgen heeft voor het rechtmatig verblijf, deze periode niet meetelt voor de opbouw van rechtmatig verblijf in het kader van EU-duurzaam. Naar aanleiding van voortschrijdend inzicht is dit punt aangepast.

2. Inhoud/Toelichting

EU-duurzaam verblijf ontstaat indien sprake is van vijf jaar ononderbroken rechtmatig verblijf. Van ieder verblijfsjaar wordt afzonderlijk nagegaan of sprake was of is van één van de volgende situaties:

1. Betrokkene verrichtte reële en daadwerkelijke arbeid als werknemer of zelfstandige. Deze periode telt wel mee voor de opbouw van rechtmatig verblijf;
2. Betrokkene werkte niet maar beschikte over voldoende middelen van bestaan. Deze periode telt wel mee voor de opbouw van rechtmatig verblijf;
3. Betrokkene werkte niet en beschikte niet over voldoende middelen van bestaan en ontving ook geen bijstand. In deze situatie voldeed betrokkene niet aan de voorwaarden van artikel 7 richtlijn 2004/38. Deze periode telt niet mee voor de opbouw van rechtmatig verblijf;
4. Betrokkene ontving bijstand.

De volgende regels zijn steeds van belang:

- Hoofregel is dat betrokkene vijf jaar reële en daadwerkelijke arbeid moet hebben verricht als werknemer of zelfstandige;
- Indien betrokkene geen arbeid meer verricht maar ononderbroken langer dan een jaar reële en daadwerkelijke arbeid heeft verricht, blijft betrokkene nadien zijn status van economisch actieve behouden en telt de periode daarna mee voor de

opbouw van rechtmatig verblijf, mits hij voldoet aan de vereisten van onvrijwillige werkloosheid (in geval van werknemer) of werkzoekend is (in geval van zelfstandige). Tenzij bij beschikking is bepaald dat niet langer sprake is van rechtmatig verblijf (bijvoorbeeld in het geval van openbare orde);

- Indien op dit moment geen bijstand wordt genoten, maar dat in het verleden wel is gebeurd en het beroep op de bijstand toentertijd als redelijk is beoordeeld, dan telt de periode waarin betrokkene een beroep heeft gedaan op de bijstand mee voor de opbouw van rechtmatig verblijf. De periode voorafgaand aan en volgend op de periode waarin het beroep op de bijstand is gedaan, telt alleen mee voor de opbouw van rechtmatig verblijf indien en voor zover betrokkene voldeed aan de voorwaarden van artikel 7 richtlijn 2004/38. Tijdvakken waarbij niet werd voldaan aan de voorwaarden tellen niet mee¹;
- Indien op dit moment geen bijstand wordt genoten, maar dat in het verleden wel is gebeurd zonder dat de IND bij beschikking heeft geoordeeld of het beroep op de bijstand gevolgen heeft voor rechtmatig verblijf doordat de IND geen GSD-melding heeft ontvangen, zal alsnog beoordeeld dienen te worden of dit beroep op bijstand redelijk was. Bij deze beoordeling is het van belang rekening te houden met de reden waarom er geen GSD-melding heeft plaatsgevonden, dit dient derhalve nagegaan te worden bij de verstreckende instantie. Als er een gegronde reden is waarom er geen GSD-melding is gemaakt, kan dit in het voordeel van betrokkene worden meegenomen bij de beoordeling op redelijkheid. In het geval er geen gegronde reden wordt gegeven, is het niet zo dat dit in het nadeel van betrokkene dient te worden meegenomen. Betrokkene kan hier immers niks aan doen.
- In het geval er wel een GSD-melding is ontvangen (en er dus een intrekkingszaak in het kader van een GSD-melding is opgevoerd in INDiGO), maar deze aantoonbaar niet door de IND is opgepakt, wordt uitgegaan van de redelijkheid van het beroep op bijstand. Immers, gelet op het vertrouwensbeginsel, mag er vanuit worden gegaan dat de IND de GSD-melding in het verleden had opgepakt en beoordeeld op redelijkheid als er aanwijzingen waren dat het beroep op bijstand niet redelijk was. Nu dit niet is gebeurd, dient te worden uitgegaan van de redelijkheid van het beroep op bijstand²;
- Indien ten tijde van de beoordeling van duurzaam verblijf bijstand wordt genoten, dan is dit beroep op bijstand (vanzelfsprekend) nog niet op redelijkheid beoordeeld. Die beoordeling zal derhalve alsnog moeten plaatsvinden. Al naargelang de uitkomst telt deze laatste periode waarin bijstand wordt genoten wel of niet mee voor de opbouw van rechtmatig verblijf.

Hieronder volgen zeven veel voorkomende casusposities waarin de vreemdeling een aanvraag heeft ingediend voor EU-duurzaam verblijf.

1 Voorbeeld: In periode 1 voldeed de vreemdeling niet aan de voorwaarden van artikel 7 richtlijn 2004/38. In de daaropvolgende periode 2 voldeed hij daar wel aan. In de daaropvolgende periode 3 doet de vreemdeling een beroep op de bijstand. Na een belangenafweging wordt geoordeeld dat het beroep op de bijstand redelijk is en geen gevolgen heeft voor het rechtmatig verblijf. Bij de beoordeling van de aanvraag voor EU-duurzaam verblijf tellen alleen de perioden 2 en 3 mee als rechtmatig verblijf. Periode 1 niet. Hierbij maakt het niet uit of de belangenafweging van de IND op dit moment wordt gemaakt of in het verleden is verricht. In het geval het beroep op de bijstand *niet* redelijk was, telt deze periode niet mee voor rechtmatig verblijf.

2 In het geval waarin er een aanvraag EU-duurzaam is ontvangen en de beslismedewerker die deze aanvraag behandelt twijfelt of de intrekkingszaak in het kader van de GSD-melding aantoonbaar niet is opgepakt, dient de beslismedewerker die de aanvraag EU-duurzaam beoordeelt, contact op te nemen met de zaaksverantwoordelijke medewerker van de intrekkingszaak in het kader van de GSD-melding. Mocht naar aanleiding van dit collegiaal overleg blijken dat de GSD-melding *niet* aantoonbaar niet is opgepakt, dan dient allereerst beslist te worden in de intrekkingszaak in het kader van de GSD-melding. Nadat in deze intrekkingszaak is beslist, kan de aanvraag voor EU-duurzaam worden beoordeeld.

1. De IND heeft in het verleden vastgesteld dat het verblijfsrecht is geëindigd. Enkel de periode daarna kan meetellen voor duurzaam verblijf (mits aan de voorwaarden wordt voldaan!) omdat ongeacht of sprake was van eerder rechtmatig verblijf door de IND-vaststelling de periode is onderbroken en niet meer aaneengesloten is.
2. De IND heeft in het verleden vastgesteld dat het verblijfsrecht is behouden. Behoudens contra-indicaties telt de hele periode vanaf het ontstaan van het verblijfsrecht mee voor de opbouw van rechtmatig verblijf.
3. De IND stelt op dit moment vast dat betrokkene niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 7 richtlijn 2004/38 en dus geen sprake zou zijn van rechtmatig verblijf. Geconstateerd wordt echter dat betrokkene op enig moment in het verleden vijf jaar aaneengesloten rechtmatig verblijf heeft gehad. De aanvraag om duurzaam verblijf wordt ingewilligd.
4. Betrokkene heeft als werknemer op enig moment in het verleden ten minste één jaar reële en daadwerkelijke arbeid verricht en is daarna onvrijwillig werkloos geworden dan wel heeft als zelfstandige op enig moment in het verleden ten minste één jaar reële en daadwerkelijke arbeid verricht en is daarna werkzoekend geworden. Als voldaan is aan de vereisten van onvrijwillige werkloosheid dan wel werkzoekend zijn, dan telt de periode waarin betrokkene werknemer/zelfstandige was en de periode waarbij voldaan wordt aan de vereisten van onvrijwillige werkloosheid mee voor de opbouw van duurzaam verblijf. Als betrokkene, nadat hij na vijf jaar duurzaam verblijf heeft opgebouwd, alsnog een beroep op de bijstand heeft gedaan, heeft dat dus geen invloed meer op het al opgebouwde duurzame verblijf.
5. De IND stelt vast dat betrokkene momenteel rechtmatig verblijf heeft maar er geen sprake is van een aaneengesloten periode van vijf jaar. Betrokkene behoudt zijn verblijfsrecht maar de aanvraag om duurzaam verblijf wordt afgewezen.
6. Betrokkene ontvangt op dit moment bijstand. De IND oordeelt na een belangenafweging dat het beroep op de bijstand redelijk is. Gedurende het beroep op de bijstand is dus sprake van rechtmatig verblijf. Indien betrokkene voorafgaand aan het beroep op de bijstand voldeed aan de voorwaarden van artikel 7 richtlijn 2004/38 en bij elkaar sprake is van vijf jaar aaneensluitend rechtmatig verblijf, dan wordt de aanvraag om duurzaam verblijf ingewilligd.
7. Betrokkene werkt op dit moment, heeft een jaar reële en daadwerkelijke arbeid verricht en is daarna onvrijwillig werkloos of werkzoekend geworden dan wel beschikt op dit moment over voldoende middelen van bestaan. Maar in het verleden heeft hij bijstand ontvangen. Indien de IND nimmer de redelijkheid van dit beroep op bijstand heeft beoordeeld, omdat er geen GSD-melding is ontvangen, zal alsnog worden beoordeeld of dit beroep redelijk was. Gedacht kan worden aan de duur, frequentie en omvang van het beroep op de bijstand, de reden waarom de vreemdeling tijdelijk dan wel permanent niet in staat is om in zijn levensonderhoud te voorzien en of de vreemdeling op de korte termijn nog bijstand nodig zal hebben. Als het beroep redelijk was, heeft betrokkene in deze periode rechtmatig verblijf gehad. Wanneer betrokkene voorafgaand aan en volgend op het beroep op de bijstand voldeed aan de voorwaarden van artikel 7 richtlijn 2004/38 en er bij elkaar sprake is van vijf jaar aaneensluitend rechtmatig verblijf, wordt de aanvraag om

duurzaam verblijf ingewilligd. Indien er wel een GSD-melding is ontvangen en de IND nimmer de redelijkheid van dit beroep op bijstand heeft beoordeeld, omdat de GSD-melding aantoonbaar niet is opgepakt, wordt dit niet tegengeworpen aan betrokkene en wordt ervan uitgegaan dat hij gedurende die periode rechtmatig verblijf heeft gehad. Als betrokkene voorafgaand aan en volgend op het beroep op de bijstand voldeed aan de voorwaarden van artikel 7 richtlijn 2004/38 en er bij elkaar sprake is van vijf jaar aaneensluitend rechtmatig verblijf, wordt de aanvraag om duurzaam verblijf ingewilligd.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB en JZST.

Informatiebericht SUA (INTERN)

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e en 10.2.e
Telefoonnummer(s)	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/90 richtsnoeren inhoudelijke toetsing naar aanleiding van arrest Chavez-Vilchez
Hoofdtak	Regulier/Asiel
InformIND Thema	regulier MoMi, B10/2
Relatie met	arrest Chavez-Vilchez (C-133/15) / Vc B10/2
Geldig vanaf	1-7-2020
Geldig tot en met	1-4-2022

1. Aanleiding

Dit informatiebericht vervangt informatiebericht 2019/111. Er zijn wijzigingen aangebracht in paragrafen 4.1, 4.2, 4.5, 4.5.1, 4.6.1, 4.8, 18 en 20.

Op 10 mei 2017 heeft het HvJ EU het arrest Chavez-Vilchez gewezen (C-133/15). Dit arrest heeft grote gevolgen voor de wijze waarop de IND toetst of een derdelandse ouder recht heeft op verblijf bij zijn Nederlandse kind. Dit geldt zowel in de reguliere als de asielprocedure.

Sinds 1 oktober 2017 zijn de beleidsmatige gevolgen van het arrest Chavez-Vilchez neergelegd in B10/2.2 van de Vreemdelingen-circulaire. Dit hoofdstuk is bij besluit van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 1 juli 2018, nummer WBV 2018/4 verduidelijkt. De reden voor deze verduidelijking vloeit voort uit het feit dat op 1 oktober 2017 nog geen volledig beeld bestond van de aard van de zaken waarin een beroep wordt gedaan op het arrest Chavez-Vilchez. Dit beeld is in de loop van de tijd vollediger geworden. Daaruit bleek dat een beleidsverduidelijking op een aantal punten noodzakelijk was. In de bijlage van dit informatiebericht is een motivering opgenomen, waarin uiteengezet wordt dat er sprake is van een beleidsverduidelijking en niet van een beleidsaanscherping. Als daartoe aanleiding is, kan deze motivering worden opgenomen in de beschikking of in het verweerschrift.

Naast achtergronden bevat dit informatiebericht aanvullende inlichtingen die van belang zijn voor de uitvoeringspraktijk. Zo worden de beleidsregels zoals neergelegd in paragraaf B10/2.2 Vc van een nadere context voorzien, evenals andere zaken van inhoudelijke dan wel praktische aard. Voorts zijn er casusvoorbeelden opgenomen. Voor de overzichtelijkheid is op de volgende pagina een inhoudsopgave opgenomen.

Omdat het informatiebericht geen beleidsregels bevat, wordt er in de motivering van een beschikking niet naar verwezen.

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	1
2. Samenvatting arrest	3
3. De beleidsregels zoals neergelegd in B10/2.2	3
4. De beleidsregels nader toegelicht	4
4.1. Vaststellen identiteit en nationaliteit	4
Somalische paspoorten	6
4.2. Ouderschap	6
Minderjarig Nederlands kind	7
Ongeboren kind	7
Meerderjarige Nederlandse kinderen	8
Meerderjarige familieleden	8
Nederlandse nationaliteit van het kind	9
4.3. Zorg- en opvoedingstaken	10
4.4. Afhankelijkheidsverhouding	11
Belang van het kind	11
Derdelandse stiefouders	11
Pleegouders en opvangouders	12
Meerderjarige kinderen en meerderjarige familieleden	12
4.5. Risico op verlaten EU	13
4.5.1 Gevolgen van verblijfsrecht in Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk	14
4.6 Bewijslast	14
4.6.1 BRP-gegevens	15
4.7 Inherente afwijkingsbevoegdheid van artikel 4:84 Awb?	15
4.8 Beleidsaanscherping of beleidsverduidelijking vanaf 1 juli 2018 (WBV 2018/4)?	15
5. Onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)	16
6. Verlengen beslistermijn bij onderzoek door RvdK	16
7. Document EU/EER	16
8. Arbeidsmarktaantekening	17
9. Aantekening beroep op algemene middelen	17
10. Proceskostenvergoeding in bezwaar	17
11. Openbare orde	17
12. Fraude	17
13. In welke procedures wordt getoetst aan het arrest Chavez-Vilchez?	17
13.1. In Nederland verblijvende vreemdelingen	17
13.2. De vreemdeling bevindt zich in het buitenland	18
14. Derdelandse voorkinderen van derdelandse ouder met verblijfsrecht op grond van Chavez	19
15. Toetsvolgorde arrest Chavez-Vilchez en artikel 8 EVRM	19
16. Bewijs van rechtmatig verblijf	19
17. Geen EU-duurzaam	20
18. Chavez-verblijfsrecht tijdelijk van aard	20
19. Verzoeken om advies van andere uitvoeringsorganisaties	20
20. Intrekkingen en vaststellingsbesluiten	21
21. WBV 2018/4 van toepassing op alle openstaande zaken	25
22. Casusposities	25
23. Afstemming	29

2. Samenvatting arrest

Volgens het HvJ EU verzet artikel 20 VWEU zich tegen nationale maatregelen die tot gevolg hebben dat EU-burgers het effectieve genot wordt ontzegd van de belangrijkste aan hun status van EU-burger ontleende rechten. Een dergelijke situatie ontstaat wanneer een staatsburger van een derde staat het recht wordt ontzegd te verblijven in de lidstaat waar zijn minderjarige kinderen, die staatsburgers zijn van die lidstaat en te zijnen laste komen, verblijven. Er moet namelijk vanuit worden gegaan dat deze verblijfsweigering ertoe zal leiden dat deze kinderen, burgers van de Unie, zullen worden verplicht het grondgebied van de Unie te verlaten om hun verzorgende ouder(s) te volgen.

Volgens het HvJ EU is het criterium van de ontzegging van het effectieve genot een criterium van zeer bijzondere aard dat alleen ziet op gevallen waarin, hoewel het secundaire recht¹ inzake het verblijfsrecht van staatsburgers van derde landen niet van toepassing is, uitzonderlijk geen verblijfsrecht kan worden ontzegd aan een staatsburger van een derde land die lid is van de familie van een staatsburger van een lidstaat, omdat anders de nuttige werking zou worden ontnomen aan het burgerschap van de Unie dat deze laatste staatsburger toekomt.

3. De beleidsregels zoals neergelegd in B10/2.2

Een vreemdeling heeft rechtmatig verblijf op grond van artikel 8 onder e, Vw als aan alle volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. De vreemdeling moet zijn identiteit en nationaliteit aannemelijk maken door het overleggen van een geldig document voor grensoverschrijding of een geldige identiteitskaart. Als de vreemdeling hieraan niet kan voldoen, moet hij zijn identiteit en nationaliteit ondubbelzinnig aantonen met andere middelen;
- b. de vreemdeling heeft een minderjarig kind (dat wil zeggen: beneden de achttien jaar) dat in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit;
- c. de vreemdeling verricht al dan niet gezamenlijk met de andere ouder daadwerkelijke zorgtaken ten behoeve van het minderjarige kind; en
- d. tussen de vreemdeling en het kind bestaat een zodanige afhankelijkheidsverhouding dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd.

Ad c.

- De IND verstaat onder zorgtaken ook opvoedingstaken.
- De IND merkt zorg- en/of opvoedingstaken met een marginaal karakter niet aan als daadwerkelijke zorgtaken ten behoeve van het minderjarige kind, tenzij het marginale karakter van de zorg- en/of opvoedingstaken de vreemdeling niet is aan te rekenen. Dit wordt de vreemdeling niet aangerekend als hij/zij kan aantonen dat de andere ouder de omgang met het kind frustreert.

Ad d.

Bij de beoordeling of sprake is van een zodanig afhankelijkheidsverhouding dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd, betreft de IND, in het hogere belang van het kind, alle relevante omstandigheden, meer in het bijzonder:

- de leeftijd van het kind;
- zijn lichamelijke en emotionele ontwikkeling; en

¹ Onder "het secundaire recht" moet worden verstaan richtlijn 2004/38 inzake het recht op vrij verkeer van personen.

- de mate van zijn affectieve relatie zowel met de Nederlandse ouder als met de vreemdeling, evenals het risico dat voor het evenwicht van het kind zou ontstaan als het van deze laatste zou worden gescheiden.

De IND kan niet vaststellen dat sprake is van rechtmatig verblijf op grond van artikel 8 onder e, Vw als de vreemdeling onvoldoende gegevens verschaft waarmee kan worden aangetoond dat aan bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

4. De beleidsregels nader toegelicht

4.1. Vaststellen identiteit en nationaliteit

Tot 1 juli 2018 heeft het vereiste om identiteit en nationaliteit aan te tonen niet in B10/2.2 gestaan. Deze omissie is in WBV 2018/4 hersteld. Volgens het EU-recht en de EU-jurisprudentie mag een lidstaat een bewijs van identiteit en nationaliteit verlangen van de vreemdeling die op zijn grondgebied wenst te verblijven.²

Bovendien kan pas worden vastgesteld of er rechten aan het arrest Chavez-Vilchez kunnen worden ontleend nadat de identiteit en nationaliteit van de derdelander zijn vastgesteld. Immers, dan pas kan worden vastgesteld of de vreemdeling de ouder is van het Nederlandse minderjarige kind, of de vreemdeling derdelander is en of er geen sprake is van contra-indicaties zoals openbare orde of verblijfsrecht in een andere lidstaat.

We kunnen echter niet stellen dat er een 'paspoortvereiste' geldt, omdat binnen het EU-recht de vrije bewijsleer geldt. Dat betekent dat de identiteit en nationaliteit ook op andere wijze aangetoond kunnen worden.

Als de vreemdeling geen geldig document voor grensoverschrijding of een geldige identiteitskaart kan overleggen, moet hij zijn identiteit en nationaliteit **ondubbelzinnig** aantonen met andere middelen.

Voor wat betreft het 'ondubbelzinnig' aantonen van de identiteit en nationaliteit gelden de volgende handvatten:

- Het moet gaan om officiële stukken van autoriteiten. Dus geen verklaring van getuigen of iets dergelijks.
- De stukken moeten identificerend zijn. Vergelijk paragraaf C1/4.3 Vc waarin de volgende regels worden gegeven. De documenten met betrekking tot de *identiteit* van de vreemdeling moeten officiële, door de overheid van het land van herkomst van de vreemdeling afgegeven documenten zijn met daarin tenminste een pasfoto en de geboorteplaats en geboortedatum van de vreemdeling.
Als document met betrekking tot de *nationaliteit* van de vreemdeling gelden in ieder geval: een paspoort of een ander door de overheid van het land van herkomst van de vreemdeling afgegeven document met pasfoto waarin staat aangegeven dat de vreemdeling de nationaliteit van het betreffende land bezit. Deze regels zijn voor een beroep op het arrest Chavez-Vilchez in ieder geval de minimumnorm.
- De identiteit en nationaliteit moet ondubbelzinnig uit het stuk blijken. Er moet in feite "geen speld tussen te krijgen zijn". In geval er bedenkingen zijn, dan kan dat worden tegengeworpen. Bedenkingen zijn er bijvoorbeeld wanneer de verklaring niet is gebaseerd op officiële brondocumenten maar

² Zie HvJ EU, 17 februari 2005, C-215/03 (*Oulane*). Zie ook de uitspraak van Rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Utrecht, van 4 juli 2019, AWB 18/7122 en AWB 18/7123.

enkel op mondelinge verklaringen van de vreemdeling zelf. Mogelijk kan een verklaring van de uitgever van het stuk (bijvoorbeeld de ambassade van het land van herkomst), waarin deze toelicht hoe het onderzoek ter vaststelling van de identiteit en nationaliteit heeft plaatsgevonden, de bedenkingen wegnemen. Ook valt soms uit ambtsberichten op te maken op welke wijze een ambassade van een derde land de nationaliteit en eventueel de identiteit vaststelt.

- Een *geldig* vluchtelingen- of vreemdelingenpaspoort, afgegeven in Nederland of door een andere lidstaat, mag worden aangemerkt als bewijs van nationaliteit en identiteit bij een Chavez-aanvraag. Een *verlopen* vluchtelingen- of vreemdelingenpaspoort is, evenals een verlopen nationaal paspoort, echter geen geldig identiteitsdocument.
Een vluchtelingenpaspoort, afgegeven door een derde land, wordt niet altijd geaccepteerd. Of Nederland wel of niet een vluchtelingenpaspoort accepteert dat is afgegeven door een derde land valt te checken op de website³ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas_en
Dat een vluchtelingenpaspoort afgegeven door een derde land wordt geaccepteerd, sluit niet uit dat het betreffende vluchtelingenpaspoort vals kan zijn of onrechtmatig verkregen. Maar dat geldt ook voor gewone nationale paspoorten.
- De omstandigheid dat een inschrijving in de BRP is gebaseerd op de gegevens van de IND wil niet in alle gevallen zeggen dat daarmee de identiteit en nationaliteit van de vreemdeling onomstotelijk is komen vast te staan. Bij ongedocumenteerde vreemdelingen namelijk wordt eventueel door de IND een identiteit toegekend op basis van de verklaringen van de vreemdeling. Deze toegekende identiteit wordt dan vervolgens (na wat stappen zoals o.a. invoeren biometrische kenmerken en persoonsgegevens; koppelen vingerafdrukken en persoonsgegevens aan een uniek V-nummer; registreren bron persoonsgegevens; raadplegen externe systemen; uitreiking V-nummer aan vreemdeling) ingeschreven in de BRP. Het vaststellen van de identiteit en nationaliteit door de IND op grond van de verklaringen van een ongedocumenteerde vreemdeling betekent dan ook niet dat daarmee de identiteit en nationaliteit vervolgens onomstotelijk zijn vast te komen staan.
In geval echter de vreemdeling in het bezit is geweest van een verblijfsvergunning waarbij hij/zij vrijgesteld is (geweest) van het paspoort-vereiste en deze vrijstellingsgrond nog steeds geldt, dan mag bij een aanvraag voor toetsing aan Chavez wel van de toegekende en ingeschreven identiteit en nationaliteit worden uitgegaan. Vorenstaande moet worden onderscheiden van hetgeen in paragraaf 4.6.1 van dit informatiebericht wordt opgemerkt ten aanzien van een buitenlandse akte die in de Basisregistratie Personen (BRP) is ingeschreven, in welk geval van de BRP-gegevens kan worden uitgegaan.

³ Op die website staat in de rechterkolom onder 'info' het veld genaamd 'Travel documents issued by third countries and territorial entities (Part I)' met een link die je kunt aanklikken. Dan komt er een excelbestand te voorschijn met een uitgebreid overzicht. Zoek vervolgens in het excelbestand op het land, kijk bij BNL (eerste kolom, staat voor Benelux) en kijk of er een rood of groen blokje staat achter "Travel document (Refugees, Geneva Convention of 28 July 1951)" dan wel "Travel document refugees". Spreekt voor zich dat groen betekent: wordt erkend, en rood: wordt niet erkend. Zoals in het excelbestand is te zien, worden bijvoorbeeld door landen als Egypte en Libië afgegeven vluchtelingenpaspoorten niet erkend door de Benelux. Een vluchtelingenpaspoort afgegeven door de Keniaanse autoriteiten weer wel.

- Een noodpaspoort of een laissez passer (LP) kan volgens de Rijksoverheid niet gebruikt worden als identiteitsbewijs. Dat neemt echter niet weg dat het wel een begin van bewijs kan zijn in een Chavez-zaak ten aanzien van de identiteit en nationaliteit. Als er geen aanwijzingen zijn voor onjuistheden (contra-indicaties) ten aanzien van de op het noodpaspoort vermelde identiteit en nationaliteit, bijvoorbeeld gebleken uit vorige verblijfsrechtelijke procedures, dan kan de identiteit en nationaliteit zoals vermeld op het noodpaspoort worden gevolgd in de Chavez-zaak.
- Een *geldig* Nederlands verblijfsdocument is een geldig identiteitsdocument volgens de Wet op de identificatieplicht. Gaat het om een *geldig* vreemdelingenidentiteitsdocument (voorheen genaamd W-document) dat is afgegeven in het kader van een asielaanvraag dan geldt het volgende. Is het document afgegeven enkel op basis van verklaringen van de vreemdeling zonder enig officieel steunbewijs dan is het onvoldoende om met enkel het vreemdelingenidentiteitsdocument de identiteit en nationaliteit ondubbelzinnig aan te tonen. Met steunbewijs wordt bedoeld een pasje of document, voorzien van een pasfoto, waarmee de vreemdeling zich in het land van herkomst of elders kon identificeren, zoals een rijbewijs, collegekaart, militair boekje. Het steunbewijs mag verlopen zijn. Een verlopen vreemdelingenidentiteitsdocument of W-document is uiteraard onvoldoende om de identiteit en nationaliteit aan te tonen.
- Een buitenlands verblijfsdocument is *geen* geldig identiteitsdocument. Het heeft enkel indicatieve waarde. Is de vreemdeling blijkens het buitenlandse verblijfsdocument een Somaliër dan zullen aanvullende stukken moeten worden overgelegd om de Somalische nationaliteit nader te onderbouwen (bijvoorbeeld een rapport taalanalyse). Zie over Somaliërs verder de volgende alinea.

Somalische paspoorten

Conform paragraaf B1/4.2 Vc kunnen Somalische paspoorten en identiteitskaarten, zolang er geen internationaal erkend centraal gezag is in Somalië en Nederland de Somalische autoriteiten en door hen uitgegeven documenten niet erkent, niet als bewijs dienen voor de identiteit en nationaliteit. Het zal daarnaast voor een Somalische onderdaan (in principe) niet mogelijk zijn om zijn identiteit en nationaliteit ondubbelzinnig aan te tonen met andere middelen. Wel kan eventueel gevraagd worden naar ondersteunend bewijs waarmee de vreemdeling zijn identiteit en Somalische nationaliteit kan aantonen. Ook consistente en concludente verklaringen, afgelegd tijdens de asielprocedure, kunnen als bewijs gelden. In geval er echter sprake is geweest van twijfel aan de gestelde Somalische nationaliteit tijdens een eerdere procedure en deze twijfel wordt in de huidige procedure niet afdoende weerlegd, dan heeft de vreemdeling niet dan wel niet voldoende aangetoond Somaliër te zijn en geldt onverkort de eis om de identiteit en nationaliteit op ondubbelzinnige wijze anderszins aan te tonen.

4.2. Ouderschap

- De vreemdeling moet de ouder zijn van een minderjarig Nederlands kind.
- Het ouderschap zal meestal worden aangetoond aan de hand van de geboorteakte. Als de vreemdeling het juridisch ouderschap niet kan aantonen aan de hand van een geboorteakte kan hij zijn biologisch ouderschap aantonen door middel van een DNA-test. Aan het rapport en het onderzoek worden wel eisen gesteld. Heeft het onderzoek in Nederland plaatsgevonden, dan dient het te zijn verricht in een Nederlands

laboratorium dat is geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie (RvA).⁴ Zie voor een lijst van de geaccrediteerde laboratoria de website www.rva.nl. Is het onderzoek verricht door een laboratorium in het buitenland, dan moet het laboratorium zijn geaccrediteerd door een bevoegde autoriteit aangesloten bij de International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC). Op de website: www.ilac.org kan dit worden gecontroleerd.

- Als een in het buitenland gesloten huwelijk niet is ingeschreven in de BRP is onbekend of het huwelijk wordt erkend naar Nederlands recht. Een in het buitenland gesloten huwelijk wordt namelijk niet in alle gevallen erkend (vergelijk art. 10:32 BW). In geval het huwelijk in Nederland niet wordt erkend, dan wordt ook de familierechtelijke betrekking tussen de man en de uit dat huwelijk geboren kinderen niet erkend. De man is in dat geval niet de juridische vader naar Nederlands recht. Dat hij dat wel is naar het recht van het land waar het huwelijk is gesloten, is niet relevant. Hij kan, middels DNA-onderzoek, aantonen de biologische vader van de kinderen te zijn.
- Biologische ouderschap zegt overigens – evenmin als juridisch ouderschap – op zichzelf niets over de daadwerkelijke zorgtaken en de afhankelijkheidsverhouding tussen ouder en kind. Als geen sprake is van daadwerkelijke zorg en/of van een voldoende substantiële afhankelijkheidsverhouding kan het opportuun zijn om de verblijfsaanvraag af te wijzen voordat de vreemdeling moeite doet voor een DNA-test.
- Voor een geslaagd beroep op het arrest Chavez-Vilchez is het niet nodig dat de derdelands ouder het gezag heeft over het kind. Het ontbreken van gezag van de vreemdeling over het kind kan wel een aanwijzing zijn dat de afhankelijkheidsverhouding tussen de vreemdeling en het kind onvoldoende substantieel is.
- Wanneer de moeder van het kind zelf minderjarig is, zal de afwijzing van de aanvraag voor verblijf op grond van Chavez niet tot gevolg hebben dat het kind het grondgebied van de Unie dient te verlaten omdat het kind dan een wettelijke voogd zal hebben. Dit kan pas anders zijn als de moeder meerderjarig is geworden of meerderjarig is verklaard (door tussenkomst van de rechter).
- Het is niet strikt noodzakelijk dat er een biologische band bestaat tussen de ouder en het kind. Stief-, pleeg- en opvangouders kunnen in beginsel ook verblijf ontlenen aan het arrest Chavez-Vilchez mits wordt voldaan aan alle voorwaarden zoals genoemd in B10/2.2. Dat volgt uit de jurisprudentie van het HvJ EU (zie bijvoorbeeld het arrest O, S, en L, C-356/11). Zie ook onder paragraaf 4.4.

Minderjarig Nederlands kind

In het arrest Chavez-Vilchez was steeds sprake van verzorgende ouders van een minderjarig Nederlands kind. De regels in paragraaf B10/2.2 Vc zijn gebaseerd op de voorwaarden en rechten zoals het HvJ EU die formuleert in dit arrest en zien daarom enkel op minderjarige kinderen. Hoewel het HvJ EU in latere arresten (bijv. K.A., zie ook hierna) heeft geoordeeld dat er ook bij meerderjarige kinderen sprake kan zijn van een afhankelijkheidsverhouding als geschetst in het arrest Chavez, is

⁴ Dit houdt in dat het laboratorium geaccrediteerd dient te zijn aan de hand van de criteria genoemd in de norm ISO/IEC 17025 (vergelijk artikel 6 van het Besluit DNA-onderzoek vaderschap, *Stb.* 2008, 417). Is het onderzoek uitgevoerd door een laboratorium dat niet is geaccrediteerd door de RvA dan staat niet vast dat het onderzoek voldoet aan de normen zoals de RvA die hanteert. Verder weten we niet of de voorafgaande procedure tot afname van DNA-materiaal, identificatie van de betreffende persoon en de verwerking en verzending van het DNA-materiaal naar het onderzoekslaboratorium voldoet aan de daarvoor geldende kwaliteitseisen. Om die reden is het rapport van een laboratorium dat niet is geaccrediteerd onvoldoende om de familierechtelijke relatie op afdoende wijze aan te tonen.

dat enkel in dermate specifieke situaties het geval dat dit niet in de Vc wordt neergelegd.

Als het kind op het moment van toetsing meerderjarig is, wordt niet meer aan de voorwaarden voor verblijf op grond van het arrest voldaan. Er is dan ook geen sprake (meer) van een declaratoir verblijfsrecht op grond van het arrest. Bijgevolg is er geen sprake van een verblijfsrecht dat met een EU-document bevestigd kan worden. De aanvraag voor het EU-document dient dan dus ook te worden afgewezen.

Ongeboren kind

Door een aanstaande ouder kunnen geen rechten aan het Chavez-arrest worden ontleend in het geval van een nog ongeboren EU-burger. Bij een verblijfsrecht van de derdelands ouder op grond van artikel 20 VWEU is er sprake van een verblijfsrecht dat is afgeleid van het EU-recht van het kind om zich vrij op het EU-grondgebied te kunnen verplaatsen en daar te kunnen verblijven. Aan een ongeboren kind komt dat recht niet toe; het kan zich niet verplaatsen of ergens (zelfstandig) verblijven. Het afgeleide verblijfsrecht van de ouder bestaat dus (nog) niet. Het Nederlands Burgerlijk wetboek heeft daar geen invloed op. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de voorzieningenrechter van 11 november 2018 (ECLI:NL:RBDHA:2018:14123).

Meerderjarige Nederlandse kinderen

Meerderjarige kinderen worden, anders dan minderjarige, geacht in beginsel in staat te zijn om onafhankelijk van hun ouders hun leven te leiden (HvJ EU arrest K.A. C-82/16). Slechts in uitzonderlijke gevallen kan er tussen het meerderjarige kind en de (derdelands) ouder een zodanige afhankelijkheidsverhouding bestaan dat het meerderjarig kind bij verblijfsweigering aan de ouder gedwongen wordt het grondgebied van de Unie te verlaten, namelijk in geval het meerderjarige kind, gelet op alle relevante omstandigheden, *op geen enkele wijze* kan worden gescheiden van de ouder van wie hij afhankelijk is.

Indien er mogelijk sprake is van zo'n situatie, dat het kind op geen enkele wijze kan worden gescheiden van de ouder van wie hij afhankelijk is, wordt verzocht om vóór het slaan van de beschikking contact op te nemen met de auteurs van dit bericht. We zullen dan tezamen bekijken of er sprake is van zo'n K.A.-situatie en/of wat voor soort verblijfsrecht er eventueel dient te worden verleend.

Het beleid voor jongvolwassenen zoals opgenomen in B7/3.8 Vc heeft echter geen betrekking op de toetsing van de zodanige afhankelijkheid tussen het meerderjarig kind en de ouder conform het arrest K.A.

Zie over meerderjarige kinderen verder paragrafen 4.4 van dit informatiebericht.

Meerderjarige familieleden

Zoals blijkt uit het arrest K.A. sluit het Hof niet uit dat ook tussen meerderjarige familieleden, waarvan er één een meerderjarige Unieburger is, sprake kan zijn van een zodanige afhankelijkheidsverhouding dat deze een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU doet ontstaan voor het derdelands familielid. Zo is een van de casussen in het arrest K.A. die van een derdelands partner van een Belgisch onderdaan. Over deze casus oordeelt het HvJ EU dat niets er op wijst dat er tussen de twee partners die wettelijk samenwonen op enigerlei wijze sprake zou zijn van afhankelijkheid. Kortom, uitgaande van de jurisprudentie van het HvJ EU is die zodanige afhankelijkheidsverhouding tussen meerderjarige familieleden enkel (nog) een theoretische mogelijkheid.

Bij dergelijke zaken wordt thans (totdat nieuwe Hofjurisprudentie tot een andere uitleg dwingt) als uitgangspunt gehanteerd dat het moet gaan om een situatie waarin de Nederlander de persoon is die afhankelijk is van het derdelands familielid. Vooralsnog is dan ook het standpunt dat de situatie waarin het derdelands familielid de afhankelijke persoon is niet kan leiden tot een afgeleid verblijfsrecht voor dat familielid op grond van artikel 20 VWEU. In geval de Nederlander besluit het derdelands afhankelijke familielid te volgen naar zijn land van herkomst, dan heeft dit tot gevolg dat de Nederlander het grondgebied van de Europese Unie zal moeten verlaten. Echter betreft dit dan de eigen keuze van de Nederlander. Het is niet het onvermijdelijke gevolg van de Nederlandse regels en daarom niet in strijd met het EU-recht.

Vorenstaande betekent in de beslispraktijk dat enkel in een *zeer* uitzonderlijk geval aangenomen kan worden dat de Nederlander, gelet op alle relevante omstandigheden, op *geen enkele wijze* kan worden gescheiden van het familielid van wie hij afhankelijk is. Dat zal in ieder geval niet spelen wanneer de bijzondere omstandigheid is dat de Nederlander medische zorg of mantelzorg nodig heeft. Immers, dan kan betoogd worden dat die zorg ook door andere (al dan niet professionele) personen of instellingen kan worden geleverd. Enkel als uit objectieve bewijsmiddelen, afgegeven door een daartoe bevoegde deskundige, blijkt dat de zorg enkel en alleen door het betreffende familielid geleverd kan worden *kan* er sprake zijn van een speciale afhankelijkheid in voornoemde zin.

Nederlandse nationaliteit van het kind

Vereist is dat het kind bij wie verblijf wordt beoogd de Nederlandse nationaliteit heeft. De IND acht het noodzakelijk dat de Nederlandse nationaliteit van het kind aangetoond wordt met een paspoort of identiteitskaart. Immers, uit een Nederlands paspoort of een Nederlandse identiteitskaart blijken de identiteitsgegevens van het kind, hetgeen weer de gestelde familierechtelijke betrekkingen en de daartoe overgelegde bewijsmiddelen ondersteunt.

De enkele stelling dat een paspoort of identiteitskaart niet nodig is voor het aantonen van de Nederlandse nationaliteit omdat de vader van het kind Nederlander is en het kind staande het huwelijk is geboren, wordt niet gevolgd. Dat het kind op basis daarvan de Nederlandse nationaliteit heeft op grond van artikel 3 lid 1 van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) is namelijk niet in alle gevallen evident. Immers, indien het kind bijvoorbeeld geboren is staande een bigaam huwelijk van de vader, verkrijgt het kind niet van rechtswege op grond van artikel 3 lid 1 RWN de Nederlandse nationaliteit. De reden hiertoe is dat ingevolge artikel 10:32 onder a van het Burgerlijk Wetboek (BW) een in het buitenland door een Nederlander gesloten bigaam huwelijk niet erkend wordt wegens strijd met de openbare orde zolang het eerste huwelijk nog in stand is. Uit een uitspraak van de Hoge Raad van 19 mei 2017 (ECLI:NLHR:2017:942) blijkt dat indien een rechtsfeit of rechtshandeling waarbij een familierechtelijke betrekking is vastgesteld, voortvloeit uit een door een Nederlander buiten Nederland gesloten bigaam huwelijk, (ook) de erkenning van dat rechtsfeit of die rechtshandeling afstuit op de openbare orde, zolang de bigame situatie voortduurt. Dit betekent dat indien de man nog altijd gehuwd is met zijn eerste echtgenote en het kind geboren is uit een buiten Nederland gesloten tweede huwelijk - een huwelijk dat in Nederland niet wordt erkend - de familierechtelijke betrekkingen tussen het kind en de man in Nederland niet worden erkend.

Daar komt bij dat de procedure tot het aanvragen van een Nederlands paspoort of een Nederlandse identiteitskaart evenmin onevenredig bezwarend kan worden bevonden. Redelijkerwijs kan van iedere Nederlander worden gevraagd in het bezit te komen van een Nederlands paspoort of een identiteitskaart. Bovendien is

iedereen in Nederland verplicht om zich vanaf de geboorte te identificeren als men zorg wil ontvangen. Daarnaast geldt in Nederland dat iedereen vanaf 14 jaar een geldig identiteitsbewijs moet kunnen tonen als een toezichthouder of opsporingsambtenaar daar om vraagt.

Als het gaat om kinderen die nog met hun derdelands ouder in het buitenland verblijven, dan is het juist noodzakelijk dat deze kinderen een Nederlands paspoort hebben. De kinderen hebben immers een Nederlands paspoort nodig om probleemloos Nederland in te kunnen reizen. Bovendien kan in de omstandigheid dat de kinderen in zo'n geval geen Nederlandse paspoorten hebben een aanknopingspunt worden gezien dat de kinderen kennelijk niet voornemens zijn zich in Nederland te vestigen. In dat geval kan er ook geen sprake zijn van een afgeleid verblijfsrecht van de derdelands ouder op grond van artikel 20 VWEU (arrest Chavez-Vilchez) van het kind of de kinderen. Het kind zal dan immers niet worden gedwongen het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de derdelandse ouder verblijf wordt geweigerd.

Zolang het kind en de andere ouder Nederlander is, is dat het rechtsfeit waar van uit gegaan dient te worden. In geval er in de toekomst, na een intrekkingprocedure (al dan niet vanwege het niet nakomen van de afstandsverplichting), geen sprake meer is van de Nederlandse nationaliteit kan daar op dát moment naar worden gehandeld.

Het kan voorkomen dat er ten aanzien van de genaturaliseerde vreemdeling een intrekkingbesluit wordt uitgevaardigd van dat Nederlanderschap. Deze persoon is dan geen Nederlander meer en vanaf het moment van het intrekkingbesluit weer vreemdeling. Zijn oorspronkelijke verblijfsrecht is van rechtswege verloren gegaan toen hij Nederlander werd en hij zal zijn verblijf daarom opnieuw moeten regelen. Volgens de Awb wordt het intrekkingbesluit niet geschorst door bezwaar en beroep. Een intrekking op grond van fraude geschiedt echter met terugwerkende kracht tot het Koninklijk Besluit (KB) (als dat KB van ná 1-4-2003 is). Dat betekent dat de betrokkene achteraf gezien nooit Nederlander is geweest. Als hij op de datum van het KB in het bezit was een verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd of een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd, dan herleeft die verblijfsstatus weer en eventueel kan die vergunning, indien daartoe inmiddels redenen aanwezig zijn, worden ingetrokken. Was hij ten tijde van het KB echter in het bezit van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, dan zal die verblijfsvergunning in de meeste gevallen verlopen zijn. Voor de Chavez-aanvraag is in zo'n geval van belang of de intrekking van het Nederlanderschap gevolgen heeft voor de Nederlandse nationaliteit van het kind. Is dat niet het geval, dan is vervolgens van belang welk verblijfsrecht de vreemdeling had vóór het KB en of dit herleeft of niet (omdat het al verlopen is).

4.3. Zorg- en opvoedingstaken

- Het HvJ EU rept in het arrest Chavez-Vilchez alleen over zorgtaken. In B10/2.2 wordt onder zorgtaken ook opvoedingstaken verstaan. De bedoeling hiervan is duidelijk te maken dat het arrest Chavez-Vilchez ook ziet op minderjarige kinderen die (wat) ouder zijn, zoals pubers. Immers, naarmate een kind ouder wordt, verschuiven de zorgtaken naar opvoedingstaken.
- In het arrest Chavez-Vilchez oordeelt het HvJ EU dat alleen het verrichten van **daadwerkelijke** zorgtaken kan meetellen voor een geslaagd beroep op het arrest. Daaruit wordt afgeleid dat zorg- en opvoedingstaken die een marginaal karakter dragen niet daadwerkelijk zijn. Met marginale zorgtaken wordt niet voldaan aan de voorwaarde onder c in B10/2.2 Vc.

4.4. Afhankelijkheidsverhouding

- In B10/2.2 Vc zijn het verrichten van daadwerkelijke zorgtaken en de aanwezigheid van een zodanige afhankelijkheidsverhouding dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd, twee separate verblijfsvoorwaarden. Het is dus mogelijk dat een ouder wel daadwerkelijk voor het kind zorgt, maar dat het desondanks niet aannemelijk is dat de afhankelijkheidsverhouding zodanig is dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd.
- De omstandigheid dat de andere ouder met de Nederlandse nationaliteit de daadwerkelijke zorg voor het kind kan en wil dragen, vormt een relevant gegeven in het kader van de toetsing aan het arrest. Maar deze omstandigheid betekent niet dat er reeds daarom tussen de vreemdeling en het kind *geen* sprake is van een zodanige afhankelijkheidsverhouding dat het kind genoopt zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten indien aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd. Of een zodanig afhankelijkheidsverhouding bestaat, zal moeten worden onderzocht. Als na onderzoek blijkt dat sprake is van een afhankelijkheidsverhouding als hiervoor bedoeld, komt de vreemdeling in aanmerking voor rechtmatig verblijf op grond van artikel 8 onder e, Vw.

Belang van het kind

- Bij de beoordeling of sprake is van een zodanige afhankelijkheidsverhouding dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd, betreft de IND het belang van het kind. De IND betreft daartoe in de beoordeling de onder paragraaf 3 onder d van dit informatiebericht genoemde omstandigheden, zoals zijn leeftijd, zijn lichamelijke en emotionele ontwikkeling et cetera. Dit alles wil echter niet zeggen dat als het in het belang van het kind is dat aan de ouder verblijf wordt toegestaan, er per definitie sprake is van een afhankelijkheidsverhouding als hiervoor bedoeld. Het belang van het kind is één factor die moet worden meegewogen bij de beoordeling van de afhankelijkheidsverhouding.
- Het belang van het kind kan indien noodzakelijk op verzoek van de IND worden onderzocht door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De RvdK wordt niet om een onderzoek gevraagd als aan één of meer van de voorwaarden onder a, b of c als genoemd in B10/2.2 niet wordt voldaan. In geval de RvdK oordeelt dat het in het belang van het kind is dat er frequent contact en omgang tussen de derdelands ouder en het kind plaatsvindt of zal gaan plaatsvinden dan wil dat niet zeggen dat er reeds daarom verblijfsrecht op grond van het Chavez-arrest dient te worden toegestaan. Immers, doorslaggevend is of er een zodanige afhankelijkheidsverhouding tussen de ouder en het kind bestaat dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de ouder verblijfsrecht wordt geweigerd.
- In geval het Nederlandse kind meerderjarig is, is een belangenafweging waarin het belang van het kind een prominente rol speelt niet aan de orde. Dit blijkt expliciet blijkt uit het K.A.-arrest.⁵

Derdelandse stiefouders

- Zoals hierboven onder paragraaf 4.2 is opgemerkt, kunnen ook stiefouders in beginsel verblijf ontleen aan het arrest Chavez-Vilchez mits wordt

⁵ Zie het arrest K.A., C-82/16, punt 76.

voldaan aan alle voorwaarden zoals genoemd in B10/2.2.

In beginsel, want over het algemeen zal niet aangetoond (kunnen) worden dat tussen het kind en de stiefouder (de partner of echtgenoot van de moeder of vader) sprake is van een dusdanige afhankelijkheid dat verblijfsweigering aan de stiefouder er toe leidt dat het kind gedwongen wordt het gebied van de Unie te verlaten. Alleen in situaties waarin het Nederlandse kind geen andere keuze heeft dan de stiefouder die het verblijfsrecht wordt ontzegd te volgen omdat hij zodanig afhankelijk van hem/haar is, kan sprake zijn verblijf op grond van artikel 20 VWEU voor de stiefouder. Meestal is daarvan geen sprake. Daarbij is van belang dat de stiefouder niet de ouder is van het Nederlandse kind. De stiefouder draagt dan ook niet de ouderlijke verantwoordelijkheid en is, tenzij hij/zij is getrouwd of een geregistreerd partnerschap heeft met de andere ouder en daardoor juridisch stiefouder is, niet verantwoordelijk voor het levensonderhoud van het kind. Ook zal er vaak nog een andere (biologische) ouder van het Nederlandse kind in Nederland wonen die mogelijk welde wettelijke, financiële en affectieve last heeft.⁶

- Niet uitgesloten kan worden dat de ouder van het Nederlandse kind besluit de nieuwe partner of echtgenoot te volgen naar het land van herkomst om de eenheid van het gezinsleven te behouden. Indien de ouder besluit om te vertrekken zal het Nederlandse kind geen andere keuze hebben dan het grondgebied van de Unie te verlaten en zal het bijgevolg het genot van de aan zijn status van burger van de Unie ontleende rechten verliezen. Het kind zal dan echter het grondgebied van de Unie verlaten op grond van een vrije beslissing die de ouder heeft genomen om het gezinsleven in stand te houden en niet op grond van de toepassing van de nationale regelgeving. Dit levert geen schending van artikel 20 VWEU op.
- Ook als er sprake is van een onderhoudsplicht van de juridisch stiefouder ten aanzien van het kind, omdat hij/zij gehuwd is met de moeder of vader van het kind, dan is deze onderhoudsplicht van een andere (minder zwaarwegende) aard en omvang dan de wettelijke ouderlijke verantwoordelijkheid. Immers, deze onderhoudsplicht eindigt bij de ontbinding van het huwelijk of het geregistreerd partnerschap, terwijl die bij de wettelijke ouders blijft voortduren.

Pleegouders en opvangouders

Ook ten aanzien van hen geldt dat de biologische moeder en vader van het kind, als zij het gezag hebben, als ouder wettelijk verantwoordelijk zijn voor de verzorging en opvoeding van het kind. Zij dragen de wettelijke en financiële last. Tussen de biologische ouders en het kind bestaat daarom een afhankelijkheidsverhouding die van een geheel andere aard en grotere omvang is dan die tussen een kind en een pleegvader zonder gezag, dan wel opvangouder.

Een en ander kan anders zijn als het pleegouders betreft die de zorg over het kind volledig overgenomen hebben van de biologische ouder(s) en, sinds gedurende een tijd, exclusief en volledig voor het kind zorgen en dit in de (nabije) toekomst zullen blijven doen.

Meerderjarige kinderen en meerderjarige familieleden

- In het arrest Chavez-Vilchez ging het om minderjarige kinderen. Het Hof van Justitie heeft daarna in het K.A.-arrest de mogelijkheid open gelaten dat een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU ook kan bestaan bij meerderjarige kinderen of familieleden die Unieburger zijn. Zoals echter expliciet blijkt uit dit arrest kan wanneer de Unieburger

⁶ Zie bijvoorbeeld het arrest O., S. en L. (C-356/11), punt 56.

meerderjarig is alleen in uitzonderlijke gevallen, namelijk waarin de Unieburger *op geen enkele wijze kan worden gescheiden van het familielid* van wie hij afhankelijk is, een zodanige afhankelijkheidsverhouding bestaan die kan rechtvaardigen dat aan het derdelands familielid een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU wordt toegekend. Zie ook paragrafen 4.2

4.5. Risico op verlaten EU

- Uit het Chavez-arrest volgt de voorwaarde dat de vreemdeling een derdelander dient te zijn. Dit betekent dat een ouder die Unieburger is buiten het toepassingsbereik van het arrest valt en een beroep op het arrest dan ook niet kan slagen.
- Het verblijfsrecht op grond van het arrest kan niet bestaan naast een ander verblijfsrecht op grond van artikel 8 onder a tot en met e, dan wel I, Vw. In dat geval is er immers geen sprake van dat het kind bij weigering van een verblijfsrecht aan de vreemdeling het effectieve genot van de essentie van de aan de status van burger van de Unie ontleende rechten zou worden ontzegd doordat het genoot zou zijn het grondgebied van de Unie in zijn geheel te verlaten.
- Als de derdelands ouder rechtmatig verblijf heeft in een andere EU-lidstaat, kan evenmin een geslaagd beroep op het arrest Chavez-Vilchez worden gedaan. De vreemdeling kan in dat geval samen met het Nederlandse kind in een andere EU-lidstaat verblijven. In dat geval is er dus geen sprake van dat het kind bij weigering van een verblijfsrecht aan de vreemdeling het effectieve genot van de essentie van de aan de status van burger van de Unie ontleende rechten zou worden ontzegd doordat het genoot zou zijn het grondgebied van de Unie in zijn geheel te verlaten.
- Als de derdelands ouder stelt dat het verblijfsrecht in de andere lidstaat is komen te vervallen omdat hij/zij zijn/haar verblijfsvergunning regulier of asiel van die lidstaat heeft ingeleverd, dan is die enkele stelling onvoldoende. De derdelands ouder dient dan aan te tonen dat het verblijfsrecht in die andere lidstaat door de autoriteiten van die lidstaat daadwerkelijk is ingetrokken. Het enkel "inleveren" van de vergunning of het pasje of het uitdrukkelijk (in een verklaring bijvoorbeeld) afstand nemen van dat verblijfsrecht is onvoldoende.⁷
- Bij verblijfsrecht in een andere lidstaat zijn er drie factoren die in overweging moeten worden genomen. Dit zijn: (1) de aard van het verblijfsrecht, (2) de geldigheidsduur van het verblijfsrecht (met name als er geen sprake is van een declaratoir verblijfsrecht maar van een nationale verblijfsvergunning) en (3) de zelfstandigheid of afhankelijkheid van het verblijfsrecht.
- In geval het bij de aanvraag overgelegde verblijfsdocument van een andere lidstaat een geldigheidsduur vermeldt die op het moment van beslissen of vlak daarna is verlopen, dan leidt dat niet (op voorhand) tot de conclusie dat er geen sprake meer is van verblijfsrecht elders in de EU. Immers, uit het verlopen zijn van een verblijfsvergunning of een verblijfsdocument kan niet worden afgeleid dat de vreemdeling niet in het bezit is van een nieuw of verlengd verblijfsdocument dan wel hier niet van in het bezit gesteld kan worden. Dit geldt echter niet in het volgende geval. In geval de derdelandse ouder een verblijfsrecht had in een andere lidstaat, maar dit verblijfsrecht was gebaseerd op Richtlijn 2004/38/EG (de Richtlijn voor vrij verkeer) en het betrof een afgeleid verblijfsrecht als familielid van de Nederlandse ouder

⁷ Zie de uitspraak Rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Amsterdam, van 21 juni 2019 (AWB 19/1238), r.o. 4.1.

die in de andere lidstaat gebruik maakte van het recht op vrij verkeer, dan geldt het volgende. In dat geval mag aangenomen worden dat, indien de Nederlandse ouder is teruggekeerd naar Nederland en het hoofdverblijf in Nederland heeft gevestigd, het afgeleid verblijfsrecht op grond van Richtlijn 2004/38/EG van de derdelands ouder in de andere lidstaat is komen te vervallen. Dat terugkeren en vestigen van het hoofdverblijf van die Nederlandse ouder kan worden afgeleid uit een nieuwe inschrijving in de BRP. Heeft de Nederlandse ouder zich nimmer uitgeschreven bij vertrek uit Nederland, dan kan gevraagd worden om een uitschrijving van die Nederlandse ouder in de woonplaats (in de andere lidstaat) waar het recht op vrij verkeer werd uitgeoefend. Let op. Het is goed mogelijk dat de derdelands ouder in dat geval in Nederland een afgeleid verblijfsrecht heeft op grond van artikel 21 VWEU (de Europa-route). Dan kan er geen verblijfsrecht op grond Chavez bestaan en dient op de grondslag van artikel 21 VWEU een EU-document te worden afgegeven.

- Heeft de vreemdeling de status van langdurig ingezetene in een andere lidstaat dan blijft deze status doorlopen. Het bezit van de status van langdurig ingezetene is dus niet afhankelijk van een verblijfsdocument dat eventueel verlopen is. De aanvraag voor een EU-document kan dan worden afgewezen en de vreemdeling kan worden aangezegd te vertrekken naar de lidstaat waar hij/zij deze status heeft.
- Indien het Nederlandse kind altijd in het buitenland heeft verbleven en nimmer in Nederland is geweest, wil dat niet zeggen dat er geen risico kan bestaan op het moeten verlaten van de EU. Immers, het kind heeft altijd het recht om in Nederland te verblijven.

4.5.1 Gevolgen van verblijfsrecht in Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk

- Voor wat betreft Zwitserland geldt dat niet met zekerheid gezegd kan worden dat door een vreemdeling de rechten die ingevolge artikel 20 VWEU aan het unieburgerschap zijn verbonden kunnen worden genoten in Zwitserland. Gelet hierop wordt een Chavez-aanvraag niet afgewezen omdat de derdelands ouder een verblijfsrecht in Zwitserland heeft.
- Het Verenigd Koninkrijk is per 1 januari 2020 een derde land. Een aanvraag voor verblijf op grond van Chavez kan dus niet langer worden afgewezen omdat sprake is van rechtmatig verblijf elders in de Unie.

4.6 Bewijslast

Het is aan de vreemdeling om, middels het overleggen van voldoende gegevens, aan te tonen dat aan de voorwaarden voor verblijf op grond van het arrest Chavez-Vilchez wordt voldaan. De vreemdeling moet alle relevante informatie (voorzien van onderbouwing/bewijs) overleggen waarover hij beschikt of redelijkerwijs kan beschikken om aan te tonen dat hij derdelander ouder is van een kind die hij verzorgt en waarvan het kind afhankelijk is.⁸ Staat vervolgens voldoende vast dat de vreemdeling niet meer informatie en bewijs kan overleggen, maar is er te weinig informatie voor een weloverwogen besluit, dan is het aan de IND om aan de hand van de verschaftte gegevens het nodige onderzoek te doen.

In geval de derdelands ouder betoogt dat de enkele omstandigheid dat die derdelander ouder zelf verblijfsrecht heeft in een andere lidstaat niet zonder meer betekent dat ook het Nederlandse kind duurzaam verblijfsrecht in een andere lidstaat kan genieten en dat het weigeren van het verblijfsrecht tot gevolg heeft dat het Nederlandse kind de EU moet verlaten, is het in eerste instantie aan die ouder om dat aan te tonen. Het enkele betoog is onvoldoende. De bewijslast ligt in

⁸ Zie ook de uitspraak van de Afdeling van 15 juli 2019, ECLI:N:RVS:2019:2409, zaaknr. 201808904/1/V1.

dergelijke gevallen in de eerste plaats bij die ouder die dit stelt, niet bij IND.⁹

4.6.1 BRP-gegevens

De hoofdregel bij buitenlandse akten is dat deze gelegaliseerd moeten zijn (voor zover mogelijk). In geval een buitenlandse akte in Nederland in de Basisregistratie Personen (BRP) is ingeschreven, kan van de BRP-gegevens worden uitgegaan. De betreffende akten hoeven dan niet ook nog bij de IND overgelegd te worden.

Enkel een buitenlands uittreksel van de registratie van een akte is niet voldoende. Is de betreffende akte niet in de BRP ingeschreven dan dient de akte (in kopievorm) wél bij de IND overgelegd te worden.

4.7 Inherente afwijkingsbevoegdheid van artikel 4:84 Awb?

In de regel is artikel 4:84 Awb van toepassing indien er sprake is van beleidsregels. De regels in paragraaf B10/2.2 Vc met betrekking tot het afgeleide verblijfsrecht van de derdelands verzorgende ouders van een Nederlands minderjarig kind zijn echter wetsinterpreterende beleidsregels. In deze regels wordt namelijk de toepassing van de voorwaarden voor een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU uitgelegd. De inhoud van deze regels is gebaseerd op de uitleg die het HvJ EU geeft aan artikel 20 VWEU in het arrest Chavez-Vilchez. Nu het hier wetsinterpreterende beleidsregel betreft, is er in principe geen ruimte voor toepassing van artikel 4:84 Awb. Dat er een soepelere regeling geldt in geval van frustratie van de omgang door de andere ouder betekent niet dat niet (meer) van wetsinterpreterende beleidsregels kan worden gesproken. Dit betreft namelijk een soepelere regeling dan uit het arrest Chavez-Vilchez voortvloeit.

De IND verstaat onder zorgtaken ook opvoedingstaken.

- De IND merkt zorg- en/of opvoedingstaken met een marginaal karakter niet aan als daadwerkelijke zorgtaken ten behoeve van het minderjarige kind, tenzij het marginale karakter van de zorg- en/of opvoedingstaken de vreemdeling niet is aan te rekenen. Dit wordt de vreemdeling niet aangerekend als hij/zij kan aantonen dat de andere ouder de omgang met het kind frustreert.

4.8 Beleidsaanscherping of beleidsverduidelijking vanaf 1 juli 2018 (WBV 2018/4)

Met de inwerkingtreding op 1 juli 2018 van WBV 2018/4 zijn de beleidsregels aangepast. De Afdeling¹⁰ heeft geoordeeld dat met de aanpassing in WBV 2018/4, waardoor opvoedingstaken met een marginaal karakter niet worden aangemerkt als daadwerkelijke zorgtaken, het beleid meer in lijn is gebracht met het arrest Chavez-Vilchez en dat de rechtspraak van het HvJ EU, zoals verwerkt in WBV 2018/4, terecht toegepast wordt, ook al is de aanvraag ingediend vóór 1 juli 2018. De Afdeling overwoog daartoe dat de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het in artikel 20 van de VWEU bedoelde afgeleide verblijfsrecht rechtstreeks voortvloeien uit de rechtspraak van het Hof, waaronder het arrest Chavez-Vilchez. De beoordeling of een vreemdeling een dergelijk declaratoir verblijfsrecht heeft dient daarom te worden verricht aan de hand van die rechtspraak. Voor zover een in beleid gegeven uitleg niet of minder goed aansluit bij die rechtspraak van het Hof, kan de staatssecretaris er niet toe worden verplicht dat beleid, alleen omdat het gold ten tijde van de aanvraag, toe te passen. Een dergelijke verplichting zou namelijk mee kunnen brengen dat een vreemdeling die niet voldoet aan de

⁹ Zie de uitspraak Rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Amsterdam, van 21 juni 2019 (AWB 19/1238), r.o. 4.3.

¹⁰ ABRvS 20 mei 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1235, 201905719/1/V2.

voorwaarden een EU-document op grond van een declaratoir Unierecht krijgt. De staatssecretaris is echter niet bevoegd een declaratoir verblijfsrecht op grond van artikel 20 van het VWEU vast te stellen als dat niet daadwerkelijk bestaat. Een uitleg van het rechtzekerheidsbeginsel rechtbank kan dan ook niet worden aanvaard. Evenmin is artikel 3.103 Vb van toepassing. Artikel 3.103 Vb is opgenomen in afdeling 4 van hoofdstuk 3 Vb, dat gaat over nationale verblijfsvergunningen regulier in de zin van artikel 14 en 20 Vw. Op een verzoek om bewijs van een declaratoir Unierechtelijk verblijfsrecht (oftewel een aanvraag voor een EU-document op grond van Chavez) is artikel 3.103 Vb niet van toepassing.

5. Onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)

Als er een afwijzingsgrond aanwezig is, wordt de RvdK niet om een onderzoek verzocht maar wordt de aanvraag afgewezen op de aanwezige afwijzingsgrond. Slechts de volgende drie situaties kunnen aanleiding vormen om de RvdK te verzoeken een onderzoek in te stellen naar de *feiten* inzake het verrichten van daadwerkelijke en reële zorgtaken en/of de afhankelijkheidsverhouding tussen de derdelander en het kind:

- wanneer de derdelander ouder weliswaar zorgtaken verricht, maar er vermoedens zijn dat het verrichten van die zorgtaken door die ouder in kwestie schadelijk moet worden geacht voor de ontwikkeling van het kind. Hiervan kan onder meer sprake zijn in geval van huiselijk geweld of verslaving. Een enkele vrijspraak of sepot voor een aanklacht op grond van huiselijk geweld is onvoldoende indicatie hiertoe. Er moeten dan meer of nieuwe aanknopingspunten zijn; of
- wanneer de IND niet goed achter de feiten kan komen, bijvoorbeeld als de ouders elkaar tegenspreken. Dat zal zich met name veelal voordoen bij vechtscheidingen. De RvdK kan dan worden verzocht te onderzoeken of er reële en daadwerkelijke zorg- of opvoedingstaken worden verricht en/of of er een substantiële afhankelijkheidsverhouding bestaat tussen het kind en de derdelandse ouder; of
- wanneer een rechter bij uitspraak opdraagt dat er onderzoek door de RvdK dient te worden verrichten.

De beslismedewerker informeert SUA over het voornemen en de reden (een van de drie bovenstaande situaties) van een verzoek aan de RvdK om onderzoek uit te voeren, zodat SUA dit kan monitoren.

6. Verlengen beslistermijn bij onderzoek door RvdK

De RvdK wordt aangemerkt als een derde partij. Afhankelijk van de procedure kan een onderzoek door de RvdK dus reden zijn om de beslistermijn te verlengen. Voor een overzicht van de (mogelijkheid tot verlenging van de) beslistermijnen wordt verwezen naar werkinstructie 2017/2.

7. Document EU/EER

Omdat rechtmatig verblijf op grond van het arrest Chavez-Vilchez is gebaseerd op artikel 20 VWEU ligt het in de rede dat een vreemdeling die een geslaagd beroep doet op dit arrest in het bezit wordt gesteld van een document EU/EER als bedoeld in bijlage 7e van het Voorschrift Vreemdelingen.

Het document EU/EER heeft een louter declaratoire werking: de verblijfskaart is slechts een bevestiging van een status die al eerder van rechtswege kan zijn verkregen. Bij een declaratoir document is het bepalen van het precieze moment waarop het verblijfsrecht ontstaat van ondergeschikt belang. De ingangsdatum van het document is de datum van de beschikking. Indien de vreemdeling betoogt dat

het rechtmatig verblijf op een eerder moment is ontstaan dan de ingangsdatum van het document EU/EER en dat de IND deze eerdere ingangsdatum dient vast te stellen, wordt overwogen dat bij of krachtens de Vw niet is voorzien in de bevoegdheid om zulks te doen. De beslissing omtrent de afgifte van een document EU/EER kan daarom niet mede betrekking hebben op ingangsdatum van het verblijfsrecht.

8. Arbeidsmarktaantekening

Op het document EU/EER wordt de arbeidsmarktaantekening geplaatst 'arbeid vrij toegestaan – TWV niet vereist'.

9. Aantekening beroep op algemene middelen

Een beroep op de algemene middelen heeft geen gevolgen voor het verblijfsrecht.

10. Proceskostenvergoeding in bezwaar

Als in een reguliere bezwaarprocedure ambtshalve een EU/EER-document moet worden verstrekt, geldt dat het bezwaar gericht tegen de afwijzing voor de reguliere aanvraag **ongegrond** is, maar dat er – mits daarom in de bezwaarprocedure nadrukkelijk is verzocht – **wél vergoeding** volgt van de proceskosten in bezwaar. In eerste aanleg is namelijk ten onrechte niet getoetst aan het arrest Chavez-Vilchez – ook indien de beschikking in eerste aanleg bekend is gemaakt vóór 10 mei 2017, dus voordat het arrest is gewezen. Uit het arrest valt namelijk op te maken dat Nederland vóór 10 mei 2017 niet het juiste toetsingskader heeft aangelegd.

11. Openbare orde

Na vaststelling van het rechtmatig verblijf als bedoeld onder punt 4 wordt het rechtmatig verblijf ontzegd of beëindigd om redenen van openbare orde of openbare veiligheid, indien het persoonlijke gedrag van de vreemdeling een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving vormt (het Unierechtelijke openbare ordebegrip uit het arrest *Rendón Marín*, C-165/14). Bij deze beoordeling moet nog wel een evenredigheidstoets worden uitgevoerd waarbij met name rekening wordt gehouden met het gedrag van de betrokkene, de duur en de rechtmatigheid van diens verblijf op het grondgebied van de betrokken lidstaat, de aard en de ernst van het gepleegde strafbare feit, de mate van actueel gevaar van de betrokkene voor de samenleving, de leeftijd van de betrokken kinderen en hun gezondheidstoestand alsmede hun economische en gezinssituatie.

In het kader van het onderzoek of de vreemdeling rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8 onder e, Vw wordt stelselmatig een openbare orde-check gedaan.

12. Fraude

Als de vreemdeling in een eerdere verblijfsprocedure onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel relevante gegevens heeft achtergehouden, dan hoeft dit in beginsel geen effect te hebben op de toets aan het arrest Chavez-Vilchez.

De fraude is wel relevant als hierdoor is getracht aan de voorwaarden als genoemd in B10/2.2 te voldoen. De fraude is eveneens relevant als deze betrekking heeft op de (gestelde) identiteit en nationaliteit. Zie verder ook paragraaf 20.

13. In welke procedures wordt getoetst aan het arrest Chavez-Vilchez?

Zowel vreemdelingen die zich in Nederland bevinden als vreemdelingen die zich buiten Nederland bevinden kunnen een beroep doen op arrest Chavez-Vilchez.

13.1. In Nederland verblijvende vreemdelingen

- Als de vreemdeling getoetst wil hebben of hij in aanmerking komt voor rechtmatig verblijf als ouder van een minderjarig Nederlands kind kan hij een aanvraag indienen om toetsing aan het EU-recht. Als uit deze toetsing

blijkt dat aan alle voorwaarden van B10/2.2 wordt voldaan, wordt een document EU/EER verleend (bijlage 7e, VV).

- Maar ook andere aanvragen waarin sprake is van een derdelandse ouder met een Nederlands minderjarig kind kunnen mogelijk worden geraakt door het arrest Chavez-Vilchez. Denk bijvoorbeeld aan een vreemdeling die ouder is van een Nederlands minderjarig kind en die een aanvraag voor een verblijfsvergunning indient voor verblijf bij zijn of haar Nederlandse echtgenoot. Als de vreemdeling niet in aanmerking komt voor het gevraagde verblijfsdoel wordt ambtshalve onderzocht of verblijfsaanspraken kunnen worden ontleend aan het arrest Chavez-Vilchez. Dit ambtshalve onderzoek komt tot uitdrukking in de beschikking. Als blijkt dat de vreemdeling inderdaad rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8 onder e, Vw zal tevens in de beschikking worden opgemerkt dat ambtshalve een document EU/EER (bijlage 7e, VV) wordt verleend. Voor dit document zijn dus geen leges verschuldigd.
Let op, het vorenstaande geldt ook als de vreemdeling een asielaanvraag heeft ingediend. Na de beoordeling (en afwijzing) van de asielaanvraag wordt in een separate procedure ambtshalve beoordeeld of de vreemdeling verblijfsaanspraken kan ontleen aan het arrest Chavez-Vilchez. Zo ja, dan zal ambtshalve een document EU/EER worden verstrekt.
- Het gestelde in de vorige alinea geldt ook voor de situatie waarin sprake is van een vreemdeling die ouder is van een Nederlands minderjarig kind die wordt geconfronteerd met een procedure tot intrekking van de verblijfsvergunning of met het niet verlengen van de verblijfsvergunning op nationale gronden. Als de verblijfsvergunning wordt ingetrokken of niet wordt verlengd, wordt ambtshalve onderzocht of verblijfsaanspraken kunnen worden ontleend aan het arrest Chavez-Vilchez. Dit ambtshalve onderzoek komt tot uitdrukking in de beschikking. Als blijkt dat de vreemdeling inderdaad rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8 onder e, Vw zal tevens in de beschikking worden opgemerkt dat ambtshalve een document EU/EER (bijlage 7e, VV) wordt verleend. Voor dit document zijn dus geen leges verschuldigd. De werkwijze is dat de intrekkingprocedure of procedure van niet verlengen van de huidige verblijfsvergunning wordt doorgezet en dat er vervolgens op grond van het EU-recht verblijf wordt verleend. Het is dus niet de bedoeling om bij rechtmatig verblijf op grond van Chavez-Vilchez niet over te gaan tot intrekking van de verblijfsvergunning op nationale gronden of het toch verlengen: er wordt immers niet meer aan de beperkingen voldaan voor de huidige verblijfsvergunning op nationale gronden.
- Ook wanneer er wordt vastgesteld dat het declaratoire verblijfsrecht van de vreemdeling is komen te vervallen of dient te worden beëindigd, geldt dat ambtshalve dient te worden beoordeeld of er sprake is van een verblijfsrecht op grond van het arrest Chavez-Vilchez.

13.2. De vreemdeling bevindt zich in het buitenland

Als de vreemdeling zich buiten Nederland bevindt en van mening is dat hij op grond van het arrest Chavez-Vilchez in Nederland in aanmerking kan komen voor rechtmatig verblijf op grond van artikel 8 onder e, Vw kan hij worden gewezen op de mogelijkheid om bij de Nederlandse ambassade in het land van herkomst/ land van bestendig verblijf kosteloos een faciliterend visum aan te vragen. In dat geval zal de ambassade aan het arrest Chavez-Vilchez toetsen. Dit betreft echter een marginale toets (enkel identiteit en familierelatie met het kind). Na eventuele verlening van dit visum dient de vreemdeling bij aankomst in Nederland bij een van de IND-loketten een aanvraag om 'toetsing aan het EU-recht (bewijs van rechtmatig verblijf)' in. Hiervoor zijn leges verschuldigd.

Als door of namens de vreemdeling een mvv-aanvraag is ingediend en de vreemdeling komt niet in aanmerking voor het gevraagde verblijfsdoel, wordt ambtshalve bezien of de vreemdeling ouder is van een Nederlands minderjarig kind. Is dat het geval, dan wordt als volgt gehandeld:

1. De mvv-aanvraag wordt afgewezen.
2. In de beschikking wordt ambtshalve inhoudelijk getoetst aan het arrest Chavez-Vilchez.
3. Als ambtshalve wordt vastgesteld dat de vreemdeling geen verblijfsrecht kan ontlenen aan het arrest Chavez-Vilchez, wordt deze vaststelling met zoveel woorden opgenomen in de beschikking.
4. Als ambtshalve wordt vastgesteld dat de vreemdeling een verblijfsrecht kan ontlenen aan het arrest Chavez-Vilchez, wordt hem geadviseerd om bij de Nederlandse ambassade een kosteloos faciliterend visum aan te vragen waarmee hij naar Nederland kan reizen. Gelet op het feit dat de verblijfsaanspraken reeds bij beschikking zijn vastgesteld, zal het faciliterend visum worden verstrekt, tenzij alsnog sprake blijkt te zijn van contra-indicaties. In de beschikking wordt duidelijk vermeld welke documenten moeten worden overgelegd bij de visumaanvraag, zodat de ambassade weet waar zij op moet letten. Bij aankomst in Nederland dient de vreemdeling bij een van de IND-loketten een aanvraag om 'toetsing aan het EU-recht (bewijs van rechtmatig verblijf)' in te dienen. Hiervoor zijn leges verschuldigd. Gelet op het feit dat het verblijfsrecht reeds bij beschikking is vastgesteld, zal de aanvraag worden ingewilligd, tenzij alsnog sprake blijkt te zijn van contra-indicaties.

14. Derdelandse voorkinderen van derdelandse ouder met verblijfsrecht op grond van Chavez

Als de derdelandse ouder met verblijfsrecht op grond van Chavez niet alleen een Nederlands kind heeft maar ook een derdelands voorkind, kan het voorkomen dat voor dit voorkind verblijf bij ouder wordt gevraagd op grond van artikel 8 EVRM. In het kader van de belangenafweging van artikel 8 EVRM wordt gewicht toegekend aan de omstandigheid dat de derdelandse ouder verblijf heeft op grond van Chavez. Hieruit kan namelijk worden afgeleid dat de aanwezigheid van de derdelandse ouder hier te lande noodzakelijk is vanwege het Nederlandse kind. Dit wil overigens niet zeggen dat aan deze omstandigheid een doorslaggevend gewicht moet worden toegekend: in de belangenafweging wordt immers gekeken naar alle feiten en omstandigheden die in de specifieke casus een rol spelen.

15. Toetsvolgorde arrest Chavez-Vilchez en artikel 8 EVRM

Als in een aanvraag- of intrekkingprocedure zowel aan artikel 8 EVRM als aan het arrest Chavez-Vilchez moet worden getoetst (*in de werkinstructie 'Richtlijnen voor de toepassing van artikel 8 EVRM' staat wanneer je toetst aan artikel 8 EVRM*), wordt altijd eerst aan artikel 8 EVRM getoetst en – als artikel 8 EVRM niet noopt tot verblijfsaanvaarding – vervolgens aan het arrest Chavez-Vilchez. Ten opzichte van artikel 8 EVRM vormt de toetsing aan het arrest Chavez-Vilchez namelijk een resttoets.

Als artikel 8 EVRM wél noopt tot verblijfsaanvaarding is een verdere toetsing aan het arrest Chavez-Vilchez niet aan de orde: in dat geval bestaat immers geen risico dat het kind gedwongen wordt de Unie te verlaten.

16. Bewijs van rechtmatig verblijf

De instructie inzake de verblijfsaantekeningen (stickerinstructie) staat per 1 juli 2019 (WBV 2019/9) opgenomen in de Vc in paragraaf B10/2.2 Vc.

17. Geen EU-duurzaam

De verlening van een EU-duurzaam verblijfsrecht is voorbehouden aan vreemdelingen die gebruik hebben gemaakt van het recht op vrij verkeer van personen en die dus verblijf hebben genoten op grond van richtlijn 2004/38 – rechtstreeks of naar analogie. Verblijf op grond van het arrest Chavez-Vilchez staat los van genoemde richtlijn en kan dus niet leiden tot een EU-duurzaam verblijfsrecht.

18. Chavez-verblijfsrecht tijdelijk van aard

Het Chavez-verblijfsrecht moet worden gelijkgesteld met een tijdelijk verblijfsrecht als bedoeld in artikel 3.5 Vb – dus als bedoeld in artikel 14 Vw¹¹. Dit heeft een aantal gevolgen:

- Met een Chavez-verblijfsrecht kan niet worden voldaan aan artikel 21 lid 1 onder f Vw. Een aanvraag voor een verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd moet dus worden afgewezen.
- Evenmin kan worden voldaan aan artikel 45b lid 1 onder a Vw. Dat betekent dat de aanvraag voor een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen moet worden afgewezen.¹²
- Ook kan een Chavez-verblijfsrecht niet voldoen aan het gestelde in artikel 3.51 lid 1 onder a, 1° Vb.
- Ten slotte staat een Chavez-verblijfsrecht ook aan naturalisatie in de weg omdat met een verblijfsrecht van tijdelijke aard bedenkingen bestaan tegen het verblijf van onbepaalde tijd.

Een Zambrano-verblijfsrecht verschilt in dit opzicht overigens niet van een Chavez-verblijfsrecht: beide verblijfsrechten zijn op de grondslag van artikel 20 VWEU en dus van tijdelijke aard.

19. Verzoeken om advies van andere uitvoeringsorganisaties

Niet alleen de IND is gehouden aanspraken die voortvloeien uit het arrest Chavez-Vilchez te beoordelen. Ook andere uitvoeringsorganisaties houden zich hiermee bezig in het kader van de uitoefening van hun taken. Te denken valt aan de Belastingdienst, de SVB, de gemeentelijke sociale diensten, et cetera. Zij beoordelen de vraag of een persoon recht heeft op bepaalde uitkeringen, toeslagen etc.

¹¹ Zie paragraaf 3.4 van de toelichting bij artikel 8, eerste lid, aanhef en onder b, RWN zoals opgenomen in de handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap:
“Personen, die hun verblijfsrecht ontleen aan artikel 20 van de VWEU kunnen in aanmerking komen voor een verblijfsdocument EU/EER. Bij het verblijfsrecht ontleend aan artikel 20 VWEU valt te denken aan een ouder met een niet-EU nationaliteit, die legaal verblijf heeft gekregen omdat zijn/haar minderjarige Nederlandse kind afhankelijk van deze ouder is en het kind anders genoopt zou zijn het grondgebied van de EU te verlaten. Zie hiervoor ook de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie: HvJ EU 8 maart 2011, C-34/09 (ECLI:EU:C:2011:124) en HvJ EU 10 mei 2017, C-133/15 (ECLI:EU:C:2017:354). Omdat deze derdelander ouders hun verblijfsrecht niet ontleen aan de Richtlijn 2004/38/EG, komen zij niet in aanmerking voor het duurzame verblijfsrecht als bedoeld in die Richtlijn. Zie hiervoor ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 mei 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:1490). Daarnaast wordt dit verblijfsrecht niet aangemerkt als niet-tijdelijk verblijfsrecht in de zin van artikel 3.5, vierde lid, van het Vreemdelingenbesluit. Omdat het verblijfsrecht gebaseerd is op het bestaan van een afhankelijkheidsverhouding met de een minderjarige, welke eindig is, wordt het verblijfsrecht naar zijn aard als tijdelijk aangemerkt. Om die reden is dit verblijfsrecht een verblijfsrecht waartegen bedenkingen bestaan tegen het verblijf van onbepaalde tijd.

¹² Dit betreft overigens een gewijzigd standpunt. Eerder is in zaken geadviseerd geweest om af te wijzen op grond van artikel 45b lid 1 onder b Vw omdat een Chavez-verblijfsrecht werd aangemerkt als een formeel beperkt verblijfsrecht. Die insteek is nu verlaten. Als gevolg van het arrest-Mangat Singh wordt in Nederland het begrip «formeel beperkt verblijfsrecht» enkel nog gebruikt voor de proceduretijd in afwachting van een verblijfsvergunning.

Ook voor deze beoordeling moeten zij (al dan niet door tussenkomst van de IND) nagaan of een persoon verblijfsaanspraken heeft op grond van het arrest. Hiertoe kan de IND worden benaderd met het verzoek om een (deskundigen)advies te geven. Mocht je worden geconfronteerd met een dergelijk verzoek, dan kun je die mailen naar 10.2.g@ind.minvenj.nl.

20. Intrekkingen en vaststellingsbesluiten

Nu het verblijf op grond van het arrest Chavez-Vilchez oftewel op grond van artikel 20 VWEU nog niet is geregeld in een nationaal beleidskader ontbreekt momenteel een nationaalrechtelijke grondslag om een verleend EU-document in te trekken wanneer niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden. Desondanks is het mogelijk om het Chavez-verblijfsrecht te beëindigen, om vast te stellen dat het Chavez-verblijfsrecht is komen te vervallen of dat het verblijfsrecht nooit heeft bestaan.

In geval het gaat om *fraude* en/of *misbruik* is er een unierechtelijk beginsel dat als grondslag kan worden gebruikt voor vaststelling dat het afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU nimmer heeft bestaan en dat het EU-document ten onrechte is verleend en wordt ingetrokken. Zie verder hieronder onder 1.

Voorts volgt uit de jurisprudentie van het HvJ EU¹³ dat artikel 20 VWEU niet afdoet aan de mogelijkheid voor de lidstaten om zich te beroepen op een uitzondering in verband met de handhaving van de openbare orde of de bescherming van de openbare veiligheid. Zie verder hieronder onder 2.

Ten slotte kunnen er is, nu het verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU een declaratoir verblijfsrecht is, vaststellingsbesluiten worden genomen waarin wordt vastgesteld dat het verblijfsrecht is komen te vervallen. Zie verder hieronder onder 3. We willen er op wijzen dat de hieronder onder 3 weergegeven werkwijze nieuw is en hierover dus nog geen rechtspraak of jurisprudentie bestaat. We zullen zelf, door middel van zaken, dat recht moeten maken en daarbij de grenzen moeten opzoeken.

1. Intrekking bij fraude of misbruik

Het is vaste rechtspraak van het HvJ EU¹⁴ dat men in geval van fraude of misbruik geen beroep kan doen op de bepalingen van het Unierecht. Dit beginsel vormt een algemeen beginsel van Unierecht dat van toepassing is, ongeacht of het al dan niet in de Europese of nationale wetgeving is omgezet. De begrippen fraude en misbruik worden hieronder toegelicht.

Fraude kan worden omschreven als bewust bedrog of bewuste misleiding met als doel om op grond van het arrest Chavez-Vilchez verblijf te krijgen. Voorbeelden hiervan zijn vervalsing van documenten of het geven van een onjuiste voorstelling van feiten ten aanzien van de voorwaarden voor het verblijfsrecht. Het kan dan gaan om een 'opzettelijk handelen', zoals het geven van een voorstelling van de feiten die niet overeenstemt met de werkelijkheid, of een 'opzettelijk nalaten', zoals het achterhouden van relevante informatie die bij bekendheid ten tijde van de beslissing op de aanvraag tot afwijzing had geleid.

Misbruik kan worden omschreven als kunstmatig gedrag dat als enig doel heeft om op grond van het arrest Chavez-Vilchez verblijf te krijgen en dat, hoewel er formeel wordt voldaan aan de voorwaarden zoals deze volgen uit het arrest (en zijn neergelegd in B10/2.2 Vc), in strijd is met het doel van het artikel 20 VWEU.

¹³ Zie bijvoorbeeld HvJ EU arrest Rendon Marin, C-165/14.

¹⁴ Zie o.a. HvJ EU arresten Altun, C-359/16 en Cussens, C-251/16.

Het nauwkeurig onderscheiden van beide termen is lastig. Ook het HvJ EU is niet altijd consequent in het gebruik van deze termen. We bevelen daarom aan om in een beschikking steeds te spreken van 'misbruik en/of fraude' en om een keuze voor één van beide begrippen dus achterwege te laten.

Het HvJ EU stelt wel expliciet hoge eisen aan de vaststelling van fraude en misbruik. Volgens het HvJ EU¹⁵ berust de vaststelling van de fraude op een samenstel van bij elkaar passende aanwijzingen waaruit zowel een objectief als een subjectief gegeven blijkt. Vertaald naar de situatie van een aanvraag voor een EU-document op grond van het arrest Chavez, kan dit als volgt worden omschreven:

1. Er is onjuiste informatie verstrekt of een onjuiste voorstelling van feiten gegeven betreffende de voorwaarden voor verkrijging van het verblijfsrecht en/of er is informatie achtergehouden of verzwegen, terwijl de vreemdeling moet hebben geweten dat die informatie van belang is voor de beoordeling over zijn verblijfsrecht en/of er is sprake van een vervalsing van documenten (het objectief element).
2. Aan het verstrekken of achterhouden/verzwijgen van die informatie, aan het geven van een onjuiste voorstelling van feiten of het vervalsen van de documenten (of overleggen van vervalste documenten) moet een bewust handelen ten grondslag liggen. Met andere woorden: de vreemdeling moet bewust misleidend of frauduleus hebben gehandeld (het subjectieve element).

In het vaststellingsbesluit dient duidelijk in de motivering naar voren te komen dat er sprake is van 1 en 2.

Overigens kan het bij het stopzetten van het verrichten van daadwerkelijke zorgtaken nadat het EU-document verkregen is, lastig zijn om te bepalen of er wel of geen sprake is van misbruik en/of fraude. Want, is het verrichten van de zorgtaken gestaakt door gewijzigde omstandigheden die eerder eventueel niet te voorzien waren of niet bedoeld waren? Of is er eigenlijk van het begin af aan geen sprake geweest van het verrichten van zorgtaken en werd er voor de vorm/schijn voor het kind gezorgd? Een zorgvuldig onderzoek en het vergaren van objectieve argumenten en bewijsmiddelen is daarbij cruciaal. Het is aan de besliser om, op grond van de feiten en omstandigheden in de specifieke zaak, te bepalen of er sprake is van misbruik en/of fraude of niet. SUA kan hier geen nadere vuistregels voor geven. Voorts dient bij misbruik en/of fraude te zijn voldaan aan het objectieve en subjectieve element, zoals hiervoor is beschreven.

Bij de vaststelling van fraude en misbruik wordt een (declaratoir) vaststellingsbesluit genomen. In de beschikking wordt vastgesteld dat er nimmer verblijfsrecht is geweest en dat het EU-document ten onrechte is verleend en dat het EU-document wordt ingetrokken.

Er hoeft geen belangenafweging te worden gemaakt.¹⁶ Er wordt niet aan artikel 8 EVRM getoetst, zie verder hieronder onder 'Toetsing al dan niet aan artikel 7 Handvest/8 EVRM'.

¹⁵ Zie bijvoorbeeld HvJ EU arrest Emsland-Stärke GmbH, C-110/99 en arrest O & B, C-456/12.

¹⁶ Hoewel hierover nog geen jurisprudentie bestaat, baseren we dit uitgangspunt op het arrest Halifax (C-255/02) waarin het HvJ EU benadrukt dat men in geval van fraude en misbruik helemaal geen beroep op het Unierecht kan doen. Het HvJ EU benadrukt in dit arrest dat het met name moet gaan om herstel van de situatie. We zien daarom geen ruimte voor een (positieve) belangenafweging.

2. Beëindiging op grond van openbare orde of bescherming van de openbare veiligheid

De beëindiging van het verblijf dient te zijn gebaseerd op het bestaan van een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging voor de openbare orde of de openbare veiligheid¹⁷, gelet op de strafbare feiten die zijn gepleegd door de derdelander die (al dan niet als enige) zorg draagt voor het minderjarige kind.

Bij beëindiging op grond van openbare orde wordt een (constitutief) beëindigingsbesluit genomen. Middels de beschikking wordt het bestaande verblijfsrecht beëindigd. Het beëindigen gebeurt niet met terugwerkende kracht maar per datum beschikking. Er dient een belangenafweging te worden gemaakt. De volgende belangen dienen daarin te worden gewogen:

- het gedrag van de betrokkene;
- de duur en de rechtmatigheid van diens verblijf op het Nederlandse grondgebied;
- de aard en de ernst van het gepleegde strafbare feit;
- de mate van actueel gevaar van de betrokkene voor de samenleving;
- de leeftijd van de betrokken kinderen en hun gezondheidstoestand alsmede hun economische situatie en gezinssituatie.

Er wordt tevens aan artikel 7 Handvest getoetst, zie verder hieronder onder 'Toetsing al dan niet aan artikel 7 Handvest /8 EVRM'.

3. Vaststelling dat het verblijfsrecht is komen te vervallen

Allereerst het volgende. Uit de jurisprudentie van de Afdeling volgt dat het verblijfsrecht van artikel 20 VWEU een rechtstreeks declaratoir recht is: het bestaat of het bestaat niet en de IND kan dat slechts bevestigen. In lijn daarmee kan dus worden vastgesteld dat het recht *niet* bestaat of dat het recht *niet meer* bestaat. In een vaststellingsbesluit wordt tevens het afgegeven EU-document ter bevestiging van het afgeleide verblijfsrecht ingetrokken, omdat er geen afgeleid verblijfsrecht meer is dat kan worden bevestigd. Zo kan worden gesteld dat, evenals bij verblijf op grond van Richtlijn 2004/38/EG, het verblijf van de vreemdeling niet als legaal in de zin van het Unierecht wordt aangemerkt, enkel op grond van het feit dat een EU-document hem geldig is afgegeven.¹⁸

Het afgeleide verblijfsrecht kan, enige tijd na verlening van het EU-document, zijn komen te vervallen omdat niet meer aan de voorwaarden wordt voldaan. Bijvoorbeeld indien er geen zorgtaken meer worden verricht. Dit kan verschillende redenen hebben, zoals langdurig in detentie in Nederland of in het buitenland. Ook is mogelijk dat het kind met de andere ouder Nederland heeft verlaten door emigratie.

Bij vaststelling dat het verblijfsrecht is komen te vervallen, wordt een (declaratoir) vaststellingsbesluit genomen. In de beschikking wordt vastgesteld vanaf welke datum niet meer aan de voorwaarden wordt voldaan en er bijgevolg dan ook geen afgeleid verblijfsrecht meer is op grond van artikel 20 VWEU.

Er hoeft geen belangenafweging te worden gemaakt.¹⁹ Er wordt ambtshalve aan artikel 8 EVRM getoetst als de vreemdeling zich (impliciet of expliciet) beroept op

¹⁷ Zie ook WI 2019/2: Openbare Orde in relatie tot het Unierechtelijk openbare orde criterium.

¹⁸ Vergelijk HvJ EU arrest Petrea, C-184/16.

¹⁹ Dit standpunt wordt gebaseerd op het volgende. Anders dan bij Richtlijn 2004/38/EG is er, in het geval van een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU, geen bepaling die stelt dat het gastland rekening houdt met de individuele situatie van een betrokkene wanneer dit land op het punt staat een verwijderingsmaatregel te nemen. Bovendien gaat het bij Chavez-zaken om een afgeleid verblijfsrecht van de ouder van het kind. Het is niet het recht

het recht om zijn of haar gezins- of privéleven hier te lande uit te oefenen. Zie verder hieronder.

Of systematisch mag worden beoordeeld of Chavez-verblijfsrechten zijn komen te vervallen, is (nog) niet bekend. In het kader van Richtlijn 2004/38/EG zijn systematische beoordelingen in ieder geval expliciet niet toegestaan. Besloten is daarom om de vaststellingsbesluiten voorlopig te beperken tot zaken waarin er sprake is van een concrete individuele indicatie of aanleiding, zoals bijvoorbeeld een uitschrijving BRP.

Bereiken van de 18-jarige leeftijd door het Nederlandse kind

Meerderjarige kinderen worden, anders dan minderjarige, geacht in beginsel in staat te zijn om onafhankelijk van hun ouders hun leven te leiden. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan er tussen het meerderjarige kind en de (derdelands) ouder een zodanige afhankelijkheidsverhouding bestaan dat het meerderjarig kind bij verblijfsweigering aan de ouder gedwongen wordt het grondgebied van de Unie te verlaten, namelijk in geval het meerderjarige kind, gelet op alle relevante omstandigheden, *op geen enkele wijze* kan worden gescheiden van de ouder van wie hij afhankelijk is. Buiten die uitzonderlijke gevallen kan worden aangenomen dat het afgeleide verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU van rechtswege is komen te vervallen zodra het kind meerderjarig is geworden.

Hoewel het over het algemeen niet bekend zal zijn wanneer het kind inmiddels de 18-jarige leeftijd heeft bereikt (immers, hierover zal geen signaal of iets dergelijks binnenkomen), kan in geval het wél bekend is dat het kind meerderjarig is geworden, een vaststellingsbesluit worden verzonden, met de vaststelling dat het verblijfsrecht is komen te vervallen omdat het kind meerderjarig is geworden. Wanneer er, na eerdere verlening van een EU-document op grond van Chavez, een nieuwe EU-aanvraag ter beoordeling voorligt terwijl het kind inmiddels de 18-jarige leeftijd heeft bereikt, is het raadzaam om in de afwijzende beschikking op te nemen vanaf welke datum het declaratoire verblijfsrecht is komen te vervallen vanwege het bereiken van de 18-jarige leeftijd.

Mocht er sprake zijn van een situatie waarin het kind op geen enkele wijze kan worden gescheiden van de ouder van wie hij afhankelijk is, dan wordt verzocht om vóór het slaan van de beschikking contact op te nemen met de auteurs van dit bericht. Zie verder paragraaf 4.2.

Toetsing al dan niet aan artikel 7 Handvest / 8 EVRM

Voor wat betreft de toets aan artikel 7 Handvest / 8 EVRM (recht op gezinsleven) sluiten we aan bij hetgeen hierover ten aanzien van Richtlijn 2004/38/EG wordt gehanteerd als werkwijze:

- Als een vreemdeling vraagt om toetsing aan het EU-recht (ter verkrijging van een bewijs van rechtmatig verblijf of een inschrijving in de vreemdelingenadministratie), toets je niet ambtshalve aan artikel 8 EVRM als uit de toetsing blijkt dat de vreemdeling geen verblijf kan ontlenen aan het EU-recht. Als de vreemdeling van mening is dat hij verblijf kan ontlenen aan artikel 8 EVRM kan hij een aanvraag indienen voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'uitoefenen van het gezins- of privéleven op grond van artikel 8 EVRM'.

van de derdelander ouder zelf dat de kern vormt, maar het recht van het kind (om op het grondgebied van de Unie te mogen verblijven) dat moet worden bevestigd. Ook daarom is een belangenafweging hier niet aangewezen.

- Als je het EU-verblijfsrecht per heden beëindigt en de vreemdeling beroept zich (impliciet of expliciet) op het recht om zijn of haar gezins- of privéleven uit te oefenen, dan beoordeel je of het recht op eerbiediging van het familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie in de weg staat aan verblijfsbeëindiging. De rechten van artikel 7 Handvest stemmen overeen met de rechten die worden gewaarborgd door artikel 8 EVRM. Aan artikel 7 Handvest wordt dezelfde inhoud en reikwijdte toegekend als aan artikel 8 EVRM zoals uitgelegd in de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens. Als je tot de conclusie komt dat artikel 7 Handvest in de weg staat aan beëindiging van het EU-verblijfsrecht, dan laat je het afgeleide EU-verblijfsrecht in stand.
- Als je achteraf vaststelt dat het EU-verblijfsrecht niet meer bestaat omdat het in het verleden van rechtswege is geëindigd, toets je ambtshalve aan artikel 8 EVRM als de vreemdeling zich (impliciet of expliciet) beroept op het recht om zijn of haar gezins- of privéleven hier te lande uit te oefenen. Als op grond van artikel 8 EVRM verblijf moet worden toegestaan, verleen je op grond van artikel 3.6b Vb ambtshalve een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'uitoefenen van het gezins- of privéleven op grond van artikel 8 EVRM'.
- Als je achteraf vaststelt dat het gestelde EU-verblijfsrecht van een vreemdeling nooit heeft bestaan, dan toets je niet ambtshalve aan artikel 8 EVRM als de vreemdeling zich (impliciet of expliciet) beroept op het recht om zijn of haar gezins- of privéleven hier te lande uit te oefenen. Als de vreemdeling van mening is dat hij verblijf kan ontlenen aan artikel 8 EVRM kan hij een aanvraag indienen voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'uitoefenen van het gezins- of privéleven op grond van artikel 8 EVRM'.

21. WBV 2018/4 van toepassing op alle openstaande zaken

Alle openstaande zaken worden getoetst aan B10/2.2 zoals neergelegd in WBV 2018/4 – ook als een aanvraag dateert van 1 juli 2018. Weliswaar staat in artikel 3.103 Vb dat de aanvraag in beginsel wordt getoetst aan het recht dat gold op het tijdstip waarop de aanvraag is ontvangen, maar dat artikel is hier niet van toepassing. WBV 2018/4 is namelijk geen wijziging van de regels maar een verduidelijking van jurisprudentie en toepassing hiervan in het beleid.²⁰ Zie verder de motivering in bijlage 1 bij dit informatiebericht.

22. Casusposities

Hieronder worden de meest voorkomende casusposities besproken waarin sprake is van een derdelandse ouder die verblijf wil bij zijn/haar Nederlandse kind. Beoogd wordt hiermee een handvatten aan te reiken bij de behandeling van deze zaken.

Vanzelfsprekend schrijft het informatiebericht niet dwingend voor wat de uitkomst moet zijn in iedere genoemde casuspositie. De beslismedewerker moet altijd oog blijven houden voor de omstandigheden van het geval.

In casus 11 tot en met 13 worden drie voorbeelden gegeven met betrekking tot verblijfsrecht in een andere lidstaat.

²⁰ Zie uitspraak van 28 januari 2019, Rechtbank Den Haag, Awb 18/7510 en 18/7511 (ECLI:NL:RBDHA:2019:1462).

Casus 1

De andere ouder met de Nederlandse nationaliteit kan of wil niet voor het kind zorgen. De daadwerkelijke verzorging komt voor rekening van de vreemdeling. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

In dit geval zal in de regel ook worden voldaan aan de voorwaarden c en d van B10/2.2: er is sprake van daadwerkelijke verzorging en het is aannemelijk dat tussen de vreemdeling en het kind een zodanige afhankelijkheidsverhouding bestaat dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd.

Casus 2

De vreemdeling en de andere ouder met de Nederlandse nationaliteit hebben een op één lijn met een huwelijk te stellen relatie en delen de daadwerkelijke de zorg voor het kind. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

In dat geval zal in de regel worden voldaan aan de voorwaarden c en d van B10/2.2: er is sprake van daadwerkelijke verzorging en het is aannemelijk dat tussen de vreemdeling en het kind een zodanige afhankelijkheidsverhouding bestaat dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd.

Casus 3

De vreemdeling en de andere ouder met de Nederlandse nationaliteit hebben geen op één lijn met een huwelijk te stellen relatie meer. De andere ouder met de Nederlandse nationaliteit heeft altijd vrijwel alleen gezorgd voor het kind – zowel voor als na de scheiding. De vreemdeling heeft zowel voor als na de scheiding geen of slechts marginale daadwerkelijke zorg- en/of opvoedingstaken jegens het kind verricht. Wel heeft de vreemdeling na de scheiding contact met het kind – al dan niet in het kader van een omgangsregeling – maar dit contact kan niet worden aangemerkt als daadwerkelijke zorg- en/of opvoedingstaken. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

In dat geval wordt niet aan de voorwaarden c en d van B10/2.2 voldaan. De toets kan eventueel ophouden bij de vaststelling dat niet aan voorwaarde c wordt voldaan.

Casus 4

De vreemdeling en de andere ouder met de Nederlandse nationaliteit zijn gescheiden. Toen het huwelijk nog intact was, zorgden beiden voor hun Nederlandse kind. Sinds de scheiding zorgt alleen de andere ouder met de Nederlandse nationaliteit voor het kind. De vreemdeling zou wel voor het kind willen zorgen, maar dat lukt niet omdat zijn ex-partner niet wil meewerken: er is namelijk sprake van een vechtscheiding. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

Als de vreemdeling kan aantonen dat de andere ouder de omgang met het kind frustreert, wordt aangenomen dat aan voorwaarde c van B10/2.2 wordt voldaan. Daarmee is echter nog niet gezegd dat ook aan voorwaarde d van B10/2.2 wordt voldaan. Dat zal per geval moeten worden bezien. Maar het feit dat de vreemdeling voor de scheiding heeft gezorgd voor het kind kan mogelijk een indicatie zijn dat de afhankelijkheidsverhouding zodanig is dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd.

Casus 5

De vreemdeling en de andere ouder met de Nederlandse nationaliteit hebben geen op één lijn met een huwelijk te stellen relatie meer. Toen de relatie nog intact was, zorgden beiden voor hun Nederlandse kind. Sinds de scheiding zorgt alleen de andere ouder met de Nederlandse nationaliteit voor het kind. De vreemdeling laat het sindsdien afweten voor wat betreft de zorgtaken, zonder dat daarvoor een aanwijsbare reden bestaat – zoals de omstandigheid dat de ouder met de Nederlandse nationaliteit de omgang van de derdelands ouder met het kind aantoonbaar frustreert. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

In dat geval wordt niet aan voorwaarde c van B10/2.2 voldaan. Overigens is evenmin waarschijnlijk dat aan voorwaarde d van B10/2.2 wordt voldaan.

Casus 6

De vreemdeling heeft nooit dan wel zeer sporadisch contact met zijn Nederlandse kind onderhouden. Het kind is feitelijk opgevoed door de andere ouder met de Nederlandse nationaliteit. Recent probeert de vreemdeling de banden met het kind aan te halen. De andere ouder met de Nederlandse nationaliteit staat toe dat de vreemdeling zich in meer of mindere mate met de opvoeding van het kind bemoeit. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

Als de opvoedingstaken geen marginaal karakter dragen, wordt aan voorwaarde c van B10/2.2 voldaan. Het is echter niet op voorhand aannemelijk dat aan voorwaarde d van B10/2.2 wordt voldaan: het ligt niet in de rede dat de afhankelijkheidsverhouding tussen vreemdeling en kind zodanig is, dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd. Dit gelet op het recente aanhalen van de banden.

Casus 7

De vreemdeling woont samen met zijn Nederlandse partner. Deze partner heeft minderjarige Nederlandse kinderen uit haar eerdere huwelijk die bij hen inwonen. Die kinderen hebben ook nog contact met hun biologische vader die ze om het weekend zien. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

Hoewel de vreemdeling als stiefvader zorgtaken verricht is niet aannemelijk dat de kinderen, bij de weigering hem verblijf toe te staan, gedwongen zullen worden het grondgebied van de EU te verlaten. Uit de casus blijkt namelijk niet dat de vreemdeling de wettelijke, financiële of affectieve last voor de kinderen draagt. Er wordt dus niet voldaan aan voorwaarde d van B10/2.2.

Casus 8

De vreemdelinge is gehuwd met een Nederlander. Staande het huwelijk worden drie Nederlandse kinderen geboren. De kinderen verblijven sinds hun geboorte met de vreemdelinge in Marokko en zijn nog nooit in Nederland geweest. De Nederlandse vader woont en werkt in Nederland. Dan overlijdt de vader. De moeder besluit zich met de minderjarige kinderen in Nederland te gaan vestigen. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

In dat geval zal in de regel worden voldaan aan de voorwaarden c en d van B10/2.2: er is sprake van daadwerkelijke verzorging en het is aannemelijk dat tussen de vreemdeling en het kind een zodanige afhankelijkheidsverhouding bestaat dat het kind gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie te verlaten als aan de vreemdeling een verblijfsrecht wordt geweigerd. De vreemdelinge kan bij de ambassade een faciliterend visum aanvragen en daarna in Nederland een aanvraag voor een document EU/EER indienen.

Casus 9

Een vreemdelinge met de nationaliteit van een andere EU-lidstaat heeft samen met haar Nederlandse echtgenoot een minderjarig Nederlands kind. De vreemdelinge komt niet in aanmerking voor verblijf op grond van richtlijn 2004/38/EG. Aan de voorwaarden a en b van B10/2.2 wordt voldaan.

Omdat de vreemdelinge geen derdelander is, valt ze reeds daarom niet onder het toepassingsbereik van het arrest Chavez-Vilchez.

Casus 10

De vreemdelinge verblijft illegaal in Nederland. Ze verblijft bij haar Nederlandse echtgenoot. Het echtpaar heeft een kind gekregen dat eveneens de Nederlandse nationaliteit heeft. De vreemdelinge heeft geen paspoort. Ook heeft zij haar identiteit en nationaliteit niet op een andere wijze ondubbelzinnig aangetoond. De vreemdelingen is degene die voornamelijk voor het kind zorgt.

In dit geval wordt niet voldaan aan voorwaarde a van B10/2.2.

Casus 11 (*declaratoir verblijfsrecht, aannemelijk dat het verblijfsrecht in de andere lidstaat niet langer bestaat*)

Stel dat de derdelandse ouder weliswaar een verblijfsrecht had in een andere lidstaat, maar dit verblijfsrecht was gebaseerd op Richtlijn 2004/38/EG (de Richtlijn voor vrij verkeer) en het betrof een afgeleid verblijfsrecht als familielid van de Nederlandse ouder die in de andere lidstaat gebruik maakte van dat recht op vrij verkeer en vervolgens is teruggekeerd naar Nederland. In een dergelijk geval kan niet worden gezegd dat er nog verblijfsaanspraken in die andere lidstaat bestaan. In dat geval namelijk mag aangenomen worden dat, indien de Nederlandse ouder is teruggekeerd naar Nederland en het hoofdverblijf in Nederland heeft gevestigd, het afgeleid verblijfsrecht op grond van Richtlijn 2004/38/EG van de derdelands ouder in de andere lidstaat is komen te vervallen. Dat terugkeren en vestigen van het hoofdverblijf van die Nederlandse ouder kan worden afgeleid uit een nieuwe inschrijving in de BRP. Heeft de Nederlandse ouder zich echter nimmer uitgeschreven bij vertrek uit Nederland, dan kan gevraagd worden om een uitschrijving van die Nederlandse ouder in de woonplaats (van die andere lidstaat) waar het recht op vrij verkeer werd uitgeoefend. Dit, om aan te laten tonen dat de Nederlander het hoofdverblijf daadwerkelijk heeft terug verplaatst naar Nederland.

Let wel, in geval de Nederlandse ouder gebruik heeft gemaakt van het recht op vrij verkeer en samen met de derdelands ouder enige tijd in een andere lidstaat is verbleven, is de kans groot dat er - bij terugkeer in Nederland - sprake is van een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 21 VWEU. In dat geval dient aan de derdelands ouder een EU-document op die grond te worden verleend en het verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU (het arrest Chavez-Vilchez) te worden afgewezen!

Casus 12 (*declaratoir verblijfsrecht, variatie op voorbeeld 1, uitkomst afhankelijk van de overgelegde bewijsmiddelen*)

Stel dat de derdelandse ouder een verblijfsrecht had in een andere lidstaat, gebaseerd op Richtlijn 2004/38/EG (de Richtlijn voor vrij verkeer), en het een afgeleid verblijfsrecht betrof als familielid van bijvoorbeeld zijn/haar eigen ouder die nog steeds verblijft in die andere lidstaat. In dat geval komen die afgeleide verblijfsrechten niet zo maar te vervallen. Indien de hoofdverblijfgever nog steeds in de betreffende lidstaat verblijft, is er - anders dan in het eerste voorbeeld - geen

sprake van vervallen van het verblijfsrecht door het vertrek van de verblijfgever uit de lidstaat.

Er kunnen dan echter, naast het vertrek van hoofdverblijfgever, nog wel andere redenen zijn voor het vervallen van het verblijfsrecht in die andere lidstaat, zoals langdurig vertrek uit die lidstaat. Als de derdelands ouder bijvoorbeeld inmiddels duurzaam verblijf heeft in de andere lidstaat op grond van Richtlijn 2004/38/EG vervalt dat duurzame verblijfsrecht in beginsel pas na afwezigheid van twee jaar. Of mogelijk heeft de betreffende lidstaat Richtlijn 2004/38/EG zelfs nog ruimer geïmplementeerd in het eigen nationale recht. Het is dan aan de derdelands ouder om aan te tonen dat hij/zij in de andere lidstaat geen verblijfsrecht meer heeft, ongeacht hoe lang hij/zij stelt weg te zijn. Want, is er daadwerkelijk sprake van verplaatsing hoofdverblijf of staat hij/zij daar ook nog ingeschreven? In zo'n situatie zou bijvoorbeeld ook om uitschrijving in de registers van de woonplaats in de andere lidstaat kunnen worden gevraagd of, nog beter, een verklaring van de autoriteiten van die lidstaat dat hij/zij geen verblijfsrecht meer heeft aldaar.

Casus 13 (*constitutief verblijfsrecht, aannemelijk dat het verblijfsrecht in de andere lidstaat nog wél bestaat*)

Stel dat de derdelander ouder een reguliere verblijfsvergunning, een asielvergunning of een langdurig ingezetene status heeft in een andere lidstaat, die nog geldig is en gedurende de procedure nog geldig zal zijn. In dat geval hoeft niemand de Unie te verlaten. Wanneer door de vreemdeling (of referent) betoogd wordt dat het familie- en gezinsleven met het Nederlandse minderjarige kind niet in die andere lidstaat uitgeoefend kan worden (om welke reden dan ook) is het standpunt dat dat - hoe dan ook - niet kan leiden tot de vaststelling dat er sprake is van een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU. Immers, anders dan bijvoorbeeld in het arrest Rendon Marin is er dan geen sprake van een situatie dat verblijfsweigering van de ouder tot het gevolg heeft dat die ouder, en daarmee ook het Nederlandse kind, gedwongen wordt het grondgebied van de EU te verlaten.

Dit neemt niet weg dat er wel sprake kan zijn van een situatie dat het gezinsleven daadwerkelijk niet in de andere lidstaat waar de derdelands ouder een verblijfsvergunning heeft kan worden uitgeoefend of dat bijvoorbeeld het Nederlandse kind gebonden is aan Nederland. In dat geval kunnen die omstandigheden van belang zijn in het kader van artikel 8 EVRM en betrokken worden in een aanvraag voor een verblijfsvergunning op die grond. Want of de derdelands ouder verblijf heeft in het kader van artikel 8 EVRM wordt niet in een aanvraag voor een EU-document op grond van Chavez getoetst. In de beschikking kan opgemerkt worden dat betrokkene, indien hij/zij van oordeel is verblijf te moeten worden toegestaan op grond van artikel 8 EVRM (vanwege de objectieve of subjectieve belemmering om het gezinsleven elders in EU uit te oefenen), een aanvraag voor een reguliere verblijfsvergunning op grond van artikel 8 EVRM dient in te dienen. Een beroep op artikel 8 EVRM kan immers nooit leiden tot afgifte van het EU-document.

23. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met JZST, DMB, RVN en A&B.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/93 Inzicht in het intrekingsproces asiel

Kenmerk (digijust)

Hoofdtak Asiel

InformIND Thema **Vw 29 Inwilligingsgronden, Vw30a niet ontvankelijk, Vw 30b Kennelijk ongegrond, Vw 31 Ongegrond, Asielprocedure, beoordeling asielrelaas (vh Geloofwaardigheid), Herhaalde aanvragen/Opvolgende aanvragen/ eendagstoets, vergunning voor verblijf Asiel**

Relatie met WI 2017/1 (DV), QRC Fraude- en handhavingssignalen INDiGO; bijlage bij WI 2017/1 (DV); IB 2019/126 WI 2019/15; IB 2020/62; IB 2020/45; IB 2020/92

Geldig vanaf 02-07-2020

Geldig tot en met 02-01-2021

1. Aanleiding

Uit de zaken die voorgelegd worden aan de unit Herbeoordelen in Zwolle, is gebleken dat niet altijd duidelijk is wat er nodig is om tot een herbeoordeling of intrekking van een asielvergunning over te gaan. Met dit IB wordt getracht iets meer inzicht te geven in de (on)mogelijkheden van intrekkingen en wat men in eerste aanleg beter wel en beter niet kan doen.

2. Verwachting

Dit IB blijft geldig tot er nieuw beleid of een beleidskader ontstaat voor intrekkingen. Dit IB dient als naslagwerk voor de beslisdirectie.

3. Inhoud/Toelichting

Dit IB is bedoeld voor beslissers in asiel- en nareisprocedures die meer willen weten over het herbeoordelingsproces en wat hierbinnen wel en niet mogelijk is. Het informatiebericht gaat in op de volgende onderwerpen:

- 3.1 Algemeen, inclusief wettelijk kader;
- 3.2 het intrekingsproces;
- 3.3 Handhavingsspectief;
- 3.4 intrekkingen
- 3.5 nareisvergunningen;
- 3.6 hoe te handelen/ melden van signalen.

3.1 Algemeen

In de Kwalificatierichtlijn is neergelegd wanneer een op basis van die richtlijn verleende vergunning ingetrokken kan worden, evenals wanneer deze ingetrokken moet worden. Dit is in Nederland uitgewerkt in verschillende wetsartikelen. In Nederland zijn de intrekkingen voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd neergelegd in artikel 32 Vw. Het eerste lid van artikel 32 Vw luidt als volgt:

De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 kan worden ingetrokken dan wel de aanvraag voor verlenging van de geldigheidsduur ervan kan worden afgewezen indien:

- a. de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel gegevens heeft achtergehouden terwijl die gegevens tot afwijzing van de oorspronkelijke aanvraag tot het verlenen of verlengen zouden hebben geleid;
- b. de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde of nationale veiligheid;
- c. de grond voor verlening, bedoeld in artikel 29, is komen te vervallen;
- d. de vreemdeling zijn hoofdverblijf buiten Nederland heeft gevestigd;
- e. het een vergunning betreft die is verleend aan een gezinslid als bedoeld in artikel 29, tweede lid, en dat gezinslid niet of niet langer een werkelijk huwelijks- of gezinsleven onderhoudt met de vreemdeling, bedoeld in het artikel 29, eerste lid.

Voor asielvergunningen voor onbepaalde tijd kan de wettelijke grondslag gevonden worden in artikel 35 Vw. Het eerste lid van artikel 35 luidt als volgt:

De verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd als bedoeld in artikel 33 kan worden ingetrokken indien:

- a. de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel gegevens heeft achtergehouden terwijl die gegevens tot afwijzing van de aanvraag tot het verlenen of verlengen zouden hebben geleid;
- b. de vreemdeling bij onherroepelijk geworden rechterlijk vonnis is veroordeeld wegens een misdrijf waartegen een gevangenisstraf van drie jaren of meer is bedreigd, dan wel hem terzake de maatregel, bedoeld in artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht, is opgelegd;
- c. de vreemdeling zijn hoofdverblijf buiten Nederland heeft gevestigd;
- d. de vreemdeling een gevaar vormt voor de nationale veiligheid.

Deze intrekingsgronden worden voorts verder uitgewerkt in het Vb, VV en de Vc. Verderop in dit IB zal per intrekingsgrond (par. 3.4) aanvullende informatie over de (on)mogelijkheden gegeven worden. Tevens heeft de AbRvS enkele belangrijke uitspraken gedaan over de mogelijkheden voor het intrekken van asielvergunningen¹.

3.2 Het intrekking proces

De intrekkingprocedure is complex en leidt lang niet altijd tot een daadwerkelijke intrekking. Dat heeft een aantal oorzaken, deze worden hieronder toegelicht.

Bewijslast

De belangrijkste oorzaak is het verschil in de bewijslast ten opzichte van de asielprocedure. Bij de asielaanvraag (of nareis aanvraag) moet de vreemdeling zelf aannemelijk maken dat hij bescherming nodig heeft, bij een intrekking is juist de IND aan zet om aannemelijk te maken dat de intrekking grond zich voordoet. Dat betekent bijvoorbeeld dat nieuwe informatie voldoende concrete en 'harde' inhoud moet hebben. De inhoud van bijvoorbeeld een klikbrief voldoet daar vaak niet aan. De omstandigheid dat de bewijslast bij de IND ligt voor het intrekken van een asielstatus komt onder meer voort uit het feit dat er eerder geoordeeld is dat de vreemdeling de bescherming van de Nederlandse autoriteiten behoeft. Het

¹ Hierbij valt te denken: RVS 9 november 2009 (ECLI:NL:RVS:2009:BK3313); RVS 2 juni 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1550); RVS 17 juni 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1779); RVS 10 januari 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:66); RVS 10 december 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:4132)

vervolgens weer intrekken van deze bescherming is een ingrijpende maatregel. Dit maakt ook dat de intrekking uitvoeriger gemotiveerd moet worden dan een afwijzing in een eerste (danwel herhaalde) asielaanvraag.

Toetsing

Bij een intrekking dient veelal zowel ex-tunc² als ex-nunc³ getoetst te worden. Bij een intrekking op grond van artikel 32, eerste lid, onder a of c, Vw (onjuiste gegevens (zie par. 3.4.1) en openbare orde (zie par. 3.4.2)) vindt er geen (volle) ex-tunc toets plaats, desalniettemin zijn deze intrekkingszaken lastig om onderbouwd te krijgen. Wel dient altijd getoetst te worden of er een reëel risico op ernstige schade bestaat bij terugkeer naar het land van herkomst. Indien dit risico aanwezig is kan, ook al wordt de vergunning bijvoorbeeld wel ingetrokken op grond van de openbare orde, desondanks niet uitgezet worden. Bij het intrekkingsproces komt het vaker voor dat een vergunning wel kan worden ingetrokken, maar dat wegens een objectieve terugkeer belemmering (reëel risico op ernstige schade) er niet overgegaan kan worden tot een uitzetting door de DT&V.

Ambtshalve toets

Daarnaast dient bij een intrekking onder meer altijd aan 8 EVRM (zie hieromtrent ook WI 2019/15) getoetst te worden. Aangezien de vreemdeling in Nederland (al enige tijd) rechtmatig verblijf geniet is dit een zwaardere toets dan bij eerste aanleg en is er ook meer kans dat de vreemdeling hierdoor in aanmerking komt voor een status op grond van 8 EVRM. In hoeverre dit ertoe leidt dat een intrekking moeilijker te motiveren valt verschilt per intrekkingsgrond, desalniettemin is het een uitvoerige toets waarbij zwaar weegt dat de vreemdeling (al geruime tijd) rechtmatig verblijf in Nederland heeft.

3.3 Handhavingsperspectief

3.3.1 Informatie die al bekend was ten tijde van de inwilliging

Het belangrijkste uitgangspunt is dat, informatie die al bekend was ten tijde van de asielprocedure, maar om welke reden dan ook niet tot een afwijzing heeft geleid, slechts in zeer uitzonderlijke gevallen kan leiden tot de intrekking van een eerder verleende asielvergunning. Doorgaans zal daarom pas een herbeoordelingsonderzoek worden opgestart wanneer sprake is van nieuwe informatie die erop duidt dat er (mogelijk) een intrekkingsgrond aanwezig is.

Zonder nieuwe informatie is het bijvoorbeeld veelal niet mogelijk om een vergunning in te trekken omdat bij nader inzien het asielrelaas over bijvoorbeeld een bekering of de seksuele gerichtheid toch niet geloofwaardig lijkt. Indien bij de nareisprocedure twijfel ontstaat over de asielmotieven, maar er geen novum is waardoor deze twijfel ontstaat, betekent dit dan veelal ook dat er geen grond is om een herbeoordelingsonderzoek op te starten. Het is daarom van belang om tijdens de asielprocedure alert te zijn op signalen die duiden op een ongeloofwaardig relaas, en die signalen reeds dan te onderzoeken.

Het kan ook voorkomen dat er bij de inwilliging bijvoorbeeld een visumaanvraag met andere personalia over het hoofd is gezien, wat later aan het licht komt. Het hangt van de omstandigheden van de zaak af of dit tot een intrekking van de vergunning kan leiden. Het is wel echter goed om dergelijke zaken voor te leggen aan unit herbeoordelingen.

² Volgens het beleid dat gold ten tijde van de aanvraag. Was er destijds wellicht ook een aanleiding om asielbescherming te verlenen op een andere grond.

³ Volgens het geldende beleid ten tijde van de herbeoordeling. De vraag die hierbij beantwoord moet worden is of de vreemdeling nu nog in aanmerking komt voor asielbescherming.

3.3.2 *(Toegedichte) LHBTI/bekering of politieke opposant*

Veel zaken die worden voorgelegd zijn zaken waarin er twijfel is ontstaan over de geloofwaardigheid van de bekering of de seksuele gerichtheid op grond waarvan de asielaanvraag is ingewilligd. Geadviseerd wordt om deze zaken altijd aan team herbeoordelingen voor te leggen. Dit zijn echter zeer moeilijke zaken om in te trekken.

Vaak is het tijdens de asielprocedure al lastig om het relaas op geloofwaardigheid te beoordelen wanneer de vreemdeling aanvoert dat hij bekeerd, politiek actief of LHBTI is. Een vergunning intrekken omdat de verklaringen hierover niet (langer) geloofwaardig zijn, is doorgaans nog lastiger. Allereerst moet sprake zijn van nieuwe informatie (die tijdens de inwilliging nog niet bekend was) die erop duidt dat de vreemdeling onjuiste informatie heeft verstrekt over zijn bekering, geaardheid of politieke overtuiging. Daarnaast ligt de bewijslast bij de IND om aan te tonen dat op basis van die nieuwe informatie de verklaringen van de vreemdeling over zijn bekering, geaardheid of politieke overtuiging niet (langer) geloofwaardig zijn. In geval van LHBTI is het krijgen van een kind na de inwilliging bijvoorbeeld op zichzelf niet een signaal op basis waarvan de seksuele gerichtheid alsnog ongeloofwaardig kan worden geacht en de vergunning kan worden ingetrokken.

Wanneer er sprake is van een geloofwaardig bevonden toedichting en dit ook de reden is dat de aanvraag is ingewilligd kan de vergunning niet ingetrokken worden omdat betrokkene niet geloofwaardig LHBTI, bekeerd of politiek actief is. Immers was dit ook niet de reden voor de inwilliging, maar lag de motivatie in het feit dat anderen dit geloofden dan wel dat de vreemdeling zo gezien wordt. De vergunning kan daarom niet worden ingetrokken wanneer de vreemdeling niet daadwerkelijk bekeerd, LHBTI, of politiek actief is. Er is dan ook geen mogelijkheid om bij de intrekking te stellen dat er sprake was van onjuiste gegevens of mogelijk vervallen verleningsgrond. Dit maakt dan ook dat het essentieel is dat de minuut goed gevuld wordt, zodat duidelijk is wat precies de inwilligingsgrond is.

3.3.3 *Inwilliging onder voorbehoud*

Juridisch gezien kan er niet ingewilligd worden onder voorbehoud. Desondanks wordt in bijvoorbeeld IB 2020/45 ‘Coronamaatregelen met betrekking tot VA zaken’ wel melding gemaakt van het verlenen van een asielvergunning terwijl er nog een onderzoek loopt. Voor deze optie kan gekozen worden wanneer vooralsnog geen contra-indicaties bestaan, de beslistermijn is verstreken en er sprake is van lopende dwangsommen. Hoewel er dus voor deze optie gekozen kan worden is het wel van belang om te realiseren wat dit betekent en dat dit niet tot een makkelijker intrekking kan leiden. Hieronder wordt derhalve e.a. toegelicht.

Indien een aanvraag onder voorbehoud wordt ingewilligd dient dit meer ter waarschuwing, dat als uit onderzoek informatie naar voren komt waardoor de verleningsgrond niet meer van toepassing is er kan worden ingetrokken. Dit betekent dan ook dat het om informatie moet gaan die (nog) niet bekend was op het moment van inwilligen. Deze waarschuwing dient ter weerspreking van een eventueel beroep op het vertrouwensbeginsel, maar betekent niet dat in alle gevallen intrekking met succes plaats zal kunnen vinden. Er dient immers alsnog de normale intrekkingsprocedure gevolgd te worden.

Indien men over zou willen gaan tot een inwilliging onder voorbehoud i.v.m. een lopende strafzaak, verdient het aanbeveling om altijd de beslistermijn zo lang als mogelijk te verlengen.⁴ Daarnaast kan altijd contact gezocht worden met het OM

⁴ Dat is mogelijk op grond van artikel 42, vierde lid, onder a, Vw, conform C1/2.3 Vc onder Openbare Orde.

met het verzoek de zaak naar voren te halen, zodat de uitkomsten van de strafzaak betrokken kunnen worden bij de beoordeling van de asielaanvraag.

Indien men over zou willen gaan tot een inwilliging onder voorbehoud i.v.m. een lopend onderzoek naar een tweede nationaliteit of persoonsgegevens, is het raadzaam hier contact over op te nemen met de Frontdesk van de unit Herbeoordelen. Zij kunnen dan een betere inschatting geven of het in dit geval wenselijk is om tot een inwilliging onder voorbehoud over te gaan. Indien uit een onderzoek komt dat de vreemdeling een andere (of tweede) nationaliteit heeft of dat er sprake is van onjuiste persoonsgegevens, vormt dit nog wel altijd een intrekkingsgrond, en zal er altijd een intrekkingsprocedure worden gestart.

Daarnaast is het belangrijk dat, ook wanneer een aanvraag onder voorbehoud wordt ingewilligd, het onderzoek doorloopt. Wanneer vervolgens op basis van de onderzoeksresultaten aanleiding bestaat om aan te nemen dat de vergunning mogelijk ten onrechte was verleend, dient unit Herbeoordelen hierover te worden geïnformeerd. Unit Herbeoordelen kan vervolgens besluiten een intrekkingsprocedure op te starten. Indien een zaak onder voorbehoud is ingewilligd gelden alle rechten en plichten die ook bij een 'normale' inwilliging gelden. Dit betekent dat ook de nareisprocedure gevolgd dient te worden.

3.4 Intrekkingsgronden

3.4.1 Onjuiste gegevens⁵

Op grond van de kwalificatierichtlijn⁶ **moet** de IND een vergunning intrekken als de vreemdeling informatie heeft achtergehouden of onjuiste gegevens heeft ingebracht. Dit is in ons beleid als volgt vertaald: *"de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt of gegevens achter heeft gehouden die tot afwijzing van de oorspronkelijke aanvraag zouden hebben geleid."*

Zoals hiervoor al is toegelicht dient er sprake te zijn van nieuwe informatie, die nog niet bekend was ten tijde van de inwilliging om over te gaan tot een intrekking. Dit betekent dan ook bijvoorbeeld dat als bij de inwilliging al bekend is dat betrokkene ook bekend staat met een andere geboortedatum, maar dit niet tot een afwijzing heeft geleid, dit veelal niet kan leiden tot een intrekking. Dit geldt eveneens voor andere elementen die mogelijk onjuist zijn. Hier zijn natuurlijk uitzonderingen op, maar dan moet men tijdens de intrekking wel kunnen beargumenteren waarom deze informatie nu aanleiding is tot intrekking, terwijl dit niet een inwilliging in de weg stond.

3.4.2 Openbare orde of nationale veiligheid⁷

Op grond van de Kwalificatierichtlijn⁸ **kan** een vergunning ingetrokken worden in verband met de veiligheid in de lidstaat. Een verblijfsvergunning asiel kan worden ingetrokken op grond van de openbare orde. Net als bij een afwijzing van een (herhaalde) asielaanvraag geldt hierbij hetgeen opgenomen is in paragraaf C2/7.10.1 Vc over de invulling van het (bijzonder) ernstig misdrijf criterium. Voorts dient voor een intrekking ook altijd nog beoordeeld te worden of de lat van de glijdende schaal (zoals neergelegd in art. 3.86 Vb) behaald is. Hiervoor is van

5 De wettelijke en beleidsmatige grondslag hieromtrent is neergelegd in artikel 32, eerste lid, onder a, Vw en C2/10.2 Vc. Voor de onbep is dit geregeld in artikel 35, eerste lid, onder a, Vw en C5/4 Vc.

6 Artikel 14, derde lid sub b Kwalificatierichtlijn voor een vluchtelingenstatus en artikel 19, derde lid, sub b Kwalificatierichtlijn voor subsidiaire beschermingsstatus.

7 De wettelijke en beleidsmatige grondslag hieromtrent is neergelegd in artikel 32, eerste lid, onder b, Vw en C2/10.3 Vc. Voor de onbep is dit geregeld in artikel 35, eerste lid, onder b, Vw en C5/4 Vc.

8 Artikel 14, vierde lid, sub a en b Kwalificatierichtlijn voor een vluchtelingenstatus en artikel 19, vierde lid, sub a en b Kwalificatierichtlijn voor subsidiaire beschermingsstatus.

belang dat de veroordeling voor een misdrijf onherroepelijk is. Dit kan er toe leiden, dat ook al is een vreemdeling in eerste aanleg veroordeeld voor een misdrijf, het nog lang kan duren voordat zijn vergunning daadwerkelijk wordt ingetrokken. Immers kan de vreemdeling (evenals het OM) nog in beroep tegen de uitspraak en is er dan nog geen sprake van onherroepelijkheid. Wel kan altijd in contact getreden worden met het OM teneinde hen te verzoeken deze zaak naar voren te halen, en kan ook de beslistermijn maximaal worden verlengd. Dit is overigens ook bij een eerste of herhaalde asielaanvraag mogelijk.

Wanneer er in zaken een mogelijk gevaar voor de nationale veiligheid speelt, of je dit vermoedt, is het zaak om contact op te nemen met Unit Speciale Zaken (USZ). Als er sprake is van een (mogelijk) gevaar voor de nationale veiligheid behandelt USZ deze zaken.

Een nareis vergunning, artikel 29 tweede lid of 8 EVRM, is geen vergunning die zijn basis heeft in de Kwalificatierichtlijn- maar in de gezinsherenigingsrichtlijn. De bepalingen die in de Kwalificatierichtlijn zijn neergelegd gelden dan ook niet voor deze vergunningen. Voor meer informatie omtrent de mogelijkheden van intrekken van deze vergunningen wordt verwezen naar IB 2019/129.

3.4.3 Vervallen verleningsgrond⁹

Op grond van de Kwalificatierichtlijn **moet** de IND een herbeoordelingstraject starten als de omstandigheden zoals bedoeld in artikel 11 (bij vluchtelingenstatus) resp. 16 (bij subsidiaire bescherming) Kwalificatierichtlijn zich voordoen. In Nederland is dit alleen mogelijk voor een bepaalde tijd status, en is dit neergelegd in artikel 32 eerste lid onder c Vw.

Er zijn meerdere situaties of omstandigheden die onder de intrekkinggrond vervallen verlengingsgrond kunnen worden geschaard. Een aanpassing van het landenbeleid en actieve herbeoordeling als gevolg hiervan (bijvoorbeeld WBV 2020/1 landenbeleid Sudan), of een vreemdeling die teruggereisd is naar LvH zijn voorbeelden van omstandigheden waardoor mogelijk de grond voor verlening is komen te vervallen. Vervallen verleningsgrond kan bijvoorbeeld ook van toepassing zijn bij een nareisvergunning, als de vergunning van de hoofdpersoon is ingetrokken, zie ook paragraaf 3.5 van dit IB.

Wanneer een vreemdeling terugreist naar het land van herkomst, wordt al gauw verondersteld dat de asielvergunning kan worden ingetrokken. Dit lijkt een zeer voor de hand liggende conclusie, maar de uitvoering hiervan is helaas niet altijd zo zwart wit. De jurisprudentie en de Kwalificatierichtlijn hebben deze intrekkinggrond ook verder ingevuld, waardoor de enkele terugreis onvoldoende is om tot een intrekking over te gaan. Indien je vermoedt dat in een geval sprake is van een intrekkinggrond omdat de vreemdeling is teruggekeerd naar LvH is het wenselijk om contact op te nemen met de frontdesk van de unit Herbeoordelen.

Belangrijk om te realiseren is dat:

- er voor het intrekken van een vluchtelingenstatus sprake van moet zijn dat de vreemdeling zich weer onder de bescherming van de autoriteiten van het land van herkomst heeft gesteld.
- Voor het intrekken van een subsidiaire status moet sprake zijn van een situatie waarin de omstandigheden op grond waarvan de subsidiaire bescherming is verleend, niet langer bestaan, of zodanig zijn gewijzigd dat deze bescherming niet langer nodig is.

⁹ De wettelijke en beleidsmatige grondslag hieromtrent is neergelegd artikel 32, eerste lid, onder c, Vw en C2/10.4 Vc. Vervallen verleningsgrond is niet opgenomen als intrekkinggrond voor onbepaalde tijd vergunningen.

Ten slotte kan terugkeer naar het land van herkomst ook aanleiding vormen voor een intrekking wanneer deze niet te rijmen valt met de eerder geloofwaardig geachte vrees en dit dus duidt op ongeloofwaardigheid van het asielrelaas. In dat geval is echter niet sprake van de intrekking grond vervallen verleningsgrond, maar van onjuiste gegevens. Ook hier geldt dat de bewijslast bij de IND ligt zoals toegelicht in par. 3.2.

3.4.4 Verplaatsen hoofdverblijf¹⁰

Verplaatsen hoofdverblijf is geen intrekking grond in de Kwalificatierichtlijn. Zuiver nationale vergunningen kunnen wel ingetrokken worden op grond van deze bepaling in de Vreemdelingenwet. Voor verblijfsvergunningen asiel die verleend zijn op grond van artikel 29, eerste lid onder a en b, Vw kan verplaatsen hoofdverblijf alleen aanleiding geven tot een intrekking als beargumenteerd kan worden dat er sprake is van vervallen verleningsgrond. De moeilijkheden en gevoeligheden bij het intrekken van een verblijfsvergunning asiel op dit punt zijn uitgewerkt in IB 2019/126.

3.5 Nareis vergunningen / Artikel 29, tweede lid, Vw vergunningen

Een asielvergunning afgegeven op grond van artikel 29, tweede lid, Vw kan op basis van al de hierboven genoemde gronden worden ingetrokken. De mogelijkheid bestaat echter dat de houder van een tweede lid status na het inreizen in Nederland aanspraak kan maken op een zelfstandige asielvergunning. Hetgeen bij een intrekking altijd getoetst moet worden.

Een voorbeeld hiervan is meerderjarige kinderen van Syrische vergunninghouders die na aankomst in Nederland getrouwd blijken te zijn en een eigen gezin blijken te hebben. Hun nareis status kan dan worden ingetrokken op grond van het verstrekken van onjuiste gegevens, maar zij komen op grond van hun nationaliteit (doorgaans) in aanmerking voor een zelfstandige asielvergunning. Wanneer een vermoeden bestaat dat bij de aanvraag onjuiste gegevens worden verstrekt, is het dus van belang deze signalen reeds ten tijde van de aanvraag te onderzoeken. Dit geldt eveneens wanneer sprake is van overige signalen die zouden kunnen leiden tot het niet verlenen danwel intrekken van de nareis status.

3.5.1 *De huwelijks- of gezinsleven is verbroken*

Een intrekking grond die uitsluitend wordt toegepast bij tweede lid vergunningen is dat de referent en de houder van de tweede lid status niet of niet meer een werkelijk huwelijks- of gezinsleven onderhouden. IB 2020/92 'Werkwijze naar aanleiding van afdelingsuitspraken verplaatsing hoofdverblijf en samenwonenvereiste en werkwijze onderzoeken van werkelijk huwelijks of gezinsleven' geeft meer handvatten over hoe dit kan worden vastgesteld. Bij een intrekking op deze grond moet echter ook nog altijd gekeken worden of de statushouder op zelfstandige gronden in aanmerking dient te komen voor een asielstatus. Dit betekent dan ook dat het goed mogelijk is dat, ondanks dat het gezinsleven is verbroken, de vreemdeling alsnog een verblijfsvergunning (asiel) behoudt/verkrijgt.

Niet langer voldoen aan samenwoningsvereiste/ Verplaatsen hoofdverblijf

Het enkele feit dat de nareiziger en de referent niet op hetzelfde adres wonen is niet voldoende om over te gaan tot een intrekking. Er moet altijd nog worden bepaald of het feitelijke huwelijks- of gezinsleven is verbroken, zoals hiervoor reeds is toegelicht. Dit is dan ook altijd nog een individuele toets.

4 Hoe te handelen

¹⁰ De wettelijke en beleidsmatige grondslag hieromtrent is neergelegd in artikel 32, eerste lid, onder c, Vw en C2/10.4 en C2/10.5 Vc. Voor de onbep is dit geregeld in artikel 35, eerste lid, onder c, Vw en C5/4 Vc.

Indien mogelijk geniet het tijdens de asielprocedure in geval van lopende onderzoeken de voorkeur om de uitkomsten van onderzoeken zo veel mogelijk af te wachten, en waar mogelijk de beslistermijnen te verlengen. Indien dit niet mogelijk is, kan in individuele gevallen een (inwilligend) besluit genomen worden, ook al kan dit betekenen dat de verleende vergunning niet meer ingetrokken kan worden. Daarnaast is het zaak om zoveel mogelijk signalen die mogelijk tot een afwijzing kunnen leiden, goed te onderzoeken tijdens de asielprocedure en die daar juist in het besluit te betrekken.

Nu in de toekomst meer aandacht zal worden besteed aan het intrekken van eerder verleende statussen is het van essentieel belang dat de minuten goed gevuld worden. Zo moet het duidelijk terug te vinden zijn wat tijdens de asielprocedure geloofwaardig of aannemelijk bevonden is en wat eventueel niet getoetst is. Ook moet duidelijk zijn op welke grond ingewilligd is. Was er sprake van 15c of kwetsbare minderheidsgroep bijvoorbeeld. Het is het van belang dat, als de gebruikelijke toets-volgorde¹¹ is losgelaten, dit ook blijkt uit de minuut. Hiermee wordt bedoeld dat wanneer er een algemene inwilligingsgrond (15c) is, maar er desondanks verder is gekeken naar individuele omstandigheden (zoals kwetsbare minderheid) dit duidelijk uit de minuut moet blijken. Het verkorte horen en daarmee versneld inwilligen is voor de unit Herbeoordelen een complicerende factor, nu in deze zaken meestal geen uitgebreide geloofwaardigheidsbeoordeling is gedaan.

4.1 Wanneer meld ik een zaak bij intrekkingen?

Als er een signaal is op basis waarvan je van mening bent dat de verblijfsvergunning ingetrokken moet worden, of waarbij je hier aanknopingspunten toe constateert, is het belangrijk dit signaal te melden bij de unit Herbeoordelen. Belangrijk hierbij is om zoveel mogelijk informatie aan te geven. In bijzonder is het van belang om aan te geven wat het novum is, en sinds wanneer dit bekend is. Unit Herbeoordelen beoordeelt vervolgens of er op basis van dat signaal een intrekkingprocedure moet worden opgestart. Bij deze beoordeling wordt onder andere gekeken naar de kansrijkheid van een daadwerkelijke intrekking op basis van het signaal. Een signaal zal dan ook niet altijd leiden tot het opstarten van een intrekkingprocedure. Daarnaast zal het opstarten van een intrekkingprocedure niet altijd leiden tot een daadwerkelijke intrekking van de asielvergunning. Dit neemt echter niet weg dat het melden van een signaal altijd op prijs wordt gesteld.

Signalen voor intrekkingen kunnen gemeld worden conform de werkwijze die in de QRC Fraude- en handhavingssignalen INDiGO; is neergelegd. Indien er vragen zijn of een signaal kan leiden tot een intrekking, kunnen deze worden gesteld aan %Frontdesk Herbeoordelingen Asiel **10.2.g** [@ind.nl](mailto:10.2.g@ind.nl)>. Signalen over openbare orde worden automatisch via Judoka bij de unit Herbeoordelen aangemeld. Mocht je toch een signaal af willen geven kan een mail gestuurd worden naar %Openbare Orde Herbeoordeling Asiel, IND/A&B **<10.2.g** [l@ind.nl](mailto:10.2.g@ind.nl)>.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met de unit Herbeoordelen en JZ-ST.

¹¹ De toetsvolgorde voor wat betreft een inwilliging op grond van artikel 29, eerste lid onder b Vw is terug te vinden in C2/3.3 onder "Willekeurig geweld en mensenrechtensituatie"

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/100 Afschaffen verkorten reactietermijnen
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Wet Dwangsom en in gebreke stellingen
Relatie met	WI 2013/17
Geldig vanaf	13-07-2020
Geldig tot en met	13-01-2022

1. Aanleiding

Op 3 oktober 2019 is IB 2019/98 gepubliceerd waarin het verkorten van de reactietermijnen werd behandeld voor zaken waarin een ingebrekestelling (IGS) of beroep niet tijdig beslist was ingediend. Inmiddels heeft de Afdeling bij uitspraak van 8 juli 2020 (202000935/1/V1) een oordeel geveld over deze werkwijze¹. Deze uitspraak geeft aanleiding om het IB 2019/98 in te trekken en te stoppen met het verkorten van reactietermijnen.

2. Inhoud/Toelichting

Naar aanleiding van een uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, van 28 januari 2020 in zaak nr. NL19.29203 waarin de IND werd opgedragen om een zaak waarin nog niet was gehoord binnen 8 weken te beslissen, heeft de IND hoger beroep ingesteld. De IND heeft in het hoger beroep aangegeven dat dit een onredelijk korte termijn is. De Afdeling volgt het betoog van de IND en verwijst naar de lijn van de rechtbank Den Haag (zittingsplaats Arnhem) van 14 november 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:12133 waarin de IND 8 weken de tijd krijgt om een zaak in te plannen en 8 weken om een zaak te beslissen. De Afdeling vindt dit een passende termijn.

De Afdeling heeft in dezelfde uitspraak echter het volgende overwogen: *“Anders dan de staatssecretaris betoogt, houdt artikel 3.116 van het Vb 2000 geen maximale termijn in voor het indienen van een zienswijze, die hij onder omstandigheden kan inkorten. Die bepaling of de wetsgeschiedenis ervan biedt geen steun voor die opvatting.”*

De conclusie is dus dat de IND de termijn voor het indienen van een zienswijze niet kan inkorten.

Wat betekent de uitspraak voor zaken waarin de reactietermijn is verkort? Voor al de zaken waarin nu een dwangsom speelt en waarop de IND nog moet beslissen, wordt nu dus de gebruikelijke termijn gegeven van 4 weken. De reactietermijn wordt dus niet meer verkort, ook niet als er al dwangsommen zijn gaan lopen.

¹ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@121631/202000935-1-v1/?export=pdf&tab=volledigetekst>

Indien de reactietermijn recent is verkort en er nog geen beslissing is genomen, kan contact opgenomen worden met de advocaat met de mededeling dat de standaard reactietermijn van 4 weken geldt. Indien de advocaat (al dan niet onder protest) reeds een zienswijze heeft ingediend maar nog niet is beslist, moet hem die extra reactietermijn alsnog worden aangeboden. Neem daartoe bij voorkeur telefonisch contact op met de gemachtigde.

Wanneer de IND de reactietermijn heeft verkort en het besluit is reeds uitgegaan, zal Juridische Zaken (JZ) pleiten voor instandhouding van de rechtsgevolgen, aangezien de vreemdeling/advocaat de gelegenheid heeft gehad om in beroep de zienswijze aan te vullen en de IND daarop in het verweerschrift of ter zitting kan reageren.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en A&B.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/103 De Verenigde Arabische Emiraten (VAE) als land van gebruikelijke verblijfplaats voor Palestijnen
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel landenpagina's
Relatie met	Factsheet VDL Verenigde Arabische Emiraten (d.d. juni 2020) WI 2019/13 Palestijnen
Geldig vanaf	14-07-2020
Geldig tot en met	14-01-2022

1. Aanleiding

Uit verschillende (internationale) bronnen is gebleken dat de autoriteiten van de VAE¹ o.a. (Syrische) Palestijnen om diverse redenen uitzetten en/of geen toegang meer verschaffen tot de VAE waardoor ze in de situatie verkeren dat ze noodgedwongen moeten terugkeren naar Syrië of andere voor hen onveilige gebieden wat het risico op refoulement doet ontstaan. Dit geeft aanleiding om deze zaken met extra aandacht te beoordelen.

2. Verwachting

De aandachtspunten worden aan de hand van dit informatiebericht toegelicht. Daarnaast wordt bekeken of de Vc moet worden aangepast.

3. Inhoud/Toelichting

De VAE zijn niet aangesloten bij het Vluchtelingenverdrag van 1951. Volgens het mensenrechtenrapport van het US Department of State (USDOS) van 19 maart 2019 is er in de VAE geen wet die een asiel- of vluchtelingenstatus biedt. Ook is er geen vastgelegd systeem dat bescherming biedt aan vluchtelingen. Daarom voert de UNHCR alle werkzaamheden uit rondom statusbepalingen van vluchtelingen.

Iedere persoon die geen legale verblijfsstatus heeft, wordt technisch gezien onderworpen aan nationale wetgeving met betrekking tot illegale immigranten en de overheid kan hen in hechtenis plaatsen. Hoewel de VAE het principe van non-refoulement hebben neergelegd in artikel 38 van de Grondwet, vallen vluchtelingen wat betreft hun wettelijke status onder de nationale immigratiewetten en kan uitzetting toch een mogelijk gevolg zijn wanneer de essentiële vereiste 'work sponsorship' wegvalt. Wetgeving in de VAE maakt deportatie van mensen zonder een verblijfsvergunning mogelijk.

Personen die de hulp van de UNHCR hebben ingeroepen, inclusief degenen met een kortetermijnbezoekersvisum, of verlopen visa, hebben in het algemeen geen toegang tot werk, educatie en andere publieke diensten zoals gezondheidszorg. Als gevolg hiervan hadden sommige families, vooral uit Irak en Syrië, geen toegang tot gezondheidszorg of onderwijs voor hun kinderen. De overheid verschaft of stond

¹ De Verenigde Arabische Emiraten bestaan uit Abu Dhabi, Dubai, Sharjah, Ajman, Umm Al Qaywayn, Ras al-Khaimah en Fujairah.

toegang tot sommige diensten toe, maar dit wordt gedaan op een 'case-by-case basis', vaak na de interventie van vertegenwoordigers van de UNHCR. Voor het merendeel van de gevallen in de VAE geldt dat vluchtelingen worden hervestigd in ongeveer 30 landen die vluchtelingen accepteren omdat de UNHCR niet in staat is hen veilig te repatriëren of te integreren vanwege de huidige VAE-asielwetten.

In het rapport van de Swedish Migration Board (mei 2018) staat dat de situatie voor de Palestijnen lastig is, omdat ze waarschijnlijk te maken krijgen met deportatie zodra hun verblijfsvergunning afloopt en ze niet in aanmerking komen voor een nieuwe vergunning/ verlenging en niet op tijd zelfstandig vertrekken². Hoewel heel veel Palestijnen al heel lang in de VAE verblijven (sommigen al 40-50 jaar), lopen ze alsnog risico om gedepoteerd te worden. Dit omvat ook Palestijnen uit Syrië en houders van Egyptische reisdocumenten.

Volgens een rapport van de Global Detention Project (januari 2016) mag het ministerie van Binnenlandse Zaken een vreemdeling uitzetten, zelfs als diegene over een verblijfsvergunning beschikt, indien een rechter een bevel heeft gegeven voor de uitzetting of de veiligheidsdiensten een publiek belang bij de uitzetting opmerken. Vreemdelingen die niet in staat zijn om een verblijfsvergunning te verkrijgen of te verlengen lopen risico op detentie.

Op 15 november 2017 publiceerde het Noorse Landinfo een rapport over Palestijnen met Syrische documenten in de Golfstaten. Over de VAE schrijft Landinfo dat de praktijk niet voorspelbaar is en de autoriteiten een verblijfsvergunning op elk moment ongeldig kunnen verklaren. Veranderende politieke omstandigheden kunnen leiden tot onverwachte veranderingen in de overheidspraktijk die niet worden gemeld. Als voorbeeld noemt Landinfo een artikel van de Syrian Observer waarin staat dat 50 Syrische families in oktober 2017 zonder kennisgeving zijn uitgezet. Vluchtelingen en staatlozen kunnen worden vastgehouden tot een derde land hervestiging aanvaardt.

Op 30 oktober 2017 schreef het Syrian Human Rights Committee (SHRC) een artikel over uitzettingen naar Syrië door de VAE. In dit artikel stond dat het 250 Syriërs en hun families betrof, sommige van de families woonden al 20 jaar in de VAE. Er zijn meldingen gedaan van martelingen door beveiligingsmedewerkers. Een maand daarvoor zouden er ook al 70 Syrische families uitgezet zijn, zonder dat hun verblijfsvergunningen geannuleerd werden.

Gelet op voorgaande informatie kan in beschikkingen niet betoogd worden dat de VAE het principe van non-refoulement respecteert.

4. Hoe te handelen

Oorspronkelijk gastland

De VAE is voor Palestijnen geen gastland sinds 1948³. Dat betekent dat Palestijnen pas later naar de VAE zijn gekomen om te werken. Om deze reden zullen veel Palestijnen uit de VAE een oorspronkelijk gastland hebben en/of in het bezit zijn van (UNRWA)documenten uit hun oorspronkelijke gastland (Jordanië, Syrië, Libanon, Westbank en de Gazastrook). Aangezien een Palestijn de status en de daarbij behorende documenten erft van zijn/ haar vader, kan het dus voorkomen dat een in de VAE geboren en getogen Palestijn toch gelinkt wordt aan een oorspronkelijk gastland. Ook als zij zelf nooit in dat land zijn geweest, kan een en ander zijn

² Dit geldt voor alle vreemdelingen in de VAE, ongeacht nationaliteit.

³ Er zijn 5 oorspronkelijke gastlanden/ -gebieden die sinds 1948 als zodanig functioneren: Jordanië, Syrië, Libanon, Westbank en Gazastrook. Dit zijn ook de enige landen/ gebieden waar een UNRWA-kantoor is gevestigd.

geregeld door ouders in het oorspronkelijke gastland, dan wel via een ambassade of consulaat van dat oorspronkelijke gastland. De Palestijn in kwestie kan dus daarmee alsnog het risico lopen om uitgezet te worden naar dat oorspronkelijke gastland. Hierbij de kanttekening dat een oorspronkelijke gastland niet altijd het land van gebruikelijke verblijfplaats is. Het is dus van belang om tijdens het gehoor in ieder geval te achterhalen wat het oorspronkelijke gastland is, zodat dit meegenomen kan worden bij de beoordeling.

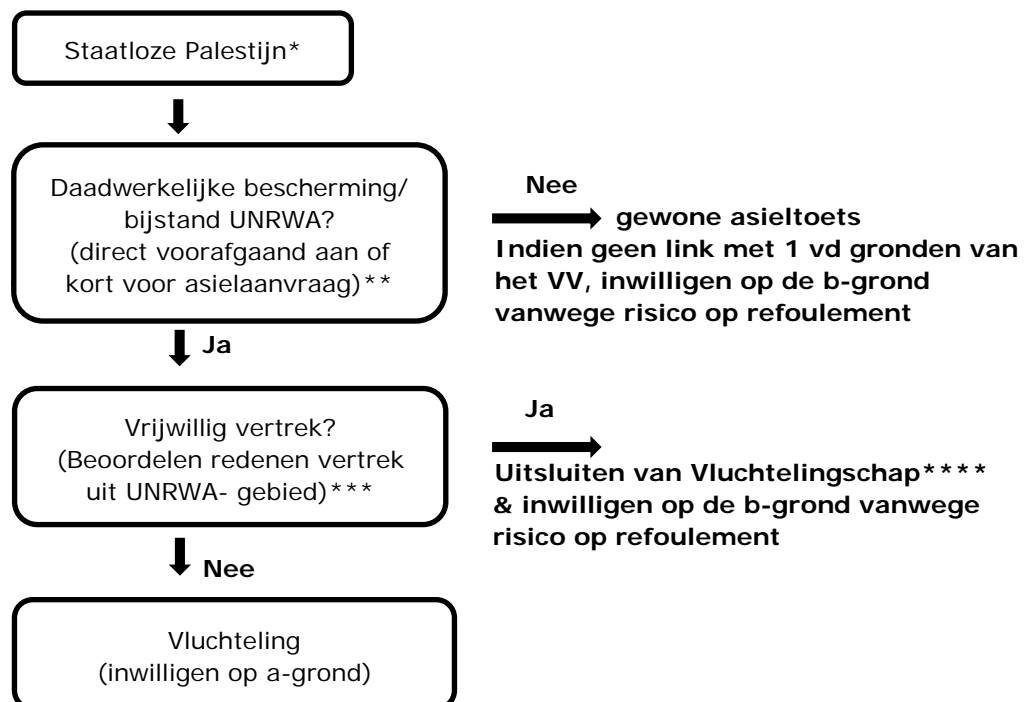
Land van gebruikelijke verblijfplaats⁴

De toelichting in Werkinstructie 2019/13 ‘Palestijnen’ inzake land van gebruikelijke verblijfplaats (p. 14 e.v.) blijft onverkort van toepassing. Dat wil zeggen, dat een Palestijn in meer dan één land zijn gebruikelijke verblijfplaats kan hebben. De VAE kan dus nog steeds aangewezen worden als (2e) land van gebruikelijke verblijfplaats. Een schending van het non-refoulement beginsel heeft namelijk geen invloed op het bepalen van het land van gebruikelijke verblijfplaats, maar op de afdoening van de zaak.

Mogelijke afdoeningswijzen

In de volgende gevallen kan een zaak middels het onderstaande schema⁵ worden afgedaan.

- Palestijn uit de VAE met Syrië⁶ als oorspronkelijk gastland of als 2^e land van gebruikelijke verblijfplaats;
- Palestijn uit de VAE met een oorspronkelijk gastland of 2^e land van gebruikelijke verblijfplaats waarbij sprake is van 15C-beleid;
- Palestijn uit de VAE met een oorspronkelijk gastland of 2^e land van gebruikelijke verblijfplaats waarbij sprake is van gegronde vrees voor vervolging of reëel risico op ernstige schade om individuele redenen.

⁴ Ook wel bekend als ‘land van bestendig verblijf’.

⁵ Let op: dit schema is alleen van toepassing in geval van de 3 bovengenoemde gevallen en dus niet in andere gevallen.

⁶ Hier wordt alleen Syrië expliciet genoemd, omdat daar sprake is van een oorlogssituatie vergelijkbaar met een 15C situatie. De andere ‘oorspronkelijke gastlanden’ vallen hier dus niet onder.

*Als de vreemdeling een nationaliteit heeft, dan moet worden bezien of hij de bescherming van zijn eigen autoriteiten kan invoeren. Dit is de gewone asieltoets.

** Een Palestijn die direct voorafgaand aan of kort voor de asielaanvraag niet in zijn/ haar oorspronkelijk gastland/ 2^e land van bestendig verblijf is geweest en direct vanuit de VAE naar NL is gereisd, zal geen daadwerkelijke bescherming/ bijstand van de UNRWA hebben gehad, omdat de UNRWA geen bescherming/ bijstand verleent in de VAE. In die gevallen kom je dus uit bij de gewone asieltoets.

*** hier zul je veelal uitkomen in de gevallen waarbij de Palestijn tijdens zijn/ haar reis naar NL een tussenstop heeft gemaakt in zijn/ haar oorspronkelijk gastland/ 2^e land van bestendig verblijf en tevens bescherming/ bijstand heeft genoten van de UNRWA. In geval van bovengenoemde casusposities is geen sprake van vrijwillig vertrek, wat zal leiden tot een inwilliging onder de a-grond. In de overige gevallen zal dit leiden tot een inwilliging onder de b-grond vanwege het risico op refoulement.

****Dit houdt in dat de asielaanvraag in ieder geval wordt afgewezen op de 'a'-grond. De toets aan de 'b'-grond vindt wel plaats.

Als Palestijnen in de VAE hebben verbleven en een oorspronkelijk gastland hebben waar geen sprake is van 15c-beleid, kan de VAE in beginsel als land van gebruikelijke verblijfplaats gelden. Bij de vraag of zij in de VAE te maken zullen krijgen met vervolging of ernstige schade, zal echter de vraag moeten worden betrokken of de VAE zal overgaan tot uitzetting naar het oorspronkelijke gastland én in welke situatie zij zullen belanden indien de VAE hen zou uitzetten, te weten of zij aldaar te vrezen hebben voor vervolging of ernstige schade.

In onderstaande gevallen geldt de gewone asieltoets.

- **Palestijn uit de VAE waarbij oorspronkelijk gastland niet vastgesteld kan worden en geen sprake is van een 2^e land van gebruikelijke verblijfplaats⁷;**
- **Palestijn uit de VAE met een ´veilig´ 2^e land van gebruikelijke verblijfplaats of oorspronkelijk gastland⁸.**

Hoewel je in deze gevallen, de zaak beoordeelt op de VAE en terugvalt in de gewone asieltoets, is het raadzaam om goed na te gaan of de Palestijn in kwestie (zonder individuele problemen) risico op detentie in de VAE riskeert. In dat geval kan de zaak eveneens o.g.v. het non-refoulement beginsel ingewilligd worden onder de b-grond.

Hierbij is het noemenswaardig dat een beroep op ´geen feitelijke toegang´ tot de VAE geen onderdeel uitmaakt van de asieltoets. Vreemdelingen die zich hierop beroepen, kunnen een reguliere aanvraag voor een buitenschuld-vergunning indienen.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB, JZ-ST en A&B.

7 Dus alleen VAE als land van gebruikelijke verblijfplaats.

8 ´Veilig´ in de zin van: geen Syrië, geen 15C-beleid en geen individuele vrees.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA - JZ	
Auteur(s)	10.2.e	/
	10.2.e	
Telefoonnummer	10.2.e	
Nummer & Titel	IB 2020/106 Actualisatie IB 2019/5 Impact Afdelingsuitspraak van 5 december 2018 voor rechtsgevolgen inreisverbod: rechtmatig verblijf bij indienen aanvraag (en evt. vervolgsprocedures)	
Hoofdtak	Regulier/Asiel	
InformIND Thema	procesoverstijgende thema's: Inreisverbod en ongewenstverklaring; Habeas corpus	
Relatie met	Bewaring; Indienen aanvraag; B1/7.2 Rechtsmiddelen; A3/3 Vertrektermijnen	
Geldig vanaf	20 juli 2020	
Geldig tot en met	19 oktober 2021	

1. Aanleiding¹

Reden voor dit nieuwe IB is dat de workaround in IB 2019/5 is komen te vervallen. Daarnaast zijn punten die niet meer relevant zijn geschrapt. Met betrekking tot het EU-recht is nog een extra tekst opgenomen. Voor het overige is IB 2019/5 in stand gebleven.

Op 5 december 2018 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling), uitspraak gedaan in een zaak van een vreemdeling die in vreemdelingenbewaring was gesteld (zie (klik op:) [AbRS 5 december 2018, 201802759/1, HBV](#)). Deze uitspraak ziet toe op de vraag welke gevolgen het arrest van het Hof van Justitie van 26 juli 2017, *Ouhrami*, ECLI:EU:C:2017:590² heeft voor het rechtmatig verblijf van de vreemdeling aan wie een inreisverbod is opgelegd en die een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning indient. De essentie is dat het opleggen van een inreisverbod eerst effect sorteert na het vertrek uit de Unie. Dat wil overigens niet zeggen dat er uit het opleggen van een inreisverbod helemaal geen consequenties voortvloeien, zo kan signalering op de gebruikelijke wijze plaats blijven vinden en is ook de vraag nog niet beantwoord of een vreemdeling strafrechtelijk kan worden vervolgd als hij na een uitgevaardigd inreisverbod niet uit Nederland vertrekt³. Een inreisverbod ten aanzien van een nog in Nederland verblijvende vreemdeling brengt echter niet langer met zich mee dat de vreemdeling met een inreisverbod geen rechtmatig verblijf kan hebben (bij een volgende aanvraag bijvoorbeeld) of geen belang heeft bij een beroep in de verblijfsprocedure. De Afdeling overweegt dat een inreisverbod, anders dan een terugkeerbesluit, betrekking heeft op de situatie na vertrek uit het grondgebied van de lidstaten. Het is daarmee niet verenigbaar dat de vreemdeling in Nederland ten gevolge van het inreisverbod geen rechtmatig verblijf zou kunnen hebben op grond

¹ Alle uitspraken die onderstreept zijn, kunnen worden aangeklikt (Ctrl + Click), waardoor ze zichtbaar worden..

² <https://www.navigators.nl/document/ide78f4054c35a41c49104beeada234917/ecli-eu-c-2017-590-hvj-eu-26-07-2017-nr-c-22516>

³ Zie uitspraak Hoge Raad, 27 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:2192: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:HR:2018:2192>

van nationaalrechtelijke bepalingen. Of een vreemdeling rechtmatig verblijf heeft in de situatie dat aan hem een inreisverbod is opgelegd, maar hij vervolgens nog niet is vertrokken, dient voortaan op dezelfde wijze te worden vastgesteld als voor andere derdelanders aan wie geen inreisverbod is opgelegd, dus zonder betekenis toe te kennen aan het inreisverbod. De Afdeling stelt artikel 66a, zesde lid en zevende lid, Vw, waarin rechtmatig verblijf bij een opgelegd inreisverbod in veel gevallen onmogelijk werd gemaakt, buiten toepassing voor zover de vreemdeling het grondgebied van de lidstaten nog niet heeft verlaten.

2. Inhoud/Toelichting

In de uitspraak wordt door de Afdeling aangegeven dat het onrechtmatig verblijf in die zaak het gevolg is van een terugkeerbesluit en niet het gevolg is van een inreisverbod. Uit de uitspraak volgt dat artikel 66a, zesde en zevende lid, Vw niet van toepassing is door de enkele uitvaardiging van het inreisverbod. Het inreisverbod is pas van kracht als de vreemdeling het grondgebied van de lidstaten van de EU heeft verlaten.

Het voorheen geldende standpunt dat rechtmatig verblijf pas kon ontstaan als het inreisverbod, met name het zware inreisverbod, is opgeheven, komt hiermee te vervallen.

De Afdeling overweegt expliciet dat terug wordt gekomen op onder meer de uitspraak van 9 juli 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:298](#),. Het inreisverbod staat niet langer in de weg aan het verkrijgen van rechtmatig verblijf in Nederland.

Dit betekent dat, anders dan voorheen werd aangenomen:

- vreemdelingen die een reguliere aanvraag indienen, terwijl al een inreisverbod is opgelegd, rechtmatig verblijf hebben op grond van artikel 8, onder f, Vw (voor asielaanvragen gold op grond van eerdere Afdelingsjurisprudentie al langer dat er sprake was van rechtmatig verblijf);
- ook in andere gevallen, zoals het indienen van rechtsmiddelen met schorsende werking of een toegewezen verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening, het inreisverbod niet langer het rechtmatig verblijf – voor zover daar sprake van is⁴ – blokkeert;
- verblijfsaanvragen in de regel niet langer op grond van het opgelegde inreisverbod afgewezen kunnen worden;
- een reguliere aanvraag terwijl een inreisverbod is opgelegd, niet meer gezien hoeft te worden als een verzoek tot opheffing van het inreisverbod, zoals dat nu vooral bij het zware inreisverbod gebruikelijk is. Voorheen kon eerst pas na inwilliging van 'dit verzoek' over worden gegaan tot inhoudelijke behandeling van de aanvraag;
- een zwaar inreisverbod niet langer het rechtmatig verblijf blokkeert indien toepassing wordt gegeven aan artikel 64 Vw.

M.a.w. handel alsof er geen inreisverbod is opgelegd.

Voorzien wordt verder dat vreemdelingen hierdoor vaker dan thans het geval is, recht op opvang zullen hebben (hetgeen verder buiten het bestek van dit informatiebericht valt).

Het voorgaande laat uiteraard ook onverlet dat een verblijfsaanvraag altijd kan worden afgewezen op grond van de openbare orde, als de openbare orde aspecten

⁴ Een bijzonder geval is een toegewezen voorlopige voorziening hangende bezwaar of beroep gericht tegen afwijzing van een verzoek om toepassing van artikel 64 Vw. Omdat de indiening van een verzoek om toepassing van artikel 64 Vw geen rechtmatig verblijf oplevert, zal het ingediende bezwaar of een toegewezen voorlopige voorziening dat effect ook niet hebben.

daartoe aanleiding geven (artikel 3.77 Vb voor regulier en artikel 3.105c en 3.105e Vb voor asiel).

Onveranderd dient er in beschikkingen een clausule opgenomen te worden omtrent de strafbaarheid die volgt uit een opgelegd inreisverbod (artikel 108 Vw bij een licht inreisverbod, artikel 197 WvSr bij een zwaar inreisverbod). Ook kan op grond van een opgelegd inreisverbod nog steeds een signalering in het SIS plaatsvinden, zulks nog voor het vertrek van de vreemdeling heeft plaatsgevonden.

3. Hoe te handelen

Een opgelegd inreisverbod betekent niet dat de vreemdeling geen rechtmatig verblijf kan hebben; artikel 66a, zesde en zevende lid, Vw blijft buiten toepassing, behalve in de situatie dat een vreemdeling na vertrek uit het grondgebied van de lidstaten wederom is ingereisd nog voordat de duur van het inreisverbod is verstreken (premature inreis). In dat geval, geldt artikel 66a, zesde en zevende lid, Vw wel; het indienen van een nieuwe reguliere aanvraag of een nieuwe aanvraag voor een EU-document leidt dan niet tot rechtmatig verblijf en ook anderszins blijft de voorheen geldende werkwijze van toepassing (verblijfsaanvraag wordt bij (zwaar) inreisverbod aangemerkt als verzoek om opheffing van het inreisverbod).

Behoudens de hiervoor bedoelde situatie van premature inreis, komt aan artikel 66a, zesde en zevende lid, Vw geen betekenis meer toe.

Vorenstaande betekent – behoudens de situatie van premature inreis – dat:

- bij een zwaar IRV wel uitstel van vertrek verleend kan worden (A3/7.4.1 Vc is hierop aangepast);
- analoge toepassing van artikel 64 Vw niet langer aan de orde is. Daar waar ten onrechte is volstaan met analoge toepassing van artikel 64 Vw, is van belang dat alsnog het rechtmatig verblijf op grond van artikel 8, onder j, Vw wordt erkend. Deze situatie zal zich vooral voordoen in zaken die voorliggen bij de rechtbank, zo is de verwachting. JZ kan in die gevallen de beslisunit verzoeken een aanvullend besluit te nemen, waarin:
 - a. het bezwaar gegrond wordt verklaard, omdat het verzoek tot toepassing van artikel 64 Vw niet afgewezen had mogen worden vanwege het zware inreisverbod, en
 - b. vervolgens alsnog wordt erkend dat er voor de gehele periode waarin de vreemdeling niet kan worden uitgezet vanwege zijn gezondheidssituatie sprake is van rechtmatig verblijf in de zin van artikel 8, onder j, Vw;
- verblijfsaanvragen inhoudelijk beoordeeld dienen te worden en niet langer onder verwijzing naar een inreisverbod afgewezen kunnen worden. Dat verblijfsaanvragen niet langer als een verzoek om opheffing van een inreisverbod aangemerkt worden, laat onverlet dat een vreemdeling kan verzoeken om opheffing van zijn inreisverbod alsmede om een verblijfsvergunning. In dat geval zal het in de rede liggen op beide verzoeken inhoudelijk te beslissen. Bij onduidelijkheid ligt het voor de hand hierover contact op te nemen met de gemachtigde c.q. de vreemdeling;
- als in de verblijfsprocedure een onjuiste betekenis is toegekend aan het inreisverbod (geen inhoudelijke beoordeling⁵), maar er in het kader van het inreisverbod wel inhoudelijk is getoetst aan de gevraagde verblijfsvergunning, de zaak in beroep kan worden doorgezet door JZ;

⁵ Bijv. bezwaar tegen intrekking is niet-ontvankelijk verklaard, omdat aangenomen werd dat vreemdeling toch geen belang had, want er kon geen rechtmatig verblijf worden verkregen zolang er een inreisverbod lag. Dat klopt dus niet; vaak is een inhoudelijke beoordeling over toelating (of intrekking) wel gemaakt i.h.k.v. het inreisverbod en kan de zaak dus worden doorgezet.

- de grondslag van de bewaringsmaatregel moet worden gewijzigd van artikel 59, eerste lid, onder a, Vw naar artikel 59, eerste lid, onder b, Vw indien de vreemdeling vanwege een reguliere verblijfsaanvraag rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8, onder f, g of h, Vw heeft gekregen. De maximale duur van bewaring op grond van artikel 59, eerste lid, onder b, Vw bedraagt in dergelijke gevallen vier weken. Dat betekent dat de IND binnen vier weken een besluit op de in bewaring ingediende aanvraag moet nemen, dan wel binnen vier weken een besluit op bezwaar moet nemen als er door een toegewezen vovo rechtmatig verblijf is ontstaan. Het niet voldoen aan deze termijn heeft tot gevolg dat de bewaring moet worden opgeheven. Na de beëindiging van het rechtmatig verblijf, wordt de grondslag van de bewaring weer omgezet naar artikel 59, eerste lid, onder a, Vw. Van belang is dat reguliere verblijfsaanvragen ook leiden tot rechtmatig verblijf als ze niet conform de procedurele vereisten zijn ingediend. Intern zal nog worden gezien hoe het proces rondom de schriftelijk ingediende aanvraag van vreemdelingen die in bewaring zitten moet lopen;
- een inreisverbod geen grond meer vormt om aan het loket een verblijfsaantekening te weigeren, tenzij blijkt dat de vreemdeling aantoonbaar het grondgebied van de EU heeft verlaten, maar het grondgebied van de lidstaten wederom is ingereisd nog voordat de duur van het inreisverbod is verstreken.

Inreisverboden en EU-recht

- Aanvragen voor een EU-document als bedoeld in artikel 9 Vw, terwijl een inreisverbod is opgelegd, hoeven niet meer gezien te worden als een verzoek tot opheffing van het inreisverbod. De aanvragen dienen inhoudelijk beoordeeld te worden en kunnen niet afgewezen worden onder verwijzing naar het inreisverbod.
- Betreft het een aanvraag van een familielid derdelander van een Unieburger voor toetsing aan Richtlijn 2004/38/EG (vrij verkeer) dan geldt de volgende werkwijze. Wordt aan de voorwaarden voldaan maar is er, vanwege een opgelegd zwaar inreisverbod, gevaar voor de openbare orde, dan dient de aanvraag op grond van de openbare orde te worden afgewezen en dient het inreisverbod te worden omgezet in een ongewenstverklaring (ex artikel 67 Vw). De vreemdeling valt als gezinslid van een Unieburger immers onder het Unierecht en aan een gemeenschapsonderdaan kan geen inreisverbod worden opgelegd. Voldoet de vreemdeling echter niet aan de voorwaarden omdat hij niet daadwerkelijk als familielid kan worden aangemerkt (vanwege schijnhuwelijk, schijnrelatie of niet samenwonende partners) dan wordt hij eveneens niet aangemerkt als gemeenschapsonderdaan en kan het inreisverbod in stand blijven. Er is dan immers geen enkel aanknopingspunt met Richtlijn 2004/38/EG.
- Betreft het een aanvraag van een derdelands ouder van een minderjarig Nederlands kind (Chavez) dan geldt de volgende werkwijze. Wordt er niet aan de voorwaarden voldaan (bijvoorbeeld omdat er geen reële en daadwerkelijke zorgtaken worden verricht) dan valt de vreemdeling niet onder het toepassingsbereik van artikel 20 VWEU, wordt de aanvraag reeds op grond daarvan afgewezen en wordt het inreisverbod gehandhaafd. Wordt er wél aan de voorwaarden voldaan maar is er, bijvoorbeeld vanwege een opgelegd zwaar inreisverbod, gevaar voor de openbare orde, dan dient de aanvraag op grond van de openbare orde te worden afgewezen. Anders dan bij vrij verkeer wordt het inreisverbod niet omgezet naar een ongewenstverklaring ex artikel 67 Vw. Het inreisverbod blijft derhalve staan. Dit is een keuze die is gemaakt.

- Het indienen van een aanvraag tot afgifte van een EU-document genereert geen rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8, onder f, Vw. In een dergelijke situatie hoeft de grondslag van de bewaring derhalve niet te worden gewijzigd;
- Een omzetting van de bewaring van artikel 59, eerste lid, onder a, Vw naar artikel 59, eerste lid, onder b, Vw en vice versa geldt als een nieuwe maatregel van bewaring. Dat betekent dat de vreemdeling voorafgaand aan het opleggen van de maatregel van bewaring op grond van artikel 5.2, eerste lid, Vb moet worden gehoord. Omzetting van de maatregel van bewaring dient uiterlijk binnen twee dagen plaats te vinden;
- Een inreisverbod vormt geen grond (meer) om aan het loket een verblijfs-aantekening te weigeren, tenzij blijkt dat de vreemdeling aantoonbaar het grondgebied van de EU heeft verlaten, maar het grondgebied van de lidstaten wederom is ingereisd nog voordat de duur van het inreisverbod is verstreken.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	zie IND-gids
Nummer & Titel	IB 2020/112 Couulance maatregelen reguliere migratie in verband met coronavirus
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Regulier
InformIND Thema	procesoverschrijdende thema's – covid-19/corona – informatie voor de uitvoering
Relatie met	B
Geldig vanaf	23-07-2020
Geldig tot en met	23-04-2022

1. Aanleiding

De maatregelen die op diverse vlakken zijn genomen om de verspreiding van het COVID-19 virus tegen te gaan, hebben ook gevolgen voor het verblijfsrecht van vreemdelingen. De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft ingestemd met de in dit informatiebericht opgenomen maatregelen om tijdelijk coulant om te gaan met een aantal specifieke groepen.

2. Verwachting

Al deze maatregelen zijn tijdelijk van aard en lopen ten minste gelijk met de periode dat de steunmaatregelen, zoals de NOW-regeling (Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud), de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)¹ en de Tijdelijke Overbruggingsregeling voor Flexibele Arbeidskrachten (TOFA) in werking zijn. De gevolgen van de crisis zullen echter nog langer doorwerken. Daarom ligt het in de rede om op een later moment de duur van de maatregelen te heroverwegen.

Dit betekent dat dit informatiebericht vooralsnog drie maanden van kracht zal blijven na 23 juli 2020. Mocht hiertoe aanleiding zijn, dan zal de geldigheidsduur van het informatiebericht worden aangepast. Zo nodig zal het informatiebericht tussentijds worden geactualiseerd.

Gelet op de tijdelijke aard van de maatregelen zal de inhoud van dit informatiebericht niet worden opgenomen in een werkinstructie of de Vreemdelingencirculaire.

3. Toelichting

Op 17 maart 2020 heeft het kabinet een pakket aan steunmaatregelen bekend gemaakt, zoals de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud (NOW). Op grond van deze steunmaatregel kunnen werkgevers die te maken hebben met tenminste 20% verwacht omzetverlies bij het UWV voor een periode van 3 maanden een tegemoetkoming in de loonkosten aanvragen ter hoogte van maximaal 90% van de loonsom. Werkgevers dienen dit aan te vullen en betalen het loon aan betrokken werknemers uiteindelijk dus tot 100% door. Dit was niet het geval onder de

¹ Hieronder valt ook de aangepaste TOZO regeling (TOZO 2) per 1 juni 2020.

werktijdverkortingsregeling (WTV). Onder deze regeling (die inmiddels is ingetrokken en vervangen voor de NOW-regeling) was het mogelijk dat werknemers niet hun volledige loon ontvangen. De WTV werd voor maximaal 6 weken verleend. Ook zelfstandige ondernemers kunnen een beroep doen op een tijdelijke voorziening voor de duur van drie maanden op grond van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO). En sinds 22 juni 2020 bestaat de Tijdelijke Overbruggingsregeling voor Flexibele Arbeidskrachten (TOFA), bedoeld voor Flexwerkers die door de coronacrisis hun inkomsten (grotendeels) zijn kwijtgeraakt en geen uitkering kunnen krijgen.

Gevolgen voor het verblijfsrecht

De gevolgen van deze maatregelen voor het verblijfsrecht van vreemdelingen worden hieronder nader toegelicht.

1. Looncriterium kennis- en arbeidsmigranten

Kennismigranten en arbeidsmigranten dienen gedurende de gehele looptijd van hun verblijfsvergunning te voldoen aan het looncriterium. Normaal gesproken moeten zij altijd maandelijks boven dit criterium salaris ontvangen, ook als zij door hun werkgever tijdelijk minder ingezet worden, bijvoorbeeld door 'normale' arbeidstijdverkorting.

Onder de huidige, bijzondere omstandigheden hebben veel bedrijven gebruik gemaakt van de werktijdverkortingsregeling (WTV), waardoor het mogelijk is dat werknemers niet hun volledige loon ontvangen. Dit betekent dat sommige kennis- en arbeidsmigranten onder het looncriterium zakken. De erkend referent dient via de gebruikelijke weg hier een melding van te maken.

Besloten is om in de bovengenoemde situatie de verblijfsvergunning niet in te trekken.

Deze maatregel geldt enkel wanneer het loon door gebruik van de WTV regeling onder het looncriterium zakt. In alle overige gevallen dient conform bestaande richtlijnen te worden gehandhaafd.

2. Toetsing aan het middelenvereiste bij gezinsmigratiezaken

2.1 Gezinsmigratiezaken

Onder de huidige omstandigheden zal het meer gaan voorkomen dat vreemdelingen of hun referenten werkloos worden of minder gaan verdienen waardoor niet (langer) wordt voldaan aan het middelenvereiste. Dit kan gevolgen hebben voor vreemdelingen met een geldige verblijfsvergunning maar ook voor aanvragen om eerste toelating. Beide situaties vallen binnen het bestek van dit informatiebericht mits ten tijde van de indiening van de aanvraag aan het middelenvereiste wordt voldaan. De coulantemaatregelen waarmee de Staatssecretaris heeft ingestemd ziet namelijk alleen op gevallen waarin de referent als het ware is overvallen door de gevolgen van de coronacrisis en buiten zijn schuld niet langer kan voldoen aan het middelenvereiste.

Eerste toelating/wijziging beperking

Gelet op de afgekondigde steunmaatregelen – waaronder voornoemde NOW-regeling – mag worden verwacht dat er sprake is van 100% loonuitbetaling, ondanks de coronacrisis. In dergelijke gevallen wordt dus gewoon aan het middelenvereiste voldaan. Als echter het loon ten tijde van de aanvraag op of boven de norm lag, maar inmiddels niet meer omdat door de onlangs stopgezette regeling werktijdverkorting (WTV-regeling) maximaal 90% van de loonsom wordt vergoed, is besloten om de middelen desondanks als voldoende aan te merken.

Maar ook zelfstandigen kunnen in de problemen komen. Als zij zich genoodzaakt zien om vanwege de coronacrisis gebruik te maken van de tijdelijke bijstandsregeling voor ondernemers zal de verblijfsaanvraag niet worden afgewezen op het middelenvereiste. Dit geldt ook voor flexwerkers die vanwege de coronacrisis gebruik moeten maken van de Tijdelijke Overbruggingsregeling voor Flexibele Arbeidskrachten.

Ook als de middelen wel voldoende zijn maar als gevolg van de coronacrisis niet (langer) als duurzaam kunnen worden aangemerkt, wordt de aanvraag niet afgewezen op het middelenvereiste.

Intrekking/verlenging

Besloten is om reguliere verblijfsvergunningen onder een beperking verband houdend met gezinsmigratie niet in te trekken als niet langer wordt voldaan aan het middelenvereiste en een beroep wordt gedaan op de bijstand in de zin van de Participatiewet en dit beroep verband houdt met een situatie van overmacht door de coronacrisis. Ook zullen verlengingsaanvragen in dat geval niet worden afgewezen. Zie ook hieronder onder 9. Indien de situatie weer genormaliseerd is dient onverkort aan de normale voorwaarden worden voldaan en kan de IND, in het geval niet wordt voldaan aan de voorwaarden, alsnog overgaan tot intrekking van de verblijfsvergunning. Wanneer dat weer het geval zal zijn is op dit moment nog niet te zeggen. Dit informatiebericht zal dan worden aangepast of worden ingetrokken.

Handhaving

Wees alert op authenticiteit van arbeidsovereenkomsten afgesloten in de periode van de door het Kabinet afgekondigde Coronamaatregelen. Dit geldt met name voor arbeidsovereenkomsten in sectoren waarin de activiteiten door de maatregelen grotendeels stil zijn komen te liggen. In geval van vermoedens van misbruik of fraude wordt verzocht daarvan melding te maken via een fraude – handhavingssignaal in INDiGO.

2.2. EU-zaken

Ook voor EU-zaken (in het gros van de gevallen gaat het om aanvragen ingediend door derdelander familieleden van EU-burgers) geldt dat op de gebruikelijke wijze aan de voorwaarden van de vrij verkeer richtlijn wordt getoetst. Veelal zullen de gevolgen van de coronacrisis geen gevolgen hebben voor het verblijf van de vreemdeling gelet op het eerder genoemde pakket aan steunmaatregelen.

Mocht desondanks blijken dat de EU-burger of indien van toepassing het derdelander familielid² niet langer voldoet aan de voorwaarden als gevolg van de coronacrisis, dan is het onredelijk om op grond hiervan het verblijf te beëindigen. De EU-burger behoudt zijn verblijfsrecht, als hij aantoont dat uitsluitend door toedoen van de coronacrisis niet meer wordt voldaan aan de middeleneis die wordt gesteld aan economisch actieve Unieburgers, economisch niet-actieve Unieburgers, werknemers en studenten. Als de EU-burger ten tijde van de indiening van de aanvraag bij het loket voldeed aan de middeleneis, maar op het moment van het beslissen op de aanvraag niet meer, wordt de aanvraag alsnog ingewilligd indien dit aantoonbaar het directe gevolg is van de coronacrisis.

Indien gebleken is dat de coronacrisis niet de reden is dat er niet/nooit aan de middeleneis is voldaan kan de aanvraag worden afgewezen, het verblijfsrecht beëindigd of worden vastgesteld dat het verblijfsrecht nimmer heeft bestaan.

² Waar EU burger staat moet ook gelezen worden derdelands familielid indien van toepassing.

3. Bijstand voor vreemdelingen met een VVR arbeid als zelfstandige

Normaliter mogen vreemdelingen met een verblijfsvergunning op grond van arbeid als zelfstandige geen beroep doen op de bijstand als bedoeld in de Participatiewet.

Onder de huidige, bijzondere omstandigheden wordt een uitzondering op deze hoofdregel gemaakt.

Besloten is dat wanneer een vreemdeling, die arbeid als zelfstandige verricht, gebruik maakt van de TOZO-regeling, de verblijfsvergunning niet wordt ingetrokken.

Of een vreemdeling in aanmerking komt voor de tijdelijke bijstandsregeling wordt door de gemeente beoordeeld. Met de gemeenten is afgesproken dat indien een beroep wordt gedaan op de TOZO-regeling hier geen melding van hoeft te worden gedaan aan de IND. Bij een binnengekomen GSD melding wordt conform bestaande instructies gehandeld.

4. Aflopende startup verblijfsvergunningen

Startups krijgen in beginsel een verblijfsvergunning met een geldigheid van slechts 1 jaar. Na dat jaar dienen ze een VVR als zelfstandige aan te vragen. Deze wordt in de regel verlengd als de Nederlandse facilitator aan wie zij verbonden zijn (voorwaarde voor de startup verblijfsvergunning) een positieve verklaring afgeeft over het functioneren van de startup, de onderlinge samenwerking en dat er vertrouwen is in het kunnen slagen van de startup. Dit laatste is momenteel vrijwel niet meer mogelijk voor een facilitator. Ook de slagingskansen van normaal gesproken veelbelovende startups is voor dit moment niet in te schatten. Facilitators zal derhalve gevraagd worden om in de verklaring in te gaan op de voortgang en samenwerking over het afgelopen jaar en eventueel over de slagingskansen onder de normale omstandigheden.

Besloten is daarom om de geldigheidsduur van de nieuwe VVR als zelfstandige te verlengen met één jaar in plaats van de gebruikelijke twee jaar. Het gaat hierbij om vreemdelingen die reeds in bezit zijn van een verblijfsvergunning op grond van een startup en die gedurende de werking van dit informatiebericht om een verlenging VVR als zelfstandige aanvragen.

De facilitator dient nog immer een verklaring te overleggen.

5. Paspoortvereiste bij aanvragen om verlenging en wijziging beperking

De voorwaarde om in het bezit te zijn van een geldig paspoort, moet in beginsel strikt worden toegepast. Indien de vreemdeling niet in het bezit is van een geldig paspoort en gemotiveerd aanvoert geen paspoort te kunnen krijgen, beoordeel je eerst aan de hand van de verklaringen en het aangeleverde bewijs of de vreemdeling kan worden vrijgesteld van het paspoortvereiste op grond van artikel 3.72 Vb.

5.1 Verlenging VVR en wijziging beperking

Het kan echter zijn dat van vrijstelling in bovenstaande zin geen sprake kan zijn, maar je wel tot de conclusie komt dat het gerechtvaardigd is dat het paspoortvereiste in redelijkheid tijdelijk niet kan worden tegengeworpen.

Bij verlengingsaanvragen en aanvragen tot wijziging beperking wordt het paspoortvereiste tijdelijk niet tegen worden geworpen als een vreemdeling zich erop beroept dat hij tijdelijk niet in het bezit kan worden gesteld van een geldig buitenlands reisdocument (paspoort) vanwege de coronacrisis en dat kan aantonen.

De identiteit en nationaliteit van de vreemdeling dient wel voldoende vast te staan en de vreemdeling dient aan alle resterende voorwaarden te voldoen.

6. Verplaatsen hoofdverblijf

Hoofregel is dat het verblijfsrecht van vreemdelingen (derdelander of EU-burger) beëindigd kan worden als de vreemdeling langer dan zes maanden weg is uit Nederland. In het geval van duurzaam verblijf kan het verblijfsrecht bijvoorbeeld worden beëindigd na een afwezigheid van meer dan twee achtereenvolgende jaren.

Besloten is om het verblijfsrecht niet te beëindigen bij verplaatsen hoofdverblijf wanneer er sprake is van overmacht door de geldende Corona maatregelen. Denk hierbij aan de situatie dat de vreemdeling wil terugkeren naar Nederland maar dit niet mogelijk is door de corona maatregelen die Nederland of het land van verblijf van de vreemdeling heeft getroffen.

7. Aflopende of verlopen verblijfsvergunningen

Vreemdelingen van wie de geldigheidsduur van de VVR afloopt of inmiddels al is afgelopen en die geen verlenging aan kunnen of willen vragen en niet kunnen uitreizen, worden coulant behandeld. De KMar zal bij de uiteindelijke uitreis wel vragen naar de reden van de overstay, maar zal hier coulanter dan normaal op handhaven. De overstay heeft in dat geval ook geen gevolgen voor toekomstige aanvragen om een visum of VVR. De vreemdeling moet kunnen onderbouwen waarom hij niet eerder terug kon naar zijn land van herkomst. De vreemdeling hoeft geen nieuw verblijfsdocument of sticker te hebben, nu deze momenteel immers niet opgehaald kan worden. De IND-loketten zijn namelijk gesloten voor niet-urgente dienstverlening. Deze maatregel is al in de praktijk gebracht (zie informatiebericht 2020/39).

8. Juridische grondslag

Indien op grond van de coulancemaatregelen zoals genoemd in paragraaf 3 (met uitzondering van punt 2.2) aanleiding bestaat om af te wijken van de gebruikelijke verblijfsvoorwaarden kan dat met gebruikmaking van artikel 3:4, lid 2, Awb, waarin het evenredigheidsbeginsel is neergelegd. Dit moet tot uitdrukking komen in de inwilligende beschikking door te overwegen dat wordt afgeweken van de normale verblijfsvoorwaarden in verband met de overmachtssituatie als gevolg van de coronacrisis (zie verder onder punt 10). Indien de situatie weer genormaliseerd is, dient onverkort aan de normale voorwaarden te worden voldaan en kan de IND, in het geval niet wordt voldaan aan de voorwaarden, overgaan tot weigering van de verlengingsaanvraag dan wel tot intrekking van de verblijfsvergunning. Wanneer sprake is van een genormaliseerde situatie, valt op dit moment nog niet te zeggen en zal te zijner tijd bekend worden gemaakt.

Ten aanzien van punt 2.2 geldt het EU-evenredigheidsbeginsel.

9. Geldigheidsduur verblijfsvergunning

- Als ondanks een beroep op de bijstand de verblijfsaanvraag wordt ingewilligd op basis van de coulancemaatregelen, wordt bij het bepalen van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning afgeweken van de regelgeving zoals neergelegd in artikel 3.58 Vb en de materiehoofdstukken in de Vc en wordt de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning op maximaal één jaar gesteld (voor de goede orde: als het beroep op de bijstand zich los van de coulancemaatregelen niet verzet tegen inwilliging van de verblijfsaanvraag, dan wordt de verblijfsvergunning verleend voor de gebruikelijke geldigheidsduur zoals neergelegd in de geldende regelgeving);

- In de overige gevallen waarin de verblijfsaanvraag wordt ingewilligd op basis van de coulancemaatregelen wordt de geldende regelgeving inzake de geldigheidsduur wél gevolgd. Dat betekent bijvoorbeeld voor gezinsmigratie dat de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning in de regel vijf jaar zal bedragen.

Als bij het bepalen van de geldigheidsduur wordt afgeweken van de geldende regelgeving, moet dit worden gemotiveerd in de inwilligende beschikking door te overwegen dat de verlening of verlenging van de verblijfsvergunning berustte op coulance (zie verder onder punt 10). In dat verband past het ook dat met de geldigheidsduur van maximaal één jaar tot uitdrukking wordt gebracht dat de verblijfsvergunning enkel omwille van de bijzondere omstandigheden is verleend. Zonder die coulance zou de verblijfsaanvraag zijn afgewezen.

Voor EU-documenten geldt de gebruikelijke geldigheidsduur van vijf jaar. Dit vloeit voort uit het EU-recht.

10. Motivering van de kennisgeving

Als je een aanvraag inwilligt en daarbij afwijkt van de normale verblijfsvoorwaarden of de normale geldigheidsduur op grond van de coulancemaatregelen, moet je dit in de inwilligende kennisgeving uitleggen aan de klant. De bouwstenen die je hiervoor kunt gebruiken staan in Extradoc. Voeg de betreffende bouwsteen in via de tab **INDiGO > Tekstblok(ken) invoegen > Tekstblokken procesoverstijgend > Corona > Inwilliging VVR**.

4. Registratie in INDiGO

Vanwege het tijdelijke karakter van de coulance maatregelen, wordt INDiGO niet voorzien van specifieke vrijstellings- of ontheffingsgronden, bijzondere registratiemogelijkheden of andere systeemwijzigingen. Er zijn werkafspraken gemaakt voor het gewenste systeemgebruik en registraties in INDiGO. Deze zijn opgenomen in een aparte tijdelijke Corona-paragraaf in de Systeembeschrijving INDiGO A&B en RVN.

Omdat met de Staatssecretaris is afgesproken dat zal worden bijgehouden in welke zaken we de coulancemaatregelen hebben toegepast, moeten deze zaken worden geplaatst in de groep met de naam: COVID-19.

5. Communicatie

Gelijktijdig met de publicatie van dit informatiebericht wordt de communicatie op Atlas en IND.nl bijgewerkt.

6. Afstemming

De inhoud van dit informatiebericht is afgestemd met DMB, JZST, RVN en DV. De inhoud ten aanzien van het looncriterium en gebruik bijstandsregeling is door DMB afgestemd met SZW.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	010.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/114 (werkwijze naar aanleiding van afdelingsuitspraken verplaatsing hoofdverblijf en samenwonenvereiste)
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Regulier/ A&B
InformIND Thema	Regulier – B1/ regulier algemeen – B1/6 verlengen en intrekken VVR – B1/6.2.1 hoofdverblijf; Regulier – B7 gezinsmigratie – B7/3.1 huwelijk en (geregistreerd) partnerschap
Relatie met	IB 2020/92, artikel 16 gezinsherenigingsrichtlijn – artikel 18 Vw – artikel 3.17 Vb – B1/6.2.1 – B/3.1.3
Geldig vanaf	27-07-2020
Geldig tot en met	01-01-2022

1. Aanleiding

Op 18 juni 2019¹ en 10 december 2019² heeft de AbRS uitspraken gedaan over respectievelijk het verplaatsen van het hoofdverblijf buiten Nederland en het samenwonenvereiste. De gevolgen van deze uitspraken worden hieronder in kaart gebracht.

2. Verwachting

Totdat de jurisprudentie meer is uitgekristalliseerd (zie paragraaf 4.1) wordt de inhoud van dit informatiebericht niet opgenomen in een werkinstructie of als beleidsregel opgenomen in de Vc.

3. Inhoud/Toelichting

3.1. Uitspraak van 18 juni 2019

In de uitspraak van 18 juni 2019 is sprake van een Egyptische vrouw die hier te lande samenwoonde met haar Nederlandse echtgenoot en twee minderjarige Nederlandse kinderen. Zij beschikte over een reguliere verblijfsvergunning onder de beperking 'verblijf bij echtgenoot'. De vrouw heeft met haar kinderen ongeveer tien maanden in Egypte verbleven. Vervolgens zijn zij teruggekeerd naar Nederland en gingen weer op het adres van de echtgenoot wonen.

Uit deze uitspraak wordt afgeleid dat verplaatsing van het hoofdverblijf een grond is om de verblijfsvergunning in te trekken of de geldigheidsduur ervan niet te verlengen, tenzij (nog steeds) sprake is van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven als bedoeld in artikel 16, eerste lid, onder b, van de gezinsherenigingsrichtlijn³.

3.2. Uitspraak van 10 december 2019

In de uitspraak van 10 december 2019 is sprake van een vrouw die beschikte over een reguliere verblijfsvergunning onder de beperking 'verblijf bij partner'. Toen

¹ Kenmerk 201802365/1/V3.

² Kenmerk 201906018/1/V1.

³ Richtlijn 2003/86/EG.

bleek dat de vrouw nooit heeft samengewoond met haar partner is haar vergunning ingetrokken.

Uit deze uitspraak wordt afgeleid dat niet (langer) samenwonen een grond is om de verblijfsvergunning in te trekken of de geldigheidsduur ervan niet te verlengen, tenzij (nog steeds) sprake is van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven als bedoeld in artikel 16, eerste lid, onder b, van de gezinsherenigingsrichtlijn.

Let op: beide uitspraken zijn alleen van toepassing op verblijfsvergunningen die zijn verleend onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid.

Enkel het niet (langer) samenwonen of verplaatsen van het hoofdverblijf kan ingevolge de bovenstaande uitspraken geen zelfstandige grond voor intrekking zijn zonder verder onderzoek naar het huwelijks- of gezinsleven.

4. Hoe te handelen

4.1. Echtgenoot, geregistreerd partner, ouder of minderjarig kind

Als sprake is van verblijf bij echtgenoot, geregistreerd partner, ouder of minderjarig kind wordt uitvoering gegeven aan de uitspraken conform het gestelde onder punt 3 van dit informatiebericht. De verblijfsvergunning wordt dus ingetrokken of de geldigheidsduur ervan wordt niet verlengd wegens verplaatsing van het hoofdverblijf uit Nederland dan wel omdat niet langer sprake is van samenwoning, tenzij (nog steeds) sprake is van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven als bedoeld in de gezinsherenigingsrichtlijn.

Wat een werkelijk huwelijks- of gezinsleven is, wordt niet gedefinieerd in de gezinsherenigingsrichtlijn. Omdat het hier een unierechtelijk begrip betreft, zal de invulling ervan moeten worden gegeven door het HvJEU. De IND zal er dan ook bij de AbRS op aandringen dat hierover prejudiciële vragen worden gesteld aan het HvJEU.

Of het tot prejudiciële vragen komt en zo ja, op welke wijze deze worden beantwoord, is echter een onzekere gebeurtenis. Tot die tijd zal de IND het begrip 'werkelijk huwelijks- of gezinsleven' niet zelf gaan definiëren. Wel zal de vreemdeling en/of de referent de mogelijkheid worden geboden om aannemelijk te maken dat sprake is van werkelijk huwelijks- of gezinsleven, hoewel het hoofdverblijf buiten Nederland is verplaatst en/of niet (langer) wordt samengewoond. De bewijslast ligt dus bij de vreemdeling. Op de voorbeelden genoemd in paragraaf 4.1.1. na zal niet snel moeten worden aangenomen dat sprake is van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven.

Zoals gezegd is het begrip 'werkelijk huwelijks- of gezinsleven' niet gedefinieerd in de gezinsherenigingsrichtlijn of de jurisprudentie. Toch kan uit de jurisprudentie van de AbRS een aantal richtsnoeren worden gedistilleerd:

- Samenwonen mag weliswaar niet doorslaggevend zijn bij het bepalen of sprake is van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven, maar het is wel een belangrijke factor en het uitgangspunt bij gezinshereniging⁴.
- Een geringe mate van contact en het ontbreken van financiële afhankelijkheid zijn omstandigheden die kunnen duiden op het ontbreken van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven⁵.

⁴ Uitspraak AbRS van 10 december 2019, kenmerk 201906018/1/V1.

⁵ Uitspraak AbRS van 23 januari 2019, kenmerk 201801782/1/V1.

- Huwelijks- of gezinsleven dat niet feitelijk wordt ingevuld, kan ook worden voortgezet zonder dat aan de vreemdeling een verblijfsvergunning wordt verleend⁶.

Geadviseerd wordt om kritisch te zijn bij het aannemen van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven, opdat via jurisprudentie snel meer duidelijkheid wordt verkregen over de invulling van dit begrip.

SUA is zich er overigens volledig van bewust dat het verre van wenselijk is om te werken met een begrip dat niet kan worden gedefinieerd. Een andere manier om op termijn nadere duidelijkheid te verkrijgen over het begrip 'werkelijk huwelijks- of gezinsleven' is echter niet voorhanden.

4.1.1. Onderzoeken van het werkelijk huwelijks-of gezinsleven in de herbeoordelingsprocedure

Doorgaans wordt een herbeoordelingszaak⁷ opgevoerd op basis van informatie verkregen uit de BRP. Wanneer de vreemdeling uit de BRP is uitgeschreven, is dit immers een belangrijke indicatie van verplaatsen van het hoofdverblijf buiten Nederland, terwijl inschrijving op een ander adres dan de referent een indicatie is van het niet langer samenwonen. Alhoewel dit op zichzelf onvoldoende aanleiding vormt om aan te nemen dat de huwelijks- of gezinsband is verbroken en de vergunning van de vreemdeling in te trekken, vormt dit wel aanleiding tot het verrichten van nader onderzoek.

Deze paragraaf biedt handvatten voor het onderzoeken van het werkelijk huwelijks- of gezinsleven wanneer uit de BRP blijkt dat sprake is van verplaatsen hoofdverblijf of (niet) langer samenwonen en als gevolg daarvan een intrekingsprocedure is opgevoerd. Van deze handvatten kan in individuele zaken worden afgeweken indien daartoe aanleiding wordt gezien.⁸

Allereerst stuurt de IND, afhankelijk van het type vergunning, een brief of een voornemen⁹ naar de vreemdeling ter kennisgeving dat is vastgesteld dat de vreemdeling is uitgeschreven uit de BRP dan wel op een ander adres dan de referent staat ingeschreven. Hierin wordt verzocht om een toelichting op het verplaatsen van het hoofdverblijf buiten Nederland of het niet langer samenwonen binnen Nederland. Daarnaast wordt hierin gevraagd naar de huidige stand van zaken betreffende het huwelijks- of gezinsleven tussen de referent en de vreemdeling. Ten slotte wordt gevraagd om, indien nog steeds van een huwelijks- of gezinsleven sprake is, hiervan onderbouwing/bewijs aan te leveren. Vervolgens wordt afhankelijk van de reactie op de brief of het voornemen de intrekingsprocedure afgesloten, de intrekingsprocedure doorgezet, of nader onderzoek verricht. De verschillende scenario's staan hieronder uitgeschreven.

Er komt geen reactie op het voornemen of de brief van de IND

Wanneer er geen reactie komt op het voornemen of de brief van de IND, wordt de intrekingsprocedure doorgezet. Immers is sprake van een situatie waarin de vreemdeling niet in Nederland woont, of binnen Nederland niet samenwoont met de

⁶ Uitspraak AbRS van 8 april 2020, kenmerk 201904685/1/V1.

⁷ Wanneer sprake is van een reguliere verblijfsvergunning verleend onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid, of van een afgeleide asielvergunning.

⁸ Wanneer er indicaties bestaan van frauduleus handelen, dient te worden onderzocht of er ten aanzien van de huwelijks- of gezinsband onjuiste gegevens zijn verstrekt en of de intrekingsgrond onjuiste gegevens van toepassing is.

⁹ Wanneer sprake is van een reguliere verblijfsvergunning verleend onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid, wordt een voornemen gestuurd. Wanneer sprake is van een afgeleide asielvergunning, wordt een brief gestuurd. Deze brief wordt binnenkort toegevoegd in Indigo.

referent, hetgeen een indicatie is van een verbroken huwelijks-of gezinsband. Daarnaast is er geen reactie geboden waaruit het tegendeel blijkt. Op grond hiervan kan worden aangenomen dat de huwelijks-of gezinsband is verbroken¹⁰.

Er wordt bevestigd dat de huwelijks-of gezinsband is verbroken

Wanneer in reactie op het voornemen of de brief van de IND wordt bevestigd dat de huwelijks-of gezinsband is verbroken, wordt de intrekkingprocedure doorgezet. Een mogelijke uitzondering hierop is wanneer de referent en de vreemdeling niet langer samenwonen binnen Nederland omdat sprake is van eengerelateerd of huiselijk geweld of omdat de referent is overleden. Deze omstandigheden kunnen ertoe leiden dat de vergunning niet wordt ingetrokken. Er dient bij indicaties van eengerelateerd of huiselijk geweld contact te worden opgenomen met Team Gender en mensenhandel om vast te stellen of hiervan sprake is.

Er wordt een voldoende aannemelijke toelichting geboden op het voortduren van de huwelijks-of gezinsband

Wanneer in reactie op het voornemen of de brief van de IND een aannemelijke toelichting wordt geboden waaruit blijkt dat, ondanks het niet langer samenwonen of het verblijf in het buitenland, nog steeds sprake is van een huwelijks-of gezinsleven, hoeft geen nader onderzoek te worden verricht en kan de intrekkingprocedure worden afgesloten. Hierbij is van belang dat het voortduren van het huwelijks-of gezinsleven met enig bewijsmateriaal wordt onderbouwd. Zie paragraaf 4.2. voor een uitleg van de bewijslast.

Een voorbeeld waarin ondanks de verplaatsing van het hoofdverblijf buiten Nederland toch sprake is van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven is als de vreemdeling dat zijn hoofdverblijf heeft verplaatst inmiddels weer hier te lande samenwoont met de referent.

Een voorbeeld waarin sprake is van werkelijk huwelijks- of gezinsleven hoewel niet (langer) aan het samenwoonvereiste wordt voldaan, is als het werk van (één van) de echtelieden het niet mogelijk maakt om onder één dak te leven. Denk aan de situatie waarin werk en woonplaats door een grote afstand van elkaar zijn gescheiden en verhuizen niet in de rede ligt. In dat geval moet wel worden aangetoond dat de echtelieden in weekenden en vakanties wél samenwonen.

Er wordt geen voldoende aannemelijke toelichting geboden op het voortduren van de huwelijks-of gezinsband

Het kan voorkomen dat in reactie op het voornemen of de brief van de IND wordt aangegeven dat nog steeds van een huwelijks-of gezinsleven sprake is, maar dat dit niet voldoende aannemelijk wordt gemaakt of er onvoldoende informatie wordt geboden om hierover een oordeel te kunnen vellen. In dergelijke situaties kan nader onderzoek worden verricht. Allereerst bestaat de mogelijkheid om een IRN-onderzoek of een onderzoek door de AVIM te laten uitvoeren. Daarnaast is het mogelijk een gehoor in te plannen. Wanneer een gehoor wordt gepland, heeft het de voorkeur de vreemdeling en de referent 'simultaan' te horen over de wijze waarop zij invulling geven aan hun huwelijks-of gezinsleven. Indien het niet mogelijk is om zowel de referent als de vreemdeling te horen, kan uitsluitend de vreemdeling worden gehoord. Wanneer naar aanleiding van het gehoor door de IND kan worden beoordeeld of nog van een huwelijks-of gezinsleven sprake is, wordt op basis daarvan de intrekkingprocedure afgesloten dan wel de intrekkingprocedure doorgezet.

¹⁰ Indien in een later stadium van de intrekkingprocedure alsnog een reactie wordt ontvangen, moet worden gezien of de intrekking moet worden doorgezet.

4.2. Bewijslast

Het is aan de betrokken vreemdeling en/of de referent om, middels het overleggen van voldoende gegevens, aan te tonen dat er sprake is van werkelijk huwelijks- of gezinsleven. De betrokken vreemdeling en/of de referent moet alle relevante informatie (voorzien van onderbouwing/bewijs) overleggen waarover hij beschikt of redelijkerwijs kan beschikken om aan te tonen dat sprake is van werkelijk huwelijks- of gezinsleven (te denken valt bijvoorbeeld aan bewijzen van onderling contact, bewijzen van een financiële afhankelijkheidsrelatie en reden van niet samenwoning). De bewijslast ligt in de eerste plaats bij de betrokken vreemdeling en/of de referent. Staat vervolgens voldoende vast dat de betrokken vreemdeling en/of de referent niet meer informatie en bewijs kan overleggen, maar is er te weinig informatie voor een weloverwogen besluit, dan is het aan de IND om aan de hand van de verschaftte gegevens het nodige onderzoek te doen, zoals bijvoorbeeld het afnemen van een simultaan relatiegehoor.

4.3. Ongehuwde partners

Als sprake is van verblijf bij ongehuwde partner wordt **geen** uitvoering gegeven aan de uitspraken conform het gestelde onder punt 3 van dit informatiebericht. Uit het arrest van het HvJEU van 12 december 2019¹¹ wordt namelijk afgeleid dat de EU-lidstaten aanvullende voorwaarden mogen stellen als gebruik wordt gemaakt van een facultatieve bepaling in de gezinsherenigingsrichtlijn. Nederland heeft gebruik gemaakt van de facultatieve bepaling om ongehuwde partners onder voorwaarden verblijf toe te staan (artikel 4, derde lid, gezinsherenigingsrichtlijn). Het samenwonenvereiste en de eis dat geen sprake mag zijn van verplaatsing van het hoofdverblijf uit Nederland, gelden als aanvullende voorwaarden die volgens het HvJEU zijn toegestaan. Bij vreemdelingen met een verblijfsvergunning op grond van verblijf bij hun ongehuwde partner zal daarom aan deze aanvullende voorwaarden worden getoetst bij intrekkingprocedures en verlengingsaanvragen. Bij de toets aan deze aanvullende voorwaarden speelt de vraag of sprake is van een werkelijk gezinsleven dus geen rol.

Of het vorenstaande wordt gevolgd door de AbRS is op dit moment onzeker, maar vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de afdelingsuitspraken dus geen gevolgen hebben voor vreemdelingen met een verblijfsvergunning op grond van verblijf bij hun ongehuwde partner.

5. Werkelijk huwelijks- of gezinsleven en artikel 8 EVRM

Het is van belang te realiseren dat een werkelijk huwelijks- of gezinsleven als bedoeld in de gezinsherenigingsrichtlijn niet wordt gelijkgesteld met familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM. Het is mogelijk dat sprake is van familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM hoewel geen sprake is van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven als bedoeld in de gezinsherenigingsrichtlijn. Omgekeerd kan nimmer sprake zijn van werkelijk huwelijks- of gezinsleven als bedoeld in de gezinsherenigingsrichtlijn als geen sprake is van familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM. De groep vreemdelingen waarbij sprake is van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven als bedoeld in de gezinsherenigingsrichtlijn is dus kleiner en vormt een deelverzameling van de groep vreemdelingen waarbij (enkel) sprake is van familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM.

Als sprake is van familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM maar niet van een werkelijk huwelijks- of gezinsleven als bedoeld in de gezinsherenigingsrichtlijn is dit natuurlijk wel van belang voor de te maken belangenafweging. Immers, zonder

¹¹ TB tegen Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, C 519/18.

werkelijk huwelijks- of gezinsleven zullen de belangen van de vreemdeling niet snel zwaarder wegen dan die van de Nederlandse staat en zullen er dus niet snel verblijfsaanspraken bestaan op grond van artikel 8 EVRM.

6. Afstemming

De inhoud van dit informatiebericht is afgestemd met DMB, JZST en DRVN.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/118 Beoordeling certificaten van ahmadi's
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel landen pagina's / Pakistan Asiel themapagina's, Informatie voor uitvoering
Relatie met	
Geldig vanaf	20-08-2020
Geldig tot en met	20-02-2022

1. Aanleiding

In 2012 zijn afspraken gemaakt tussen de IND en de Ahmadiyya Moslim Djamaat Nederland, in 2017 is verdere opvolging gegeven aan deze afspraken. De afspraken gaan over de beoordeling van certificaten die worden afgegeven door de Ahmadiyya Moslim Djamaat Nederland in de asielprocedure en de betekenis die hieraan gehecht wordt. In een dergelijk certificaat wordt vastgelegd dat de betreffende vreemdeling met de Pakistaanse nationaliteit actief lid is van de Ahmadiyya geloofsgemeenschap.

Recent is bekend geworden dat de Ahmadiyya Moslim Djamaat Nederland een wijziging in het afgeven van deze certificaten heeft doorgevoerd. Dit informatiebericht beschrijft de werkwijze van asielzaken waarin certificaten van de Ahmadiyya Moslim Djamaat Nederland worden overgelegd en de waarde die hieraan gehecht dient te worden bij de beoordeling van een asielrelaas.

2. Inhoud/Toelichting

De IND onderhoudt goed contact met de Ahmadiyya Moslim Djamaat in Nederland te Den Haag. Bekend is dat zij zorgvuldig onderzoek doen naar de vraag of iemand met de Pakistaanse nationaliteit behoort tot de Ahmadiyya geloofsgemeenschap.

Ahmadi's die zich (willen) vestigen in Nederland laten zich vaak registreren bij de Nederlandse Ahmadiyya gemeenschap in Den Haag. Zij verifiëren via het hoofdkantoor in Londen en de lokale Ahmadiyya gemeenschap in Pakistan of iemand daadwerkelijk een tot de geloofsgemeenschap behoort. Op grond van deze beoordeling stelt de Ahmadiyya gemeenschap in Den Haag een dergelijk certificaat op. Vanwege digitalisering heeft de Ahmadiyya Moslim Djamaat recent een wijziging doorgevoerd in de certificaten die zij afgeven. Voorheen werd de achterkant van het certificaat voorzien van een nummer. Dat nummer is per 13 april 2020 vervallen. De voorkant van het document wordt nog wel voorzien van een nummer. De werkwijze in asielzaken waarin dergelijke certificaten worden overgelegd en de waarde die aan een dergelijk certificaat gehecht kan worden bij de beoordeling van een asielrelaas worden in dit informatiebericht nader toegelicht.

3. Hoe te handelen

De werkwijze van asielzaken waarin een certificaat van de Ahmadiyya gemeenschap wordt overlegd is als volgt:

Wanneer in een asielzaak een certificaat van de Ahmadiyya Moslim Djamaat Nederland wordt overgelegd, dient dit document te worden verzonden naar Team Onderzoek Expertise Land en Taal (TOELT). ¹ TOELT verifieert bij de Ahmadiyya Moslim Djamaat Nederland of dit document inderdaad voor deze persoon door de Ahmadiyya Moslim Djamaat Nederland is afgegeven. Om fraude te vermijden dient dit proces altijd via TOELT te verlopen. Indien de vreemdeling of gemachtigde dit zelf verifieert bij de Ahmadiyya Djamaat, gaat de IND dan ook niet uit van de gestelde verklaring. Het onderzoek kost enige tijd, waardoor deze zaken veelal in de VA-procedure moeten worden beoordeeld. Indien uit het onderzoek van de Ahmadiyya Moslim Djamaat Nederland blijkt dat de afgifte van dit document niet kan worden bevestigd, kan door het enkel overleggen van dit certificaat het lidmaatschap van de Ahmadiyya gemeenschap in beginsel niet worden gevolgd. Indien dit het geval blijkt, wordt verzocht deze zaken te melden bij de dossierhouder bij SUA.

Indien na onderzoek door de Ahmadiyya Moslim Djamaat wordt vastgesteld dat de betreffende vreemdeling wel lid is van de Ahmadiyya gemeenschap, zal dit lidmaatschap in beginsel door de IND gevolgd worden. Bekend is namelijk dat zij zorgvuldig onderzoek doen en er geen baat bij hebben niet-ahmadi's tot hun gelederen toe te laten. Dit laat echter onverlet dat de IND op basis van het asielrelaas nog moet beoordelen of, in geval van een bekering naar het ahmadi-geloof, de verklaringen van de vreemdeling geloofwaardig worden geacht. De certificaten zien enkel op personen met de Pakistaanse nationaliteit die in Pakistan tot de Ahmadiyya gemeenschap behoren. In de certificaten is enkel vermeld dat iemand actief lid is van de Ahmadiyya geloofsgemeenschap, er staat dan ook geen informatie vermeld over of iemand al vanaf geboorte behoort tot de Ahmadiyya geloofsgemeenschap, of zich in Pakistan heeft bekeerd. Er kan hierom door de IND alsnog getwijfeld worden aan de aannemelijkheid van het relaas van de vreemdeling en de oprechtheid van diens bekering (indien daar sprake van is), ook als het lidmaatschap van de Ahmadiyya gemeenschap geloofwaardig wordt geacht.

De ahmadi's zijn als risicogroep benoemd in het landenbeleid van Pakistan. Indien geloofwaardig wordt geacht dat de vreemdeling daadwerkelijk als actief lid is geregistreerd van de Ahmadiyya geloofsgemeenschap, moet er dus nog wel sprake zijn van geringe indicaties om in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning asiel, of moet er sprake zijn van vrees voor vervolging bij terugkeer. ² Daarbij dient te worden beoordeeld hoe een vreemdeling zich bij terugkeer wil uiten als ahmadi en of dit tot vervolging zou leiden.

Tenslotte wordt opgemerkt dat een verklaring van de Ahmadiyya Moslim Djamaat geen identificerend document betreft. Een vreemdeling kan zijn identiteit dus niet enkel met deze verklaring aannemelijk maken.

4. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met A&B, TOELT en JZ.

¹ Dit betekent dat in indigo via de subtab 'Vragen' middels 'Verzoek landeninfo' aan TOELT moet worden verzocht tot dit onderzoek bij TOELT en daarnaast het certificaat in een los dossierstuk moet worden geüpload in indigo (zonder andere bijlagen). Een dergelijk certificaat hoeft dus niet te worden verstuurd naar Bureau Documenten, omdat het onderzoek van TOELT naar de afgifte van dit document volstaat.

² Zie IB 2020/62 Vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag en C2/3.2 Vc.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/119 Beoordeling veilig derde land - Armenië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Factsheet 'Armenië: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	27-08-2020
Geldig tot en met	27-08-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Armenië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Armenië heeft TOELT in mei 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Armenië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Armenië als veilig derde land:

Armenië is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen en is aangesloten bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Armenië heeft het principe van non-refoulement neergelegd in artikel 55 eerste lid van de Grondwet en in artikel 9 van de Law on Refugees and Asylum. Er zijn geen signalen dat dit beginsel door Armenië wordt geschonden.

Armenië kent een nationale asielprocedure. De wet voorziet in de toekenning van asiel of de vluchtelingenstatus, en de regering heeft een systeem opgezet om vluchtelingen te beschermen. De wet houdt rekening met de specifieke behoeften van kinderen, personen met een verstandelijke handicap en overlevenden van trauma's en staat detentiecentra toe asielaanvragen te ontvangen. Drie jaar legaal verblijf in het land is vereist voor naturalisatie van vluchtelingen die geen etnische Armeniërs zijn. Artikel 2 van de Law on Refugees and Asylum beschrijft dat asiel zich ook uitstrekt tot personen die door een ander land als Verdragsvluchteling zijn erkend.

Ondanks een bepaling in de wet die asielzoekers vrijstelt van strafrechtelijke aansprakelijkheid voor illegale grensoverschrijding, eisen de autoriteiten dat ze in hechtenis blijven in afwachting van de uitkomst van hun asielaanvraag of de rest van hun straf uitzitten. In de eerste negen maanden van 2019 werden 15 buitenlanders gearresteerd wegens illegale binnenkomst nadat ze de grens via land of lucht waren overgestoken, een daling ten opzichte van 28 in de eerste negen maanden van 2018.

Zodra men een asielverzoek heeft ingediend mag men in Armenië werken. Tijdens de asielaanvraagprocedure ontvangen mensen een asylum seeker's identification card, na erkenning van de vluchtelingenstatus ontvangen zij een Convention Travel Document. Dit laatste document is zowel een reisdocument als verblijfsvergunning.

US State Department geeft in zijn Human Rights Report Armenië van 2019 aan dat hoewel de algehele kwaliteit van procedures en besluitvorming voor de bepaling van de vluchtelingenstatus het afgelopen decennium is verbeterd, er bezorgdheid bleef bestaan over de beoordeling van asielaanvragen die zijn ingediend door asielzoekers met bepaalde religieuze en genderprofielen met een niet-apostolische, christelijke en niet-Armeense achtergrond.

In de Law on Refugees and Asylum is bepaald dat de rechten van erkende vluchtelingen op het gebied van arbeid, sociale zekerheid, gezondheidszorg en onderwijs hetzelfde zijn als die van Armeense staatsburgers. Volgens de US State Department waren veel vluchtelingen echter niet in staat om te werken of onderwijs te volgen, ondanks wettelijke bepalingen die deze rechten beschermen. Daarnaast was de huisvesting die aan vluchtelingen werd toegewezen beperkt en in slechte staat en bleef, samen met de werkgelegenheid, de grootste zorg voor vluchtelingen. Veel ontheemde gezinnen waren afhankelijk van een huursubsidieprogramma dat werd gesteund door UNHCR en diaspora-organisaties. De autoriteiten exploiteerden een integratiehuis met plaats voor 29 vluchtelingen en boden vluchtelingen gratis huisvesting aan gedurende de eerste maanden nadat ze de vluchtelingenstatus hadden verworven. Taalverschillen zorgden voor belemmeringen voor werkgelegenheid, onderwijs en toegang tot diensten waarin de wet voorziet.

De regering van Armenië heeft vluchtelingen voor hervestiging geaccepteerd en bood naturalisatie aan aan vluchtelingen die drie jaar op het grondgebied woonden. Etnische Armenen kunnen eerder naturaliseren. De staatsmigratiedienst bood daarnaast integratieprogramma's aan voor terugkeerders uit West-Europese landen die ofwel vrijwillig waren teruggekeerd of door het gastland werden gedeporteerd. Op 21 november 2019 gaf de regering 1,5 miljard drams (3,2 miljoen dollar) uit voor permanente huisvesting aan 112 vluchtelingenfamilies die eind jaren tachtig en begin jaren negentig uit Azerbeidzjan waren gevlucht.

In de praktijk zijn het de afgelopen jaren vooral etnisch Armeense Syriërs geweest die hun toevlucht hebben gezocht tot Armenië. Zij kunnen eenvoudig het Armeens staatsburgerschap verkrijgen en zijn daarom in de meeste gevallen nooit toegekomen aan een asielaanvraag.

De aandacht van de overheid en het publiek zou met name naar etnische Armeniërs zijn gegaan. Voor niet-etnisch Armeense vluchtelingen zou de situatie het moeilijkst zijn. Maar ook etnisch Armeense vluchtelingen die in Armenië geen familie of ander sociaal netwerk meer hebben, zouden met sociaaleconomische problemen te maken hebben.

De UNHCR is actief in Armenië. De autoriteiten werkten samen met de UNHCR en andere humanitaire organisaties bij het verlenen van bescherming en bijstand aan ontheemden, vluchtelingen, terugkerende vluchtelingen, asielzoekers, staatlozen of andere kwetsbare personen. De UNHCR registreert geen vluchtelingen en geeft geen vluchtelingenkaarten af.

Conclusie:

Nu Armenië partij is bij relevante mensenrechtenverdragen, een nationale asielpcedure kent die toegankelijk is in de praktijk en erkende vluchtelingen (met behulp van UNHCR) toegang hebben tot basisvoorzieningen, wordt Armenië in zijn algemeenheid aangemerkt als veilig derde land.

De beoordeling of Armenië in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak. Hierbij dient men alert te zijn bij aanvragen door niet-etnisch Armeense vluchtelingen die aangeven te zijn gediscrimineerd. Ook dient aandacht te worden besteed aan in hoeverre betrokkene daadwerkelijk zijn rechten als vluchteling kan effectueren.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/120 Beoordeling veilig derde land –
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Factsheet TOELT Moldavië: informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	28-8-2020
Geldig tot en met	28-8-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Moldavië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Moldavië heeft TOELT in maart 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Moldavië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Moldavië als veilig derde land:

Moldavië is partij bij de belangrijke internationale mensenrechten verdragen. Het principe van non-refoulement is neergelegd in de nationale vluchtelingenwetgeving waarbij er een uitzondering wordt gemaakt voor personen die een bedreiging vormen voor de veiligheid van de staat en plegers van ernstige misdrijven. De US State Department meldt als onderdeel van mensenrechtenschendingen de refoulement van politieke asielzoekers. In juni 2019 heeft het Europese Hof voor de Rechten van de Mens het land een boete opgelegd van 125.000 euro (\$ 137.500) voor het gedwongen terugsturen van zeven Turkse onderwijzers naar Turkije in 2018, waar ze werden opgesloten op onduidelijke beschuldigingen door de Turkse autoriteiten. In de uitspraak werd opgemerkt dat de overdracht van Turkse burgers nationale en internationale wetgeving ondermijnde en dat vijf van de zeven personen asielzoekers waren die onrechtmatig waren beroofd van hun vrijheid. Een voormalig plaatsvervangend hoofd van de Moldavië Inlichtingendienst en het hoofd van het Moldavische Bureau voor Migratie en Asiel werden strafrechtelijk onderzocht na de uitspraak van het EVRM.

Moldavië kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Moldavië. Volgens de US State Department is het lastig voor vluchtelingen om formeel een vluchtelingen status te verkrijgen en is het proces daartoe traag. Vluchtelingen krijgen van de autoriteiten een vluchtelingen identiteitskaart voor onbepaalde tijd, degene die humanitaire bescherming krijgen ontvangen een identificatie document geldig voor drie jaar. Asielzoekers ontvangen een tijdelijke identificatie kaart.

De UNHCR is actief in Moldavië en voorziet vluchtelingen in logistieke, medische, financiële ondersteuning en in huisvesting. Het Bureau van Migratie en Asiel heeft een tijdelijke accommodatie opgezet voor onderdak aan asielzoekers.

Volgens artikel 33 van de Law on asylum hebben statushouders het recht om te werken, het recht op onderwijs en het recht op aanspraak op medische verzekering zoals onderdanen dat hebben.

Conclusie:

De berichtgeving over schending van het non refoulement beginsel en dat het lastig is om formeel een asielstatus te verkrijgen leidt ertoe dat Moldavië in zijn algemeenheid niet aangemerkt kan worden als veilig derde land.

De beoordeling of Moldavië in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	010.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/121 Beoordeling veilig derde land – Libanon update
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ IB 2019/2 /Libanon: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'/ WI 2019/13 Palestijnen
Geldig vanaf	1-9-2020
Geldig tot en met	1-9-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Libanon als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Libanon heeft TOELT op 24 maart 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Libanon in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

De onderstaande beoordeling ziet niet op staatloze Palestijnen die al geruime tijd in Libanon verblijven, nu Libanon voor hen niet geldt als derde land maar als land van bestendig verblijf ("habitual residence") en artikel 1D op hen van toepassing is. Voor het afdoen van Palestijnse zaken blijft de WI Palestijnen leidend. Indien sprake is van een zeer kort verblijf in Libanon met UNRWA bijstand kan de zaak voorgelegd worden aan SUA/JZ-ST voor een mogelijke niet-ontvankelijk afdoening.

Beoordeling van Libanon als veilig derde land:

Libanon is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag, maar wel bij het CAT en het Internationaal Verdrag inzake politieke rechten en burger rechten. Libanon heeft het Non-refoulement beginsel niet neergelegd in een nationale wetgeving, ook zijn er meerdere signalen dat Libanon dit beginsel niet respecteert.

Op 10 augustus 2020 is de regering in Libanon opgestapt naar aanleiding van de explosie die op 4 augustus plaatsvondt. De gevolgen hiervan evenals van de explosie zijn nog niet volledig te overzien, maar naar verwachting zal de situatie

voor asielzoekers niet verbeteren ten opzichte van de afgelopen jaren. In IB 2019/2 is reeds opgemerkt dat: "een groot deel van de personen die bescherming hebben gezocht in Libanon beperkte toegang heeft tot de arbeidsmarkt en basisvoorzieningen."

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Libanon in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- het niet respecteren van het non-refoulement beginsel;
- het niet bestaan van een asielprocedure die kan leiden tot een verblijfsrecht;
- slechte verblijfsomstandigheden voor asielzoekers;
- De huidige situatie in het land na de verwoestende explosie.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA RVN
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer(s) 010.2.e

Nummer & Titel IB 2020/122 Afdelingsuitspraak 19 augustus 2020
inzake beroep op legesvrijstelling artikel 8 EVRM
(201907150/1/V2 - ECLI:NL:RVS:2020:1956)

Hoofdtak Regulier / Bestuursrecht /
InformIND Thema Leges
Relatie met Uitspraak 19 augustus 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1956), en
Uitspraak 12 mei 2010 (ECLI:NL:RVS:2010:BM5486) rov 2.1.4;
Uitspraak 12 augustus 2019 (ECLI: NL:RVS:2019:2736) rov 4
en 4.1.
Geldig vanaf 01-09-2020
Geldig tot en met 01-03-2022

1. Aanleiding

In deze uitspraak heeft de Afdeling overwogen dat de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid in beginsel gehouden is te beoordelen of in het individuele geval de heffing van de leges in strijd is met artikel 8 EVRM ook wanneer de vreemdeling een beroep doet op dat artikel terwijl hij geen aanvraag heeft ingediend voor een verblijfsvergunning onder de beperking verband houdend met het verblijfsdoel 'verblijf als familie- of gezinslid'. Met name de inhoudelijke beoordeling of de heffing van leges een vreemdeling hindert in de uitoefening van het familie-, gezins- of privéleven is daarbij van belang.

2. Gevolg van deze uitspraak.

Deze uitspraak brengt met zich mee dat als de vreemdeling, ongeacht diens beoogde verblijfsdoel, om vrijstelling van de leges verzoekt en zich daarbij beroept op artikel 8 EVRM hierop ingegaan dient te worden. De verwijzing naar de tekst van artikel 3.34a, onder j, VV, waarin enkel is geregeld dat in het geval van een aanvraag om verblijf bij familie of gezin op grond van artikel 8 EVRM vrijstelling van leges kan plaatsvinden, is geen afdoende weerlegging van zo een verzoek.

Let wel: het is en blijft uiteraard aan de vreemdeling -mocht hij hier een beroep op doen- om te motiveren waarom hij van mening is dat de hoogte van de leges hem hinderen in de uitoefening van het familie-, gezins- of privéleven. De enkele stelling is derhalve nimmer voldoende.

5. Afstemming

De inhoud van dit IB-bericht is afgestemd met JZ /ST.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/124 incomplete nareis aanvragen buiten behandeling stellen
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel/nareis
InformIND Thema	Nareis
Relatie met	
Geldig vanaf	03-09-2020
Geldig tot en met	03-11-2021

1. Aanleiding

Op 6 juli 2020 is de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid akkoord gegaan met de werkwijze om incomplete aanvragen sneller buiten behandeling te stellen bij nareis. Op 11 augustus 2020 is besloten deze werkwijze ook toe te passen op 8EVRM aanvragen van asielstatushouders.

2. Verwachting

In dit IB wordt uitgewerkt in welke situaties je een aanvraag buiten behandeling stelt. Hiervoor is geen aanpassing nodig van de regelgeving.

3. Inhoud/Toelichting

3.1 Oude werkwijze

In vrijwel alle nareiszaken moet er herstel verzuim worden geboden, omdat de aanvraag incompleet is ingediend. Uit navraag bij de beslisdirecties blijkt dat het regelmatig voorkomt dat na de reactie op de hv-brief, de zaak nog steeds incompleet is. We zien vaak dat er hv wordt geboden voor bijvoorbeeld zeven ontbrekende stukken/verklaringen, maar dat er slechts een reactie komt op vier van de gevraagde punten. Vervolgens wordt er soms een tweede hv-brief verzonden, of wordt er telefonisch contact opgenomen met de klant om opnieuw om de stukken/verklaringen te vragen. Uiteindelijk wordt er inhoudelijk beslist op de aanvraag. Er wordt dan afgewezen op het ontbreken van een verklaring. Het komt regelmatig voor dat de klant in bezwaar of beroep de ontbrekende stukken/verklaringen alsnog overlegt. De IND moet deze stukken dan alsnog inhoudelijk betrekken. Dit is onwenselijk.

3.2 Nieuwe werkwijze

Bij incomplete aanvragen zal altijd herstel verzuim moeten worden geboden. Indien een aanvraag nog steeds niet compleet is na de reactie op de hv-brief, of er in zijn geheel niet op de hv-brief gereageerd is, kan de aanvraag buiten behandeling worden gesteld, ingevolge art. 4:5 lid c Awb.

3.3 Gevolgen van de werkwijze

Door een buiten behandeling stelling (hierna bbs), hoeft de opvolgende bezwaarzaak niet inhoudelijk te worden bekeken. Bij een bezwaar op een bbs, hoeft alleen te worden onderzocht of de aanvraag terecht buiten behandeling is gesteld. Indien de

klant met nieuwe stukken/verklaringen komt, hoeven deze niet inhoudelijk te worden behandeld. De klant zal in de bbs-beschikking worden geadviseerd een nieuwe *complete* aanvraag in te dienen. Bij de beoordeling van de nieuwe aanvraag wordt getoetst aan het dan geldende beleid. Ontbrekende stukken/verklaringen worden bij de nieuwe aanvraag wel inhoudelijk meegenomen. De drie maanden termijn is door de eerste aanvraag immers veilig gesteld.

Door het sneller buiten behandeling stellen, hopen we de klant te motiveren complete aanvragen in te dienen, dan wel volledig te reageren op hv-brieven. Alleen het indienen van een nieuwe aanvraag geeft de mogelijkheid om nieuwe (voorheen ontbrekende) informatie inhoudelijk te betrekken bij de zaak. De verwachting is dat door deze andere werkwijze, klanten worden gemotiveerd om complete aanvragen in te dienen. Hiermee voorkomen we dat klanten bezwaar of beroep gebruiken om hun aanvraag alsnog te complementeren. Bezwaar is immers een arbeidsintensievere procedure waarbij een kortere beslistermijn geldt. Dit sluit ook aan bij de strategische wens van het MT IND om te werken met 'in één keer goed'. Tevens zijn de doorlooptijden bij de eerste aanleg korter dan bij bezwaar.

4. Hoe te handelen

Hieronder staan de richtlijnen wanneer een aanvraag wel en niet buiten behandeling kan worden gesteld. Met deze richtlijnen wordt gewaarborgd dat eenduidig wordt beslist, maar zaken niet vanwege het ontbreken van relatief kleine of administratieve onderdelen buiten behandeling worden gesteld.

Een bbs is alleen mogelijk **binnen vier weken** nadat de reactie op de hv-brief binnen is, danwel de hv-termijn is verstreken zonder dat er stukken/verklaringen zijn ontvangen. Bovendien geldt de nieuwe werkwijze alleen voor zaken waarin de nieuwe hv-correspondentie is gebruikt en dus niet voor zaken waarin reeds HV is geboden. Je kunt geen bbs toepassen als je een tweede hv-brief stuurt, terwijl je niet hebt gewaarschuwd voor bbs in de eerste hv-brief.

4.1 Wanneer stel je een aanvraag wel buiten behandeling?

Je stelt een aanvraag buiten behandeling als je in je hv-brief om stukken/verklaringen hebt gevraagd, maar er geen reactie komt op de hv-brief of maar een deel van de gevraagde stukken/verklaringen worden verstrekt.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Er is geen identificerend document, of geen verklaring waarom dit document ontbreekt.
- Er zijn geen familierechtelijke documenten, of geen verklaring waarom deze documenten ontbreken.
- Er is geen toestemmingsverklaring overgelegd, of er zijn geen identificerende danwel familierechtelijke documenten overgelegd waaruit blijkt dat de achterblijvende ouder toestemming geeft voor het vertrek, en er is geen verklaring gegeven waarom de achterblijvende ouder geen toestemmingsverklaring kan tekenen.
- De vragenlijst over fgb is niet ingevuld.
- Een losse pasfoto ontbreekt terwijl hier wel om is verzocht en er wordt geen redelijke verklaring gegeven waarom deze niet kan worden overlegd.
- Vertalingen.
- Antecedentenverklaring.
- Verklaring burgerlijke staat.

4.2 Wanneer stel je een aanvraag niet buiten behandeling?

1. Indien uitsluitend administratieve onderdelen ontbreken. Denk hierbij aan:
 - a. Verkeerde invulling van antecedentenverklaring.
 - b. Ontbreken vertaling deel van document.

Indien deze onderdelen ontbreken, moet je opnieuw contact op nemen met de vreemdeling, en opnieuw om deze stukken vragen.

2. Indien de vreemdeling binnen de hv-termijn expliciet of impliciet uitstel vraagt voor het aanleveren van stukken/verklaringen. Een voorbeeld van impliciet uitstel vragen is: aangeven dat een stuk wordt nagezonden. Hierbij maakt het niet uit of daadwerkelijk voor alle ontbrekende stukken/verklaringen uitstel is gevraagd. Maak concrete afspraken over de uitsteltermijn die wordt geboden, wanneer komen de nog ontbrekende stukken/verklaringen wel? Houdt hierbij een maximale termijn aan van 4 weken. Schort, indien mogelijk, de beslistermijn op. Als de documenten niet komen na de afgesproken termijn, is bbs alsnog mogelijk. Als binnen de uitsteltermijn niet alle stukken/verklaringen alsnog worden overgelegd wordt niet opnieuw uitstel geboden. Er kan dan worden overgegaan tot bbs. Meldt dit expliciet bij het verlenen van uitstel.
3. Indien de vreemdeling een summiere, doch inhoudelijk reactie geeft. Een reactie is immers reden tot inhoudelijke behandeling. Het ligt er wel aan wat er wordt gevraagd in de hv-brief. Als je hierin vraagt om een identificerend document, en als deze ontbreekt, een verklaring + uitleg hoe iemand heeft kunnen functioneren in het dagelijks leven zonder dit document, dan is de verklaring *'heb ik nooit gehad'* een incomplete reactie. Want hierbij is immers niet beantwoord hoe men kon functioneren zonder dit document. Je kunt dan buiten behandeling stellen. De reactie *'heb ik nooit gehad want dit was niet nodig'* verdient wel een inhoudelijke behandeling. (Hoewel de uitkomst dan zal zijn dat er geen sprake is van bewijsnood omdat de verklaring niet is toegespitst op iemand individuele situatie.)

4.3 Uitzondering voor amv

Amv die meerderjarig worden gedurende de nareisprocedure, kunnen niet zoals andere vreemdelingen een nieuwe nareisaanvraag indienen. Hierdoor kunnen zij onevenredig hard worden getroffen door een buiten behandeling stelling. Indien je een zaak hebt waarbij de amv geen nieuwe aanvraag kan indienen, moet er altijd een tweede hv-brief worden geboden.

4.4. Communicatie

De hv-brieven worden aangepast met waarschuwing voor bbs. In de bbs-beschikking wordt geadviseerd een nieuwe complete aanvraag in te dienen. In de bbs-beschikking wordt aangegeven wat de reden is voor bbs. De nieuwe werkwijze geldt dus alleen voor zaken waarin de nieuwe HV correspondentie is gebruikt. Daarnaast zijn VWN, Nidos en de Orde van Advocaten vooraf geïnformeerd over deze werkwijze.

4.5 Artikel 8 EVRM

A&B past deze werkwijze toe omdat zij regelmatig worden geconfronteerd met incomplete aanvragen. 8 EVRM aanvragen die worden ingediend door een asielstatushouder en daarmee worden behandeld door A&B, vallen ook onder deze werkwijze.

4.6 Rode zaken

Ook in zaken waarvan de beslistermijn is verlopen, is het mogelijk om de aanvraag buiten behandeling te stellen. Het is echter niet mogelijk om de aanvraag buiten behandeling te stellen, als de reactietermijn op de hv-brief is ingekort involge IB 2020/7.

5. Afstemming

Dit IB is afgestemd met SUA, JZ en A&B.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA en JZ
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/129 Vervolg - Afdelingsuitspraak over vreemdelingenbewaring in zaken waarin de asielaanvraag is afgewezen in de beroepsfase
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Procesoverstijgende thema's / Habeas Corpus
Relatie met	IB 2018/44, IB 2019/61 en IB 2019/69
Geldig vanaf	10-09-2020
Geldig tot en met	09-03-2022

1. Aanleiding

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft op 5 juni 2019¹ een uitspraak gedaan waarin de Afdeling oordeelde dat bewaring in de beroepsfase op grond van artikel 59b, eerste lid, aanhef en onder b, Vw niet mogelijk is. Dit artikel is een omzetting van artikel 8, derde lid, aanhef en onder b, van de Opvangrichtlijn. Door de Afdeling wordt overwogen dat gelet op de bewoording van beide artikelen deze grondslag uitsluitend is bedoeld voor de duur van de behandeling van het asielverzoek, tot aan de beslissing daarop door de Staatssecretaris. Derhalve kan volgens de Afdeling artikel 59b, eerste lid, aanhef en onder b, Vw niet als grondslag dienen voor vrijheidsontneming van een asielzoeker in de beroepsfase. Deze uitspraak is relevant voor medewerkers die een maatregel van bewaring op grond van artikel 59b Vw opleggen, verlengen of opheffen.

2. Verwachting

Dit informatiebericht geldt als vervanging van het eerder gepubliceerde informatiebericht 2019/61 en betreft een update van IB 2019/69. Als er wijzigingen zijn in de werkwijze, dan wordt dit middels een nieuw informatiebericht gedeeld.

3. Inhoud/Toelichting

De grondslag van artikel 59b, eerste lid, onder b, Vw kan niet langer als grondslag toegepast worden voor de maatregel van bewaring in de beroepsfase van zaken waarin de asielaanvraag is afgewezen.

4. Hoe te handelen

Verlenging van artikel 59b-zaken:

- De hiervoor genoemde uitspraak van de Afdeling raakt zaken van vreemdelingen die op grond van artikel 59b, eerste lid, aanhef en onder b, Vw in bewaring zijn gesteld. Naar aanleiding van deze uitspraak van de Afdeling kan de grondslag van artikel 59b, eerste lid, onder b, Vw niet langer toegepast worden voor bewaring in de beroepsfase. Bewaring in de beroepsfase is enkel mogelijk op grond van artikel 59b, eerste lid, onder a, c en/of d, Vw.

¹ Het kenmerk van de uitspraak is: ECLI:NL:RVS:2019:1710. De Afdeling heeft deze uitspraak bevestigd bij uitspraak van 25 februari 2020, nr. 202000211/1/V3.

- Als ten minste één van de gronden bedoeld in artikel 59b, eerste lid, onder a en c, Vw van toepassing is, en als de vreemdeling de voorlopige voorziening mag afwachten (en daarmee rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8, onder h, Vw), kan na afwijzing van de asielaanvraag de bewaring met ten hoogste drie maanden worden verlengd op grond van artikel 59b, derde lid, Vw. Opgemerkt wordt dat de d-grond (openbare orde of nationale veiligheid) andere bewaringstermijnen kent, zie daartoe artikel 59b, vierde en vijfde lid, Vw.
- Voor artikel 59b-zaken geldt, wanneer de maatregel bij de asielaanvraag is opgelegd op grond van artikel 59b, eerste lid, onder a, Vb, het volgende. Wanneer géén sprake is van originele en authentieke identiteits- en nationaliteitsdocumenten wordt in het voornemen en het asielbesluit overwogen dat de gestelde identiteit en nationaliteit niet zijn komen vast te staan, maar dat de beoordeling van het asielrelaas vooralsnog plaatsvindt op basis van de veronderstelling dat betrokkene uit land * komt en is wie hij stelt te zijn. Deze passage wordt opgenomen om, na een eventuele afwijzing, beter te kunnen motiveren dat de maatregel opgelegd op grond van artikel 59b, eerste lid, onder a, Vw in de beroepsfase kan worden voortgezet. Dit gelet op het bepaalde in artikel 5.1c, eerste lid, Vb, in samenhang gelezen met artikel 5.1a, tweede lid, Vb en artikel 5.1b, derde en vierde lid, Vb.
- Bij de verlenging van de bewaring op grond van artikel 59b, derde lid, Vw wordt aandacht besteed aan het feit dat de omstandigheden als bedoeld in artikel 59b, eerste lid onder a, Vw ook in de beroepsfase onverkort van toepassing zijn. Er is thans een bouwsteen op de samenwerkingssite van AC Schiphol geplaatst die gebruikt kan worden voor het motiveren van verlenging van de bewaringsmaatregel in het voornemen en het kenbaar maken van de rechtsgevolgen in de beschikking.
- Voor wat betreft a-grond kan er nog op worden gewezen dat het proces tot vaststelling van identiteit en nationaliteit van ongedocumenteerde vreemdelingen niet stopt met de beslissing op de asielaanvraag en dat DT&V in het kader van de terugkeerprocedure verder onderzoek doet naar de identiteit en de nationaliteit van de vreemdeling.
- Voor wat betreft c-grond wordt aandacht gevraagd voor het volgende. In de regel kan bij de verlenging op grond van artikel 59b, derde lid, Vw worden aangenomen dat de omstandigheden die hebben geleid tot het opleggen van de maatregel op grond van artikel 59b, eerste lid, onder c, Vw onverminderd van toepassing zijn op het moment van de afwijzing van de asielaanvraag. De c-grond behoeft bij de verlenging in de regel niet nader gemotiveerd te worden.
- Een van de voorwaarden voor het kunnen toepassen van de c-grond is dat op redelijke gronden kan worden aangenomen dat de vreemdeling de aanvraag louter heeft ingediend om de uitvoering van het terugkeerbesluit uit te stellen of te verijdelen. Dit kan aanleiding geven om in het asielbesluit de voorlopige voorziening te onthouden vanwege frustratie (C2/11 Vc). Dit dient overwogen te worden in het voornemen en het asielbesluit. Als de voorlopige voorziening om deze reden wordt onthouden, dient de maatregel op grond van artikel 59b Vw na het afwijzende asielbesluit te worden omgezet naar artikel 59, eerste lid, onder a, Vw.
- Voor wat betreft de d-grond hoeft je in het geval dat het beroep en/of voorlopige voorziening mag worden afgewacht in eerste instantie nog niet te verlengen, de termijn voor bewaring is krachtens artikel 59b, vierde lid, Vw 6 maanden. Pas tegen het einde van deze termijn, moet er eventueel worden verlengd op grond van artikel 59b, vijfde lid, Vw.

Omzetten van de maatregel van bewaring op grond van 59b

- Verlenging van de bewaringsmaatregel op grond van artikel 59b, derde lid, Vw is niet mogelijk als de voorlopige voorziening niet mag worden afgewacht, zie artikel 7.3 Vb en C2/11 Vc. De vreemdeling heeft dan immers geen rechtmatig verblijf meer. Dit geldt ook als de voorlopige voorziening wordt onthouden vanwege frustratie. In dat geval dient de maatregel van bewaring opgeheven te worden en moet er een nieuwe maatregel worden opgelegd op grond van artikel 59, eerste lid, onder a, Vw.
- Het kan voorkomen dat een vreemdeling enkel op grond van 59b, eerste lid, aanhef en onder b, Vw in vreemdelingenbewaring is gesteld en de asielaanvraag vervolgens wordt afgewezen. De vreemdeling kan niet op deze grondslag in de beroepsfase gedetineerd blijven zitten. Verlenging op grond van artikel 59b, derde lid, Vw is dan niet mogelijk. In de regel zal de bewaring dan ook opgeheven moeten worden. In bepaalde omstandigheden kan er echter toch voor worden gekozen de maatregel om te zetten naar een andere grondslag als genoemd in artikel 59b, eerste lid, Vw. Denk in het bijzonder aan de omstandigheid dat de identiteit en nationaliteit van de vreemdeling in de asielprocedure alsnog niet is komen vast te staan. Het kan zijn dat bij het opleggen van de maatregel in dit kader per abuis de a-grond niet is aangekruist of dat tijdens de asielprocedure is gebleken dat de identiteit niet is komen vast te staan en dat nader onderzoek hiernaar vereist is. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als de vreemdeling bij het indienen van de aanvraag weliswaar identificerende documenten heeft overgelegd, maar deze na onderzoek vals blijken te zijn. Dat de identiteit en nationaliteit niet is vast komen te staan, dient in het voornemen en het asielbesluit gemotiveerd te worden, zie hetgeen is opgeschreven onder het kopje 'verlenging van artikel 59b-zaken'. In deze situatie kan de maatregel niet worden verlengd op grond van artikel 59b, derde lid, Vw maar dient na het afwijzende besluit een nieuwe maatregel op grond van artikel 59b, eerste lid, onder a, Vw te worden opgelegd. Voorafgaand aan het opleggen van deze maatregel dient de vreemdeling te worden gehoord. In de maatregel van bewaring kan worden genoemd dat het proces tot vaststelling van identiteit en nationaliteit van ongedocumenteerde vreemdelingen niet stopt met de beslissing op de asielaanvraag en dat DT&V in het kader van de terugkeerprocedure verder onderzoek doet naar de identiteit en de nationaliteit van de vreemdeling.

Inbewaringstelling in de beroepsfase op grond van artikel 59b

- Het kan voorkomen dat een vreemdeling die zich in de beroepsfase bevindt, in het vreemdelingentoezicht wordt aangetroffen door AVIM of de KMar. Ook in deze gevallen kan aanleiding bestaan een maatregel op te leggen op grond van artikel 59b Vw. Daarbij geldt dat gelet op de jurisprudentie van de Afdeling inbewaringstelling niet mogelijk is op grond van artikel 59b, eerste lid, onder b Vw.

5. Afstemming

SUA en JZ.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/131 Beoordeling veilig derde land - Verenigde Arabische Emiraten (VAE)
Kenmerk	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ IB 2020/103 De Verenigde Arabische Emiraten (VAE) als land van gebruikelijke verblijfplaats voor Palestijnen / Factsheet Verenigde Arabische Emiraten (VAE): Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	14-09-2020
Geldig tot en met	13-09-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van de Verenigde Arabische Emiraten (hierna: de VAE) als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt, geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor de VAE heeft TOELT op 10 juni 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of de VAE in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van de VAE als veilig derde land:

De VAE zijn wel partij bij het Antifolterverdrag, maar zijn niet aangesloten bij het Vluchtelingenverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. De VAE kennen een verbod op refoulement, dit is opgenomen in de grondwet onder artikel 38. Van belang is echter dat het door de wetgeving in de VAE mogelijk is dat er sprake is van gedwongen uitzettingen waarbij mogelijk het non-refoulement principe niet wordt gerespecteerd. Dit kan het geval zijn bij personen die legaal verblijf hebben gehad in de VAE op basis van een sponsorovereenkomst¹, die om welke reden dan ook kan zijn beëindigd. Dit kan ook

¹ Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de Factsheet van TOELT.

voorkomen bij (Palestijnse) Syriërs. Er zijn wisselende berichten over of en op welke schaal dit daadwerkelijk gebeurt.

Ook voor vreemdelingen met verblijfsrecht is het verblijf in de VAE niet gegarandeerd. Zo blijkt uit een rapport van de Global Detention Project (januari 2016) dat het ministerie van Binnenlandse Zaken een vreemdeling mag uitzetten - zelfs als die persoon over een verblijfsvergunning beschikt - indien een rechter een bevel heeft gegeven voor de uitzetting of de veiligheidsdiensten een publiek belang bij de uitzetting opmerken. Vreemdelingen die niet in staat zijn om een verblijfsvergunning te verkrijgen of te verlengen lopen eveneens een risico op detentie.

Verder was er in praktijk volgens de US Department of State een signaal van detentie en vervolgens gedwongen terugkeer naar China van een Oeigoer met een verblijfsvergunning in de VAE. Daarnaast volgt uit informatie van de UN Working Group on Enforced or Involuntary Disappearances (WGEID) een signaal van schending van non-refoulement van Pakistanen naar Pakistan. De Gülenbeweging is door de VAE als terroristische organisatie verklaard en de VAE hebben in 2017 aangegeven bereid te zijn personen uit te zetten naar Turkije in ruil voor personen van de moslimbroederschap, waarbij ook sprake kan zijn van schendingen van het non-refoulement principe.

De VAE kennen geen nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van de VAE. Er bestaat geen asielwetgeving en het is evenmin mogelijk om bij een VN-organisatie om bescherming in de VAE te verzoeken. Af en toe wordt weliswaar in samenwerking met UNHCR tijdelijk verblijf verleend aan individuele vluchtelingen, maar hieruit volgt niet dat het in praktijk mogelijk is om een daadwerkelijke asielstatus in de VAE te verkrijgen. UNHCR houdt zich in de VAE ook verder niet actief bezig met het innemen of beoordelen van asielaanvragen en of het doen van een beroep op vluchtelingenschap.

Voor wat betreft de rechten van personen met een verblijfsstatus op het gebied van voorzieningen zoals huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en betaald werk wordt overwogen dat personen met een status veelal geen toegang hebben tot al deze rechten.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND de VAE in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- De schendingen van het non-refoulement principe;
- Het gebrek aan een nationale asielprocedure en de onmogelijkheid om in praktijk een asielstatus te verkrijgen; en
- De gebrekkige rechten en toegang van asielzoekers tot voorzieningen.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/132 Aandachtspunten bij het horen van en beslissen op Venezolaanse asielzaken
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel landenpagina's Venezuela
Relatie met	AAB Venezuela 11 juni 2020 IB 2020/62 Vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag
Geldig vanaf	15-09-2020
Geldig tot en met	14-03-2022

1. Aanleiding

Op 11 juni 2020 heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken een algemeen ambtsbericht over Venezuela uitgebracht. Het ambtsbericht beslaat de periode van maart 2013 tot en met mei 2020, waarbij de nadruk ligt op de periode vanaf de zomer van 2017. Dit is de eerste keer dat over Venezuela een ambtsbericht is uitgebracht. Het ambtsbericht heeft aanleiding gevormd om het landgebonden asielbeleid voor Venezuela te bepalen. De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft de Tweede Kamer op 25 augustus 2020 per brief hierover geïnformeerd.¹ Op 14 september 2020 is het WBV landgebonden asielbeleid Venezuela gepubliceerd. Het WBV is op 15 september 2020 in werking getreden.

2. Inhoud/Toelichting

Bij het horen en beslissen op Venezolaanse asielzaken is het landgebonden asielbeleid Venezuela zoals neergelegd in de Vc leidend. Dit informatiebericht bevat geen nieuw beleid of nieuwe instructie, maar biedt een toelichting op een aantal onderdelen van het landgebonden asielbeleid en gaat in op aandachtspunten waarmee rekening gehouden dient te worden bij het horen van en beslissen op Venezolaanse zaken. Het informatiebericht gaat in op de volgende onderwerpen:

- 3.1 Fundamentele politieke overtuiging
- 3.2 Het uiten van significante kritiek op de autoriteiten
- 3.3 Bescherming autoriteiten en/of internationale organisaties
- 3.4 Binnenlands beschermingsalternatief
- 3.5 Artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag

3. Hoe te handelen

3.1 Fundamentele politieke overtuiging

Indien geloofwaardig is bevonden dat de vreemdeling in Venezuela politieke activiteiten heeft verricht of na aankomst in Nederland politieke activiteiten heeft

¹ Zie brief aan de Tweede Kamer (TK 2019–2020, 19 637, nr. 2649) van 25 augustus 2020, https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z15033&did=2020D32379.

ontplooid, is van belang om éérst een standpunt in te nemen over de vraag of deze activiteiten voortkomen uit een fundamentele politieke overtuiging. Indien sprake is van een fundamentele politieke overtuiging kan namelijk niet worden verlangd dat de vreemdeling zich terughoudend opstelt bij het uiten daarvan. Hierdoor kan reeds het hebben van een fundamentele politieke overtuiging ertoe leiden dat een reële vrees voor vervolging wordt aangenomen. Indien geen sprake is van een fundamentele politieke overtuiging, mag van de vreemdeling wél terughoudendheid worden verlangd bij terugkeer. Pas als over de fundamentele politieke overtuiging een standpunt is ingenomen, kan relevant zijn of het aannemelijk is dat de Venezolaanse autoriteiten van de activiteiten op de hoogte (kunnen) zijn en of er daarom sprake is van een reële vrees voor vervolging. Een nadere toelichting hierop wordt geboden in IB 2020/62 Vrees voor vervolging op grond van het Vluchtelingenverdrag.

3.2 Het uiten van significante kritiek op de autoriteiten

In het landgebonden asielbeleid wordt bij een aantal risicogroepen het uiten van significante kritiek op de autoriteiten als voorwaarde genoemd. Aangezien er geen strikte definities bestaan van waar kritiek aan moet voldoen om als significant te worden aangemerkt, is het niet eenvoudig te bepalen of hiervan sprake is. Deze paragraaf biedt een aantal handvatten voor het onderzoeken of kritiek al dan niet als significant kan worden aangemerkt.

Blijkens het ambtsbericht lopen personen die zich kritisch uitlaten over de autoriteiten vooral een risico indien de autoriteiten hen vanwege die kritiek beschouwen als bedreiging voor het regime. Dit is in toenemende mate het geval naarmate individuen en/of groepen meer beschikken over de capaciteit om kritische standpunten te ventileren en om mensen te mobiliseren. Bij het bepalen of van significante kritiek sprake is, zal dan ook aandacht moeten worden besteed aan de vraag in hoeverre dit op de vreemdeling van toepassing is. Om deze vraag te beantwoorden, kan bij het horen en beslissen aan de volgende punten aandacht worden besteed.

Allereerst kan worden gekeken naar **10.2.d en 10.2.g**

. Om te kunnen spreken van

10.2.d en 10.2.g

Daarnaast kan aandacht worden besteed aan **10.2.d en 10.2.g**

Aansluitend op het bovenstaande punt is **10.2.d en 10.2.g**

Van belang is dat bij het bepalen 10.2.d en 10.2.g

Dit is bijvoorbeeld ook het geval wanneer 10.2.d en 10.2.g

10.2.d en 10.2.g Hiervan kan sprake zijn indien de vreemdeling

Tot slot is van belang te realiseren dat de Venezolaanse autoriteiten willekeurig kunnen optreden. Zo kunnen ook personen die marginale activiteiten hebben verricht (die niet als significante kritiek kunnen worden aangemerkt) naar aanleiding daarvan problemen krijgen. Hiermee zal rekening moeten worden gehouden bij de beoordeling. Per zaak zal moeten worden gezien of de verklaringen en ondervonden problemen voldoende zijn om te kunnen spreken van een gegronde vrees voor vervolging bij terugkeer.

3.3 Bescherming autoriteiten en/of internationale organisaties

Uit het ambtsbericht blijkt dat er geen vertrouwen meer is in het Venezolaanse rechtssysteem. Verschillende (vertrouwelijke) bronnen geven voorbeelden van personen die aangifte wilden doen waarbij ze slachtoffer werden van intimidatie, mishandeling en onrecht van de kant van de Venezolaanse autoriteiten. Zowel openbare als vertrouwelijke bronnen bevestigen het beeld dat de regering een gelimiteerde capaciteit heeft om aanklachten in behandeling te nemen en in sommige gevallen onwillig is om zaken op te pakken. Venezuela neemt op dit moment op de index van het World Justice Project de laatste plaats in met betrekking tot de Rule of Law. In het landgebonden asielbeleid is om die reden bepaald dat het niet mogelijk is bescherming te verkrijgen van de autoriteiten of internationale organisaties in Venezuela, tenzij sprake is van evidente, concrete en individualiseerbare aanknopingspunten op basis waarvan kan worden aangenomen dat het verkrijgen van bescherming mogelijk is.

Gelet op het bovenstaande moet er terughoudend worden omgegaan met het tegenwerpen van bescherming. Zeker indien de vreemdeling geloofwaardige verklaringen heeft afgelegd dat hij Venezuela heeft verlaten naar aanleiding van op de persoon gerichte bedreigingen en/of geweldpleging door colectivos of overige aan de autoriteiten gelieerde gewapende groeperingen, is niet goed voorstelbaar dat bescherming door de autoriteiten mogelijk is. Blijkens het ambtsbericht zijn de autoriteiten in dergelijke gevallen doorgaans niet bereid dan wel in staat om effectieve bescherming te bieden.

Er bestaan geen afgebakende criteria waaraan een zaak moet voldoen om te kunnen spreken van evidente, concrete en individualiseerbare aanknopingspunten op basis waarvan kan worden aangenomen dat het verkrijgen van bescherming mogelijk is. Indien de vreemdeling verklaart dat hij in Venezuela reeds bescherming heeft verkregen van doeltreffende en niet-tijdelijke aard en er geen concrete aanknopingspunten zijn om aan te nemen dat deze bescherming niet wederom verkregen kan worden, kan dit aanleiding vormen om bescherming tegen te werpen. Naarmate de vreemdeling binnen Venezuela een hogere sociaal-economische positie bekleedt, bestaat eveneens een grotere kans dat hij bescherming van doeltreffende en niet-tijdelijke aard kan inroepen. In het ambtsbericht wordt vermeld dat, als je de juiste mensen kent of genoeg geld hebt om een goede advocaat te betalen, de

kans groter is dat je aangifte serieus in behandeling genomen wordt. Het bekleden van een hogere sociaal-economische positie is echter geen garantie dat de vreemdeling aanspraak kan maken op bescherming van de autoriteiten.

3.4 Binnenlands beschermingsalternatief

In het landgebonden asielbeleid is verder bepaald dat er geen binnenlands beschermingsalternatief aanwezig is indien de vreemdeling in de negatieve belangstelling staat van de (centrale) autoriteiten, daaraan gelieerde gewapende groepen, colectivos of soortgelijke gewapende groepen, tenzij sprake is van evidente, concrete en individualiseerbare aanknopingspunten op basis waarvan kan worden aangenomen dat de vreemdeling zich elders in Venezuela kan vestigen.

In geval van aannemelijke en zwaarwegende problemen met een of meer van de bovengenoemde groepen moet terughoudend worden omgegaan met het tegenwerpen van een beschermingsalternatief. Een mogelijk voorbeeld waar nog wel een beschermingsalternatief kan worden tegengeworpen, is in geval van problemen met gewapende groeperingen die slechts in bepaalde gebieden van het land actief zijn en niet samenwerken met de autoriteiten.

3.5 Artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag

In het landgebonden asielbeleid zijn ten aanzien van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag geen bijzonderheden opgenomen. Desalniettemin is van belang om bij het horen en beslissen alert te zijn op mogelijke 1F indicatoren. Voor een overzicht van deze indicatoren kan de interne indicatorenlijst van Unit 1F worden geraadpleegd. Indien een zaak 1F indicatoren bevat, kan hierover contact worden opgenomen met Unit 1F.

4. Afstemming

Dit IB is afgestemd met A&B, JZ en TOELT.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/135 De artikel 1D-toets in Syrisch Palestijnse zaken
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel landenpagina's
Relatie met	WI 2019/13 Palestijnen
Geldig vanaf	24-09-2020
Geldig tot en met	24-03-2022 (Max. 6 maanden)

1. Aanleiding

Bij nadere inventarisatie van de afdoening van Syrisch Palestijnse zaken¹ is gebleken dat de beoordeling van deze zaken in de praktijk afwijkt van het vaste toetsingskader, zoals neergelegd in WI 2019/13 (Palestijnen), p. 23 e.v. Met het oog op rechtsgelijkheid is het van belang om bij de afdoening van Syrisch Palestijnse zaken aansluiting te zoeken bij het vaste toetsingskader.

2. Verwachting

Middels dit informatiebericht wordt de correcte werkwijze toegelicht. Dit betreft geen beleidswijziging en zal daarom niet worden opgenomen in de Vc.

3. Inhoud/Toelichting

In hoofdstuk 6 van WI 2019/13 is uitvoerig uiteengezet dat artikel 1D van het vluchtelingenverdrag in essentie met zich meebrengt dat personen die bescherming of bijstand genieten van de UNRWA, uitgesloten zijn van de vluchtelingenstatus. Wanneer die bescherming of bijstand ophoudt om redenen buiten de invloed of onafhankelijke wil van de vreemdeling (zoals bijv. oorlogssituatie, persoonlijke problemen óf het door UNRWA niet meer kunnen voldoen aan de opdracht), dan heeft deze vreemdeling automatisch (ongeacht het asielrelaas) recht op de vluchtelingenstatus.² Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in een drietal arresten³ het toetsingskader uiteengezet (zie ook C2/3.2 Vc en schema op volgende pagina).

Uit o.a. verouderde FAQ-berichten en signalen vanuit de werkvloer is gebleken dat de artikel 1D-toets in Syrisch Palestijnse zaken volledig buiten beschouwing wordt gelaten en deze vreemdelingen automatisch worden erkend als vluchteling en worden ingewilligd onder a. Dit komt er op neer dat alle Syrische Palestijnen, ongeacht ze wel of geen bescherming of bijstand genieten of hebben genoten van de UNRWA, in het bezit zijn gesteld van een vluchtelingenstatus, terwijl dit volgens het vaste toetsingskader in bepaalde gevallen een b-vergunning had moeten zijn. De werkwijze waarbij de artikel 1D-toets volledig buiten beschouwing wordt gelaten,

¹ Met Syrisch Palestijnse zaken wordt bedoeld: Palestijnse zaken waarbij de Palestijn in kwestie Syrië als (eerste of tweede) land van bestendig verblijf heeft.

² Dit geldt echter niet wanneer er sprake is van een andere uitsluitingsgrond, zoals artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag.

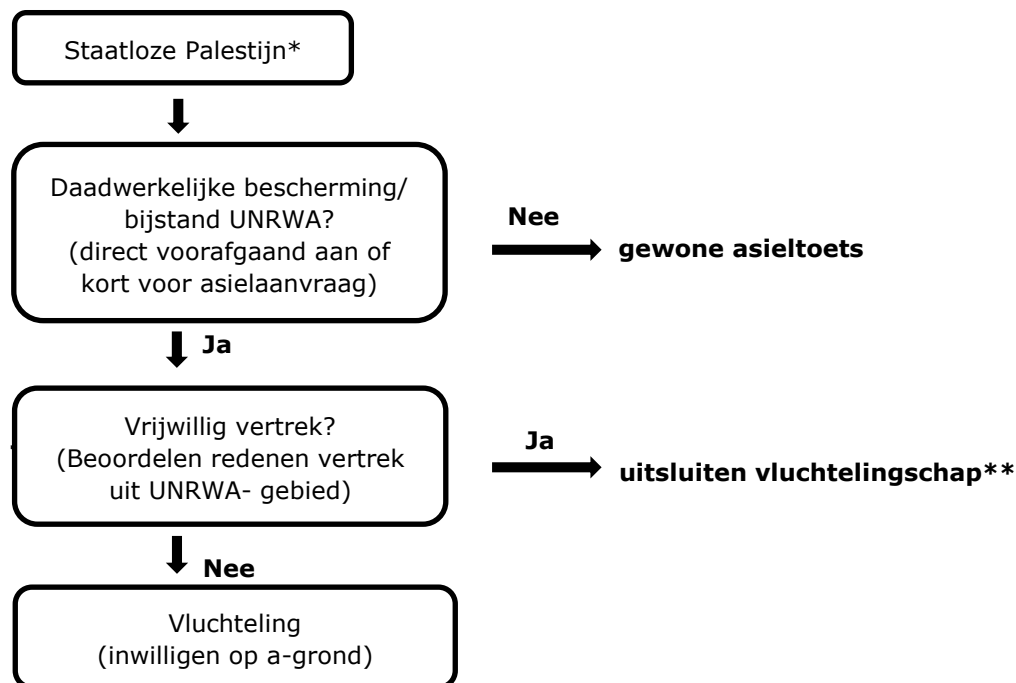
³ Het betreft de arresten van 17 juni 2010 (zaak C-31/09, Bolbol), van 19 december 2012 (zaak C-364-11, El Kott e.a.) en van 25 juli 2018 (zaak C-585/16, Alheto).

dient niet langer te worden voortgezet, omdat het zorgt voor rechtsongelijkheid en niet in lijn is met bestendige jurisprudentie.

4. Hoe te handelen

De artikel 1D-toets dient in alle Palestijnse zaken verricht te worden conform onderstaand schema en is dus ook op Syrische Palestijnen van toepassing. Dit betekent dat de hoormedewerker tijdens het gehoor dient na te gaan of de Palestijn in kwestie, direct voorafgaand aan of kort voor de asielaanvraag in Nederland, daadwerkelijk bescherming/ bijstand van de UNRWA heeft genoten.⁴ De UNWRA biedt in Syrië bijvoorbeeld bijstand in de vorm van 'cash assistance', voedselpakketten, gezondheidszorg en onderwijs. Verder zorgt de UNWRA voor de watervoorziening en sanitaire voorzieningen in de toegankelijke kampen.⁵ Wanneer een Palestijn direct voorafgaand of kort voor de asielaanvraag geen gebruik heeft gemaakt van dergelijke bijstand, gaat de pijl naar rechts en valt de zaak onder de gewone asieltoets. Dit betekent dat de Palestijn in kwestie, bij het ontbreken van een link met één van de gronden van het Vluchtelingenverdrag⁶, in aanmerking dient te komen voor een vergunning onder b.⁷

Wanneer blijkt dat de Palestijn in kwestie, direct voorafgaand aan of kort voor asielaanvraag, daadwerkelijk bescherming/ bijstand van de UNRWA heeft genoten, gaat de pijl naar beneden en zal het vertrek uit Syrië, vanwege de oorlogssituatie, worden beschouwd als een onvrijwillig vertrek. In dit geval wordt dan niet meer toegekomen aan de toets of de UNRWA naar behoren functioneert. De Palestijn in kwestie komt vanwege het onvrijwillige vertrek uit Syrië zonder verdere beoordeling in aanmerking voor een vergunning onder a.

4 Enkele registratie bij de UNWRA is op zichzelf beschouwd onvoldoende om te spreken van daadwerkelijk genieten van de bescherming of bijstand van de UNWRA.

5 <https://www.unrwa.org/where-we-work/syria>

6 Zie voor toelichting 'militaire dienstplicht voor Palestijnen in Syrië' de FAQ: <https://afdelingen.indaily.intern.ind.nl/sites/AUAinformatieplein/AT/LandgebondenBeleid/Middenoosten/palestijnene n/ layouts/15/start.aspx#/Lists/FAQ%20Palestijnen/FAQ.aspx>

7 Dit met inachtneming van WBV 2020/18: "De IND kan van dit algemene uitgangspunt afwijken als uit individuele feiten en omstandigheden blijkt dat de vreemdeling bij of na terugkeer naar Syrië geen risico (meer) loopt op ernstige schade."

*Als de vreemdeling een nationaliteit heeft, dan moet worden bezien of hij de bescherming van zijn eigen autoriteiten kan invoeren. Dit is de gewone asieltoets.

**Dit houdt in dat de asielaanvraag in ieder geval wordt afgewezen op de 'a'-grond. De toets aan de 'b'-grond vindt wel plaats.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB, JZ-ST en A&B.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer(s)	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/137 Uitspraken Afdeling nav antwoorden Europees Hof van Justitie op prejudiciële vragen inzake tegenwerping openbare orde in gezinsherenigingszaken
Bijlage	1
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Regulier
InformIND Thema	Regulier/Regulier Algemeen/Afwijzingsgronden VVR-Bep/Openbare orde en Nationale veiligheid, Procesoverstijgende thema's/Openbare orde
Relatie met	Arresten C-381/18 en C-382/18 van het Europese Hof van Justitie en uitspraken ECLI:NL:RVS:2020:2069 en ECLI:NL:RVS:2020:2068 van de ABRS)
Geldig vanaf	29-09-2020
Geldig tot en met	29-03-2022

1. Aanleiding

Op 2 september 2020 is door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) uitspraak gedaan in twee gezinsherenigingszaken waarin was ingetrokken respectievelijk afgewezen om redenen van openbare orde (ECLI:NL:RVS:2020:2068 en ECLI:NL:RVS:2020:2069). De Afdeling had in deze zaken eerder prejudiciële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie (hierna: het Hof) over het tegenwerpen van openbare orde aspecten in aanvragen op grond van richtlijn 2003/86/EG (de gezinsherenigingsrichtlijn, hierna: de richtlijn). Op 12 december 2019 was door het Europese Hof van Justitie arrest gewezen in de twee zaken (C-381/18 en C-382/18, vindplaats: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=221517&pageIndex=0&doclang=NL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=801456>).

Kort samengevat had het Hof in haar beantwoording overwogen dat uit de bewoording van artikel 6 van de richtlijn niet expliciet volgt dat de persoonlijke gedragingen een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging moeten vormen voor een fundamenteel belang van de samenleving zoals wel het geval is onder de richtlijn vrij verkeer (2004/38/EG). In lid 2 van artikel 61 is weliswaar opgenomen dat lidstaten de ernst van de inbreuk of het soort van inbreuk, dan wel het risico dat van een persoon uitgaat, moeten betrekken bij het oordeel, maar die norm is veel minder veeleisend dan de norm die voortvloeit uit de rechtspraak over het communautaire openbare orde begrip. Daarnaast meende het Hof dat gekeken moet worden naar de context en verwijst het Hof in dat verband naar overweging 14 van de richtlijn waarin is verduidelijkt dat het begrip openbare orde ook een veroordeling wegens een ernstig strafbaar feit kan omvatten, wat erop lijkt te duiden dat een dergelijke veroordeling voldoende is om het begrip openbare orde in artikel 6 in te vullen.

1 Artikel 6, tweede lid, richtlijn: De lidstaten kunnen een verblijfstitel van een gezinslid intrekken of verlenging ervan weigeren om redenen van openbare orde, openbare veiligheid of volksgezondheid. De lidstaat neemt bij zijn besluitvorming naast artikel 17 ook de ernst van de inbreuk of het soort van inbreuk van het gezinslid op de openbare orde of de openbare veiligheid in overweging, of het risico dat van die persoon uitgaat.

Het Hof overwoog ook dat artikel 6 strikt dient te worden uitgelegd en dat de lidstaten de behandelingsmarge niet zodanig mogen gebruiken dat afbreuk wordt gedaan aan het doel van de richtlijn en de nuttige werking ervan. Ten slotte had het Hof aangegeven dat de toepassing van de bepalingen van artikel 6 niet verder mag gaan dan noodzakelijk is (evenredigheidsbeginsel). Dit betekent dat de lidstaten niet automatisch kunnen oordelen dat een onderdaan van een derde land een bedreiging vormt voor de openbare orde in de zin van artikel 6 om het enkele feit dat hij voor om het even welk strafbaar feit is veroordeeld. Het feit dient voldoende ernstig te zijn of van dien aard dat het noodzakelijk is het verblijf uit te sluiten.

De Afdeling heeft met de antwoorden van het Hof indachtig zowel de intrekking als de afwijzing in bovengenoemde zaken bevestigd. Dit informatiebericht betreft een vervolg op IB 2019/129, dat was gepubliceerd op 27 december 2019 naar aanleiding van het arrest van het Hof. IB 2019/129 komt hierbij te vervallen.

2. Toelichting

Uit beide uitspraken kan geconcludeerd worden dat het huidige openbare orde beleid, aangevuld met dit IB, veelal lijkt te voldoen aan de vereisten van de richtlijn zoals geïnterpreteerd door het Hof. Het communautaire openbare orde begrip is niet van toepassing op de richtlijn maar er dient wel sprake te zijn van een voldoende ernstig misdrijf waarbij voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel. Daarnaast moet uit een besluit altijd blijken dat een belangenafweging is verricht.

In de eerste zaak (<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@122343/201701883-2-v1/>) ging het om een afwijzing op grond van openbare orde van een verlengingsaanvraag en de gelijktijdige intrekking van een verblijfsvergunning voor verblijf bij partner. De vreemdeling was veroordeeld tot een gevangenisstraf van vier jaar en drie maanden in Zwitserland wegens betrokkenheid bij drugssmokkel. De Afdeling overweegt in haar uitspraak in deze zaak in de eerste plaats dat de richtlijn zich niet verzet tegen de systematiek van de glijdende schaal zoals uitgewerkt in artikel 3.86 Vb mits uit de motivering blijkt dat rekening is gehouden met het evenredigheidsbeginsel. Daarnaast bevestigt de Afdeling dat het delict in deze zaak een ernstig strafbaar feit betreft met verwoestende gevolgen voor de samenleving. Ten slotte moet een individuele belangenafweging zoals bedoeld in artikel 17 van de richtlijn (neergelegd in artikel 3.86, twaalfde lid, Vb) hebben plaatsgevonden. In de onderhavige zaak is dat volgens de Afdeling voldoende, en kenbaar, gedaan. De belangenafweging was in deze zaak uitgevoerd in het kader van artikel 8 EVRM. De Afdeling oordeelt dat die omstandigheid niet afdoet aan de inhoud ervan.

In de tweede zaak (<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@122344/201705770-2-v1/>) ging het om de afwijzing van een aanvraag voor verblijf bij partner. Deze vreemdeling was in Nederland onder meer veroordeeld tot vier taakstraffen, dan wel geldboetes wegens winkeldiefstal en rijden onder invloed. Daarnaast was hij uitgeleverd aan de Armeense autoriteiten in verband met vermeende drugsdelicten. In haar uitspraak in deze zaak overweegt de Afdeling dat in het besluit onvoldoende is gemotiveerd dat de in Nederland gepleegde misdrijven voldoende ernstig zijn om verblijf uit te sluiten. De enkele overweging dat het ernstige feiten betreft en dat de vreemdeling het waarschijnlijk weer zal doen, is niet voldoende. In hoger beroep was door de Staatssecretaris nieuwe informatie ingebracht die meer duidelijkheid gaf over de in Armenië gepleegde drugsdelicten. De Afdeling overweegt dat uit deze nadere inlichtingen is gebleken dat betrokkene in Armenië daadwerkelijk is veroordeeld voor drugsdelicten en hiervoor een gevangenisstraf van 3 jaar en 10

maanden opgelegd heeft gekregen. Dit delict voldoet daarmee wel aan de vereisten ten aanzien van de ernst en aard, zoals deze blijken uit de antwoorden van het Hof op de prejudiciële vragen. Ook in deze uitspraak benadrukt de Afdeling het belang van het evenredigheidsbeginsel en de belangenafweging.

3. Hoe te handelen

Bovenstaande betekent dat in het geval van antecedenten die, zoals nu de inschatting is, ook in het licht van het arrest en de uitspraken als voldoende ernstig kunnen worden aangemerkt, een verblijfsaanvraag kan worden afgewezen of een verblijfsvergunning kan worden ingetrokken zoals dat nu ook gebeurt.

Wel zal bij een afwijzing of intrekking op grond van openbare orde in gezinsherenigingszaken voortaan kenbaar moeten worden gemaakt dat naast de toets zoals we die nu kennen (glijdende schaal en belangenafweging volgens artikel 3.86, twaalfde lid, Vb bij intrekkingen, en belangenafweging volgens artikel 3.77, vierde lid, Vb bij aanvragen in eerste aanleg) ook getoetst is aan het evenredigheidsbeginsel. Daarbij gaat het om de beantwoording van de vraag of het gepleegde misdrijf zo ernstig of van dien aard is dat het noodzakelijk is om het verblijf van die vreemdeling op het grondgebied van de lidstaat uit te sluiten.

Voor het beantwoorden van deze vraag kan in de eerste plaats worden aangesloten bij de lijst misdrijven zoals opgenomen op pagina 16 van het Kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europese aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten (https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:3b151647-772d-48b0-ad8c-0e4c78804c2e.0009.02/DOC_1&format=PDF) die ook als bijlage bij dit informatiebericht is gevoegd. De inschatting is dat misdrijven die op deze lijst voorkomen in de meeste gevallen als voldoende ernstig kunnen worden aangemerkt in het licht van het arrest. Dat zal echter wel per delict moeten worden toegelicht. In dat verband kan worden gewezen op de aard van het misdrijf en de inbreuk op de openbare orde die het delict uit de aard ervan met zich brengt. Daarnaast kan de ernst van het delict worden betrokken, zoals dit in het concrete geval is gepleegd. Bij zaken waarin op grond van de aard van het delict niet op voorhand al duidelijk is dat aan het evenredigheidsbeginsel is voldaan (de lichtere delicten), kan het noodzakelijk zijn om het strafrechtelijk vonnis op te vragen om zo meer inzicht te verkrijgen in de ernst van de wijze waarop het delict in dit geval is gepleegd. Zowel zware als lichtere delicten kunnen zich immers in allerlei gradaties en onder diverse omstandigheden voordoen.

De verwachting is dat het bij delicten die op zichzelf beschouwd qua aard en ernst onvoldoende zijn om tegen te werpen vooral zal gaan om vermogensdelicten zonder duidelijk slachtoffer (bijvoorbeeld winkeldiefstal) of verkeersdelicten zonder verzwarende elementen. In dergelijke zaken zal in het kader van de evenredigheidstoets een meer individuele afweging moeten worden gemaakt of het antecedent in het licht van het arrest en de uitspraken toch als voldoende ernstig kan worden beschouwd om als openbare orde aspect te worden tegengeworpen. Daarbij kunnen meer persoonlijke omstandigheden worden betrokken, waaronder met name het risico dat van de vreemdeling uitgaat. In zaken waarin de betreffende vreemdeling voor meer dan één misdrijf is veroordeeld, zal eerder (maar niet altijd, zie de tweede Afdelingsuitspraak) kunnen worden aangenomen dat dit geheel aan antecedenten als voldoende ernstig kan worden beschouwd, in sommige gevallen ook als de misdrijven op zich zichzelf staand misschien niet voldoende ernstig zouden zijn geweest. Dit zegt immers iets over het risico dat van de vreemdeling uitgaat. Dat moet echter altijd ook worden gerelateerd aan het gepleegde delict ten

aanzien waarvan recidive aannemelijk wordt geacht. Verder kunnen worden betrokken de omstandigheden die de strafrechter in het kader van de verwijtbaarheid van de vreemdeling bij de strafoplegging relevant heeft geacht, het schuldbesef van de vreemdeling en de inhoud van rapporten van de reclassering.

In verblijfsaanvragen of intrekkingen op grond van de richtlijn waarin sprake is van één enkel strafbaar feit dat niet terug te vinden is in het Kaderbesluit, kan in geval van twijfel en na overleg met een senior, contact worden opgenomen met de JZ senioren-desk.

4. Verwachting

Er liggen momenteel nog een aantal gezinsherenigingszaken bij de Afdeling waarin verblijf is geweigerd of ingetrokken om redenen van openbare orde. De verwachting is dat de ondergrens van wat beschouwd kan worden als een voldoende ernstig delict duidelijker zal worden naarmate in meer van deze zaken uitspraak is gedaan. Zodra dit het geval is zal worden bezien of de Vreemdelingencirculaire moet worden aangepast en of de inhoud van dit IB behouden moet blijven en in welke vorm.

Afgestemd met DMB, JZ, RVN en A&B.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/139 Instructie vergoeden bij rapportages m.b.t. medisch steunbewijs van iMMO of een andere deskundige onafhankelijke partij ex art. 18.2 Procedurerichtlijn (update IB 2017/84)
Kenmerk (digijust)	3042479
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Beoordeling asielrelaas
Relatie met	Vc C1/4.4.4 Artikel 3.109e van het Vreemdelingenbesluit WI 2016/4
Geldig vanaf	01-10-2020
Geldig tot en met	01-11-2021 (Max. 6 maanden)

1. Aanleiding

Dit informatiebericht bevat enkele bijstellingen ten opzichte van het IB 2017/84 'instructie vergoeden bij iMMO-rapportages'. Deze bijstellingen zien op de tekst van de Nota bene en de tekst onder 'd. Opvolgende aanvraag'.

Onderstaande is een instructie voor de uitvoering en met name gericht op de schade-experts van A&B.

Deze instructie is een vervolg op de brief die op 9 mei 2017 naar de Eerste Kamer¹ is gestuurd en een overleg tussen iMMO en HIND aangaande vergoedingen door de IND van iMMO-rapporten in de asielprocedure voor zover deze aandeelhebbend zijn in de uiteindelijke inwilliging. Tevens heeft de Auditdienst Rijk (ADR) een onderzoek uitgevoerd naar forfaitair tarief iMMO.

2. Hoogte van de vergoeding

Tussen IND en iMMO is naar aanleiding van het door de ADR uitgebrachte advies² overeengekomen dat zal worden overgegaan tot vergoeding van de kosten voor een bedrag van € 3.200 (excl. Btw). Dit bedrag zal gelden tot tussen iMMO en de IND een ander bedrag wordt afgesproken.

3. Wanneer overgaan tot vergoeding

Uitgangspunten t.a.v. vergoeding:

In zijn brief aan de Eerste Kamer van 9 mei 2017 met als titel 'Toezegging nadere informatie over vergoedingen medisch onderzoek in asielzaken' geeft de SvJ het raamwerk aan van de gevallen waarin wordt overgegaan tot vergoeding van de

¹https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20170509/brief_van_de_staatssecretaris_van_2/document3/f=vke4bcl3pkx8.pdf

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/07/06/onderzoeksrapport-forfaitair-tarief-immo>

kosten van een iMMO-onderzoek. In de brief van de SvJ zijn niet situaties meegenomen waarin een iMMO-rapport niet doorslaggevend, maar aandeelhebbend is. Deze instructie beoogt een nadere verduidelijking te geven, zodat medewerkers op uniforme wijze met vergoeding van iMMO-rapporten omgaan. Deze werkwijze zal overigens ook gelden voor medisch steunbewijs dat van een andere deskundige onafhankelijke partij ex art. 18.2 Procedurerichtlijn afkomstig is.

In onderstaande wordt beschreven of tot vergoeding wordt overgegaan, waarbij de verschillende momenten worden onderscheiden wanneer het rapport is overgelegd.

Onderscheidend zal worden bijgehouden of een uitbetaalde vergoeding een iMMO-zaak betreft.

NB: een inwilliging die plaatsvindt op basis van een NFI/NIFP-rapport zal niet leiden tot de vergoeding van een iMMO-rapport, indien:

- Het iMMO-rapport is overgelegd nadat het NFI/NIFP-rapport is ontvangen, of
- De IND pas is geïnformeerd³ dat een iMMO-onderzoek is opgestart nadat het NFI/NIFP-onderzoek is opgestart.

a. Eerste procedure voor voornemen

Uitgangspunt is dat als een asielzoeker in zijn eerste asielprocedure een iMMO-rapport inbrengt voordat hij een voornemen tot afwijzing heeft ontvangen, de kosten niet worden vergoed. Hierbij is van belang dat de IND zelf nog aanleiding had kunnen zien om een FMO op te starten danwel zonder het overgelegde medisch steunbewijs de aanvraag had kunnen inwilligen.

b. Eerste procedure na voornemen

Indien het iMMO-rapport is ontvangen in de eerste procedure na het uitbrengen van het voornemen en voordat er een beslissing wordt genomen, gelden de volgende uitgangspunten:

1. iMMO-rapport:
 - leidt niet tot een wijziging van het voornemen en de aanvraag wordt afgewezen;
 - géén vergoeding van het iMMO-rapport.
2. iMMO-rapport:
 - is aandeelhebbend en draagt daarmee bij aan de inwilliging van de asielaanvraag;
 - vergoeding aan advocaat die om iMMO-rapport heeft verzocht.
3. iMMO-rapport:
 - vormt geen aanleiding om tot inwilliging van het asielverzoek over te gaan, andere (nieuwe) elementen of documenten die naar voren zijn gekomen in of naar aanleiding van de zienswijze vormen hiertoe wel aanleiding;
 - géén vergoeding van het iMMO-rapport.

c. Eerste procedure na beschikking

³ Voor het bepalen van het moment waarop de IND is geïnformeerd geldt het moment waarop de IND het schriftelijke bewijs heeft ontvangen dat het onderzoek door iMMO is gestart en zal worden uitgevoerd.

Indien een iMMO-rapport wordt overgelegd in beroep, en Juridische Zaken ziet, conform de uitgangspunten die neergelegd zijn onder b, in het rapport aanleiding om het bestreden besluit in te trekken, dan zal Juridische Zaken de kosten van het iMMO-rapport vergoeden als proceskosten.

d. Opvolgende aanvraag

Indien een iMMO-rapport wordt ontvangen in een opvolgende aanvraag zal doorgaans niet worden overgegaan tot vergoeden van de kosten, ook indien het rapport aandeelhebbend is in de uiteindelijke inwilliging. Hierbij maakt het geen verschil op welk moment het iMMO-rapport is ingebracht. Ook indien een vreemdeling in beroep of na het voornemen een iMMO-rapport inbrengt, zal niet worden overgegaan tot vergoeding van de kosten. Hiervoor is gekozen omdat de betrokken vreemdeling het iMMO-rapport in de eerste procedure had kunnen en moeten inbrengen. Dit zal anders zijn indien:

o de vreemdeling al in de eerste procedure om een iMMO-rapport heeft gevraagd, maar dit nog niet beschikbaar was ten tijde van het besluit of de behandeling van de zaak in beroep, en de IND en/of de rechtbank niet bereid was/waren de besluitvorming of het beroep aan te houden in afwachting van dit rapport; of

o de vreemdeling feiten en omstandigheden naar voren brengt, op grond waarvan redelijkerwijs niet van hem kon worden verwacht dit rapport eerder in te dienen. Hierbij is er sprake van maatwerk. Bij maatwerk worden de merites van de individuele zaak onderzocht. Hiervoor kunnen (per definitie) geen criteria worden genoemd. In de beoordeling van de vraag of een iMMO-onderzoek voor vergoeding in aanmerking komt, wordt bezien wat de reden is waarom de vreemdeling het onderzoeksrapport naar eigen zeggen niet in de eerste procedure heeft overgelegd.

Indien deze situaties zich voordoen zal alsnog tot vergoeding van de kosten worden overgegaan.

Minuut

Uitgangspunt is dat de beslisser altijd in de minuut (en eventueel de pleiter in een analyse/intrekkingsmemo) zo duidelijk mogelijk opneemt waarom wel of niet een iMMO-rapport wordt gevolgd. Dit dient zodanig te worden geformuleerd dat de schade-expert op grond van de toetsing tot een van de hierboven genoemde situaties kan komen.

4. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en A&B.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/141 Tijdelijke werkwijze artikel 8 Dublinzaken
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel themapagina's – Vw 30 Dublin
Relatie met	- Uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) van 27 mei 2020 – 201906353/1/V3 (ECLI:NL:RVS:2020:1281); - WI 2019/8 Het belang van het kind in de Dublinprocedure
Geldig vanaf	9-10-2020
Geldig tot en met	9-04-2022

1. Aanleiding

Sinds enige tijd ervaren Dublinmedewerkers, o.a. vanwege interpretatieverschillen en de ontwikkelingen in de jurisprudentie, problemen bij de afdoening van uitgaande artikel 8 zaken waarbij het de bedoeling is dat een niet-begeleide minderjarige (hierna: AMV) wordt herenigd met een gezins- of familielid die zich wettig ophoudt in een andere lidstaat.

2. Verwachting

Dit informatiebericht beschrijft de tijdelijke werkwijze totdat de Afdeling uitspraak heeft gedaan en een standpunt heeft ingenomen inzake de kwesties 'wettig oponthoud' en 'begeleide-/ niet-begeleide minderjarige'. Het definitieve beleidsstandpunt zal na de uitspraken ingenomen en medegedeeld worden.

3. Inhoud/Toelichting

Conform paragraaf C2/5 van de Vc en de Dublinverordening (hierna: Dv) is tot heden het uitgangspunt ingenomen dat het in beginsel altijd in het belang van de AMV is om herenigd te worden met zijn gezins- of familieleden in een andere lidstaat.

In mei 2020 heeft de Afdeling echter als volgt overwogen.¹ De staatssecretaris mag weliswaar in beginsel van voormeld uitgangspunt uitgaan, maar dat neemt niet weg dat het, gelet op artikel 8, eerste lid Dv, aan de staatssecretaris is om in het kader van de belangenafweging alle relevante feiten en omstandigheden in het individuele geval te vergaren en deze vervolgens kenbaar af te wegen. De staatssecretaris had dat i.c. niet juist gedaan, nu zij er ten onrechte vanuit was gegaan dat het op de weg van de AMV ligt om te onderbouwen dat de voorgenomen overdracht niet in haar belang is. Het ligt volgens de Afdeling juist op de weg van de staatssecretaris om te motiveren waarom het (ondanks dat zij de standpunten van de vreemdeling over de relevante feiten en omstandigheden niet had betwist) toch in het belang van de AMV is om te worden herenigd met een familie- of gezinslid in een andere lidstaat. De staatssecretaris dient dus deugdelijk te motiveren waarom het, gelet op de in artikel 6, derde lid, Dv genoemde factoren en de in Werkinstructie 2019/8

¹ Zie Afdelinguitspraak van 27 mei 2020 – 201906353/1/V3 (ECLI:NL:RVS:2020:1281) r.o. 3.6.

genoemde aanvullende factoren, in het belang van de AMV is om een andere lidstaat verantwoordelijk te houden voor de behandeling van de asielaanvraag.

Tevens mag de staatssecretaris niet meer, zonder nader onderzoek, aannemen dat de aangezochte autoriteiten met het instemmen met het verzoek om overname van het asielverzoek van de AMV tevens hebben onderzocht of deze overname wel in zijn/haar belang is. Indien er onduidelijkheid bestaat over de situatie in de aangezochte lidstaat, waaronder het vermogen van het gezins- of familielid om voor de AMV te zorgen, moet Nederland zich – gelet op het beginsel van Unietrouw – hierover nader laten informeren door de aangezochte autoriteiten. Hetzelfde geldt voor de vraag in hoeverre de aangezochte autoriteiten het gezins- of familielid – indien nodig – kunnen ondersteunen bij de opvoeding en verzorging van de vreemdeling.

Verder zijn er nog zaken aanhangig bij de Afdeling inzake de kwesties ‘wettig oponthoud’ als bedoeld in artikel 8 Dv en over de definitie van ‘begeleide-/ niet-begeleide minderjarige’. De vragen die hierbij van belang zijn, is of een minderjarige die zich samen met een gezins- of familielid in Nederland bevindt een ‘begeleide’ of een ‘niet-begeleide’ minderjarige is, nu Nidos de wettelijke voogdij heeft en/of bij een nog over te dragen gezins- of familielid gesproken kan worden van ‘wettig oponthoud’ in de andere lidstaat. De inhoudelijke betekenis die aan deze begrippen gegeven wordt, bepaalt tevens het claimartikel en de bijkomende vereisten.

4. Hoe te handelen

Gelet op het voorgaande is het niet meer mogelijk om vast te houden aan het oorspronkelijke uitgangspunt. Wanneer de AMV, Nidos of het gezins- of familielid omstandigheden naar voren brengen waarmee wordt betwist dat een overdracht in het belang van het kind is, zal waar mogelijk nader onderzoek gedaan moeten worden. Hieronder wordt de tijdelijke werkwijze voor de verschillende situaties uiteengezet.

Inkomende claimverzoeken

De inkomende claimverzoeken/ zaken kunnen op de gebruikelijke wijze worden afgedaan (zie WI 2019/8 pagina 4 en 5).

De minderjarige is samen met zijn/haar ouders in NL

Deze zaken kunnen op de gebruikelijke wijze worden afgedaan.

De minderjarige (onder voogdij van Nidos) is samen met zijn broer, zus of een familielid in NL

In deze zaken speelt de ‘wettig oponthoud’ discussie. Wanneer het in het belang van de minderjarige wordt geacht, dat hij/zij niet wordt gescheiden van de meegereisde broer, zus of familielid, dienen beide zaken geclaimd te worden.

- Bij afwijzing claimverzoek/ second opinion -> beide zaken direct opnemen in de nationale procedure.
- Bij claimakkoord -> zaken aanhouden en niet beslissen tot nader bericht. Zaken die over UOD lopen, kunnen pas dan opgenomen worden in de nationale procedure.

Wanneer het in het belang van de minderjarige wordt geacht dat hij/zij wordt gescheiden van de meegereisde broer, zus of familielid:

- De zaak van de meegereisde broer, zus of familielid -> claimen en afdoen op de gebruikelijke wijze.
- De zaak van de minderjarige direct opnemen in de nationale procedure.

De AMV in NL heeft gezins-of familieleden die zich wettig ophouden in de andere lidstaat -> het belang van het kind wordt niet betwist

Deze zaken kunnen op de gebruikelijke wijze worden afgedaan. Nader onderzoek is niet nodig.

De AMV in NL heeft gezins-of familieleden die zich wettig ophouden in de andere lidstaat -> het belang van het kind wordt wel betwist

Deze zaken kunnen in beginsel gewoon geclaimd worden. Afhankelijk van de betwiste punten, dient waar mogelijk nader onderzoek gedaan te worden in de verantwoordelijke lidstaat (zie onder kopje: *onderzoeken*).

- Wanneer de lidstaat niet reageert op het onderzoeksverzoek, maar de betwiste punten op een andere manier weerlegd kunnen worden/ de belangenafweging gemotiveerd kan worden -> beschikking doorzetten.
- Wanneer de lidstaat niet reageert op het onderzoeksverzoek, en de betwiste punten niet op een andere manier weerlegd kunnen worden/ de belangenafweging niet gemotiveerd kan worden -> zaak in overleg met senioren voorleggen aan SUA en JZ-ST.
- Wanneer de lidstaat aangeeft dat er meer tijd nodig is voor nader onderzoek ->
 - Als duidelijk is dat het onderzoeksresultaat binnen één maand zal volgen, kan dit worden afgewacht. Artikel 12 lid 2 van de Uitvoeringsverordening (Vo 1560/2003) biedt deze ruimte.
 - Als niet duidelijk is wanneer het onderzoeksresultaat zal volgen óf wanneer er na één maand nog geen reactie is ontvangen, dienen de betwiste punten zo goed mogelijk weerlegd te worden in de beschikking. JZ kan in beroep verzoeken om een toewijzing van de vovo, zodat het onderzoeksresultaat alsnog afgewacht en meegewogen kan worden in de belangenafweging.
- Wanneer de lidstaat reageert op het onderzoeksverzoek -> de onderzoeksresultaten meewegen in de belangenafweging en de beschikking doorzetten.

Onderzoeken

De beschikbare informatie en de betwiste punten bepalen het moment van het onderzoeksverzoek.

- Wanneer informatie beschikbaar is in de claimfase -> de onderzoeksvragen opnemen in het claimverzoek of separaat verzenden o.g.v. art. 34 Dv.
- Wanneer informatie pas na de claimfase beschikbaar komt -> opstarten onderzoek o.g.v. artikel 34 Dv.

De lidstaten zijn reeds op de hoogte van bovengenoemde Afdelingsuitspraak. De onderzoeksvragen kunnen waar nodig ingeleid worden met een verwijzing naar het EASO Quarterly Report on the Implementation of the Dublin III Regulation April-June 2020 waar onderstaande samenvatting is opgenomen:

On 27 May 2020 the Administrative Jurisdiction Division of the Dutch Council of State ruled in a case where there was discussion on the best interest of the child.

The Council of State ruled that

- *The Dutch authorities may only held another Member State responsible for the application for international protection of an unaccompanied minor - because of the legal presence of a family member or relative – if that it is in the best interest of the minor. When determining the best interest of the minor the Dutch authorities must first and foremost take into account the factors mentioned in article 6, clause 3, Dublin Regulation. Although the Dublin Regulation in general attaches great importance to the possibility of family reunification, the Dutch authorities are incorrect in assuming that the possibility of family reunification always outweighs the other factors of article 6, clause 3, Dublin Regulation. In addition, the Dutch authorities must*

always take into account the additional factor which are included in Work Instruction 2019/8. In that context, the Dutch authorities are also expected to have a certain active attitude, asking further questions to the unaccompanied minor and / or his legal guardian, if necessary.

- *In principle, it is in the best interest of an unaccompanied minor to be reunited with his family member or relative in another Member State. In accordance with Article 8, clause 1, Dublin Regulation, the Dutch authorities must gather all relevant facts and circumstances in the individual case in the context of the balancing of interests and weigh them up accordingly. As a result, it is not for the unaccompanied minor to substantiate that the proposed transfer is not in his interest, but for the Dutch authorities to motivate why it is in the best interest of the unaccompanied minor - despite the undisputed views of the unaccompanied minor - to be reunited with his family member or relative in another Member State.*
- *On grounds of the principle of mutual trust, the Dutch authorities can presume that the authorities in the other Member State fulfill their obligation to take the best interests of unaccompanied minors into account when applying the Dublin Regulation. However, this does not go so far that without further investigation it can be assumed that the requested authorities also approved the acceptance of the application for international protection from the unaccompanied minor by examining whether it is in his best interest. If there is any uncertainty about the situation in the requested Member State, including the family member or relative's ability to care for the unaccompanied minor, it is for the Dutch authorities to obtain information from the requested authorities. The same applies to the question to what extent the requested authorities can support the family member or relative - if necessary - in the education and care of the foreign national.*

Deskundigenrapporten

Zoals bekend, worden met enige regelmaat rapporten van NIDOS of andere deskundigen of belangenorganisaties ingebracht, die aangeven dat het in het belang van het kind is om – al dan niet bij een gezins- of familielid - in Nederland te blijven. Deze rapporten gaan vaak in op de ontwikkeling van de minderjarige vreemdeling. Het is van belang om de inhoud van dergelijke rapporten gedetailleerd te betrekken in de belangenafweging. Hierbij wel de kanttekening dat niet gedetailleerd ingegaan hoeft te worden op de opmerkingen omtrent de situatie in de andere lidstaat. Immers, het is aan de IND om de situatie in de andere lidstaat te beoordelen en niet aan de deskundige/ orthopedagoog.

Verder is het niet de bedoeling om de medische analyse te betwisten. Op de achtergrond wordt gezocht naar eventuele mogelijkheden van de inzet van onafhankelijke artsen/ deskundigen die waar nodig een contra-expertise kunnen uitvoeren. Wel kan worden ingegaan op de omstandigheden van het geval, zoals dat het rapport is opgesteld na één gesprek of de situatie dat het rapport is opgesteld in afwezigheid van het kind.

Deugdelijke motivering belangenafweging

Zoals hiervoor aangegeven zal de IND in het kader van de belangenafweging alle relevante feiten en omstandigheden in het individuele geval dienen te vergaren en deze vervolgens kenbaar moeten afwegen. Het is daarom van belang dat de IND deugdelijk motiveert waarom, gelet op de in artikel 6, derde lid, Dv genoemde factoren en de in Werkinstructie 2019/8 genoemde aanvullende factoren, alsook in het licht van de uitkomsten van het hiervoor genoemde onderzoek in de andere lidstaat en de beoordeling van een eventueel ingebracht deskundigenrapport, het in het belang is van de minderjarige vreemdeling om de aangezochte lidstaat verantwoordelijk te houden.

Van de IND mag in dat kader een zekere actieve houding worden verwacht, waarbij in een voorkomend geval zo nodig nadere vragen dienen te worden gesteld aan de vreemdeling en/of Nidos.

Handhavingsaantekening

In het geval dat de AMV in Nederland aanvoert dat hij/ zij gescheiden of niet herenigd wil worden met een gezins- of familielid, omdat dit in zijn/ haar belang zou zijn, dient deze informatie als 'handhavingsaantekening' in indigo opgenomen te worden. Dit met het oog op een latere nareisaanvraag van de AMV.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB, JZ-ST en A&B.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2021/45 AbRS uitspraak in het kader van de positieve belangenafweging en duurzaam verblijfsrecht op grond van artikel 8.17 Vb
Kenmerk (digijust)	3278878
Hoofdtak	Regulier
InformIND Thema	B10
Relatie met	
Geldig vanaf	07-04-2021
Geldig tot en met	07-04-2022

1. Aanleiding

Op 19 maart 2021 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) uitspraak gedaan in een zaak waarin de vraag centraal staat of een positieve belangenafweging in het kader van de verwijderingsmaatregel kan leiden tot duurzaam verblijf zoals bedoeld in artikel 8.17 Vb¹.

2. Verwachting

Op dit moment wordt deze uitspraak van de Afdeling nader bestudeerd. Zodra meer duidelijkheid is verkregen over de betekenis van deze uitspraak en de eventuele consequenties hiervan, zal dit worden gecommuniceerd middels een nieuw informatiebericht.

3. Inhoud/Toelichting

Sinds de uitspraken van 7 november 2018² is de IND gehouden om een belangenafweging van persoonlijke omstandigheden te verrichten als het aankomt op een (ex-)begunstigde van Richtlijn 2004/38 die wordt verwijderd. Als die belangenafweging positief uitvalt mag de betreffende vreemdeling niet alleen niet worden verwijderd, maar is bovendien sprake van rechtmatig verblijf, aldus de AbRS. Die belangenafweging moet ook plaatsvinden als er geen beroep op de publieke kas wordt gedaan, als er niet actief wordt ingegrepen in het verblijfsrecht en zelfs als wordt vastgesteld dat er nimmer rechtmatig verblijf heeft bestaan omdat nimmer aan de voorwaarden van de Richtlijn 2004/38 werd voldaan. De belangenafweging houdt dus geen verband met de vaststelling of er rechtmatig verblijf is, maar enkel met de verwijderingsmaatregel.

Gelet op het Nederlandse systeem van de meeromvattende beslissing dient in het Nederlandse systeem de belangenafweging reeds in de vaststellingsbeschikking plaats te vinden. Als grondslag waarop wordt ingewilligd, is gekozen om de rechtsgrondslag van toepassing te laten zijn die reeds van toepassing was. Als de belangenafweging in het voordeel van de vreemdeling uitvalt, leidt dit ertoe dat de vreemdeling niet kan worden verwijderd en de vreemdeling alsnog geacht wordt rechtmatig in Nederland te verblijven op grond van Richtlijn 2004/38. De

¹ ECLI:NL:RVS:2021:603

² ECLI:NL:RVS:2018:3584 & ECLI:NL:RVS:2018:3585

verblijfs categorie van artikel 8.12, eerste lid, Vb die van toepassing was, blijft derhalve in het geval van een positieve belangenafweging gehandhaafd.

In de uitspraak van 19 maart 2021 is geoordeeld dat nu de reeds van toepassing zijnde verblijfsgrond uit artikel 8.12 en 8.13 Vb worden toegepast, die werkwijze maakt dat artikel 8.17 Vb eveneens van toepassing is en een vreemdeling - weliswaar op nationale gronden- duurzaam verblijfsrecht kan opbouwen. Welke consequenties dat met zich meebrengt wordt thans nader bestudeerd.

4. Hoe te handelen

Als een vreemdeling in aanmerking komt voor duurzaam verblijf omdat men vijf jaar verblijf heeft gehad (mede) op grond van de positieve belangenafweging in het kader van de verwijderingsmaatregel, dan dient deze zaak –voordat er tot inwilliging mag worden overgaan- gemeld te worden bij SUA.

5. Afstemming

JZST en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND – SUA/RVN
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/148 Handelwijze MVV in Russische paspoorten afgegeven op de Krim/Sevastopol en in Donetsk en Luhansk (Donbas-regio)

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Regulier
InformIND Thema B1/3

Relatie met
Geldig vanaf 19-11-2020
Geldig tot en met 19-11-2021

1. Aanleiding

Op 10 december 2019 heeft overleg plaatsgevonden met het Ministerie van Buitenlandse Zaken ten aanzien van het weigeren van het verstrekken van een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) door de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging aan vreemdelingen die in het bezit zijn van een Russisch paspoort afgegeven op de Krim of Sevastopol en de regio's Donetsk en Luhansk (Donbas-regio).

2. Verwachting

De inhoud van dit informatiebericht zal niet worden opgenomen in de Vreemdelingencirculaire (Vc) of in een werkinstructie.

3. Inhoud/Toelichting

Een Russisch paspoort dat verstrekt is aan een vreemdeling die afkomstig is uit of woonachtig is op de Krim of Sevastopol en in Donetsk en Luhansk (Donbas-regio) kan niet zondermeer worden geaccepteerd vanwege de annexatie van die gebieden door Rusland. De inwoners van voornoemde gebieden worden per ondergenoemde data namelijk door Rusland als Russisch Staatsburger beschouwd wat niet zondermeer wordt erkend door onder andere Nederland. Er zal moeten worden onderzocht of een dergelijk paspoort op juiste gronden is verstrekt door de Russische autoriteiten en als identiteit- en nationaliteit vaststellend document kan worden gebruikt voordat door de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging een mvv kan worden verstrekt.

4. Hoe te handelen

Indien uit bijvoorbeeld de geboorte- of afgifteplaats in het paspoort, het aanvraagformulier of andere documenten en bewijzen blijkt dat sprake is van een paspoort wat is afgegeven aan een vreemdeling die afkomstig is uit of woonachtig is op de Krim of Sevastopol en in de regio's Donetsk of Luhansk (Donbas-regio) dient nader onderzoek te worden gedaan naar het verstrekte paspoort. In ieder geval de Russische paspoorten worden niet erkend indien:

- 1) het Russische paspoort is afgegeven door de Federal Migration Offices beginnend met de codes: 90, 91 en 92;
- 2) het Russische paspoort is afgegeven na 18 maart 2014 aan inwoners van de Krim of Sevastopol tenzij de houder een Russisch Staatsburger was voor de annexatie;

- 3) het Russische paspoort is afgegeven na 24 april 2019 aan inwoners van de niet door de overheid gecontroleerde gebieden van de regio's Donetsk en Luhansk (Donbas-regio) in de Oekraïne, tenzij de houder vóór die datum een Russisch staatsburger was.

Of de vreemdeling voor de annexatie in het bezit was van de Russische nationaliteit kan worden vastgesteld aan de hand van het door de IND op te vragen Russische interne paspoort. Als het Russische interne paspoort is afgegeven vóór 18 maart 2014 (in geval van de Krim of Sevastopol) of vóór 24 april 2019 (in geval van Donetsk / Luhansk (Donbas-regio)), kan er van worden uitgegaan dat de vreemdeling de Russische nationaliteit bezit.

Is het Russische interne paspoort afgegeven ná de van toepassing zijnde datum en kan door de vreemdeling niet een eerder verstrekt intern paspoort worden overgelegd, dan zal aan de hand van andere bewijsstukken moeten worden aangetoond wanneer en op welke wijze de vreemdeling de Russische nationaliteit heeft verkregen, anders wordt het paspoort niet erkend.

Indien er gerede twijfel bestaat of het overgelegde paspoort op juiste gronden is verstrekt door de Russische autoriteiten en als identiteit- en nationaliteit vaststellend document kan worden gebruikt, kan contact worden opgenomen met SUA. Het paspoort zal worden voorgelegd aan TOELT en/of het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Besluitvormingsfase

In het geval wordt vastgesteld dat het overgelegde paspoort niet kan worden erkend omdat niet is aangetoond dat de vreemdeling voor de annexatie de Russische nationaliteit had, dient de vreemdeling bij de Oekraïense autoriteiten alsnog een Oekraïens paspoort aan te vragen en over te leggen vóór de afhandeling van de mvv-aanvraag. Indien het Oekraïense paspoort vervolgens wordt overgelegd dient de nationaliteit van de vreemdeling in INDiGO te worden aangepast.

Algemeen uitgangspunt is dat de MVV-aanvraag moet worden ingediend en de MVV moet worden afgehaald in het land van herkomst of bestendig verblijf. Oekraïners woonachtig in een van de geannexeerde gebieden worden beschouwd als woonachtig in Oekraïne en kunnen derhalve de mvv alleen in Kiev ophalen, ook als betrokkene aangeeft deze in Moskou te willen ophalen. Als het Oekraïense aanvragers betreft die buiten de geannexeerde gebieden in Rusland wonen en daar hun bestendig verblijf hebben, kunnen zij de MVV wel in Moskou ophalen.

Indien door de vreemdeling wordt geweigerd alsnog een juist Oekraïens paspoort te overleggen, dient de mvv-aanvraag te worden afgewezen op grond van het niet voldoen aan het paspoortvereiste,

Na de inwilliging van de mvv-aanvraag

De Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging zal bij de verstrekking van de mvv altijd controleren of het overgelegde paspoort wordt erkend en of een mvv kan worden verstrekt.

Mocht de erkenning van het Russische paspoort onverhoopt verkeerd beoordeeld zijn en achteraf door de post geconstateerd worden dat het paspoort niet erkend kan worden, dan zal de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging dit terugkoppelen aan de betreffende medewerker, d.m.v. een verzoek tot heroverweging. Dit geldt ook voor een eventuele onjuiste beoordeling van het land

van herkomst/bestendig verblijf en de post die bevoegd is de MVV af te geven. Als dat het geval is, dan zal de vreemdeling door de IND in kennis worden gesteld dat hij alsnog een Oekraïens paspoort dient te overleggen voor afgifte van de mvv en/of informeren bij welke post de MVV afgehaald kan worden. Mocht de vreemdeling dit weigeren of bewijsstukken aanvoeren op grond waarvan het aannemelijk is dat dit op individuele gronden niet mogelijk is dan dient contact te worden opgenomen op te nemen met SUA over de verder te nemen stappen.

Let wel: De afgifte van een laissez-passer is in **geen** geval mogelijk indien achteraf toch blijkt dat in de aanvraagprocedure een niet-erkend Russisch paspoort (zie hierboven) is overgelegd en de vreemdeling weigert een Oekraïens paspoort aan te vragen.

Met bovengenoemde werkwijze is aangesloten bij de huidige werkwijze en informatie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

4. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZST,DMB en BZ.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	zie IND-gids
Nummer & Titel	IB 2020/150 Couulance maatregelen reguliere migratie in verband met coronavirus
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Regulier
InformIND Thema	procesoverschrijdende thema's – covid-19/corona – informatie voor de uitvoering
Relatie met	B
Geldig vanaf	19-11-2020
Geldig tot en met	19-11-2021

1. Aanleiding

De maatregelen die op diverse vlakken zijn genomen om de verspreiding van het COVID-19 virus tegen te gaan, hebben ook gevolgen voor het verblijfsrecht van vreemdelingen. De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft ingestemd met de in dit informatiebericht opgenomen maatregelen om tijdelijk coulant om te gaan met een aantal specifieke groepen.

2. Verwachting

Al deze maatregelen zijn tijdelijk van aard en lopen ten minste gelijk met de periode dat de steunmaatregelen, zoals de NOW-regeling (Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud), de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)¹ en de Tijdelijke Overbruggingsregeling voor Flexibele Arbeidskrachten (TOFA) in werking zijn. De gevolgen van de crisis zullen echter nog langer doorwerken. Daarom ligt het in de rede om op een later moment de duur van de maatregelen te heroverwegen.

Dit betekent dat dit informatiebericht vooralsnog drie maanden van kracht zal blijven na 23 juli 2020. Mocht hiertoe aanleiding zijn, dan zal de geldigheidsduur van het informatiebericht worden aangepast. Zo nodig zal het informatiebericht tussentijds worden geactualiseerd.

Gelet op de tijdelijke aard van de maatregelen zal de inhoud van dit informatiebericht niet worden opgenomen in een werkinstructie of de Vreemdelingencirculaire.

3. Toelichting

Op 17 maart 2020 heeft het kabinet een pakket aan steunmaatregelen bekend gemaakt, zoals de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud (NOW). Op grond van deze steunmaatregel kunnen werkgevers die te maken hebben met tenminste 20% verwacht omzetverlies bij het UWV voor een periode van 3 maanden een tegemoetkoming in de loonkosten aanvragen ter hoogte van maximaal 90% van de loonsom. Werkgevers dienen dit aan te vullen en betalen het loon aan betrokken werknemers uiteindelijk dus tot 100% door. Dit was niet het geval onder de

¹ Hieronder valt ook de aangepaste TOZO regeling (TOZO 2) per 1 juni 2020.

werktijdverkortingsregeling (WTV). Onder deze regeling (die inmiddels is ingetrokken en vervangen voor de NOW-regeling) was het mogelijk dat werknemers niet hun volledige loon ontvangen. De WTV werd voor maximaal 6 weken verleend. Ook zelfstandige ondernemers kunnen een beroep doen op een tijdelijke voorziening voor de duur van drie maanden op grond van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO). En sinds 22 juni 2020 bestaat de Tijdelijke Overbruggingsregeling voor Flexibele Arbeidskrachten (TOFA), bedoeld voor Flexwerkers die door de coronacrisis hun inkomsten (grotendeels) zijn kwijtgeraakt en geen uitkering kunnen krijgen.

Gevolgen voor het verblijfsrecht

De gevolgen van deze maatregelen voor het verblijfsrecht van vreemdelingen worden hieronder nader toegelicht.

1. Looncriterium kennis- en arbeidsmigranten

Kennismigranten en arbeidsmigranten dienen gedurende de gehele looptijd van hun verblijfsvergunning te voldoen aan het looncriterium. Normaal gesproken moeten zij altijd maandelijks boven dit criterium salaris ontvangen, ook als zij door hun werkgever tijdelijk minder ingezet worden, bijvoorbeeld door 'normale' arbeidstijdverkorting.

Onder de huidige, bijzondere omstandigheden hebben veel bedrijven gebruik gemaakt van de werktijdverkortingsregeling (WTV), waardoor het mogelijk is dat werknemers niet hun volledige loon ontvangen. Dit betekent dat sommige kennis- en arbeidsmigranten onder het looncriterium zakken. De erkend referent dient via de gebruikelijke weg hier een melding van te maken.

Besloten is om in de bovengenoemde situatie de verblijfsvergunning niet in te trekken.

Deze maatregel geldt enkel wanneer het loon door gebruik van de WTV regeling onder het looncriterium zakt. In alle overige gevallen dient conform bestaande richtlijnen te worden gehandhaafd.

2. Toetsing aan het middelenvereiste bij gezinsmigratiezaken

2.1 Gezinsmigratiezaken

Onder de huidige omstandigheden zal het meer gaan voorkomen dat vreemdelingen of hun referenten werkloos worden of minder gaan verdienen waardoor niet (langer) wordt voldaan aan het middelenvereiste. Dit kan gevolgen hebben voor vreemdelingen met een geldige verblijfsvergunning maar ook voor aanvragen om eerste toelating. Beide situaties vallen binnen het bestek van dit informatiebericht. De coulantemaatregelen waarmee de Staatssecretaris heeft ingestemd zien alleen op gevallen waarin de referent als het ware is overvallen door de gevolgen van de coronacrisis en buiten zijn schuld niet langer kan voldoen aan het middelenvereiste.

Eerste toelating/wijziging beperking

Bij een aanvraag om eerste toelating/wijziging beperking moet ten tijde van de indiening van de aanvraag aan het middelenvereiste worden voldaan om in aanmerking te kunnen komen voor coultance als na de indiening van de aanvraag vanwege de coronacrisis niet langer aan het middelenvereiste wordt voldaan. Hierbij kan gedacht worden aan de situatie waarin op het moment van de aanvraag aan het middelenvereiste wordt voldaan en vervolgens – als gevolg van de coronacrisis – de hoogte van de middelen niet langer toereikend is. Maar ook kan gedacht worden aan de situatie waarin op het moment van de aanvraag aan het middelenvereiste wordt

voldaan en vervolgens – als gevolg van de coronacrisis – de middelen niet langer duurzaam zijn.

Gelet op de afgekondigde steunmaatregelen – waaronder voornoemde NOW-regeling – mag worden verwacht dat er sprake is van 100% loonuitbetaling, ondanks de coronacrisis. In dergelijke gevallen wordt dus gewoon aan het middelenvereiste voldaan. Als echter het loon ten tijde van de aanvraag op of boven de norm lag, maar inmiddels niet meer omdat door de onlangs stopgezette regeling werktijdverkorting (WTV-regeling) maximaal 90% van de loonsom wordt vergoed, is besloten om de middelen desondanks als voldoende aan te merken.

Maar ook zelfstandigen kunnen in de problemen komen. Als zij zich genoodzaakt zien om vanwege de coronacrisis gebruik te maken van de tijdelijke bijstandsregeling voor ondernemers zal de verblijfsaanvraag niet worden afgewezen op het middelenvereiste. Dit geldt ook voor flexwerkers die vanwege de coronacrisis gebruik moeten maken van de Tijdelijke Overbruggingsregeling voor Flexibele Arbeidskrachten.

Intrekking/verlenging

Besloten is om reguliere verblijfsvergunningen onder een beperking verband houdend met gezinsmigratie niet in te trekken als niet langer wordt voldaan aan het middelenvereiste en een beroep wordt gedaan op de bijstand in de zin van de Participatiewet en dit beroep verband houdt met een situatie van overmacht door de coronacrisis. Ook zullen verlengingsaanvragen in dat geval niet worden afgewezen – ook niet als ten tijde van de verlengingsaanvraag niet langer aan het middelenvereiste werd voldaan. Zie ook hieronder onder 9. Indien de situatie weer genormaliseerd is dient onverkort aan de normale voorwaarden worden voldaan en kan de IND, in het geval niet wordt voldaan aan de voorwaarden, alsnog overgaan tot intrekking van de verblijfsvergunning. Wanneer dat weer het geval zal zijn is op dit moment nog niet te zeggen. Dit informatiebericht zal dan worden aangepast of worden ingetrokken.

Handhaving

Wees alert op authenticiteit van arbeidsovereenkomsten afgesloten in de periode van de door het Kabinet afgekondigde Coronamaatregelen. Dit geldt met name voor arbeidsovereenkomsten in sectoren waarin de activiteiten door de maatregelen grotendeels stil zijn komen te liggen. In geval van vermoedens van misbruik of fraude wordt verzocht daarvan melding te maken via een fraude – handhavingssignaal in INDiGO.

2.2. EU-zaken

Ook voor EU-zaken (in het gros van de gevallen gaat het om aanvragen ingediend door derdelander familieleden van EU-burgers) geldt dat op de gebruikelijke wijze aan de voorwaarden van de vrij verkeer richtlijn wordt getoetst. Veelal zullen de gevolgen van de coronacrisis geen gevolgen hebben voor het verblijf van de vreemdeling gelet op het eerder genoemde pakket aan steunmaatregelen.

Mocht desondanks blijken dat de EU-burger of indien van toepassing het derdelander familielid² niet langer voldoet aan de voorwaarden als gevolg van de coronacrisis, dan is het onredelijk om op grond hiervan het verblijf te beëindigen. De EU-burger behoudt zijn verblijfsrecht, als hij aantoont dat uitsluitend door toedoen van de coronacrisis niet meer wordt voldaan aan de middeleneis die wordt gesteld aan economisch actieve Unieburgers, economisch niet-actieve Unieburgers,

² Waar EU burger staat moet ook gelezen worden derdelands familielid indien van toepassing.

werknemers en studenten. Als de EU-burger ten tijde van de indiening van de aanvraag bij het loket voldeed aan de middeleneis, maar op het moment van het beslissen op de aanvraag niet meer, wordt de aanvraag alsnog ingewilligd indien dit aantoonbaar het directe gevolg is van de coronacrisis.

Indien gebleken is dat de coronacrisis niet de reden is dat er niet/nooit aan de middeleneis is voldaan kan de aanvraag worden afgewezen, het verblijfsrecht beëindigd of worden vastgesteld dat het verblijfsrecht nimmer heeft bestaan.

3. Bijstand voor vreemdelingen met een VVR arbeid als zelfstandige

Normaliter mogen vreemdelingen met een verblijfsvergunning op grond van arbeid als zelfstandige geen beroep doen op de bijstand als bedoeld in de Participatiewet.

Onder de huidige, bijzondere omstandigheden wordt een uitzondering op deze hoofdregel gemaakt.

Besloten is dat wanneer een vreemdeling, die arbeid als zelfstandige verricht, gebruik maakt van de TOZO-regeling, de verblijfsvergunning niet wordt ingetrokken.

Of een vreemdeling in aanmerking komt voor de tijdelijke bijstandsregeling wordt door de gemeente beoordeeld. Met de gemeenten is afgesproken dat indien een beroep wordt gedaan op de TOZO-regeling hier geen melding van hoeft te worden gedaan aan de IND. Bij een binnengekomen GSD melding wordt conform bestaande instructies gehandeld.

4. Aflopende startup verblijfsvergunningen

Startups krijgen in beginsel een verblijfsvergunning met een geldigheid van slechts 1 jaar. Na dat jaar dienen ze een VVR als zelfstandige aan te vragen. Deze wordt in de regel verlengd als de Nederlandse facilitator aan wie zij verbonden zijn (voorwaarde voor de startup verblijfsvergunning) een positieve verklaring afgeeft over het functioneren van de startup, de onderlinge samenwerking en dat er vertrouwen is in het kunnen slagen van de startup. Dit laatste is momenteel vrijwel niet meer mogelijk voor een facilitator. Ook de slagingskansen van normaal gesproken veelbelovende startups is voor dit moment niet in te schatten. Facilitators zal derhalve gevraagd worden om in de verklaring in te gaan op de voortgang en samenwerking over het afgelopen jaar en eventueel over de slagingskansen onder de normale omstandigheden.

Besloten is daarom om de geldigheidsduur van de nieuwe VVR als zelfstandige te verlengen met één jaar in plaats van de gebruikelijke twee jaar. Het gaat hierbij om vreemdelingen die reeds in bezit zijn van een verblijfsvergunning op grond van een startup en die gedurende de werking van dit informatiebericht om een verlenging VVR als zelfstandige aanvragen.

De facilitator dient nog immer een verklaring te overleggen.

5. Paspoortvereiste bij aanvragen om verlenging en wijziging beperking

De voorwaarde om in het bezit te zijn van een geldig paspoort, moet in beginsel strikt worden toegepast. Indien de vreemdeling niet in het bezit is van een geldig paspoort en gemotiveerd aanvoert geen paspoort te kunnen krijgen, beoordeel je eerst aan de hand van de verklaringen en het aangeleverde bewijs of de vreemdeling kan worden vrijgesteld van het paspoortvereiste op grond van artikel 3.72 Vb.

5.1 Verlenging VVR en wijziging beperking

Het kan echter zijn dat van vrijstelling in bovenstaande zin geen sprake kan zijn, maar je wel tot de conclusie komt dat het gerechtvaardigd is dat het paspoortvereiste in redelijkheid tijdelijk niet kan worden tegengeworpen.

Bij verlengingsaanvragen en aanvragen tot wijziging beperking wordt het paspoortvereiste tijdelijk niet tegen worden geworpen als een vreemdeling zich erop beroept dat hij tijdelijk niet in het bezit kan worden gesteld van een geldig buitenlands reisdocument (paspoort) vanwege de coronacrisis en dat kan aantonen.

De identiteit en nationaliteit van de vreemdeling dient wel voldoende vast te staan en de vreemdeling dient aan alle resterende voorwaarden te voldoen.

6. Verplaatsen hoofdverblijf

Hoofregel is dat het verblijfsrecht van vreemdelingen (derdelander of EU-burger) beëindigd kan worden als de vreemdeling langer dan zes maanden weg is uit Nederland. In het geval van duurzaam verblijf kan het verblijfsrecht bijvoorbeeld worden beëindigd na een afwezigheid van meer dan twee achtereenvolgende jaren.

Besloten is om het verblijfsrecht niet te beëindigen bij verplaatsen hoofdverblijf wanneer er sprake is van overmacht door de geldende Corona maatregelen. Denk hierbij aan de situatie dat de vreemdeling wil terugkeren naar Nederland maar dit niet mogelijk is door de corona maatregelen die Nederland of het land van verblijf van de vreemdeling heeft getroffen.

7. Aflopende of verlopen verblijfsvergunningen

Vreemdelingen van wie de geldigheidsduur van de VVR afloopt of inmiddels al is afgelopen en die geen verlenging aan kunnen of willen vragen en niet kunnen uitreizen, worden coulant behandeld. De KMar zal bij de uiteindelijke uitreis wel vragen naar de reden van de overstay, maar zal hier coulanter dan normaal op handhaven. De overstay heeft in dat geval ook geen gevolgen voor toekomstige aanvragen om een visum of VVR. De vreemdeling moet kunnen onderbouwen waarom hij niet eerder terug kon naar zijn land van herkomst. De vreemdeling hoeft geen nieuw verblijfsdocument of sticker te hebben, nu deze momenteel immers niet opgehaald kan worden. De IND-loketten zijn namelijk gesloten voor niet-urgente dienstverlening. Deze maatregel is al in de praktijk gebracht (zie informatiebericht 2020/39).

8. Juridische grondslag

Indien op grond van de coulancemaatregelen zoals genoemd in paragraaf 3 (met uitzondering van punt 2.2) aanleiding bestaat om af te wijken van de gebruikelijke verblijfsvoorwaarden kan dat met gebruikmaking van artikel 3:4, lid 2, Awb, waarin het evenredigheidsbeginsel is neergelegd. Dit moet tot uitdrukking komen in de inwilligende beschikking door te overwegen dat wordt afgeweken van de normale verblijfsvoorwaarden in verband met de overmachtssituatie als gevolg van de coronacrisis (zie verder onder punt 10). Indien de situatie weer genormaliseerd is, dient onverkort aan de normale voorwaarden te worden voldaan en kan de IND, in het geval niet wordt voldaan aan de voorwaarden, overgaan tot weigering van de verlengingsaanvraag dan wel tot intrekking van de verblijfsvergunning. Wanneer sprake is van een genormaliseerde situatie, valt op dit moment nog niet te zeggen en zal te zijner tijd bekend worden gemaakt.

Ten aanzien van punt 2.2 geldt het EU-evenredigheidsbeginsel.

9. Geldigheidsduur verblijfsvergunning

- Als ondanks een beroep op de bijstand de verblijfsaanvraag wordt ingewilligd op basis van de coulancemaatregelen, wordt bij het bepalen van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning afgeweken van de regelgeving zoals neergelegd in artikel 3.58 Vb en de materiehoofdstukken in de Vc en wordt de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning op maximaal één jaar gesteld (voor de goede orde: als het beroep op de bijstand zich los van de coulancemaatregelen niet verzet tegen inwilliging van de verblijfsaanvraag, dan wordt de verblijfsvergunning verleend voor de gebruikelijke geldigheidsduur zoals neergelegd in de geldende regelgeving);
- In de overige gevallen waarin de verblijfsaanvraag wordt ingewilligd op basis van de coulancemaatregelen wordt de geldende regelgeving inzake de geldigheidsduur wél gevolgd. Dat betekent bijvoorbeeld voor gezinsmigratie dat de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning in de regel vijf jaar zal bedragen.

Als bij het bepalen van de geldigheidsduur wordt afgeweken van de geldende regelgeving, moet dit worden gemotiveerd in de inwilligende beschikking door te overwegen dat de verlening of verlenging van de verblijfsvergunning berustte op coultance (zie verder onder punt 10). In dat verband past het ook dat met de geldigheidsduur van maximaal één jaar tot uitdrukking wordt gebracht dat de verblijfsvergunning enkel omwille van de bijzondere omstandigheden is verleend. Zonder die coultance zou de verblijfsaanvraag zijn afgewezen.

Voor EU-documenten geldt de gebruikelijke geldigheidsduur van vijf jaar. Dit vloeit voort uit het EU-recht.

10. Motivering van de kennisgeving

Als je een aanvraag inwilligt en daarbij afwijkt van de normale verblijfsvoorwaarden of de normale geldigheidsduur op grond van de coultancemaatregelen, moet je dit in de inwilligende kennisgeving uitleggen aan de klant. De bouwstenen die je hiervoor kunt gebruiken staan in Extradoc. Voeg de betreffende bouwsteen in via de tab **INDiGO > Tekstblok(ken) invoegen > Tekstblokken procesoverstijgend > Corona > Inwilliging VVR**.

4. Registratie in INDiGO

Vanwege het tijdelijke karakter van de coultance maatregelen, wordt INDiGO niet voorzien van specifieke vrijstellings- of ontheffingsgronden, bijzondere registratiemogelijkheden of andere systeemwijzigingen. Er zijn werkafspraken gemaakt voor het gewenste systeemgebruik en registraties in INDiGO. Deze zijn opgenomen in een aparte tijdelijke Corona-paragraaf in de Systeembeschrijving INDiGO A&B en RVN.

Omdat met de Staatssecretaris is afgesproken dat zal worden bijgehouden in welke zaken we de coultancemaatregelen hebben toegepast, moeten deze zaken worden geplaatst in de groep met de naam: COVID-19.

5. Communicatie

Gelijktijdig met de publicatie van dit informatiebericht wordt de communicatie op Atlas en IND.nl bijgewerkt.

6. Afstemming

De inhoud van dit informatiebericht is afgestemd met DMB, JZST, RVN en DV. De inhoud ten aanzien van het looncriterium en gebruik bijstandsregeling is door DMB afgestemd met SZW.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/151 Venezolaanse paspoorten
Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Regulier
InformIND Thema B1/4.2 Vc

Geldig vanaf 23-11-2020
Geldig tot en met 23-11-2021

1. Aanleiding

De IND heeft signalen gekregen uit de binnen- en buitenlandse pers alsook van Venezolaanse burgers hier te lande dat het voor Venezolaanse burgers zeer moeilijk kan zijn om een paspoort te krijgen of te verlengen. Dit heeft te maken met een tekort aan grondstoffen en materialen als gevolg van de situatie in Venezuela.

Enige tijd geleden heeft er een overleg plaatsgevonden tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Venezolaanse ambassade in Den Haag. De problemen met de afgifte van Venezolaanse paspoorten en verlenging van de Venezolaanse paspoorten worden onderkend door de Venezolaanse ambassade en er is op korte termijn GEEN oplossing.

Tijdelijke verlenging van verlopen paspoorten of paspoorten die binnen zes maanden verlopen

Op 8 oktober 2017 heeft de regering van Venezuela een decreet uitgevaardigd waarmee verlopen Venezolaanse paspoorten, of paspoorten die binnen zes maanden vervallen, met twee jaren kunnen worden verlengd. De verlenging van de geldigheidsduur bestaat uit een sticker die in het paspoort is geplaatst met daarop de foto van de houder en de vermelding van de persoonsgegevens. De sticker is voorzien van beveiligingskenmerken. De verlenging van de geldigheidsduur door middel van een sticker is alleen van toepassing op biometrische paspoorten. Het paspoort moet verder in goede staat verkeren en moet minimaal twee blanco vellen of vier blanco pagina's bevatten.

Om een verlenging van de geldigheid aan te vragen, moet de houder een aanvraag indienen via de SAIME-website (www.saime.gob.ve). Het online aanvraagformulier moet worden ingevuld, de leges moeten worden betaald en het ontvangstbewijs moet worden afgedrukt.

Om verlenging van de geldigheid van het paspoort via het consulaat te kunnen verkrijgen, moeten aanvragers vervolgens bij het consulaat de volgende documenten overleggen:

- Het origineel en een kopie van het paspoort;
- Het origineel en een kopie van de nationale identiteitskaart;
- Het bewijs van inschrijving bij het consulaat.

Aanvragers onder de 18 jaar moeten daarnaast door beide ouders worden begeleid. Als een van de ouders niet aanwezig is, moet de begeleidende ouder een machtiging van de afwezige ouder overleggen. Deze machtiging moet afgegeven zijn door de Raad voor de bescherming van kinderen en adolescenten (Consejo de Protección del Niño, Niña y Adolescente) in Venezuela, of voorzien zijn van een legalisatie (Apostille) als de ouder zich buiten Venezuela bevindt. Bovendien moeten minderjarige aanvragers die ouder zijn dan 9 jaar, ook het origineel van zijn of haar nationale identiteitskaart overleggen.

Hieronder wordt uiteengezet hoe het paspoortvereiste, gezien de hiervoor beschreven omstandigheden, in Venezolaanse zaken moet worden toegepast.

2. Verwachting

De inhoud van dit SUA bericht zal niet worden opgenomen in een Werkinstructie of in de Vreemdelingencirculaire.

3 Hoe te handelen

Afname biometrische gegevens en ophalen verblijfsdocument

Venezolaanse onderdanen die niet meer beschikken over een geldig nationaal paspoort en evenmin beschikken over een geldig verblijfsdocument, kunnen zich voor het ophalen van een verblijfspas of afname biometrische gegevens bij het loket legitimeren met hun verlopen paspoort en een kopie van de (verlengings)aanvraag van hun paspoort.

Verlengingsaanvragen en aanvragen wijziging beperking

Bij verlengingsaanvragen en aanvragen wijziging beperking kan het paspoortvereiste tijdelijk niet worden tegengeworpen wanneer voldaan wordt aan alle volgende omstandigheden:

- Het verlopen paspoort is overgelegd;
- Een kopie van de (verlengings)aanvraag van zijn/haar paspoort is overgelegd;
- Hij/zij aan alle overige voorwaarden voor de verblijfsvergunning voldoet.

In de beschikking/ aanbiedingsbrief van de inwilliging moet worden opgenomen dat aan betrokkene tijdelijk het paspoortvereiste niet wordt tegengeworpen, maar dat bij de eerstvolgende aanvraag om verlenging van de vergunning (of wijziging van een beperking) een geldig nationaal paspoort wordt verlangd.

Eerste aanvragen om een verblijfsvergunning

Bij eerste aanvragen geldt het paspoortvereiste onverminderd.

4. Afstemming

Dit SUA-bericht is afgestemd met DMB en TOELT.

BIJLAGE

Als achtergrondinformatie ten aanzien van een beroep op het (niet) kunnen overleggen van een geldig paspoort of verlenging van een (te) verlopen paspoort door middel van een sticker, wordt hieronder de aanvraagprocedure beschreven:

Aanvraag paspoort vanuit het buitenland

Om een paspoort te kunnen verkrijgen via het consulaat dient de aanvrager de volgende stukken te overleggen:

- Twee exemplaren van de paspoortaanvraag van de SAIME-website (www.saime.gob.ve);
- Een kopie en origineel van de nationale identiteitskaart en geboorteakte;
- Het origineel en kopie van het vorige paspoort, of indien sprake is van verlies of diefstal van het paspoort, bewijs van aangifte bij de politie;
- Het aanvraagformulier van het consulaat;
- Kopie van inschrijving bij het betreffende consulaat;
- Officiële registratie bij de lokale autoriteiten dat de aanvrager gedurende ten minste drie maanden in het land van bestendig verblijf woont.

In het geval van een minderjarige aanvrager moeten de volgende stukken worden overgelegd:

- Twee exemplaren van de paspoortaanvraag van de SAIME-website overleggen;
- Een origineel en kopie van de geboorteakte;
- Het origineel en kopie van het vorige paspoort, of indien sprake is van verlies of diefstal van het paspoort, bewijs van aangifte bij de politie;
- Kopie van de inschrijving bij het consulaat;
- Kopieën van de nationale identiteitskaart van beide ouders;
- Toestemming van de afwezige ouder, als er maar één naar het consulaat kan gaan.

(openbare bron:

https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2020_08_EASO_COI_Report_Venezuela.pdf)

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/152 Beoordeling veilig derde land - Qatar
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/Qatar: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	24-11-2020
Geldig tot en met	24-05-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Qatar als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Qatar heeft TOELT op 20 september 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Qatar in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Qatar als veilig derde land:

Qatar is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag, wel bij het Antifolterverdrag (CAT) en Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (ICCPR).

In de grondwet staat het beginsel van non-refoulement opgenomen en sinds 2018 heeft Qatar stappen gemaakt in vernieuwing van de asielwetgeving. Hoewel het een verbetering is, zie je in de wetgeving dat belangrijke mensenrechten, als vrijheid van meningsuiting en bewegingsvrijheid ingeperkt wordt voor erkende vluchtelingen. In 2019 en 2020 verschenen er berichten dat Qatar de asielwetgeving weliswaar heeft aangenomen, maar er twijfel is of deze wetgeving daadwerkelijk is geïmplementeerd nu asielzoekers nog steeds met uitzetting worden bedreigd en er nog steeds geen eerste asielvergunning is verstrekt.

Het US State Department maakte geen meldingen van refoulement schendingen in 2018 of 2019. Wel werd er geschreven over de afhandeling van een asielaanvraag van een Jemeniet wiens claim niet bekeken werd en waar met deportatie werd bedreigd.

In 2017 zijn er, volgens pro-Gülen media, 45 Gülenisten gedeporteerd naar Turkije. De banden tussen Turkije en Qatar zijn goed.

Het US Department of State schreef over de situatie voor Syriërs: *...approximately 60,000 Syrians were living in Doha, of whom approximately 20,000 came to Doha after the start of the civil war and have been granted repeated extensions to their residency status to allow them to remain in country. The government provided housing and education to these de facto refugees.*

Met deze verblijfsstatus valt deze groep onder het zogenaamde Kafalasysteem en worden ze dus niet erkend als vluchteling.

De UNHCR is actief in Qatar. Qatar doneert veel geld aan UNHCR zodat deze organisatie vluchtelingen, in andere landen zoals bijvoorbeeld Jemen, kan helpen. Er is geen verdere informatie gevonden over de positie van Jemenieten en of zij evenals Syriërs verblijfsvergunningen krijgen of andere ondersteuning zoals huisvesting en scholing voor de kinderen.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Qatar in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- Sinds de aanpassing van nationale wetgeving is het sinds 2018 in theorie mogelijk om een asielaanvraag in te dienen. In de praktijk blijkt echter dat er sinds deze wet is aangenomen nog geen asiolvergunningen verstrekt zijn.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/153 Beoordeling veilig derde land – Saoedi-Arabië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Saoedi-Arabië: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	24-11-2020
Geldig tot en met	24-05-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Saoedi-Arabië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Saoedi-Arabië heeft TOELT op 8 september 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Saoedi-Arabië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Saoedi-Arabië als veilig derde land:

Saoedi-Arabië is niet aangesloten bij alle relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement. Daarnaast kent de nationale wetgeving geen duidelijk verbod op refoulement en zou Saoedi-Arabië zich ook in praktijk schuldig maken aan refoulement, dat schrijven onder meer IOM en HRW. In 2017 was er ook specifieke berichtgeving over Turkse families die banden zouden hebben met de Gulenbeweging en gedeporteerd zijn naar Turkije. De banden tussen Turkije en Saoedi-Arabië zijn anno 2020 gespannen.

Het is niet mogelijk bescherming te vragen van VN-organisaties.

Voor Jemenieten en Syriërs kent Saoedi-Arabië het zogenaamde Kafalasysteem. Er is sprake van een soort gedoogsituatie voor Syriërs en Jemenieten door het verlenen van tijdelijke visa, maar voor levensonderhoud zijn zij aangewezen op familie of netwerk.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Saoedi-Arabië in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- het niet bestaan van een asielpcedure die kan leiden tot verblijfsrecht;
- geen partij bij de relevante internationale verdragen voor vluchtelingen en refoulement;
- het niet respecteren van het non-refoulement beginsel.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/154 Nareis en Corona
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Nareis en 8 EVRM
InformIND Thema	
Relatie met	IB 2020/31 Dienstverlening BZ
Geldig vanaf	24-11-2020
Geldig tot en met	24-11-2021

1. Aanleiding

Door het Coronavirus wordt sociale onthouding aangeraden. Iedereen werkt thuis indien mogelijk. Vrijwel alle diplomatieke posten geven weer mvv's af en hebben hun achterstanden weggewerkt. Nader onderzoek is op zeer kleine schaal mogelijk, en hangt af van de lokale situatie ter plaatse.

2. Verwachting

In dit informatiebericht wordt de impact van Corona op Nareis besproken en lichten we de nieuwe werkwijze toe. Dit IB geldt zo lang als de corona maatregelen van de Nederlandse overheid van kracht zijn.

3. Inhoud/Toelichting

Het is de doelstelling bij nareis om zoveel mogelijk op de gebruikelijke weg door te gaan. We gaan hierbij coulant om met termijnoverschrijdingen. Dit IB geldt voor nareis, 8EVRM, 1A en bezwaar. Hieronder worden enkele situaties beschreven.

3.1 Herstel verzuim

We gaan door met het bieden van HV-brieven in niet-complete zaken. Door het Coronavirus kan het zijn dat het klanten en VWN/gemachtigden niet lukt om tijdig te reageren op HV-brieven. Indien er om uitstel wordt gevraagd door Covid-19 gerelateerde aspecten, wordt dit uitstel verleend, mits er een concrete termijn wordt afgesproken (denk aan 4 weken).

Indien er HV moet worden geboden in zaken waarin een IGS of BNTB loopt, kan IB 2020/17 worden toegepast. De reactietermijn kan dus worden verkort naar één week. Het indienen van/vasthouden aan een ingebrekestelling of beroep niet tijdig beslissen gedurende Corona, duidt immers op de eis van snelheid van het bestuursorgaan en mag derhalve ook van de indiener worden verwacht.

3.2 Nader onderzoek

Alle nader onderzoeken bij BZ zijn geannuleerd. BZ heeft toen de klanten waar al een onderzoek stond gepland geïnformeerd.

BZ heeft aangegeven de dienstverlening in de komende weken per land/ambassade weer op te gaan starten. Indien meer bekend is, zal informatie hierover op de IK-pagina worden gepubliceerd.

Indien je de referent moet horen, kun je dit inplannen. Probeer, indien mogelijk de hoorzitting in bezwaar schriftelijk te houden.

Indien de klant belt hoe het met zijn zaak staat, kun je informeren dat er nader onderzoek nodig is, maar dat dit pas wordt opgestart zodra de maatregelen voorbij zijn. Je kunt ze ook doorverwijzen naar de website van BZ.¹

Indien een klant zich niet tijdig (binnen 4 weken) kan melden voor nader onderzoek bij de diplomatieke post, kan de aanvraag worden afgewezen. Aan de klant kan worden meegegeven dat er een nieuwe aanvraag kan worden ingediend, zodra reisbewegingen weer mogelijk zijn, en dat deze aanvraag met voorrang wordt opgepakt door de IND. Voor de DNA-zaken in Addis Abeba geldt een speciale regeling, kijk hiervoor op de IK-pagina.

3.3 Inwilligen

Aanvragen die compleet zijn en aan de voorwaarden voldoen, kunnen worden ingewilligd. Deze inwilligingen mogen worden verzonden. Zo kunnen we klanten vast op de hoogte stellen van het goede nieuws. Ook de .xml's mogen naar de post worden gestuurd. De ophaaltermijn wordt verlengd naar zes maanden. Daarnaast is er een coulance verlenging van 3 maanden extra. Voor het maken van afspraken kun je ze doorverwijzen naar de website van BZ. Gebruik hiervoor de speciale bouwsteen.

Er komt een speciale werkwijze en IB voor klanten die niet binnen 9 maanden hun mvv konden ophalen. Eventueel kun je klanten adviseren een nieuwe aanvraag in te dienen zodra er weer reismogelijkheden zijn.

3.4 Afwijzen

Aanvragen die niet aan de voorwaarden voldoen, en die compleet zijn, kunnen worden afgewezen. Klanten hebben vier weken de tijd om in bezwaar te gaan tegen deze beschikking. Indien het hen niet lukt om binnen deze vier weken tijdig bezwaar in te dienen door de Corona maatregelen, en zij motiveren dit goed, volgt uit de Awb dat dit verschoonbaar kan worden geacht indien er sprake is van overmacht.

Indien gemachtigden bellen met vragen hierover, kun je ze altijd adviseren om een pro-forma bezwaarschrift op te sturen, en later gronden aan te vullen.

3.5 De driemaandentermijn

Indien een klant niet tijdig zijn nareis aanvraag indient, toetsen we of dit verschoonbaar is. De Coronamaatregelen kunnen een reden zijn om de termijnoverschrijding verschoonbaar te achten.

3.6 Dwangsommen

Zie hiervoor IB 2020/44, over de AWB en Corona maatregelen en IB 2020/147 voor de bouwstenen. Bij nader onderzoek hoeft er geen dwangsom te worden uitgekeerd door overmacht.

4. Hoe te handelen

4.1 Opschorten beslistermijnen bij nader onderzoek

¹ <https://www.netherlandsandyou.nl/documents/frequently-asked-questions/coronavirus-frequently-asked-questions-about-visa-issues>

In groene zaken waar nader onderzoek op de diplomatieke post noodzakelijk is, mag de beslistermijn met zes maanden worden opgeschort. Dit kan ongeacht of nader onderzoek op die ambassade weer mogelijk is of niet. Informeer zowel de klant als gemachtigde/vwn hierover per brief. Pas de termijnen in INDiGO aan involge de systeembeschrijving.

5. Afstemming

Dit IB is afgestemd met SUA, A&B en JZ.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/155 Beoordeling veilig derde land - Argentinië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Factsheet TOELT Argentinië: informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	25-11-2020
Geldig tot en met	25-05-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Argentinië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Argentinië heeft TOELT op 17 juli 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Argentinië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Argentinië als veilig derde land:

Argentinië is partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen. Het principe van non-refoulement is vastgelegd in nationale wetgeving en er zijn geen recente berichten over non-refoulement schendingen.

In 2019 hebben Turkije en Argentinië de wederzijdse banden versterkt. Daarbij heeft Turkije Argentinië opgeroepen om Turkije te steunen in de strijd tegen FETÖ/de Gülenbeweging en zijn er berichten over hoe de Turkse inlichtingendienst Gülenisten illegaal volgt via de Turkse ambassade in Argentinië. Er hebben echter tot op heden geen uitzettingen naar Turkije plaatsgevonden.

Argentinië kent een vluchtelingenprocedure en deze wordt daadwerkelijk in de praktijk toegepast. De Argentijnse commissie 'CONARE' is verantwoordelijk voor de beoordeling van aanvragen. Daarnaast houdt CONARE zich bezig met bescherming en integratie van asielzoekers. Registratie is ook digitaal mogelijk.

Na het indienen van een verzoek bij CONARE ontvangt de vreemdeling een bewijs van registratie waarmee de persoon legaal verblijft, zich vrij mag bewegen in het land, toegang heeft tot de woningmarkt, de arbeidsmarkt, onderwijs en gezondheidszorg. Asielzoekers en erkende vluchtelingen kunnen gebruik maken van de goederen, diensten en financiële hulp aangeboden door UNHCR en haar partners, om hen te voorzien in basisbehoeften.

Tot slot, kent Argentinië een specifiek humanitair visumprogramma voor Syrische en Venezolaanse vluchtelingen.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND, Argentinië aan als veilig derde land vanwege:

- de asielprocedure die toegankelijk is in de praktijk
- het refoulementsverbod wordt nageleefd
- er is toegang tot de basisvoorzieningen (na erkenning van status en ook gedurende de procedure)

Hierbij wordt een uitzondering gemaakt voor Gülenisten door de ontwikkelingen tussen Argentinië en Turkije sinds 2019.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/156 Sluiting Regionale Support Office
Hoofdtak	Regulier/Asiel
InformIND Thema	A1/5 en B1/3.3 Vc
Relatie met	IB 2019/101
Geldig vanaf	25-11-2020
Geldig tot en met	25-02-2022

1. Aanleiding

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft enige tijd geleden besloten om de diensten van alle Regionale Service Organisaties te beleggen bij één Consulaire Service Organisatie. Er is een consulaire service organisatie (CSO) opgericht en gevestigd in Den Haag. De RSO West-Europa (WEU), RSO Midden-Oosten (MIO), RSO Zuid-Afrika (ZAf), RSO-Noord-Afrika (NAf), RSO-Washington (WHA) en RSO Oost-Europa (OEU) zijn inmiddels opgeheven. De CSO bestaat derhalve thans uit de voormalige RSO's WEU, MIO, ZAf, NAf, WHA en OEU.

2. Verwachting

De verwachting is dat medio 2021 de RSO-Azië als laatste RSO wordt opgeheven.

3. Hoe te handelen

De mailboxen rso-mio-visa@minbuza.nl, rso-zaf-visa@minbuza.nl, rso-naf-visa@minbuza.nl, en rso-wha-visa@minbuza.nl zijn inmiddels gesloten. De mailbox rso-oeu-visa@minbuza.nl sluit met ingang van 15 december 2020.

Geadviseerd wordt om vragen over bijvoorbeeld weigeringen visa voortaan te stellen aan respectievelijk 10.2.g@minbuza.nl, 10.2.g@minbuza.nl, 10.2.g@minbuza.nl, 10.2.g@minbuza.nl of 10.2.g@minbuza.nl. Het opvragen van visumdossiers i.v.m. een asielaanvraag gaat via de Handhavingscoördinator.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/157 Interpretatie HvJEU arrest Jawo (Dublin)

Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Asiel Themapagina's – Vw 30 Dublin

Relatie met - Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 19 maart 2019 (C-163/17) - Jawo
- Uitspraak Rechtbank Den Haag van 13 augustus 2019 (NL19.17312)

Geldig vanaf 30-11-2020

Geldig tot en met 30-01-2022 (Max. 6 maanden)

1. Aanleiding

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) heeft op 19 maart 2019 in het arrest Jawo (C-163/17) antwoord gegeven op prejudiciële vragen van een Duitse rechter over artikel 3, lid 2, tweede alinea en artikel 29, lid 2, Dublinverordening (hierna: Dv) en artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: Handvest). Middels dit informatiebericht wordt uiteengezet welke invloed dit arrest heeft op de werksoort Dublin (spoor 1).

2. Verwachting

De inhoud van dit informatiebericht (punt a t/m c) is middels WBV 2020/22 opgenomen in paragraaf C1/2.6 van de Vc. Het standpunt onder d is verwerkt in de beschikbare bouwsteen 'artikel 17'.

3. Inhoud/Toelichting

Het Hof heeft in dit arrest de prejudiciële vragen, samengevat, als volgt beantwoord:

- a) Van 'onderduiking' in de zin van artikel 29, lid 2, tweede volzin, Dv is in ieder geval sprake als de overdracht niet kan worden uitgevoerd, omdat de vreemdeling de hem toegekende woonplaats heeft verlaten zonder dat hij de bevoegde nationale autoriteiten hiervan op de hoogte heeft gesteld, op voorwaarde dat hij werd ingelicht over de verplichtingen die op hem rusten. De autoriteiten mogen er dan van uitgaan dat de vreemdeling de bedoeling had om zich te onttrekken aan de autoriteiten om zijn overdracht te voorkomen.
- b) De vreemdeling behoudt de mogelijkheid om aan te tonen dat hij niet de bedoeling had zich aan de autoriteiten te onttrekken en dus dat er sprake is van een onterechte verlenging van de overdrachtstermijn.
- c) Voor de verlenging van de overdrachtstermijn naar maximaal 18 maanden volstaat dat de verzoekende lidstaat vóór het verstrijken van de overdrachtstermijn van zes maanden de verantwoordelijke lidstaat ervan op de hoogte brengt dat de vreemdeling is ondergedoken. Het is derhalve niet nodig dat de betrokken lidstaten hiertoe in onderlinge overeenstemming besluiten.

- d) Artikel 4 van het Handvest¹ staat niet in de weg voor een overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat, tenzij er een daadwerkelijke risico bestaat dat de vreemdeling in geval van overdracht, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van 'zeer verregaande materiële deprivatie' kan terechtkomen.

4. Hoe te handelen

In overleg met de ketenpartners (DT&V, COA en AVIM) is bepaald hoe de antwoorden van het Hof in de praktijk toegepast kunnen worden.

Onderduiking (standpunt a en b)

- Sinds medio augustus 2020 ondertekenen alle vreemdelingen het aangepaste M35H-formulier (asielaanvraag) waarbij ze gewezen worden op de verplichting om wijzigingen in de woon- of verblijfplaats z.s.m. te melden bij de IND. Daarnaast worden alle Dublinclaimanten sinds 1 november 2020, tijdens hun eerste vertrekgesprek bij de DT&V, in kennis gesteld van de verplichting om medewerking te verlenen aan de overdracht en de gevolgen van het niet verlenen van de medewerking aan de overdracht aan de andere lidstaat. Op deze wijze worden de vreemdelingen op de hoogte gesteld van de verplichtingen die op hen rusten.²
- De Dublinclaimant wordt zowel door de DT&V als door het COA ingelicht over de dag en het tijdstip van de geplande overdracht aan de andere lidstaat. Wanneer de Dublinclaimant vervolgens niet verschijnt bij de voor hem geplande overdracht, mag de IND er van uitgaan dat de Dublinclaimant is ondergedoken. Dit geldt ook wanneer de Dublinclaimant slechts tijdelijk uit beeld is en de geplande overdracht om die reden geen doorgang kon vinden.
- In dat geval licht de DT&V het COA in. Het COA voert een kamercontrole uit en licht aansluitend AVIM in.³ De AVIM maakt een M100 op. De Dublinclaimant wordt op gebruikelijke wijze door AVIM MOB gemeld (A3/6.11 Vc).
- De DT&V informeert ook de IND middels de 'no show lijst'. Behoudens overmachtsituaties gemeld door het COA, vallen alle vreemdelingen op de 'no show lijst' onder de Jawo-werkwijze.
- De ondersteuner bij de Dublin unit (IND) licht de verantwoordelijke lidstaat, op de gebruikelijke wijze (middels de brief: annuleren overdracht EN), in, zodat de uiterste overdrachtsdatum (hierna: UOD) naar maximaal 18 maanden wordt verlengd.⁴ Aansluitend wordt in indigo in het veld 'bijzonderheden' de volgende opmerking toegevoegd: JAWO (zaaknummer claimzaak + d.d. MOB: ../../2020).

1 Voor de toepassing van dit artikel is niet van belang of er sprake is van een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling op het moment zelf van de overdracht, dan wel tijdens de asielprocedure of na de afloop daarvan (zie tevens r.o. 88).

2 De hierna genoemde werkwijze heeft betrekking op alle Dublinclaimanten die (tijdelijk) MOB gaan en zowel de nieuwe M35H hebben ondertekend als het 1e vertrekgesprek hebben gehad waarin ze zijn gewezen op hun verplichtingen. Vanaf 1 april 2021 hebben alle vreemdelingen in principe zowel de nieuwe M35H ondertekend als het 1e vertrekgesprek gehad waarin ze zijn gewezen op hun verplichtingen. In de overgangsfase of oude zaken waarbij de vreemdelingen nog een oude M35H hebben ondertekend, maar wel een 1^e vertrekgesprek hebben gehad waarin ze zijn gewezen op hun verplichtingen, kan deze werkwijze ook worden toegepast.

3 Ook in het geval wanneer de vreemdeling in de kamer wordt aangetroffen en er geen blijk is van een overmachtsituatie. In dat geval wordt er vanuit gegaan dat de vreemdeling bewust 'tijdelijk' is ondergedoken en zich aan de geplande overdracht heeft onttrokken.

4 Bij een te krappe UOD hoeft de MOB-melding in BVV niet afgewacht te worden, nu deze vaak na enkele dagen zichtbaar wordt.

- Wanneer de Dublinclaimant door het COA vervolgens toch in de opvang wordt getroffen of wanneer de Dublinclaimant na de annulering van de overdracht opnieuw in beeld komt, wordt de toegang tot de opvang geweigerd. De Dublinclaimant wordt, zoals alle andere vreemdelingen die MOB zijn gemeld, doorverwezen naar Ter Apel.
- Wanneer de Dublinclaimant in Ter Apel aankomt, kunnen de IND-medewerkers aan de opmerking bij de brief ‘*annuleren overdracht EN*’ in indigo zien dat de vreemdeling MOB is gemeld.⁵ De Dublinclaimant wordt toegevoegd aan de pilot IBS en wordt in afwachting van een nieuwe vertrekdatum, in bewaring gesteld. De DT&V draagt zorg voor de planning van een nieuwe overdracht, zodat de Dublinclaimant alsnog z.s.m. overgedragen kan worden.
- In het geval de Dublinclaimant stelt dat er geen sprake was van onderduiking en de UOD ten onrechte is opgeschort, dient hij/zij dit met redenen te omkleden en waar mogelijk te onderbouwen. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen, zoals een acute ziekenhuisopname of vergelijkbare overmachtsituaties, kan de Dublinclaimant worden gevolgd. In die gevallen kan de opschorting van de UOD worden teruggedraaid en dient de verantwoordelijke lidstaat per brief te worden geïnformeerd. Als de UOD in de tussentijd is verstreken, moet de zaak worden opgenomen in de nationale procedure.

Verlenging overdrachtstermijn (standpunt c)

Het Hof heeft geoordeeld dat uit artikel 29, lid 2, tweede zin, van de Dv niet blijkt dat overleg tussen de lidstaten dient plaats te vinden alvorens de UOD wordt opgeschort. De huidige werkwijze waarbij de verantwoordelijke lidstaat per brief wordt geïnformeerd vóór het verstrijken van de overdrachtstermijn van zes maanden, blijft dus gehandhaafd.

Voor zover gemachtigden zich beroepen op de overweging in het Jawo-arrest waarin staat dat in de (opschortings)brief ook de nieuwe overdrachtstermijn medegedeeld moet worden, wordt verwezen naar de toelichting op de JZ IK-pagina.

Zeer verregaande materiële deprivatie (standpunt d)

Het Hof heeft met betrekking tot de vraag welke criteria de bevoegde nationale autoriteiten moeten hanteren om te oordelen of er sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen van de asielpprocedure en de opvangvoorzieningen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, benadrukt dat deze tekortkomingen alleen dan onder artikel 4 van het Handvest vallen wanneer die tekortkomingen een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens van de zaak (zie Jawo, punten 90-91).

Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid, of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. tegen België en Griekenland, CE:ECHR:2011:0121JUD003069609, §§ 252-263). Die drempel wordt dus niet

⁵ Ook wanneer de MOB-melding van AVIM nog niet is ingespoeld in de BVV.

bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (zie Jawo, punten 92 en 93). Desalniettemin kan niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die, indien hij wordt overgedragen aan de [verantwoordelijke] lidstaat, ertoe kunnen leiden dat hij wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terechtkomt (...) nadat hij internationale bescherming heeft verkregen (...). Hoe dan ook kan op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden beter zijn in de verzoekende lidstaat dan in de [verantwoordelijke] lidstaat, niet worden geconcludeerd dat de betrokken persoon bij overdracht aan die laatste lidstaat kan worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest" (zie Jawo, punten 95 en 97).

Wanneer deze situatie zich voordoet in een individuele zaak, dient de zaak allereerst te worden voorgelegd aan de Dublin senioren via mailbox:

10.2.g [@ind.nl](#) alvorens de conclusie wordt getrokken dat in een bepaalde lidstaat mogelijk sprake is van verregaande materiële deprivatie. Dit laatste standpunt kan enkel in overleg met SUA worden ingenomen.

5. Afstemming

De inhoud van dit bericht is afgestemd met DMB, JAZ, DT&V, COA, AVIM, JZ-ST en unit Dublin.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/159 Beoordeling veilig derde land - Jordanië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land' Jordanië
Geldig vanaf	02-12-2020
Geldig tot en met	02-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Jordanië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Jordanië heeft TOELT op 30 april 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Jordanië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Jordanië als veilig derde land:

Jordanië is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag 1951. Het verbod op refoulement is neergelegd in nationale wetgeving. Jordanië kent echter geen nationale asielprocedure. Een Memorandum of Understanding uit 1998, tussen de Jordaanse autoriteiten en de UNHCR is hierin leidend. Het is in de praktijk mogelijk om bij de UNHCR asiel aan te vragen.

Hoewel er volgens het US department of State 2020 mensenrechtenrapport geen schendingen van het refoulement principe zijn gemeld, wordt er o.a. door Amnesty geschreven over het gedwongen uitzetten naar het Rukban kamp, een stuk 'niemandsland' tussen Jordanië en Syrië.

De afgelopen jaren is de grens tussen Syrië en Jordanië afwisselend open en dicht geweest. De VN waarschuwt dat Palestijnen uit Syrië een risico lopen om uitgezet te worden, hiervan zijn echter geen gevallen bekend. Er is geen specifieke informatie over de positie van Gülenisten.

Door UNHCR erkende vluchtelingen mogen maximaal één jaar lang in Jordanië verblijven. In de praktijk blijkt deze termijn verlengbaar. Het is aan UNHCR een land te vinden voor de hervestiging van erkende vluchtelingen of de begeleiding van vrijwillige terugkeer naar het land van herkomst. Er is dus geen mogelijkheid tot integratie.

Voor Syrische vluchtelingen met een witte kaart is er toegang tot educatie, arbeidsmarkt en basale gezondheidszorg. De daadwerkelijke praktijk blijkt echter zeer beperkt. Staatloze Palestijnen uit Syrië kunnen geen aanspraak maken op deze witte kaart maar zijn aangewezen op de diensten van UNWRA. Voor niet Syrische vluchtelingen, zijn de leefomstandigheden zwaar en gelden er veelal andere regels. Dit betreft voornamelijk Jemenieten en Soedanezen.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Jordanië in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- Schendingen van het non-refoulement principe;
- Zeer beperkte toegang tot basisvoorzieningen;
- Geen partij bij het Vluchtelingenverdrag.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/160 Beoordeling veilig derde land - Koeweit
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Koeweit: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	02-12-2020
Geldig tot en met	02-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Koeweit als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Koeweit heeft TOELT op 17 november 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Koeweit in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Koeweit als veilig derde land:

Koeweit is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag, wel bij het Antifolterverdrag en het Internationale Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

Het verbod op refoulement is opgenomen in de grondwet. Er zijn geen refoulement schendingen gemeld maar in 2019 werd in het kader van de Universal Periodic Review voor Koeweit als volgt geschreven over refoulement: *The Human Rights Committee expressed concern at the absence of a legal framework regulating asylum proceedings and defining a refugee, which lead to the arbitrary implementation of the prohibition of nonrefoulement.*

Er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat Koeweit Gülenisten heeft uitgezet naar Turkije. De banden tussen Koeweit en Turkije zijn goed en ze werken samen op economisch en politiek vlak. Ook werd er recent een militair pact gesloten tussen beide landen waarin werd afgesproken onderling meer samen te werken.

Er bestaat geen nationaal asielsysteem, noch een verblijfsstatus voor asielzoekers of vluchtelingen. UNHCR oefent statusbepaling uit en draagt zaken aan voor hervestiging (resettlement).

Koeweit kent geen asielwetgeving maar voorziet wel in een in een gedoogsituatie voor Syrische vluchtelingen. De oplossing ligt meestal in een constructie op basis van het Kafalasysteem of het telkenmale verlengen van een inreisvisum.

In 2020 schreef het U.S. Department of State als volgt in het Kuwait 2019 Human Rights Report: *'Most asylum seekers and refugees were from Iraq, Somalia, and Syria, and many were either employed or supported by human rights groups pending resolution of their UNHCR asylum requests and resettlement. Many reported being increasingly fearful of losing their job, residency status, or both. The government enacted policies making healthcare and education more expensive for foreign workers than for citizens. Human rights organizations reported the immediate effect of this policy was that many foreign workers and their families receiving medical treatment chose to be discharged from hospitals rather than receive treatment they could no longer afford'.*

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Koeweit in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- De afwezigheid van een asielprocedure en een verblijfsstatus;
- De problemen die personen zonder een geregulariseerde status hebben voor wat betreft de toegang tot basisbehoeften, waaronder gezondheidszorg en onderwijs;
- Geen partij bij het Vluchtelingenverdrag.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/161 Beoordeling veilig derde land - Rusland
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land' Rusland
Geldig vanaf	02-12-2020
Geldig tot en met	02-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Rusland als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor de Russische Federatie heeft TOELT op 27 mei een [factsheet](#) gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of de Russische Federatie in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van de Russische Federatie als veilig derde land:

De Russische Federatie is partij bij de relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement. In de grondwet is het verbod op refoulement vastgelegd maar uit verschillende bronnen blijkt dat de Russische Federatie dit verbod niet (altijd) respecteert. Voorts heeft Rusland in wetgeving vastgelegd dat uitspaken van het EHRM niet hoeven te worden nageleefd. Een verbod door het EHRM op uitlevering door Rusland van personen aan Centraal-Aziatische landen is op die manier al enkele keren genegeerd.

Rusland kent een vluchtelingenstatus en een tijdelijke asielstatus. Een vluchtelingenstatus geeft recht op permanent verblijf, een tijdelijke status moet jaarlijks verlengd worden. In 2018 telde Rusland ongeveer 600 vluchtelingen met een vluchtelingenstatus. De tijdelijke vergunningen zijn voor het overgrote merendeel in het bezit van Oekraïners. De verlenging van tijdelijke vergunningen is niet eenvoudig en momenteel schijnen Syriërs deze tijdelijke vergunningen überhaupt niet meer verlengd te krijgen.

Daarnaast berichtte het US State Department over 2019 dat asielzoekers geld moesten betalen voor hun aanvraag aan medewerkers van de bevoegde instantie, dat zij zelf tolken dienden te regelen en dat asielzoekers in Moskou en Sint-Petersburg vaak naar andere regio's werden gestuurd om hun asielverzoeken in te dienen.

Asielzoekers krijgen een getuigschrift zodra hun asielverzoek in behandeling is genomen. Dit document geldt als het identiteitsbewijs van de asielzoeker. Met dit getuigschrift krijgt de asielzoeker toegang tot een centrum voor tijdelijk verblijf.

Asielzoekers in afwachting van hun procedure en personen met tijdelijk asiel hebben recht op:

- een eenmalige uitkering voor alle gezinsleden;
- een verwijzing voor het centrum voor tijdelijk verblijf;
- medische voorzieningen;
- hulp bij het zoeken van beroepsonderwijs of werk.

Een erkende vluchteling heeft recht op:

- Tijdelijke huisvesting;
- Medische voorzieningen, dezelfde die burgers van de Russische Federatie krijgen;
- Hulp bij het vinden van beroepsonderwijs of werk, dezelfde die burgers van de Russische Federatie krijgen;
- Werk in loondienst of ondernemerschap, op dezelfde manier als burgers van de Russische Federatie;
- Sociale voorzieningen, net als burgers van de Russische Federatie;
- Hulp bij het inschrijven op een school van de kinderen, net als burgers van de Russische Federatie.

In de praktijk blijkt deze toegang echter zeer beperkt.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND de Russische Federatie in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- De schendingen van het non-refoulement principe;
- De toegang tot de asielprocedure blijkt in de praktijk zeer beperkt.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/162 Beoordeling veilig derde land - Oman
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling van veilig derde land - Oman
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Oman als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Oman heeft TOELT op 24 november een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Oman in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Oman als veilig derde land:

Oman is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Oman is wel partij bij het Antifolterverdrag en heeft het verbod op refoulement opgenomen in de grondwet.

Het U.S. Department of State schrijft als volgt over refoulement in Oman in 2019: *The government did not provide comprehensive protection to refugees from involuntary returns to countries where their lives or freedom could be threatened, subjecting refugees to the possibility of refoulement. Tight control over the entry of foreigners effectively limited access to protection for refugees and asylum seekers.*

In het rapport over 2018 schreef het U.S. Department of State: *'Authorities apprehended and deported presumed economic migrants from Somalia, Ethiopia, and Eritrea who sought to enter the country illegally by land and sea from the south. Afghans and Pakistanis travelling irregularly to escape violence generally came to the country by boat via Iran. Authorities generally detained these persons in centers in Salalah or the northern port city of Sohar, where they were held an average of*

one month before deportation to their countries of origin’.

Er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat Oman Gülenisten deporteert naar Turkije.

Oman kent geen transparante asielprocedure en het is in de praktijk dus niet mogelijk om asiel/bescherming aan te vragen. Het is niet duidelijk op welke wijze de asielprocedure verloopt, of er überhaupt aanvragen worden ingewilligd en welke rechten men kan ontlenen aan een eventuele asielvergunning.

Het U.S. Department of State schrijft hierover: *‘The laws provide for the granting of asylum or refuge for internally displaced persons, and the government has established a system for providing protection. The ROP’s system for granting asylum and resettlement is not transparent, and the law does not specify a timeframe in which the ROP must adjudicate an asylum application. It is current policy not to recognize refugees from conflict zones, such as Yemen, although the government provided temporary medical care to certain Yemeni citizens. In practice, there are no substantive legal protections for asylum seekers in the country.’*

UNHCR heeft geen kantoor in Oman en er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat UNHCR momenteel werkzaam is in Oman.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Oman in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- de afwezigheid van een transparante asielprocedure en de onduidelijkheid op welke wijze de procedure verloopt, of er aanvragen worden ingewilligd en welke rechten men kan ontlenen aan een eventuele asielvergunning;
- geen partij bij het Vluchtelingenverdrag en Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten;
- geen bescherming tegen refoulement.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/163 Beoordeling veilig derde land – de Filipijnen
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling van veilig derde land – de Filipijnen
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van de Filipijnen als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor de Filipijnen heeft TOELT op 19 mei 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of de Filipijnen in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van de Filipijnen als veilig derde land:

De Filipijnen zijn partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen voor asielzoekers en vluchtelingen. Het verbod op refoulement is opgenomen in lagere nationale wetgeving.

In november 2019 werd de Iraanse Bahareh Zare Bahari, die woonachtig was in de Filipijnen, na terugkeer van een vakantie op de luchthaven van Manilla gearresteerd. Iran had verzocht om haar uitlevering. Volgens CNN probeerden de Filipijnse autoriteiten haar op een vlucht naar Teheran te zetten. Uiteindelijk kreeg ze in november 2019 van de Filipijnen de een vluchtelingenstatus.

TOELT heeft geen aanwijzingen gevonden voor schending van het non-refoulement beginsel door de Filipijnen in de recente geschiedenis. De Country reports van het US State Department over de situatie in de Filipijnen in 2016, 2017, 2018 en 2019 maken geen melding van refoulement.

Er is in de Filipijnen een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen. Deze is in de praktijk ook toegankelijk. De instantie verantwoordelijk voor de behandeling van asielaanvragen is de Refugees and Stateless Persons Protection Unit (RSPPU) van het Filipijnse Ministerie van Justitie.

Door de Filipijnse autoriteiten erkende vluchtelingen en asielzoekers hebben een legale verblijfstitel. In 2018 waren er 642 personen in de Filipijnen met een vluchtelingenstatus. Erkende vluchtelingen mogen werken zonder werkvergunning en hebben toegang tot de rechtspraak en gratis rechtshulp. De NGO CFSI verzorgt onderwijs aan vluchtelingen en hun kinderen. Volgens CFSI zorgt de overheid ook voor onderwijs voor deze groep.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND de Filipijnen in zijn algemeenheid wel aan als veilig derde land vanwege:

- partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen;
- een toegankelijk nationaal asielsysteem;
- geen gevallen van refoulement schendingen bekend.

5. Afstemming:

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/164 Beoordeling veilig derde land - Suriname
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling van veilig derde land - Suriname
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Suriname als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Suriname heeft TOELT op 3 november 20120 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Suriname in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Suriname als veilig derde land:

Suriname is partij bij het Vluchtelingenverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Suriname is geen partij bij het Antifolterverdrag. Het verbod op refoulement is opgenomen in de Grondwet.

In 2015 schreef UNHCR: *'the Government of Suriname has not intentionally or knowingly violated the principle of non-refoulement'*. TOELT heeft geen concrete aanwijzingen gevonden voor schending door Suriname van het non-refoulement beginsel.

De Surinaamse wetgeving voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen en te krijgen. Suriname laat de statusdeterminatie echter aan UNHCR over. Wie door UNHCR als vluchteling is erkend, krijgt vervolgens van Suriname een verblijfsvergunning. Ook ontvangen zij een document dat hen in staat stelt om te werken.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Suriname in zijn algemeenheid wel aan als veilig derde land vanwege:

- toegang tot de asielprocedure;
- partij bij het Vluchtelingenverdrag, het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het non-refoulement principe staat verankerd in nationale wetgeving;
- geen aanwijzingen voor schending non-refoulement beginsel;
- erkende vluchtelingen krijgen een verblijfsvergunning en een document dat hen in staat stelt te werken.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/165 Beoordeling veilig derde land – Zuid Korea
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Zuid Korea (Republiek Korea) Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Zuid-Korea als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Zuid-Korea heeft TOELT op 7 oktober 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Zuid-Korea in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Zuid-Korea als veilig derde land:

Zuid-Korea is partij bij de relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement. Zuid-Korea kent een verbod op refoulement in de grondwet en de vreemdelingenwetgeving. Zuid-Korea kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen.

Over de jaren 2015 en 2016 heeft het US State Department bericht: '*Groups working with asylum seekers alleged that in some cases the government might have violated non-refoulement principles outlined in the UN Convention on Refugees when immigration officers refused applications during "pre-assessment" at the point of entry.*' Er zijn verder geen aanwijzingen gevonden van schendingen van het non-refoulement beginsel.

De UNHCR is actief in Zuid-Korea.

Personen die asiel hebben aangevraagd krijgen een verlengbaar *G-1-visum*. Personen aan wie asiel is toegekend ontvangen een verblijfsdocument. Statushouders hebben slechts beperkt recht om betaald werk te verrichten. Formeel hebben statushouders recht op tenminste het niveau van voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg en onderwijs als personen die in afwachting zijn van een besluit op de asielaanvraag.

Het US State Department schrijft: *'Cultural, linguistic, and social differences made adjustment difficult for refugees and asylum seekers. Many migrants from North Korea and other countries alleged societal discrimination and were not always provided access to basic services.'*

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Zuid-Korea in zijn algemeenheid wel aan als veilig derde land vanwege:

- geen aanwijzingen gevonden van schendingen van het non-refoulement beginsel;
- partij bij de relevante mensenrechtenverdragen;
- toegang tot de asielprocedure;
- toegang tot basisvoorzieningen, in afwachting van de asielprocedure en als statushouder.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/167 Beoordeling veilig derde land – Wit-Rusland
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling veilig derde land – Wit Rusland
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Wit-Rusland als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Wit-Rusland heeft TOELT op 17 juni 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Wit-Rusland in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Wit-Rusland als veilig derde land:

Wit-Rusland is partij bij het 1951 Vluchtelingenverdrag, het Antifolterverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Het is geen partij bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Het verbod op refoulement is opgenomen in de Wit-Russische vluchtelingenwet. Er zijn echter de afgelopen jaren enkele vermeende non-refoulement incidenten geweest waarover berichten verschenen zijn in de internationale media. Het EHRM ziet terugsturen van asielzoekers naar Wit-Rusland als risico op refoulement. Het oordeelde in december 2018 dat Litouwen een Russisch gezin niet naar Wit-Rusland had mogen terugsturen omdat zij gevaar liepen terug naar Tsjetsjenië te moeten.

Ook deed HRW in 2017 een oproep aan Polen om geen mensen terug te sturen naar Wit-Rusland. *'Since 2016, Polish authorities have been blocking entry to most asylum seekers at Brest-Terespol border crossing from Belarus by train, forcing them to return to Belarus the same day. Belarus lacks a functioning asylum system,*

and there are real risks that asylum seekers from Chechnya or central Asian countries could be returned to their countries of origin putting them at risk of torture or ill-treatment.'

Wit-Rusland kent de mogelijkheid om asiel aan te vragen. De Wit-Russische vluchtelingenwet kent vier uitkomsten van een asielaanvraag: *vluchtelingenstatus*, *subsidaire bescherming*, *asiel* en *tijdelijke bescherming*. In de praktijk blijkt echter dat al enige tijd, de tijdelijke bescherming niet verleend is.

UNHCR omschrijft de eigen rol in Wit-Rusland *'the role of the country is to advise and support the efforts of the Government'*.

Voor wat betreft toegang tot de basisvoorzieningen wordt er gedifferentieerd in welke status de vreemdeling heeft. Voor erkende vluchtelingen is er toegang tot educatie, gezondheidszorg, tijdelijke opvang, rechtsbijstand en gezinshereniging, uitkering en andere rechten die permanent in Wit-Rusland wonende buitenlanders hebben. Voor een persoon met tijdelijke bescherming zijn de rechten veel beperkter.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Wit-Rusland in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- verschillende incidenten met betrekking tot het verbod op refoulement

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/168 Beoordeling veilig derde land - Thailand
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling van veilig derde land - Thailand
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Thailand als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Thailand heeft TOELT op 6 juni 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Thailand in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Thailand als veilig derde land:

Thailand is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag van 1951. Thailand is wel partij bij het Antifolterverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. In nationale wetgeving is geen verbod op refoulement gevonden. Sinds december 2019 is er een regeling gepubliceerd voor '*protected persons*', maar ook deze schiet op verschillende punten tekort om aangemerkt te kunnen worden als een verbod op refoulement.

Het US State Department schrijft over verschillende non-refoulement schendingen, bevestigd door NGOs.

Er is geen nationale procedure in Thailand om asiel aan te vragen. Het mandaat van UNHCR voor *refugee status determination* en de mogelijkheden van UNHCR om vluchtelingen te beschermen zijn beperkt, daarnaast varieert de mate waarin UNHCR toegang krijgt tot vluchtelingen in de detentiecentra.

Vluchtelingen die in officiële kampen leven hebben toegang tot basale voorzieningen. Vluchtelingen die elders wonen hebben zeer beperkt toegang tot voorzieningen. Het is vluchtelingen niet toegestaan om te werken.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Thailand in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- Non-refoulement schendingen;
- In de praktijk nauwelijks toegang tot de asielprocedure.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/169 Beoordeling veilig derde land - Panama
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling van veilig derde land - Panama
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Panama als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Panama heeft TOELT op 26 november een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Panama in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Panama als veilig derde land:

Panama is partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen. Het principe van non-refoulement is vastgelegd in de grondwet. Daarnaast heeft Panama de *Cartagena Declaration on Refugees* getekend. Dit is een regionaalinstrument waarbij de deelnemende landen onder meer het belang van het recht op asiel en het principe van non refoulement benadrukken. Ook heeft Panama in samenwerking met o.a. de UNHCR, OAS en vijf andere landen in 2017 de *San Pedro Sula Declaration* getekend. De vijf landen hebben in het kader van de snel groeiende stroom vluchtelingen in de regio afspraken gemaakt.

Het US State Department schreef over het principe van non-refoulement in 2019: *'According to UNHCR and its NGO implementing partners, thousands of persons living in the country might be in need of international protection. These included persons in the refugee process, persons denied refugee status, and persons who did not apply for refugee status due to lack of knowledge or fear of deportation'*. Voor de meest recente informatie m.b.t. Gülenisten kan contact opgenomen worden met TOELT.

Het is in de praktijk mogelijk om asiel aan te vragen in Panama. Vanwege de grote toename van het aantal asielzoekers staat Panama voor een grote uitdaging om het asielproces in goede banen te leiden. In 2020 schreef de U.S. Department of State als volgt over de mogelijkheid tot het aanvragen van asiel in het Panama 2019 Human Rights Report : *'The law provides for the granting of asylum or refugee status, and the government has established a system for providing protection to refugees. The Panamanian National Office for Refugees (ONPAR) had a backlog of more than 15,000 cases and usually approved only 1 percent of asylum requests. ONPAR processed asylum applications and then referred applications to the National Commission for Refugees, an interagency committee that decides the final status of every case. The process of obtaining refugee status currently takes two to three years, during which only asylum seekers admitted into the process had the right to work. The current asylum application process can take up to one year for applicants to even be admitted into the system, which was not a guarantee of asylum approval.'*

De UN Human Rights Council schrijft in het kader van de Universal Periodic Review on Panama 2020:

69. The Committee against Torture remained concerned at the high percentage of asylum claims that were declared inadmissible (about 98 per cent). It was also concerned at reports that the State might be endangering asylum seekers by denying them access to its territory and to the procedure for determining refugee status at airport border posts and at its frontiers.

70. UNHCR regretted that Executive Decree No. 5 of 2018 did not include the expanded definition of a refugee contained in the Cartagena Declaration on Refugees and stated that the Decree failed to provide sufficient legal certainty with regard to the procedure for submitting and considering asylum applications and also failed to address the weakness in ensuring fairness in the accelerated processing of manifestly unfounded applications.

71. UNHCR recommended that Panama ensure access to the territory and asylum procedures to conform with international standards and prevent cases of refoulement; strengthen asylum capacity and legal assistance to asylum seekers to enable the submission of asylum applications at border areas and at the international airport; enhance the institutional framework by adopting protocols that include a mechanism for the identification and referral of persons with international protection needs; and develop a training programme aimed at building the capacity of newly recruited border officials that includes modules on international protection.

De UNHCR werkt samen met de overheid van Panama inzake vluchtelingenproblematiek en asielzaken. Er is formeel toegang tot basisvoorzieningen.

Freedom House schreef in 2020 als volgt in hun rapport over Panama: *'Discrimination based on gender, race, and other such categories is prohibited by law, but sexual orientation and gender identity are not covered, and racial minorities—including indigenous people, Panamanians of African descent, and certain immigrant groups—face some discrimination in practice. Indigenous communities enjoy a significant degree of autonomy and self-government, but many live in poverty and lack equal access to basic services. An influx of migrants and*

asylum seekers from Venezuela, Cuba, and other troubled countries in the region has stoked anti-immigrant sentiment in recent years.'

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Panama in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- zorgen over de zorgvuldigheid van de procedure, de duur van de procedure en het zeer lage inwilligingspercentage;
- zorgen over het respecteren van het non-refoulement principe.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/170 Beoordeling veilig derde land - Kenya

Kenmerk (digijust)

Hoofdtak Asiel

InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering

Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ TOELT FACTSHEET

Geldig vanaf 10-12-2020

Geldig tot en met 10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Kenya als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Kenya heeft TOELT op 23 oktober 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Kenya in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Kenya als veilig derde land:

Kenya is partij bij de relevante internationale mensenrechten verdragen. Daarnaast kent Kenya een nationale asielprocedure en is in nationale wetgeving een verbod op refoulement vastgelegd.

Er bestaat onzekerheid over het voortbestaan van het Dabaab vluchtelingenkamp, waarbij er relocatie plaats gaat vinden van niet Somalische vluchtelingen naar Kakuma vluchtelingenkamp. Als gevolg van de COVID-19 maatregelen zijn de grenzen met Somalië en Tanzania gesloten. Amnesty International meldt dat als gevolg van COVID-19 maatregelen: *'In Kenya, the borders with Somalia and Tanzania closed on 16 May 2020. Asylum seekers and refugees who cross into Kenya are sometimes arrested and returned to the border point of entry.'*

Alle asielzoekers, met uitzondering van personen afkomstig uit Zuid-Soedan, krijgen een individueel interview dat de basis vormt voor de beslissing op de aanvraag. Personen uit Zuid-Soedan krijgen een 'prima facie refugee status'. Ook is er een

mogelijkheid om in beroep te gaan na een afwijzing en ontvangen zowel asielzoekers als erkende vluchtelingen een ID-kaart.

UNHCR faciliteert technische assistentie en *capacity building* aan de autoriteiten. Er zijn echter zeer strenge *encampment policies* in Kenya, waarmee de bewegingsvrijheid wordt streng beperkt. Het US Department of State schrijft hierover: '*Refugees and asylum seekers require registration with the National Registration Bureau, and the law reiterates strict implementation of the encampment policy. The Interior Ministry's Refugee Affairs Secretariat (RAS), responsible for refugee management in the country, continued to enforce the encampment policy requiring all refugees and asylum-seekers to reside in the designated refugee camps, despite a Court of Appeal decision to the contrary.*'

Desondanks verblijven veel asielzoekers en vluchtelingen in de stedelijke gebieden, waarbij de toegang tot de basis voorzieningen wordt beperkt en zij veelal te maken krijgen met o.a. uitbuiting

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Kenya in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- schendingen van het non-refoulement principe;
- hoewel er toegang is tot basisvoorzieningen met behulp van UNHCR in de vluchtelingenkampen, blijft de strenge encampment policy voortduren na erkenning en er is geen toegang tot de arbeidsmarkt.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/171 Beoordeling veilig derde land – Albanië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land' Albanië
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Albanië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Albanië heeft TOELT op 25 november een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Albanië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Albanië als veilig derde land:

Albanië is partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het principe van non-refoulement is vastgelegd in artikel 6 van de Albanese Vluchtelingenwet. In artikel 6, derde lid, is echter verwoord: *'In exceptional cases, the asylum seeker may be returned when a) there are based and logical reasons in the decision to deem him as a danger to the national security of the Republic of Albania; b) has been convicted by a final decision for a crime that is punishable by a minimum of 7 years in prison, which constitutes a danger to the order and the security of the Republic of Albania.'*

Het US State Department schreef over de jaren 2018 en 2019: *'There were reports of border police pushing migrants back into Greece.'*

Het Border Violence Monitoring Network, een coalitie van ngo's, schrijft in een rapport uit juli 2020 dat *'According to first hand accounts and to the testimonies*

collected from local and refugee populations living in the region around the Greek-Albanian border, pushbacks from Albania to Greece occur on a daily basis.'

Op 1 januari 2020 heeft Albanië de Turkse onderdaan Harun Çelik uitgezet naar Turkije. Turkije had om zijn uitlevering verzocht omdat hij verdacht werd van betrokkenheid bij de Gülen-beweging. De Turkse onderdaan Selami Şimşek is eveneens door Turkije beschuldigd van betrokkenheid bij de Gülen-beweging. Zijn beroep tegen de afwijzing van zijn asielaanvraag in Albanië is afgewezen. De administratieve rechtbank heeft op 20 november 2020 het verzoek van Şimşek om uitstel van zijn uitzetting afgewezen. Dit betekent dat hij kan worden uitgezet naar Turkije.

Albanië kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten. Het is in de praktijk mogelijk om daadwerkelijk asiel/bescherming aan te vragen. Het US State department schreef echter dat *'there were credible reports from NGOs, migrants, and asylum seekers that authorities did not follow due process procedures for some asylum seekers'*.

De UNHCR is actief in Albanië

Over de toegang tot basisvoorzieningen schreef het US State Department: *'The law provides migrants, asylum seekers, and refugees access to public services, including education, health care, housing, law enforcement, courts and judicial procedures, and legal assistance. Migrants and asylum seekers often required the intervention of UNHCR or local NGOs to secure these services.'*

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Albanië in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- non-refoulement schendingen en pushbacks aan de grens bij Griekenland;
- signalen dat er gedurende de asielpprocedure niet altijd het recht op een eerlijk proces wordt gewaarborgd.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/172 Beoordeling veilig derde land - Bahrein
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling veilig derde land - Bahrein
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Bahrein als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Bahrein heeft TOELT op november 2020 factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Bahrein in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Bahrein als veilig derde land:

Bahrein is partij bij het antifolterverdrag en het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Bahrein is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag en het aanvullend protocol daarbij. Het verbod op refoulement is opgenomen in de grondwet.

Bahrein kent geen asielwetgeving en er bestaat geen nationale instantie die asielaanvragen in behandeling neemt. Het is dus in de praktijk niet mogelijk om asiel/bescherming aan te vragen.

Het U.S. Department of State schrijft in 2020 als volgt over refoulement in Bahrein: *'The government at times provided protection against the expulsion or return of refugees to countries where their lives or freedom would be threatened on account of their race, religion, nationality, membership in a particular social group, or political opinion; however, protection was mostly limited to those who had been able to obtain and maintain employment in the country. Such individuals generally had access to health care and education services while employed but were at risk of*

deportation if they became unemployed or if their country of origin revoked their passports’.

De mensenrechtenorganisatie Advocates of Silenced Turkey (AST) schrijft in 2020 op de eigen website dat onder andere Bahrein meewerkt aan de deportatie van Gülenisten naar Turkije, ofwel zou Bahrein de geheime dienst van Turkije faciliteren bij het arresteren van Gülenisten in Bahrein.

Bahrein valt onder de verantwoordelijkheid van het UNHCR veldkantoor in Riyad, Saoedi Arabië. De UNHCR heeft geen vluchtelingenprogramma's lopen in Bahrein maar UNHCR en Bahrein hebben in oktober 2020 een overeenkomst getekend waarbij beide partijen afspraken om hulp en steun te bieden aan vluchtelingen in de regio.

In de meeste landen van het Arabisch schiereiland, inclusief Bahrein, geldt het sponsorshipsysteem (kafalasysteem). Om verblijf te krijgen heeft een persoon een sponsor nodig. Dit kan een werkgever of familielid zijn.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Bahrein in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- geen partij bij het Vluchtelingenverdrag;
- geen nationale asielprocedure en dus geen verblijfsstatus, bewijs van registratie of recht op basisvoorzieningen.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/173 Beoordeling veilig derde land - Georgië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	VW 30a. Niet ontvankelijk / VW 30a.1c Veilig Derde land / VW 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling veilig derde land - Georgië
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Georgië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Georgië heeft TOELT op 1 mei 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Georgië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Geografische inperking

In Abchazië en Zuid-Ossetië heeft de Georgische overheid geen effectief gezag. Het betreft. Dit rapport heeft geen betrekking op de situatie in Abchazië en Zuid-Ossetië.

Beoordeling van Georgië als veilig derde land:

Georgië is partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het verbod op refoulement is opgenomen in de Grondwet en lagere asielwetgeving.

Er zijn in de recente geschiedenis geen berichten gevonden over uitzettingen door Georgië die mogelijk in strijd zijn met het refoulementverbod.

Het US State Department schrijft dat 'Rejected asylum seekers from Syria, Eritrea, Afghanistan, Iraq, Iran, and Yemen were rarely deported [...].' Volgens de Georgische Ombudsmaninstelling werden er in 2019 personen die asiel wilden aanvragen gedetineerd wegens illegale grensoverschrijding. Er waren in dit jaar

vreemdelingen in detentie die stelden dat zij niet in de gelegenheid werden gesteld om asiel aan te vragen.

Georgië kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen en deze is in het algemeen in de praktijk toegankelijk.

Echter, ongeveer 8 procent van de aanvragen wordt afgewezen op gronden van nationale veiligheid en het US State Department schrijft als volgt over de praktijk: 'The [Ombudsman] and NGOs alleged that executive and judicial authorities made politically motivated decisions in response to asylum requests by some Turkish citizens and a number of Azerbaijani citizens, although they reported the situation had improved since 2018 for these citizens. UNHCR reported concerns regarding applications from citizens of Syria, Eritrea, Afghanistan, Iraq, Iran, and Yemen being rejected automatically on national security grounds, without a thorough examination on a case-by-case basis of the threat posed by the individual applicants. Rejected asylum seekers from those countries were rarely deported, nor were they detained, which brought into question whether they posed a security threat.' Er is geen informatie beschikbaar over de leefomstandigheden van deze groep na afwijzing, zij worden niet uitgezet of vastgezet.

Personen met een vluchtelingenstatus of humanitaire status hebben recht op een verblijfsdocument, zijn vrij om te werken, hebben recht op gezondheidszorg en sociale zekerheid staat op gelijke voet met Georgische staatsburgers. Toegang tot educatie blijft echter door een taalbarrière een probleem.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Georgië in zijn algemeenheid wel aan als veilig derde land vanwege:

- partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen;
- toegang tot de asielprocedure (zie uitzondering hieronder);
- toegang tot basisvoorzieningen en verblijfstitel.

Wanneer het echter om een persoon uit de buurlanden van Georgië gaat of er signalen zijn dat er om politieke redenen of nationale veiligheidsredenen een vergunning wordt geweigerd of ingetrokken, zal Georgië over het algemeen niet als veilig derde land kunnen worden aangemerkt.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/174 Beoordeling veilig derde land - Tunesië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling veilig derde land - Tunesië
Geldig vanaf	10-12-2020
Geldig tot en met	10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Tunesië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Tunesië heeft TOELT op 14 april 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Tunesië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Tunesië als veilig derde land:

Tunesië is partij bij de relevante mensenrechtenverdragen. Artikel 26 van de grondwet van Tunesië luidt dat personen die politiek asiel hebben gekregen in Tunesië in geen geval mogen worden uitgezet. Uit openbare bronnen blijkt niet dat Tunesië het non-refoulement beginsel zou schenden. Wel zijn er in incidenten gemeld op de grens met vreemdelingen en is er een video over misstanden in immigratie-detentiecentrum Al-Wardia in Tunis viraal gegaan in 2020.

Nu een nationale asielprocedure ontbreekt, voert de UNHCR in Tunesië de registratie, statusdeterminatie en documentatie van vluchtelingen uit. Het Rode Kruis werkt nauw samen met de UNHCR in Tunesië. Het Rode Kruis zorgt voor de ontvangst en registratie van vluchtelingen in Tunesië en stuurt dan de asielaanvragen naar de UNHCR. De UNHCR-kaart geldt echter niet als een verblijfsvergunning.

Verschillende bronnen schrijven over de slechte omstandigheden in de

vluchtelingenkampen en vreemdelingendetentie centra. Er is toegang tot basisvoorzieningen zoals gezondheidszorg en educatie. In de praktijk blijkt echter dat de gratis zorg aan asielzoekers geweigerd kunnen worden in ziekenhuizen.

De Tunesische arbeidswet meldt dat elke vreemdeling die betaald werk wil verrichten in Tunesië, een arbeidscontract en een verblijfsvergunning moet hebben, waarop vermeld staat dat deze persoon betaald werk mag verrichten. Zoals hierboven vermeld kan de UNHCR-kaart niet als vergunning worden aangemerkt, dus is er de facto geen toegang tot de arbeidsmarkt.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Tunesië in het algemeen niet aan als veilig derde land vanwege:

- Er toegang is tot een asielprocedure door UNHCR, echter staat de UNHCR kaart niet gelijk aan een verblijfsvergunning.
- Toegang tot basisvoorzieningen is zeer complex, in het bijzonder voor werkgelegenheid.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/175 coulance mvv nareis

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel /Regulier
Relatie met
Geldig vanaf 11 december 2020
Geldig tot en met 11 december 2021

1. Aanleiding

Door de Covid-19 lockdowns, afgeschaalde diplomatieke dienstverlening en beperkingen van het vliegverkeer, konden niet alle ingewilligde nareizigers hun mvv tijdig ophalen, of niet uitreizen met hun mvv. Dit IB licht de voor hen bedachte coulance toe.

2. Verwachting

In dit IB wordt uitgelegd welke nareizigers een speciale mvv-coulance aanvraag kunnen indienen, die vervolgens versneld wordt behandeld. Dit IB is geldig zolang nareizigers worden getroffen door de corona-maatregelen.

3. Inhoud/Toelichting

Op IND.nl staat een speciaal aanvraagformulier voor nareizigers die of wel hun mvv niet tijdig konden ophalen, of met hun mvv niet tijdig naar Nederland kunnen reizen. Dit is een vereenvoudigd aanvraagformulier waarbij nareizigers op basis van weinig info een nieuwe nareisaanvraag kunnen indienen.

Welke nareizigers komen hier voor in aanmerking:

- 647 zaken
- Nareizigers die niet binnen 9 maanden hun mvv konden ophalen op de diplomatieke post
- Nareizigers die niet binnen 90 dagen met hun mvv konden reizen (en eventueel ook niet met hun 2^e mvv)
- Amv die nog steeds minderjarig zijn.

Welke nareizigers komen hier niet voor in aanmerking:

- 517-zaken
- 334-zaken
- Reeds genaturaliseerde referenten
- Amv die meerderjarig zijn geworden
- Andere gezinsleden die inmiddels niet meer aan de voorwaarden voor nareis voldoen.

Gezinsleden die niet in aanmerking komen voor de mvv-coulance, kunnen een nieuwe artikel 8EVRM aanvraag indienen. Deze wordt volledig inhoudelijk behandeld. Ook leges zijn hiervoor vereist. Bij de belangenafweging wordt in het voordeel van de klant meegewogen dat zij eerder een inwilliging in het kader van nareis hadden. Indien je een 647 zaak hebt waar een 517/334 zaak aanhangt, kun je deze tegelijk proberen af te doen, en daarmee de reguliere zaak ook met voorrang afdoen.

4. Hoe te handelen

DRV zal deze zaken met voorrang indelen. De zaak gaat in beginsel terug naar de zaakverantwoordelijk medewerker van het vorige team. Deze zaken moeten met spoed worden opgepakt. Bij het behandelen van een zaak controleer je of de klant in aanmerking komt voor deze mvv-coulance regeling. Vervolgens controleer je de oo-check. Daarna willig je de zaak in en verzend je nieuwe correspondentie in xml. De ophaaltermijn is de dan geldende termijn (bijvoorbeeld 90 dagen + 3 maanden + 3 maanden coulance).

Indien de klant een verkeerde aanvraag heeft ingediend, moet je telefonisch contact opnemen en uitleggen dat een verkeerde aanvraag is ingediend. Verwijs de klant dan naar het reguliere kader. Probeer deze aanvraag te laten intrekken, of doe de zaak af omdat de klant niet tot de categorie behoort.

Let op: de klant kan maar één keer gebruik maken van deze coulance. Indien het weer niet lukt om de mvv op te halen of te reizen, moet een volledig nieuwe aanvraag worden ingediend.

Communicatie

VWN, Nidos, de Nova en de Nationale ombudsman zijn op hoogte gesteld van deze werkwijze. Daarnaast is ook informatie te vinden op de websites van de IND en BZ.

5. Afstemming

SUA, A&B, I&S.

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA	
Auteur(s)	10.2.e	(JZ)
Telefoonnummer	10.2.e	
Nummer & Titel	IB 2020/179 Afdelingsuitspraak over toelaatbaarheid overmacht in de asielprocedure	
Kenmerk (digijust)	3151067	
Hoofdtak	Asiel	
InformIND Thema	Wet Dwangsom en in gebreke stellingen	
Relatie met	WI 2013/17	
Geldig vanaf	16 december 2020	
Geldig tot en met	16 december 2021 (Max. 6 maanden)	

1. Aanleiding

Op 16 december 2020 heeft de Afdeling (202003986/1/V1) uitspraak gedaan over de vraag of er sinds de eerste lockdown op 16 maart 2020 vanwege het Coronavirus sprake is van een overmachtssituatie en of het beroep op overmacht er ook toe kan leiden dat de IND een lager bedrag aan bestuurlijke dwangsommen mag uitkeren. Ook stond de vraag centraal voor welke periode de IND zich mocht beroepen op overmacht. In een andere uitspraak van dezelfde datum (202002370/1/V1) heeft de Afdeling bovendien geoordeeld dat overmacht ook de door rechtbanken opgelegde beslistermijnen opschort.

Dit informatiebericht gaat over deze beide uitspraken, en de toepassing daarvan in zaken waarin sprake is van bestuurlijke en/of rechterlijke dwangsommen. Het SUA Informatiebericht 2020/107 (Stuiten dwangsomperiode 16 maart 2020 tot en met 19 juli 2020) komt hiermee te vervallen.

2. Inhoud

In IB 2020/107 stond dat in situaties wanneer de IND vanwege overmacht niet kon beslissen, er geen dwangsom kan worden vastgesteld. De overmacht werd alleen ingeroepen indien een vreemdeling vanwege de Coronamaatregelen niet **gehoord** kon worden en duurde van 16 maart 2020 tot en met uiterlijk 19 juli 2020, of zoveel eerder indien het nader gehoor eerder plaatsvond. Voor zaken waarin reeds was gehoord en COVID-19 de besluitvorming dus niet beperkte, werd geen overmacht ingeroepen. In de uitspraken van 16 december 2020 is dit beleid getoetst, en heeft de Afdeling geoordeeld over:

- Het bestaan van een overmachtsituatie;
- Gevolgen van de overmacht;
- Duur van de overmacht.

Overmachtssituatie

In voornoemde uitspraak van de Afdeling wordt geconcludeerd dat:
'de staatssecretaris zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat hij in overmacht is geraakt op 16 maart 2020. De staatssecretaris moet een verzoeker om internationale bescherming immers een persoonlijk onderhoud aanbieden, waarin hij hem in staat stelt dat verzoek uitvoerig toe te lichten en te onderbouwen. [...] Vast staat dat de uitbraak van een pandemie de staatssecretaris dwong vanaf 16 maart 2020 voor onbepaalde tijd te stoppen met

fysiek horen en hij niet van de een op de andere dag kon omschakelen naar een andere oplossing. Hierdoor werd het onmogelijk voor de staatssecretaris een besluit te nemen, door abnormale en onvoorziene omstandigheden buiten zijn toedoen en risicosfeer.'

Het Coronavirus heeft dus geleid tot overmacht in asielprocedures in zaken waarin nog gehoord moest worden.

Gevolgen overmacht

De Afdeling oordeelde verder dat het bestaan van een overmachtssituatie betekent dat de beslistermijnen in asielzaken, die niet waren verstreken, automatisch zijn opgeschort, dat dit ook geldt voor de rechterlijke beslistermijn en dat over dezelfde periode, ook lopende bestuurlijke dwangsommen kunnen worden opgeschort.

De overmachtssituatie leidt ertoe dat zowel wettelijke als rechterlijke beslistermijnen en de bestuurlijke dwangsommen automatisch zijn opgeschort.

Periode overmacht

De Afdeling oordeelde uiteindelijk dat de overmachtssituatie en de daaraan verbonden gevolgen, tot uiterlijk 16 mei 2020 kan worden ingeroepen. Ofschoon de Afdeling niet uitgebreid ingaat op de vraag waarom dat niet tot en met 19 juli 2020 kan, wordt aangenomen dat aansluiting is gezocht bij de uitspraak van de rechtbank Arnhem van 3 juli 2020. In die uitspraak staat dat twee maanden volstaat voor het beëindigen van de overmacht, omdat mag worden aangenomen dat binnen twee maanden weer met het hoorproces begonnen had kunnen worden.

Dit betekent dat er dus voor de periode van 16 maart 2020 tot 16 mei 2020 een beroep op overmacht kan worden gedaan.

3. Gevolgen

Gevolgen openstaande asielzaken

De Afdeling neemt dus een overmachtssituatie aan van 16 maart 2020 tot 16 mei 2020. Volgens de Raad van State schort overmacht de termijn voor het nemen van een besluit zelfstandig op, zelfs zonder toedoen van het bestuursorgaan. Dit geldt niet alleen voor de wettelijke beslistermijn, maar ook voor de rechterlijke beslistermijn. Dat betekent dat in alle asielzaken, de beslistermijn op 16 maart automatisch was opgeschort voor zover de beslistermijn nog niet was verstreken en er een rechterlijke beslistermijn liep.

Alhoewel het wel de taak van de IND was om de vreemdeling hier zo spoedig mogelijk over te informeren betekent dit volgens de Afdeling niet dat als de vreemdeling hier niet is over geïnformeerd er geen sprake overmacht is.

Dit betekent voor de berekening van de beslistermijn dat voor de zaken waarin nog niet gehoord was en de beslistermijn na 16 maart 2020 verliep, de beslistermijn is opgeschort tot 16 mei 2020 omdat er sprake was van overmachtssituatie. Voor zaken ingediend vanaf 20 september 2019, betekent dit zelfs dat deze eerst met 2 maanden zijn geschorst vanwege overmacht, en daarna nog met 6 maanden zijn verlengd middels het WBV 2020/12. Zie voor een overzicht, onderstaand schema:

Datum asielaanvraag:	Automatisch 2 maanden opschort per 16 maart 2020	6 maanden opgeschort middels WBV 2020/12 per 20 mei 2020	Uiterlijke beslisdatum:
15 september 2019 en eerder:	NEE	NEE	15 maart 2020 of eerder.
16, 17, 18 en 19 september 2019	JA	NEE	Respectievelijk 16, 17, 18 en 19 mei 2020
20 september 2019 en later:	JA	JA	20 november 2020 of later
16 maart tot en met 15 mei 2020:	NEE, niet de volle 2 maanden, maar de beslistermijn in al deze zaken loopt niet eerder dan vanaf 16 mei.	JA	16 mei 2021
16, 17, 18 en 19 mei 2020:	NEE	JA	Respectievelijk 16, 17, 18 en 19 mei 2021

Indien de wettelijke beslistermijn reeds was verlopen en de rechtbank een beslistermijn heeft opgelegd, worden ook deze beslistermijnen met maximaal twee maanden opgeschort tot uiterlijk 16 mei.

Bij de beoordeling van de vraag of er dwangsommen zijn verschuldigd, moet allereerst worden gezien of de ingebrekestelling geldig is. Vanwege de automatische opschorting en de daarna mogelijke verlenging van de beslistermijnen, zal in veel gevallen de ingebrekestelling toch prematuur zijn. Dat betekent dat er geen bestuurlijke dwangsom verschuldigd is.

Bouwstenen voor zowel het opschorten van de beslistermijn als voor het aannemen van overmacht in dwangsomzaken worden in Indigo (Extra doc) opgenomen.

Gesloten dwangsomzaken

Voor zaken waarin al is besloten en voor de bestuurlijke dwangsom het beroep op overmacht is gedaan van 16 maart tot (uiterlijk) 19 juli, betekent dit niet dat met terugwerkende kracht alsnog een ander dwangsombesluit moet volgen. Bepalend is hierbij de vraag of er ook rechtsmiddelen zijn ingediend.

Als er geen rechtsmiddelen zijn ingediend heeft het besluit tot vaststelling van de bestuurlijke dwangsom formele rechtskracht en leidt dit niet tot het alsnog verbeuren van bestuurlijke dwangsommen na 16 mei, tot uiterlijk 19 juli.

Dat geldt ook ten nadele voor de IND, als de rechtbank achteraf gezien ten onrechte een beroep niet tijdig beslissen gegrond heeft verklaard en er door de IND geen rechtsmiddel is ingediend.

Gevolgen openstaande dwangsomzaken

Voor openstaande zaken heeft de uitspraak (202003986/1/V1) weinig gevolgen omdat vanaf 19 juli 2020 de dwangsom weer is gaan lopen en er inmiddels veel meer weken zijn verstreken dan de periode tussen 16 mei 2020 en 19 juli 2020. Het effect van het inroepen van overmacht is als het ware door de tijd weer 'ingehaald'.

Dit is anders voor de zaken waarin al wel is beslist, maar de bestuurlijke en rechterlijke dwangsom nog niet is vastgesteld, en voor zaken waarin tijdens de overmachtperiode een (rechterlijke) beslistermijn liep.

In alle zaken waarin de dwangsommen nog niet zijn vastgesteld, kan met inachtneming van de uitspraak de overmacht dus ten hoogte tot 16 mei 2020 worden ingeroepen. Hoewel de uitspraak van de Afdeling alleen ziet op de bestuurlijke dwangsom, is desondanks besloten om de rechtsregel ook toe te passen op de rechterlijke dwangsom. Dat betekent dat 16 mei 2020 de eerste dag is, waarover een bestuurlijke en rechterlijke dwangsom verschuldigd is.

Houd bij de berekening van de dwangsommen natuurlijk wel in de gaten dat er mogelijk geen dwangsom is verschuldigd vanwege de rechtsgeldige verlenging van de beslistermijnen.

Besloten is om voor zowel de bestuurlijke als de rechterlijke dwangsommen aan te sluiten bij de uitspraak van de Afdeling en overmacht niet langer dan tot 16 mei 2020 in te roepen. De opschorting wegens overmacht ziet zowel op de wettelijke als rechterlijke beslistermijn, als op de verbeurte van de bestuurlijke en rechterlijke dwangsom.

Hieronder nog de link naar de beide Afdelingsuitspraken van 16 december 2020.
<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@123643/202003986-1-v1>

<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@123638/202002370-1-v1/>

4. Voorbeelden

Voorbeeld 1

Op 18 september 2019 is een asielverzoek ingediend. Laatste beslisdatum is dan 18 maart 2020. De ingebrekestelling dateert van 7 april 2020. Vanaf 16 maart, als er dus nog 3 beslisdagen over zijn, tot 16 mei is sprake van een overmachtsituatie. 16 mei is de eerste dag dat weer beslist kan worden, waarmee de laatste beslisdag dus uitkomt op 18 mei 2020. Omdat het WBV 2020/12 pas ingaat per 20 mei 2020, is de beslistermijn niet met nog eens 6 maanden verlengd.

Er hoeft geen bestuurlijke dwangsom te worden vastgesteld, want de ingebrekestelling van 7 april is prematuur. De beslistermijn wordt automatisch opgeschort en een ongeldige igs kan niet meer geldig worden.

Voorbeeld 2

In een oude asielaanvraag doet de rechtbank op 4 maart 2020 uitspraak op het beroep niet tijdig beslissen en legt een beslistermijn van 8 weken op (56 dagen).

Vanaf 16 maart 2020 is sprake van een overmachtsituatie. Op dat moment zijn 11 dagen van de beslistermijn verstreken. De overmachtsituatie duurt tot 16 mei 2020 en schort ook de door de rechtbank opgelegde beslistermijn op. Vanaf 16 mei 2020 tel je dus de overgebleven dagen van de beslistermijn van de rechtbank op. In dit geval zijn er nog 45 dagen van die beslistermijn van 56 dagen over. De laatste dag om te beslissen is dan maandag 29 juni. De eerste dag van de rechterlijke dwangsom is 30 juni.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en A&B.

Informatiebericht SUA (INTERN)

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e
Nummer & Titel IB 2020/181 Hoe kunnen fraude indicatoren betrokken worden bij een zorgvuldige beslissing?
Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema **Asiel/ nareis/ LHBTI/ Handhaving/ Oeganda**
Relatie met IB 2020/93; WI 2017/1 DV; QRC behorende bij WI 2017/1 (DV), WI 2019/17;
Geldig vanaf 22-12-2020
Geldig tot en met 22-12-2021

1. Aanleiding

Op 4 november 2020 is de rapportage 'analyse van Oegandese LHBTI-zaken naar aanleiding van fraudemeldingen' aan de Tweede Kamer gezonden. In de twee jaar hieraan voorafgaand heeft de IND een breed onderzoek gedaan naar signalen van misbruik van de asielprocedure door Oegandese asielzoekers met een LHBTI-motief. In dit IB wordt toegelicht hoe deze analyse kan bijdragen aan het op de juiste manier beslissen van de asielaanvragen in de huidige instroom (zowel Oegandese LHBTI zaken als zaken van andere nationaliteiten en met andere asielmotieven) en kan bijdragen aan het signaleren van mogelijke fraude.

2. Inhoud/Toelichting

De analyse van Oegandese zaken heeft verschillende mogelijke fraude indicatoren/ handhavingssignalen aangewezen. Binnen handhaving zijn er nog legio andere fraude indicatoren, zie hieromtrent WI 2017/1 (DV) en de bijbehorende QRC.

Uit de analyse van de IND is gebleken dat er veel overeenkomsten zijn in de Oegandese zaken:

- Inreis op een visum;
- Legale uitreis ondanks gestelde problemen;
- Grote gelijkenissen in asielrelazen;
- B8-aanvragen (mensenhandel);
- Betrokkenheid van specifieke belangenorganisaties homoseksuele asielzoekers;
- Meerdere sociale media-profielen, waarvan 1 uitdrukkelijk LHBTI-gericht;
- Kinderen worden in Nederland voor of tijdens (of na) de asielprocedure geboren uit heteroseksuele relaties.

Dat er één of meerdere handhavingssignalen aanwezig zijn in een zaak betekent niet dat er sprake is van fraude. Wel is het van belang om aandacht aan deze signalen te besteden in de gehoren.

Enkele overige fraude/handhavingssignalen die relevant kunnen zijn, staan hieronder opgesomd. Bij dergelijke signalen is het altijd raadzaam om contact op te nemen met de handhavingsscoördinatoren op je locatie.

- identiteitsfraude;

- eerdere reisbewegingen (stempels in het paspoort);
- bagagetags (op welke naam staan deze, is dit een andere naam dan die hier bekend is?);
- signalen van uitbuiting (arbeid/seksueel) in land van vertrek/herkomst.

Hieronder wordt ingegaan op de mogelijke fraude indicatoren c.q. handhavingssignalen die de analyse van de Oegandese zaken heeft opgeleverd en hoe deze betrokken kunnen worden bij de beoordeling van de aanvraag.

3. Hoe te handelen bij asielaanvraag

Visumdossier

Het is van belang dat het visumdossier van de vreemdelingen die Nederland zijn ingereisd op een Schengen visum zo snel mogelijk wordt opgevraagd. De informatie hieruit dient altijd betrokken te worden bij de asielaanvraag¹ en de gehoren denk hierbij aan burgerlijke staat, beroep, datum aanvraag visum in relatie tot de gestelde problemen etc. Uit het visumdossier kan ook afgeleid worden hoe het aanvraag proces van het visum is verlopen, dit kan leiden tot de conclusie dat er geen sprake was van een acute vluchtsituatie, maar juist dat de vreemdeling de uitreis uit het land van herkomst heeft voorbereid en het land van herkomst ook nog eens op een gecontroleerde wijze heeft verlaten. Als een visumdossier wordt opgevraagd bij een andere lidstaat, dan is het zaak om altijd de beslistermijn met 9 maanden te verlengen, er is dan immers sprake van een onderzoek.

Nederlandse visumdossiers dienen altijd opgevraagd te worden. Als er sprake is van een buitenlands visumdossier (binnen de EU) kan dit- in overleg- met de handhaving coördinatoren. Met name bij vermoedens van fraude worden de visumdossiers wel opgevraagd, anders wordt hier terughoudend mee omgegaan. Unit Dublin kan dan proberen om een visum dossier op te vragen bij een andere Dublin-lidstaat. In de 'memo opstarten onderzoek' (zie het kopje 'Hoe vraag ik een onderzoek aan bij unit Dublin?') dien je als aanvrager duidelijk te motiveren waarom het buitenlandse visumdossier moet worden opgevraagd.

Let op: Houd er rekening mee dat lidstaten mogelijk laat of niet reageren op onze verzoeken, lidstaten een visumdossier na enkele jaren kunnen hebben vernietigd, lidstaten mogelijk niet bij het dossier kunnen en verwijzen naar de ambassade (Duitsland) of buitenlandse zaken (Portugal), of het verzoek weigeren omdat zij van mening zijn dat een geldige toestemmingverklaring benodigd is om een visumdossier aan te leveren (Griekenland, Zwitserland, Polen).

Legale uitreis

Indien de vreemdeling stelt dat hij problemen had met de autoriteiten is het van belang kritische vragen te stellen bij een legale uitreis. Een gecontroleerde legale uitreis rijmt immers niet met de stelling dat de autoriteiten die de vreemdeling juist proberen te vervolgen. De vreemdeling zal derhalve aannemelijk moeten maken waarom hij er toch voor heeft gekozen om legaal zijn land van herkomst uit te reizen met alle risico op ontdekking en aanhouding van dien. Indien de vreemdeling hier geen goede verklaring voor geeft, kan dit afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van de verklaringen van de vreemdeling over problemen met de autoriteiten als gevolg van de seksuele gerichtheid, of andere asielmotieven.

B8 (mensenhandel)

Indien een vreemdeling voor of tijdens de asielprocedure stelt slachtoffer te zijn geworden van mensenhandel kan hij/zij in aanmerking komt voor een B8-

¹ Het visumdossier dient dan ook altijd in een zo vroeg mogelijk stadium te worden opgevraagd, zodat hier tijdens de gehoren en de besluitvorming de nodige aandacht aan besteed kan worden.

vergunning.² Deze omstandigheid werd ook bij meerdere Oegandese zaken, die betrokken waren bij de analyse teruggevonden, dit is niet per definitie een fraude signaal. Hoormedewerkers dienen alert te zijn op signalen van mensenhandel en vreemdelingen te wijzen op de mogelijkheid om aangifte te doen. Er kan over de geconstateerde signalen gevraagd worden als dit relevant is voor de behandeling van de asielaanvraag. Er bestaat een mogelijkheid dat misbruik wordt gemaakt van de Verblijfsregeling Mensenhandel, maar dat betekent niet dat de asielaanvraag enkel hierom afgewezen kan worden of dat er geenszins uitbuiting/mensenhandel heeft plaatsgevonden.

Overeenkomsten asielmotieven

Uit het onderzoek is een beeld naar voren gekomen dat bij veel Oegandese asielzoekers met een LHBTI-asielmotief sprake is van overeenkomsten in het asielrelaas, deze overeenkomsten komen ook voor bij andere motieven (bijvoorbeeld Iraanse bekeringszaken). Dit kan deels verklaard worden uit de omstandigheid dat dit dezelfde asielmotieven zijn en vreemdelingen uit hetzelfde land komen en soortgelijke problemen ondervinden. Overeenkomsten kunnen echter ook duiden op een relaas dat niet authentiek is of is ingestudeerd, vooral als vrij specifieke punten overeenkomen waarvoor geldt dat minder voor de hand ligt dat deze kunnen worden verklaard omdat sprake is van een identieke achtergrond.

Van belang is dat elke asielaanvraag op zichzelf beoordeeld moet worden. Indien er opvallende overeenkomsten zijn met andere asielrelazen, dient extra aandacht besteed te worden aan het goed uitvragen van de asielmotieven op geloofwaardigheid. Er kan niet slechts op grond van de overeenkomsten overwogen worden dat de gestelde seksuele gerichtheid niet geloofwaardig is. In de bijlage bij dit IB wordt een handreiking tegenstrijdige verklaringen en de AVG gevoegd³, dit document is afkomstig van de AVG juristen.

Specifiek voor LHBTI

Betrokkenheid van belangenorganisaties

Bij de analyse van Oegandese zaken kwam sterk naar voren dat de komst naar Nederland gefaciliteerd werd door bepaalde belangenorganisaties hier in Nederland. Hiermee wordt dan niet bedoeld op organisaties als het COC, maar op kleinere organisaties die zich met name inzetten voor specifieke landen. Het is goed om hierbij stil te staan, en de vreemdeling expliciet te vragen naar deze organisatie, hoe zij in contact zijn gekomen met deze organisatie, wat zij weten over deze organisaties en hoe deze organisaties hen hebben bijgestaan.

Ook als er foto's of brieven van een belangenorganisatie worden ingediend als ondersteuning bij het asielrelaas is het van belang hier bij stil te staan, zoals neergelegd in WI 2019/17. Als een vreemdeling wordt ondersteund door een belangenorganisatie, zoals bijvoorbeeld het COC, kan dat uiteraard ook als een onderbouwing van zijn relaas worden opgevat.

Social media

Onderdeel van de screening is altijd een onderzoek naar de social media van de vreemdeling, screening vindt – bij voorkeur - voor de start van de AA procedure plaats. Het is altijd wenselijk dat de screening voor het nader gehoor is afgerond

² Een B8 vergunning (Verblijfsregeling Mensenhandel) wordt gegeven op het moment dat de vreemdeling aangifte doet van mensenhandel. Dit is derhalve een manier om snel een vergunning te verkrijgen. Deze vergunningen kunnen snel ingetrokken worden als er geseponeerd wordt door het OM. Voor Dublin-claimanten geldt dat ze slechts een vergunning krijgen als het OM het noodzakelijk acht dat zij in Nederland blijven.

³ Op korte termijn zullen de AVG juristen een uitgebreide WI maken over dit onderwerp. Zodra deze gepubliceerd is, zal de bijlage bij dit IB ook gewijzigd worden naar deze WI.

zodat hier, indien nodig, vragen over gesteld kunnen worden. Bij de analyse kwam naar voren dat veel vreemdelingen meerdere social media accounts waarbij er 1 zeer gericht is op LHBTI en alles wat hiermee te maken heeft. Het kan van belang zijn om te kijken of bij de contacten ook mensen naar voren komen waar de vreemdeling stelt problemen te hebben gezien de seksuele gerichtheid. Ook hier dient dan in de horen naar gevraagd te worden. Eventueel kan een uitgebreid IRN-onderzoek worden opgevraagd, dit dient met handhaving op de locatie te worden afgestemd.

Heteroseksuele relaties en kinderen

In Oeganda, net als veel andere landen, komt het veel voor dat LHBTI's wel heteroseksuele relaties aangaan en er ook kinderen uit deze relaties ontstaan. Ook in Nederland komt dit voor. Dit is niet per definitie een fraudesignaal, maar is wel iets waar altijd naar gevraagd dient te worden. Het is zaak om een goed beeld te krijgen van deze relatie en wat de persoonlijke ervaring van betrokkene hierbij was, vragen die gesteld kunnen worden zijn onder meer.

Hoe kijkt hij op dit moment tegen deze relatie aan, wist de persoon met wie hij een relatie had dat er sprake was van LHBTI? Hoe is het huwelijk tot stand gekomen? Waren er mogelijkheden om aan het huwelijk te ontkomen? Een uithuwelijking is veelal niet aan te ontkomen, maar een vrijwillig huwelijk zou een heel ander gesprek geven. Hoe was het om in een heteroseksueel huwelijk te leven, terwijl zijn/haar hart hem eigenlijk anders ingaf? Hoe ging hij/zij hiermee om? Was er iemand op de hoogte van de geaardheid? Hoe verenigde hij/zij eventueel homoseksuele contacten buiten de deur met het huwelijk? Hoe verloopt het contact met hem/haar op dit moment?

Voor nareis geldt ook nog specifiek, dat als de relatie is voortgezet na overkomst naar Nederland hier ook uiteraard wel vragen over gesteld moeten worden.

Het bestaan van een heteroseksuele relatie kan mogelijk worden gezien als een contra-indicatie voor de geloofwaardigheid van een LHBTI motief. Dit hoeft echter niet zo te zijn omdat het ook zo kan zijn dat men wel een heteroseksuele relatie is aangegaan omdat de omgeving dat van de vreemdeling verwachtte. Wees je ervan bewust dat bijvoorbeeld het aanvragen van nareis voor de heteroseksuele partner uit het land van herkomst geen fraude signaal hoeft te zijn, en dat dit niet per definitie leidt tot een intrekking van de asielvergunning van de hoofdpersoon.

Zorgvuldige beslissing

Voor Oegandese LHBTI-zaken geldt, net als bij alle andere nationaliteiten, dat de individuele asielmotieven moeten worden getoetst zoals neergelegd in WI 2019/17.

Voor een zorgvuldige beslissing is het van belang om aandacht te schenken aan de hiervoor genoemde omstandigheden en signalen. Op zichzelf staand kunnen ze veelal niet leiden tot een afwijzende beschikking, maar tezamen soms wel. Ook indien er twijfel is over de geloofwaardigheid van de verklaringen kunnen bepaalde fraude indicatoren de doorslag geven om de verklaringen omtrent de LHBTI-gerichtheid niet geloofwaardig te achten. Dit zal individueel gemotiveerd moeten worden. Ook kan het ertoe leiden dat de twijfel weggenomen wordt en dat de verklaringen van de vreemdeling geloofwaardig worden geacht.

Indien er een voornemen wordt opgesteld is het belangrijk om de weging mee te nemen en te laten zien. Ook is het van belang om in een voornemen duidelijk aan te geven als er ergens het voordeel van de twijfel is gegeven en waarom dit gegeven is.

4. Hoe te handelen bij nareisaanvraag

De hiervoor genoemde fraudesignalen worden meestal reeds in de asielpprocedure onderkend en uitgevraagd. In die gevallen dat ze pas bij nareis aan het licht komen, is het belangrijk hier extra vragen over te stellen⁴ en deze gevallen te melden bij de handhavingscoördinatoren. Ook indien de referent de heteroseksuele partner compleet heeft verzwegen, maar vervolgens wel een nareisaanvraag indient dient hier altijd naar gevraagd te worden en is het van belang dit bij de handhavingscoördinatoren te melden.

In een aantal gevallen zullen deze signalen betrokken kunnen worden bij het toetsen aan een afwijzingsgrond voor nareis, bijvoorbeeld identiteitsfraude (niet kunnen aantonen identiteit) of het laten overkomen van een heteroseksuele relatie (mogelijke verbreking feitelijke gezinsband). Is dit niet het geval dan kan een fraudesignaal wellicht aanleiding zijn voor intrekking van de vergunning van de referent of indien de nareisvergunning niet kan worden afgewezen, de nareisvergunning achteraf. Zie hiervoor ook [IB 2020/93](#) over het intrekkingproces asiel, waar verschillende situaties zijn toegelicht.

In het ID-interview of de hoorzitting met de referent zal altijd extra aandacht moeten zijn voor de feitelijke gezinsband dan wel duurzame exclusieve relatie. Hoe wordt er invulling aan de relatie gegeven?

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met A&B, JZ-ST en HIK.

⁴ Zie de vragen die eerder in dit IB genoemd zijn. Het gaat met name over hoe invulling wordt gegeven aan de relatie. Wat de plannen zijn voor de relatie hier. Hoe verliep het contact sinds referent lvh verliet?

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) **10.2.e**
Telefoonnummer **010.2.e**

Nummer & Titel IB 2020/183 Onaanvaardbare toekomst (3.28 Vb) en
familie criterium (B7/3.7.2 Vc)

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Regulier
InformIND Thema B7/3.7.1 Vc en B7/3.7.2 Vc

Relatie met
Geldig vanaf 21-12-2020
Geldig tot en met 21-12-2021

1. Aanleiding

Dit informatiebericht is een update van het IB 2019/51 Onaanvaardbare toekomst (3.28 Vb) en familie criterium (B7/ B7/3.7.2) Vc van 6 mei 2019.

Aanleiding voor deze update vormt de uitspraak van de ABRS van 29 september 2020. Zie <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@122680/201906268-1-v3>

Deze uitspraak heeft consequenties voor het toetsen aan artikel 3.28 Vb (onaanvaardbare toekomst). Ik verwijs naar paragraaf 3 en 4 van dit IB.

Het IB 2019/51 Onaanvaardbare toekomst (3.28 Vb) en familie criterium (B7/ B7/3.7.2) Vc van 6 mei 2019 komt hiermee te vervallen.

2. Verwachting

De inhoud van dit informatiebericht wordt niet opgenomen in de Vreemdelingencirculaire.

3. Inhoud/Toelichting

In artikel 3.28 Vb staat:

De verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd kan onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid worden verleend aan de minderjarige vreemdeling:

- a. die als pleegkind in Nederland wil verblijven in het gezin van één of meer Nederlanders of vreemdelingen met rechtmatig verblijf, als bedoeld in artikel 8, onder a tot en met e, dan wel I, van de Wet; en*
- b. die naar het oordeel van Onze Minister in het land van herkomst geen aanvaardbare toekomst heeft.*

In B7/3.7.1 Vc is over de onaanvaardbare toekomst het volgende opgenomen:

De IND neemt aan dat voor het kind geen aanvaardbare toekomst, als bedoeld in artikel 3.28, eerste lid, aanhef en onder b, Vb is weggelegd in het land van herkomst, als sprake is van zodanige omstandigheden, dat het kind niet of

bezwaarlijk door in het land van herkomst wonende naaste bloed- of aanverwanten kan worden verzorgd.

De IND neemt niet aan dat sprake is van een onaanvaardbare toekomst als bedoeld in artikel 3.28, eerste lid, aanhef en onder b, Vb als het kind verblijft bij zijn ouders in minder welvarende omstandigheden, voor zover die omstandigheden ter plaatse als normaal zijn te beschouwen.

In zijn uitspraak van 29 september 2020 heeft de AbRS met betrekking tot artikel 3.28 Vb, eerste lid aanhef en onder b, van de Vc het volgende overwogen:

“(....) De rechtbank heeft verder overwogen dat de staatssecretaris had moeten beoordelen of er aanleiding bestond zijn afwijkingsbevoegdheid uit artikel 4:84 van de Awb te gebruiken. De staatssecretaris klaagt tevergeefs dat de rechtbank hiermee heeft miskend dat artikel 3.28 van het Vb 2000 een algemeen verbindend voorschrift is. Artikel 4:84 van de Awb bevat de bevoegdheid voor de staatssecretaris om onder bijzondere omstandigheden af te wijken van beleidsregels.

Zoals onder 2.2. al is overwogen, gebruikt de staatssecretaris voor de invulling van het vereiste 'geen aanvaardbare toekomst in het land van herkomst' uit artikel 3.28, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vc 2000, de in paragraaf B7/3.7.1 van de Vc 2000 neergelegde beleidsregel. Daarvoor geldt artikel 4:84 van de Awb wel. Onder bijzondere omstandigheden moet de staatssecretaris met toepassing van artikel 4:84 van de Awb afwijken van het in paragraaf B7/3.7.1 van de Vc 2000 neergelegde beleid. Ook dan moet de uitkomst binnen de vereisten van artikel 3.28 van het Vb 2000 blijven. (...)”.

Ook staat in de uitspraak dat in dit geval waarbij de vreemdeling alleen omstandigheden heeft aangevoerd die de staatssecretaris conform zijn beleid (paragraaf B7/3.7.1 van de Vc 2000) al heeft meegenomen bij de beoordeling of aan dat beleid is voldaan, er geen aanleiding bestaat om gebruik te maken van de inherente afwijkingsbevoegdheid”.

Hiermee heeft de AbRS het eerder ingenomen standpunt, zoals o.a verwoord in haar uitspraak van 23 februari 2009 verlaten:

“2.7.1. In de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank in rubriek 2.6 geoordeeld dat de minister zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat niet is voldaan aan het in artikel 3.28, eerste lid, aanhef en onder b, van het Vb 2000 gestelde vereiste. Vervolgens heeft de rechtbank in rubriek 2.7 overwogen dat dit vereiste is uitgewerkt in het beleid neergelegd in paragraaf B3/3.2 van de Vreemdelingen-circulaire 2000 (hierna: de Vc 2000) en dat de minister derhalve had dienen te motiveren waarom in dit specifieke geval voor toepassing van artikel 4:84 van de Awb geen plaats is.

2.7.2. Uit artikel 3.28 van het Vb 2000 volgt dat een verblijfsvergunning aan de minderjarige vreemdeling slechts kan worden verleend indien is voldaan aan de in deze bepaling gestelde vereisten. Deze bepaling is een algemeen verbindend voorschrift. Artikel 4:84 van de Awb ziet niet op zodanig voorschrift. Derhalve betoogt de minister terecht dat de rechtbank heeft miskend dat nu zij reeds had vastgesteld dat niet is voldaan aan het vereiste als bedoeld in artikel 3.28, eerste lid, aanhef en onder b, van het Vb 2000 de vraag of hij aanleiding had behoren te

zien om met toepassing van artikel 4:84 van de Awb af te wijken van het gestelde in paragraaf B3/3.2 van de Vc 2000, niet meer aan de orde kon komen”.

De IND volgt, na overleg met de Directie Wetgeving van het Ministerie van J&V, het gewijzigde standpunt van de AbRS. Aangezien de toelichting van wat onder een onaanvaardbare toekomst moet worden verstaan is opgenomen in paragraaf B7/3.7.1 van het in de Vc neergelegde beleid, is deze toelichting van het begrip onaanvaardbare toekomst een beleidsregel, waarop artikel 4:84 Awb ziet.

4. Hoe te handelen

Onaanvaardbare toekomst

Er moet sprake zijn van een onaanvaardbare toekomst voor het buitenlandse pleegkind in het land van herkomst, doordat het buitenlandse pleegkind kind niet of bezwaarlijk door in het land van herkomst wonende naaste bloed- of aanverwanten kan worden verzorgd. Wie de in het land van herkomst wonende naaste bloed- of aanverwanten van het buitenlandse pleegkind kind zijn, moet zijn aangetoond met bijvoorbeeld een familieboekje. Onder naaste bloed- of aanverwanten wordt verstaan de ouders, grootouders, broers of zusters van het buitenlandse pleegkind of de broers of zusters van de ouders van het buitenlandse pleegkind (ooms en tantes van het buitenlandse pleegkind).

De onaanvaardbare toekomst moet zijn aangetoond met bewijsmiddelen die afkomstig zijn uit een objectieve bron uit het land van herkomst (bijvoorbeeld een verklaring van een welzijnsinstelling, een verklaring van een arts of een uitspraak van een rechter).

Het komt regelmatig voor dat de aspirant-pleegouder verklaringen van de familieleden in het land van herkomst overhandigt waarin staat dat zij niet in staat zijn om het buitenlandse pleegkind te verzorgen. Als deze verklaringen niet worden onderbouwd met bewijsmiddelen uit een objectieve bron, neem je niet aan dat sprake is van een onaanvaardbare toekomst voor het kind in het land van herkomst.

Als je tot de conclusie komt dat er geen sprake is van een onaanvaardbare toekomst in het land van herkomst als bedoeld in B7/3.7.1 Vc, dan wordt niet aan het vereiste neergelegd in artikel 3.28, eerste lid, aanhef en onder b, Vb voldaan. Je wijst de aanvraag pleegkind hierop af, maar niet dan nadat je hebt getoetst of er bijzondere omstandigheden zijn om in dit geval van het bepaalde in B7/3.7.1 Vc op grond van artikel 4:84 Awb af te wijken.

Ingeschat wordt dat het niet of hoogst zelden zal voorkomen dat de inherente afwijkingsbevoegdheid moet worden toegepast, omdat de AbRS heeft bepaald dat ook dan de uitkomst binnen de vereisten van artikel 3.28 Vb moet blijven.

Mocht je desondanks van mening zijn dat in een individuele zaak aanleiding bestaat om de inherente afwijkingsbevoegdheid toe te passen, neem dan contact op met de SUA portefeuillehouders adoptie- en pleegkinderen.

Familie criterium

In artikel B7/3.7.2 Vc is onder andere de volgende beleidsregel opgenomen:

In aanvulling op de in artikel 3.28 Vb opgenomen voorwaarden, verleent de IND een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking familie- of gezinslid, als ook wordt voldaan aan alle hierna genoemde voorwaarden:

1. het buitenlandse pleegkind is een bloed- of aanverwant als bedoeld in artikel 1:3

BW van de referent;

Ad 1.

De referent moet een grootouder, broer of halfbroer, zuster of halfzuster, schoonzus of zwager, of oom of tante van het pleegkind zijn.

De ratio van deze beleidsregel ("het familie criterium") is dat als dat niet het geval zou zijn, de adoptieprocedure, die meer tijd vergt (Zie B7/3.6.2 Vc vereisten van de Wobka, zoals beginseltoestemming) dan een verblijfsaanvraag in het kader van het (familie) pleegkinderenbeleid en bovendien kosten met zich meebrengt, gemakkelijk kan worden omzeild. Daarbij komt dat in het kader van het (familie) pleegkinderen beleid het onaanvaardbaarheids criterium inhoudt dat het kind niet of bezwaarlijk door naaste familieleden in het land van herkomst kan worden opgevoed. Er wordt bij deze kinderen dus niet ook gekeken naar opvanginstellingen, zoals dat bij alleenstaande minderjarige vreemdelingen wel het geval is (B8/6.1 Adequate opvang). De reden voor dit verschil is gelegen in het feit dat de referent een naast familielid is van het pleegkind, waardoor het pleegkind een band heeft met Nederland.

Voldoet het kind aan niet aan bovengenoemd familie criterium, dan moet je vervolgens afvragen of er aanleiding bestaat om van deze beleidsregel af te wijken.

Bij de beoordeling of er aanleiding bestaat de inherente afwijkingsbevoegdheid toe te passen, moet je bezien of er, behalve dat het kind niet of bezwaarlijk door naaste verwanten kan worden verzorgd in het land van herkomst, ook geen adequate opvang in het land van herkomst (bijv. in een pleeggezin of weeshuis) mogelijk is. Raadpleeg hiervoor onder meer de ambtsberichten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Als je een zaak van een pleegkind hebt ingewilligd met gebruikmaking van de inherente afwijkingsbevoegdheid, dan moet je dit per mail melden bij de SUA portefeuillehouder Adoptie- en pleegkinderen.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met JZ/ST1.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/185 (vrijstelling mvv-vereiste voor kinderen van slachtoffers van arbeidsuitbuiting)

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Regulier
InformIND Thema B1/4.1 Vc

Relatie met artikel 3.48 Vb, artikel 3.71 Vb, B1/4.1 Vc
Geldig vanaf 21-12-2020
Geldig tot en met 21-12-2021

1. Aanleiding

Het voornemen bestaat om artikel 3.71, tweede lid, Vb zodanig aan te passen dat minderjarige kinderen die onder het gezag staan van en verblijven bij een vreemdeling als bedoeld in artikel 3.48, eerste lid, aanhef en onder g, Vb zijn vrijgesteld van het mvv-vereiste¹.

2. Verwachting

Niet bekend is op welke termijn het Vb in voornoemde zin zal worden aangepast.

3. Hoe te handelen

Totdat de voorgenomen aanpassing van artikel 3.71, tweede lid, Vb een feit is, worden de kinderen als bedoeld onder punt 1 vrijgesteld van het mvv-vereiste op grond van de hardheidsclausule van artikel 3.71, derde lid, Vb omdat sprake is van een onbillijkheid van overwegende aard.

4. Afstemming

De inhoud van dit informatiebericht is afgestemd met DWJZ, DMB en JZST.

¹ Dit zijn de kinderen van een vreemdeling zonder verblijfstitel die slachtoffer is geworden van arbeidsgerelateerde uitbuiting, dan wel als minderjarige zonder verblijfstitel is tewerkgesteld, voor zover er sprake is van een strafrechtelijk opsporingsonderzoek of vervolgingsonderzoek naar of berechting in feitelijke aanleg van de voormalig werkgever en de vreemdeling hieraan medewerking verleent, of, indien dat opsporings- of vervolgingsonderzoek reeds is afgerond, voor zover sprake is van een loonvorderingsprocedure bij de kantonrechter als bedoeld in artikel 23, vijfde lid, van de Wet arbeid vreemdelingen.

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2020/188 Brexit Dublinverordening

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Dublin

Relatie met
Geldig vanaf 01-01-2021
Geldig tot en met 01-01-2022

1. Aanleiding

Het Verenigd Koninkrijk (VK) is per 1 januari 2021 geen partij meer bij de Dublinverordening en de Eurodacverordening. Dit heeft gevolgen voor de werkwijze in openstaande Dublinzaken met het VK.

2. Verwachting

Dit informatiebericht blijft geldig tot de lopende Dublinzaken met het VK zijn afgehandeld.

3. Inhoud/Toelichting

Het Verenigd Koninkrijk (VK) is per 1 januari 2021 geen partij meer bij de Dublinverordening en de Eurodacverordening. Er kunnen geen overdrachten in het kader van de Dublinverordening meer plaatsvinden van Nederland naar het VK en vice versa. Het VK zal niet langer toegang hebben tot het Eurodac- en DubliNet systeem. Evenzo zijn de VK data in Eurodac niet langer zichtbaar voor NL en andere Dublin lidstaten.

In dit informatiebericht wordt de werkwijze voor openstaande Dublinzaken met het VK toegelicht.

4. Hoe te handelen

De volgende werkwijze geldt met ingang van 1 januari 2021 voor openstaande IND Dublinzaken:

- *Zaken met een spoor 1 onderkenning (ogv Eurodac, EUVIS, of met een reguliere vergunning in VK) waarin nog geen overdrachtsbesluit is uitgebracht:*
 - Unit Dublin laat de claimverzoeken en voornemens vervallen en verzendt de brief over opname in de NL asielprocedure aan gemachtigde.
- *Zaken waarin een Dublin overdrachtsbesluit is uitgebracht en nog rechtsmiddelen openstaan (beroep, hoger beroep):*
 - JZ trekt het overdrachtsbesluit in en informeert gemachtigde. De eerdere asielprocedure valt weer open en de zaak wordt in de Nederlandse asielprocedure opgenomen.

- *Zaken waarin het Dublin overdrachtsbesluit in rechte vaststaat:*
 - Unit Dublin doet het bericht uit aan betrokkene en/of gemachtigde dat Dublin niet langer van toepassing is, dat Nederland in beginsel verantwoordelijk is geworden en dat de vreemdeling zich (op eigen initiatief) binnen twee weken kan melden in Ter Apel voor het indienen van een nieuwe aanvraag. Indien de vreemdeling mob is wordt deze brief niet verzonden.

Na 31 december 2020 kunnen er geen overdrachten in het kader van de Dublinverordening meer plaatsvinden van NL naar het VK. Omgekeerd geldt dat er geen overdrachten van het VK op NL meer worden geaccepteerd.

- *Artikel 19, tweede en derde lid*
 - Vanaf 1 januari 2021 kan een verblijf in het VK inhouden dat de verantwoordelijkheid van NL (of een derde lidstaat) is komen te vervallen op grond van artikel 19, tweede lid van de Dublinverordening indien de verantwoordelijke lidstaat kan aantonen dat de verzoeker het grondgebied van de lidstaten ten minste drie maanden heeft verlaten, tenzij hij houder is van een geldige verblijfstitel die door de verantwoordelijke lidstaat is afgegeven.

De verantwoordelijkheid van NL (of een derde lidstaat) kan ook komen te vervallen op grond van artikel 19, derde lid van de Dublinverordening indien de verantwoordelijke lidstaat kan aantonen dat de vreemdeling die in het VK heeft verbleven, het grondgebied van de lidstaten heeft verlaten op grond van een terugkeerbesluit of een verwijderingsmaatregel die is afgegeven na de intrekking of de afwijzing van het verzoek.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met Unit Dublin en JZ.

Werkinstructie SUA

Openbaar

Aan	Directeuren IND cc DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2020/12 De toepassing van de glijdende schaal
Kenmerk	
Hoofdtak	Regulier / asiel
Relatie met	B1/6.2.2 Openbare orde en nationale veiligheid en B1/6.3 Gronden voor intrekking verblijfsvergunning bepaalde tijd
Publicatiedatum	
Geldig vanaf	11-8-2020
Geldig tot en met	11-8-2022
Bijlage(n)	Bijlage 1: De normen van de opeenvolgende glijdende schalen Bijlage 2: Delicten uit het WvSr waarvan zonder meer kan worden aangenomen dat ze leiden tot een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr Bijlage 3: Delicten uit het WvSr waarvan niet op voorhand duidelijk is of ze leiden tot een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Is de glijdende schaal van toepassing?
3. Welke glijdende schaal is van toepassing?
 - 3.1 Is de huidige of een voorgaande glijdende schaal van toepassing?
 - 3.2 Meerdere glijdende schalen en uitzonderingen daarop
4. Het misdrijf
5. Berekenen van de verblijfsduur
6. Een verblijfsduur van 10 jaar of meer
7. Tien jaar verblijfsrecht en de veelplegersregeling
8. De intrekingsdatum

Bijlage 1: De normen van de opeenvolgende glijdende schalen

Bijlage 2: Delicten uit het WvSr waarvan zonder meer kan worden aangenomen dat ze leiden tot een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr

Bijlage 3: Delicten uit het WvSr waarvan niet op voorhand duidelijk is of ze leiden tot een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr

1. Inleiding

In artikel 3.86 van het Vreemdelingenbesluit 2000 (hierna: Vb) is een aantal zogenaamde glijdende schalen opgenomen.

In het artikel wordt een verband gelegd tussen de duur van de onherroepelijk opgelegde straf voor een misdrijf en de duur van het rechtmatig verblijf in Nederland. Hoewel een en ander complexer is, geldt kort gezegd dat hoe langer de vreemdeling rechtmatig in Nederland verblijft, hoe zwaarder de straf moet zijn om tot de afwijzing van de verlengingsaanvraag dan wel tot beëindiging van het rechtmatig verblijf (zie B1/6.3 en B1/6.2.2. van de Vreemdelingencirculaire 2000, hierna de Vc) over te kunnen gaan.

Hoewel er meerdere glijdende schalen zijn binnen artikel 3.86 Vb, wordt het artikel ook wel kortweg 'de glijdende schaal' genoemd. Artikel 3.86 Vb is in de loop van de jaren een aantal keer gewijzigd. In deze werkinstructie lees je hoe de glijdende schaal moet worden toegepast.

Voor de belangenafweging van artikel 8 EVRM bij de toepassing van de glijdende schaal (artikel 3.86, lid 17, Vb) wordt verwezen naar de meest actuele werkinstructie met betrekking tot artikel 8 EVRM.

2. Is de glijdende schaal van toepassing?

Artikel 3.86 Vb ziet in eerste instantie op het verlengen van de verblijfsvergunning regulier, maar is ook van toepassing op de intrekking van de vergunning, in aanmerking nemend dat de wettelijke bepalingen voor intrekking aansluiten bij de weigeringsgronden van de verlenging. Tevens wordt de glijdende schaal - al dan niet gedeeltelijk - toegepast op de verblijfsvergunning asiel en op het intrekken van verblijfsrecht van Unieburgers.

Artikel 3.86 Vb geldt zowel voor vreemdelingen met een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als voor vreemdelingen met een vergunning voor onbepaalde tijd (artikel 3.95 derde lid Vb 2000).

3. Welke glijdende schaal is van toepassing?

3.1 Is de huidige of een voorgaande glijdende schaal van toepassing?

Zoals in de inleiding al is aangegeven is artikel 3.86 Vb in de loop der jaren een aantal keer gewijzigd. Op Migratierecht kun je historische versies van Vreemdelingenbesluit en Vreemdelingencirculaire inkijken. In de bijlage vind je de normen van de oude glijdende schalen terug.

De glijdende schalen zijn op de volgende data in werking getreden:

- 17 juli 2002
- 1 november 2004
- 31 juli 2010 en
- 1 juli 2012

Op grond van het onmiddellijkheidsbeginsel is het recht van toepassing dat geldig is op de datum van het te nemen besluit. Dat betekent echter niet dat bij de beoordeling de oude glijdende schalen geen rol spelen. Voor de toepassing van artikel 3.86 Vb bestaat overgangsrecht¹. Uit het overgangsrecht blijkt dat de huidige glijdende schaal buiten toepassing blijft, indien op grond van het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit, het verblijfsrecht niet kon worden beëindigd. Daarnaast volgt uit het overgangsrecht² dat indien het besluit weliswaar na 1 juli 2012 wordt genomen, maar de vreemdeling na die datum géén nieuw onherroepelijk misdrijf heeft gepleegd, de daadwerkelijke beoordeling of

¹ Artikel II, besluit van 23 maart 2012, houdende wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met aanscherping van de glijdende schaal.

² Zie de nota van toelichting bij voorgenoemd besluit van 23 maart 2012.

intrekking mogelijk is, plaatsvindt aan de hand van de glijdende schaal zoals die gold op de datum van het laatst gepleegde misdrijf³. Er wordt steeds aan één glijdende schaal getoetst. In de situatie dat op grond van een oude glijdende schaal kan worden ingetrokken, geldt - gelet op de aanscherpingen van de latere glijdende schalen - altijd dat ook op grond van het huidige recht ingetrokken kan worden. Wel heeft de uitspraak van 1 juli 2020⁴ ertoe geleid dat er bij gebruik van de aangescherpte schaal uitgegaan moet worden van de verblijfsduur behorende bij het misdrijf dat maakt dat deze glijdende schaal van toepassing is. Mocht een verblijfsvergunning ingetrokken kunnen worden op grond van een eerdere schaal, wordt bij voorkeur van deze schaal gebruik gemaakt.

In het geval één veroordeling is uitgesproken over meerdere misdrijven, bepaalt de datum waarop het laatste misdrijf is gepleegd welke glijdende schaal van toepassing is.

In het geval het pleegmoment meer dan één dag omvat, bepaalt de datum waarop het misdrijf eindigt welke glijdende schaal van toepassing is.

3.2 Meerdere glijdende schalen en uitzonderingen daarop

Er bestaan drie glijdende schalen

1. De eerste schaal heeft betrekking op misdrijven waarop een strafbedreiging rust van maximaal zes jaar (artikel 3.86, lid 2, Vb).
2. De tweede schaal heeft betrekking op misdrijven waarop een strafbedreiging rust van meer dan zes jaar (artikel 3.86, lid 3, Vb).
3. Indien de vreemdeling ten minste drie keer is veroordeeld voor een misdrijf is een derde glijdende schaal van toepassing (zie artikel 3.86, lid 4 en lid 5, Vb).

Er is geen harde volgorde of regel voor welke schaal je toepast of de volgorde van toetsing, uitgangspunt is dat gebruik wordt gemaakt van de eerste mogelijkheid om in te trekken.

Voorbeeld:

Een vreemdeling wordt veroordeeld tot een lange gevangenisstraf voor een levensdelict gepleegd op 1 januari 2014. Vervolgens pleegt hij later dat jaar nog twee delicten. Op het moment van beoordelen van de glijdende schaal zijn alle veroordelingen onherroepelijk. Uitkomst: Voor zover de veroordeling voor het levensdelict de norm van artikel 3.86, tweede lid overstijgt, is 1 januari 2014 de intrekingsdatum. Een latere intrekingsdatum op grond van het tweede of derde delict is denkbaar als dan pas de norm wordt overschreden.

In het geval één onherroepelijke veroordeling is uitgesproken over meerdere misdrijven en tegen één of meer van die misdrijven een gevangenisstraf van meer dan zes jaar is bedreigd, dan is de norm in lid 3 van toepassing.

Wanneer een vreemdeling korter dan drie jaar danwel tien jaar of langer rechtmatig in Nederland verblijft gelden (op basis van de huidige glijdende schaal) afwijkende regels:

- Indien de vreemdeling een verblijfsrecht heeft van minder dan drie jaar tellen ook misdrijven met een strafbedreiging van *twee jaar* of meer mee (artikel 3.86, lid 1, sub a, Vb). Dit in tegenstelling tot vreemdelingen met een verblijfsrecht van meer dan drie jaar, waarbij de strafbedreiging *drie jaar* of meer moet zijn (artikel 3.86, lid 1, sub b, Vb);
- Indien de vreemdeling meer dan tien jaar rechtmatig verblijf heeft wordt de vergunning slechts ingetrokken als sprake is van (tenminste) één misdrijf als

³ zie ook: ABRvS van 10 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:746 ro.5

⁴ Zie ABRS 1 juli 2020 ECLI:NL:RVS:2020:1547.

bedoeld in artikel 3.86, lid 10, Vb (zie ook paragraaf 6 en 7 van deze werkinstructie).

Daarnaast zijn er afwijkende regels voor specifieke groepen neergelegd in lid 9 en de leden 11 tot en met 16, van artikel 3.86 Vb. De leden 12 tot en met 16 van artikel 3.86 Vb 2000 zijn echter niet van toepassing bij de intrekking van een asiolvergunning (zie C2/10.3 van de Vc).

In alle hierboven genoemde gevallen geldt dat bij onherroepelijk geworden rechterlijk vonnis een gevangenisstraf, jeugddetentie, een taakstraf, een vervangende hechtenis bij een taakstraf, of een maatregel als bedoeld in artikel 37a, 38m, of 77h, lid 4, onder a of b van het Wetboek van Strafrecht (hierna WvSr) moet zijn opgelegd, of bij onherroepelijke strafbeschikking een taakstraf, of het buitenlandse equivalent van deze maatregelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat als een vreemdeling wegens een misdrijf onherroepelijk is veroordeeld tot een geldboete, dat misdrijf niet kan worden betrokken bij de toepassing van de glijdende schaal. Ook niet als bij de geldboete een vervangende hechtenis is opgelegd. Als deze hechtenis ten uitvoer is gelegd kan dit wel worden betrokken bij de toepassing van de glijdende schaal.

4. Het misdrijf

Berekenen duur bestraffing:

Uit een uitspraak van de rechtbank Den Haag van 17 februari 2011, bevestigd door de Raad van State bij uitspraak van 6 april 2012, 201102861/1/V2, volgt dat 1 maand gelijk is te stellen aan 30 dagen en 3 maanden aan 90 dagen. Dit sluit aan bij artikel 88 van het WvSr.

Strafmaatvergelijking (lid 8):

Bij de huidige strafmaatvergelijking van een buiten Nederland gepleegde of bestrafte inbreuk op de openbare orde, moeten drie vragen worden beantwoord:

1. Betreft het een inbreuk die naar Nederlands recht een misdrijf oplevert?
2. Welke Nederlandse strafbedreiging hoort bij dit misdrijf?
3. Welke straf zou het OM hebben geëist, zou dit misdrijf in Nederland zijn gepleegd?

Gelet op artikel 4:2, tweede lid, Awb is het in beginsel aan de vreemdeling zelf om alle relevante gegevens en bescheiden met betrekking tot de strafbare feiten en de afdoening daarvan te verschaffen, waarbij valt te denken aan een gewaarmerkt afschrift van het strafvonnis. Mocht de vreemdeling kunnen aantonen dat hij niet aan de gevraagde gegevens kan komen, dan kan worden getracht het vonnis op te vragen via ECRIS (https://e-justice.europa.eu/content_criminal_records-95-nl.do). Als de IND de benodigde info zelf kan verschaffen, bijvoorbeeld omdat de IND aansluiting heeft op bepaalde systemen, dan kan de vreemdeling eventueel ook gevrijwaard worden. Aan de hand van de gegevens die de vreemdeling heeft verschaft of anderszins bekend zijn geworden, wordt strafmaatvergelijking opgestart.

Verzoeken om een strafmaatvergelijking kunnen naar de algemene mailbox strafmaatvergelijking van de IND gestuurd worden. Daar wordt beoordeeld of het verzoek compleet is, waarna het wordt doorgestuurd aan IRC.

Indien de vreemdeling desgevraagd geen informatie verschaft en evenmin aantoonbaar dat hij dit niet zou kunnen, dan wordt geen strafmaatvergelijking opgestart en kan worden uitgegaan van de buitenlandse strafmaat.

5. Berekenen van de verblijfsduur

In het zesde lid van artikel 3.86 Vb staat dat tot de verblijfsduur wordt gerekend de duur van het rechtmatige verblijf, direct voorafgaand aan het plegen of aanvangen van het misdrijf. Voor het berekenen van de verblijfsduur is het allereerst belangrijk te bekijken van welke glijdende schaal gebruik gemaakt kan worden (artikel 3.86, lid 2, lid 3, of lid 5. Vb). Het uitgangspunt is dat de glijdende

schaal gebruikt wordt waarbij de intrekingsdatum het verste in het verleden ligt. Indien gebruik gemaakt wordt van overgangsrecht, bijvoorbeeld als een deel van de delicten is gepleegd voor laatste aangescherpte schaal van 1 juli 2012 en een deel erna, dan geldt het volgende.

Gelet op een Afdelingsuitspraak van 1 juli 2020⁵ en de uitspraak van 20 oktober 2020⁶ geldt een gewijzigde manier van beoordelen. Voorheen werden op basis van de aangescherpte glijdende schaal alle oude delicten herbeoordeeld, waardoor er sprake kon zijn van een verblijfsduur die ver in het verleden lag en die dateerde van vóór de aangescherpte glijdende schaal.

De nieuwe wijze van beoordelen is als volgt: Als de glijdende schaal wordt toegepast, is de pleegdatum van het delict dat maakt dat die glijdende schaal van toepassing is, leidend voor het bepalen van de verblijfsduur. Bij de beoordeling of dat delict (of één van de nadien gepleegde delicten) aanleiding geeft om de vergunning in te trekken, kunnen wel alle in het verleden gepleegde delicten betrokken worden om te bepalen of aan de norm is voldaan.

In de volgende situaties is het complexer:

- De vreemdeling heeft een verblijfsgeat / verblijfsgeaten:
Tot de verblijfsduur wordt gerekend het aantal jaren verblijf op grond van een verblijfsvergunning, teruggerekend vanaf de pleegdatum van het misdrijf waarvoor de vreemdeling onherroepelijk is veroordeeld, tot aan het einde van het laatste verblijfsgeat van de vreemdeling⁷. Dit heeft de volgende consequenties:
 - o Alle misdrijven die zijn gepleegd, ook die vóór of tijdens het verblijfsgeat, worden betrokken bij de beoordeling van de glijdende schaal⁸.
 - o Als de glijdende schaal wordt toegepast in het kader van een aanvraag om voortzetting van het verblijf ná een verblijfsgeat en het laatst gepleegde misdrijf is gepleegd tijdens het verblijfsgeat, dan geldt een verblijfsduur van 0 jaren.
- In het geval één veroordeling is uitgesproken over meerdere misdrijven, bepaalt de datum waarop het eerste misdrijf is gepleegd wat de verblijfsduur direct voorafgaand aan het misdrijf is geweest⁹.
- In het geval het pleegmoment meer dan één dag omvat, bepaalt de datum waarop het misdrijf aanvangt wat de verblijfsduur direct voorafgaand aan het misdrijf is geweest¹⁰.

Let op: Bij de afweging of artikel 8 EVRM in de weg staat aan verblijfsbeëindiging op grond van de glijdende schaal (artikel 3.86, lid 17, Vb), betrek je het feitelijke (rechtmatige) verblijf, dus alle jaren (rechtmatig) verblijf, ongeacht de verblijfsduur die je hanteert bij de toepassing van de glijdende schaal. Dat betekent overigens niet dat aan ieder rechtmatig verblijf dezelfde betekenis toekomt. Zie daarvoor verder de Werkinstructie artikel 8 EVRM

6. Een verblijfsduur van 10 jaar of meer

Uit het tiende lid van artikel 3.86 Vb, volgt dat de normen uit het derde en vijfde lid van datzelfde artikel, bij een verblijfsrecht van tien jaar of meer, slechts kunnen worden toegepast, indien sprake is van een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid van het WvSr, of een misdrijf uit de Opiumwet, waarop naar

⁵ Zie ABRS 1 juli 2020 ECLI:NL:RVS:2020:1547.

⁶ Zie ABRS 20 oktober 2020 ECLI:NL:RVS:2020:2460.

⁷ Zie ABRS 29 september 2017, 201607569/1

⁸ Zie uitspraak rechtbank Groningen, meervoudige kamer, Awb 15/2806, ECLI:NL:RBDHA:2015:15986 (hoger beroepsschrift vreemdeling kennelijk ongegrond verklaard)

⁹ Zie ABRS 25 april 2012, zaaknummer 201100729/1

¹⁰ Idem

de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van zes jaar of meer is gesteld. Welke misdrijven hieronder vallen is niet eenduidig op te sommen. Dit is in ieder geval zo als sprake is van een misdrijf omschreven in de artikelen 181, 240b, 248a, 248b, 248c en 2050 WvSr.

Door SUA (toen AUA) en JZ/PV is een poging gedaan om de artikelen uit het WvSr te verdelen in twee categorieën:

1. Als betrokkene is veroordeeld op grond van de in bijlage 2 genoemde artikelen, dan is *zonder meer* sprake van een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr.
2. Als betrokkene is veroordeeld op grond van de in bijlage 3 genoemde artikelen, dan *kan* sprake zijn van een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr.

Om te beoordelen of een misdrijf kan worden gerekend tot een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr, is meer informatie nodig over de omstandigheden waaronder het misdrijf is gepleegd. Dit geldt met name voor misdrijven die op bijlage 3 staan. Het strafvonnis is het meest voor de hand liggende document. Het strafvonnis kan zo nodig worden opgevraagd bij de rechtbank. Met behulp van het parketnummer zijn sommige uitspraken terug te vinden op www.rechtspraak.nl¹¹.

Als het niet lukt om het strafvonnis langs deze weg op te vragen:

In dat geval is het aan betrokkene om deze informatie te overleggen. Als betrokkene dit niet doet, dan neemt de IND aan dat sprake is van een misdrijf als bedoeld in artikel 22b van het WvSr. In de andere gevallen beoordeelt de IND op basis van de overgelegde informatie of sprake is van een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr.

De vreemdeling krijgt voorafgaand aan de beschikking (resp. het voornemen) de gelegenheid de benodigde informatie te overleggen. Dit betekent dat hiervoor herstel verzuim wordt geboden. De volgende bouwsteen kan in de hv-brief worden opgenomen:

Het door u gepleegde delict geeft aanleiding om te veronderstellen dat er sprake is van een delict als bedoeld in artikel 22b Wetboek van Strafrecht. Indien dat het geval is, staat artikel 3.86, tiende lid Vb niet aan intrekking van uw verblijfsvergunning in de weg.

Om de beoordeling te kunnen verrichten, heb ik nadere informatie van u nodig. Ik geef u hierbij de gelegenheid om de relevante strafrechtelijke gegevens inzake deze veroordeling te overleggen, waaronder in ieder geval de rechterlijke vonnissen of strafbeschikkingen.

Indien u nalaat deze gegevens te verstrekken, leidt dat tot de aanname dat er sprake is van een veroordeling voor een delict als bedoeld in artikel 22b Wetboek van Strafrecht en zie ik in beginsel aanleiding om op grond daarvan tot intrekking van uw verblijfsvergunning over te gaan.

Het tiende lid is ook van toepassing als wordt bezien of de verblijfsvergunning kan worden ingetrokken op grond van een oudere glijdende schaal, tenzij sprake is van de uitzonderlijke situatie dat de toepassing van het tiende lid in dat geval leidt tot een ongunstiger situatie voor de vreemdeling.

¹¹ Uit een uitspraak van rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Haarlem, meervoudige kamer, van 14 juni 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:7092, blijkt dat indien een vreemdeling een misdrijf heeft gepleegd als bedoeld in artikel 22b van het WvSr, er geen nadere toets hoeft plaats te vinden of dat misdrijf de rechtsorde schokt. De rechtbank wijst in dit verband op de nota van toeplichting bij het Besluit van 26 maart 2012, tot wijziging van het vreemdelingenbesluit, Stb 2012, nr. 158, p. 5 en 6

Het gaat bovendien om een verblijfsduur van tien jaar direct voorafgaand aan het misdrijf dat maakt dat de verblijfsvergunning kan worden ingetrokken. Als gevolg van de onder punt 5. van deze werkinstructie genoemde uitspraak van 1 juli 2020 zal zich niet langer de situatie voordoen dat een vreemdeling die aan de hand van een eerdere glijdende schaal een verblijfsduur van meer dan tien jaar heeft of zou hebben gehad, door een nieuwe glijdende schaal uitkomt op een verblijfsduur van korter dan tien jaar.

7. Het tiende lid en de veelplegersregeling

Als betrokkene op basis van zijn laatst gepleegde misdrijf valt onder de definitie van veelpleger als bedoeld in artikel 3.86, lid 4, Vb, maar er is sprake van een verblijfsduur van 10 jaar of meer, dan moet sprake zijn van ten minste één misdrijf als bedoeld in artikel 22b, lid 1, van het WvSr of een misdrijf uit de Opiumwet waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van zes jaar of meer is gesteld. Het is niet relevant welke van de drie misdrijven te scharen is onder artikel 3.86, lid 10, Vb. Het is dus niet noodzakelijk dat het gaat om het laatst gepleegde misdrijf¹².

8. De intrekingsdatum

Om de intrekingsdatum te bepalen moet de IND onderzoeken of de verblijfsvergunning kan worden ingetrokken aan de hand van de glijdende schaal zoals die geldig was op de datum van de geconstateerde normoverschrijding (= einddatum relevante verblijfsduur). Uitgangspunt is dat als er gebruik wordt gemaakt van een bepaalde glijdende schaal, de intrekingsdatum niet van een eerdere datum mag zijn dan de inwerkingtreding van deze glijdende schaal. Dit betekent ook dat gerekend moet worden met de verblijfsduur die correspondeert met het misdrijf dat maakt dat deze schaal van toepassing is.

Op basis van de onder punt 5 genoemde jurisprudentie, komt het niet langer voor dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen verblijfsduur en intrekingsdatum. Waar voorheen de verblijfsduur vóór de intrekingsdatum kon liggen, zal deze daar in de nieuwe werkwijze mee samenvallen.

In zaken waarin, met inachtneming van het relevante overgangsrecht, intrekking mogelijk is vanwege een aangescherpte glijdende schaal terwijl dit eerder niet mogelijk was, geldt ten aanzien van de verblijfsduur dus dat die tenminste correspondeert met het delict dat maakt dat de aangescherpte glijdende schaal van toepassing is. De oude delicten kunnen wel bij de beoordeling van de totaal opgelegde straffen en maatregelen worden betrokken.

¹² Zie ABRS 10 maart 2016, 201504843/1 en ook uitspraak rechtbank Den Haag, 29 december 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:17147

Bijlage 1: de normen van de opeenvolgende glijdende schalen

Zie bijgesloten document.

Bijlage 2

Delicten uit het WvSr waarvan zonder meer kan worden aangenomen dat ze leiden tot een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr

141, tweede lid onder 2 en 3

242

243

244

246

248, derde en vierde lid

249, eerste lid

252, tweede en derde lid

282

282a, tweede lid

287

288

288a

289

290

291

300, derde lid

301, tweede en derde lid

302

303

312, tweede lid onder 4 en derde lid

317, derde lid (voor zover overeenkomstige toepassing is gegeven aan 312, tweede lid onder

4, en derde lid)

382

385a, derde lid

385b

385d

395, tweede lid, onder 2 en 3

Bijlage 3

Delicten uit het WvSr waarvan niet op voorhand duidelijk is of ze leiden tot een misdrijf als bedoeld in artikel 22b, eerste lid, onder a, van het WvSr

95
95a
121
121a
123
124
141, tweede lid onder 1
245
247
249, behoudens eerste lid
273f
279
281, eerste lid, onder 2
282a, eerste lid
289a
312
317, eerste lid
381
385a, eerste en tweede lid

Werkinstructie 2020/1

INTERN

Aan	Directeuren IND
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2020/1 Handelwijze bij politiek- en/of mediagevoelige zaken
Hoofdtak	Asiel/Regulier/Nederlanderschap
Publicatiedatum	25-02-2020
Geldig tot en met	24-11-2021
Bijlagen	1. Protocol Ketenbreed Calamiteitenteam 2. Interne Quick Reference Card (april 2018) Fraude- en handhavingssignalen in INDiGO

1. Inleiding

De IND wordt regelmatig geconfronteerd met zaken waarvoor aandacht vanuit de politiek en/of media te verwachten is en die zodoende op enigerlei wijze een gevoelig karakter dragen. Dergelijke zaken vragen daarom om een bijzondere alertheid van medewerkers.

Het kan gaan om zaken die vanwege de achtergrond of functie van de indiener van de aanvraag politiek- en/of mediagevoelig kunnen zijn. Dit zijn de zaken van de zogenaamde 'politieke kopstukken'. Ook kan sprake zijn van zaken die om andere, uiteenlopende redenen politiek- en/of mediagevoelig kunnen zijn omdat voor deze zaken vanuit de politiek of de media aandacht is (geweest) of valt te verwachten.

In deze werkinstructie wordt beschreven hoe te handelen bij politiek- en/of mediagevoelige zaken.

2. Politiek- en/of mediagevoelige zaken

De redenen waarom een zaak politiek- en/of mediagevoelig kan zijn, kunnen zeer uiteenlopen. Een uitputtende lijst van criteria of voorbeelden is dan ook niet te geven. Wel gaat het veelal om zaken die onder één van de onderstaande drie categorieën zijn onder te brengen.

1. Politieke kopstukken

Personen die vanwege hun achtergrond of functie opvallen en waardoor hun verblijfsaanvragen politiek- en mediagevoelig kunnen zijn. Hierbij valt met name te denken aan aanvragen van (directe familieleden van) ministers, bekende leiders van politieke partijen, hooggeplaatste militairen, ambassadeurs en andere hooggeplaatste diplomaten. Ook kan gedacht worden aan (internationaal opererende) mensenrechtenactivisten.

2. Personen die voor Nederland hebben gewerkt in het buitenland of personen die in Nederland hebben gewerkt voor het land van herkomst

Hierbij valt te denken aan personen die werkzaam zijn (geweest) op diplomatieke posten zoals ambassades en consulaten of voormalige lokale medewerkers die Nederlands defensiepersoneel hebben ondersteund bij werkzaamheden in het buitenland. Ook personen die in Nederland op de

ambassade van hun land van herkomst werkzaam zijn (geweest) vallen onder deze categorie.

3. Overige politiek- en/of mediagevoelige zaken

Dit betreffen zaken die om andere redenen politiek- en/of mediagevoelig zijn. Hieronder worden een aantal voorbeelden genoemd. Deze opsomming is niet limitatief.

- De betreffende vreemdeling speelt een rol in persberichten, televisieprogramma's, handtekeningenacties, demonstraties, Kamervragen of politieke discussies;
- Honger- en dorststakingen, zie hiervoor ook het protocol van het Kettenbrede Calamiteitenteam;
- Een lokaal bestuurder of een bekend persoon vraagt aandacht voor de zaak van de vreemdeling;
- Zaken van bekende sporters of artiesten;
- Zaken van verkiezingswaarnemers van derde landen;
- Meldingen van medewerkers van de loketten of telefonie met als inhoud dat een klant heeft aangegeven de media op te zoeken;
- Leeftijd vreemdeling (zeer jong of zeer oud) in combinatie met schrijnende omstandigheden.

Houd er rekening mee dat de zaken die in deze voorbeelden worden genoemd op zichzelf niet per se politiek- en/of mediagevoelig hoeven te zijn maar dat ze dit in combinatie met andere omstandigheden wel kunnen worden. De vraag die hierbij centraal staat, is of de (te verwachten) aandacht voor de zaak vanuit de politiek of de media gevoelig is. Zo hoeft niet iedere zaak van een vreemdeling die in hongerstaking is gegaan gemeld te worden. Een dergelijke zaak kan wel een gevoelig karakter krijgen als er bijvoorbeeld aanwijzingen zijn dat de vreemdeling de aandacht van de media zoekt of wanneer er medische complicaties als gevolg van de hongerstaking zijn ontstaan.

3. Handelwijze medewerker directie: mailbericht aan stafdirectie

Als een medewerker (hierna: de melder) van de directie A&B, RVN, DV of JZ te maken krijgt met een mogelijk politiek- en/of mediagevoelige zaak, stemt de melder de zaak zo snel mogelijk af met zijn of haar operationeel manager. Indien de operationeel manager eveneens concludeert dat hier mogelijk sprake is van een politiek- en/of mediagevoelige zaak stelt de melder een e-mailbericht op met daarin de relevante informatie. Dit e-mailbericht stuurt de melder naar de staf (directiesecretarissen) van de eigen directie.

Voor A&B is dit: **10.2.g** @ind.nl

Voor RVN is dit: #DL, IND/RVN/STAF, **10.2.g** @ind.minvenj.nl

Voor JZ is dit: #DL, IND/JZ/ST1 en #DL, IND/JZ/ST2

Voor DV is dit: **10.2.g** DV

Het e-mailbericht bevat in ieder geval:

- Naam, nationaliteit en v-nummer;
- De aard en stand van de procedure;
- De relaties met in Nederland verblijvende familieleden;
- Een korte beschrijving van de achtergrond van de betreffende

- vreemdeling en de reden waarom de zaak politiek- en/of mediagevoelig is, of kan worden;
- Indien van toepassing, relevante bijzonderheden uit het asielrelaas;
 - Eventuele overige relevante bijzonderheden, bijvoorbeeld informatie uit nota's van BMA en notities van ketenpartners.
 - Indien aanwezig: links naar de persberichten

De melder zet geen onomkeerbare stappen in de zaak totdat er een terugkoppeling over de melding is ontvangen vanuit de staf. De staf laat z.s.m. weten of de melder door kan gaan met de behandeling van de zaak of dat andere stappen nodig zijn (zie kopje nationale veiligheid, 1F of spoedprocedure).

In geval van spoed neemt de melder telefonisch contact op met een directiesecretaris. (zie INDaily directiepagina voor telefoonnummers).

Nationale veiligheid

Indien in de mogelijk politiek- en/of mediagevoelige zaak aanwijzingen bestaan dat de nationale veiligheid – in de meest brede zin – of andere gewichtige belangen van staat in het geding zijn, neemt de melder contact op met de handhavingscoördinatoren op zijn of haar locatie, die op hun beurt de zaak bij Unit Speciale Zaken (USZ) voorleggen via de mailbox Nationale Veiligheid (10.2.g @ind.nl). USZ beoordeelt of een silent procedure moet worden opgestart.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de SharePoint pagina Nationale Veiligheid binnen de IND:

<https://overind.indaily.intern.ind.nl/Themas/NV/Paginas/ThemaHome.aspx>

Betrokkenheid unit 1F

Indien in de mogelijk politiek- en/of mediagevoelige zaak aanwijzingen bestaan dat de vreemdeling zich schuldig heeft gemaakt aan oorlogsmisdrijven, misdrijven tegen de menselijkheid en/of ernstige niet-politieke misdrijven neemt de melder tevens contact op met de unit 1F (10.2.g @ind.nl). Unit 1F beoordeelt of zij de verdere behandeling van de zaak overnemen.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de 1F SharePoint pagina:

<https://samenwerken.indaily.intern.ind.nl/sites/1F/SitePages/Introductiepagina.aspx>

Spoedprocedure

Als sprake is van een (dreigend) incident, d.w.z. er is sprake van psychische problemen, honger- en dorststaking, suïcide (poging of dreiging) bij of door de betreffende vreemdeling, dan treedt het Ketenbreed Calamiteitenprotocol¹ in werking. De verdere handelwijze bij incidenten is beschreven in het protocol Ketenbreed Calamiteitenteam.

In overige gevallen wordt de zaak via de gebruikelijke lijnen, zoals hieronder beschreven, afgehandeld.

¹ Zie bijlage 1

4. Handelwijze directiesecretaris

De directiesecretaris van de betreffende directie beoordeelt, al dan niet in samenspraak met de adviseur van Bureau Hoofddirectie en/of USZ, de informatie uit de e-mail van de melder en vraagt zo nodig om aanvullende informatie bij de melder.

In samenspraak zal vervolgens worden bepaald of:

- een zaak als politiek- en/of mediagevoelig gekwalificeerd dient te worden.

Hierbij worden de categorieën zoals beschreven in paragraaf 2 van de WI als uitgangspunt genomen.

- de staatssecretaris over de politiek- en/of mediagevoelige zaak dient te worden geïnformeerd en wie de nota schrijft.

Hierbij is het volgende van belang: indien de betreffende vreemdeling valt te plaatsen binnen categorie 1 of 2 schrijft USZ de nota. Indien de betrokkene binnen categorie 3 valt, schrijft de betrokken directie de nota.

N.B. Wanneer (na de gehoren) blijkt dat in een zaak onderzoek naar eventuele 1F-gedragingen geïndiceerd is, zal unit 1F de zaak overnemen. In dat geval schrijft unit 1F de nota, ongeacht onder welke categorie de betrokkene valt.

- de als politiek- en/of mediagevoelige gekwalificeerde zaak ter verdere behandeling door USZ wordt overgenomen.

Indien de betreffende vreemdeling valt te plaatsen binnen categorie 1 of 2 neemt USZ (in beginsel*) de behandeling van de zaak over. De directiesecretaris neemt contact op met USZ via het e-mailadres 10.2.g@ind.nl.

* In overleg met de ZVM van de betreffende directie kan worden afgesproken dat USZ de zaak monitort (en de nota schrijft), maar dat de behandeling van de zaak niet wordt overgenomen. Er wordt in ieder geval per zaak bekeken of USZ de gehele behandeling overneemt. Dit geldt ook voor het moment waarop een zaak door USZ wordt overgenomen. Het moment van overname kan zijn direct nadat is vastgesteld dat een zaak als politiek en/of mediagevoelig (categorie 1 en 2) wordt gekwalificeerd of bijvoorbeeld nadat de gehoren hebben plaatsgevonden. Hierover vindt overleg plaats tussen USZ en de ZVM.

- de als politiek- en/of mediagevoelige gekwalificeerde zaak ter verdere behandeling door 1F wordt overgenomen.

Indien na de gehoren blijkt dat een 1F-onderzoek noodzakelijk is, dan neemt de unit 1F de zaak over en schrijft ook de nota. De directiesecretaris neemt contact op met 1F via het e-mailadres 10.2.g@ind.nl.

Opvoeren fraude- en handhavingssignaal in INDiGO

Wanneer de voorgelegde zaak als politiek- en/of mediagevoelig wordt gekwalificeerd, koppelt de directiesecretaris dit per e-mail terug aan de melder met daarbij het verzoek om een fraude- en handhavingssignaal met de kwalificatie 1514 en signaaltype Politiek gevoelig op te voeren.

Als er geen sprake is van een politiek- en/of mediagevoelige zaak hoeft er geen fraude- en handhavingssignaal te worden opgevoerd.

5. Handelwijze USZ en 1F en rol Bureau Hoofddirectie

Indien wordt bepaald dat de als politiek- en/of mediagevoelige gekwalificeerde zaak (categorie 1 en 2) ter behandeling door USZ wordt overgenomen én nadat het in paragraaf 4 genoemde signaal is opgevoerd door de melder, zal USZ de inhoudelijke behandeling van de zaak vanaf dat moment - dan wel op een moment dat is afgestemd met de betrokken directie - in zijn geheel overnemen. De eerdere ZVM van de betreffende directie draagt de zaak in INDiGO over aan USZ (team 414 A&B).

USZ beoordeelt verder of een format Nationale Veiligheid ten behoeve van een silent procedure dient te worden voorgelegd aan de AIVD. USZ draagt zorg voor het invullen van het format NV en het opstarten van de silent procedure.

USZ zal de bewindspersoon van JenV per nota informeren over de politiek- en/of mediagevoeligheid van de zaak.

Indien er in de politiek- en/of mediagevoelige gekwalificeerde zaak tevens sprake is van een 1F-onderzoek, wordt de zaak - nadat het in paragraaf 4 genoemde signaal is opgevoerd door de melder - overgenomen door de unit 1F. De eerdere ZVM van de betreffende directie draagt de zaak in INDiGO over aan 1F (team 418 A&B).

De unit 1F zal de bewindspersoon van JenV per nota informeren over de politiek- en/of mediagevoeligheid van de zaak, waarbij tevens melding wordt gemaakt van het 1F-onderzoek of de uitkomst van dit onderzoek.

De nota wordt afgestemd met de directie Strategie en Uitvoeringsadvies (SUA) indien:

- De zaak beleidsmatige knelpunten kent waarover SUA geraadpleegd dient te worden;
- Als bekend is dat er ten aanzien van de zaak Kamervragen zijn gesteld of anderzijds discussies in het politieke domein hebben plaatsgevonden.

De nota wordt door USZ of 1F via DigiJust middels de vastgestelde werkstroom aan de bewindsperso(n)en van JenV aangeboden. Voor afstemming met de bewindsperso(n)en van JenV gelden vaste afspraken. De paraferingslijn is als volgt:

LET OP: deze zaken dienen afgeschermd de werkstroom in Digijust in te gaan. Dit betekent dat de zaak enkel in te zien is voor een beperkt aantal groepen en gebruikers.

1.	Paraferen	Operationeel Manager USZ of 1F (gebruikersnaam)
2.	Paraferen	(plv) Directeur A&B of RVN ² (gebruikersnaam)
3.	Paraferen	(plv) Directeur SUA en/of JZ (groep: IND-SUA en/of IND-JZ) ³
4.	Visie vooraf	Staf BHD (groep: IND-BHD)
5.	Paraferen	Hoofddirecteur IND (gebruikersnaam)
6.	Paraferen	Directeur DMB (groep: BD-DGVZ-DMB)
7.	Paraferen	DGVZ (groep: BD-DGVZ)

² Indien de zaak via een andere directie gemeld wordt, ook de (plv) directeur van die directie vermelden.

³ Enkel nodig indien SUA en/of JZ betrokken zijn bij de zaak.

8.	Visie vooraf	DBO Advies ⁴
9.	Paraferen	SG (groep: BD-SG)
10.	Visie vooraf	DBO Advies
11.	Eindparaaf	Staatssecretaris JenV (=gebruikersnaam)

Informeren Ministerie van Buitenlandse Zaken

Indien de politiek- en/of mediagevoelige zaak valt onder de eerste twee categorieën zoals opgenomen in paragraaf 2 van deze werkinstructie licht de adviseur van Bureau Hoofddirectie per e-mailbericht het Ministerie van Buitenlandse Zaken in.

Een afschrift van deze e-mail (cc) gaat naar de opsteller van de nota (medewerker USZ, dan wel 1F) en de directiesecretaris van de betreffende directie.

De adviseur van Bureau Hoofddirectie verzoekt het Ministerie van Buitenlandse Zaken om informatie die in verband met de vreemdelingrechtelijke procedure mogelijk relevant is voor de IND aan de IND te verstrekken. Het eerste aanspreekpunt voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken is de adviseur van Bureau Hoofddirectie die het mailbericht stuurt.

Zo nodig vindt overleg over de zaak plaats tussen de adviseur van Bureau Hoofddirectie en het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De adviseur van Bureau Hoofddirectie stuurt indien nodig een afschrift van de nota aan het hoofd Communicatie van de IND, de Directie Communicatie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en aan de Minister van Buitenlandse Zaken.

6. Het vervolg van de procedure

Na het informeren van de bewindspersoon wordt overgegaan tot de verdere afhandeling van de zaak. Hierbij wordt zo nodig afstemming gezocht met JZ en/of SUA.

Indien HIND of de bewindspersoon daarom heeft verzocht of als de mate van gevoeligheid van de zaak dat vraagt, stelt de medewerker USZ of 1F een vervolgnota op, gericht aan de bewindspersoon, waarin wordt verzocht om in te stemmen met het te nemen besluit of kennis te nemen van de nota.

De adviseur van Bureau Hoofddirectie stuurt indien nodig een afschrift van de nota aan het hoofd communicatie IND, de Directie Communicatie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en indien nodig aan de Minister van Buitenlandse Zaken.

Als het besluit is genomen en bekend is gemaakt, meldt de medewerker USZ of 1F dit per e-mail aan de directiesecretaris en de adviseur van Bureau Hoofddirectie. Indien nodig informeert de adviseur van Bureau Hoofddirectie vervolgens per e-mailbericht het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

In verband met de eventueel te verwachten gerechtelijke vervolgpcedures informeert de directiesecretaris ook JZ over de zaak. JZ informeert de

⁴ DBO Advies valt onder BD-SG, dus valt onder die groep.

medewerker USZ, de directiesecretaris en de adviseur van Bureau Hoofddirectie over de uiteindelijke afloop van de procedure.

Update werkinstructie: Na afloop van de geldigheid van deze werkinstructie is Bureau Hoofddirectie samen met de directiesecretarissen van de verantwoordelijke directies verantwoordelijk voor de update van deze WI.

Werkinstructie SUA

Intern

Aan	Directeuren IND cc DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2020/2 Handhaving studie
Kenmerk (digijust)	2840516
Hoofdtak	Regulier
Relatie met	B3 Vc
Publicatiedatum	4 maart 2020
Geldig vanaf	4 maart 2020
Geldig tot en met	4 maart 2022
Bijlage(n)	Geen

1. Inleiding

Deze werkinstructie vervangt WI 2017/6 'Handhaving studie hoger onderwijs'. In deze werkinstructie wordt op een aantal punten de werkwijze toegelicht met betrekking tot de handhaving bij het verblijfsdoel studie. Enkele (veel) voorkomende procedures komen aan de orde, die ondersteunend zijn voor het toezicht op de naleving van de verplichtingen die de onderwijsinstellingen hebben op grond van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw) en de Gedragscode Internationale student in het Nederlandse hoger onderwijs¹, dan wel -indien van toepassing- de Gedragscode inkomende mobiliteit MBO4² (in beide gevallen: de Gedragscode).

In paragraaf 4 worden de verplichtingen beschreven die de onderwijsinstellingen hebben op grond van de Vreemdelingenwet: de informatie-, administratie- en zorgplicht.

In paragraaf 5 worden de volgende procedures beschreven:

1. Verzoek om heroverweging;
2. Schorsing erkenning;
3. Intrekking erkenning;
4. Indienen van een klacht bij de Landelijke Commissie; en
5. Melding SUA Nationale Veiligheid.

2. Toelichting

In deze werkinstructie wordt onderscheid gemaakt tussen handhavingsmaatregelen op grond van de Vw en handhavingsmaatregelen op grond van de Gedragscode. De procedures die deze handhavingsmaatregelen ondersteunen zijn in paragraaf 5 uitgewerkt.

¹ <https://www.internationalstudy.nl/wp-content/uploads/2017/03/Gedragscode-2017.pdf>

² <https://www.internationalvet.nl/wp-content/uploads/2016/09/definitief-Gedragscode-MBO4-versie-2017.pdf>

Voorwaarden Vreemdelingenwet

De onderwijsinstelling staat er met haar referentstelling en eigen verklaringen voor in dat de vreemdeling voldoet aan de voorwaarden voor verlening van een verblijfsvergunning en is verplicht om er bij de IND melding van te maken als de student niet langer aan de verblijfsvoorwaarden voldoet (zie artikelen 4.20 en 4.21 Voorschrift Vreemdelingen 2000 (VV) voor welke omstandigheden moet worden gemeld). De onderwijsinstelling moet alle gegevens en bescheiden die ten grondslag hebben gelegen aan de eigen verklaring(en) en ook die betrekking hebben op de studievoortgang van de student, bewaren in haar administratie (zie artikel 4.53 Vb en artikelen 4.29 t/m 4.31 VV). Ten slotte heeft de onderwijsinstelling een zorgplicht, die nader is ingevuld door artikelen 1.20 Vb, 1.8 VV en 1.9 VV en de bepalingen van de Gedragscode. De IND is verantwoordelijk voor het toezicht op de onderwijsinstelling als erkend referent.

Regels Gedragscode

Naast de bepalingen op grond van de Vw zijn er in de Gedragscode regels gesteld. In hoofdlijnen gaat het daarbij om eisen die worden gesteld aan:

- informatievoorziening aan de student;
- werving en selectie;
- accreditatie van het onderwijs;
- beheersing van de Engelse taal;
- studievoortgang; en
- gebruik van agenten.

Het toezicht op de naleving van de Gedragscode is de verantwoordelijkheid van de Landelijke Commissie Gedragscode (LC). De Gedragscode vult wel de zorgplicht in zoals geregeld in de vreemdelingrechtelijke wet- en regelgeving (zie paragraaf 4, onder 3). De IND toetst bij de beoordeling van aanvragen niet aan bepalingen uit de Gedragscode.

De Gedragscode voorziet voor belanghebbenden (waaronder de IND) in een klachtprocedure. De IND maakt van deze procedure slechts gebruik als dat dienstbaar is aan een met de Vw samenhangend handavingsbelang. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan indicaties dat vreemdelingen aan een bepaalde onderwijsinstelling veelvuldig de studie afbreken en niet langer bekend is waar zij verblijven, studenten die in strijd met de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) arbeid verrichten of bij aanwijzingen dat de erkend referent zich niet houdt aan de voorwaarde dat de student op een zorgvuldige wijze wordt geworven en geselecteerd.

Het indienen van klacht (middels een verzoekschrift) bij de LC is een uitzonderingsprocedure. Een verzoekschrift wordt niet ingediend als uit voorafgaand overleg is gebleken dat de LC op grond van haar bevoegdheden heeft besloten uit eigen beweging een onderzoek in te stellen. Als belanghebbende bij de Gedragscode meldt de IND serieuze signalen over het niet naleven daarvan altijd bij de LC. Hiertoe wordt de zaak zo nodig eerst besproken in het multidisciplinaire team bestuurlijke boetes (MTB), waarin een afvaardiging zit van de directie Regulier Verblijf en Nederlanderschap (RVN), Team Zakelijk Beheer (TZB), Juridische Zaken (JZ), Handhaving Team Toezicht (HTO) en de directie Strategie en Uitvoeringsadvies (SUA). Het indienen van een verzoekschrift bij de LC kan een grond vormen om de erkenning te schorsen.

3. Registratie van gegevens

Met het oog op het informeren van de bewindspersonen, het informeren van het management en het vastleggen van ervaringsgegevens worden verschillende gegevens door TZB en Team Zakelijk Relatiemanagement (TZR) en RVN geregistreerd in INDiGO. TZR onderhoudt in het kader van studie bij iedere erkend referent in INDiGO een relatiemanagementplan met onder meer afspraken, bevindingen en verslagen van gesprekken en bezoeken aan de erkend referent. TZB registreert de (informele) waarschuwingen die aan de erkend referent zijn opgelegd. RVN registreert de boetes die aan de erkend referent zijn opgelegd en ook de schorsing of intrekking van de erkenning.

4. Toezicht op plichten onderwijsinstellingen

De IND ziet toe op naleving van een drietal plichten die de onderwijsinstellingen hebben op grond van de Vreemdelingenwet.

1. Informatieplicht

De IND ziet toe op de naleving van de informatieplichten van de onderwijsinstellingen. Deze zijn opgenomen in de artikelen 4.20 en 4.21 VV. Zo is de onderwijsinstelling onder andere verplicht aan de IND melden wanneer een student niet langer studeert of wanneer er sprake is van onvoldoende studievoortgang. Een (af)melding wordt in INDiGO als een signaalzaak opgevoerd. De IND gaat hier in de uitvoeringspraktijk als volgt mee om:

- De IND registreert alle meldingen aan de hand van het ontvangen meldformulier (c.q. de digitaal ontvangen melding) en controleert of de melding tijdig is gedaan. Niet tijdige meldingen worden ook in INDiGO geregistreerd. Teams binnen de RVN beoordelen aan de hand van de meldingen of intrekking van het verblijfsrecht van de student aan de orde is.
- TZR inventariseert jaarlijks het aantal en de aard van de afmeldingen per onderwijsinstelling en voegt de bevindingen toe aan het klantbeeld van de erkende referent.
- Aan de hand van de signaal-/maatregelzaken, referentgesprekzaken, rapporten (van bevindingen) van TZR en Team Toezicht etc. in INDiGO wordt nagegaan of de onderwijsinstelling zijn informatieplichten naleeft.

2. Administratieplicht

De onderwijsinstelling dient alle bescheiden die zien op de toelating tot en de (voorlopige) inschrijving aan de opleiding van de student, alle gegevens die betrekking hebben op de studievoortgang en alle bescheiden die ten grondslag hebben gelegen aan de eigen verklaring(en), te bewaren in een (digitale) administratie. De administratieplichten zijn opgenomen in de artikelen 4.53 Vb en 4.29 t/m 4.31 VV. Om vast te stellen of een onderwijsinstelling zich aan deze verplichtingen houdt én of op juiste gronden een eigen verklaring is afgegeven, kan steekproefsgewijs of naar aanleiding van een signaal, in opdracht of op verzoek van TZR en RVN, door Team Toezicht een onderzoek worden gedaan. Hiertoe kunnen schriftelijk stukken worden opgevraagd bij de onderwijsinstelling of kan op locatie bij de onderwijsinstelling om inzage in de administratie worden verzocht. Van dit onderzoek wordt door Team Toezicht een rapport van bevindingen opgesteld.

3. Zorgplicht

De zorgplicht wordt nader ingevuld door de artikelen 1.20 Vb, 1.8 VV en 1.9 VV en de bepalingen van de Gedragscode. De onderwijsinstelling draagt er zorg voor dat alleen studenten worden geworven die toelaatbaar zijn tot de opleiding. De zorgplicht richt zich in ieder geval op een zorgvuldige werving en selectie van studenten. Studenten moeten over een geschikte vooropleiding beschikken en voldoen aan de taaleisen. Daarnaast richt de zorgplicht zich op het geven van juiste voorlichting aan de student over het studeren in Nederland en de procedure die daarvoor gevolgd moet worden.

5. Procedures

1. Verzoek om heroverweging

Alvorens de ambassade tot afgifte van de machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) overgaat, vindt een identiteitscontrole plaats. Indien hierbij twijfel bij de ambassade ontstaat over de student, dan wordt een interview met de student afgenomen. Bij indicaties over misbruik of oneigenlijk gebruik van de toelatingsprocedure verzoekt de ambassade via het elektronisch berichtenverkeer om een heroverweging aan het zaakverantwoordelijke team, vallend onder de RVN. RVN maakt een zaak "intrekking of annulering mvv" aan en legt de bevindingen in beginsel voor aan de onderwijsinstelling³. De onderwijsinstelling bepaalt of de toelatingsprocedure al dan niet wordt doorgezet. De onderwijsinstelling heeft immers, voordat zij de aanvraag heeft ingediend, beoordeeld of de student toelaatbaar is.

³ Dit is anders wanneer de ambassade bijvoorbeeld vaststelt dat sprake is van vervalste documenten of bedreiging van de openbare orde. In dat geval wordt de heroverweging niet voorgelegd aan de onderwijsinstelling, maar wordt de aanvraag direct door de IND afgewezen.

Als de onderwijsinstelling de bestaande twijfels deelt en geen prijs meer stelt op overkomst van de student, dan meldt de onderwijsinstelling de student af. De IND stuurt bericht naar de ambassade over de gemaakte keuze van de onderwijsinstelling. De kennisgeving (waarbij de mvv-aanvraag is ingewilligd) wordt ingetrokken en de mvv-aanvraag wordt alsnog afgewezen. Als de instelling aangeeft nog altijd prijs te stellen op de overkomst van de vreemdeling dan verzoekt de IND de ambassade om de mvv alsnog af te geven. Het besluit van de instelling de aanvraag door te zetten kan aanleiding zijn maatregelen te nemen in het kader van zijn erkend referentschap of de Gedragscode, volgens de procedures die hierna zijn beschreven (zie onder 2, 3 en 4).⁴

2. Schorsen erkenning

Uit ter zake verricht onderzoek kan blijken dat de onderwijsinstelling bepalingen uit de Vw of de daarop gebaseerde regelgeving niet naleeft. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om het niet of te laat afmelden van studenten (zie hiervoor), het onjuist afleggen van eigen verklaringen of het niet meewerken aan (handhavings-)onderzoek. De erkenning kan dan worden geschorst op grond van artikel 2f van de Vw. Schorsing van de erkenning is ook mogelijk als een klacht over het niet naleven van de Gedragscode met een verzoekschrift is voorgelegd aan de LC. Een beslissing de erkenning te schorsen moet altijd gebaseerd zijn op feitelijke informatie, die is te relateren aan bepalingen uit de Vw. Het onrechtmatig schorsen van de erkenning kan omvangrijke en kansrijke schadeclaims tot gevolg hebben. Hiertoe wordt de zaak zo nodig besproken in het MTB.

Indien een redelijk vermoeden bestaat dat bepalingen uit de Vw niet worden nageleefd worden de volgende stappen ondernomen:

- De instelling wordt schriftelijk geconfronteerd met de bevinding(en) uit het onderzoek en uitgenodigd voor een gesprek met twee collega's van TZR en/of TZB om opheldering te geven;
- In het gesprek wordt de instelling er expliciet op gewezen dat indien de verplichtingen die uit de Vw en lagere regelgeving volgen niet nagekomen worden, de IND de bevoegdheid heeft om maatregelen te treffen (boete, schorsing, intrekking). Van dit gesprek wordt een zakelijk verslag gemaakt dat aan de onderwijsinstelling wordt toegezonden, waarbij de instelling in de gelegenheid wordt gesteld om op- en aanmerkingen bij het verslag te maken;
- Bij de conclusie dat de voormelde verplichtingen niet worden nagekomen, wordt dit binnen twee weken nadat het gesprek heeft plaatsgevonden en het verslag is vastgesteld, aan de instelling kenbaar gemaakt. De instelling kan een officiële waarschuwing worden gegeven of -indien sprake is van ernstige feiten- direct een boete worden opgelegd. Indien een termijn wordt gegund om voor naleving van de regelgeving te zorgen, moet worden gedacht aan een periode die voor de instelling lang genoeg is om maatregelen te kunnen nemen en daarmee resultaten te behalen. Resultaten worden over het algemeen zichtbaar na grote instroommomenten;
- Wanneer na een eventueel gegunde termijn geen verbeteringen zichtbaar zijn geworden en/of opgelegde boetes geen corrigerend effect hebben gehad, vindt na afloop van de gestelde termijn (met als leidraad de resultaten uit de evaluatieperiode) een gesprek plaats tussen instelling en de IND. Van dit gesprek wordt een zakelijk verslag gemaakt dat aan de onderwijsinstelling wordt toegezonden;
- Als de conclusies voor de instelling negatief blijven kan aan de hand van de bevindingen, aan de Hoofddirectie het voorstel worden gedaan om de erkenning te schorsen. Dit betekent dat de referent vanaf datum schorsing niet langer succesvol verblijf aanvragen kan indienen voor studie.
- De instelling wordt onder toezending van het gespreksverslag over het besluit tot schorsing van de erkenning en de gevolgen hiervan geïnformeerd.

⁴De verwachting is dat maatregelen zullen worden ingezet als een erkende onderwijsinstelling structureel aanvragen doorzet. Dit doet de instelling dan ondanks de heroverwegingen die zijn afgegeven door de Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland en waarbij later de internationale student voortijdig blijkt uit te vallen. Tot dusver heeft zich nog niet eerder een dergelijke situatie voorgedaan. De inzet van maatregelen zal dan ook nooit op basis van één incident worden bepaald.

3. Intrekken erkenning

De IND kan op grond van artikel 2g van de Vw ertoe besluiten om de erkenning in te trekken. Hiertoe wordt de zaak zo nodig besproken in het MTB. De erkenning kan onder andere worden ingetrokken indien de erkende referent niet langer voldoet aan de voorwaarden voor erkenning, of als de erkende referent zich niet heeft gehouden aan zijn verplichtingen als referent. Alvorens tot intrekking wordt overgegaan zal in gevallen waarin de erkende referent zich niet heeft gehouden aan zijn verplichtingen in de regel de schorsingsprocedure zijn gevolgd. De erkende referent wordt door RVN op de hoogte gesteld van het voornemen tot intrekken van de erkenning en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze (schriftelijk of mondeling) naar voren te brengen.

Bijzondere aandacht bij het intrekken van de erkenning is er voor de student die nog is ingeschreven aan de onderwijsinstelling. Op grond van artikel 3.91a Vb wordt het verblijf van de student die te goeder trouw is, niet ingetrokken dan nadat hij gedurende een periode van drie maanden in de gelegenheid is gesteld een andere erkende referent te zoeken om de studie voort te zetten c.q. af te ronden. Lukt dit niet dan wordt de verblijfsvergunning van de student alsnog ingetrokken.

Zodra RVN de erkenning van de referent heeft ingetrokken, informeert RVN de betrokken studenten. In samenspraak met TZR en/of TZB worden verdere stappen ondernomen ten aanzien van het verblijfsrecht van de studenten (hetzij aanmelding of verlenging van het verblijfsrecht door een andere erkende referent, hetzij intrekking van het verblijfsrecht). TZR draagt zorg voor het schrappen van de erkende referent uit het openbare register van de IND en informeert -in samenwerking met SUA- de betrokken ketenpartners (waaronder het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) en de LC).

4. Het indienen van een verzoekschrift bij de Landelijke Commissie

Wanneer de handhaving van de Vw daarmee is gediend, kan een verzoekschrift worden ingediend bij de LC. De volgende stappen worden ondernomen⁵:

- De IND stuurt een brief aan de instelling die naar voorlopig oordeel van de IND de Gedragscode heeft geschonden. Hierin wordt aan de hand van argumenten kenbaar gemaakt waarom er volgens de IND sprake is van een schending van de Gedragscode. De instelling krijgt een redelijke termijn (twee weken) om inhoudelijk op de klacht te reageren;
- De schriftelijke reactie van de onderwijsinstelling wordt beoordeeld door de IND. Wanneer de onderwijsinstelling geen toereikende verklaring heeft of nalaat maatregelen ter verbetering te nemen kan worden besloten de klacht middels een verzoekschrift voor te leggen aan de LC;
- Over het indienen van een verzoekschrift bij de LC vindt zo nodig intern beraad plaats in het MTB. Als richtlijn voor het opstellen van het verzoekschrift is een voorbeeldbrief beschikbaar, die in INDiGO is opgenomen. Het verzoekschrift wordt voor instemming en ondertekening voorgelegd aan de Hoofddirectie. Hierbij wordt tevens een besluit voorgelegd over het opschorten van de erkenning;
- Na indienen van het verzoekschrift zal de LC een procedure starten zoals beschreven in de Gedragscode en het bijbehorende reglement.
- De LC handelt het verzoekschrift af binnen 12 weken na ontvangst van een volledig ingediend verzoekschrift.
- Indien de LC het verzoekschrift gegrond verklaart kan zij de onderwijsinstelling opdragen een nieuwe beslissing te nemen of een andere handeling te verrichten met inachtneming van haar oordeel. Hieraan kunnen aanbevelingen, voorwaarden of een sanctie zijn verbonden. Een sanctie kan bestaan uit een rapportage- en/of onderzoeksverplichting, dan wel uit het verwijderen van de onderwijsinstelling uit het register.

⁵ Zie de website van 'Gedragscode Hoger Onderwijs' voor de meest actuele procedure om een verzoekschrift in te dienen: <https://www.internationalstudy.nl/landelijke-commissie/een-klacht-indienen/>.

5. Procedure melding SUA Nationale Veiligheid

Als er op enig moment tijdens de behandeling van een zaak aanwijzingen naar voren komen die de nationale veiligheid (NV) zouden kunnen raken, dan legt de behandelend medewerker de zaak voor aan de (senior) adviseurs NV van SUA. Meer informatie over dit thema en over het doen van meldingen is beschikbaar op INDaily ("Over IND"; "Thema's"; "Nationale veiligheid").

Overig

In aanvulling op deze werkinstructie wordt ook verwezen naar:

- 'Stappenplan TEV Studie-heroverweging': Hierin zijn de verschillende stappen uiteengezet wanneer bij de afspraak op de ambassade voor de afgifte van de MVV twijfels ontstaan over de student.
- Werkinstructie 2013/12 'Kostenverhaal referent': Hierin is uiteengezet hoe de IND onder MoMi een deel van de kosten die de Nederlandse staat heeft gemaakt voor de uitzetting van een vreemdeling kan verhalen op de (gewezen) referent.

Werkinstructie SUA

Openbaar

Aan	Directeuren IND cc DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2020/3 Inburgering in het buitenland
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Regulier
Relatie met	Arrest van het Hof van Justitie van 9 juli 2015, zaak C-153/14 / WBV 2016/16 / Vc par. B1/4.7
Publicatiedatum	12-03-2020
Geldig vanaf	12-03-2020
Geldig tot en met	12-03-2022
Bijlage(n)	Bijlage 1: Overzicht tijdelijke verblijfsdoelen als bedoeld in de Wet inburgering Bijlage 2: Toelichting medische omstandigheden

Inleiding

Deze werkinstructie vervangt WI 2016/9. Het basisexamen in het buitenland is bedoeld om gezinsmigranten een betere startpositie in Nederland te geven. Met het afleggen van dit examen kunnen gezinsmigranten hun integratie in Nederland vergemakkelijken. Als zij in Nederland zijn wordt het inburgeringsproces gecontinueerd. Het is van belang dat gezinsmigranten serieuze pogingen en voorbereidingen ondernemen om kennis te nemen van de Nederlandse taal en samenleving. Dit is in het belang voor de integratie in Nederland. Als basis om te kunnen functioneren in de Nederlandse samenleving moeten gezinsmigranten beschikken over enige kennis van de Nederlandse taal en samenleving. Gebleken is dat met het inburgeringsvereiste buitenland migranten en hun gezinsleden beter voorbereid zijn op het leven in Nederland en meer gemotiveerd zijn. Om deze redenen zijn gezinsmigranten in beginsel verplicht tot het afleggen en behalen van het examen. Wanneer echter uit de individuele omstandigheden van de gezinsmigrant blijkt dat hij/zij niet in staat is het examen(onderdeel) met goed gevolg af te leggen, wordt de vreemdeling ontheven van deze verplichting. De overige voorwaarden voor gezinshereniging (inkomensvereiste, paspoortvereiste, geen openbare orde aspecten etc.) worden op de gebruikelijke wijze getoetst. De inspanningen (pogingen en voorbereidingen) van de gezinsmigrant mogen niet zo lang duren dat uitoefening van het recht op gezinshereniging onmogelijk of uiterst moeilijk wordt gemaakt.

Inhoud werkinstructie

De volgende onderwerpen komen in deze werkinstructie aan bod:

1. Wie moet het basisexamen inburgering doen?
2. Vrijstellingen, de ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden' en art. 4:84 Awb
 - 2.1 Vrijstellingen
 - Geen Wib-vereiste voor Turken en hun gezinsleden
 - Geen Wib-vereiste bij artikel 8 EVRM-aanvragen
 - 2.2 Ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden'
 - 2.3 Inherente afwijkingsbevoegdheid (art. 4:84 Awb)

3. Geldigheidsduur examenuitslag (art. 3.71 a, eerste lid, Vb)
4. Bezwaar-, klachten- en restitutieprocedure basisexamen inburgering

De werkinstructie heeft twee bijlagen:

Bijlage 1 Overzicht tijdelijke verblijfsdoelen als bedoeld in de Wet inburgering

Bijlage 2 Toelichting medische omstandigheden

1. Wie moet het basisexamen inburgering doen?

Het basisexamen inburgering moet worden afgelegd door vreemdelingen:

- in de leeftijd van 18 jaar¹ tot de AOW-gerechtigde leeftijd;
- die vóór hun komst naar Nederland in het bezit moeten zijn van een mvv;
- die voor een niet-tijdelijk verblijfsdoel naar Nederland komen in de zin van de Wet inburgering² (zie bijlage 1) òf geestelijk bedienaar zijn; en
- die niet zijn vrijgesteld of ontheven van het basisexamen inburgering (art. 3 en 5 Wet inburgering en art. 3.71a Vb).

Zij dienen voorafgaand aan hun komst naar Nederland over basiskennis van de Nederlandse taal en samenleving te beschikken. De kennis wordt getoetst door middel van het basisexamen inburgering buitenland. Het examen kan worden afgelegd op een ambassade.

De vreemdeling die het examen heeft afgelegd krijgt per mail de examenresultaten toegestuurd van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De vreemdeling overlegt deze examenresultaten bij de mvv-aanvraag.

In WBV 2016/16³ is opgenomen dat in ieder geval **niet** als geestelijke bedienaar wordt aangemerkt, de vreemdeling die **uitsluitend** werkzaamheden verricht als:

- contemplatieve,
- bestuurslid die niet in Nederland met een religieuze of levensbeschouwelijke boodschap naar buiten treedt, of
- een andere interne functionaris,

bij een godsdienstige of levensbeschouwelijke organisatie.

Het inburgeringsvereiste buitenland is niet op hen van toepassing.

2. Vrijstellingen, de ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden' en art. 4:84 Awb

Als de vreemdeling van mening is dat hij niet aan het inburgeringsvereiste buitenland hoeft te voldoen, moet hij dat zelf aanvoeren, onderbouwen en aantonen. Dit geldt voor zowel de vrijstellingen (een algemene uitzonderingscategorie) als de ontheffingsgrond (een individuele uitzondering). Dit kan bij de indiening van de mvv-aanvraag door de vreemdeling bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging of door de referent in Nederland. Het toetsen van de overgelegde stukken wordt door de IND gedaan (en niet door de post). Hetzelfde geldt voor de beslissing of de vreemdeling al dan niet onder een vrijstellings- of ontheffingsgrond valt.

2.1 Vrijstellingen

De volgende categorieën vreemdelingen hoeven geen basisexamen inburgering te doen:

¹ Meerderjarige kinderen hoeven niet te voldoen aan het Wib-vereiste: voor hen zal een aanvraag op grond van artikel 8 EVRM moeten worden ingediend; daar geldt het inburgeringsvereiste buitenland niet voor. Zie kopje "Geen Wib-vereiste bij artikel 8 EVRM-aanvragen" onder 2.1.

² De tijdelijke verblijfsdoelen in de Wet inburgering zijn andere dan de tijdelijke verblijfsdoelen van de Vw. Zie bijlage 1.

³ Staatscourant 2016, nr. 60454, d.d. 25 november 2016

- Vreemdelingen die niet mvv-plichtig zijn (art. 16, eerste lid, onder h, Vw jo art. 17, eerste lid, Vw)

Ook wanneer een onverplichte mvv wordt aangevraagd, hoeft men geen basisexamen af te leggen. Omdat gezinsleden (waaronder ook derdelanders) van gemeenschapsonderdanen zijn uitgezonderd van de mvv-plicht, hoeven zij ook geen basisexamen af te leggen.

- De vreemdeling die de AOW-leeftijd heeft bereikt (art. 5, eerste lid, onder a, Wet inburgering) of jonger is dan 18 jaar (art. 5, eerste lid, aanhef en onder a en d, Wet inburgering).

- Gezinsleden van wie de hoofdpersoon in het bezit is van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde of voor onbepaalde tijd (art. 3.71a, tweede lid, onder a, Vb)

Dit geldt voor gezinsleden die verblijf in Nederland beogen in het kader van gezinshereniging of gezinsvorming. De gezinsleden hoeven niet dezelfde nationaliteit te hebben als de hoofdpersoon.

Voor het gezinslid van een hoofdpersoon, die(ex-)vreemdeling is en verblijf heeft gekregen op basis van een verblijfsvergunning asiel en inmiddels is genaturaliseerd op het moment van de mvv-aanvraag, geldt in beginsel het inburgeringsvereiste in het buitenland.

In de Nota naar aanleiding van het verslag (TK 29 700) bij de wijziging van de Vw 2000 in verband met het stellen van een inburgeringsvereiste bij het toelaten van bepaalde categorieën vreemdelingen (Wet inburgering in het buitenland) is het volgende opgenomen:

"Aangezien de tot Nederlander genaturaliseerde voormalige vluchteling geen gegronde vrees heeft voor vervolging van de zijde van de (Nederlandse) autoriteiten van het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en derhalve geen verdragsvluchteling meer is, verzet artikel 7, tweede lid, tweede alinea, van de richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging zich niet tegen het vereiste van voorafgaande inburgering in het buitenland van zijn gezinsleden. Op voorhand kan ook niet worden aangenomen dat de gronden die destijds tot zijn toelating als vluchteling hebben geleid, nog altijd aanwezig zijn gebleven. Voorts kan, gelet op de voor naturalisatie geldende termijnen, worden aangenomen dat het hier overwegend zal gaan om gezinsvorming met een nieuwe (huwelijks)partner, waarbij er niet zonder meer van kan worden uitgegaan dat de nieuwe relatie met een voormalige vluchteling tot wezenlijke problemen voor de nieuwe partner zal leiden. In het voormalige vluchtelingenschap van de betrokken Nederlander worden dan ook onvoldoende redenen gezien om alle gezinsleden op voorhand van het nieuwe inburgeringsvereiste vrij te stellen."

- Vreemdelingen met de Surinaamse nationaliteit die met in artikel 3.13 VV vastgestelde bescheiden hebben aangetoond tenminste lager onderwijs in de Nederlandse taal in Suriname of Nederland te hebben afgerond (art. 16, derde lid, Vw)

Om in aanmerking te komen voor vrijstelling dienen Surinaamse vreemdelingen de volgende documenten te overleggen:

1. Een geldig paspoort dan wel een ander geldig identiteitsbewijs waarmee de Surinaamse nationaliteit kan worden vastgesteld; én

2a. Indien er sprake is van gevolgd (lager) onderwijs in Suriname:

- een door het Surinaamse Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur afgegeven schooldiploma of getuigschrift, behaald in Suriname ná 25 november 1975, waaruit blijkt dat tenminste de lagere school in de Nederlandse taal is afgerond, dan wel een verklaring van het Examenbureau van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur waaruit dit blijkt. De verklaringen dienen te zijn voorzien van een apostille (afgegeven door het Surinaamse Hof van Justitie); art. 3.13, aanhef en onder b, VV. Een verklaring van bijvoorbeeld een schoolhoofd wordt dus niet geaccepteerd.

- in het geval er sprake is van diploma's of getuigschriften afgegeven vóór 25 november 1975 kunnen deze niet worden voorzien van een apostille. Wanneer sprake is van een lagere schooldiploma van vóór 25 november 1975 dient tevens een verklaring van het Surinaamse bevolkingsregister (Centraal Bureau voor Burgerzaken, CBB) te worden overgelegd om zo aan te tonen dat diegene gedurende de periode ten tijde van afronding van de lagere school (d.w.z. op de leeftijd van 11, 12 dan wel 13 jaar) woonachtig is geweest in Suriname. De CBB-verklaring dient te zijn voorzien van apostille; art. 3.13, aanhef en onder a, VV.

2b. Indien er sprake is van gevolgd basisonderwijs in Nederland: Personen die in Nederland een schooldiploma hoger dan dat van het basisonderwijs hebben behaald kunnen dit aantonen door een kopie van het diploma te overleggen; art. 3.13, aanhef en onder c, VV.

Wanneer enkel basisonderwijs is gevolgd kan geen diploma overgelegd worden omdat in Nederland geen diploma's worden afgegeven na afronding van het basisonderwijs. In dat geval dient een verklaring dat men op de leeftijd van 11, 12 dan wel 13 jaar in Nederland woonachtig is geweest te worden overgelegd. Dit kan worden aangetoond door middel van een historisch overzicht afgegeven door het Vestigingsregister te Den Haag (art. 3.13, aanhef, en onder d, VV) óf door een uittreksel (met daarop de historische adresgegevens) van de Basisregistratie persoonsgegevens (BRP) (art. 3.13, aanhef, en onder e, VV).

Een gewaarmerkte verklaring van het Vestigingsregister kan op verzoek van de vreemdeling worden afgegeven. Het verzoek bevat de naam van de vreemdeling en het doel waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. De vreemdeling dient te vragen naar een historisch overzicht. Kosten: ongeveer 4 euro (evt. wijzigingen in de toekomst voorbehouden).

Een verzoek dient te worden gericht aan:
Publiekszaken, Vestigingsregister
Postbus 12620
2500 DL Den Haag

Ook de IND kan bij twijfel gegevens uit het Vestigingsregister opvragen op dezelfde wijze als hiervoor beschreven. Bij vragen kan contact worden opgenomen met het Vestigingsregister. Tel: 14070.

De beslismedewerker beoordeelt de hierboven genoemde overgelegde stukken. Indien er wordt besloten tot afgifte van de mvv, zal het hoofd van de diplomatieke vertegenwoordiging bij indiening van de mvv-aanvraag de persoonsgegevens die op het originele document staan controleren.

- Vreemdelingen die voor tijdelijke verblijfsdoelen (in de zin van de Wet inburgering) naar Nederland komen (art. 3, eerste lid, aanhef en onder a, Wet inburgering)

Er dient in het kader van het inburgeringsvereiste onderscheid te worden gemaakt naar tijdelijke en niet-tijdelijke verblijfsdoelen. Of een doel al dan niet tijdelijk is, wordt in het kader van het basisexamen inburgering echter niet bepaald door de Vreemdelingenwet (nader uitgewerkt in artikel 3.5 Vb) maar door de Wet inburgering (artikel 3, Wet inburgering, verder uitgewerkt in artikel 2.1 Besluit inburgering en artikel 2.1 en bijlage 1 van de Regeling inburgering). Om hier duidelijkheid over te geven is in *bijlage 1* van deze werkinstructie een lijst bijgevoegd waarin is aangegeven welke doelen onder welke categorie vallen.

Gezinsleden van geestelijke bedienaren, die in Nederland verblijven op een verblijfsvergunning voor arbeid (tijdelijk doel in de zin van de Wet inburgering), zijn vrijgesteld van het basisexamen inburgering.

- Vreemdelingen die in het bezit zijn van bepaalde diploma's, certificaten en andere documenten (art. 2.3 Besluit inburgering)

Vrijgesteld is degene die beschikt over:

- a. het inburgeringsdiploma;
- b. een op Nederlandse wettelijke basis uitgereikt diploma of certificaat of getuigschrift van afronding van een opleiding van wetenschappelijk onderwijs, hoger beroepsonderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs of leerlingwezen, na onderwijs te hebben gevolgd in de Nederlandse taal. De zinsnede "op wettelijke basis uitgereikt diploma of getuigschrift van afronding van een opleiding" impliceert dat het moet gaan om een officieel diploma of getuigschrift waarvan de verstrekking plaatsvindt op basis van een Nederlandse (onderwijs)wet, m.a.w. een officieel Nederlands diploma of getuigschrift.

De meest voorkomende diploma's en getuigschriften die onder de in onderdeel b bedoelde categorie vallen, zijn:

- een getuigschrift wetenschappelijk onderwijs (wo) of hoger beroepsonderwijs (hbo), uitgereikt op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, de vroegere Wet op het wetenschappelijk onderwijs of de vroegere Wet op het hoger beroepsonderwijs;
- een diploma voortgezet onderwijs (ook wel middelbaar onderwijs genoemd), uitgereikt op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- een diploma middelbaar beroepsonderwijs (vanaf niveau 2), uitgereikt op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs of de Wet op het voortgezet onderwijs;
- c. een diploma staatsexamen Nederlands als tweede taal, programma I of II;
- d. een met een van de in onderdeel b genoemde diploma's, certificaten, of getuigschriften vergelijkbaar diploma of ander document, behaald in het Nederlandstalig onderwijs in België, mits een voldoende is gehaald voor het vak Nederlandse taal;
- e. een met een van de in onderdeel b genoemde diploma's of getuigschriften vergelijkbaar diploma of ander document, behaald in het Nederlandstalig onderwijs in Suriname, mits een voldoende is behaald voor het vak Nederlandse taal. Als het om personen gaat met de Surinaamse nationaliteit, is het gunstige beleid van art. 3.13 VV toepassing; zie hierboven;
- f. een diploma, certificaat of ander document, behaald in het Nederlandstalig onderwijs op Aruba, Curaçao, Sint Maarten of op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius of Saba ten bewijze van afronding van een bij regeling van de Minister van SZW aangewezen opleiding, mits een voldoende is gehaald voor het vak Nederlandse taal;
- g. het diploma van het Europees baccalaureaat van de Europese school, bedoeld in het Statuut van de Europese school, voor zover dat baccalaureaat het vak Nederlands als eerste of tweede taal omvat en voor het vak een voldoende is behaald;
- h. het getuigschrift Internationaal Baccalaureate Middle Years Certificate, International General Certificate of Secondary Education of Internationaal baccalaureaat, indien daartoe een cursus Engels-Nederlandstalig onderwijs of een cursus Internationaal Baccalaureaat met daarin het vak Nederlands is gevolgd en voor het vak een voldoende is behaald;
- i. een certificaat Inburgering in het kader van de WIN, wanneer het WIN-traject doorliep in 2007 of 2008, en bijbehorende verklaring van het ROC waaruit blijkt dat voor de onderdelen 'luisteren', 'spreken', 'lezen' en 'schrijven' tenminste niveau NT2-2 is behaald en voor het onderdeel Maatschappij Oriëntatie niveau 2 of 80% als die toets is afgelegd na 31 augustus 2001 respectievelijk 85% als de toets voor 1 september 2001 is afgelegd (de vreemdeling is nieuwkomer);
- j. het certificaat, bedoeld in de Regeling certificaat inburgering oudkomers, indien

hieruit blijkt dat ten minste niveau NT2 2 voor de onderdelen 'luisteren', 'spreken', 'lezen' en 'schrijven' is behaald;

- k. het document, bedoeld in [artikel 2.7, tweede lid](#), (de zgn. verkorte vrijstellingstoets) zoals dat luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van het [besluit van 25 september 2012 tot wijziging van het Besluit inburgering en enkele andere besluiten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige](#) (Stb. 2012, 432);
- l. het inburgeringsdiploma, bedoeld in [artikel 14, tweede lid, van de Wet inburgering](#) zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de [wet van 13 september 2012 tot wijziging van de Wet inburgering en enkele andere wetten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige](#) (Stb. 2012, 430);
- m. een kopie van het besluit waaruit blijkt dat de vaststelling van een inburgeringsprogramma achterwege wordt gelaten, omdat een toets als bedoeld in [artikel 5, vierde lid, van de Wet inburgering nieuwkomers](#) met goed gevolg is afgelegd.

- Vreemdelingen die tijdens de leerplichtige leeftijd in Nederland hebben verbleven (artikel 2.6 Besluit inburgering)

De vreemdeling die tenminste acht jaren tijdens de leerplichtige leeftijd, dit is vanaf het vijfde jaar tot en met het einde van het schooljaar waarin de leeftijd van zestien jaar wordt bereikt, in Nederland heeft verbleven, is vrijgesteld. De vreemdeling kan dit aantonen door een uittreksel van de Basisregistratie personen (BRP) of een daaraan voorafgaande bevolkingsboekhouding (bijvoorbeeld het Vestigingsregister) waaruit blijkt dat hij ten minste acht jaren tijdens de leerplichtige leeftijd woonachtig was in Nederland. Voor de toepassing van deze vrijstellingsgrond is niet vereist dat het hierbij om een ononderbroken inschrijving van acht jaar gaat; ook de betrokken persoon die tijdens de leerplichtige leeftijd bijvoorbeeld twee perioden van vier jaar ingeschreven was, is vrijgesteld. Voorts is niet vereist dat het om acht jaar legaal verblijf in Nederland gaat.

- Langdurig ingezetene onderdanen van derde landen indien zij reeds in de lidstaat die hen de status van langdurig-ingezetene heeft verleend aan integratievoorwaarden hebben voldaan (art. 3.71a, tweede lid, onder b, Vb)

Deze categorie vreemdelingen is niet mvv-plichtig, dus is om die reden al vrijgesteld van het basisexamen inburgering.

- Vrijstelling van mondelinge en schriftelijke vaardigheden

Analoog aan artikel 2.4, eerste lid, Besluit inburgering geldt het volgende:

Van de verplichting om mondelinge en schriftelijke vaardigheden in de Nederlandse taal te verwerven en de betreffende onderdelen van het basisexamen inburgering te behalen, is vrijgesteld de vreemdeling die beschikt over het certificaat, bedoeld in [artikel 13, tweede lid, van de Wet inburgering nieuwkomers](#), alsmede de verklaring van het regionaal opleidingscentrum op grond waarvan dat certificaat is afgegeven, indien uit die verklaring blijkt dat voor het onderdeel Nederlands als tweede taal ten minste niveau 2 van de eindtermen Referentiekader Nederlands als Tweede Taal is behaald.

- Vrijstelling van Kennis van de Nederlandse samenleving

Analoog aan artikel 2.4, tweede lid, Besluit inburgering geldt het volgende:

Van de verplichting om kennis van de Nederlandse samenleving te verwerven en het betreffende onderdeel van het inburgeringsexamen te behalen, is vrijgesteld de vreemdeling die beschikt over het certificaat, bedoeld in [artikel 13, tweede lid, van de Wet inburgering nieuwkomers](#), alsmede de verklaring van het regionaal opleidingscentrum op grond waarvan dat certificaat is afgegeven, indien uit die verklaring blijkt dat voor het onderdeel Maatschappij Oriëntatie is behaald:

- a. het niveau van [artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van die wet](#), of

b. een score van de MO-Profieltoets van ten minste: 85%, indien die toets is afgelegd voor 1 september 2001, respectievelijk 80%, indien die toets is afgelegd na 31 augustus 2001.

Geen Wib-vereiste voor Turken en hun gezinsleden

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft bij uitspraak van 16 augustus 2011 bepaald dat het op grond van de Wet inburgering opleggen van de inburgeringsplicht door gemeenten aan Turkse onderdanen in strijd is met het associatierecht met Turkije. De CRvB heeft zich ook uitgelaten over de bepalingen van de Vw waarin het behalen van het inburgeringsexamen een vereiste is. De verantwoordelijke minister heeft vervolgens besloten ook de Wib-plicht voor alle Turkse onderdanen niet langer te handhaven. Dit betekent dat het met goed gevolg afleggen van het basisexamen inburgering in het buitenland vooralsnog niet een vereiste is voor een Turkse onderdaan, die **enkel** de Turkse nationaliteit heeft, en zijn/haar gezinsleden (ongeacht de nationaliteit van deze gezinsleden); de meerderjarige gezinsleden die hieronder vallen zijn: huwelijkspartners of geregistreerde partners. Na de uitspraak in de zaken Kahveci en Inan geldt dat het Wib-vereiste evenmin kan worden tegengeworpen aan gezinsleden (ongeacht de nationaliteit van deze gezinsleden) van referenten met een dubbele nationaliteit (dus naast de Turkse ook de Nederlandse nationaliteit).

Hieronder een schema met in welke situatie het vereiste van het *Basisexamen inburgering buitenland* (of het *Inburgeringsexamen*) al dan niet geldt.

Wie bij wie (nationaliteit)	Basisexamen inburgering (of inburgeringsexamen)
Turkse nationaliteit bij referent met Turkse of dubbele nationaliteit (TR + NL)	Nee
Niet-Turkse nationaliteit bij referent met Turkse of dubbele nationaliteit (TR + NL), partners zijn gehuwd of hebben geregistreerd partnerschap	Nee
Niet Turkse nationaliteit bij referent met Turkse of dubbele nationaliteit (TR + NL), partners zijn ongehuwd en hebben GEËN geregistreerd partnerschap	Ja
Turkse nationaliteit bij niet-Turkse referent (enkel NI of andere nationaliteit)	Nee
Niet-Turkse nationaliteit bij niet-Turkse referent (enkel NL of andere nationaliteit)	Ja

Met andere woorden: degene met een Turkse nationaliteit die naar Nederland wil komen is op dit moment altijd vrijgesteld. Degene met een niet-Turkse nationaliteit die wil verblijven bij iemand die tenminste de Turkse nationaliteit heeft, is alleen vrijgesteld als ze zijn gehuwd of als ze een geregistreerd partnerschap hebben.

Herinvoering van de inburgeringsplicht voor Turkse nieuwkomers

Zoals hiervoor is opgenomen geldt de inburgeringsplicht en het Wib-vereiste op dit moment niet voor Turken en hun gezinsleden. Het voornemen is de inburgeringsplicht

vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering⁴ opnieuw in te voeren voor Turkse nieuwkomers⁵. Het herinvoeren van de inburgeringsplicht voor Turkse nieuwkomers betekent tevens dat zij op grond van de Vreemdelingenwet 2000 voorafgaand aan de aankomst in Nederland het "basisexamen inburgering in het buitenland" moeten behalen. Naar de opvatting van het kabinet is ook deze maatregel in het licht van de recente jurisprudentie verenigbaar met het associatierecht, omdat rekening kan worden gehouden met bijzondere individuele omstandigheden van betrokkene.

Geen Wib-vereiste bij artikel 8 EVRM-aanvragen

Aan het inburgeringsvereiste hoeft niet te worden getoetst bij aanvragen op grond van artikel 8 EVRM. Het inburgeringsvereiste is namelijk een nationale voorwaarde en de aanvraag om 'verblijf voor het uitoefenen van familie- of gezinsleven op grond van artikel 8 EVRM' is een aanvraag die alleen getoetst wordt aan Europees recht.

2.2 Ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden'

Het Hof van Justitie heeft op 9 juli 2015 uitspraak gedaan⁶. Deze uitspraak had gevolgen voor het beleid ten aanzien van het inburgeringsvereiste in het buitenland. Artikel 3.71a Vb is als gevolg van deze Hof-uitspraak aangepast⁷. Ook de Vc (WBV 2016/16) en het VV (147^e wijziging⁸) zijn hier op aangepast.

Naar aanleiding van de genoemde uitspraak is de ontheffingsgrond 'hardheidsclausule' vervangen door de ontheffing 'bijzondere individuele omstandigheden'. De vreemdeling zal bij een geslaagd beroep op deze ontheffingsgrond, dus niet (alle onderdelen van) het basisexamen met goed gevolg hoeven af te leggen. Als de vreemdeling van mening is dat hij vanwege bijzondere individuele omstandigheden, niet in staat is om (alle onderdelen van) het basisexamen af te leggen of daarvoor te slagen, zal hij dat moeten aanvoeren, onderbouwen en aantonen. De IND wijst de mvv-aanvraag niet af op grond van het inburgeringsvereiste buitenland, als sprake is van bijzondere individuele omstandigheden, die ertoe leiden dat de vreemdeling bij handhaving van de verplichting om het basisexamen inburgering met goed gevolg af te leggen, onmogelijk of uiterst moeilijk zijn recht op gezinshereniging kan uitoefenen.

Alle zaken (dus ook evidente zaken) waarin bijzondere individuele omstandigheden worden aangevoerd en een impliciet of expliciet beroep wordt gedaan op de ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden' moeten (verplicht) voorgelegd worden aan het beslisteam (%Wib bijzondere omstandigheden, IND/RVN) Wib.bijzondere.omstandigheden@ind.minvenj.nl).

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) rapporteert aan de Tweede Kamer over het aantal zaken waarin een beroep wordt gedaan op ontheffing van het inburgeringsvereiste buitenland. Het beslisteam van de IND (Den Bosch) is verantwoordelijk voor het afdoen van deze zaken namens de minister van SZW.

⁴In meerdere Kamerbrieven zijn de nieuwe contouren van het nieuwe inburgeringsstelsel omschreven en toegelicht: Kamerstukken II, 2017/18, 32824, nr. 223, Kamerstukken II, 2017/18, 32824, nr. 238, Kamerstukken II, 2018/19, 32824, nr. 245 en Kamerstukken II, 2018/19, 32824, nr. 283

⁵Kamerbrief: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/02/04/inburgering-turkse-nieuwkomers>

⁶De Raad van State heeft in zijn uitspraak van 1 april 2014 prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie over de gezinsherenigingsrichtlijn 2003/86/EG van de Raad van de Europese Unie van 22 september 2003; uitspraak 201211916/1/V2 en 201300404/1/V2. Het arrest van het Hof van Justitie is te vinden op: <http://curia.europa.eu/juris> onder zaak C-153/14.

⁷Staatsblad 2016, nr. 408, d.d. 2 november 2016

⁸Staatscourant 2016, nr. 64198, d.d. 25 november 2016

Ook alle zaken waarin het inburgeringsvereiste in **bezwaar** een rol speelt, moeten worden voorgelegd aan het beslisteam, ongeacht of dit in eerste aanleg al is gebeurd.

Indien de vreemdeling medische klachten heeft, worden deze omstandigheden meegewogen bij de beoordeling van de bijzondere individuele omstandigheden. De arts die door de diplomatieke vertegenwoordiging in het land van herkomst of bestendig verblijf is aangesteld, moet dan worden geraadpleegd door de vreemdeling (zie onderstaand schema voor de te volgen procedure).

De verklaring van de arts mag op de datum van indiening van de mvv-aanvraag niet ouder zijn dan een half jaar (artikel 3.10, eerste lid VV).

In WBV 2016/16⁹ is het volgende opgenomen: In aanvulling op artikel 3.10 VV moet de vreemdeling als in het land van herkomst of bestendig verblijf geen Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging is waar het basisexamen kan worden afgenomen, een aangewezen arts raadplegen in het dichtstbijzijnde land waar een Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging is en het basisexamen kan worden afgenomen.

Medische omstandigheden die op zichzelf leiden tot een ontheffing zijn bijvoorbeeld een ernstig spraakgebrek, blindheid, doofheid en het syndroom van Down. Dit moet wel worden aangetoond door een verklaring van de door de diplomatieke vertegenwoordiging aangewezen arts.

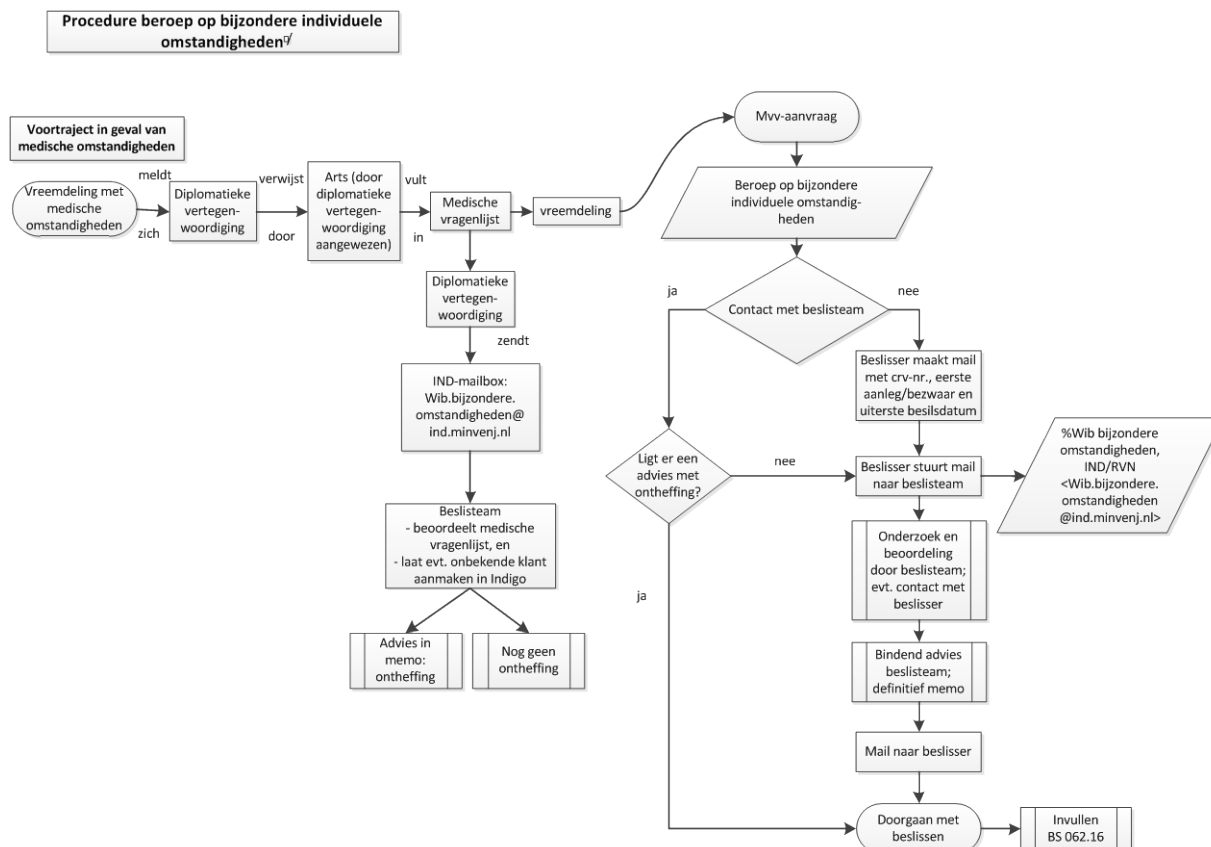
In aanvulling hierop ontheft de IND de vreemdeling van het behalen van het basisexamen inburgering als de vreemdeling aantoont dat:

- sprake is van slechthoortheid of hardhorendheid; en
- hij niet met behulp van hulpmiddelen alsnog voldoende gezichts- of hoorvermogen heeft om het basisexamen inburgering af te kunnen leggen.

De IND beoordeelt onder meer of een vreemdeling als gevolg van een medische belemmering voor een periode van drie jaar niet in staat is het basisexamen inburgering te doen. De vreemdeling krijgt ontheffing van (een deel van) het basisexamen inburgering als sprake is van bovenstaande belemmering.

Als de medische situatie op zichzelf niet leidt tot een ontheffing, kan deze omstandigheid in combinatie met overige omstandigheden wel leiden tot een ontheffing. Het beslisteam brengt hier advies over uit. **Het beslisteam zal dus altijd betrokken moeten worden!**

⁹ Staatscourant 2016, nr. 60454, d.d. 25 november 2016

Bijzondere individuele omstandigheden

Wat zijn nu die bijzondere individuele omstandigheden die kunnen leiden tot ontheffing? Dat kan een enkele omstandigheid zijn of een combinatie van verschillende omstandigheden. Van belang is dat de vreemdeling die zich hierop beroept, zo uitgebreid mogelijk zijn bijzondere omstandigheden toelicht waardoor een zo weloverwogen mogelijke toets kan plaatsvinden.

De getoonde wil van de vreemdeling om voor het examen te slagen en de nodige inspanningen die daartoe zijn gedaan spelen een belangrijke rol bij de beoordeling. Deze inspanningen zullen dus ook aangevoerd, onderbouwd en aangetoond moeten worden.

Als bijzondere individuele omstandigheden kunnen (een combinatie van) de volgende (niet limitatieve lijst van) aspecten meewegen in de beoordeling of de vreemdeling kan worden ontheven van de verplichting om het basisexamen inburgering met goed gevolg af te leggen:

- de medische omstandigheden van de vreemdeling; deze omstandigheden

moeten wel zijn onderbouwd met een verklaring van de door de ambassade aangewezen arts (deze procedure wordt ook in bijlage 2 uitgelegd en is in het stroomschema hierboven opgenomen);

- de onveilige situatie in het land van herkomst. De vreemdeling zal zelf moeten aangeven wat dat betekent voor zijn individuele situatie;
- er is geen cursusmateriaal beschikbaar dat geschikt is voor de vreemdeling;
- de gepleegde inspanningen en dan met name aantoonbaar door het afleggen van (een) examen(s). De behaalde scores voor een examenonderdeel kunnen een indicatie geven voor de geleverde inspanningen;
- acute omstandigheden in de situatie van gezinsleden in Nederland die aanwezigheid van de vreemdeling in Nederland noodzakelijk maken;
- de gezondheidstoestand van de betrokken gezinsleden;
- de reeds gemaakte kosten ter voorbereiding en/of het afleggen van het basisexamen; overigens zijn als gevolg van de uitspraak van het Hof van Justitie de kosten voor het cursuspakket en voor het afleggen van het examen verlaagd¹⁰;
- de financiële situatie van de betrokken gezinsleden;
- opleidingsniveau / analfabetisme; het gratis beschikbaar gestelde lespakket bevat een alfabetiseringscursus. Overigens is het niet noodzakelijk gealfabetiseerd te zijn om de toets Spreekvaardigheid en de toets Kennis Nederlandse Samenleving (KNS) te kunnen behalen;
- leeftijd van de vreemdeling;
- zorg voor afhankelijke gezinsleden in het land van herkomst;
- duur van het huwelijk/ de relatie;
- tijdsverloop sinds start inspanningen tot gezinshereniging;
- beschikbaarheid van faciliteiten ter ondersteuning (bijvoorbeeld mogelijkheden tot het volgen van een cursus);
- de mogelijkheden om het basisexamen af te leggen in het land van herkomst of bestendig verblijf; de reisafstand naar de diplomatieke post en de daarmee samenhangende kosten.

De mate waarin bovenstaande omstandigheden relevant zijn, is afhankelijk van de situatie van de vreemdeling. In bijzondere situaties kan ook een enkele omstandigheid leiden tot ontheffing. Gezinshereniging mag niet uiterst moeilijk of onmogelijk worden gemaakt.

Voorbeelden ontheffingen bijzondere individuele omstandigheden:

Voorbeeld I:

De vreemdeling heeft door de oorlogssituatie in Syrië haar woning moeten verlaten en verkeerde in een tijdelijke opvangsituatie waarbij nauwelijks basisvoorzieningen aanwezig waren. Gelet op de oorlogssituatie en als alleenstaande vrouw is reizen naar de Nederlandse ambassade niet veilig. Van deze vreemdeling werd niet verwacht het basisexamen inburgering af te leggen.

Voorbeeld II:

¹⁰ Omdat volgens het Hof de kosten van het examen te hoog zijn vastgesteld, zijn deze verlaagd. Het gaat hier om de kosten voor het zelfstudiepakket en de kosten voor het afleggen van het examen. De prijs van het totale examen is verlaagd van € 350 naar € 150; de prijs van de deelexamens is gelijk aan die in Nederland, respectievelijk € 60 voor het onderdeel Spreken, € 40 voor het onderdeel Kennis van de Nederlandse Samenleving en € 50 voor het onderdeel Lezen. De prijs van het zelfstudiepakket is verlaagd naar € 25. Het downloaden van de digitale versie is gratis.

De echtgenote van een Nederlandse man wilde naar Nederland overkomen, maar gedurende de mvv-procedure verloor zij hun ernstig zieke kind. Van haar werd niet verlangd het basisexamen inburgering af te leggen.

Voorbeeld III:

Referent werd tijdens het huwelijk terminaal ziek, onderging chemotherapie, was alleen en hulpbehoevend. Omdat deze situatie niet voorzien was, had zijn echtgenote zich niet tijdig kunnen voorbereiden op het examen. Van de echtgenote van referent werd niet verlangd het basisexamen af te leggen.

Voorbeeld IV:

De vreemdeling heeft gedurende het afgelopen anderhalf jaar het onderdeel KNS en het onderdeel Leesvaardigheid behaald, maar heeft voor het onderdeel Spreekvaardigheid ook na de vierde poging een 5 gescoord. Van deze vreemdeling werd niet verwacht het niet behaalde onderdeel nog een keer af te leggen.

Voorbeeld V:

De vreemdeling heeft het basisexamen 2 maal afgelegd en behaalde hierbij alleen onvoldoendes voor de toets Leesvaardigheid. De vreemdeling is analfabeet en heeft voor de voorbereiding op het basisexamen nooit onderwijs kunnen volgen. De vreemdeling heeft de Afghaanse nationaliteit. De vreemdeling heeft één jaar onderwijs gevolgd om de Nederlandse taal te leren. Van deze vreemdeling werd niet verwacht het niet behaalde onderdeel nog een keer af te leggen.

Voorbeeld géén ontheffing:

De vreemdeling is analfabete, heeft alle onderdelen van het basisexamen afgelegd, maar geen enkel onderdeel gehaald. Naast het afleggen van het examen zijn de inspanningen ter voorbereiding op het examen niet aangetoond. Er zijn verder geen andere bijzondere omstandigheden aangevoerd. Van deze vreemdeling worden meer inspanningen verwacht. Er is immers een gratis zelfstudiepakket met een alfabetiseringscursus online beschikbaar, zodat analfabeten zich ook kunnen voorbereiden op het afleggen van examen. Overigens is het niet noodzakelijk gealfabetiseerd te zijn om de toets Spreken en de toets KNS te kunnen behalen.

2.3 Inherente afwijkingsbevoegdheid (art. 4:84 Awb)

In de overige gevallen, dan die genoemd onder 2.1 t/m 2.2, is het de bedoeling dat de aanvraag wordt afgewezen. Immers, artikel 4:84 Awb bepaalt als hoofdregel dat het bestuursorgaan handelt overeenkomstig de beleidsregel.

De beleidsregel staat in B1/4.7 Vc:

"De IND wijst de mvv-aanvraag af als de vreemdeling het basisexamen inburgering in het buitenland niet heeft behaald of niet heeft afgelegd, tenzij de vreemdeling hiervan is vrijgesteld of is ontheven".

De inherente afwijkingsbevoegdheid houdt in dat van de beleidsregel zou moeten worden afgeweken als de toepassing ervan in een concreet geval tot een onevenredige uitkomst leidt. Een verzoek wordt dus primair getoetst aan de ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden'. Als hieruit volgt dat de ontheffing niet van toepassing is, moet worden beoordeeld of het concrete geval toch aanleiding geeft om van het beleid 'dat de aanvraag wordt afgewezen' af te wijken en voorbij te gaan aan het vereiste dat het basisexamen met goed gevolg moet worden afgelegd.

Aan mvv-aanvragen met als doel 'wedertoelating' (niet-tijdelijke humanitaire gronden: art. 3.51, eerste lid, onder d t/m g, Vb) is (standaard) het inburgeringsvereiste buitenland als toelatingsvoorwaarde verbonden. Vóór de wijziging van artikel 3.71a Vb was het mogelijk om vreemdelingen die voor wedertoelating in aanmerking kwamen, te ontheffen van het inburgeringsvereiste op grond van de voormalige hardheidsclausule. Een ontheffing voor wedertoelaters middels de huidige formulering is uitgesloten

vanwege de zinsnede 'onmogelijk of uiterst moeilijk recht op gezinshereniging kan uitoefenen'. Artikel 4:84 Awb kan uitkomst bieden. Deze zaken moeten dan ook aan het beslisteam ter beoordeling worden voorgelegd.

3. Geldigheidsduur examenuitslag (art. 3.71 a, eerste lid, Vb)

De geldigheidsduur van het met goed gevolg afgelegde basisexamen inburgering is vastgesteld op één jaar. Dit wil zeggen dat de mvv-aanvraag niet op het inburgeringsvereiste zal worden afgewezen indien die is ingediend binnen één jaar na de datum van de uitslagbrief waarin is opgenomen dat het laatste onderdeel van het basisexamen inburgering met goed gevolg is afgelegd, d.w.z. binnen één jaar na bekendmaking van de mail van DUO.

Het maakt voor de vreemdeling derhalve niet uit indien hij in eerste aanleg nog niet aan alle voorwaarden voldoet, maar in bezwaar wel én het inmiddels langer dan één jaar geleden is dat het examen behaald is. Hoofregel is dat indien er binnen één jaar na het behalen van het examen een mvv-aanvraag is ingediend c.q. de referentenprocedure is gestart, de termijn van één jaar geldigheid is veiliggesteld.

4. Bezwaar-, klachten- en restitutieprocedure basisexamen inburgering

Tegen het examenbesluit kan geén bezwaar worden ingediend voor zover het de examenuitslag betreft. Conform artikel 3.98d Vb worden de resultaten van het basisexamen inburgering niet heroverwogen. Het is wel mogelijk om tegen de examenomstandigheden een klacht in te dienen.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid behandelt klachten over het inhoudelijke beleid. DUO behandelt klachten ten aanzien van alle taken waarover zij het mandaat heeft gekregen conform het mandaat SZW-DUO, zoals over de examenuitslag, of bijvoorbeeld klachten over de aanmeld- en betalingsprocedure. De minister van Buitenlandse Zaken behandelt klachten over gedragingen van medewerkers van diplomatieke posten welke betrokken zijn bij het afnemen van het basisexamen inburgering en over de omstandigheden waaronder het basisexamen inburgering wordt afgenomen. Vanaf 5 november 2012, Kabinet Rutte II, valt de beleidsportefeuille "Inburgering in het buitenland" onder de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (de IND voert de Wib uit namens SZW).

Klachtenprocedure

Indien een klacht wordt ingediend is de algemene klachtenprocedure (hoofdstuk 9 Awb) van toepassing.

Klachten over de wijze waarop het bestuursorgaan of de persoon die werkzaam is onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan, zich met betrekking tot het examen jegens de vreemdeling of een ander heeft gedragen, moeten worden ingediend bij het bestuursorgaan.

Klachten over het inhoudelijke beleid, het examensysteem en de examenuitslag worden door de directie Samenleving en Integratie van SZW behandeld. Per e-mail: postbus.samenlevingenintegratie@minszw.nl (contactpersoon R. Kallasingh)

Klachten over aanmeldingen en betalingen worden door DUO behandeld.
Per e-mail: klachtenrme@duo.nl.

Per post:

Klachtenfunctionaris DUO
Antwoordnummer 392
9700 VB Groningen

Klachten over gedragingen van medewerkers van diplomatieke posten welke betrokken zijn bij het afnemen van het basisexamen inburgering en over de omstandigheden waaronder het basisexamen inburgering wordt afgenomen, worden door het ministerie van Buitenlandse Zaken behandeld.

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid
Afdeling DCV/MB-BC
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
e-mail: reacties.consulair@minbuza.nl

Indien een klacht, die dient te worden aangemerkt als een bezwaarschrift tegen de mvv(-voorwaarde), bij de post wordt ingediend, heeft de post een doorzendplicht (art. 2:3 juncto art. 6:15 Awb). Dit bezwaarschrift moet worden doorgezonden naar de IND. De IND zal dit bezwaarschrift dan verder behandelen.

Omgekeerd geldt hetzelfde. Indien de IND een bezwaarschrift binnen krijgt dat als klacht dient te worden aangemerkt tegen de examenomstandigheden, dient dit doorgezonden te worden naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken ter verdere afhandeling.

Verzoeken om restitutie van de Wib-gelden moeten worden doorgestuurd naar:

Dienst Uitvoering Onderwijs
t.a.v. Servicecentrum Inburgering/Restitutie BIB
Postbus 764
9700 AT Groningen
Restituties per e-mail: postbus.restitutiebib@duo.nl (contactpersoon W. Brilstra)

Het kan voorkomen dat bij een positief bericht op de mvv-aanvraag of een negatief bericht op de mvv-aanvraag, een bezwaarschrift wordt ingediend tegen de (hoogte van de) kosten van het basisexamen inburgering buitenland. Deze bezwaarschriften kunnen ook per mail worden doorgestuurd naar: postbus.restitutiebib@duo.nl

Graag de klant berichten dat het bezwaarschrift (voor wat betreft de hoogte van het examengeld) of het verzoek om restitutie van het examengeld is doorgestuurd naar de Dienst Uitvoering Onderwijs.

BIJLAGE 1

Overzicht tijdelijke verblijfsdoelen als bedoeld in de Wet inburgering¹¹

Verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid, indien de hoofdpersoon tijdelijk verblijfsrecht heeft ⁽¹⁾ n.b. familie/gezinsleden van geestelijke bedienaren, die in Nederland verblijven op een verblijfsvergunning voor arbeid, zijn vrijgesteld van het basisexamen inburgering
Verband houdend met uitwisseling, al dan niet in het kader van een verdrag
Verband houdend met studie
Verband houdend met seizoenarbeid
Verband houdend met lerend werken
Verband houdend met arbeid in loondienst
Verband houdend met grensoverschrijdende dienstverlening
Verband houdend met arbeid als niet-geprivilegieerd militair of niet-geprivilegieerd burgerpersoneel
Verband houdend met arbeid als kennismigrant
Verband houdend met verblijf als houder van de Europese blauwe kaart
Verband houdend met wetenschappelijk onderzoek in de zin van richtlijn 2005/71/EG
Verband houdend met arbeid als zelfstandige
Verband houdend met het zoeken en verrichten van arbeid al dan niet in loondienst
Verband houdend met medische gronden
Verband houdend met het afwachten van een verzoek op grond van artikel 17 van de Rijkswet op het Nederlanderschap
Verband houdend met tijdelijke humanitaire gronden
Verband houdend met verblijf als vermogende vreemdeling

- ⁽¹⁾ Indien het verblijfsrecht van de persoon bij wie verblijf is toegestaan, tijdelijk van aard is.

¹¹ Deze categorieën hoeven dus niet het basisexamen buitenland af te leggen.

BIJLAGE 2 Toelichting medische omstandigheden

De vreemdeling dient zelf aan te tonen dat sprake is van medische belemmeringen. Indien de vreemdeling op de diplomatieke post aangeeft aanspraak te maken op een ontheffing vanwege bijzondere individuele omstandigheden, waarbij zijn medische situatie van belang is, ontvangt de vreemdeling op de post een informatiefel waarin staat wat een medische belemmering inhoudt, wanneer hij/zij daarvoor in aanmerking komt en hoe zich dat met de mvv-procedure verhoudt. Een door de post aangewezen arts zal de medische situatie van de vreemdeling beoordelen. De kosten voor dit consult zal de vreemdeling zelf moeten betalen (artikel 3.10, tweede lid, VV).

De door de diplomatieke vertegenwoordiging aangewezen arts ontvangt voor de beoordeling van de vreemdeling een vragenlijst met een aantal vragen dat inzichtelijk maakt of iemand het examen kan doen. De arts wordt hierbij ondersteund door een "checklist" die aangeeft welke gebreken het behalen van het examen bemoeilijken dan wel onmogelijk maken. In geval van een psychische stoornis wordt door de arts een deskundige op het gebied van psychische ziektebeelden geraadpleegd. Door de beantwoording van de vragen wordt er een beeld verkregen van de eventuele medische problemen die het voorbereiden op/of het afleggen van een examen kunnen belemmeren.

De arts maakt een verklaring cfm. model 19 (art. 3.10 VV) op en zal deze naar de post zenden. Tegen deze verklaring kan geen bezwaar of beroep worden ingesteld. De verklaring van de arts wordt door de post naar de IND Den Bosch gezonden. De verklaring van de arts wordt, door de arts of de post, ook aan de vreemdeling verstrekt zodat de referent deze verklaring desgevraagd kan overleggen in de referentenprocedure.

Werkinstructie SUA/JZ/BESLIS Intern

Aan Directeuren IND
cc DDMB
Van Hoofddirecteur IND

Nummer & Titel WI 2020/4 Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel / Nederlanderschap / Regulier
Publicatiedatum 18-03-2020

Geldig tot en met 18-12-2021 (Max. 12 maanden)
Bijlage(n) 2

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Opbouw van de beslistermijn	2
2.1	Wettelijke en redelijke beslistermijn	2
2.2	De mogelijkheden tot verruiming van de beslistermijn	2
	<i>Verruimen binnen de beslistermijn</i>	2
	<i>Communicatie</i>	2
	<i>Verruimingsgronden</i>	3
2.3	Registratie	3
3.	De IGS	3
	<i>Wat is een IGS</i>	3
	<i>Geldigheid IGS</i>	4
	<i>Geen (geldige) IGS bij opvragen stukken op grond van de Awb</i>	4
	<i>Samenloop met een klacht</i>	4
	<i>Voorkomen IGS</i>	4
	<i>Behandelen geldige IGS</i>	5
4.	De automatische dwangsomregeling	5
4.1	Bedragen automatische dwangsomregeling	5
	<i>Bekendmaking automatische dwangsom</i>	6
	<i>Geen zelfstandig rechtsmiddel tegen dwangsombesluit</i>	6
4.2	Aanvraag of bezwaar voor meerdere personen	7
4.3	Geen verschuldigdheid automatische dwangsom	7
4.4	Onverschuldigde betaling	9
5.	Beroep niet tijdig beslissen	9
	<i>Bekendmaking rechterlijke dwangsom</i>	10
	<i>Beoordelen samenhang</i>	10
6.	Verkorting van de reactietermijn	10
7.	Intrekking en vernietiging van beschikkingen in (hoger) beroep	10
7.1	Intrekking van de beschikking hangende beroep	10
	<i>Beroep wordt niet ingetrokken</i>	10
	<i>Beroep wordt ingetrokken</i>	11
7.2	Vernietiging van de beschikking door de rechter	11
7.3	Vovo in beroep ter voorkoming van een dwangsom	11
Bijlage I	Schematische weergave dwangsomregeling	12
Bijlage II	Rekenhulp hoogte automatische dwangsom	13

1. Inleiding

In deze werkinstructie wordt uitleg gegeven over de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen (hierna: Wet dwangsom). Werkinstructie 2013/17 komt hiermee te vervallen. Waar in deze werkinstructie wordt gesproken over de 'aanvrager', wordt zowel de aanvrager van een verblijfsvergunning of visum als de verzoeker om naturalisatie, heroverweging, restitutie leges en informatie op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) bedoeld. Met de 'indiener' wordt de indiener van een ingebrekestelling (IGS) bedoeld. Met 'aanvraag' wordt ook 'verzoek' bedoeld en met 'bezwaarschrift' wordt ook 'administratief beroepschrift' bedoeld.

Als de wettelijke of redelijke beslistermijn is overschreden, kan een IGS worden ingediend. Vanaf twee weken nadat een geldige IGS is ingediend en niet alsnog een beslissing is genomen, begint een automatische dwangsom te lopen. Dan kan ook bij de rechter een beroep niet tijdig beslissen (BNTB) worden ingesteld.¹ De rechter kan bij de gegrondverklaring van het BNTB een rechterlijke dwangsom opleggen. Een combinatie van de automatische en rechterlijke dwangsom is dus mogelijk.

De automatische dwangsomregeling² geldt voor vreemdelingenrechtelijke of naturalisatieprocedures, visumaanvragen, verzoeken op grond van de Wob, de AVG en verzoeken om heroverweging en restitutie leges.

De Wet dwangsom is niet van toepassing op verzoeken om schadevergoeding, klachten, voorbereidingshandelingen en besluiten die ambtshalve worden genomen (zoals een besluit tot intrekking van een verblijfsvergunning). Als toch een IGS wordt ingediend is deze ongeldig en moet dit (mondeling of schriftelijk) aan de klant worden meegedeeld. Als in deze zaken de mogelijkheid van een bezwaarschrift is opengesteld, is de Wet dwangsom wel van toepassing.

2. Opbouw van de beslistermijn

2.1 Wettelijke en redelijke beslistermijn

Binnen de bij wet bepaalde termijn moet worden beslist op de aanvraag of het bezwaarschrift. Als er geen wettelijke beslistermijn is, geldt een redelijke beslistermijn. De IND kan zelf de redelijke beslistermijn vaststellen, waarbij het uitgangspunt is dat deze zo kort mogelijk is. Als er geen redelijke beslistermijn kenbaar wordt gemaakt binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag, is deze automatisch acht weken.

2.2 De mogelijkheden tot verruiming van de beslistermijn

Verruimen binnen de beslistermijn

De Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Vreemdelingenwet (Vw) en de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) kennen mogelijkheden om de wettelijke of redelijke beslistermijn (hierna: beslistermijn) te verruimen, zolang deze niet is verstreken. In deze wetten worden verschillende termen (verdagen, opschorten, uitstellen en verlengen) gebruikt voor de verruiming van de beslistermijn, zonder dat sprake is van wezenlijke verschillen. Deze termen worden in deze werkinstructie 'verruiming van de beslistermijn' genoemd.

Communicatie

Het is belangrijk dat de aanvrager of indiener van een bezwaarschrift op de hoogte wordt gehouden van de beslistermijn en de toepassing van verruimingsgronden. Voor een deel van de verruimingsmogelijkheden is ook instemming van hem vereist. Bij iedere stap in de

¹ Zie [artt. 8:55b t/m 8:55f Awb](#)

² Zie [artt. 4:17 t/m 4:20 Awb](#)

procedure die gevolgen heeft voor de beslistermijn moet hij schriftelijk worden geïnformeerd over de dan te verwachten termijn. Het kan wenselijk zijn om eerst telefonisch te overleggen, voordat de beslistermijn wordt verruimd. Als vertraging aan hem is toe te rekenen³ kan de verruiming van de beslistermijn achteraf (d.w.z. na het verstrijken van de beslistermijn) worden vastgesteld en gecommuniceerd. Dit moet zo snel mogelijk na constatering van de vertraging gebeuren.

Ook als niet binnen de (verruimde) beslistermijn kan worden beslist, bestaat de verplichting om hierover te communiceren en de (zo kort mogelijke) termijn te noemen waarbinnen alsnog wordt beslist.⁴ Een dergelijke mededeling buiten de (verruimde) beslistermijn heeft overigens géén gevolgen meer voor die termijn. De beslistermijn blijft overschreden.

Verruimingsgronden

Als een verruimingsgrond van toepassing is, moet deze worden gebruikt en hierover gecommuniceerd worden zodra die grond zich voordoet.

Tegen de mededeling van verruiming kan geen rechtsmiddel worden ingesteld, omdat het een voorbereidingshandeling is in de zin van [artikel 6:3 Awb](#).⁵

In de werkinstructie “Tabel Producten en Beslistermijnen” staan de beslistermijnen en verruimingsgronden per soort aanvraag, verzoek of bezwaarschrift vermeld.

2.3 Registratie

Goed registreren van de verruiming van de beslistermijn is van cruciaal belang. Zonder registratie is het moeilijk om aan te tonen dat een beslistermijn is verruimd, met als mogelijk gevolg dat een dwangsom moet worden betaald. Dus:

- Het contact en de afspraken met de aanvrager of indiener van een bezwaarschrift worden schriftelijk bevestigd of in een telefoonnotitie vastgelegd (op verzoek kan de telefoonnotitie worden toegezonden).
- De verruiming wordt in Indigo geregistreerd.

3. De IGS

Wat is een IGS

Een IGS is een schriftelijke (niet digitale of mondelinge) mededeling door de aanvrager of indiener van een bezwaarschrift dat de beslistermijn is overschreden, waarbij wordt aangedrongen binnen een bepaalde termijn te beslissen. Er hoeft niet expliciet aangegeven te worden dat het om een IGS gaat.⁶ Een herinnering aan een aanvraag of bezwaarschrift of de kennisgeving van de wens spoedig een beslissing op die aanvraag of het bezwaarschrift te ontvangen, is echter onvoldoende.⁷ De IGS is voor het overige vormvrij en de Awb vereist geen ondertekening. Uit de IGS moet blijken:

- op welk(e) aanvraag of bezwaarschrift de IGS ziet;
- dat de indiener van mening is dat er niet tijdig of te laat is beslist; en
- dat de indiener erop aandringt dat alsnog binnen een bepaalde of redelijke termijn wordt beslist of aangeeft dat aanspraak zal worden gemaakt op een dwangsom.

³ Zie [art. 4:15, tweede lid, onder b, Awb](#)

⁴ Zie [art. 4:14, eerste lid, Awb](#)

⁵ Om dit kracht bij te zetten, is in [art. 8:4, eerste lid, onder c, Awb](#) expliciet opgenomen dat er geen beroep kan worden ingesteld tegen de verschillende vormen van verruiming van de beslistermijn in bezwaar.

⁶ Voor de herkenning van een IGS heeft de IND wel een standaard IGS-formulier ontwikkeld.

⁷ Zie r.o. 3.1 in [uitspraak AbRS 5-12-2012](#) (201109778/1/A3, ECLI:NL:RVS:2012:BY5083)

Als er toch digitaal of telefonisch een IGS binnenkomt wordt zo spoedig mogelijk meegedeeld dat dit niet mogelijk is.⁸ Verwezen kan worden naar het standaard IGS-formulier op www.ind.nl. Als er onverhoopt een ontvangstbevestiging uitgaat van een digitale IGS, wordt uit praktisch oogpunt bekeken of binnen twee weken kan worden beslist. Zo niet, dan moet de ontvangstbevestiging zo spoedig mogelijk worden gecorrigeerd. Als er toch wordt beslist moet aangegeven worden dat een digitale IGS niet mogelijk is en dat per abuis een ontvangstbevestiging is verstuurd.

Geldigheid IGS

Een IGS is geldig als deze is ingediend nadat de beslistermijn is verstreken (let wel: uit de parlementaire stukken blijkt dat een dag te vroeg nog als geldig wordt aangemerkt) en voldoet aan bovengenoemde vereisten. In andere gevallen is sprake van een ongeldige IGS. Deze gaat niet automatisch over in een geldige IGS zodra de beslistermijn is verstreken. Na verstrijking van de beslistermijn kan alsnog een geldige IGS worden ingediend. De indiener moet zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld als de IGS ongeldig is. Dit kan telefonisch of op andere informele wijze. Tegen deze mededeling kan geen rechtsmiddel worden aangewend.

Een IGS die is ingediend nadat in de hoofdprocedure is beslist, is ook ongeldig.

Als na het indienen van een geldige IGS nogmaals een IGS wordt ingediend, is de opvolgende IGS niet geldig. De indiener moet zo spoedig mogelijk hiervan op de hoogte worden gesteld. Dit kan telefonisch of op andere informele wijze. Tegen deze mededeling kan geen rechtsmiddel worden aangewend. Twee weken na de ingediende geldige IGS kan wel een BNTB worden ingediend ([artikel 6:12, tweede lid, onder b, Awb](#)).

Geen (geldige) IGS bij opvragen stukken op grond van de Awb

Als in een bezwaarschriftprocedure stukken worden opgevraagd bij de IND, wordt dit aangemerkt als een verzoek op grond van [artikel 7:4, vierde lid, Awb](#).⁹ Dit geldt ook als expliciet verwezen wordt naar de Wob of AVG. Een reactie op een verzoek om toezending van stukken is geen besluit in de zin van [artikel 1:3, eerste lid, Awb](#)¹⁰, waardoor geen dwangsom mogelijk is. Een IGS tegen het niet reageren op dit verzoek is dan ook ongeldig. Uiteraard moet wel spoedig worden gereageerd op het verzoek om toezending van de stukken.

Samenloop met een klacht

Een schriftelijke (niet digitale) uiting van ongenoegen (klacht) over de behandelduur of de beslistermijn van een zaak is ook een IGS als aan de hiervoor genoemde drie voorwaarden van een geldige IGS wordt voldaan. Een schriftelijke termijnklacht wordt in dat geval behandeld als én een klacht én een IGS.

Omgekeerd is een IGS niet automatisch ook een klacht over de behandelduur. Als een brief alleen de constatering bevat dat de beslistermijn is overschreden of alleen de term IGS bevat, wordt aangenomen dat het bedoeld is om een IGS in te dienen. Bij onduidelijkheid wordt contact opgenomen met de indiener van de brief.

De behandeling van klachten is geregeld in [hoofdstuk 9 van de Awb](#).

Voorkomen IGS

Een IGS kan worden voorkomen door de beslistermijn tijdig te verruimen (zie paragraaf 2.2).

⁸ Zie [art. 2:15, vierde lid, Awb](#)

⁹ Zie r.o. 5.1 in [uitspraak AbRS 3-4-2013](#) (201208272/1/A3, ECLI:NL:RVS:2013:BZ7568). Zie [art. 7:18, vierde lid, Awb](#) voor administratief beroep.

¹⁰ Zie r.o. 2.3.1 in [uitspraak AbRS 1-9-2010](#) (200909049/1/H3, ECLI:NL:RVS:2010:BN5684)

Behandelen geldige IGS

Bij een geldige IGS moet binnen twee weken in de hoofdprocedure worden beslist, anders gaat de dwangsom automatisch lopen.¹¹ De volgende situaties doen zich voor:

- a. er wordt binnen twee weken beslist en de IGS wordt daarin meegenomen, d.w.z. in de beslissing wordt meegedeeld dat de IGS terecht is, maar dat geen dwangsom is verschuldigd omdat binnen twee weken is beslist;
- b. er wordt niet binnen twee weken beslist waardoor de dwangsom automatisch gaat lopen, tenzij geen dwangsom verschuldigd is (zie paragraaf 4.3). De IGS wordt behandeld in het dwangsombesluit, d.w.z. dat meegedeeld wordt dat sprake is van een geldige IGS en dat een dwangsom zal worden uitgekeerd, omdat niet binnen twee weken is beslist. Daarbij wordt ook de hoogte van de dwangsom meegedeeld;
- c. er wordt niet binnen twee weken beslist, maar de indiener trekt de IGS in. Reden hiervoor kan zijn dat er nog stukken van de indiener nodig zijn of er moet nog onderzoek worden gedaan. Als de indiener de IGS telefonisch intrekt, wordt dit vastgelegd in een telefoonnotitie en op verzoek schriftelijk aan hem bevestigd. Het spreekt voor zich dat de klant vrijwillig besluit de IGS in te trekken.

Het niet behandelen van een IGS is geen besluit als bedoeld in [artikel 1:3, eerste lid, Awb](#). Een IGS is namelijk geen aanvraag in de zin van de Awb, zodat de reactie daarop geen besluit inhoudt.¹²

In bijlage I "Schematische weergave dwangsomregeling" is beschreven wat te doen bij binnenkomst van de IGS.

4. De automatische dwangsomregeling

4.1 Bedragen automatische dwangsomregeling

De verschuldigdheid ontstaat van rechtswege, waardoor niet expliciet om (uitbetaling van) een dwangsom gevraagd hoeft te worden. De eerste dag waarover een dwangsom verschuldigd is, is de dag na de dag waarop twee weken zijn verstreken na ontvangst (dus niet de dagtekening op de brief) van een geldige IGS.¹³ Ook als de IGS in het weekend of op een feestdag wordt gefaxt, is de ontvangstdatum dezelfde dag.

Voorbeeld 1: eindigt de beslistermijn op zaterdag, dan wordt deze termijn verlengd ([artikel 1 Algemene termijnenwet](#)) tot maandag (geen erkende feestdag) en kan pas op dinsdag een geldige IGS worden ingediend. Vanaf de woensdag twee weken daarop is een dwangsom verschuldigd.

Voorbeeld 2: als een geldige IGS op zaterdag wordt ingediend, begint de twee wekentermijn op zondag te lopen, eindigt deze de zaterdag twee weken daarop en wordt verlengd ([artikel 1 Algemene termijnenwet](#)) tot de maandag (geen erkende feestdag). Vanaf de dinsdag is een dwangsom verschuldigd.

De dag waarop een beschikking wordt bekendgemaakt (door uitreiken of toezenden)¹⁴ is de laatste dag waarover nog betaald moet worden. Gelet op de strekking van de Wet

¹¹ Wel kan na het ontvangen van de IGS nog worden bekeken of sprake was van vertraging door de aanvrager ([art. 4:15, tweede lid, onder b, Awb](#)). De periode van deze vertraging kan dan alsnog worden opgeteld bij de oorspronkelijke beslistermijn en moet worden geregistreerd in Indigo.

¹² Zie r.o. 3.1 in [uitspraak AbRS 5-11-2014](#) (201310489/1/A3, ECLI:NL:RVS:2014:3928) en r.o. 5.1 in [uitspraak AbRS 29-4-2015](#) (201310181/1/A3, ECLI:NL:RVS:2015:1331)

¹³ Zie [artt. 4:17, derde lid, Awb](#)

¹⁴ Zie [artt. 3:40 t/m 3:45 Awb](#)

dwangsom, te weten het einde maken aan de onzekerheid bij de aanvrager of indiener van een bezwaarschrift, eindigt de dwangsom op de dag dat de beschikking (of de kennisgeving) is verzonden. Is geen sprake van een voorafgaande beschikking (of kennisgeving) maar alleen van een uitnodigingsbrief om het verblijfsdocument op te halen, geldt de verzenddatum van de uitnodigingsbrief als laatste dag waarover de dwangsom verschuldigd is.

In naturalisatieprocedures geldt de datum waarop de Koning het KB heeft ondertekend als de laatste dag waarover de dwangsom verschuldigd is. Bij een afwijzing op een naturalisatieverzoek geldt uiteraard de datum van verzending van de beschikking.

De dwangsombedragen zien er als volgt uit:

Eerste 14 dagen	€ 23,- per dag
Daaropvolgende 14 dagen	€ 35,- per dag
Laatste 14 dagen	€ 45,- per dag

In bijlage II is een rekenhulp opgenomen voor bepaling van de hoogte van de dwangsom.

Het maximumbedrag van de automatische dwangsomregeling is € 1.442,- en de maximale looptijd is 42 dagen (inclusief zaterdagen, zondagen en algemeen erkende feestdagen). De verschuldigdheid en de hoogte van de dwangsom worden bij beschikking vastgesteld binnen twee weken na de laatste dag waarover de dwangsom verschuldigd is.¹⁵

Bekendmaking automatische dwangsom

Het verdient de voorkeur om de verschuldigdheid en hoogte van de dwangsom in de beschikking in de hoofdprocedure op te nemen; anders moet apart een dwangsombesluit worden genomen.

Geen zelfstandig rechtsmiddel tegen dwangsombesluit

Het is niet mogelijk om een zelfstandig rechtsmiddel in te stellen tegen een dwangsombesluit. Hiertegen kan worden opgekomen door een rechtsmiddel tegen de beschikking in de hoofdprocedure in te stellen.

Als sprake is van een separaat dwangsombesluit dat is uitgebracht nadat in de hoofdprocedure is beslist, wordt wel een eigen rechtsmiddelenclausule opgenomen. Deze clausule is gelijk is aan het rechtsmiddel en de rechtsmiddelen termijn in de hoofdprocedure.

Een dwangsombesluit is geen beschikking op aanvraag in de zin van [artikel 4:17, eerste lid, Awb](#), waardoor geen automatische dwangsom verbeurd kan worden bij het niet tijdig nemen van een dwangsombesluit.¹⁶ Een brief waarin het standpunt wordt ingenomen dat geen dwangsom is verschuldigd is een besluit in de zin van [artikel 1:3 Awb](#)¹⁷/[artikel 4:18 Awb](#)¹⁸.

¹⁵ Zie [art. 4:18 Awb](#)

¹⁶ Zie r.o. 5.1 in [uitspraak AbRS 17-12-2014](#) (201302897/1/A3, ECLI:NL:RVS:2014:4551). Verwezen wordt naar r.o. 5.1 in [uitspraak AbRS 16-4-2014](#) (201302645/1/A3, ECLI:NL:RVS:2014:1290).

¹⁷ Zie r.o. 2.3.2 in [uitspraak AbRS 25-2-2011](#) (201010063/2/H3, ECLI:NL:RVS:2011:BP8574); r.o. 4 in [uitspraak Rb Den Haag 3-12-2010](#) (AWB 10/6200 BESLU, ECLI:NL:RBSGR:2010:BO8344); r.o. 2 in [uitspraak Rb Alkmaar 11-11-2010](#) (10/2163, ECLI:NL:RBALK:2010:BO8174)

¹⁸ Zie r.o. 4.2 in [uitspraak AbRS 21-5-2014](#) (201307048/1/A3, ECLI:NL:RVS:2014:1816)

Let op:

Als wordt nagelaten tijdig een dwangsombesluit te geven is een beroep niet tijdig beslissen mogelijk, twee weken na indiening van een geldige IGS¹⁹ (zie verder hoofdstuk 5).

4.2 Aanvraag of bezwaar voor meerdere personen

Als een aanvraag of bezwaarschrift door meer dan één persoon is ingediend, is de dwangsom aan ieder van de aanvragers voor een gelijk deel verschuldigd.²⁰ Uit doelmatigheidsoverwegingen wordt de dwangsom aan één persoon uitgekeerd. Per aanvraag of bezwaarschrift zal dus nooit meer dan eenmaal de maximale dwangsom van € 1.442,- verschuldigd zijn. Dit is ook het geval als meerdere aanvragen of bezwaarschriften binnen een homogene groep (bijvoorbeeld een gezin) worden ingediend en er sprake is van procedurele en/of inhoudelijke samenhang.²¹ De verschillende verblijfsdoelen of toetsingskaders binnen een homogene groep hoeven niet van invloed te zijn op de beoordeling of er sprake is van procedurele en/of inhoudelijke samenhang.

Voorbeeld 1: Als een asielzoeker een asielaanvraag indient samen met zijn vrouw en kinderen, is in beginsel sprake van samenhang en kan maximaal € 1.442,- aan dwangsom verschuldigd zijn.

Voorbeeld 2: Als twee of meer belanghebbenden gezamenlijk een bezwaarschrift hebben ingediend waarop niet tijdig is beslist, is er in totaal één dwangsom verschuldigd van maximaal € 1.442,-.

Voorbeeld 3: De reguliere aanvraag van een derdelander bij haar echtgenoot en de aanvragen van haar voorkinderen (die bij haar verblijf wensen) hebben wél inhoudelijke samenhang, ondanks dat het verblijfsdoel niet gelijklopend is. Dat betekent dat er voor het hele gezin gezamenlijk de maximale dwangsom van € 1.442,- wordt verbeurd.

Voorbeeld 4: Als een minderjarige statushouder in het kader van een MVV-nareisaanvraag zijn familie (ouders met broertjes en zusjes) wil laten overkomen, dan is sprake van samenhang. Dat de ouders formeel een ander verblijfsdoel aanvragen dan de broertjes en zusjes, is hierbij niet van belang. Ook een eventueel verschil in afdoening heeft geen invloed op de samenhang. Er is maximaal € 1.442,- aan dwangsom verschuldigd.

Voorbeeld 5: Als een volwassene een verzoek om naturalisatie indient en daarbij om medeverlening tot naturalisatie verzoekt voor zijn kind(eren), is sprake van één verzoek en kan maximaal € 1.442,- aan dwangsom verschuldigd zijn.

Voorbeeld 6: Als een naturalisatieverzoek gelijktijdig is ingediend door twee personen die met elkaar getrouwd zijn, een geregistreerd partnerschap met elkaar zijn aangegaan of ongehuwd samenleven in een duurzame relatie (gemeenschappelijk verzoek), is sprake van samenhang en is maximaal € 1.442,- aan dwangsom verschuldigd.

4.3 Geen verschuldigdheid automatische dwangsom

Uiteraard is een dwangsom niet verschuldigd als de wettelijke termijn aantoonbaar nog niet is verstreken. Hoewel hier geen sanctie op staat, moet de IND dit als reactie op de ontvangst bekend maken. Ondanks het verstrijken van de wettelijke beslistermijn en de ontvangst van een IGS, is geen dwangsom verschuldigd²² als:

¹⁹ Zie [art. 6:12, tweede lid, Awb](#) en r.o. 5.1 in [uitspraak AbRS 16-4-2014](#) (201302645/1/A3, ECLI:NL:RVS:2014:1290)

²⁰ Zie [art. 4:17, zevende lid, Awb](#) en r.o. 3 in [uitspraak AbRS 3-12-2018](#) (201806393/1/V1, ECLI:NL:RVS:2018:3933)

²¹ Zie r.o. 3 in [uitspraak AbRS 3-12-2018](#) (201806393/1/V1) en r.o.5 in [uitspraak AbRS 3-12-2018](#) (201806573/1/V1, ECLI:NL:RVS:2018:3934)

²² Zie [art. 4:17, zesde lid, Awb](#)

- a. de IGS onredelijk laat is verzonden;
- b. de aanvrager of indiener van een bezwaarschrift geen belanghebbende is; of
- c. de aanvraag of het bezwaarschrift²³ kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is;

Ad a

Een overeenkomstige bepaling is opgenomen in [artikel 6:12, vierde lid, Awb](#) voor het beroep niet tijdig beslissen. Wat onredelijk laat is, kan niet in zijn algemeenheid worden bepaald. Daarvoor is niet zonder meer doorslaggevend wanneer de oorspronkelijke aanvraag of het bezwaarschrift is ingediend. Wel is van belang of en hoe er nadien van gedachten is gewisseld tussen indiener en IND.²⁴ Hierbij is van belang of er correspondentie of overleg met de IND is geweest, waaruit blijkt dat contact is onderhouden met de IND en dat er bijvoorbeeld aangedrongen is op verdere behandeling van het bezwaarschrift.²⁵ Als niet na het verstrijken van de beslistermijn op enig moment over het uitblijven van een beslissing op bezwaar contact is geweest met de IND, zal van een gegronde reden voor de late indiening van de IGS niet snel sprake zijn.²⁶ Verder zal bijvoorbeeld bij een door de IND gecommuniceerde grote achterstand van zaken eerder geaccepteerd worden dat de vreemdeling niet eerder aan de bel heeft getrokken.²⁷

Ad b

Bij de meeste vreemdelingenrechtelijke procedures zal de aanvrager of indiener van een bezwaarschrift doorgaans belanghebbende zijn.

Als een asielzoeker echter met onbekende bestemming is vertrokken en de asielaanvraag daardoor buiten behandeling wordt gesteld, is geen dwangsom verschuldigd. Hij heeft immers met zijn handelen te kennen gegeven geen belang meer te hebben bij de behandeling van zijn aanvraag.

Ad c

Bij kennelijke niet-ontvankelijkheid of kennelijke ongegrondheid is géén dwangsom verschuldigd. Het standpunt dat deze bepaling op het voorkomen van misbruik ziet²⁸ en dus wel een dwangsom verschuldigd is als geen sprake is van misbruik, wordt op basis van nieuwe jurisprudentie²⁹ verlaten.

Let op:

- als de rechter uitspraak heeft gedaan in een BNTB en de automatische dwangsom heeft vastgesteld, wordt deze conform uitspraak uitbetaald;
- bij kennelijk ongegronde asielaanvragen wordt de dwangsom niet achterwege gelaten. In afstemming met de Directie wetgeving, SUA en de Klantdirectie A&B is daartoe besloten. De kennelijke ongegrondverklaring in asielzaken is namelijk niet terug te leiden tot de Awb, maar tot de Procedurerichtlijn ([artikelen 42-43a Vw](#)).

Ook is geen automatische dwangsom verschuldigd bij naturalisatieverzoeken³⁰ en vreemdelingenrechtelijke aanvragen en bezwaarschriften die zijn ingediend in Caribisch

²³ Zie schakelbepaling in [art. 7:14 Awb](#) en [art. 7:27 Awb](#) die [art. 4:17 Awb](#) ook van toepassing laat zijn op bezwaar en administratief beroep.

²⁴ MvT zoals gewijzigd n.a.v. het advies van de RvSt, 29 934, nr. 6, p. 13

²⁵ Zie r.o. 4.3 in [uitspraak AbRS 4-9-2019](#) (201810011/1/A1, ECLI:NL:RVS:2019:3012)

²⁶ Zie r.o. 3.2 in [uitspraak AbRS 8-2-2017](#) (201506857/1/A1, ECLI:NL:RVS:2017:296) en r.o. 4.5 in [uitspraak Hof Arnhem-Leeuwarden 28-9-2016](#) (14/01200, ECLI:NL:GHARL:2016:7958)

²⁷ Zie r.o. 8.4 in [uitspraak Rb Den Haag 6-5-2019](#) (AWB 18/4601, ECLI:NL:RBDHA:2019:4782)

²⁸ MvT, TK 2004-2005, 29 934, nr. 3, p. 8 en r.o. 4.1 in [uitspraak AbRS 21-11-2012](#) (201208169/1/A3 en 201208169/4/A3, ECLI:NL:RVS:2012:BY4354)

²⁹ Zie r.o. 4.1 in [uitspraak AbRS 21-8-2019](#) (201900338/1/A2, ECLI:NL:RVS:2019:2810) en r.o. 2 in [uitspraak AbRS 14-10-2019](#) (201903676/1/V1, ECLI:NL:RVS:2019:3452)

³⁰ [Artikel IIB van de Wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap](#) ter invoering van een verklaring van verbondenheid, en tot aanpassing van de regeling van de verkrijging van het Nederlanderschap na erkenning (TK 30 584 (R1811), van kracht geworden op 1 maart 2009.

Nederland en in Aruba, Curaçao en St. Maarten. Als er wel een IGS is ingediend, wordt in de beschikking gemotiveerd dat geen dwangsom verschuldigd is, omdat de Wet dwangsom niet van toepassing is op verzoeken, aanvragen en bezwaarschriften die aldaar zijn ingediend.

4.4 Onverschuldigde betaling

Als (per abuis) te veel is berekend en uitbetaald of als bij nader inzien toch geen dwangsom was verschuldigd, kan de IND het (te veel) betaalde bedrag aan dwangsom terugvorderen vanwege onverschuldigde betaling. Met het oog op de rechtszekerheid staat hier een termijn voor van vijf jaar, die aanvangt op de dag nadat de hoogte en verschuldigdheid van de dwangsom bij beschikking zijn vastgesteld.³¹ Gevolg van deze bepaling is dat terugvorderingsbesluiten vatbaar zijn voor bezwaar en beroep bij de bestuursrechter.

5. Beroep niet tijdig beslissen

Voor alle procedures (zowel eerste aanleg als bezwaar) waarin niet tijdig is beslist, staat rechtstreeks beroep open bij de rechter nadat twee weken zijn verstreken na de dag waarop de IND in gebreke is gesteld³², zonder dat een beslissing is genomen. Het gevolg kan zijn dat naast de automatische dwangsomregeling gelijktijdig een procedure om een rechterlijke dwangsom loopt.

De belanghebbende moet de IND in gebreke stellen voordat hij een BNTB instelt, omdat hij de IND niet met deze procedure mag overvallen. Als de IND geen of een ongeldige IGS heeft ontvangen is het beroep niet-ontvankelijk, tenzij geen IGS kan worden geleverd. Hiervan is sprake als:

- de zaak zozeer spoedeisend is dat een IGS niet kan worden afgewacht³³;
- de IND de beslistermijn heeft overschreden die haar door de rechtbank was opgedragen en de AbRS een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening inhoudende dat de IND geen nieuwe beslissing hoeft te nemen hangende hoger beroep, heeft afgewezen³⁴;
- de IND de beslistermijn heeft overschreden die al is vastgesteld in een eerdere rechterlijke uitspraak omdat de IND niet tijdig heeft beslist;
- het niet tijdig beslissen het gevolg is van een intrekking van een beschikking³⁵.

Als geen geldige IGS is ontvangen en het indienen van een IGS kon worden geleverd, is het beroep niet-ontvankelijk. Als sprake is van een opvolgend BNTB (dus een tweede BNTB in dezelfde zaak), is het beroep ook niet-ontvankelijk als de rechterlijke dwangsom uit de vorige procedure het maximum nog niet heeft bereikt. Dit is anders als sprake is van nieuwe feiten en/of omstandigheden op grond waarvan het beroep toch ontvankelijk is.

Als het beroep gegrond wordt verklaard moet de rechter in beginsel een termijn van twee weken bieden om alsnog te beslissen, waarna hij een dwangsom per dag moet opleggen. In bijzondere gevallen of als de wet anders aangeeft, kan hij hiervan afwijken door een andere termijn te bepalen of een andere voorziening te treffen.³⁶ Als er bijvoorbeeld nader onderzoek nodig is, kan overleg met JZ plaatshebben om te proberen de rechter te overtuigen dat een langere termijn dan twee weken nodig is. De door de rechter opgelegde beslistermijn start de dag na verzending van de uitspraak.³⁷ Aan de uitspraak wordt een nadere dwangsom verbonden.³⁸ Deze rechterlijke dwangsom is verschuldigd vanaf de dag

³¹ Zie [art. 4:20 Awb](#)

³² Zie [art. 6:12, tweede lid, Awb](#)

³³ MvT, TK, 2005-2006, 30 435, nr 3., p. 17

³⁴ Zie r.o. 2.1.2 in [uitspraak AbRS 24-6-2011](#) (201103005/3/V1, ECLI:NL:RVS:2011:BT6425)

³⁵ Zie r.o. 3.1 in [uitspraak AbRS 11-1-2013](#) (201112265/1/V4, ECLI:NL:RVS:2013:BY8849)

³⁶ Zie [art. 8:55d, eerste t/m derde lid, Awb](#)

³⁷ Zie [art. 8:55d, eerste lid, Awb](#)

³⁸ Zie [art. 8:55d, tweede lid, Awb](#)

dat de door de rechtbank opgelegde beslistermijn is verstreken. De uitspraak hoeft niet betekend te worden, omdat [artikel 611a Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering](#) niet van toepassing is.

Voorbeeld: Een uitspraak van 2 december 2018 geeft een termijn van twee weken waarbinnen moet worden beslist. Deze uitspraak wordt op 3 december 2018 door de rechtbank verzonden. De termijn waarover een dwangsom is verschuldigd vangt dus aan twee weken na de dag waarop de uitspraak is verzonden (4 december + twee weken), dus op 18 december 2018 (als niet uiterlijk 17 december is beslist).

Bekendmaking rechterlijke dwangsom

De hoogte van de rechterlijke dwangsom wordt bij voorkeur bekend gemaakt in de beschikking op de aanvraag of op bezwaar en anders in een separate brief. Tegen die brief staat geen rechtsmiddel open. Als na eventueel nader overleg een twistpunt blijft bestaan, moet de aanvrager of indiener van een bezwaarschrift over de manier waarop de IND uitvoering geeft aan de rechterlijke uitspraak, zich wenden tot de civiele rechter.³⁹

Beoordelen samenhang

Net als bij de automatische dwangsom, wordt bij de vaststelling van de hoogte van de rechterlijke dwangsom beoordeeld of sprake is van procedurele en/of inhoudelijke samenhang. Ook als de rechter in de afzonderlijke procedures telkens een afzonderlijke rechterlijke dwangsom heeft opgelegd, wordt bij de vaststelling van die dwangsom beoordeeld of sprake is van samenhang. In dat geval kunnen de afzonderlijke rechterlijke dwangsommen leiden tot het uitbetalen van één rechterlijke dwangsom.

6. Verkorting van de reactietermijn

Als in een zaak een automatische of rechterlijke dwangsom loopt, kan de reactietermijn voor bijvoorbeeld herstel verzuim, zienswijze of correcties en aanvullingen worden verkort. In beginsel is een week reactietermijn redelijk, maar dit kan per geval verschillen. Maatwerk is hierbij belangrijk. Ga waar nodig het gesprek binnen je werkproces. Neem eventueel contact op met de indiener of gemachtigde.

Als sprake is van een langere termijn veroorzaakt door de indiener kan deze extra periode met de dwangsomtermijn worden verrekend.

7. Intrekking en vernietiging van beschikkingen in (hoger) beroep

7.1 Intrekking van de beschikking hangende beroep

Als een beschikking wordt ingetrokken valt in de regel de oorspronkelijke procedure weer open. Bij een intrekking zal veelal de wettelijke termijn zijn verstreken. De IND bepaalt daarom zo vroeg mogelijk of een beschikking ingetrokken wordt.

Als de IND de beschikking intrekt, zal op dezelfde dag een vervangende beschikking moeten worden uitgebracht. Als de IND dat niet doet en er voorafgaand aan de ingetrokken beschikking een geldige IGS is ingediend, herleeft deze IGS.⁴⁰

Bij intrekking van de beschikking stelt de IND aan de indiener van het beroepschrift de vraag of het beroep wordt ingetrokken. Twee situaties worden onderscheiden.

Beroep wordt niet ingetrokken

Als de indiener het beroep laat doorlopen en de beslistermijn is verstreken, klapt het inhoudelijke beroep om naar een BNTB. In dat geval kan geen IGS worden gevergd (zie ook

³⁹ Zie r.o. 8.1 in [uitspraak AbRS 29-03-2018](#) (201703561/1/v1, ECLI:NL:RVS:2018:1025)

⁴⁰ Zie r.o. 3.1 en 3.2 in [uitspraak AbRS 19-2-2020](#) (201901451/1/V3, ECLI:NL:RVS:2020:535)

hoofdstuk 5). Het is dan belangrijk om met de aanvrager of indiener van een bezwaarschrift te overleggen op welke termijn opnieuw wordt beslist.

Als tijdens de behandeling van het BNTB alsnog een IGS wordt ingediend om een automatische dwangsom te verbeuren, terwijl al eerder een geldige IGS is ingediend, is deze ongeldig.

Beroep wordt ingetrokken

De rechter vereist geen IGS meer na intrekking van de beschikking voor het instellen van een BNTB (zie ook hoofdstuk 5). Als de beslistermijn door de intrekking van de beschikking is overschreden, zal een BNTB moeten worden ingediend. Als in de eerdere procedure nog geen IGS was ingediend, kan dat nu wel; als er wel eerder een IGS was ingediend, is het pad van de automatische dwangsom nu afgesloten en blijft enkel een BNTB mogelijk.

7.2 Vernietiging van de beschikking door de rechter

Als de rechter een beschikking heeft vernietigd en de IND opnieuw moet beslissen, gelden daarvoor dezelfde termijnen als voor de oorspronkelijke beslissing⁴¹, tenzij de rechter in zijn uitspraak een termijn heeft gesteld voor het nemen van een nieuwe beslissing.

Als in de besluitvormingsfase vóór het gegronde beroep een geldige IGS is ingediend, herleeft deze IGS niet in de besluitvormingsfase ná het gegronde beroep. In deze situatie is het pad van de automatische dwangsom afgesloten, omdat al eerder een geldige IGS is ingediend. Dan bestaat enkel de mogelijkheid om een BNTB in te dienen. De eerder ingediende IGS geldt dan als bron voor dit beroep.

Als de rechter een nieuwe beslistermijn heeft vastgesteld, is voor een BNTB geen IGS vereist (zie hoofdstuk 5).

Het indienen van een IGS in de besluitvormingsfase na het gegronde beroep is uiteraard wel de geëigende weg, als nog niet eerder een (geldige) IGS is ingediend.

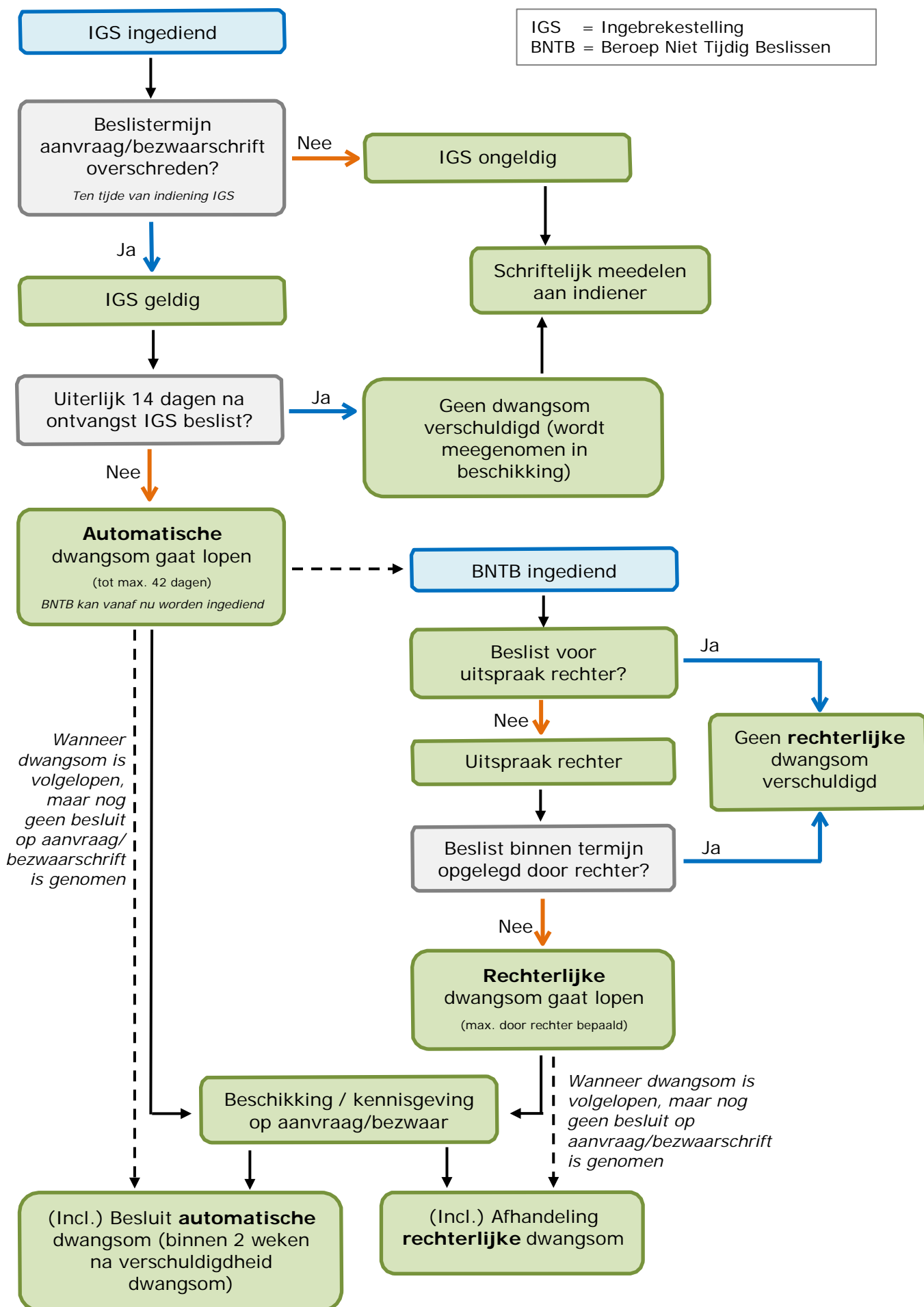
7.3 Vovo in hoger beroep ter voorkoming van een dwangsom

Als de rechter een beschikking heeft vernietigd en de IND in hoger beroep gaat, is de IND in beginsel gehouden om hangende het hoger beroep opnieuw te beslissen. Als er een automatische of rechterlijke dwangsom loopt of dreigt te lopen, kan deze niet worden gestuit door het instellen van hoger beroep. Het stuiten is alleen mogelijk als een voorlopige voorziening is ingediend en toegewezen.

⁴¹ De MvT zoals gewijzigd n.a.v. het advies van de RvSt, 29934, nr. 6, p. 11, geeft het volgende voorbeeld: Vz CBB 30 januari 2004, JB 2004/138.

Bijlage I

Schematische weergave dwangsomregeling

Bijlage II**Rekenhulp hoogte automatische dwangsom**

De automatische dwangsom gaat lopen twee weken na ontvangst van de IGS (zie paragraaf 4.1). De dwangsom is ook verschuldigd over zaterdagen, zondagen en feestdagen. De bedragen in de tabel gelden voor schriftelijke IGS'en die op 1 januari 2019 of later zijn ontvangen. Als deze voor 1 januari 2019 zijn ontvangen, blijven de dwangsombedragen van toepassing zoals vermeld in werkinstructie 2013/17.

Voorbeeld: als op woensdag 7 maart een geldige IGS is ontvangen kan nog tot en met woensdag 21 maart worden beslist, zonder dat een dwangsom verschuldigd is. Vanaf donderdag 22 maart (dag 1) loopt de dwangsom. De laatste dag waarover (bij uitblijven van een beslissing) een dwangsom (dag 42) is verschuldigd, is dan woensdag 2 mei.

	Bedrag in €
Week 1	(23,- per dag)
dag 1	23
dag 2	46
dag 3	69
dag 4	92
dag 5	115
dag 6	138
dag 7	161
Week 2	(23,- per dag)
dag 8	184
dag 9	207
dag 10	230
dag 11	253
dag 12	276
dag 13	299
dag 14	322

	Bedrag in €
Week 3	(35,- per dag)
dag 15	357
dag 16	392
dag 17	427
dag 18	462
dag 19	497
dag 20	532
dag 21	567
Week 4	(35,- per dag)
dag 22	602
dag 23	637
dag 24	672
dag 25	707
dag 26	742
dag 27	777
dag 28	812

	Bedrag in €
Week 5	(45,- per dag)
dag 29	857
dag 30	902
dag 31	947
dag 32	992
dag 33	1.037
dag 34	1.082
dag 35	1.127
Week 6	(45,- per dag)
dag 36	1.172
dag 37	1.217
dag 38	1.262
dag 39	1.307
dag 40	1.352
dag 41	1.397
dag 42	1.442

Werkinstructie DV/SUA Openbaar

Aan Directeuren IND
cc DDMB
Van Hoofddirecteur IND

Nummer & Titel WI 2020/5 (Samen)werken met een tolk

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak DV/Asiel/RVN
Publicatiedatum 1 april 2020

Geldig vanaf 1 april 2020
Geldig tot en met 1 april 2022

Bijlage(n)

1. Gedragscode tolken en vertalers IND
2. Evaluatieformulier tolken
3. Beleidsregels Tolkenvergoeding IND

1. Inleiding

Deze werkinstructie vervangt werkinstructie 2014/5 (SDIS). Vanwege de aard van de werkinstructie is er geen beletsel om deze openbaar te maken.

Sinds 1 januari 2009 is de Wet beëdigde tolken en vertalers (Wbtv) van kracht. In deze wet is onder meer vastgelegd dat diensten en instanties in het kader van straf- en vreemdelingenrecht in beginsel gebruik maken van tolken en vertalers die zijn ingeschreven in het Register beëdigde tolken en vertalers (Rbtv), dit wordt kortweg de wettelijke afnameverplichting genoemd.

De Wbtv heeft een aantal gevolgen voor de werkprocessen van de IND waarin tolken een rol spelen. Daarnaast is het ook in algemene zin van belang dat medewerkers goed geïnformeerd zijn en toegang hebben tot de richtlijnen op het gebied van (werken met) tolken. Deze werkinstructie is daarom van toepassing op alle gesprekken waarbij tolken worden ingezet door de IND.

De coördinator tolken is onder meer verantwoordelijk voor een juiste en eenduidige uitvoering van het tolkenbeleid. Daarom kan alleen van deze werkinstructie worden afgeweken nadat de coördinator tolken hiermee vooraf heeft ingestemd.

2. Waarom gebruik van tolken?

Vreemdelingen die toelating tot Nederland wensen, beheersen in veel gevallen de Nederlandse taal niet of onvoldoende om zich goed uit te kunnen drukken. Als van de vreemdeling redelijkerwijs verlangd kan worden dat hij de Nederlandse taal wel voldoende beheerst, is de IND niet verplicht een tolk in te zetten. Bij reguliere aanvragen is bepaald dat dit in ieder geval zo is als de vreemdeling in het bezit is van een verblijfsvergunning regulier en vijf jaar of langer legaal in Nederland verblijft.

Bij de directie Asiel & Bescherming (A&B) komt het er op neer dat bij alle asielaanvragen een tolk moet worden ingezet, tenzij de vreemdeling Nederlandstalig is. In zijn algemeenheid geldt dat bij twijfel aan het Nederlandse taalniveau van de vreemdeling het de voorkeur heeft altijd een tolk in te zetten. Ten behoeve van een goed verloop van de procedure is dit ook van toepassing wanneer de vreemdeling formeel geen recht meer heeft op een tolk. Het gehoor vindt plaats in een taal waarvan redelijkerwijze kan worden aangenomen dat de vreemdeling die asiel aanvraagt deze kan verstaan en spreken, zoals is beschreven in artikel 38 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000). In paragraaf C1/2.11 Algemeen van de Vreemdelingen-circulaire 2000 staat uitgewerkt wat hieronder wordt verstaan:

- de officiële taal of één van de officiële talen van het aangegeven land van herkomst;
- één van de lokale voertalen waarin in het aangegeven land van herkomst onderwijs wordt gegeven;
- een taal die in de aangegeven streek van herkomst feitelijk door een meerderheid van de bevolking wordt gesproken;
- een voertaal of handelstaal die in het gestelde land van herkomst van de vreemdeling op nationaal of regionaal niveau feitelijk tussen sprekers van verschillende talen wordt gebruikt.

Als een vreemdeling stelt tot een minderheid in het land van herkomst te behoren, veronderstelt de IND dat hij naast ten minste één taal die valt onder de hierboven vermelde talen, ook de lokale taal of het dialect van de gestelde minderheid verstaat.

3. Een gesprek¹ voeren met behulp van een tolk

De rol van de tolk

Een tolk is een zelfstandig ondernemer (en geen ambtenaar) die per opdracht wordt ingehuurd door de IND. Een tolk is dus niet in dienst bij de IND. Interne informatie van de IND is daarom niet voor tolken bestemd.

Een tolk vervult bij een gesprek met een vreemdeling de rol van intermediair: hij is als het ware een 'instrument' dat het mogelijk maakt dat de IND-medewerker en de vreemdeling met elkaar kunnen communiceren. De tolk geeft een getrouwe weergave van hetgeen gezegd wordt, zonder iets toe te voegen of weg te laten en met behoud van nuances. Ben je ervan bewust dat de tolk de context moet begrijpen om goed te kunnen vertalen en de vreemdeling niet altijd helder en duidelijk verklaart. Besef dat er in sommige talen meer of minder woorden nodig zijn dan in het Nederlands om de boodschap getrouw over te brengen.

De tolk is geen gesprekspartner. Het is daarom niet de bedoeling dat hij zijn persoonlijke mening uit of zich inhoudelijk bemoeit met het gesprek. Voor het goed functioneren van de tolk is het van belang dat hierover bij de gesprekspartners (de vreemdeling en IND-medewerker) geen onduidelijkheid bestaat. Van de tolk wordt verwacht dat hij handelt volgens de Gedragscode Tolken IND (bijlage I). In deze Gedragscode zijn onder meer de door de IND gewenste criteria wat betreft verantwoordelijkheid, gedrag en vakuitoefening opgenomen. Tijdens een gesprek waarbij een tolk wordt ingezet is met name het beschrevene onder vakuitoefening van belang. Zo is hierover onder meer opgenomen dat de tolk in principe consecutief (opvolgend) vertaalt. De tolk spreekt dus net als de vreemdeling en de IND-medewerker in de 'ik'-vorm. Daarnaast wordt van de tolk verwacht dat hij niet samenvattend vertaalt. Hij dient alles te vertalen wat de vreemdeling tijdens het gesprek opmerkt, ook als het geen reactie op de vraag van de IND-medewerker betreft, of als de vreemdeling het woord rechtstreeks tot de tolk richt. Belast de tolk

¹ Vanwege het gegeven dat tolken niet alleen bij gehoren worden ingezet, maar ook voor andere doeleinden worden gebruikt, te denken valt aan bijvoorbeeld taalanalyses en ambtelijke commissies, is gekozen voor de algemene term 'gesprek'.

daarom niet met jouw twijfels, meningen of uitspraken over de inhoud van het gesprek die niet bedoeld zijn voor de vreemdeling.

Mocht een uitspraak of uitdrukking door de tolk niet exact omgezet kunnen worden, omdat bijvoorbeeld een equivalent ontbreekt, dan wordt van de tolk verwacht dat hij dit nader omschrijft en de vreemdeling en de IND-medewerker hiervan in kennis stelt. Indien de tolk tijdens een gesprek merkt dat er sprake is van een misverstand of onbegrip, bijvoorbeeld door cultuurverschillen, dan mag hij actief optreden om dit aan de gesprekspartners te verduidelijken. Ook wanneer er omstandigheden zijn waardoor de tolk zijn werk niet goed kan uitvoeren, bijvoorbeeld bij het te zacht spreken van een gesprekspartner of te lange tekstblokken, mag de tolk actief optreden. Voor het overige mag van de tolk geen andere rol dan die van intermediair verwacht worden.

Verder wordt van tolken verwacht dat zij in beginsel geen vragen van vreemdelingen beantwoorden over hun afkomst, etniciteit en religie. Mocht een vreemdeling vragen naar de afkomst, etniciteit of religie van de tolk, leg dan uit dat de tolk objectief en neutraal is en deze vragen niet relevant zijn. Neem dus je tolk in bescherming en antwoord zelf op deze vragen, zodat de tolk dat niet hoeft te doen. Vraag ook de tolk niet naar zijn mening over de afkomst, etniciteit of religie van de vreemdeling. Gezien de aard van de werkzaamheden waarbij een tolk wordt ingezet en de belangen die hiermee gemoeid zijn, is het van groot belang dat een tolk integer en (politiek) neutraal is en volgens de in de Gedragscode voorgeschreven wijze handelt. Van een tolk wordt verwacht dat hij respectvol omgaat met alle personen met wie hij beroepsmatig in aanraking komt. Dit betekent dat hij onder meer, maar niet uitsluitend, niet discrimineert op basis van etniciteit, religie, handicaps, geslacht, seksuele oriëntatie of genderidentiteit (LHBTIQ) of welke andere reden dan ook. Uiteraard mag de tolk niet gevraagd worden te handelen in strijd met deze Gedragscode.

Rol van de IND-medewerker

De IND-medewerker is tijdens het gesprek met de vreemdeling de gespreksleider en verantwoordelijk voor de gang van zaken tijdens het gesprek. Hij richt zich tijdens het gesprek tot de vreemdeling en kijkt deze ook aan. Het woord dient dus niet tot de tolk te worden gericht.

Voorafgaand aan het gesprek kan de IND-medewerker samen met de tolk de vreemdeling uit de wachtruimte ophalen. Dit kan de IND-medewerker ook alleen doen, zolang hij deze taak niet overlaat aan de tolk. De tolk wordt namelijk niet geacht alleen te zijn met de vreemdeling. Dit betekent ook dat de IND-medewerker er op toeziet dat de tolk de hoorruimte verlaat als hij dit doet.

De IND-medewerker draagt er zorg voor dat de tolk op een positie zit waar hij goed kan horen en gehoord kan worden. Dit betreft meestal een plaats 'tussen' de gesprekspartners in². Bij voorkeur neemt de tolk plaats aan de kopse kant van de tafel, en niet naast een van beide gesprekspartners. Daarnaast biedt hij de tolk de gelegenheid om tijdens het gesprek schriftelijke aantekeningen te maken. De IND-medewerker kan de aantekeningen van de tolk na afloop van het gesprek in het interne dossier van de vreemdeling voegen, dan wel vernietigen. De tolk mag de aantekeningen in elk geval niet meenemen.

Indien nodig wordt gebruik gemaakt van digitale dataconversie bij het omrekenen van data in een andere tijdrekening dan de Westers Gregoriaanse jaartelling. Verzoek de tolk indien nodig zelf ook gebruik te maken van recente digitale dataconversie.

Aan de vreemdeling worden geen nadere gegevens over de tolk verstrekt. De naam van de tolk wordt standaard in het rapport van gehoor of verslag opgenomen. De tolk kan redenen hebben om zijn naam niet te laten opnemen in het rapport van gehoor of

² Bij het horen van AMV's, en meer in het bijzonder voor alleenreizende minderjarige vreemdelingen (AMV's) onder de 12 jaar, geldt een andere opstelling en wordt ook gebruikgemaakt van speciaal daarvoor ingerichte hoorkamers.

verslag. Een dergelijk verzoek van de tolk dient (bij voorkeur) vooraf te zijn goedgekeurd door de coördinator tolken. Indien het verzoek van de tolk wordt ingewilligd, dan voegt de IND-medewerker een notitie met de naam van de tolk in het interne dossier van de vreemdeling. Als het verzoek pas tijdens het gehoor door de tolk bekend is gemaakt, brengt de IND-medewerker de coördinator tolken hiervan op de hoogte. Vermeld het volgende in het rapport gehoor: "Naam van de tolk bekend bij de IND". Dit is ook van toepassing op alle andere documenten waar de naam van de tolk in vermeld staat en die extern gedeeld worden (bijv. Model 117c).

Van de IND-medewerker wordt verwacht dat hij zijn taalgebruik afstemt op het niveau van de vreemdeling. Aan de tolk kan worden uitgelegd dat hij de zinnen niet mooier maakt dan ze zijn gezegd. Het gebruik van afkortingen en ambtelijke taal wordt zoveel mogelijk vermeden. Houd er bij zittingen van een ambtelijke commissie rekening mee dat de tolk als enige niet op de hoogte is van de inhoud van het dossier. Voor een correcte vertaling is het in sommige gevallen praktisch om voorafgaand aan de zitting met de tolk te spreken en hem een korte samenvatting te geven zodat de tolk de context begrijpt.

Bij aanvang van het gesprek verifieert de IND-medewerker bij de tolk of de door de vreemdeling opgegeven taal inderdaad de taal is die gesproken wordt door tolk en vreemdeling. Een tolk is in beginsel alleen inzetbaar in de taal of talen waarvoor hij in het IND-tolkenbestand is opgenomen. Uitzonderingen hierop kunnen alleen in overleg met de coördinator tolken plaatsvinden. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat derden (bijvoorbeeld familie van de vreemdeling of de medewerker zelf) de rol van tolk op zich nemen.

Om verwarring en onduidelijkheid te voorkomen, is het belangrijk af te spreken om alleen in de opgegeven, en in het rapport vermelde, taal te spreken. Indien tenzij er redenen zijn om hiervan af te wijken vermeld dit dan duidelijk in het rapport van gehoor. Het is van belang om zowel aan het begin als aan het einde van het gehoor aan de vreemdeling te vragen of hij de tolk goed heeft verstaan en begrepen. Aangeraden wordt om dit ook gedurende het gesprek – bijvoorbeeld voor of na een pauze – nogmaals te vragen.

Vermeld op het voorblad van het rapport van gehoor of een registertolk of een niet-registertolk is ingezet (dit is na te vragen bij de planning). Let op: een tolk is niet per definitie voor alle talen waarvoor hij bij de IND inzetbaar is ook in het register ingeschreven). Er zijn drie opties. Dit dient als volgt te worden vastgelegd:

- Registertolk: Ja
- Registertolk: Nee, want er zijn geen tolken met een registervermelding in deze taal beschikbaar voor de IND.
- Registertolk: Nee, want er is geen registertolk **tijdig** beschikbaar in deze taal voor de IND.

In het laatste geval moet een nadere toelichting bij de planning worden opgevraagd waarom er geen registertolk is ingezet en dient deze motivering opgenomen te worden in het rapport gehoor.

Zorg ook voor een goede registratie indien de tolk of de taal verandert tijdens een gehoor.

De communicatie loopt te allen tijde via de tolk. Ook in het geval dat de IND-medewerker de taal verstaat die door vreemdeling en de tolk wordt gesproken, is het niet de bedoeling dat de IND-medewerker als tolk optreedt of het gesprokene zelf vertaalt en vastlegt, voordat de tolk vertaald heeft.

De IND-medewerker ziet er op toe dat de tolk voldoende gelegenheid krijgt om het gesprokene te kunnen vertalen. Het is daarom van belang dat de vreemdeling en de IND-medewerker niet te lang achter elkaar of door elkaar praten.

Het werk van een tolk vergt een goede concentratie. De IND-medewerker biedt daarom de tolk de gelegenheid om ongeveer iedere twee uur een korte pauze te nemen. De duur van de pauze en de begintijd van een eventuele lunchpauze wordt door de medewerker vastgesteld en aan de tolk en vreemdeling kenbaar gemaakt. De

lunchpauze duurt in beginsel één uur, tenzij de IND-medewerker denkt geen uur nodig te hebben. Houd wel rekening met minimaal een half uur lunchpauze (zie Regeling tolkenvergoeding IND,). Spreek de eindtijd van de pauze duidelijk met de tolk en vreemdeling af zodat beiden weten wanneer zij weer verwacht worden.

De tolk heeft recht op minimaal een half uur lunchpauze, houd hier rekening mee indien je een tolk een document wilt laten vertalen.

Het is mogelijk dat een gesprek niet naar wens verloopt. Als bij de IND-medewerker de indruk ontstaat dat de tolk zijn taak niet naar behoren vervult of er problemen zijn in de communicatie, dan dient hij een pauze in te lassen en buiten de aanwezigheid van de vreemdeling met de tolk te bespreken wat niet goed gaat en op welke wijze verbetering in de situatie aangebracht kan worden (dit laat onverlet dat een gesprek met een vreemdeling stroef kan verlopen terwijl de tolk zijn taak goed verricht). Als verbetering niet mogelijk lijkt, kan de zaak besproken worden met een begeleider, senior of de coördinator tolken. Als er geen verbetering mogelijk is, beëindigt de IND-medewerker het gesprek en verzoekt om een andere tolk. De medewerker meldt de reden van het afbreken van het gehoor aan de coördinator tolken indien dit te maken had met het functioneren van de tolk.

Het is ook mogelijk dat de tolk aangeeft niet verder te willen gaan. In dat geval zal de tolk verzoeken om een pauze om dit kenbaar te kunnen maken. Deze wens dient gerespecteerd te worden, als blijkt dat een andere oplossing (door een toelichting of anderszins) geen soelaas biedt. De tolk dient vervolgens aan de coördinator tolken te melden waarom hij heeft besloten om de tolkdienst niet voort te zetten.

Van de IND-medewerkers die met tolken werken wordt verwacht dat zij de coördinator tolken over het functioneren van de tolk informeren. Dit kan op eigen initiatief zijn of op verzoek van de coördinator tolken. Het kan hierbij om zowel positieve als negatieve ervaringen gaan betreffende de tolkwerkzaamheden. Ook aspecten als telefonische bereikbaarheid of beschikbaarheid van de tolk, b.v. de mate waarin hij tolkdiensten annuleert, kunnen worden besproken. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van het digitale evaluatieformulier tolken (zie bijlage II).

4. Telefonische tolkdiensten

Bij kortdurende gesprekken zoals Dublingesprekken en het uitreiken van beschikkingen worden soms telefonische tolken ingezet. Van de tolk wordt verwacht dat hij vanwege de vertrouwelijke aard van de gesprekken geen telefonische tolkdienstenverricht in de openbare ruimte of in gezelschap.

Pas nadat de vreemdeling is opgehaald uit de wachtruimte en heeft plaatsgenomen in de hoorruimte, wordt de tolk gebeld. Dit om de onafhankelijkheid van de tolk te laten blijken. Indien de tolk niet bereikbaar is, neemt de IND-medewerker hierover contact op met de planning. De planning benadert nogmaals de tolk. Wanneer de tolk niet bereikbaar blijkt of de opdracht annuleert, zal de planning vervanging proberen te regelen. De planning informeert de coördinator tolken wanneer de tolk niet bereikbaar was of kort van tevoren geannuleerd heeft.

Het is van groot belang om de tolk op de afgesproken aanvangstijd te bellen. De tolk mag het gesprek namelijk als geannuleerd beschouwen indien de IND-medewerker later dan 15 minuten na de afgesproken aanvangstijd belt.

Ook bij een telefonisch tolkdienst is het belangrijk dat de IND-medewerker en de vreemdeling op een juiste positie, in dit geval dichtbij de telefoon, zitten. De telefoon wordt op speaker gezet. Bij een telefonische tolkdienst kan er sprake zijn van een vertraging in de lijn. In verband met het consecutief (opvolgend) tolken dient hier rekening mee gehouden te worden. Het is daarnaast van belang dat alle betrokkenen duidelijk spreken en niet te lange zinnen maken.

Van een IND-medewerker wordt verwacht dat hij zich bewust is van het ontbreken van non-verbale interactie tijdens het gesprek en dat hij er op toeziet dat de vreemdeling

en de tolk elkaar desondanks goed begrijpen en verstaan. De tolk ziet bijvoorbeeld geen hand- of hoofdbewegingen van de vreemdeling. In bepaalde culturen zijn deze bewegingen gelijk aan woorden. Van de IND-medewerker wordt verwacht dat hij de vreemdeling verzoekt dergelijke non-verbale gedragingen in woorden om te zetten. Voor een juiste weergave noteert de IND-medewerker deze hand- of hoofdbeweging als opmerking cursief in het verslag. De tolk ziet evenmin tot wie het woord tijdens het telefoongesprek wordt gericht. Het is daarom van belang dat de IND-medewerker regelmatig een aanspreektitel (mevrouw, meneer) of de naam van de vreemdeling gebruikt.

Omdat het voor de tolk niet (altijd) waarneembaar is wat er zich tijdens het gesprek afspeelt, informeert de IND-medewerker de tolk over specifieke gebeurtenissen tijdens het gesprek zoals bijvoorbeeld een non-verbale emotionele uiting van een vreemdeling.

Bij telefonische tolkdiensten wordt net als bij persoonlijke tolkdiensten verwacht dat de IND-medewerker de coördinator tolken informeert over het functioneren van de tolk. Dit kan op eigen initiatief zijn of op verzoek van de coördinator tolken. Het kan hierbij om zowel positieve als negatieve ervaringen gaan.

5. Invullen van werkbriefjes

Werkbriefje

Uit praktische overwegingen is ervoor gekozen om de tolk niet zelf zijn declaraties op te laten stellen, maar dit door de IND te laten doen. Hiervoor is als prestatiebewijs een correct ingevuld werkbriefje nodig.

De tolk ontvangt bij de e-mailbevestiging van zijn tolkdienst van de IND een werkbriefje en houdt dit zelf bij zich. Dit werkbriefje wordt door de IND-medewerker aan het einde van de werkdag van de tolk ingevuld en ondertekend. Het is van belang dat per opdracht het werkbriefje accuraat wordt ingevuld : begin- en eindtijd, duur van de lunch en wijze van vervoer. Het werkbriefje dient conform de Beleidsregels Tolkenvergoeding IND (bijlage III) te worden ingevuld. Het werkbriefje wordt aan de tolk voorgelegd die het op juistheid controleert en het vervolgens ook ondertekent. De IND-medewerker maakt een kopie voor de tolk, en de planner zorgt ervoor dat het origineel op korte termijn wordt geupload in SmartFlow.

Als er op de hoorlocatie geen planner aanwezig is, zorgt de IND-medewerker die het gesprek heeft geleid ervoor dat het ingevulde en getekende werkbriefje binnen twee werkdagen bij de betreffende planlocatie is ingeleverd zodat het betalingsproces geen vertraging oploopt.

De gegevens op het werkbriefje vormen de basis voor de uiteindelijke tolkdeclaratie. Bij verschil van inzicht bij het invullen van een werkbriefje kan de IND-medewerker deze tijdelijk opzij leggen en eerst overleggen met een coördinator tolken. Nadat het werkbriefje door de planning is geupload in SmartFlow, kan de financiële afdeling van de IND de bijbehorende declaratie genereren die wordt opgesteld overeenkomstig de Beleidsregels Tolkenvergoeding. Hierop zijn de gedeclareerde tolkuren, reisvergoeding en eventuele btw en toeslag voor feestdagen of weekend opgenomen.

Bij telefonische tolkdiensten vult de IND-medewerker het werkbriefje in en ondertekent deze. In dit geval vindt er geen ondertekening door de tolk plaats. Voor telefonische tolkdiensten geldt een minimum vergoeding van 15 minuten (gerekend vanaf geplande aanvangstijd).

6. Vertaling van stukken

Uit artikel 4:5 tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) volgt dat in beginsel de vreemdeling die een aanvraag heeft ingediend verantwoordelijk is voor vertaling van stukken voorzover dit noodzakelijk is voor de beoordeling van die aanvraag. Gezien het belang van de stukken moet de vertaling in principe door een beëdigd vertaler worden geleverd. Als een vertaling niet is bijgeleverd, moet de vreemdeling gelegenheid krijgen om binnen een redelijke termijn alsnog een vertaling te leveren.

In het belang van de voortgang van de procedure wordt door de IND hierop een uitzondering gemaakt in de volgende situatie.

Wanneer een vreemdeling tijdens de algemene asielprocedure (AA) documenten overlegt, wordt aan de vreemdeling gevraagd welke daarvan relevant zijn voor de asielaanvraag. De IND zorgt voor de vertaling van deze relevante documenten bijvoorbeeld door aan de op de IND-locatie aanwezige tolk een vertaling te vragen. Hierbij gaat op basis van de in de Wbtv opgenomen wettelijke afnameverplichting de voorkeur uit naar een tolk die beëdigd vertaler is. Mocht er in de betreffende taal geen beëdigd vertaler beschikbaar zijn, dan kan de vertaling uitgezet worden bij een niet-beëdigde vertaler.

Mocht in de verlengde asielprocedure (VA) blijken dat één van de onvertaalde documenten die tijdens de AA-procedure is overgelegd toch relevant is, dan zorgt de IND alsnog voor de vertaling van het document. Dit geldt ook voor vertalingen die niet binnen de AA-procedure vertaald kunnen worden. In dit geval kan aan een tolk gevraagd worden om op kosten van de IND een vertaling te verrichten indien het te vertalen document niet meer dan 600 woorden (1 A4, lettergrootte 9) bevat. Hiervoor is een vertaaltijd en respectievelijke vergoeding van 3 uur aannemelijk. Het vertalen dient zoveel mogelijk te geschieden in de tijd waarop een tolk beschikbaar is op een IND-locatie. Op basis van de Wet beëdigde tolken en vertalers (Wbtv) en de daarin opgenomen wettelijke afnameverplichting geldt dat een tolk die tevens beëdigd vertaler is wordt gevraagd de vertaling te verrichten. Indien geen beëdigd vertaler beschikbaar is, zal de vertaling worden uitgezet bij een andere beëdigd vertaler. Van deze wettelijke afnameverplichting kan worden afgeweken indien in de betreffende taal geen beëdigd vertaler in het register is opgenomen. Hiervan dient een notitie geschreven te worden die als bijlage bij de vertaling in het dossier van de vreemdeling wordt gevoegd.

Bevat het te vertalen document meer dan 600 woorden, dan dient de vertalingen via de unitmanager uitgezet te worden bij het vertaalbureau waarmee de IND een mantelovereenkomst heeft. Hiervoor kan de manager terecht bij de inkoop servicedesk.

Voor de vertaling van documenten welke na de AA-procedure door een vreemdeling worden overgelegd, draagt de vreemdeling zelf binnen een redelijke termijn zorg voor een correcte vertaling.

Het blijft overigens mogelijk om stukken die buiten de AA-procedure tijdens een gesprek worden overgelegd tijdens het gesprek (globaal) door de tolk te laten vertalen.

7. Klachten over tolken

De IND heeft een klachtenprocedure die gebaseerd is op hoofdstuk 9 van de Algemene wet Bestuursrecht (Awb). Ondanks de wettelijke verankering is een klacht geen juridische procedure, maar een mogelijkheid voor een burger om aandacht te richten op iets dat in zijn ogen verkeerd is gegaan. Daar past een open houding van de IND bij.

De definitie van een klacht die door de IND wordt gehanteerd is kort gezegd: Een uiting van ongenoegen over alle aspecten van gedragingen van de IND of een persoon werkzaam onder verantwoordelijkheid van de IND zoals medewerkers en tolken. Met betrekking tot klachten over tolken bestaat een bijzondere werkwijze.

Allereerst moet onderscheid worden gemaakt tussen tolken die wél en tolken die niet zijn opgenomen in het register of op de uitwijklijst.

a. Werkwijze registertolken en tolken op de uitwijklijst

Klachten over tolken die zijn opgenomen in het register of op de uitwijklijst kunnen worden ingediend bij de Klachtencommissie Wet beëdigde tolken en vertalers (Kc Wbtv) van het Bureau Wbtv (hierna: Kc Wbtv) of bij de IND. Als de klacht bij de Kc Wbtv wordt ingediend, attendeert deze de klager op de mogelijkheid om zich te wenden tot de IND voor een informele afdoening. Als de klager dit wil, stuurt de Kc Wbtv de klacht ter behandeling door naar de coördinator tolken van de IND. Indien de klacht bij de IND wordt ingediend, dan is de coördinator tolken degene die de klacht in behandeling neemt. Hiertoe uploadt de afdeling Digitaal Registreren en Voorbereiden (DRV) de klacht in het dossier van de vreemdeling (klager). De IND-medewerker die de klacht als eerste opmerkt stuurt de klacht ter behandeling door naar de coördinator tolken van de locatie waar het dossier van de klager in behandeling is. Hiermee is de klachtenprocedure gestart.

De coördinator tolken bespreekt vervolgens de inhoud van de klacht met de betreffende tolk en met de IND-medewerker die het gesprek heeft gevoerd. Hierna neemt de coördinator tolken contact op met de klager (of diens gemachtigde) om te bespreken of de klacht, zonder een uitspraak te doen over de gegrondheid, op informele wijze en naar tevredenheid van alle partijen kan worden afgehandeld.

Indien de klacht niet op informele wijze afgehandeld kan worden, informeert de coördinator tolken hierover de tolk en de IND-medewerker. Vervolgens moet de klager de klacht formeel indienen bij de Kc Wbtv, waarna de IND het reeds opgebouwde klachtdossier ter behandeling toestuurde aan de Kc Wbtv. De Kc Wbtv hoort de klager en brengt advies uit aan het Bureau Wbtv waarna het Bureau Wbtv een besluit neemt. Het Bureau Wbtv informeert de klager en de IND over dit besluit.

b. Werkwijze niet-registertolken

Klachten over tolken die niet zijn opgenomen in het register of de uitwijklijst worden rechtstreeks door de klager ingediend bij de IND. Ook hier geldt dat de coördinator tolken degene is die de klacht behandelt. De afdeling DRV uploadt de klacht in het dossier van de vreemdeling (klager), waarna de IND-medewerker de klacht ter behandeling doorstuurt naar de coördinator tolken van de locatie waar het dossier van de klager in behandeling is. De klachtenprocedure is hiermee gestart en is verder gelijk aan de procedure bij registertolken en uitwijklijsttolken.

Ook in dit geval wordt eerst getracht de klacht op informele wijze en naar aller tevredenheid af te handelen. Als dit niet mogelijk blijkt, informeert de coördinator tolken de tolk en de IND-medewerker en stuurt de klacht ter advisering door naar de Kc Wbtv. De IND heeft de Kc Wbtv gemandateerd over deze klachten advies uit te brengen. De Kc Wbtv hoort betrokkenen en brengt advies uit aan de IND die een besluit neemt over de klacht en schriftelijk de klager en beklagde informeert. Indien de klager niet tevreden is met het besluit, kan hij de klacht indienen bij de Nationale ombudsman. De IND informeert Kc Wbtv over het genomen besluit.

Indien een klacht door de Kc Wbtv in behandeling wordt genomen kan de medewerker, die aanwezig is geweest bij het gehoor, uitgenodigd worden door de Kc Wbtv voor een hoorzitting. De IND verwacht dat de medewerker aan dit verzoek gehoor geeft.

Werkinstructie SUA Intern

Aan	Directeuren IND cc DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Auteur	Mourizette Boom
Nummer & Titel	WI 2020/11 Werkinstructie Turks associatierecht
Hoofdtak	Regulier
Relatie met	B10/4 Vc
Publicatiedatum	23-6-2020
Geldig vanaf	22-6-2020
Geldig tot en met	20-3-2022

Voorwoord

Dit document bevat de al eerder gepubliceerde drie hoofdstukken van de werkinstructie over het Turks associatierecht én drie nieuwe hoofdstukken, hoofdstuk 4, 5 en 6. Hoofdstuk 4 gaat over de inhoud en het toepassingsbereik van de standstillbepalingen zoals neergelegd in artikel 7 van Besluit nr. 2/76, artikel 13 van Besluit nr. 1/80 en artikel 41 lid 1 van het Aanvullend Protocol. Hoofdstuk 5 gaat over de gevolgen van de standstillbepalingen. Hoofdstuk 6 tenslotte gaat over artikel 14 van Besluit nr. 1/80.

De eerste twee versies van de werkinstructie waren een groeidocument. Met de werkinstructie in de huidige vorm is het einddoel bereikt, te weten een werkinstructie met uitleg van de belangrijkste onderdelen van het Turks associatierecht, met nadere toelichtingen en met jurisprudentieverwijzingen. De inhoud van de volgende informatie-berichten is in de werkinstructie opgenomen: IB 2017/34, IB 2018/64, IB 2018/71, IB 2019/55, IB 2019/100, IB 2019/122 en IB 2020/61. Deze informatieberichten komen met deze nieuwe werkinstructie te vervallen. Evenals de vorige versie van de werkinstructie: WI 2019/3.

De inhoud van deze werkinstructie zal, zodra nodig, in een nieuwe versie worden geactualiseerd en aangepast aan de laatste jurisprudentie en/of de beleidswijzigingen. Mogelijk wordt de instructie in de toekomst, al dan niet in een aangepaste versie, een openbaar document. Tot die tijd is het in ieder geval een intern document! Er kan in de beschikking dus niet naar worden verwezen!

In deze versie zijn er veranderingen aangebracht in de eerder al gepubliceerde paragrafen 2.3.4, 2.5, 2.5.1, 2.5.2, 2.10, 2.12, 2.12.1, 2.12.2, 3.4 en 3.8 tot en met 3.9.2. Tevens zijn aan hoofdstuk 2 de paragrafen 2.13 tot en met 2.13.2 toegevoegd, over al dan niet intrekken met terugwerkende kracht. Voor wat betreft de inhoud van IB 2020/122 over het driejarenbeleid is de tekst in deze werkinstructie aangevuld ten aanzien van de contra-indicatie 'onjuiste gegevens'.

Het doel van deze werkinstructie is handvatten te bieden voor de beoordeling van verblijfsaanspraken op grond van het Turks associatierecht. Die beoordeling is uiteindelijk altijd individueel maatwerk op basis van de specifieke omstandigheden.

In deze werkinstructie wordt verwezen naar jurisprudentie. De uitspraken zijn te vinden op www.rechtspraak.nl (de zaaknummers die beginnen met 'ECLI') of op <https://curia.europa.eu/> (de zaaknummers die beginnen met 'C-').

De inhoud is afgestemd met JZ ST, DMB en RVN.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING

1.1 De rechtsbronnen	5
1.2 Het recht op verblijf op grond van Besluit nr. 1/80	6
1.3 Het toepassingsbereik van Besluit nr. 1/80	6
1.4 Grenzen van de toepassing van het associatierecht en Besluit 1/80	6

2. DE TURKSE WERKNEMER

2.1 Inleiding	7
2.2 De rechten van artikel 6 van Besluit nr. 1/80	7
2.2.1 Rechtstreekse werking	7
2.2.2 Geen ambtshalve verlening verblijfsvergunning	7
2.3 Definitie van het begrip 'werknemer'	8
2.3.1 De gezagsverhouding	8
2.3.2 De prestatie: reële en daadwerkelijke arbeid	9
2.3.3 De tegenprestatie: het loon	10
2.3.4 De begrippen "legale arbeidsmarkt" en "legale arbeid"	10
2.4 Opbouw van de rechten van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80	12
2.4.1 Het eerste streepje van artikel 6 lid 1	13
2.4.2 Het tweede streepje van artikel 6 lid 1	13
2.4.3 Het derde streepje lid van artikel 6 lid 1	13
2.4.4 Niet-tijdige indiening van de aanvraag	14
2.5 Tijdelijke afwezigheid	14
2.5.1 Werkloosheid	15
2.5.1.1 Onvrijwillige werkloosheid	15
2.5.1.2 Vrijwillige werkloosheid	15
2.5.2 Arbeidsongeschiktheid	16
2.6 Verlaten van de arbeidsmarkt	17
2.7 Dubbele nationaliteit	17
2.8 Geen circulatierecht	17
2.9 Internationaal chauffeurs en zeelieden	17
2.10 Verlies van de opgebouwde rechten op grond van artikel 6	18
2.11 Beëindiging van de opgebouwde rechten op grond van artikel 6	19
2.12 Het vaststellingsbesluit en het beëindigingsbesluit	20
2.12.1 Het vaststellingsbesluit	20
2.12.2 Het beëindigingsbesluit	20
2.13 Wel of niet intrekken met terugwerkende kracht	20
2.13.1 Intrekken met terugwerkende kracht	20
2.13.2 Niet intrekken met terugwerkende kracht	21

3. HET GEZINSLID VAN DE TURKSE WERKNEMER

3.1 Inleiding	23
3.2 De rechten van artikel 7 van Besluit nr. 1/80	23
3.2.1 Rechtstreekse werking	23
3.2.2 Geen ambtshalve verlening verblijfsvergunning	24
3.3 Definitie van het begrip 'gezinslid van een Turkse werknemer'	24
3.3.1 Bloedverwanten in neergaande lijn	24
3.3.2 Bloedverwanten in opgaande lijn	24
3.3.3 Het begrip 'ten laste van'	25
3.3.4 De ex-echtgenoot van de Turkse werknemer	25
3.3.5 De nationaliteit van de gezinsleden	26
3.4 De voorwaarden van artikel 7 eerste alinea	26
3.4.1 Gevolgen van huwelijk en meerderjarig worden van het kind	28
3.4.2 Korte perioden zonder verblijfsvergunning	28
3.5 Recht op toegang tot de arbeidsmarkt op grond van artikel 7 eerste alinea	28

3.5.1 Gevolgen van fraude en verlaten legale arbeidsmarkt door hoofdpersoon	28
3.5.2 Geen voorwaarden meer na drie jaar	29
3.6 Rechten van artikel 7 tweede alinea	29
3.6.1 Het begrip 'kinderen' van de Turkse werknemer	30
3.6.2 Het begrip 'beroepsopleiding'	30
3.6.3 De voorwaarde 'drie jaar legaal werken'	30
3.6.4 Verschil met artikel 7 eerste alinea	30
3.7 Bewijslastverdeling bij verblijf zonder verblijfsvergunning	30
3.8 Verlies en beëindiging van de opgebouwde rechten op grond van artikel 7	31
3.8.1 Verlies van het verblijfsrecht vanwege afwezigheid uit de gastlidstaat	31
3.8.2 Beëindigen van het verblijfsrecht op grond van artikel 14 van Besluit nr. 1/80	32
3.8.3 Beëindigen van het verblijfsrecht vanwege frauduleuze handelingen	32
3.9 Wel of niet intrekken met terugwerkende kracht?	32
3.9.1 Wel intrekken met terugwerkende kracht	32
3.9.2 Niet intrekken met terugwerkende kracht	33
 4. DE STANDSTILBEPALINGEN	
4.1 Inleiding	34
4.2 De inhoud van de standstillbepalingen	34
4.2.1 Het begrip 'vrijheid van vestiging' in artikel 41 lid 1 AP	35
4.3 Definitie 'gezinsleden'	35
4.4 Toepassingsbereik van de standstillbepalingen	35
4.4.1 Toepassingsbereik standstillbepaling van Besluit nr. 2/76 en nr. 1/80	35
4.4.2 Toepassingsbereik standstillbepaling van artikel 41 lid 1 AP	41
4.5 Samenvattend overzicht	41
4.6 Geen geslaagd beroep op de standstillbepalingen	42
4.7 Rechtvaardiging van strijd met de standstillverplichting	42
 5. GEVOLGEN STANDSTILBEPALINGEN	
5.1 Inleiding	44
5.2 Maatregelen in strijd met de standstillbepalingen	44
5.2.1 Aanscherping van het mvv-vereiste	44
5.2.2 Hoogte leges	45
5.2.3 Inburgering	45
5.2.4 Zoekjaar na verbreking huwelijk	46
5.2.5 Voortgezet verblijf na zoekjaar	46
5.2.6 Voortgezet verblijf na verbreking huwelijk	46
5.2.7 Leeftijdsgrens hoofdpersoon	46
5.2.8 Meerderjarigheidsgrens van het kind van de hoofdpersoon	47
5.2.9 Middelenvereiste bij volledige arbeidsongeschiktheid	47
5.2.10 Openbare orde	48
5.2.11 Invoering puntensysteem bij toelating van zelfstandigen	48
5.2.12 Afschaffen ouderenbeleid	48
5.2.13 Driejarenbeleid	49
5.2.13.1 Oude beleidsregels	49
5.2.13.2 Toetsingskader beroep op het driejarenbeleid	50
5.2.13.3 Algemene aanwijzingen berekening tijdsduur procedures	53
5.2.13.3.1 Berekening relevant tijdsverloop in eerste aanleg, bezwaar, beroep en hoger beroep	54
5.2.13.4 Wanneer een beroep kan worden gedaan op driejarenbeleid	58
5.2.13.5 Hoe een beroep kan worden gedaan op driejarenbeleid	59
5.2.13.6 Verlening verblijfsvergunning	59
5.3 Maatregelen die geen aanscherpingen of een toegestane Aanscherping zijn	59

5.3.1 Afschaffing van vrijstelling van het middelenvereiste bij zorg voor een kind jonger dan 5 jaar of bij leeftijd van 57,5 jaar of ouder	60
5.3.2 Aanscherping looncriterium kennismigrant	61
5.3.3 Aanscherping inkomensnorm voor Nederlandse referenten	61
5.3.4 Licht en zwaar inreisverbod	61
5.3.5 Intrekken met terugwerkende kracht	62
5.3.6 Intrekking op grond van openbare orde	62
5.3.7 Biometrische gegevens	62
5.3.8 Geen vergunning zonder beperking op grond van het driejarenbeleid	62
5.3.9 Indienen van een aanvraag in persoon	63
 6. ARTIKEL 14 VAN BESLUIT NR. 1/80	
6.1 Definitie van het begrip 'openbare orde'	64
6.2 Veelvoud aan kleine strafbare feiten	64
6.3 Evenredigheidsbeginsel en belangenafweging	64
6.3.1 Beroep op artikel 28 lid 3 van Richtlijn 2004/38/EG	64
6.4 Turkse zelfstandigen en openbare orde	65

1. INLEIDING

1.1 De rechtsbronnen

Op 12 september 1963 is namens de Europese Economische Gemeenschap (hierna: EEG) een overeenkomst gesloten waarbij een associatie tot stand is gebracht tussen de EEG en Turkije.¹ Deze zogenaamde Associatieovereenkomst is op 1 december 1964 in werking getreden. Doel van de overeenkomst is onder meer de toetreding van Turkije tot de EEG in de toekomst te vergemakkelijken, door geleidelijk het vrije verkeer van werknemers tot stand te brengen en door de beperkingen van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten op te heffen.²

Op 23 november 1970 is een Aanvullend Protocol bij de Associatieovereenkomst tot stand gekomen.³ Voor het Europese deel van het Koninkrijk der Nederlanden is het protocol op 1 januari 1973 in werking getreden.

De tekst van de Associatieovereenkomst en het Aanvullend Protocol (hierna: AP) ziet voornamelijk op het verrichten van diensten en op personen die arbeid als zelfstandige beogen. De bij de Associatieovereenkomst ingestelde Associatieraad heeft echter geen nadere regelgeving vastgesteld ten aanzien van het recht van vestiging en het dienstenverkeer. Het gevolg is dat Turkse zelfstandigen en dienstenverrichters geen recht op vestiging dan wel dienstverlening aan de Associatieovereenkomst kunnen ontleen.⁴

De lidstaten hebben de bevoegdheid behouden om de nationaalrechtelijke regels inzake toegang, verblijf en het verrichten van arbeid op Turkse zelfstandigen en dienstenverleners toe te passen. Wel wordt deze bevoegdheid begrensd door de standstill-bepaling in artikel 41 lid 1 van het AP. Deze bepaling verbiedt de lidstaten om onderling nieuwe beperkingen met betrekking tot de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten in te voeren, maar levert geen rechtstreeks aan het Unierecht ontleend recht van vestiging of verblijf op.⁵ Alleen uit Besluit nr. 1/80 kan een recht op verblijf voortvloeien.

Op 20 december 1976 heeft de Associatieraad Besluit nr. 2/76⁶ vastgesteld. Dit besluit is vervolgens in 1980 vervangen door Besluit nr. 1/80. Besluit nr. 2/76 is niet met terugwerkende kracht ingetrokken, waardoor de standstillbepaling van artikel 7 van Besluit nr. 2/76 dient te worden toegepast op alle maatregelen die door een lidstaat zijn ingevoerd in de periode van 20 december 1976 tot en met 30 november 1980.⁷ Dit komt verder aan bod in hoofdstuk 4 van deze werkinstructie.

Op 19 september 1980 heeft de Associatieraad Besluit nr. 1/80⁸ vastgesteld. De tekst van Besluit nr. 1/80 ziet op Turkse werknemers en hun gezinsleden. De bepalingen van Besluit nr. 1/80 zijn niet volledig omgezet in nationale regelgeving. Enkel een aantal aspecten zijn nader uitgewerkt in het nationale vreemdelingenrecht en in beleidsregels. Besluit nr. 1/80 is met ingang van 1 december 1980 in werking getreden.

Naast voornoemde besluiten en het Aanvullend Protocol is de jurisprudentie van het Hof van Justitie een belangrijke rechtsbron. De naam 'Hof van Justitie van de Europese

¹ *Trb.* 1964, 217.

² Art. 12 tot en met 14 en art. 28 Associatieovereenkomst.

³ *Trb.* 1971, 70.

⁴ HvJ EG 11 mei 2000, C-37/98, ECLI:EU:C:2000:224 (*Savas*), punten 64 en 67.

⁵ HvJ EG 21 oktober 2003, C-317/01 en C-369/01, ECLI:EU:C:2003:572 (*Abatay en Sahin*), punt 62.

⁶ Volledige naam: Associatiebesluit nr. 2/76 van de Associatieraad EEG-Turkije betreffende de tenuitvoerlegging van artikel 12 van de overeenkomst van Ankara, aangenomen tijdens de 23e zitting van de Associatieraad op 20 december 1976, Hoofdstuk C14-11 Vc 1994, aanvulling 10.

⁷ HvJ EU 7 augustus 2018, C-123/17, ECLI:EU:C:2018:632 (*Yön*).

⁸ Volledige naam: Besluit nr. 1/80 betreffende de ontwikkeling van de Associatie tussen de EEG en Turkije.

Gemeenschappen' is sinds het Verdrag van Lissabon⁹ vervangen door de naam 'Hof van Justitie van de Europese Unie'. Dit orgaan zal in deze werkinstructie verder worden aangeduid als 'Hof van Justitie' en in de jurisprudentieverwijzingen worden afgekort als 'HvJ EG' of 'HvJ EU'.

1.2 Het recht op verblijf op grond van Besluit nr. 1/80

Het verblijfsrecht op grond van Besluit nr. 1/80 kan op de volgende drie gronden worden verworven:

- (1) na eerdere legale arbeid als werknemer;
- (2) na een bepaalde verblijfsduur als gezinslid van een Turkse werknemer en
- (3) na het voltooien van een beroepsopleiding door het kind van een Turkse werknemer.

Deze gronden zijn neergelegd in artikel 6 en artikel 7 van Besluit nr. 1/80 en worden in hoofdstuk 2 en 3 van deze werkinstructie besproken.

1.3 Het toepassingsbereik van Besluit nr. 1/80

Het verblijfsrecht dat de Turkse werknemer en zijn gezinsleden kunnen ontlenen aan Besluit nr. 1/80 kan pas ontstaan ná inreis in Nederland. Besluit nr. 1/80 ziet namelijk op voortzetting van verblijf en is daarom (in beginsel) niet van toepassing op eerste toelating.¹⁰ Immers, volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie wordt de eerste toelating van een Turks onderdaan tot het grondgebied van een lidstaat van de Unie in beginsel uitsluitend geregeld door het nationale recht van die staat.¹¹

De Turkse onderdaan kan op grond van het Unierecht slechts bepaalde rechten doen gelden op het gebied van het verrichten van arbeid in loondienst en, daarmee samenhangend, op het gebied van verblijf voor zover hij reeds legaal in de betrokken lidstaat verblijft.¹²

Bovendien hebben Turkse werknemers alleen bepaalde rechten in de lidstaat waar ze legaal verblijven en gedurende een bepaalde tijd legale arbeid hebben verricht. Turkse werknemers hebben niet, zoals Unieburgers, het recht op vrij verkeer binnen de Unie.¹³

1.4 Grenzen van de toepassing van het associatierecht en Besluit 1/80

De bovengrens is dat de behandeling van Turkse werknemers niet gunstiger mag zijn dan die van Unieburgers die gebruik maken van hun recht op vrij verkeer.¹⁴ Dit is bepaald in artikel 59 van het AP.

De ondergrens is dat de Associatieraad op grond van artikel 36 van het AP enkel Besluit nr. 1/80 genomen heeft, dat nieuwe beperkende voorwaarden verbiedt voor de toegang tot de arbeidsmarkt van Turkse werknemers die reeds in de arbeidsmarkt van de lidstaten zijn geïntegreerd. Met betrekking tot gezinshereniging is een dergelijk besluit niet genomen.¹⁵ Dit betekent dat de Turkse werknemer geen recht op gezinshereniging aan het Associatierecht ontleent. Een recht op gezinshereniging kan de Turkse werknemer ontlenen aan de Gezinsherenigingsrichtlijn 2003/86/EG.

⁹ In werking getreden op 1 december 2009.

¹⁰ In beginsel, want de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 (en die van artikel 41 lid 1 van het AP) kan wel van toepassing zijn op eerste toelating, ook in het kader van gezinshereniging. De standstillbepalingen worden in hoofdstuk 4 besproken.

¹¹ HvJ EG 20 september 1990, C-192/89, ECLI:EU:C:1990:322 (*Sevince*), punt 63.

¹² HvJ EG 11 mei 2000, C-37/98, ECLI:EU:C:2000:224 (*Savas*), punt 65.

¹³ HvJ EG 11 mei 2000, C-37/98, ECLI:EU:C:2000:224 (*Savas*), punt 59; HvJ EG 21 oktober 2003, C-317/01 en C-369/01, ECLI:EU:C:2003:572 (*Abatay en Sahin*), punt 64.

¹⁴ HvJ EU 24 september 2013, C-221/11, ECLI:EU:C:2013:583 (*Demirkan*), punt 53.

¹⁵ HvJ EG 30 september 1987, C-12/86, ECLI:EU:C:1987:400 (*Demirel*), punten 20, 21 en 28.

2. DE TURKSE WERKNEMER

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de rechten op het verrichten van arbeid en daarmee op verblijf besproken die de Turkse werknemer kan ontleen aan artikel 6 van Besluit nr. 1/80. Artikel 6 van Besluit nr. 1/80 regelt uitsluitend de situatie van Turkse werknemers die reeds legaal in de arbeidsmarkt van de lidstaten zijn opgenomen.¹⁶

Aan bod komen de inhoud en werking van artikel 6. De begrippen 'werknemer', 'reële en daadwerkelijke arbeid', 'legale arbeid' en 'legale arbeidsmarkt' worden toegelicht. Verder wordt uitgelegd hoe de opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1 werkt en wat de gevolgen zijn van afwezigheid. Tot slot wordt ingegaan op het verlies van de rechten op grond van artikel 6 lid 1 en op de redenen voor beëindiging van deze rechten.

2.2 De rechten van artikel 6 van Besluit nr. 1/80

Artikel 6 van Besluit nr. 1/80 luidt als volgt:

1. Behoudens het bepaalde in artikel 7 betreffende vrije toegang tot arbeid van de gezinsleden heeft de Turkse werknemer die tot de legale arbeidsmarkt van een lidstaat behoort:

- na een jaar legale arbeid in die lidstaat recht op verlenging van zijn arbeidsvergunning bij dezelfde werkgever indien deze werkgelegenheid heeft;
- na drie jaar legale arbeid en onder voorbehoud van de aan de werknemers uit de lidstaten van de Gemeenschap te verlenen voorrang, in die lidstaat het recht om in hetzelfde beroep bij een werkgever van zijn keuze te reageren op een ander arbeidsaanbod, gedaan onder normale voorwaarden en geregistreerd bij de arbeidsbureaus van die lidstaat;
- na vier jaar legale arbeid, in die lidstaat vrije toegang tot iedere arbeid in loondienst te zijner keuze.

2. Jaarlijkse vakanties en perioden van afwezigheid wegens zwangerschap, arbeidsongeval of kortdurende ziekte worden gelijkgesteld met tijdvakken van legale arbeid. Tijdvakken van onvrijwillige werkloosheid die naar behoren zijn geconstateerd door de bevoegde autoriteiten, alsmede perioden van afwezigheid wegens langdurige ziekte worden niet gelijkgesteld met tijdvakken van legale arbeid, doch doen geen afbreuk aan de rechten die zijn verkregen uit hoofde van het voorafgaande tijdvak van arbeid.

De drie streepjes in lid 1 van artikel 6 Besluit nr. 1/80 staan voor drie verschillende stadia van rechten op het verrichten van arbeid in loondienst, die oplopen in sterkte naarmate langduriger arbeid is verricht. In paragraaf 2.4 van dit hoofdstuk wordt de opbouw van de rechten van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 nader toegelicht.

Het nuttige effect van het recht op voortzetting van de arbeid impliceert noodzakelijkerwijs dat de Turkse werknemer een daarmee samenhangend verblijfsrecht heeft.¹⁷

2.2.1 Rechtstreekse werking

Artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 heeft rechtstreekse werking. Dit wil zeggen dat Turkse onderdanen die aan de voorwaarden van dit artikel voldoen, zich rechtstreeks kunnen beroepen op de rechten die de drie streepjes hen geleidelijk verlenen, afhankelijk van de duur die zij in de lidstaat van ontvangst in loondienst werkzaam zijn geweest.¹⁸

2.2.2 Geen ambtshalve verlening verblijfsvergunning

Besluit nr. 1/80 schept geen verplichting tot het verlenen van een verblijfsdocument.

¹⁶ HvJ EG 26 november 1998, C-1/97, ECLI:EU:C:1998:568 (*Birden*), punt 24.

¹⁷ HvJ EG 20 september 1990, C-192/89, ECLI:EU:C:1990:322 (*Sevince*), punt 29.

¹⁸ HvJ EG 26 oktober 2006, C-4/05 (*Güzeli*), punt 24.

De lidstaten mogen verlangen dat op hun grondgebied aanwezige vreemdelingen over een geldige verblijfstitel beschikken en, indien die titel slechts voor een bepaalde tijd wordt verstrekt, tijdig een aanvraag om verlenging indienen.¹⁹

De verblijfsvergunning, ontleend aan het eerste of het derde streepje van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80, wordt in Nederland verleend onder de beperking: 'arbeid in loondienst'.²⁰ Hiertoe dient door de vreemdeling wel eerst een aanvraag te worden ingediend. De verblijfsvergunning wordt niet ambtshalve verleend.

De verblijfsvergunning wordt verleend voor de duur van de arbeidsovereenkomst met een maximum van vijf jaar, maar in ieder geval voor tenminste één jaar.²¹

2.3 Definitie van het begrip 'werknemer'

Wanneer is iemand werknemer? Werknemer is de persoon die reële en daadwerkelijke arbeid verricht, met uitsluiting van werkzaamheden van zo geringe omvang dat zij slechts marginaal en bijkomstig van aard zijn, en die gedurende een bepaalde tijd voor een ander en onder diens gezag prestaties levert (in de vorm van verrichtte arbeid) en als tegenprestatie een (geldelijke) vergoeding ontvangt.²² Er dient dus sprake te zijn van een gezagsverhouding, van een prestatie en van een tegenprestatie (loon). Is van een van deze criteria geen sprake, dan vertoont de arbeidsverhouding niet de vereiste hoofdkenmerken van een arbeidsverhouding in loondienst.²³ Bijgevolg kan men reeds hierom niet aangemerkt worden als werknemer in de zin van het Unierecht.

De drie voorwaarden voor het werknemerschap (gezagsverhouding, prestatie en tegenprestatie) worden hieronder nader toegelicht.

Het begrip 'werknemer' heeft een autonome betekenis en mag niet restrictief worden uitgelegd.²⁴ Voor de interpretatie van het begrip 'werknemer' in Besluit nr. 1/80 wordt aansluiting gezocht bij de uitleg van het Unierechtelijke begrip 'werknemer'.²⁵ Zoals in paragraaf B10/4.1 Vc staat opgemerkt, legt de IND de begrippen 'werknemer' en 'reële en daadwerkelijke arbeid' op dezelfde wijze uit als in paragraaf B10/2 Vc.

2.3.1 De gezagsverhouding

Om iemand aan te kunnen merken als werknemer in de zin van het Unierecht dient er een gezagsverhouding te bestaan.

Zo heeft het Hof van Justitie bepaald dat een directeur van een vennootschap, waarvan hij enig aandeelhouder is, zijn werkzaamheid niet uitoefent in het kader van een positie van ondergeschiktheid. Hij moet daarom volgens het Hof niet worden aangemerkt als 'werknemer' (in de zin van artikel 45 VWEU), maar als een persoon die een werkzaamheid anders dan in loondienst uitoefent (in de zin van artikel 49 van het VWEU).²⁶ Dat zo'n directeur in loondienst is bij de vennootschap en uit de overgelegde salarisspecificaties blijkt dat hij in aanmerking komt voor loonheffingskorting leidt niet tot een andere conclusie.²⁷

Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie blijkt verder onder meer dat het er niet toe doet of er een formeel arbeidscontract is²⁸. Ook blijkt uit de jurisprudentie dat de aard

¹⁹ HvJ EG 16 maart 2000, C-329/97, ECLI:EU:C:2000:133 (*Ergat*), punten 52 en 58.

²⁰ Zie paragraaf B10/4.3 Vc 2000.

²¹ Zie paragraaf B10/4.3 Vc 2000.

²² HvJ EG 26 november 1998, C-1/97, ECLI:EU:C:1998:568 (*Birden*), punt 25.

²³ Vergelijk HvJ EU 21 februari 2013, C-46/12, ECLI:EU:C:2013:97 (*L.N.*), punten 40 en 45; HvJ EU 10 september 2014, C-270/13, ECLI:EU:C:2014:2185 (*Iraklis Haralambidis*), punten 28-29.

²⁴ O.a. HvJ EG 3 juli 1986, C-66/85, ECLI:EU:C:1986:284 (*Lawrie-Blum*), punt 16;

HvJ EG 7 september 2004, C-456/02, ECLI:EU:C:2004:488 (*Trojani*), punt 15.

²⁵ HvJ EG 26 november 1998, C-1/97, ECLI:EU:C:1998:568 (*Birden*), punt 24.

²⁶ HvJ EG 27 juni 1996, C-107/94, ECLI:EU:C:1996:251 (*Asscher*), punt 26.

²⁷ ABRvS 6 maart 2014, ECLI:NL:RVS:2014:858, r.o. 3.2.

²⁸ HvJ EG 5 oktober 1988, C-196/87, ECLI:EU:C:1988:475 (*Steymann*), punt 14.

van de rechtsbetrekking tussen werknemer en werkgever niet bepalend is voor de erkenning als werknemer²⁹. Dus ook een stagiaire kan werknemer zijn³⁰, of iemand die arbeid in deeltijd verricht³¹ of een oproepcontract heeft.³²

2.3.2 De prestatie: reële en daadwerkelijke arbeid

Er dient sprake te zijn van reële en daadwerkelijke arbeid. Werkzaamheden van zo geringe omvang dat ze louter marginaal en bijkomstig zijn, worden uitgesloten.³³ Het Hof geeft geen minimumnormen voor het begrip 'reële en daadwerkelijke arbeid'. Het Hof laat het aan de nationale rechter over om te oordelen over de feiten en omstandigheden die de arbeidsverhouding kenmerken en vast te stellen of de verrichte arbeid in loondienst reëel en daadwerkelijk is en de vreemdeling derhalve werknemer is.

Ingevolge paragraaf B10/2.2 Vc is van reële en daadwerkelijke arbeid *in ieder geval* sprake als de inkomsten uit arbeid meer bedragen dan 50% van de toepasselijke bijstandsnorm of als de Unieburger ten minste 40% van de gebruikelijke volledige arbeidstijd werkt. Dit betekent dat er ook in gevallen waarin niet wordt voldaan aan deze '40-50-regel' sprake kan zijn van reële en daadwerkelijke arbeid. Er zal steeds een algehele beoordeling van de arbeidsrelatie moeten worden gemaakt.

Omdat het Hof geen minimumnorm geeft voor reële en daadwerkelijke arbeid dient in iedere zaak afzonderlijk beoordeeld te worden of hiervan sprake is dan wel sprake is van werkzaamheden van zo geringe omvang dat ze louter marginaal en bijkomstig zijn. Zijn de werkzaamheden louter marginaal en bijkomstig dan kan men niet worden aangemerkt als werknemer.

De hierna volgende opsomming is ontleend aan de jurisprudentie van het Hof van Justitie. Het betreft hier geen limitatieve opsomming, maar een opsomming van omstandigheden waarmee bij de beoordeling van de arbeid in ieder geval rekening gehouden dient te worden.

- ⇒ In geval wordt voldaan aan de '40-50-regel' is er sowieso sprake van reële en daadwerkelijke arbeid.
- ⇒ Als er sprake is van een laag arbeidsloon of van een gering aantal arbeidsuren (en daarmee niet wordt voldaan aan de '40-50-regel') zijn dat aanwijzingen dat de verrichte arbeid slechts marginaal en bijkomstig is.
- ⇒ Ook kunnen werkzaamheden niet als reële en daadwerkelijke arbeid met economische waarde worden beschouwd, wanneer zij enkel een middel zijn ter revalidatie of wederopneming van de vreemdeling in het arbeidsproces³⁴ en de vreemdeling bovendien niet geselecteerd is op basis van geschiktheid voor het werk maar de werkzaamheden op zijn lichamelijke en geestelijke gesteldheid zijn afgestemd.³⁵ Daarnaast kan onderzocht worden of de prestaties die men daadwerkelijk verricht, kunnen worden aangemerkt als prestaties die normaliter op de arbeidsmarkt worden verricht.³⁶ Ook kunnen het onregelmatige karakter en de beperkte duur van de daadwerkelijk verrichte werkzaamheden bij een oproepcontract een aanwijzing vormen dat de verrichte arbeid slechts marginaal en bijkomstig is.³⁷
- ⇒ Maar, zelfs bij een laag arbeidsloon of een gering aantal arbeidsuren, is het mogelijk dat de arbeid toch als reëel en daadwerkelijk kan worden beschouwd. Want, bij

²⁹ HvJ EG 26 februari 1992, C-357/89, ECLI:EU:C:1992:87 (*Raulin*), punten 10 en 11.

³⁰ HvJ EG 19 november 2002, C-188/00, ECLI:EU:C:2002:694 (*Kurz*), punten 34-36.

³¹ HvJ EG 3 juli 1986, C-66/85, ECLI:EU:C:1986:284 (*Lawrie-Blum*), punt 18.

³² HvJ EG 26 februari 1992, C-357/89, ECLI:EU:C:1992:87 (*Raulin*), punt 11.

³³ HvJ EG 23 maart 1982, C-53/81, ECLI:EU:C:1982:105 (*Levin*), punt 17.

³⁴ HvJ EG 31 mei 1989, C-344/87, ECLI:EU:C:1989:226 (*Bettray*), punt 17.

³⁵ HvJ EG 26 november 1998, C-1/97, ECLI:EU:C:1998:568 (*Birden*), punt 30.

³⁶ HvJ EG 7 september 2004, C-456/02, ECLI:EU:C:2004:488 (*Trojani*), punt 24.

³⁷ HvJ EG 26 februari 1992, C-357/89, ECLI:EU:C:1992:87 (*Raulin*), punt 14.

de algehele beoordeling van de arbeidsverhouding dient niet alleen rekening te worden gehouden met de arbeidsduur en de hoogte van de beloning, maar ook met andere factoren zoals het recht op een aantal doorbetaalde vakantiedagen, het behoud van salaris bij ziekte, de duur van de arbeidsverhouding en het feit dat op het contract de geldende collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) van toepassing is.³⁸ Deze factoren kunnen een aanwijzing vormen dat de beroepsactiviteit – ondanks het gering aantal uren en de geringe beloning – toch reëel en daadwerkelijk is.

Als de conclusie is dat er, gezien de arbeidsduur, de hoogte van de beloning en/of de hiervoor genoemde andere factoren (voor zover van toepassing), geen sprake is van reële en daadwerkelijke arbeid, maar van werkzaamheden van zo'n geringe omvang dat ze louter marginaal en bijkomstig zijn, dan kan de Turkse werknemer niet worden aangemerkt als werknemer in de zin van het Unierecht.

2.3.3 De tegenprestatie: het loon

Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie over het begrip 'werknemer' blijkt onder meer dat de herkomst van de middelen waaruit het loon wordt betaald niet van belang is. Het loon van de vreemdeling mag worden betaald uit de openbare kas.³⁹

Indien de inkomsten uit arbeid onder het bestaansminimum liggen, mogen deze aangevuld worden met andere wettige bestaansmiddelen, eventueel betaald uit de openbare kas van de gastlidstaat (zoals bij een bijstandsuitkering).⁴⁰

De beloning kan ook een beloning in natura zijn.⁴¹

2.3.4 De begrippen "legale arbeidsmarkt" en "legale arbeid"

Het is van belang de begrippen "legale arbeidsmarkt" en "legale arbeid" te onderscheiden. De begrippen worden hieronder toegelicht.

De werknemer behoort tot de **legale arbeidsmarkt** als zijn arbeidsverhouding rechtens kan worden gelokaliseerd op het grondgebied van Nederland of voldoende nauwe aanknopingspunten met Nederland heeft. De werknemer dient de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften in acht te hebben genomen. Ook dient de toepasselijke nationale wetgeving op onder meer het gebied van het arbeidsrecht en de sociale zekerheid te zijn nageleefd.⁴² Het is aan de nationale rechter om vast te stellen of de arbeid het karakter van legale arbeid in de zin van artikel 6 lid 1 Besluit nr. 1/80 heeft.⁴³

In geval de werkgever buiten de vreemdeling om de dienstbetrekking niet bij de relevante instanties, zoals de Belastingdienst en het UWV, heeft gemeld en om die reden door de werkgever geen fiscale loonaangifte en afdracht van sociale premies heeft plaatsgevonden, betekent dat niet dat er daarom geen sprake is van legale arbeid. Want als de werknemer de arbeid conform de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) verricht⁴⁴, dan kan de omstandigheid dat hij niet was aangemeld en dat er geen premies en belastingen waren afgedragen hem niet worden verweten. Hij behoort dan tot de

³⁸ HvJ EU 4 februari 2010, C-14/09, ECLI:EU:C:2010:57 (*Genc*), punten 27 en 28. Deze criteria noemt het Hof in dit arrest. *Genc* was bijna 4 jaar in dienst, had recht op 28 doorbetaalde vakantiedagen en behoud van salaris bij ziekte en op haar contract was een cao van toepassing.

³⁹ HvJ EG 26 november 1998, C-1/97, ECLI:EU:C:1998:568 (*Birden*), punt 28.

⁴⁰ HvJ EG 3 juni 1986, C-139/85, ECLI:EU:C:1986:223 (*Kempf*), punt 14.

⁴¹ HvJ EG 5 oktober 1988, C-196/87, ECLI:EU:C:1988:475 (*Steymann*), punt 14.

⁴² HvJ EG 6 juni 1995, C-434/93, ECLI:EU:C:1995:168 (*Bokzurt*), punten 22-24.

⁴³ HvJ EG 6 juni 1995, C-434/93, ECLI:EU:C:1995:168 (*Bokzurt*), punt 24.

⁴⁴ Dat wil zeggen dat de werknemer een Gecombineerde Vergunning voor Verblijf en Arbeid (GVVA) heeft dan wel een verblijfsvergunning en, indien nodig, de werkgever een TWV (tewerkstellingsvergunning) heeft voor hem. In geval de werknemer de arbeidsmarktaantekening 'arbeid vrij toegestaan' heeft dan hoeft de werkgever geen TWV te hebben voor hem. Dat is bijvoorbeeld het geval als de werknemer zelf eerder is toegelaten als gezinslid van een hoofdpersoon met de aantekening 'arbeid vrij toegestaan' of als de werknemer inmiddels vrij is op de arbeidsmarkt omdat hij rechten ontleent aan artikel 6 lid 1, derde streepje van Besluit nr. 1/80. Is de werknemer niet vrij op de arbeidsmarkt maar heeft hij inmiddels al wel de rechten van artikel 6 lid 1, eerste streepje verkregen dan geldt dat een TWV niet vereist is, voor zover het gaat om voortzetting van de arbeid bij diezelfde werkgever. Voor andere arbeid is wel een TWV vereist.

legale arbeidsmarkt.⁴⁵ Zwart werk is echter geen legale arbeid.⁴⁶

Legale arbeid is de arbeid die is verricht gedurende een stabiele en niet voorlopige situatie op de arbeidsmarkt van de ontvangende lidstaat. Dit veronderstelt het bestaan van een **niet-omstreden verblijfsrecht**.⁴⁷

Er is *geen* sprake van een niet-omstreden verblijfsrecht zolang de verblijfsrechtelijke situatie nog niet definitief is geregeld oftewel zolang de vreemdeling nog niet in het bezit is van een verblijfsvergunning, een EU-document of een declaratoir verblijfsrecht. Want, zo heeft het Hof van Justitie bepaald, anders zou een rechterlijke beslissing waarbij de vreemdeling dit recht definitief wordt ontzegd, geen enkele betekenis hebben en zou hij de in artikel 6 lid 1 bedoelde rechten kunnen verwerven gedurende een periode waarin hij niet aan de voorwaarden van die bepaling voldoet.⁴⁸ De Turkse werknemer voldoet dus niet aan het begrip 'legale arbeid' als hij arbeid heeft verricht in het kader van verblijfsrecht dat aan hem is verleend voor het afwachten van een definitieve beslissing over zijn verblijfsrecht en zijn aanvraag wordt afgewezen en de afwijzing in rechte komt vast te staan. Perioden van verblijf en perioden van verrichten van arbeid door een Turkse werknemer op basis van een machtiging tot voorlopig verblijf die enkel geldig is in afwachting van een definitieve beslissing over het verblijfsrecht, vallen ook niet onder het begrip „legaal verblijf” en “legale arbeid”⁴⁹.

De verblijfsrechtelijke grondslag die het verrichten van arbeid mogelijk maakte, is voor het opbouwen van tijdvakken van legale arbeid niet relevant.⁵⁰ Het maakt dus niet uit of de tijdvakken van legale arbeid zijn opgebouwd op grond van een verblijfsvergunning voor het verrichten van arbeid in loondienst of voor gezinshereniging of gezinsvorming. Ook is het mogelijk dat men geen vergunning had maar een declaratoir verblijfsrecht.⁵¹

Ingevolge paragraaf B10/4.2 Vc neemt de IND in ieder geval aan dat sprake is van legale arbeid als bedoeld in artikel 6 van Besluit nr. 1/80 als de vreemdeling in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning op grond waarvan hem is toegestaan die arbeid te verrichten. De IND neemt ook aan dat sprake is van legale arbeid in voornoemde zin als de vreemdeling arbeid heeft verricht tijdens de procedure ter verkrijging (of her verkrijging) van een verblijfsvergunning en voor (een deel van) deze periode *alsnog* een verblijfsvergunning verkrijgt.

Er is *geen* sprake van een niet-omstreden verblijfsrecht indien de verblijfsvergunning is verleend op grond van verstrekte onjuiste gegevens of het achterhouden van gegevens. De enkele constatering dat sprake is van het verstrekken van onjuiste gegevens of het achterhouden van gegevens is onvoldoende om een omstreden of betwist verblijfsrecht aan te nemen. De onjuiste of achtergehouden gegevens dienen aanleiding te vormen om de verblijfsvergunning met terugwerkende kracht in te trekken.⁵²

De frauduleuze handeling maakt dat er (achteraf gezien) geen sprake is geweest van rechtmatig verblijf en daarmee evenmin van legale arbeid. Niet vereist is dat de vreemdeling veroordeeld is voor de frauduleuze handeling.⁵³

De enkele constatering dat vanaf een bepaalde datum niet meer aan de beperking van de verleende verblijfsvergunning (bijvoorbeeld 'verblijf bij echtgenoot') wordt voldaan, is onvoldoende om een omstreden verblijfsrecht aan te nemen. De verblijfsvergunning

⁴⁵ Zie ABRvS 10 juni 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1554, r.o. 3.1.

⁴⁶ Zie ABRvS 15 november 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3170, r.o. 4.2.

⁴⁷ HvJ EG 20 september 1990, C-192/89, ECLI:EU:C:1990:322 (*Sevince*), punt 30.

⁴⁸ HvJ EG 16 december 1992, C-237/91, ECLI:EU:C:1992:527 (*Kus*), punt 16; HvJ EG 30 september 1997, C-98/96, ECLI:EU:C:1997:446 (*Ertanir*), punt 50.

⁴⁹ HvJ EU 7 november 2013, C-225/12, ECLI:EU:C:2013:725 (*Demir*) punten 46-49.

⁵⁰ HvJ EG 30 september 1997, C-36/96, ECLI:EU:C:1997:445 (*Günaydin*), punten 49, 52 en 53.

⁵¹ HvJ EG 30 september 1997, C-98/96, ECLI:EU:C:1997:446 (*Ertanir*), punten 55 en 69.

⁵² HvJ EG 5 juni 1997, C-285/95, ECLI:EU:C:1997:280 (*Kol*), punt 27.

⁵³ ABRvS 5 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA2845, r.o. 3.2.2 en ABRvS 10 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2017:361, r.o. 7.10 en 7.11.

moet voor het aannemen van een omstreden verblijfsrecht ook met terugwerkende kracht zijn ingetrokken tot die bepaalde datum.

In geval de verblijfsvergunning met terugwerkende kracht wordt ingetrokken tot de datum waarop niet meer aan de voorwaarden werd voldaan en de feitelijke intrekking plaatsvindt vóórdat de vreemdeling gedurende tenminste één jaar arbeid heeft verricht in de zin van artikel 6 lid 1, eerste streepje, is er vanaf de ingangsdatum van de intrekking geen niet-omstreden verblijf meer en is de daarna verrichte arbeid niet meer aan te merken als legale arbeid.

In geval de vreemdeling op het moment van de beoordeling reeds gedurende een jaar legale arbeid heeft verricht in de zin van artikel 6 lid 1 wordt er *niet* met terugwerkende kracht ingetrokken. De datum van het besluit waarin de intrekking met terugwerkende kracht plaatsvindt, moet dus vóór het verkrijgen van de rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje liggen. Het is dan ook van groot belang om voortvarend te zijn met intrekkingen zodra wordt vastgesteld dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van de beperking waaronder de vergunning is verleend.

Ook met betrekking tot declaratoire aanspraken is het van belang om zo snel mogelijk vast te stellen dat een verblijfsrecht (al dan niet van rechtswege) beëindigd is. Zolang die vaststelling niet heeft plaatsgevonden, loopt de termijn waarin de vreemdeling legale arbeid verricht en rechten opbouwt op grond van artikel 6 lid 1 door.⁵⁴

Zie verder paragraaf 2.13, waarin uiteengezet wordt wanneer er wel en wanneer er niet wordt ingetrokken met terugwerkende kracht.

2.4 Opbouw van de rechten van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80

Artikel 6 lid 1 geeft recht op voortzetting van de arbeid in loondienst en daarmee recht op voortgezet verblijf. De Turkse werknemer die tot de legale arbeidsmarkt van een lidstaat behoort, heeft:

- na **een jaar legale** arbeid in die lidstaat recht op verlenging van zijn arbeidsvergunning **bij dezelfde werkgever** indien deze werkgelegenheid heeft;
- na **drie jaar** legale arbeid en onder voorbehoud van de aan de werknemers uit de lidstaten van de Gemeenschap te verlenen voorrang, in die lidstaat het recht om in hetzelfde beroep bij een werkgever van zijn keuze te reageren op een ander arbeidsaanbod, gedaan onder normale voorwaarden en geregistreerd bij de arbeidsbureaus van die lidstaat;
- na **vier jaar** legale arbeid, in die lidstaat **vrije toegang** tot iedere arbeid in loondienst te zijner keuze.

Zoals al eerder is opgemerkt, staan de drie streepjes in lid 1 van artikel 6 voor drie verschillende stadia van rechten op het verrichten van arbeid in loondienst, die oplopen in sterkte naarmate langduriger arbeid is verricht.

De voorwaarden die respectievelijk in de drie streepjes zijn gesteld, moeten door de Turkse werknemer achtereenvolgens worden vervuld. Dit volgt uit de opzet van het in artikel 6 lid 1 neergelegde stelsel van geleidelijke integratie van de Turkse werknemers in de arbeidsmarkt van de lidstaat van ontvangst. Dit betekent dat een Turkse werknemer aan artikel 6 lid 1, derde streepje van Besluit nr. 1/80 geen rechten kan ontlenen op grond van het feit alleen dat hij gedurende meer dan vier jaren legaal in de lidstaat van ontvangst heeft gewerkt, indien hij in de eerste fase niet gedurende meer dan een jaar voor een zelfde werkgever heeft gewerkt en in de tweede fase verder nog twee jaren voor diezelfde werkgever heeft gewerkt.⁵⁵ Kortom, om het laatste stadium, dat van het derde streepje dat het sterkste recht oplevert, te bereiken, dienen eerst de

⁵⁴ ABRvS 5 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2936, r.o. 4.2.

⁵⁵ HvJ EG 10 januari 2006, C-230/03, ECLI:EU:C:2006:5 (*Sedef*), punten 34, 37 en 44.

voorafgaande stadia van het eerste en tweede streepje te zijn doorlopen.

In artikel 6 lid 2 van Besluit nr. 1/80 is een regeling neergelegd die betrekking heeft op tijdelijke afwezigheid van de legale arbeidsmarkt. In paragraaf 2.5 van deze werkinstructie zal nader worden ingegaan op deze regeling. Eerst zal de opbouw van de verblijfsrechten op grond van de drie streepjes worden besproken.

2.4.1 Het eerste streepje van artikel 6 lid 1

Volgens het eerste streepje komt de Turkse werknemer in aanmerking voor voortzetting van zijn arbeid en daarmee van voortzetting van zijn recht van verblijf **na** één jaar legale arbeid op grond van een onomstreden verblijfsrecht indien dezelfde werkgever voortgezette werkgelegenheid voor hem heeft. Het eerste streepje beoogt namelijk de continuïteit van de tewerkstelling bij dezelfde werkgever te garanderen.

Het maakt niet uit of het verblijfsrecht is opgebouwd op basis van twee (of meer) tijdelijke arbeidsovereenkomsten bij dezelfde werkgever.⁵⁶

Het eerste streepje is dus *niet* van toepassing op een Turkse werknemer die na een jaar legale arbeid van werkgever is veranderd.

Het eerste streepje verleent evenmin rechten aan een Turkse werknemer die vóór het verstrijken van het eerste jaar van tewerkstelling van werkgever is veranderd.⁵⁷ De opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1 begint in dat geval geheel opnieuw vanaf het moment dat hij gaat werken bij de nieuwe werkgever, mits met betrekking tot die arbeid aan de voorwaarden van artikel 6 wordt voldaan. Dat houdt in dat de Turkse werknemer bij aanvang van zijn werkzaamheden legaal verblijf heeft en gerechtigd is arbeid te verrichten.⁵⁸ Als diezelfde werkgever geen voortgezette werkgelegenheid voor hem heeft en de Turkse vreemdeling na dat jaar verandert van werkgever, begint het tellen wederom opnieuw (mits aan de voorwaarden van artikel 6 wordt voldaan).

De peildatum is de datum waarop de Turkse werknemer één jaar ononderbroken bij dezelfde werkgever heeft gewerkt op basis van een onbetwist verblijfsrecht.

Wanneer dezelfde werkgever vervolgens voortgezette werkgelegenheid voor hem heeft, dan heeft de Turkse werknemer vanaf die (peil)datum op grond van artikel 6 lid 1 automatisch recht op voortgezette arbeid en daarmee recht op voortgezet verblijf.

Onder 'dezelfde werkgever' in de zin van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 wordt tevens verstaan: een uitzendbureau, een inlener, een detacheringsbureau, een bedrijf dat achtereenvolgens door verschillende ondernemingen wordt geëxploiteerd door fusie of overnamen en een bedrijf dat wegens faillissement wordt overgenomen door een ander bedrijf.⁵⁹

Wanneer de Turkse werknemer de peildatum niet heeft gehaald, ontstaan geen rechten op grond van artikel 6, aangezien er *binnen* het eerste jaar arbeid bij dezelfde werkgever *nog geen* rechten op grond van artikel 6 lid 1 kunnen bestaan.

2.4.2 Het tweede streepje van artikel 6 lid 1

Het tweede streepje wordt in Nederland niet toegepast omdat de Turkse werknemer vrije toegang heeft tot iedere arbeid van zijn keuze, nadat hij drie jaar onafgebroken legale arbeid bij dezelfde werkgever heeft verricht. Het nationale beleid is op dit punt derhalve gunstiger dan Besluit nr. 1/80.

2.4.3 Het derde streepje lid van artikel 6 lid 1

Het nationale beleid zoals vermeld in de vorige subparagraaf betekent dat het derde streepje reeds na drie jaar – in plaats van vier jaar – van toepassing is.

⁵⁶ HvJ EG 26 november 1998, C-1/97, ECLI:EU:C:1998:568 (*Birden*), punt 63.

⁵⁷ HvJ EG 10 januari 2006, C-230/03, ECLI:EU:C:2006:5 (*Sedef*), punten 39-40.

⁵⁸ ABRvS 5 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2936, r.o. 4.2 en 4.4.

⁵⁹ Zie paragraaf B10/4.2 Vc 2000.

Zolang de Turkse werknemer nog niet over het in het derde streepje bedoelde recht beschikt, dient hij gedurende drie jaar legale arbeid te verrichten die in beginsel niet mag worden onderbroken, tenzij hij zich kan beroepen op een legitieme grond voor onderbreking van deze arbeid zoals genoemd in artikel 6 lid 2.⁶⁰

Als er sprake is van losse arbeidscontracten die elkaar opvolgen, tellen deze mee voor de opbouw van rechten op grond van artikel 6, mits deze contracten arbeid bij dezelfde werkgever betreffen.

Na drie jaar onafgebroken legale arbeid bij dezelfde werkgever te hebben verricht, heeft de Turkse werknemer vrije toegang tot iedere arbeid van zijn keuze en een daarmee samenhangend verblijfsrecht.

2.4.4 Niet-tijdige indiening van de aanvraag

Een niet-tijdige indiening van een verblijfsaanvraag heeft geen invloed op een verblijfsrecht op grond van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 wanneer aan de Turkse werknemer een nieuwe verblijfs- of arbeidsvergunning wordt verstrekt. Er wordt dan immers niet betwist dat de werknemer legaal in het gastland verbleef.⁶¹

2.5 Tijdelijke afwezigheid

In artikel 6 lid 2, eerste en tweede volzin, van Besluit nr. 1/80 wordt een onderscheid gemaakt tussen kortdurende en langdurige afwezigheid. Kortdurende tijdelijke afwezigheid (eerste volzin) wegens zwangerschap, arbeidsongeval of kortdurende ziekte wordt gelijkgesteld met tijdvakken van legale arbeid. Bij langdurige afwezigheid (tweede volzin) telt deze afwezigheid niet mee bij de opbouw van de rechten maar blijven de reeds opgebouwde rechten bestaan. Het moet dan wel gaan om afwezigheid van de arbeidsmarkt vanwege *onvrijwillige* werkloosheid die naar behoren is geconstateerd door de bevoegde autoriteiten of om perioden van afwezigheid wegens langdurige ziekte. Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie blijkt dat een beroep op de regeling die artikel 6 lid 2 tweede volzin biedt, pas gedaan kan worden als men reeds de rechten van het eerste streepje heeft verkregen. Er moet immers sprake zijn van reeds opgebouwde rechten in de zin van artikel 6 lid 1.⁶²

Vorenstaande betekent:

- afwezigheid vanwege zwangerschap, arbeidsongeval of kortdurende ziekte doorbreekt niet de opbouw van de rechten zoals genoemd in het eerste tot en met het derde streepje van artikel 6 lid 1. De afwezigheid om die redenen telt mee bij de opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1.

- afwezigheid vanwege een andere reden dan zwangerschap, arbeidsongeval of kortdurende ziekte doorbreekt de opbouw van de rechten zoals genoemd in het eerste tot en met het derde streepje van artikel 6 lid 1, tenzij er sprake is van verblijfsrechten op grond van ten minste het eerste streepje én het gaat om afwezigheid vanwege onvrijwillige werkloosheid (die naar behoren is geconstateerd door de bevoegde autoriteiten) of langdurige ziekte. Op het moment dat de werkzaamheden bij dezelfde werkgever worden hervat, wordt weer verder gegaan met de opbouw van tijdvakken van legale arbeid. De reeds opgebouwde rechten gaan in dit geval dus niet verloren.

- afwezigheid om een andere reden dan genoemd in de tweede volzin van artikel 6 lid 2, bijvoorbeeld detentie, vormt *wel* een doorbreking bij de opbouw van de rechten van het tweede en derde streepje. Dat betekent dat de reeds opgebouwde rechten verloren gaan. Dit is ook het geval bij afwezigheid van de arbeidsmarkt vanwege *vrijwillige* werkloosheid. Worden de werkzaamheden weer hervat, dan begint de opbouw van de tijdvakken van legale arbeid en daarmee de opbouw van rechten helemaal opnieuw.

⁶⁰ HvJ EG 10 januari 2006, C-230/03, ECLI:EU:C:2006:5 (*Sedef*), punten 47 en 53.

⁶¹ HvJ EG 30 september 1997, C-98/96, ECLI:EU:C:1997:446 (*Ertanir*), punten 68 en 69.

⁶² HvJ EG 26 oktober 2006, C-4/05, ECLI:EU:C:2006:670 (*Güzeli*), punten 43-45 en 55.

De werknemer die onder het derde streepje valt, wordt geacht voldoende in de lidstaat te zijn geïntegreerd om zijn arbeidsbetrekking tijdelijk te onderbreken, zodat niet meer vereist is dat de werknemer in beginsel ononderbroken arbeid verricht. Om die reden is artikel 6 lid 2 bij het derde streepje niet meer van toepassing.⁶³

Zelfs afwezigheid van de arbeidsmarkt in verband met detentie en vrijwillige werkloosheid doet dan in beginsel geen afbreuk aan de eerder opgebouwde rechten op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje. Dat wil zeggen, in geval de Turkse vreemdeling binnen een redelijke termijn nieuw werk heeft gevonden. Als redelijke termijn wordt een termijn van zes maanden gehanteerd. Er dient sprake te zijn van daadwerkelijk zoeken naar werk en een reële kans op werk. De IND verlengt de termijn eenmalig met drie maanden wanneer er na zes maanden nog geen werk is gevonden, maar er nog wel een reële kans op werk bestaat. De vreemdeling moet na uiterlijk negen maanden werk gevonden hebben.⁶⁴ Zie verder paragraaf 2.10 van deze werkinstructie.

2.5.1 Werkloosheid

Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen onvrijwillige en vrijwillige werkloosheid. De gevolgen van deze vormen van werkloosheid worden hieronder toegelicht.

2.5.1.1 Onvrijwillige werkloosheid

Zoals hiervoor al is toegelicht, doet *onvrijwillige werkloosheid* geen afbreuk aan de rechten die de Turkse werknemer reeds heeft verworven uit hoofde van eerder vervulde tijdvakken van arbeid, die een vaste duur hebben zoals in de drie streepjes van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 is vastgelegd.

Van onvrijwillige werkloosheid is sprake wanneer de inactiviteit van de werknemer hem niet kan worden verweten.⁶⁵ Daarbij kan worden aangesloten bij paragraaf B10/2.2 Vc waarin staat dat de IND uitgaat van onvrijwillige werkloosheid tenzij door de gemeentelijke sociale dienst of het UWV genoegzaam is vastgesteld dat hier geen sprake van is.

De werkonderbreking door onvrijwillige werkloosheid dient, zolang er nog geen sprake is van opgebouwde rechten op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje, wel tijdelijk te zijn en er dient zicht te zijn op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever om de status van werknemer te behouden.⁶⁶ Is er geen zicht op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever, bijvoorbeeld omdat het bedrijf van de werkgever failliet is, dan is er geen sprake van een onderbreking in de zin van artikel 6 lid 2 tweede volzin van Besluit nr. 1/80. De opgebouwde rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje gaan verloren.

Zodra de rechten van het derde streepje zijn verkregen, heeft onvrijwillige werkloosheid geen invloed meer op dit verblijfsrecht.

2.5.1.2 Vrijwillige werkloosheid

Zolang de rechten op grond van het derde streepje nog niet zijn verkregen, doorbreekt vrijwillige werkloosheid de opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1. Dat betekent dat de reeds opgebouwde rechten verloren gaan en het tellen weer van voren af aan begint zodra men weer gaat werken. In de tussenliggende periode dat er geen arbeid wordt verricht, behoort men niet tot de legale arbeidsmarkt.

Een werknemer echter die de rechten van het derde streepje en daarmee de vrije toegang tot de arbeidsmarkt van de ontvangende lidstaat heeft verkregen, mag, met behoud van zijn verblijfsrecht, vrijwillig zijn arbeid opgeven om in dezelfde lidstaat naar ander werk te zoeken. Met andere woorden: die mag vrijwillig werkloos zijn. De nuttige werking van het derde streepje impliceert namelijk dat een Turkse werknemer het recht moet hebben om na ten minste vier jaar legale arbeid (*in Nederland na drie jaar legale*

⁶³ HvJ EG 7 juli 2005, C-383/03, ECLI:EU:C:2005:436 (*Dogan*), punten 16 en 18.

⁶⁴ Zie paragraaf B10/4.4 Vc 2000. Zie B10/4.5 Vc 2000 over bewijs van dit daadwerkelijke zoeken.

⁶⁵ HvJ EG 26 oktober 2006, C-4/05, ECLI:EU:C:2006:670 (*Güzeli*), punt 41.

⁶⁶ Zie verder ook paragraaf 4.4.1 van deze werkinstructie.

arbeid) om persoonlijke redenen zijn arbeid van het ogenblik op te geven en gedurende een redelijke termijn in dezelfde lidstaat nieuwe arbeid te zoeken, omdat zijn recht op vrije toegang tot iedere arbeid in loondienst te zijner keuze in de zin van deze bepaling anders wordt uitgehouden.⁶⁷

Het is aan de lidstaten zelf om de duur van de redelijke termijn vast te stellen. Een termijn van enkele dagen is naar het oordeel van het Hof van Justitie in ieder geval ontoereikend om de Turkse werknemer in staat te stellen daadwerkelijk nieuw werk te zoeken.⁶⁸ In de beleidsregels⁶⁹ zijn regels over de duur van de redelijke termijn opgenomen.

De Turkse werknemer behoudt zijn verblijfsrecht op grond van het derde streepje zolang hij tot de legale arbeidsmarkt van de ontvangende lidstaat behoort. Hij blijft tot de legale arbeidsmarkt behoren gedurende de periode die hij redelijkerwijs nodig heeft om een andere dienstbetrekking te vinden.⁷⁰ Wel is daarvoor nodig dat hij daadwerkelijk ander werk zoekt en zich volledig beschikbaar stelt voor het verrichten van werkzaamheden.⁷¹ Hij dient dus aan te tonen dat hij solliciteert en is ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf als werkzoekende.⁷² Indien er na het verstrijken van de redelijke termijn geen nieuw werk is gevonden, behoort hij niet langer tot de legale arbeidsmarkt en gaat het verblijfsrecht op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje verloren.

2.5.2 Arbeidsongeschiktheid

Ex artikel 6 lid 2, tweede volzin, van Besluit nr. 1/80 doen perioden van afwezigheid wegens langdurige ziekte geen afbreuk aan de rechten die zijn verkregen uit hoofde van het voorafgaande tijdvak van arbeid.

Van belang is om allereerst de aard en omvang van de arbeidsongeschiktheid van de Turkse werknemer vast te stellen. Is er sprake van:

1. volledige en blijvende arbeidsongeschiktheid;
2. gedeeltelijke en blijvende arbeidsongeschiktheid;
3. gedeeltelijke en niet-blijvende arbeidsongeschiktheid, of
4. volledige en niet-blijvende arbeidsongeschiktheid.

Ad 1. Als sprake is van volledige⁷³ én blijvende arbeidsongeschiktheid dan wordt de Turkse onderdaan geacht de arbeidsmarkt definitief te hebben verlaten. Zijn (verblijfs)rechten op grond van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 komen dan te vervallen.⁷⁴ Hij valt evenmin onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80. Zie ook de volgende paragraaf en paragraaf 2.10.

Ad 2, 3 en 4. Is de Turkse onderdaan gedeeltelijk en blijvend arbeidsongeschikt óf gedeeltelijk maar niet blijvend arbeidsongeschikt óf volledig en niet-blijvend arbeidsongeschikt, dan geldt het volgende.

Heeft de Turkse onderdaan nog geen rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje van Besluit nr. 1/80 opgebouwd, dan kan er geen sprake zijn van een onderbreking van de werkzaamheden in de zin van artikel 6 lid 2 tweede volzin van Besluit nr. 1/80 en van het behouden van de status van werknemer op die grond.

Wanneer de Turkse onderdaan al wel de rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje heeft verkregen, maar nog niet de rechten op grond van artikel 6 lid 1, derde

⁶⁷ HvJ EG 23 januari 1997, C-171/95, ECLI:EU:C:1997:31 (*Tetik*), punt 31.

⁶⁸ HvJ EG 23 januari 1997, C-171/95, ECLI:EU:C:1997:31 (*Tetik*), punten 32-34.

⁶⁹ Zie paragraaf B10/4.4 Vc. Zie verder paragraaf 2.10 van deze werkinstructie.

⁷⁰ HvJ EG 7 juli 2005, C-383/03, ECLI:EU:C:2005:436 (*Dogan*), punt 19.

⁷¹ HvJ EG 23 januari 1997, C-171/95, ECLI:EU:C:1997:31 (*Tetik*), punten 41, 46 en 48.

⁷² In paragraaf B10/4.5 Vc staan de bewijsmiddelen genoemd waaruit moet blijken dat sprake is van daadwerkelijk naar werk zoeken en kans op werk.

⁷³ Van volledige arbeidsongeschiktheid is sprake bij een arbeidsongeschiktheid van 80 tot 100%.

⁷⁴ HvJ EG 6 juni 1995, ECLI:C:EU:1995:168, C-434/93 (*Bozkurt*), punten 39 en 40.

streepje heeft opgebouwd, kan er enkel sprake zijn van een onderbreking in de zin van artikel 6 lid 2 als er zicht is op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever. Is dat niet het geval, bijvoorbeeld omdat de Turkse onderdaan door de ziekte de werkzaamheden nimmer meer kan verrichten en de werkgever geen ander werk kan aanbieden, dan is er geen sprake van een onderbreking in de zin van artikel 6 lid 2 tweede volzin van Besluit nr. 1/80. Het gevolg daarvan is dat er ook geen sprake van is dat de status van werknemer behouden is gebleven.⁷⁵ Besluit nr. 1/80 kent namelijk geen regels, zoals in artikel 7 van Richtlijn 2004/38/EG, die het behoud van de status van werknemer regelen bij arbeidsongeschiktheid terwijl men nog niet vrij is op de arbeidsmarkt en niet zal terugkeren bij dezelfde werkgever.

Is het zicht op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever voldoende aannemelijk gemaakt dan kan worden aangenomen dat er sprake is van een onderbreking in zin van artikel 6 lid 2 tweede volzin en de Turkse onderdaan op die grond zijn status als werknemer behoudt.

Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid geldt dat de Turkse onderdaan voor het gedeelte dat hij wel arbeidsgeschikt is, dient te werken. Doet hij dat niet dan is hij voor wat betreft dat deel vrijwillig of onvrijwillig werkloos.

Voor wat betreft de vaststelling van de aard en omvang van de arbeidsongeschiktheid mag worden uitgegaan van de beoordeling en de besluitvorming daarover door het UWV. Als de Turkse onderdaan het niet eens is met die beoordeling en besluitvorming dan lag het op zijn weg om daartegen bij het UWV rechtsmiddelen in te stellen.⁷⁶ Het is verder van belang om ten aanzien van de aard en omvang van de arbeidsongeschiktheid de actuele situatie in beeld te hebben. Van de Turkse onderdaan mag worden verwacht (eventueel na herstel verzuim) dat hij hierover recente stukken overlegt.

2.6 Verlaten van de arbeidsmarkt

Een Turkse onderdaan behoort niet meer tot de legale arbeidsmarkt indien hij de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, blijvend en volledig arbeidsongeschikt is geworden of anderszins geen kans meer maakt op re-integratie op de arbeidsmarkt. In zulke gevallen wordt aangenomen dat de arbeidsmarkt definitief is verlaten.⁷⁷ Dit heeft tot het gevolg dat het verblijfsrecht op grond van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 eindigt. Dit artikel is namelijk niet van toepassing op een Turks onderdaan die de arbeidsmarkt van een lidstaat definitief heeft verlaten. Zie verder paragraaf 2.10 van deze instructie.

2.7 Dubbele nationaliteit

Een Turkse werknemer die Nederlander is geworden met behoud van zijn Turkse nationaliteit, behoudt zijn status als Turkse werknemer op grond van Besluit nr. 1/80.⁷⁸

2.8 Geen circulatierecht

Turkse werknemers hebben, anders dan werknemers uit de lidstaten (Unieburgers), niet het recht zich vrij binnen de Europese Unie te verplaatsen. Zij genieten alleen bepaalde rechten in de lidstaat van ontvangst.⁷⁹

2.9 Internationaal chauffeurs en zeelieden

Turkse internationaal chauffeurs die in het land van herkomst of elders blijven wonen, reizen Nederland doorgaans in op basis van een multiple entry visum en zijn niet in het bezit van verblijfsvergunning. Dat betekent niet dat daardoor geen sprake is van legale arbeid in de zin van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80.

⁷⁵ Zie verder paragraaf 4.4.1 van deze werkinstructie voor de gevolgen ten aanzien van het al dan niet vallen onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80.

⁷⁶ ABRvS 26 april 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1164, r.o. 4 en 4.1.

⁷⁷ Zie paragraaf B10/4.4 Vc 2000.

⁷⁸ HvJ EU 29 maart 2012, C-7/10 en C-9/10, ECLI:EU:C:2012:180 (*Kahveci en Inan*), punt 41.

⁷⁹ HvJ EG 18 juli 2007, C-325/05, ECLI:C:EU:2007:442 (*Derin*), punt 66.

Vastgesteld dient te worden of een Turkse internationaal chauffeur behoort tot de legale arbeidsmarkt in Nederland in de zin van artikel 6 van besluit nr. 1/80. Daartoe dient beoordeeld te worden of de arbeidsverhouding van de chauffeur een voldoende nauwe aanknoping met het grondgebied van Nederland vertoont, waarbij met name rekening gehouden moet worden met de plaats van aanwerving, het grondgebied van waaruit de arbeid in loondienst wordt verricht, en de toepasselijke nationale wetgeving op het gebied van het arbeidsrecht en de sociale zekerheid.⁸⁰

Veelal zal de internationaal chauffeur behoren tot de legale arbeidsmarkt in Nederland indien de arbeid in loondienst wordt verricht voor een Nederlands bedrijf en hiervoor een tewerkstellingsvergunning is verleend. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 op de chauffeur van toepassing.

Op een Turkse internationaal chauffeur die in dienst is bij een bedrijf dat in Turkije (of elders buiten Nederland) is gevestigd, is Besluit nr. 1/80 in Nederland niet van toepassing.⁸¹

Turkse werknemers die werkzaam zijn op een Nederlands zeeschip of op een boorplatform/mijnbouwinstallatie op het Nederlandse continentale plat hoeven in de regel niet over een geldige verblijfsvergunning te beschikken. Dat betekent niet dat er geen sprake kan zijn van legale arbeid in de zin van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 door deze werknemers. Aan de hand van de in dit hoofdstuk besproken criteria kan worden beoordeeld of er sprake is van reële en daadwerkelijke arbeid en of de werknemer tot de legale arbeidsmarkt behoort in de zin van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80. Is dat het geval dan kan de werknemer, na opbouw, rechten op arbeid en daarmee op verblijf ontleen aan dit artikel.⁸²

2.10 Verlies van de opgebouwd rechten op grond van artikel 6

De opgebouwde rechten in de zin van artikel 6 lid 1 gaan verloren:

1. bij het definitief verlaten van de arbeidsmarkt;
2. bij verplaatsing van het hoofdverblijf;
3. indien er nog *geen* verblijfsrecht is op grond van het derde streepje:
 - bij het niet meer verrichten van legale arbeid vanwege detentie (in binnenland of buitenland);
 - bij vrijwillige werkloosheid oftewel het zelf beëindigen van een dienstbetrekking om van werkgever te veranderen. De opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 moet dan weer opnieuw beginnen;
 - indien de werkzaamheden zijn gestaakt vanwege onvrijwillig werkloos worden of vanwege langdurige ziekte, maar er geen sprake van is dat hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever reëel is.
4. indien er *wel* verblijfsrecht is op grond van het derde streepje: wanneer de Turkse vreemdeling na het stoppen van de werkzaamheden vanwege detentie of vrijwillige werkloosheid niet binnen een redelijke termijn nieuw werk heeft gevonden.⁸³

Ad 1. In geval de voormalig Turkse werknemer de arbeidsmarkt definitief heeft verlaten en hij objectief gezien geen enkele kans meer maakt op re-integratie op de arbeidsmarkt gaan de rechten verloren. De arbeidsmarkt wordt definitief verlaten geacht in geval de voormalig werknemer de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, blijvend en volledig arbeidsongeschikt is geworden of anderszins geen kans meer maakt op re-integratie op de arbeidsmarkt.

⁸⁰ Vergelijk HvJ EG 6 juni 1995, ECLI:C:EU:1995:168, C-434/93 (*Bozkurt*), punten 23-24.

⁸¹ Vergelijk 21 oktober 2003, C-317/01 en C-369/01, ECLI:EU:C:2003:572 (*Abatay en Sahin*), punten 89-91.

⁸² Vergelijk HvJ EG 10 januari 2006, C-230/03, ECLI:EU:C:2006:5 (*Sedef*).

⁸³ HvJ EG 7 juli 2005, C-383/03, ECLI:EU:C:2005:436 (*Dogan*), punt 23.

Ad 2. In paragraaf B10/4.4 Vc is beschreven wanneer verplaatsing van het hoofdverblijf wordt aangenomen bij een Turkse werknemer die valt onder de reikwijdte van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80. Als de vreemdeling als werknemer gedurende ten minste vijf jaar ononderbroken rechtmatig verblijf in Nederland heeft gehad op grond van artikel 6 van Besluit 1/80 neemt de IND verplaatsing van het hoofdverblijf aan als de vreemdeling *in ieder geval* twee jaar of langer buiten Nederland heeft verbleven. Met de toevoeging van de woorden 'in ieder geval' is aangegeven dat ook *binnen* twee jaar verplaatsing van het hoofdverblijf aangenomen kan worden als de feitelijke situatie of de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Een voorbeeld hiervan is indien de vreemdeling bij zijn vertrek uit Nederland gebruik heeft gemaakt van een remigratieregeling op grond van de Remigratiewet. In dat geval is er geen sprake van tijdelijke afwezigheid, maar van feitelijke verplaatsing van het hoofdverblijf.⁸⁴

Ad 3. Zoals opgemerkt in paragraaf 2.5 van deze werkinstructie vormt afwezigheid om een andere reden dan genoemd in de tweede volzin van artikel 6 lid 2 (zoals bijvoorbeeld vanwege detentie of *vrijwillige* werkloosheid) een doorbreking bij de opbouw van de rechten van het tweede en derde streepje. Dat betekent dat de reeds opgebouwde rechten verloren gaan. Voorts geldt dat er, gedurende de opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje, bij een onderbreking van de werkzaamheden wegens onvrijwillige werkloosheid of langdurige ziekte enkel sprake kan zijn van een onderbreking in zin van artikel 6 lid 2 van Besluit nr. 1/80 als er zicht is op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever. Is er geen zicht op hervatting van de werkzaamheden, dan is er geen sprake van een onderbreking in de zin van artikel 6 lid 2 tweede volzin van Besluit nr. 1/80. Het gevolg daarvan is dat de opgebouwde rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje verloren gaan. Zie ook paragraaf 2.5.2 van deze werkinstructie.

Ad 4. Als redelijke termijn geldt een termijn van zes maanden. Er dient sprake te zijn van daadwerkelijk zoeken naar werk en een reële kans op werk. De IND verlengt de termijn eenmalig met drie maanden wanneer er na zes maanden nog geen werk is gevonden, maar er nog wel een reële kans op werk bestaat. De vreemdeling moet na uiterlijk negen maanden werk gevonden hebben.⁸⁵

Let op: het verlies van de rechten dient in een beschikking te worden vastgesteld!

2.11 Beëindiging van de opgebouwde rechten op grond van artikel 6

Het door de Turkse onderdaan verkregen recht op het verrichten van arbeid en daarmee op verblijf op grond van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 kan slechts worden beëindigd op de volgende twee gronden:

1. Indien zijn aanwezigheid op het grondgebied van de gastlidstaat wegens zijn persoonlijke gedrag een reële en ernstige bedreiging vormt voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid in de zin van artikel 14 van Besluit nr. 1/80;
2. Indien de verblijfsvergunning is verleend op grond van het verstrekken van onjuiste gegevens of het achterhouden van gegevens die tot afwijzing van de oorspronkelijke aanvraag tot het verlenen of verlengen zouden hebben geleid.⁸⁶

⁸⁴ De regels over verplaatsing hoofdverblijf zoals neergelegd in B10/4.4 Vc 2000 wijken inhoudelijk af van de nationaalrechtelijke regels over verplaatsing hoofdverblijf zoals neergelegd in B1/6.2 Vc 2000. In de regels in B10/4.4 is echter aansluiting gezocht bij hetgeen ten aanzien van afwezigheid uit de gastlidstaat voor Unieburgers is opgenomen in Richtlijn 2004/38/EG en nader is uitgewerkt in artikel 8.15 en 8.17 Vb. Zo worden, vanwege de regels die voortvloeien uit het Associatierecht met Turkije, Turkse werknemers en hun gezinsleden, voor zover als mogelijk, op dit punt op gelijke wijze behandeld als Unieburgers. Zie ook de toelichting van WBV 2018/4. In geval door of namens een vreemdeling wordt aangevoerd dat de regels van B1/6.2 Vc, of andere regels uit de oude Vc's gunstiger zouden zijn, dan kan worden gesteld dat - wat daar ook van zij - Turkse onderdanen niet gunstiger behandeld mogen worden dan Unieburgers omdat dat strijd met artikel 59 AP oplevert.

⁸⁵ Zie paragraaf B10/4.4 Vc 2000.

⁸⁶ Zie paragraaf B10/4.4 Vc 2000.

Het verblijfsrecht wordt niet beëindigd met terugwerkende kracht tenzij het verblijfsrecht op frauduleuze wijze is verkregen.⁸⁷ Zie hierover de volgende paragrafen.

Let op: het beëindigen van het verblijfsrecht dient in een beschikking te gebeuren!

2.12 Het vaststellingsbesluit en het beëindigingsbesluit

In paragraaf 2.10 en 2.11 zijn de gronden voor het verlies en voor het beëindigen van de opgebouwde rechten op grond van artikel 6 van Besluit nr. 1/80 besproken.

Zowel het vaststellen van het verlies van de rechten als het beëindigen van de rechten dienen in een beschikking te gebeuren (in een vaststellingsbesluit dan wel beëindigingsbesluit). In de volgende twee subparagrafen wordt verder op deze besluiten ingegaan.

2.12.1 Het vaststellingsbesluit

In de beschikking waarin het verlies van de rechten wordt vastgesteld, zal het tijdstip van het verlies van de rechten liggen vóór de datum van het besluit omdat het gaat om een declaratoir recht. In de beschikking wordt de datum genoemd waarop de rechten op grond van artikel 6 van Besluit nr. 1/80 (in ieder geval) verloren zijn gegaan. De vaststelling werkt terug tot het in de beschikking aangegeven tijdstip waarop de rechten verloren zijn gegaan. Vanaf dat tijdstip bestaan de declaratoire rechten niet meer, ook al is de beschikking van latere datum.

In geval het gaat om verlies van de rechten in verband met verplaatsing van het hoofdverblijf dienen de in paragraaf B10/4.4 Vc genoemde termijnen in acht te worden genomen. Pas ná het vollopen van de op de casus toepasselijke termijn wordt het verblijfsrecht verloren geacht vanwege verplaatsing van het hoofdverblijf.

Hoewel het kopje van deze paragraaf luidt 'het vaststellingsbesluit' zal de vaststelling van het verlies van de rechten op grond van artikel 6 van Besluit nr. 1/80 in de meeste gevallen plaatsvinden in een intrekkingbesluit waarbij de verleende vergunning wordt ingetrokken omdat niet meer aan de voorwaarde van de beperking wordt voldaan.

2.12.2 Het beëindigingsbesluit

In geval de rechten op grond van artikel 6 van Besluit nr. 1/80 worden beëindigd op grond van openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid, worden deze rechten beëindigd 'per heden', oftewel bij datum besluit.

Is er echter sprake van beëindiging van het verblijfsrecht omdat het op frauduleuze wijze is verkregen, dan wordt het verblijfsrecht beëindigd met terugwerkende kracht tot aan de datum van de verlening of toekenning. In de volgende paragraaf wordt intrekken met terugwerkende kracht besproken.

2.13 Wel of niet intrekken met terugwerkende kracht

In sommige gevallen kan worden ingetrokken met terugwerkende kracht tot aan het moment dat niet meer aan de voorwaarden van de beperking werd voldaan. In andere gevallen kan dat niet en dient te worden ingetrokken per datum beschikking. Hieronder wordt dit toegelicht.

2.13.1 Intrekken met terugwerkende kracht

In alle gevallen kan, indien er sprake is van een frauduleuze handeling (oftewel van het verstrekken van onjuiste gegevens of het achterhouden van gegevens die tot afwijzing van de aanvraag tot verlening of verlenging zouden hebben geleid), de verblijfsvergunning met terugwerkende kracht worden ingetrokken.⁸⁸

Wanneer niet meer aan de voorwaarden of beperking van de verleende vergunning (bijvoorbeeld verblijf bij echtgenote X) wordt voldaan, kan worden ingetrokken met

⁸⁷ Zie paragraaf B10/4.4 Vc 2000.

⁸⁸ ABRvS 9 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3293, r.o. 6.7.

terugwerkende kracht tot de datum waarop niet meer werd voldaan, mits er nog **geen** sprake is van een inmiddels opgebouwd verblijfsrecht als werknemer op grond van artikel 6 lid 1 eerste streepje van Besluit nr. 1/80. Op vorenstaande geldt een **uitzondering** op grond van de Vc 1982. De uitzondering is van toepassing op de Turkse werknemer die reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst verricht maar nog geen verblijfsrecht ontleent aan artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 én die tijdig een aanvraag voor wijziging van de beperking heeft ingediend die voor inwilliging in aanmerking komt. In dat geval namelijk wordt de vergunning niet ingetrokken met terugwerkende kracht, maar wordt de beperking van de vergunning gewijzigd. Zie verder paragraaf 2.13.2.

2.13.2 Niet intrekken met terugwerkende kracht

In geval de Turkse werknemer, die niet meer voldoet aan de voorwaarden van de beperking van de verleende verblijfsvergunning, inmiddels een jaar legale arbeid heeft verricht en nog steeds bij die werkgever arbeid verricht, terwijl er geen sprake is van verblijfsrecht dat op grond van een frauduleuze handeling is verkregen, dan heeft hij een verblijfsrecht verkregen op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje van Besluit nr. 1/80.⁸⁹ In dat geval kan de verleende vergunning worden ingetrokken omdat niet meer wordt voldaan aan de beperking. De vergunning wordt dan echter niet met terugwerkende kracht ingetrokken.⁹⁰ Hetzelfde geldt ten aanzien van de Turkse werknemer, die niet meer voldoet aan de voorwaarden van de beperking van de verleende verblijfsvergunning, maar op de datum van het intrekkingbesluit inmiddels een verblijfsrecht heeft op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje.

Voor bewijs van dit verblijfsrecht op grond van artikel 6 lid 1 (eerste of derde streepje) dient wel een aanvraag voor een verblijfsvergunning regulier voor het verrichten van arbeid in loondienst te worden ingediend. Zoals eerder al is opgemerkt, wordt een dergelijke vergunning namelijk niet ambtshalve verleend. Evenmin wordt ambtshalve de beperking gewijzigd.⁹¹

Uitzondering op grond van de Vc 1982

De Turkse onderdaan die reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst verricht maar nog geen verblijfsrecht ontleent aan artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 valt onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80. Wanneer een Turkse werknemer, die valt onder de werking van artikel 13, niet langer voldoet aan de voorwaarden van de beperking waaronder zijn verblijfsvergunning is verleend maar wel tijdig een wijzigingsaanvraag heeft ingediend die voor inwilliging in aanmerking komt, dan geldt de volgende werkwijze. De verblijfsvergunning wordt niet ingetrokken om reden van het niet meer voldoen aan de voorwaarden van de beperking. Hij zal dan wel uitdrukkelijk en tijdig om wijziging van de beperking dienen te vragen.⁹² Deze werkwijze is gebaseerd op de paragrafen A4/5.7.1 en 5.9.1 Vc 1982. In de beschikking dient wel te worden vastgesteld dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van de beperking waaronder de verblijfsvergunning is verleend en dat de beperking wordt gewijzigd van '*oude beperking*' in '*nieuwe beperking*'. Deze vaststelling, dat niet meer wordt voldaan aan de oude beperking, is van groot belang omdat de vergunning thans over het algemeen wordt verleend voor de duur van vijf jaar. De vergunning zou dan - anders dan in 1982 toen de geldigheidsduur slechts één jaar was - voor vijf jaar doorlopen, terwijl men niet meer aan de voorwaarden voldoet.

De duur van de nieuwe verblijfsvergunning is afhankelijk van het gevraagde nieuwe verblijfsdoel. Is dit bijvoorbeeld het zoeken naar en verrichten van arbeid al dan niet in loondienst in Nederland, kortgezegd 'zoekjaar na verbreking huwelijk' ex artikel 3.31b Vb dan wordt de vergunning verleend voor de duur van één jaar (zie verder artikel 3.58

⁸⁹ HvJ EU 8 november 2012, C-268/11, ECLI:EU:C:2012:695 (*Gülbahce*), punten 50-56.

⁹⁰ HvJ EU 29 september 2011, C-187/10, ECLI:EU:C:2011:623 (*Unal*), paragraaf B1/6.3 Vc 2000.

⁹¹ Dat volgt uit artikel 3.100 Vb maar was ook al in de Vc 1982 zo geregeld in paragraaf A4/1.3.3.

⁹² Dit kan zijn een verzoek tot wijziging van de beperking in zoekjaar of voortgezet verblijf, maar ook verblijf bij partner B in plaats van echtgenote A. "Tijdig" is: zolang er nog geen intrekkingbesluit is verzonden.

Vb). De ingangsdatum van de nieuwe verblijfsvergunning is, ex artikel 26 Vw, met ingang van de dag waarop de aanvrager heeft aangetoond aan alle voorwaarden te voldoen, maar niet eerder dan met ingang van de dag waarop de aanvraag is ontvangen.

Wordt niet langer voldaan aan de voorwaarden van de beperking waaronder de verblijfsvergunning is verleend maar is er geen aanvraag voor een wijziging van de beperking ingediend, dan kan, bij verblijfsrecht op grond van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80, de verleende verblijfsvergunning worden ingetrokken per datum beschikking. De Turkse onderdaan behoudt evenwel zijn inmiddels ontleende rechten aan artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80. Hij zal dit echter niet of moeizaam kunnen aantonen.

3. HET GEZINSLID VAN DE TURKSE WERKNEMER

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de rechten op het verrichten van arbeid en daarmee op verblijf besproken die de gezinsleden van een Turkse werknemer kunnen ontlenen aan artikel 7 van Besluit nr. 1/80. Aan bod komen de inhoud en werking van artikel 7. Het begrip 'gezinslid van een Turkse werknemer' wordt toegelicht. Verder wordt uitgelegd hoe de opbouw van de rechten op grond van artikel 7 werkt. Tot slot wordt ingegaan op het verlies en de beëindiging van deze rechten.

Artikel 7 ziet, evenals artikel 6 van Besluit nr. 1/80, op voortzetting van het verblijf. Het regelt uitsluitend de situatie van gezinsleden van Turkse werknemers die reeds legaal in de gastlidstaat verblijven. De lidstaten blijven bevoegd om de eerste toelating van het gezinslid te reglementeren. Ook blijven zij bevoegd het verblijf te reglementeren tot het tijdstip waarop zij op elk arbeidsaanbod mogen reageren.⁹³ Wel kan ten aanzien van die voorwaarden de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 van toepassing zijn, evenals bij eerste toelating.⁹⁴

3.2 De rechten van artikel 7 van Besluit nr. 1/80

Artikel 7 van Besluit nr. 1/80 luidt als volgt:

Gezinsleden van een tot de legale arbeidsmarkt van een lidstaat behorende Turkse werknemer, die toestemming hebben gekregen om zich bij hem te voegen:

- hebben het recht om – onder voorbehoud van de aan de werknemers uit de lidstaten van de Gemeenschap te verlenen voorrang – te reageren op een arbeidsaanbod, wanneer zij sedert tenminste 3 jaar aldaar legaal wonen;
- hebben er vrije toegang tot iedere arbeid in loondienst te hunner keuze wanneer zij sedert ten minste 5 jaar aldaar legaal wonen.

Kinderen van Turkse werknemers die in het gastland een beroepsopleiding hebben voltooid, kunnen, ongeacht hoe zij in de betreffende lidstaat wonen, in die lidstaat op ieder arbeidsaanbod reageren op voorwaarde dat één van de ouders gedurende ten minste drie jaar legaal in de betrokken lidstaat heeft gewerkt.

Artikel 7 maakt onderscheid tussen gezinsleden die toestemming hebben gekregen zich bij de werknemer in het gastland te voegen en daar gedurende een bepaalde periode legaal hebben gewoond (artikel 7, eerste alinea) en kinderen van de werknemer die in de betrokken lidstaat een beroepsopleiding hebben voltooid (artikel 7, tweede alinea). De rechten die voortvloeien uit de twee alinea's worden hierna besproken.

Uit het recht van toegang tot de arbeidsmarkt en het recht om arbeid te verrichten vloeit een recht op verblijf voort, dat pas ontstaat als aan de voorwaarden is voldaan.⁹⁵ Artikel 7 legt echter geen plicht op om daadwerkelijk arbeid in loondienst te verrichten.⁹⁶

3.2.1 Rechtstreekse werking

Artikel 7 van Besluit nr. 1/80 heeft rechtstreekse werking. Dit wil zeggen dat de gezinsleden van Turkse werknemers die aan de voorwaarden van dit artikel voldoen, zich rechtstreeks kunnen beroepen op de rechten die dit artikel verleent.⁹⁷

⁹³ HvJ EG 16 maart 2000, C-329/97, ECLI:EU:C:2000:133 (*Ergat*), punt 35; HvJ EG 11 november 2004, C-467/02, ECLI:EU:C:2004:708 (*Cetinkaya*), punt 22.

⁹⁴ De standstillbepalingen worden in hoofdstuk 4 besproken.

⁹⁵ HvJ EG 16 maart 2000, C-329/97, ECLI:EU:C:2000:133 (*Ergat*), punt 40.

⁹⁶ HvJ EG 7 juli 2005, C-373/03, ECLI:EU:C:2005:434 (*Aydinli*), punt 29.

⁹⁷ HvJ EG 17 april 1997, C-351/95, ECLI:EU:C:1997:205 (*Kadiman*), punt 27; HvJ EG 5 oktober 1994, C-355/93, ECLI:EU:C:1994:369 (*Eroglu*), punt 17; HvJ EG 26 oktober 2006, C-4/05, ECLI:EU:C:2006:670 (*Güzeli*), punt 24.

De gezinsleden die hebben voldaan aan de voorwaarden van artikel 7 ontleen hun recht op arbeid en daarmee op verblijf rechtstreeks aan Besluit nr. 1/80. Dit verblijfsrecht is declaratoir van aard en onafhankelijk van de afgifte van een verblijfsvergunning die het bestaan van dit verblijfsrecht bevestigt. Het niet hebben van een verblijfsvergunning betekent dan ook niet dat het verblijfsrecht op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 niet bestaat.

3.2.2 Geen ambtshalve verlening verblijfsvergunning

Besluit nr. 1/80 schept geen verplichting tot het verlenen van een verblijfsdocument. De lidstaten mogen verlangen dat op hun grondgebied aanwezige vreemdelingen over een geldige verblijfstitel beschikken en, indien die titel slechts voor een bepaalde tijd wordt verstrekt, tijdig een aanvraag om verlenging indienen.⁹⁸ Echter, omdat een verkregen verblijfsrecht op grond van artikel 7 een declaratoir verblijfsrecht is, gaat dit niet verloren als de (verlengings)aanvraag te laat wordt ingediend.

De verblijfsvergunning, ontleend aan artikel 7 van Besluit nr. 1/80, wordt in Nederland verleend onder de beperking: 'niet-tijdelijke humanitaire gronden'.⁹⁹ Hiertoe dient door de vreemdeling wel eerst een aanvraag te worden ingediend. De verblijfsvergunning wordt niet ambtshalve verleend.

3.3 Definitie van het begrip 'gezinslid van een Turkse werknemer'

In Besluit nr. 1/80 wordt het begrip gezinslid niet nader omschreven.

Voor de bepaling van de inhoud van het begrip gezinsleden in de zin van artikel 7, eerste alinea, van Besluit nr. 1/80 heeft het Hof van Justitie steeds aansluiting gezocht bij de definitie van gezinsleden in het vrij verkeer van werknemers.¹⁰⁰ Hieruit volgt dat onder gezinsleden van een Turkse werknemer worden verstaan: de echtgenoot of geregistreerd partner van de Turkse werknemer, hun rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn beneden de leeftijd van 21 jaar of die te hunnen laste zijn en de rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn van deze werknemer en van diens echtgenoot of geregistreerd partner, die te hunnen laste zijn.¹⁰¹ Hieronder zullen de gezinsleden nader worden besproken.

Waar in deze paragraaf staat 'diens echtgenoot' dient tevens te worden gelezen 'of diens geregistreerd partner'.

Zoals uit de opsomming volgt, worden niet-geregistreerde partners niet als gezinsleden in de zin van Besluit nr. 1/80 aangemerkt.

3.3.1 Bloedverwanten in neergaande lijn

Dit zijn de kinderen en kleinkinderen van de Turkse werknemer en/of diens echtgenoot of geregistreerd partner. Ook een stiefkind dat toestemming heeft gekregen om zich bij de Turkse werknemer in het gastland te voegen, kan als gezinslid van de Turkse werknemer worden beschouwd.¹⁰²

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen kinderen beneden de 21 jaar en kinderen van 21 jaar en ouder. Die laatste categorie dient te laste te komen van de werknemer of zijn echtgenoot of geregistreerd partner. Het begrip 'ten laste van' wordt nader toegelicht in paragraaf 3.3.3 van deze werkinstructie.

3.3.2 Bloedverwanten in opgaande lijn

Dit zijn de ouders en grootouders van de Turkse werknemer en/of diens echtgenoot.

⁹⁸ HvJ EG 16 maart 2000, C-329/97, ECLI:EU:C:2000:133 (*Ergat*), punten 52 en 58.

⁹⁹ Zie paragraaf B10/4.3 Vc 2000.

¹⁰⁰ Die definitie was aanvankelijk te vinden in artikel 10 van de Verordening nr. 1612/68. Artikel 10 van de verordening is inmiddels vervangen door artikel 2 lid 2 van Richtlijn 2004/38/EG. Zie onder meer HvJ EG 30 september 2004, C-275/02, ECLI:EU:C:2004:570 (*Ayaz*).

¹⁰¹ Zie ook paragraaf B10/4.1 Vc 2000.

¹⁰² HvJ EG 30 september 2004, C-275/02, ECLI:EU:C:2004:570 (*Ayaz*), punt 48.

3.3.3 Het begrip 'ten laste van'

Voor de vaststelling wanneer een familielid 'ten laste is van' de Turkse werknemer of diens echtgenoot, wordt eveneens aansluiting gezocht bij de uitleg die hieraan wordt gegeven binnen het vrije verkeer. Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie blijkt hierover het volgende.

Familieleden zijn ten laste van de Turkse werknemer of diens echtgenoot indien ze, gezien hun economische en sociale toestand, niet in staat zijn om zelf in hun basisbehoeften te voorzien en daarom materiële steun ontvangen van de werknemer of diens echtgenoot.¹⁰³

Het familielid moet aantonen dat de materiële ondersteuning (1) *noodzakelijk* en (2) *reëel* is. Dat kan met ieder passend middel.¹⁰⁴

Uit de enkele omstandigheid dat de werknemer of diens echtgenoot over een lange periode regelmatig een som geld aan het familielid heeft betaald, volgt echter niet zonder meer dat de geboden steun ook daadwerkelijk noodzakelijk was om in de basisbehoefte te voorzien. Het familielid dient ook aan te tonen in welke economische en sociale toestand hij zich in het land van herkomst bevond. Een enkele, niet nader onderbouwde, verklaring is echter niet voldoende om de noodzaak van financiële ondersteuning aan te tonen.¹⁰⁵ Met het overleggen van bewijs dat geld is overgemaakt, is slechts bewezen dat de materiële ondersteuning *reëel* is, maar niet dat de ondersteuning ook *noodzakelijk* is om te voorzien in de basisbehoeften.

Niet vereist is dat het familielid aantoont tevergeefs te hebben geprobeerd werk te vinden of steun te krijgen van de autoriteiten van zijn land van herkomst en/of anderszins heeft geprobeerd in zijn eigen levensonderhoud te voorzien.¹⁰⁶ Met andere woorden, niet hoeft te worden onderzocht door de IND of het familielid in theorie in staat zou zijn zelf in zijn onderhoud te voorzien, bijvoorbeeld door betaalde arbeid te verrichten. Evenmin hoeft het familielid aan te tonen *waarom* de materiële ondersteuning noodzakelijk is.¹⁰⁷

Ook is niet vereist dat het familielid in hetzelfde land als de Turkse werknemer heeft verbleven of ten laste was van de Turkse werknemer vóórdat deze zich in Nederland vestigde. De noodzaak van materiële steun moet wel bestaan in het land van herkomst van het betrokken familielid op het ogenblik dat hij verzoekt om zich bij de Turkse werknemer (of diens echtgenoot) te voegen te wiens laste hij is.¹⁰⁸

Is het familielid op het moment van de aanvraag voor verblijf bij de Turkse werknemer inmiddels al Nederland ingereisd, dan dient uitgegaan te worden van de fictieve situatie dat het familielid zich in het land van herkomst bevindt en beoordeeld te worden of de materiële steun aldaar noodzakelijk was om in de basisbehoeften te voorzien.

Indien niet of onvoldoende is aangetoond dat het familielid ten laste komt (zoals hiervoor beschreven) van de Turkse werknemer of diens echtgenoot, kan het familielid niet aangemerkt worden als 'gezinslid' in de zin van artikel 7 van Besluit nr. 1/80. Daardoor valt het familielid ook niet onder het toepassingsbereik van de standstill-bepalingen van de Besluiten nr. 2/76 en nr. 1/80. De standstillbepalingen worden in hoofdstuk 4 van deze werkinstructie besproken.

3.3.4 De ex-echtgenoot van de Turkse werknemer

De ex-echtgenoot die als echtgenoot toestemming heeft gekregen om zich in het kader van gezinshereniging bij de Turkse werknemer te voegen en met hem na de echtscheiding onafgebroken is blijven samenwonen en een gezamenlijke huishouding is

¹⁰³ HvJ EG 9 januari 2007, C-1/05, ECLI:EU:C:2007:1 (*Jia*), punt 37.

¹⁰⁴ HvJ EG 9 januari 2007, C-1/05, ECLI:EU:C:2007:1 (*Jia*), punt 41.

¹⁰⁵ ABRvS 19 april 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1156, r.o. 4.2.

¹⁰⁶ HvJ EU 16 januari 2014, C-423/12, ECLI:EU:C:2014:16 (*Reyes*), punten 24 en 25.

¹⁰⁷ HvJ EG 9 januari 2007, C-1/05, ECLI:EU:C:2007:1 (*Jia*), punt 36.

¹⁰⁸ HvJ EU 5 september 2012, C-83/11, ECLI:EU:C:2012:519 (*Rahman*), punt 33.

blijven voeren tot het tijdstip dat ze samen weer opnieuw zijn gehuwd, wordt gedurende de hele periode van samenwoning als gezinslid van deze werknemer beschouwd.¹⁰⁹

3.3.5 De nationaliteit van de gezinsleden

De nationaliteit van de gezinsleden is niet relevant. Zij hoeven dus zelf niet de Turkse nationaliteit te bezitten.¹¹⁰

3.4 De voorwaarden van artikel 7 eerste alinea

De bij artikel 7, eerste alinea ingevoerde regeling wil gunstige voorwaarden scheppen voor de gezinshereniging in de lidstaat van ontvangst. Dit, door eerst de aanwezigheid van de gezinsleden bij de migrerende werknemer mogelijk te maken en vervolgens hun positie daar te consolideren door hun het recht te verlenen in die staat arbeid te verrichten en hen in staat te stellen een zelfstandig bestaan te leiden.¹¹¹

Om de rechten van artikel 7, eerste alinea, van Besluit nr. 1/80 te verkrijgen dient aan de volgende drie cumulatieve voorwaarden te zijn voldaan:

1. Men is **gezinslid** van een **tot de legale arbeidsmarkt behorende Turkse werknemer**; en
2. heeft van de bevoegde instanties van de lidstaat **toestemming gekregen** om zich daar **bij de Turkse werknemer te voegen**; en
3. woont aldaar **legaal** met de Turkse werknemer.

Voor de opbouw van de rechten op grond van artikel 7, eerste alinea moeten deze voorwaarden *tegelijktijd* zijn vervuld.¹¹² De voorwaarden worden hieronder toegelicht.

Gezinslid

Het begrip 'gezinslid' is hierboven in paragraaf 3.3 besproken.

Werknemer

Voor het begrip 'werknemer' wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van deze werkinstructie. Het moet gaan om een **tot de legale arbeidsmarkt behorende** werknemer. Dat wil zeggen dat de werknemer de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften van de lidstaat in acht neemt en dus het recht heeft in die lidstaat een beroepsactiviteit uit te oefenen.¹¹³ Hieronder valt onder meer de verplichting dat de werknemer de arbeid conform de Wav¹¹⁴ verricht.

Voor de toepassing van artikel 7 is niet relevant of de verblijfgever in zijn hoedanigheid van werknemer rechten ontleent of ontleende aan artikel 6 van Besluit nr. 1/80. Hij kan ook bezig zijn geweest met de opbouw van de rechten van het eerste streepje of na bijvoorbeeld twee en half jaar te hebben gewerkt tijdelijk onvrijwillig werkloos zijn.¹¹⁵

¹⁰⁹ HvJ EG 22 juni 2000, C-65/98, ECLI:EU:C:2000:336 (*Eyüp*), punt 48.

¹¹⁰ HvJ EG 30 september 2004, C-275/02, ECLI:EU:C:2004:570 (*Ayaz*), punt 14; HvJ EU 19 juli 2012, C-451/11, ECLI:EU:C:2012:504 (*Dülger*).

¹¹¹ HvJ EG 17 april 1997, C-351/95, ECLI:EU:C:1997:205 (*Kadiman*), punt 36; HvJ EG 18 juli 2007, C-325/05, ECLI:EU:C:2007:442, (*Derin*), punt 71.

¹¹² HvJ EG 18 december 2008, C-337/07, ECLI:EU:C:2008:744 (*Altun*), punten 22 en 33.

¹¹³ HvJ EG 18 december 2008, C-337/07, ECLI:EU:C:2008:744 (*Altun*), punten 22, 23 en 28.

¹¹⁴ Dit houdt in dat de werknemer een GVVA (Gecombineerde Vergunning voor Verblijf en Arbeid) heeft dan wel een verblijfsvergunning en, indien nodig, de werkgever een TWV (tewerkstellingsvergunning) heeft voor hem. In geval de werknemer de arbeidsmarktaantekening 'arbeid vrij toegestaan' heeft dan hoeft de werkgever geen TWV te hebben voor hem.

¹¹⁵ Vergelijk HvJ EG 18 december 2008, C-337/07, ECLI:EU:C:2008:744 (*Altun*). Vader Altun was, na 2,5 jaar te hebben gewerkt voor dezelfde werkgever, gedurende een half jaar onvrijwillig werkloos geweest door faillissement van zijn werkgever. Het Hof oordeelde dat hij tot de legale arbeidsmarkt was blijven behoren gedurende de periode die hij redelijkerwijs nodig had om een andere dienstbetrekking te vinden. Zijn zoon die bij hem woonde kon daarom aanspraak maken op de rechten op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80. Zie ook paragraaf B10/4.2 Vc waar expliciet staat opgemerkt dat in de periode van drie jaar dat men tot de legale arbeidsmarkt moet behoren, een afwezigheid van de arbeidsmarkt vanwege onvrijwillige werkloosheid van maximaal zes maanden is toegestaan.

Van belang is dat hij de werknemersstatus heeft tijdens de opbouw van de rechten op grond van artikel 7. Behoren tot de legale arbeidsmarkt is immers niet hetzelfde als het verrichten van legale arbeid. Zie verder paragraaf 2.3.4 van deze werkinstructie.

De Turkse werknemer, de verblijfgever, dient op enig moment na de toelating van het gezinslid in het kader van gezinsvorming of gezinshereniging gedurende een periode van ten minste drie jaar tot de legale arbeidsmarkt te behoren. Vanaf het moment dat de werknemer tot de legale arbeidsmarkt behoort, begint de opbouw van het recht op het verrichten van arbeid en daarmee op verblijf op grond van artikel 7, eerste alinea voor het gezinslid, mits er dan ook met de werknemer wordt samengeleefd.

Voor de opbouw van de rechten van artikel 7, eerste alinea is het dus niet noodzakelijk dat de verblijfgever reeds op het moment van toelating van het gezinslid een tot de legale arbeidsmarkt behorende Turkse werknemer is.¹¹⁶

In geval de werknemer, onder behoud van de Turkse nationaliteit, de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen, kan het gezinslid zich op artikel 7 van Besluit nr. 1/80 blijven beroepen.¹¹⁷ De Turkse nationaliteit van de werknemer moet wel worden aangetoond met een recent bewijsstuk. Dit aantonen kan met een geldig Turks paspoort of een geldige Turkse identiteitskaart (Nüfus). Indien het paspoort of de identiteitskaart is uitgegeven op een datum die ligt vóór de naturalisatie, dan is het mogelijk dat men inmiddels afstand heeft gedaan van de Turkse nationaliteit. In zo'n geval dient te worden aangetoond dat de werknemer nog steeds de Turkse nationaliteit bezit of deze heeft herkreten. Dit kan met een recente verklaring van de Turkse autoriteiten.¹¹⁸

Toestemming om zich bij de Turkse werknemer te voegen

De achtergrond van dit toestemmingsvereiste is dat het associatierecht niet afdoet aan de bevoegdheid van de lidstaten om zowel de toegang van Turkse onderdanen tot hun grondgebied, als de voorwaarden ten aanzien van hun eerste beroepsarbeid te reglementeren. Deze bepaling strekt ertoe om gezinsleden van een Turkse werknemer die in strijd met de toepasselijke voorwaarden in de lidstaat verblijven, uit te sluiten van de werking van artikel 7, eerste alinea, van Besluit nr. 1/80.¹¹⁹

Het toestemmingsvereiste betekent concreet dat het gezinslid een verblijfsvergunning moet hebben gekregen in het kader van gezinsvorming of gezinshereniging in Nederland of als kind van de werknemer in Nederland zijn geboren en steeds in Nederland hebben gewoond.¹²⁰ Ook kan het kind zijn toegelaten als gezinslid van een Unieburger op grond van de Richtlijn vrij verkeer (Richtlijn 2004/38/EG). Bij toelating op een andere verblijfsgrond dan gezinsvorming of gezinshereniging valt het gezinslid niet onder de werkingssfeer van artikel 7, eerste alinea, van Besluit nr. 1/80.

Legaal wonen

In artikel 7, eerste alinea, eerste en tweede streepje wordt de voorwaarde gesteld dat het gezinslid legaal in de gastlidstaat woont. Legaal wonen houdt hier in: *onafgebroken* samenwonen met de Turkse werknemer (de verblijfgever) op basis van een verblijfsvergunning in het kader van gezinshereniging of gezinsvorming, tenzij er gegronde redenen zijn waarom er tijdelijk niet is samengeleefd, als de betrokkene maar wel gezinslid is gebleven.¹²¹ Er moet dus daadwerkelijk met de Turkse werknemer worden samengeleefd. Dit betekent niet dat niet is toegestaan dat het gezinslid gedurende een redelijke termijn en om legitieme redenen buiten de gemeenschappelijke woning verblijft, bijvoorbeeld om in het land van herkomst vakantie te houden of familie te

¹¹⁶ HvJ EU 21 december 2016, C-508/15 & C-509/15, ECLI:EU:C:2016:986 (*Ucar en Kilic*), punt 76.

¹¹⁷ HvJ EU 29 maart 2012, C-7/10 en C-9/10, ECLI:EU:C:2012:180 (*Kahveci en Inan*), punt 41.

¹¹⁸ Zie paragraaf B10/4.2 en B10/4.5 Vc 2000.

¹¹⁹ HvJ EG 11 november 2004, C-467/02, ECLI:EU:C:2004:708 (*Cetinkaya*), punten 22 en 23.

¹²⁰ Immers, een kind van een Turkse werknemer dat in Nederland is geboren en er steeds heeft gewoond heeft geen toestemming nodig om zich in het kader van gezinshereniging bij de werknemer te mogen voegen. Zie HvJ EG 11 november 2004, C-467/02, ECLI:EU:C:2004:708 (*Cetinkaya*), punt 23.

¹²¹ HvJ EG 17 april 1997, C-351/95, ECLI:EU:C:1997:205 (*Kadiman*), punt 47.

bezoeken. Dergelijke korte onderbrekingen van het samenleven, zonder de bedoeling om het samenwonen in de lidstaat van ontvangst op te geven, moeten worden gelijkgesteld met perioden gedurende welke het gezinslid werkelijk met de Turkse werknemer heeft samengeleefd. Dit moet zeker gelden voor een verblijf van minder dan zes maanden dat het gezinslid onvrijwillig in zijn land van herkomst heeft doorgebracht.¹²²

Het is mogelijk dat objectieve omstandigheden rechtvaardigen dat het gezinslid en de Turkse werknemer niet samenwonen in de gastlidstaat. Dit is met name het geval indien de afstand tussen de woonplaats van de werknemer en de plaats van arbeid van het gezinslid of een instelling waar dit gezinslid een beroepsopleiding volgt, het gezinslid verplicht om een eigen woning te nemen.¹²³

3.4.1 Gevolgen van huwelijk en meerderjarig worden van het kind

In geval het kind gedurende de opbouw van de rechten op grond van artikel 7, eerste alinea, eerste streepje meerderjarig wordt, doet dat niet af aan de opbouw van die rechten.¹²⁴ Ook als het kind gedurende de opbouw van die rechten in het huwelijk treedt, doet dat niet af aan de opbouw van die rechten, op voorwaarde dat het kind gedurende dat hele tijdvak van drie jaar daadwerkelijk met de tot de legale arbeidsmarkt behorende Turkse werknemer samenwoont.¹²⁵

3.4.2 Korte perioden zonder verblijfsvergunning

In geval het gezinslid gedurende de opbouw van de rechten op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 korte perioden geen verblijfsvergunning heeft gehad, omdat bijvoorbeeld de verlengingsaanvraag te laat is ingediend, wordt de opbouw niet onderbroken als er een nieuwe vergunning is afgegeven.¹²⁶

3.5 Recht op toegang tot de arbeidsmarkt op grond van artikel 7 eerste alinea

Artikel 7, eerste alinea, eerste streepje van Besluit nr. 1/80 geeft het gezinslid, dat toestemming heeft gekregen zich bij de werknemer in het gastland te voegen en daar tenminste drie jaar legaal onafgebroken heeft samengewoond met die werknemer, een recht om te reageren op een arbeidsaanbod. Het tweede streepje geeft het familielid van een Turkse werknemer, na tenminste vijf jaar legaal samenwonen in de gastlidstaat, een recht op vrije toegang tot iedere arbeid in loondienst te hunner keuze.

Het nationale beleid is echter ruimer geformuleerd dan artikel 7, eerste alinea. Na drie jaar onafgebroken rechtmatig verblijf van het gezinslid bij de Turkse werknemer wordt aangenomen dat het bepaalde in artikel 7, eerste alinea, tweede streepje, van Besluit nr. 1/80 van toepassing is.¹²⁷ Het gezinslid is dan dus vrij op de arbeidsmarkt. Het nuttig effect van dit recht impliceert noodzakelijkerwijs dat dit gezinslid een daarmee samenhangend recht van verblijf heeft dat onafhankelijk is van verdere voorwaarden.¹²⁸

3.5.1 Gevolgen van fraude en verlaten legale arbeidsmarkt door hoofdpersoon

Zolang het gezinslid nog geen zelfstandige rechten heeft verworven in de zin van artikel 7, eerste alinea, van Besluit nr. 1/80 dan heeft het definitief verlaten van de arbeidsmarkt door de hoofdpersoon, de werknemer, tot gevolg dat de opbouw van de rechten van het gezinslid op grond van artikel 7 worden gestopt.

Zoals in het vorig hoofdstuk is beschreven, kan een verblijfsvergunning die is verleend aan de Turkse werknemer op grond van verstrekte onjuiste gegevens of het achterhouden van gegevens worden ingetrokken met terugwerkende kracht. Dit intrekken van de vergunning van de hoofdpersoon heeft gevolgen voor het gezinslid van die werknemer dat nog geen rechten op grond van artikel 7, eerste alinea heeft verkregen.

¹²² HvJ EG 17 april 1997, C-351/95, ECLI:EU:C:1997:205 (*Kadiman*), punten 28 en 29.

¹²³ HvJ EG 17 april 1997, C-351/95, ECLI:EU:C:1997:205 (*Kadiman*), punt 42.

¹²⁴ HvJ EU 16 juni 2011, C-484/07, ECLI:EU:C:2011:395 (*Pehlivan*), punt 63.

¹²⁵ HvJ EU 16 juni 2011, C-484/07, ECLI:EU:C:2011:395 (*Pehlivan*), punt 64.

¹²⁶ HvJ EG 17 april 1997, C-351/95, ECLI:EU:C:1997:205 (*Kadiman*), punten 52 en 53.

¹²⁷ Zie paragraaf B10/4.2 Vc 2000.

¹²⁸ HvJ EG 16 maart 2000, C-329/97, ECLI:EU:C:2000:133 (*Ergat*), punt 40.

Het relevante toetsmoment is de datum van de intrekking van de vergunning van de hoofdpersoon (oftewel de datum van het intrekkingbesluit). Indien het gezinslid op die datum nog niet heeft voldaan aan de voorwaarden van ten minste drie jaar onafgebroken daadwerkelijk samenwonen met de werknemer, stopt de opbouw van de rechten op grond van artikel 7, eerste alinea voor het gezinslid.¹²⁹ In dat geval kan de verblijfsvergunning van het gezinslid ook met terugwerkende kracht worden ingetrokken.

In geval het gezinslid op het toetsmoment reeds een zelfstandig recht op arbeid en daarmee op verblijf heeft verkregen, dan hebben door de hoofdpersoon gepleegde fraude of het verlaten van de arbeidsmarkt door de hoofdpersoon echter geen gevolgen meer voor het gezinslid. Zie verder de volgende paragraaf.

3.5.2 Geen voorwaarden meer na drie jaar

Wanneer aan de voorwaarden van artikel 7 en aan de termijn van drie jaar is voldaan, worden geen voorwaarden meer verbonden aan het verblijfsrecht van een gezinslid op grond van artikel 7, eerste alinea, van Besluit nr. 1/80.¹³⁰ Dat betekent dus dat:

- de eenmaal verkregen rechten op grond van artikel 7, eerste alinea niet verloren gaan als de Turkse werknemer niet meer tot de Nederlandse arbeidsmarkt behoort of niet meer op het Nederlandse grondgebied woonachtig is¹³¹;
- het gezinslid na de drie jaar van samenwoning niet meer hoeft samen te wonen met de Turkse werknemer aan wie hij zijn verblijfsrecht heeft ontleend en niet meer te zijn laste hoeft te komen¹³²;
- het bereiken van de 21-jarige leeftijd geen afbreuk doet aan de opgebouwde rechten op grond van artikel 7, eerste alinea¹³³;
- het eenmaal op grond van artikel 7, eerste alinea opgebouwde recht niet verloren gaat na echtscheiding¹³⁴;
- het op grond van artikel 7, eerste alinea opgebouwde recht niet verloren gaat na een afwezigheid van het gezinslid van de arbeidsmarkt gedurende enkele jaren wegens het uitzitten van een opgelegde onvoorwaardelijke gevangenisstraf in de lidstaat van overeenkomstige duur, eventueel gevolgd door een langdurige ontwenningsskuur¹³⁵;
- in geval het gezinslid, op de datum waarop de verblijfsvergunning van de Turkse werknemer wordt ingetrokken op grond van verstrekte onjuiste gegevens of het achterhouden van gegevens, inmiddels een zelfstandig recht op arbeid en daarmee op verblijf heeft verkregen op grond van artikel 7, eerste alinea, deze rechten van het gezinslid dan niet meer kunnen worden beperkt vanwege door de hoofdpersoon eerder gepleegde frauduleuze handelingen.¹³⁶

3.6 Rechten van artikel 7 tweede alinea

In artikel 7, tweede alinea, van Besluit nr. 1/80 is bepaald dat kinderen van Turkse werknemers die in het gastland een beroepsopleiding hebben voltooid in die lidstaat op ieder arbeidsaanbod kunnen reageren, op voorwaarde dat één van de ouders gedurende ten minste drie jaar legaal in de betrokken lidstaat heeft gewerkt. Uit het recht om op

¹²⁹ HvJ EG 18 december 2008, C-337/07, ECLI:EU:C:2008:744 (*Altun*), punt 58.

¹³⁰ HvJ EG 16 maart 2000, C-329/97, ECLI:EU:C:2000:133 (*Ergat*), punten 40 en 41.

¹³¹ HvJ EG 16 maart 2000, C-329/97, ECLI:EU:C:2000:133 (*Ergat*), punt 44.

¹³² HvJ EG 7 juli 2005, C-373/03, ECLI:EU:C:2005:434 (*Aydinli*), punt 22.

¹³³ HvJ EU 16 juni 2011, C-484/07, ECLI:EU:C:2011:395 (*Pehlivan*), punt 63.

¹³⁴ HvJ EU 22 december 2010, C-303/08, ECLI:EU:C:2010:800 (*Metin Bokzurt*), punt 46.

¹³⁵ HvJ EG 18 juli 2007, C-325/05, ECLI:EU:C:2007:442 (*Derin*), punt 57; HvJ EG 4 oktober 2007, C-349/06, ECLI:EU:C:2007:581 (*Polat*), punt 21; HvJ EG 7 juli 2005, C-373/03, ECLI:EU:C:2005:434 (*Aydinli*), punt 32.

¹³⁶ HvJ EG 18 december 2008, C-337/07, ECLI:EU:C:2008:744 (*Altun*), punt 64. Dit is anders als de frauduleuze gegevens het gezinslid zelf betreffen. Zie paragraaf 3.8.3 van deze werkinstructie.

ieder arbeidsaanbod te reageren, vloeit een recht op verblijf voort.¹³⁷ De voorwaarden zijn aldus:

- de vreemdeling moet een **kind** zijn van een **Turkse werknemer**; en
- in de gastlidstaat een **beroepsopleiding** hebben afgerond; en
- de werknemer (de ouder) moet gedurende ten minste **drie jaren legaal** in de gastlidstaat in loondienst **werkzaam** zijn geweest.

De voorwaarden worden hieronder nader besproken.

3.6.1 Het begrip 'kinderen' van de Turkse werknemer

Onder 'kinderen' in de zin van artikel 7, tweede alinea, van Besluit 1/80 wordt verstaan: minderjarige én meerderjarige kinderen.¹³⁸ Voor het begrip 'werknemer' wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van deze werkinstructie.

3.6.2 Het begrip 'beroepsopleiding'

Het kind moet in de gastlidstaat een beroepsopleiding hebben afgerond. Het is niet van belang op welk niveau de beroepsopleiding is gevolgd.¹³⁹

3.6.3 De voorwaarde 'drie jaar legaal werken'

Vereist is dat de Turkse werknemer op enig moment vóór de datum waarop het kind zijn beroepsopleiding voltooit, gedurende ten minste drie jaar legaal in de gastlidstaat werkzaam is geweest.

Niet vereist is dat de Turkse werknemer op het moment van aanvang van de studie, of gedurende de studie, behoorde tot de legale arbeidsmarkt of in Nederland woonachtig is. Evenmin is vereist dat de Turkse werknemer nog steeds in de betrokken lidstaat woont of werkt op het moment dat het kind aldaar tot de arbeidsmarkt wil toetreden.¹⁴⁰

3.6.4 Verschil met artikel 7 eerste alinea

Anders dan bij het gezinslid in de zin van artikel 7, eerste alinea, wordt in artikel 7, tweede alinea niet vereist dat het kind met de werknemer in gezinsverband heeft samengewoond.¹⁴¹ Ook wordt niet vereist dat het kind is toegelaten in het kader van gezinshereniging.¹⁴² Het is niet van belang om welke reden aan het kind aanvankelijk een inreis- en verblijfsrecht is verleend.¹⁴³ Daarnaast hoeft de werknemer, de verblijfsgever, niet tot de legale arbeidsmarkt te behoren op het moment dat de rechten op verblijf op grond van artikel 7, tweede alinea worden opgebouwd.¹⁴⁴

3.7 Bewijslastverdeling bij verblijf zonder verblijfsvergunning

Wordt het op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 opgebouwde verblijfsrecht van een gezinslid van een Turkse werknemer door de autoriteiten betwist, dan is het in het algemeen aan het gezinslid om met alle middelen te bewijzen dat hij op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst is gebleven, of dit grondgebied enkel om legitieme redenen heeft verlaten.¹⁴⁵

¹³⁷ HvJ EG 19 november 1998, C-210/97, ECLI:EU:C:1998:555 (*Akman*), punt 24.

¹³⁸ HvJ EG 16 februari 2006, C-502/04, ECLI:EU:C:2006:112 (*Torun*), punt 28.

¹³⁹ Zie paragraaf B10/4.2 Vc 2000.

¹⁴⁰ HvJ EG 19 november 1998, C-210/97, ECLI:EU:C:1998:555 (*Akman*), punten 41 en 51; HvJ EG 21 januari 2010, C-462/08, ECLI:EU:C:2010:30 (*Bekleyen*), punt 45; paragraaf B10/4.2 Vc 2000.

¹⁴¹ HvJ EG 21 januari 2010, C-462/08, ECLI:EU:C:2010:30 (*Bekleyen*), punt 26.

¹⁴² HvJ EG 5 oktober 1994, C-355/93, ECLI:EU:C:1994:369 (*Eroglu*), punt 22.

¹⁴³ Zie paragraaf B10/4.2 Vc 2000.

¹⁴⁴ HvJ EG 19 november 1998, C-210/97, ECLI:EU:C:1998:555 (*Akman*), punt 47.

¹⁴⁵ HvJ EG 16 maart 2000, C-329/97, ECLI:EU:C:2000:133 (*Ergat*), punt 50. In de Nederlandse versie van het arrest staat "enkel op wettige gronden heeft verlaten". Blijkens de Engelse versie van het arrest wordt met "wettige gronden" bedoeld: gegronde, legitieme redenen ("*legitimate reasons*"). Het Hof noemt als voorbeelden van gegronde reden: vakantie in het land van herkomst of familiebezoek. In paragraaf B10/4.4 Vc 2000 staan verder als gegronde reden genoemd: zwangerschap en bevalling, ernstige ziekte, studie of beroepsopleiding, gedurende een eenmalige periode van ten hoogste twaalf maanden of vervulling van de militaire dienstplicht.

3.8 Verlies en beëindiging van de opgebouwde rechten op grond van artikel 7

Een eenmaal verkregen recht op het verrichten van arbeid en daarmee op verblijf op grond van artikel 7, eerste of tweede alinea, van Besluit nr. 1/80 kan slechts verloren gaan bij langdurige afwezigheid uit de gastlidstaat, bij beëindiging van het verblijfsrecht op grond van artikel 14 van Besluit nr. 1/80 of bij beëindiging vanwege frauduleuze handelingen. De verliesgrond en de beëindigingsgronden worden hieronder toegelicht.

Let op: het verlies en het beëindigen van de rechten in de zin van artikel 7 dient in een beschikking te worden vastgesteld!

3.8.1 Verlies van het verblijfsrecht vanwege afwezigheid uit de gastlidstaat

Het opgebouwde recht in de zin van artikel 7 gaat verloren bij verplaatsing van het hoofdverblijf. In de Vreemdelingencirculaire is beschreven wanneer verplaatsing van het hoofdverblijf wordt aangenomen bij een gezinslid dat valt onder de reikwijdte van artikel 7 van Besluit nr. 1/80.¹⁴⁶

Perioden van detentie in Nederland worden niet als 'afwezigheid uit de gastlidstaat' beschouwd indien die ná het verkrijgen van de rechten op grond van artikel 7 plaatsvinden. Zelfs niet als die perioden een aantal jaren betreffen. Men is weliswaar afwezig van de arbeidsmarkt, maar niet van het grondgebied van de gastlidstaat.¹⁴⁷

Perioden van detentie in het buitenland die langer duren dan de termijnen van afwezigheid zoals beschreven in B10/4.4 Vc onder e waarbij verplaatsing van het hoofdverblijf wordt aangenomen, leiden tot verlies van het verblijfsrecht vanwege afwezigheid uit de gastlidstaat. Dat is dus na zes maanden afwezigheid, dan wel na twee jaar in geval het gezinslid gedurende ten minste vijf jaar ononderbroken rechtmatig verblijf in Nederland heeft gehad op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80. Detentie in het buitenland is dus geen legitieme grond voor afwezigheid. De vreemdeling wordt dan geacht het grondgebied van Nederland voor langere tijd zonder legitieme reden verlaten te hebben.

In de beschikking waarin het verlies van de rechten wordt vastgesteld, zal het tijdstip van het verlies van de rechten liggen vóór de datum van het besluit. In de beschikking wordt de datum genoemd waarop de rechten (in ieder geval) verloren zijn gegaan. De vaststelling werkt terug tot het in de beschikking aangegeven tijdstip waarop de rechten verloren zijn gegaan. Vanaf dat tijdstip bestaan de declaratoire rechten niet meer, ook al is de beschikking van latere datum.

Omdat bij aanspraken op verblijfsrecht op grond van artikel 7 het verlies enkel kan plaatsvinden in verband met verplaatsing van het hoofdverblijf dient rekening gehouden te worden met de in paragraaf B10/4.4 Vc genoemde termijnen waarna de verplaatsing wordt aangenomen. In beginsel wordt pas ná het vollopen van de op de casus toepasselijk termijn zoals genoemd in B10/4.4 Vc het verblijfsrecht verloren geacht vanwege verplaatsing van het hoofdverblijf. Dit is anders als de feitelijke situatie of omstandigheden daartoe aanleiding geven. Zie verder hierover paragraaf 2.10 van deze werkinstructie.

¹⁴⁶ Zie paragraaf B10/4.4 Vc 2000. De regels over verplaatsing hoofdverblijf zoals neergelegd in B10/4.4 Vc 2000 wijken inhoudelijk af van de nationaalrechtelijke regels over verplaatsing hoofdverblijf zoals neergelegd in B1/6.2 Vc 2000. In de regels in B10/4.4 Vc 2000 is echter aansluiting gezocht bij hetgeen ten aanzien van afwezigheid uit de gastlidstaat voor Unieburgers is opgenomen in Richtlijn 2004/38/EG en nader is uitgewerkt in artikel 8.15 en 8.17 Vb. Zo worden, vanwege de regels die voortvloeien uit het Associatierecht met Turkije, Turkse werknemers en hun gezinsleden, voor zover als mogelijk, op dit punt op gelijke wijze behandeld als Unieburgers. Zie ook de toelichting van WBV 2018/4. In geval door of namens een vreemdeling wordt aangevoerd dat de regels van B1/6.2 Vc 2000, of andere regels uit de oude Vc's gunstiger zouden zijn, dan kan worden gesteld dat - wat daar ook van zij - Turkse onderdanen niet gunstiger behandeld mogen worden dan Unieburgers en hun gezinsleden omdat dat strijd met artikel 59 AP oplevert.

¹⁴⁷ HvJ EG 18 juli 2007, C-325/05, ECLI:C:EU:2007:442 (*Derin*), punt 56; HvJ EG 7 juli 2005, C-373/03, ECLI:EU:C:2005:434 (*Aydinli*), punt 28.

3.8.2 Beëindigen van het verblijfsrecht op grond van artikel 14 van Besluit nr. 1/80

Het verblijfsrecht van het gezinslid op grond van artikel 7 kan worden beëindigd op de gronden genoemd in artikel 14 van Besluit nr. 1/80. Dit zijn: indien zijn aanwezigheid op het grondgebied van de gastlidstaat wegens zijn persoonlijke gedrag een reële en ernstige bedreiging vormt voor de openbare orde of de openbare veiligheid dan wel zijn aanwezigheid een ernstige bedreiging vormt voor de volksgezondheid. In de beschikking waarin de rechten op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 worden beëindigd op de gronden genoemd in artikel 14 van Besluit nr. 1/80, worden deze beëindigd 'per heden', oftewel bij datum besluit.

3.8.3 Beëindigen van het verblijfsrecht vanwege frauduleuze handelingen

Het is vaste rechtspraak van het Hof van Justitie dat men in geval van fraude of misbruik geen beroep kan doen op de bepalingen van het Unierecht. Dit beginsel vormt een algemeen beginsel van het Unierecht dat van toepassing is, ongeacht of het al dan niet in de Europese of nationale wetgeving is omgezet.

In geval de verblijfsvergunning is verleend op grond van het verstrekken van onjuiste gegevens of het achterhouden van gegevens die tot afwijzing van de oorspronkelijke aanvraag tot het verlenen of verlengen zouden hebben geleid, dan kan het verblijfsrecht op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 dus worden beëindigd wegens fraude.¹⁴⁸

Is er sprake van beëindiging van het verblijfsrecht omdat het op frauduleuze wijze is verkregen, dan wordt het verblijfsrecht beëindigd met terugwerkende kracht tot aan datum verlening/toekenning. Zie verder de volgende paragraaf 3.9.1.

3.9 Wel of niet intrekken met terugwerkende kracht?

In paragraaf 3.8 zijn het verlies en het beëindigen van de opgebouwde rechten op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 besproken.

Een gezinslid van een Turkse werknemer zal over het algemeen in het bezit zijn van een vergunning voor verblijf bij echtgenoot of bij ouder(s), waarbij inmiddels al wel of nog niet de rechten van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 zijn verkregen. Of het gezinslid heeft een verblijfsvergunning onder de beperking 'niet-tijdelijke humanitaire gronden' op basis van de reeds verkregen rechten van artikel 7 van Besluit nr. 1/80.

Of er ingetrokken kan worden met terugwerkende kracht is afhankelijk van:

- de reden van intrekking van de vergunning, en
- of er sprake is van een inmiddels opgebouwd verblijfsrecht op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80.

Hieronder wordt het nader toegelicht.

3.9.1 Wel intrekken met terugwerkende kracht

Er kan worden ingetrokken met terugwerkende kracht indien er (1) sprake is geweest van een frauduleuze handeling, of (2) niet meer aan de voorwaarden of beperking van de verleende vergunning wordt voldaan en er geen rechten zijn in de zin van artikel 7.

1. Frauduleuze handeling

Indien er sprake is van een frauduleuze handeling kan in de verblijfsvergunning in *alle* gevallen met terugwerkende kracht worden ingetrokken.¹⁴⁹

Is er echter sprake van fraude gepleegd door de Turkse werknemer, de verblijfgever, ter verkrijging van een verblijfsrecht voor zichzelf, wiens verblijfsrecht daarom wordt beëindigd, dan worden de gevolgen voor het gezinslid bepaald door het wel of niet bezitten van een zelfstandig verblijfsrecht op grond van artikel 7. Is er nog geen

¹⁴⁸ Zie paragraaf B10/4.4 Vc 2000.

¹⁴⁹ ABRvS 9 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3293, r.o. 6.7.

zelfstandig verblijfsrecht op grond van artikel 7 dan kan de vergunning van het gezinslid worden ingetrokken met terugwerkende kracht. Is er al wel een zelfstandig verblijfsrecht op grond van artikel 7 dan heeft de door de hoofdpersoon gepleegde fraude geen gevolgen meer voor het gezinslid. Zie ook paragraaf 3.5.1 van deze werkinstructie.

2. Niet meer voldoen aan de beperking of voorwaarden

Wanneer niet meer aan de voorwaarden of beperking van de verleende vergunning voor gezinsvorming of gezinshereniging bij de Turkse werknemer wordt voldaan, kan worden ingetrokken met terugwerkende kracht tot de datum waarop niet meer werd voldaan, mits er nog geen sprake is van een opgebouwd verblijfsrecht als familielid van een werknemer op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80.

Ten aanzien van vorenstaande geldt een **uitzondering** gebaseerd op de beleidsregels van de paragrafen A4/5.7.1 en 5.9.1 van de Vc 1982. De uitzondering is, behalve op de Turkse werknemer, ook van toepassing op het gezinslid van de Turkse werknemer dat nog geen verblijfsrecht ontleent aan artikel 7 van Besluit nr. 1/80 maar wel valt onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 én dat tijdig een aanvraag voor wijziging van de beperking heeft ingediend die voor inwilliging in aanmerking komt. In dat geval namelijk wordt de vergunning niet ingetrokken met terugwerkende kracht, maar wordt de beperking van de vergunning gewijzigd. Zie voor deze werkwijze verder paragraaf 2.13.2 van deze werkinstructie.

Let er op dat het gezinslid niet in alle gevallen nog onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling zal vallen. Het gezinslid kan immers de status van gezinslid in de zin van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 verloren zijn, bijvoorbeeld doordat de echtgenoot een ex-echtgenoot wordt, of doordat het kind vóór het verkrijgen van de rechten op grond van artikel 7 zelfstandig gaat wonen en niet meer met de werknemer samenwoont. In die gevallen valt het ex-gezinslid niet meer in de hoedanigheid van gezinslid onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling. Het ex-gezinslid kan dan alleen nog onder de standstillbepaling vallen indien het inmiddels aan te merken is als Turkse werknemer omdat het reële en daadwerkelijke legale arbeid verricht of indien het als Turkse onderdaan voornemens¹⁵⁰ is hier te lande toe te treden tot de arbeidsmarkt.

Het gezinslid van de Turkse werknemer dat zelf niet de Turkse nationaliteit bezit, valt met het wegvallen van de status als gezinslid in de zin van artikel 7 van Besluit nr. 1/80, niet meer onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling.

Valt het (ex-)gezinslid niet onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling, dan is de genoemde uitzondering/werkwijze op grond van de Vc 1982 niet van toepassing!

3.9.2 Niet intrekken met terugwerkende kracht

In geval het gezinslid van de Turkse werknemer niet meer voldoet aan de voorwaarden van de beperking van de verleende verblijfsvergunning, maar inmiddels meer dan drie jaar heeft samengewoond met de werknemer en zo een verblijfsrecht heeft opgebouwd op grond van artikel 7 eerste alinea van Besluit nr. 1/80, dan wordt niet met terugwerkende kracht ingetrokken. In dat geval wordt ingetrokken per datum beschikking.¹⁵¹

Voor bewijs van het verblijfsrecht op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 dient wel een aanvraag te worden ingediend. Zoals eerder al is opgemerkt, wordt een dergelijke vergunning namelijk niet ambtshalve verleend. Evenmin wordt ambtshalve de beperking gewijzigd.¹⁵² Dient het (ex)gezinslid geen aanvraag in voor een verblijfsvergunning dan doet dat niet af aan het declaratoire verblijfsrecht dat hij/zij heeft verkregen op grond van artikel 7 van Besluit nr. 1/80. Zonder verblijfsvergunning zal het gezinslid dit declaratoire verblijfsrecht echter niet of moeizaam kunnen aantonen.

¹⁵⁰ Zie met betrekking tot het voornemen om toe te treden tot de arbeidsmarkt ook hoofdstuk 4, paragraaf 4.4.1 van deze werkinstructie.

¹⁵¹ HvJ EU 29 september 2011, C-187/10, ECLI:EU:C:2011:623 (*Unal*), paragraaf B10/4.4 Vc 2000.

¹⁵² Dat volgt uit artikel 3.100 Vb maar was ook al in de Vc 1982 zo geregeld in paragraaf A4/1.3.3.

4. DE STANDSTILBEPALINGEN

4.1 Inleiding

Het associatierecht kent drie standstillbepalingen: artikel 41 lid 1 van het Aanvullend Protocol (hierna: AP), artikel 7 van Besluit nr. 2/76 en artikel 13 van Besluit nr. 1/80. De standstillbepaling van artikel 41 lid 1 AP ziet op Turkse zelfstandigen en dienstverrichters en hun familieleden. De standstillbepalingen van artikel 7 van Besluit nr. 2/76 en artikel 13 van Besluit nr. 1/80 zien op Turkse werknemers en hun familieleden. Dit wordt ook wel genoemd: de personele werkingssfeer.

De standstillbepalingen houden in dat de lidstaten in hun nationale wet- en regelgeving (ook beleidsregels)¹⁵³ geen strengere voorwaarden aan de uitoefening van het vrij verkeer van werknemers, zelfstandigen en dienstverleners mogen verbinden dan de voorwaarden die golden ten tijde van de inwerkingtreding van het Aanvullend Protocol en de Besluiten nr. 2/76 en nr. 1/80. Hieronder vallen ook beperkingen van de materiële en/of procedurele voorwaarden inzake **de eerste toelating** tot Nederland van Turkse onderdanen en hun gezinsleden die voornemens zijn om toe te treden tot arbeidsmarkt.

Het moet wel gaan om een beperking op het gebied van het vrij verkeer van werknemers of van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten of op het gebied van gezinshereniging van een gezinslid van een economisch actieve Turkse onderdaan die onder de werkingssfeer van een standstillbepaling valt. Kortom, niet alle beperkende maatregelen zijn beperkingen in de zin van de standstillbepalingen.¹⁵⁴

De standstillbepalingen zien alleen op nieuwe beperkingen (oftewel aanscherpingen), niet op reeds bestaande nationale wet- en regelgeving. In geval er sprake is van een nieuwe beperking ná de inwerkingtreding van de betreffende standstillbepaling dan dient de nieuwe beperking buiten toepassing te worden gelaten en de oude, gunstigere, regel te worden gehanteerd, mits de vreemdeling onder het toepassingsbereik van die standstillbepaling valt. Valt de vreemdeling buiten het toepassingsbereik van de betreffende standstillbepaling dan kan de strengere regel wel worden gehanteerd.

Wanneer de nationale wet- en regelgeving ná de inwerkingtreding van een standstillbepaling wordt versoepeld en vervolgens weer wordt aangescherpt, dient voor de vreemdeling die onder het toepassingsbereik ervan valt de soepelere regel te gelden.¹⁵⁵

4.2 De inhoud van de standstillbepalingen

De standstillbepalingen luiden als volgt:

Artikel 41 lid 1 AP:

De overeenkomstsluitende partijen voeren onderling geen nieuwe beperkingen in met betrekking tot de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten.

Artikel 7 van Besluit nr. 2/76:

De lidstaten van de Gemeenschap en Turkije mogen geen nieuwe beperkingen invoeren met betrekking tot de toegang tot werkgelegenheid van werknemers wier verblijf en arbeid op hun grondgebied legaal zijn.

Artikel 13 van Besluit nr. 1/80

De lidstaten van de Gemeenschap en Turkije mogen geen nieuwe beperkingen invoeren met betrekking tot de toegang tot de werkgelegenheid van werknemers en hun gezinsleden wier verblijf en arbeid op hun onderscheiden grondgebied legaal zijn.

¹⁵³ HvJ EU 9 december 2010, C-300/09 en C-301/09, ECLI:EU:C:2010:756 (*Toprak & Oguz*), punten 30-34.

¹⁵⁴ Zie voor voorbeelden hiervan verder hoofdstuk 5, paragraaf 5.3 van deze werkinstructie.

¹⁵⁵ HvJ EU 9 december 2010, C-300/09 en C-301/09, ECLI:EU:C:2010:756 (*Toprak & Oguz*), punt 62.

De inwerkingtredingsdatum voor Nederland van het Aanvullend Protocol is 1 januari 1973 en die van Besluit nr. 1/80 is 1 december 1980.

Besluit nr. 1/80 heeft met ingang van 1 december 1980 zijn voorganger Besluit nr. 2/76 vervangen. Aangezien Besluit nr. 2/76 niet met terugwerkende kracht is ingetrokken, moet de standstillbepaling van dat besluit worden toegepast op alle maatregelen die door een lidstaat zijn ingevoerd in de periode van 20 december 1976 tot en met 30 november 1980.¹⁵⁶

Voorts moet artikel 7 van Besluit nr. 2/76 worden geacht hetzelfde doel te hebben als de standstillbepalingen in artikel 13 van Besluit nr. 1/80 en artikel 41 lid 1 AP. Dit doel is het scheppen van gunstige voorwaarden voor de geleidelijke invoering van het recht van vestiging, de vrijheid van dienstenverrichting en het vrije verkeer van werknemers door de nationale autoriteiten te verbieden nieuwe belemmeringen voor die vrijheden op te werpen, teneinde de geleidelijke verwezenlijking van die vrijheden tussen de lidstaten en Turkije niet te bemoeilijken. Hoewel er verschil bestaat in formulering tussen artikel 7 van Besluit nr. 2/76 en artikel 13 van Besluit nr. 1/80 wordt aan beide artikelen dezelfde werkingssfeer toegekend.

4.2.1 Het begrip 'vrijheid van vestiging' in artikel 41 lid 1 AP

Het begrip 'vrijheid van vestiging' houdt in: de toegang tot werkzaamheden anders dan in loondienst en de uitoefening daarvan alsmede de oprichting en het beheer van ondernemingen, en met name van vennootschappen, overeenkomstig de bepalingen welke door de wetgeving van het land van vestiging voor de eigen onderdanen zijn vastgesteld.¹⁵⁷ Kortom, het recht op vestiging ziet op het recht om *een bedrijf* te vestigen oftewel te starten. Het betekent dus niet: de vrijheid om ergens te gaan wonen.

4.3 Definitie 'gezinsleden'

Onder de term 'gezinsleden' zoals genoemd in artikel 13 van Besluit nr. 1/80 wordt verstaan: de echtgenoot of geregistreerd partner van de Turkse werknemer, hun rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn beneden de leeftijd van 21 jaar of die te hunnen laste zijn en de rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn van deze werknemer en van diens echtgenoot of geregistreerd partner, die te hunnen laste zijn.¹⁵⁸ Niet-geregistreerde partners zijn dus *geen* gezinsleden in de zin van het besluit. Zie over gezinsleden van werknemers verder paragraaf 3.3 van deze werkinstructie.

In artikel 41 lid 1 AP worden de gezinsleden van Turkse zelfstandigen niet genoemd. Toch is artikel 41 lid 1 AP ook op gezinsleden van Turkse zelfstandigen van toepassing.¹⁵⁹

4.4 Toepassingsbereik van de standstillbepalingen

Om een geslaagd beroep te kunnen doen op een standstillbepaling dient de Turkse vreemdeling en/of zijn gezinslid onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling te vallen. Hieronder wordt nader ingegaan op het toepassingsbereik van de standstillbepalingen van artikel 7 van Besluit nr. 2/76 en van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 (§ 4.4.1) en de standstillbepaling van artikel 41 lid 1 AP (§ 4.4.2).

4.4.1 Toepassingsbereik standstillbepaling van Besluit nr. 2/76 en nr. 1/80

De standstillbepaling van artikel 7 van Besluit nr. 2/76 en van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 zijn van toepassing als de vreemdeling (1) een **Turkse werknemer** is wiens verblijf en **arbeid** in Nederland **legaal** zijn, of (2) een **gezinslid** van een Turkse werknemer is, dan wel (3) een Turkse onderdaan is die **voornemens** is arbeid in loondienst te gaan verrichten. Deze drie categorieën worden hierna nader toegelicht.

¹⁵⁶ HvJ EU 7 augustus 2018, C-123/17, ECLI:EU:C:2018:632 (Yön).

¹⁵⁷ Zie artikel 49 VWEU.

¹⁵⁸ Zie ook paragraaf B10/4.1 Vc 2000.

¹⁵⁹ HvJ EU 10 juli 2014, C-138/13, EU:C:2014:2066 (Naime Dogan), punten 35 en 36.

Waar hieronder wordt gesproken over artikel 13 van Besluit nr. 1/80 wordt hiermee tevens artikel 7 van Besluit nr. 2/76 bedoeld, voor zover het maatregelen betreft die zijn ingevoerd in de periode van 20 december 1976 tot en met 30 november 1980.

Ingevolge artikel 13 dient de arbeid en het verblijf legaal te zijn. Volgens het Hof van Justitie dient onder 'legaal' te worden verstaan: de positie van de Turkse werknemer en zijn gezinsleden die zich hebben gehouden aan de regels van de gastlidstaat op het gebied van de toegang, het verblijf en eventueel het verrichten van arbeid, en zich derhalve legaal op het grondgebied van die lidstaat bevinden. Met betrekking tot legale arbeid sluit het Hof aan bij de uitleg die het van dit begrip in artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 heeft gegeven.¹⁶⁰ Legale arbeid veronderstelt een stabiele en bestendige situatie op de arbeidsmarkt.

Daarnaast geldt dat Besluit nr. 1/80 niet treedt in de bevoegdheid van de lidstaten om zowel de toegang van een Turkse onderdaan tot hun grondgebied als zijn eerste tewerkstelling te weigeren. Het besluit staat in beginsel er evenmin aan in de weg dat die lidstaten zijn arbeidsvoorwaarden reglementeren gedurende het jaar bedoeld in artikel 6, lid 1, eerste streepje van Besluit nr. 1/80.¹⁶¹ In deze zin is Besluit nr. 1/80 minder ruim dan Richtlijn 2004/38/EG, waarin het vrij verkeer van Unieburgers en hun gezinsleden is geregeld.

Ad 1. Een Turkse werknemer wiens verblijf en arbeid in Nederland legaal zijn

De vreemdeling moet een Turkse werknemer¹⁶² zijn die hier te lande verblijft en beschikt over een verblijfsvergunning of een declaratoir verblijfsrecht waarmee het hem is toegestaan arbeid in loondienst te verrichten. Hij moet op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstillbepaling in Nederland *reële en daadwerkelijke* arbeid in loondienst verrichten, of tijdelijk niet in staat zijn om arbeid in loondienst te verrichten maar dat binnen afzienbare tijd weer gaan doen.¹⁶³

De arbeid verrichtende Turkse onderdaan hoeft niet te voldoen aan de voorwaarden van artikel 6 lid 1 Besluit nr. 1/80, dus nog geen rechten opgebouwd te hebben op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje om als werknemer in de zin van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 te worden aangemerkt.

Als de werknemer stopt met werken vanwege arbeidsongeschiktheid of onvrijwillige werkloosheid, verliest hij niet meteen de werknemersstatus. Dit volgt uit artikel 6 lid 2 van Besluit nr. 1/80. Maar daar zijn wel voorwaarden aan verbonden. Die worden hieronder toegelicht.

In artikel 6 lid 2 is, in de eerste volzin, geregeld dat jaarlijkse vakanties en perioden van afwezigheid wegens zwangerschap, arbeidsongeval of kortdurende ziekte gelijkgesteld worden met tijdvakken van legale arbeid, oftewel meegerekend worden bij de opbouw van de rechten zoals neergelegd in de streepjes van artikel 6 lid 1. In artikel 6 lid 2 is, in de tweede volzin, geregeld dat tijdvakken van onvrijwillige werkloosheid die naar behoren zijn geconstateerd door de bevoegde autoriteiten en perioden van afwezigheid wegens langdurige ziekte niet gelijkgesteld worden met tijdvakken van legale arbeid (en dus niet meegerekend worden bij de opbouw) maar geen afbreuk doen aan de rechten die zijn verkregen uit hoofde van het voorafgaande tijdvak van arbeid.

Zoals het Hof van Justitie heeft bepaald kan een beroep op de regeling die artikel 6 lid 2 tweede volzin biedt, pas gedaan worden als men reeds de rechten van het eerste

¹⁶⁰ HvJ EU 7 november 2013, C-225/12, ECLI:EU:C:2013:725, (*Demir*) punten 46-48.

¹⁶¹ HvJ EU 29 september 2011, C-187/10, ECLI:EU:C:2011:623 (*Unal*), punt 41

¹⁶² De uitleg van het begrip 'werknemer' in de zin van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 moet worden overgenomen voor de uitleg van dit begrip in artikel 13 van Besluit nr. 1/80, zie ABRvS 26 april 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1165 en ECLI:NL:RVS:2017:1164. Het werknemersbegrip wordt uitgebreid uitgelegd in hoofdstuk 2 van deze werkinstructie.

¹⁶³ Zie verder over de voorwaarden om als werknemer aangemerkt te kunnen worden hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van deze werkinstructie.

streepje heeft verkregen. Er moet immers sprake zijn van reeds opgebouwde rechten in de zin van artikel 6 lid 1.¹⁶⁴

De volgende situaties kunnen onderscheiden worden, waarbij onderscheid gemaakt wordt of er al wel of nog niet sprake is van opgebouwde rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje van Besluit nr. 1/80:

1. Er bestaan nog geen rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje

Wanneer de Turkse werknemer nog geen rechten heeft opgebouwd op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje van Besluit nr. 1/80, kunnen de volgende twee situaties onderscheiden worden:

a) Er is sprake van een dienstverband dat doorloopt, ook al is er sprake van tijdelijk niet werken door kortdurende ziekte, zwangerschap of arbeidsongeval én sprake van loonbetaling die doorloopt. Dan heeft de tijdelijke arbeidsongeschiktheid door kortdurende ziekte, zwangerschap of arbeidsongeval geen gevolgen voor de status van werknemer, zolang het dienstverband en de loonbetaling doorlopen. De periode van kortdurende ziekte, zwangerschap of arbeidsongeval telt mee bij de opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje, conform de eerste volzin van artikel 6 lid 2.

b) Er was sprake van een dienstverband maar het dienstverband en de loonbetaling zijn beëindigd binnen het eerste jaar, dus vóórdat er rechten op grond van het eerste streepje zijn opgebouwd, en er is geen nieuw dienstverband bij een andere werkgever. De reden van de beëindiging kan ziekte zijn, maar ook een andere reden (bijvoorbeeld aflopen contract). Het gevolg is dat de vreemdeling onvrijwillig of vrijwillig werkloos is indien er geen nieuw dienstverband is bij dezelfde of bij een andere werkgever. Wanneer de vreemdeling (on)vrijwillig werkloos is, is hij geen werknemer die legale arbeid verricht. Hij is immers werkloos. Hij behoort ook nog niet als onvrijwillig werkloze op grond van artikel 6 lid 2 tot de legale arbeidsmarkt want hij heeft nog niet de rechten van het eerste streepje verkregen. De vreemdeling valt dan niet meer onder het toepassingsbereik van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 omdat hij geen arbeid meer verricht. Besluit nr. 1/80 voorziet namelijk, anders dan Richtlijn 2004/38/EG, niet in rechtmatig verblijf voor het zoeken van werk zolang de rechten op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje nog niet zijn verkregen.

2. Er bestaan inmiddels rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje

Zodra de Turkse werknemer de rechten van artikel 6 lid 1, eerste streepje van Besluit nr. 1/80 heeft verkregen en hij vervolgens (in het tweede of derde jaar van werkzaamheden voor dezelfde werkgever) onvrijwillig werkloos of langdurig ziek wordt, wordt hij in beginsel nog steeds als werknemer aangemerkt. Hij behoudt de status van werknemer, maar er is wel - op grond van artikel 6 lid 2 van Besluit nr. 1/80 - sprake van een onderbreking van de opbouw van rechten in de zin van lid 1 omdat hij geen legale arbeid verricht als bedoeld in artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80. Hij valt als werknemer onder het toepassingsbereik van artikel 13.

Kortdurende ziekte (oftewel zolang er sprake is van loonbetaling door de werkgever) telt mee bij de opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80.

Maar wat nu als het arbeidscontract tijdens het tweede of derde jaar wordt beëindigd? Het komt voor dat er een beroep op de standstillbepaling wordt gedaan terwijl de Turkse werknemer (soms al jaren) onvrijwillig werkloos is of ziek is zonder loonbetaling door de werkgever, maar nog niet vrij is op de arbeidsmarkt (oftewel nog niet de rechten van artikel 6 lid 1, derde streepje heeft verkregen). De vraag die dan gesteld kan worden is: hoe reëel is het dat hij de werkzaamheden bij dezelfde werkgever gaat

¹⁶⁴ HvJ EG 26 oktober 2006, C-4/05, ECLI:EU:C:2006:670 (*Güzeli*), punten 43-45 en 55.

hervatten? Die vraag is van belang in verband met de opzet en nuttige werking van Besluit nr. 1/80. Dit wordt hieronder uitgelegd.

Zoals het Hof van Justitie heeft bepaald, volgt uit de opzet en het nuttige effect van het in artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 bepaalde stelsel van geleidelijke integratie van de Turkse werknemers in de arbeidsmarkt van de lidstaat van ontvangst dat de voorwaarden die respectievelijk in de drie streepjes van deze bepaling zijn gesteld, door de betrokkenen achtereenvolgens moeten worden vervuld. Elke andere oplossing zou de coherentie aantasten van het stelsel dat door de Associatieraad is ingevoerd om de positie van de Turkse werknemers in de lidstaat van ontvangst steeds verder te verstevigen. Artikel 6 lid 1, eerste streepje van Besluit nr. 1/80 beoogt alleen de continuïteit van de tewerkstelling bij dezelfde werkgever te garanderen.

Een Turkse werknemer die nog niet over het in het derde streepje bedoelde recht beschikt (het recht van vrije toegang tot iedere arbeid in loondienst van zijn keuze), dient gedurende de in de verschillende streepjes genoemde perioden legale arbeid te verrichten bij dezelfde werkgever. De legale arbeid bij diezelfde werkgever mag gedurende de vereiste periode in beginsel niet worden onderbroken, tenzij de Turkse werknemer zich kan beroepen op een legitieme grond voor onderbreking van deze tijdvakken van arbeid, zoals in lid 2 van artikel 6 genoemd.¹⁶⁵ De bepaling in de tweede volzin van artikel 6 lid 2 van Besluit nr. 1/80 beoogt te voorkomen dat een Turkse werknemer die het werk hervat nadat hij zijn beroepswerkzaamheden om een wettige reden tijdelijk heeft moeten stopzetten, verplicht is de door artikel 6 lid 1, eerste tot en met derde streepje van Besluit nr. 1/80 voorgeschreven tijdvakken van legale arbeid te herbeginnen, net als een Turkse onderdaan die in de betrokken lidstaat nog geen arbeid in loondienst heeft verricht.¹⁶⁶

Zoals de Afdeling¹⁶⁷ heeft overwogen, moet de staatssecretaris bepalen of de persoon in kwestie (in die zaak was dat referent) met de door hem in het verleden vervulde tijdvakken van arbeid arbeids- en verblijfsrechten heeft opgebouwd als bedoeld in artikel 6 lid 1 van Besluit nr. 1/80 en vervolgens of hij in overeenstemming met het tweede lid van artikel 6 niet in staat is arbeid in loondienst te verrichten.

Uit vorenstaande kan worden afgeleid dat, indien er gedurende de opbouw van de rechten op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje sprake is van een onderbreking van de werkzaamheden wegens onvrijwillige werkloosheid of langdurige ziekte, er enkel sprake kan zijn van een onderbreking in de zin van artikel 6 lid 2 als er zicht is op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever.

Is er *geen* zicht op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever, bijvoorbeeld omdat het bedrijf van de werkgever failliet is, of omdat de persoon in kwestie door de ziekte de werkzaamheden nimmer meer kan verrichten en de werkgever geen ander werk kan aanbieden, dan is er geen sprake van een onderbreking in de zin van artikel 6 lid 2 tweede volzin van Besluit nr. 1/80. Het gevolg daarvan is dat er ook geen sprake van is dat de persoon in kwestie, ondanks dat hij niet werkt, nog steeds als werknemer dient te worden aangemerkt (oftewel de status van werknemer heeft behouden).

Besluit nr. 1/80 kent namelijk geen regels, zoals in artikel 7 van Richtlijn 2004/38/EG, die het behoud van de status van werknemer regelen bij onvrijwillige werkloosheid of langdurige ziekte terwijl men nog niet vrij is op de arbeidsmarkt en niet zal terugkeren bij dezelfde werkgever.

Om vast te stellen of er sprake is van zicht op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever kan de persoon in kwestie gevraagd worden daartoe bewijs over te leggen. Gezien de vrije bewijsleer kunnen er geen voorwaarden worden gesteld aan dit bewijs, behalve dan uiteraard dat er afdoende uit blijkt dat er daadwerkelijk zicht is op

¹⁶⁵ Het tweede streepje wordt in Nederland niet toegepast omdat de Turkse werknemer vrije toegang heeft tot iedere arbeid van zijn keuze nadat hij drie jaar onafgebroken legale arbeid heeft verricht bij dezelfde werkgever. Het nationale beleid is op dit punt gunstiger dan Besluit nr. 1/80.

¹⁶⁶ HvJ EG 10 januari 2006, C-230/03, ECLI:EU:C:2006:5 (*Sedef*), punten 37, 39, 47 en 51-53.

¹⁶⁷ ABRvS 5 maart 2018, ECLI:NL:RVS:2018:739, 201703255/1/V1, r.o. 5.3.

hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever. Wordt het zicht op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever afdoende aangetoond, dan kan worden aangenomen dat er sprake is van een onderbreking in de zin van artikel 6 lid 2 tweede volzin zodat de persoon in kwestie op die grond zijn status als werknemer behoudt.

Zelfs als de Turkse onderdaan wel de rechten op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje heeft verkregen, vervolgens arbeidsongeschikt is geraakt en inmiddels al weer heel wat jaren een WGA-uitkering ontvangt, kun je je afvragen of er nog wel sprake is van een tijdelijke onderbreking in de zin van artikel 6 lid 2 tweede volzin. Bekeken wordt of hiervoor een regel kan worden opgesteld. Zodra het gelukt is hierover een regel op te stellen, zal die bekend worden gemaakt via een nieuwe versie van deze werkinstructie over het Turks associatierecht.

3. Er bestaan rechten op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje

Zijn de rechten uit het derde streepje inmiddels wel verkregen en neemt men vrijwillig ontslag, dan geldt dat indien men daadwerkelijk werk zoekt en ingeschreven staat als werkzoekende, gedurende maximaal negen maanden nog als werknemer aangemerkt kan worden. Dit volgt uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie en is neergelegd in paragraaf B10/4.3 Vc.

Is er na verkrijging van de rechten uit het derde streepje sprake van onvrijwillige werkloosheid, dan behoudt men de status van werknemer mits men ingeschreven staat als werkzoekende en daadwerkelijk werk zoekt. Enkel wanneer registratie als werkzoekende geen enkel nut heeft, zoals bij tijdelijke en volledige arbeidsongeschiktheid, kan een inschrijving als werkzoekende niet worden vereist.

Ad 2. Een gezinslid van een Turkse werknemer

Het gezinslid kan in Nederland verblijven op basis van een verblijfsvergunning in het kader van gezinsmigratie met een Turkse werknemer. Ook is mogelijk dat het gezinslid nog geen verblijfsrecht heeft en een aanvraag voor een verblijfsvergunning of een mvv heeft ingediend in het kader van gezinsmigratie met de Turkse werknemer.

In alle gevallen dient de Turkse werknemer te beschikken over rechtmatig verblijf waarmee het hem is toegestaan arbeid in loondienst te verrichten. De Turkse werknemer moet op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstill-bepaling in Nederland reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst verrichten, dan wel na het verrichten van reële en daadwerkelijke arbeid nog steeds als werknemer in de zin van Besluit nr. 1/80 aangemerkt kunnen worden (zie hierover de alinea's hiervoor bij Turkse werknemer). De gezinsband moet op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstillbepaling intact zijn en er moet, wanneer er sprake is van een verblijfsvergunning bij de werknemer, sprake zijn van samenwoning.

Ad 3. Een Turkse onderdaan die voornemens is arbeid in loondienst te gaan verrichten

Het voornemen om in Nederland reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst te gaan verrichten, komt tot uitdrukking door het indienen van een vvr-aanvraag dan wel een mvv-aanvraag onder een beperking verband houdend met arbeid in loondienst, het zoeken of verrichten van arbeid al dan niet in loondienst, arbeid als kennismigrant, verblijf als houder van de Europese blauwe kaart, dan wel wetenschappelijk onderzoek in de zin van richtlijn 2016/801/EU. Het voornemen om in Nederland reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst te gaan verrichten, kan ook op andere wijze tot uitdrukking worden gebracht dan met het indienen van een aanvraag voor verblijf op grond van voornoemde beperkingen. Hier worden echter wel eisen aan gesteld.

Dit zijn in ieder geval de volgende eisen:

- de Turkse onderdaan dient in alle gevallen een aanvraag voor een EU-document te hebben ingediend of voor een verblijfsvergunning met een verblijfsdoel waarbij

het verrichten van arbeid is toegestaan. Of arbeid is toegestaan kan worden afgeleid uit de toepasselijke arbeidsmarktaantekening¹⁶⁸;

- in geval van een ingediende aanvraag voor een verblijfsvergunning moet deze, bij inwilliging, de vreemdeling bovendien in staat stellen de beoogde arbeid op *legale* wijze uit te oefenen, dat wil zeggen niet in strijd met andere regelgeving zoals de Wet arbeid vreemdelingen (Wav). Dat is niet het geval als er voor het uitoefenen van de arbeid een tewerkstellingsvergunning (TWV) is vereist terwijl de werkgever daarover niet beschikt.¹⁶⁹ Dat is evenmin het geval als iemand als arts aan het werk wil, maar niet voldoet aan de voorwaarden zoals onder meer inschrijving in het BIG-register;
- reeds bij het indienen van die aanvraag voor dat andere verblijfsdoel (dan het verrichten van arbeid in loondienst of als zelfstandige) maar in ieder geval uiterlijk vóórdat er een beslissing in eerste aanleg is genomen op die aanvraag, dient het voornemen om toe te treden tot de arbeidsmarkt kenbaar gemaakt te zijn. Immers, vóór het nemen van een beslissing op de aanvraag moet bekend zijn wat de reikwijdte van het toetsingskader is;
- het voornemen om reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst te gaan verrichten dient met een schriftelijk stuk (voorlopige arbeidsovereenkomst of intentieverklaring) te worden onderbouwd;
- het schriftelijke stuk dient concrete en bindende (juridisch afdwingbare) afspraken tussen de potentiële werkgever en de vreemdeling als werknemer te bevatten, voor het verrichten van reële en daadwerkelijke arbeid door de werknemer in persoon en voor het aanbieden van werk in een dienstverband en tegen betaling van loon door de werkgever. Er dient sprake te zijn van een gezagsrelatie tussen werkgever en werknemer. Uit het aantal vastgelegde uren moet blijken dat er geen sprake is van voorgenomen werkzaamheden van zo geringe omvang dat zij louter marginaal en bijkomstig zijn. Uit een nulurencontract of een oproepcontract zonder resultaatsverplichting blijkt niet het voornemen om reële en daadwerkelijke arbeid te gaan verrichten;
- het stuk dient door beide partijen te zijn ondertekend;
- het stuk dient geen voorbehoud te bevatten zoals "bij ongewijzigde bedrijfsresultaten", "bij ongewijzigde economische omstandigheden" of iets in die trant, die een makkelijke uitvlucht voor de werkgever kunnen vormen om onder de afspraak uit te komen. Immers, dan is het voornemen onvoldoende onderbouwd, omdat er dan geen concrete en bindende (juridisch afdwingbare) afspraak is tussen de werkgever en de vreemdeling. Wel toegestaan is uiteraard dat als voorwaarde wordt gesteld dat de vreemdeling bij aanvang van de werkzaamheden in het bezit zal zijn van een verblijfsvergunning;
- hoe beide partijen het stuk noemen is niet van belang.

Als niet aan alle, hiervoor opgesomde, voorwaarden wordt voldaan, is niet (voldoende) aangetoond dat er sprake is van een daadwerkelijk voornemen om reële en daadwerkelijk arbeid in loondienst te gaan verrichten. In de beschikking dient dan te worden opgemerkt dat het daadwerkelijk voornemen van de persoon in kwestie om in Nederland toe te treden tot de arbeidsmarkt en reële en daadwerkelijk arbeid in loondienst te gaan verrichten niet is aangetoond en bijgevolg ook niet is aangetoond dat hij onder het toepassingsbereik van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 valt. Dit is van groot belang in verband met toekomstige beroepen op het driejarenbeleid bijvoorbeeld.

De hiervoor weergegeven opsomming van voorwaarden betreft nog geen beleidsregel. Het is dan ook niet de bedoeling om de opsomming weer te geven in de beschikking. Wel kan in de beschikking de voorwaarde(n) worden genoemd waaraan niet wordt

¹⁶⁸ Bij bijvoorbeeld een verblijfsvergunning regulier medisch is het verrichten van arbeid niet toegestaan.

¹⁶⁹ Enkel als de vreemdeling valt, of met de vergunning komt te vallen, onder een van de categorieën zoals genoemd in artikel 3 en 4 Wav is er geen TWV vereist. Dat is, samengevat, het geval bij een verblijfsvergunning asiel en regulier voor onbepaalde tijd, bij een verblijfsvergunning afgegeven voor het verrichten van arbeid als zelfstandige en bij verblijfsvergunningen met de arbeidsmarktaantekening 'Arbeid vrij. TWV niet vereist'.

voldaan als motivatie waarom het daadwerkelijke voornemen om toe te treden tot de arbeidsmarkt niet of niet voldoende is aangetoond. Bezien zal worden in de toekomst of de opsomming in de Vc opgenomen zal worden in deze of in gewijzigde vorm.

Leges

Omdat bij aanvragen voor niet-arbeidsgerelateerde verblijfsdoelen niet op voorhand inzichtelijk is of er inderdaad sprake is van een daadwerkelijk voornemen om reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst te gaan verrichten (en dus of artikel 13 van Besluit nr. 1/80 van toepassing is), worden voor wat betreft de leges de tarieven gehanteerd zoals die zijn neergelegd in het Voorschrift Vreemdelingen en zoals die ook staan te lezen op de website van de IND. Met andere woorden: het gewone legestartief wordt gehanteerd!

Aan de vreemdeling (of zijn gemachtigde) zal dan ook een legesbrief worden verzonden met daarin de vermelding van het legesbedrag dat op het specifieke, gevraagde verblijfsdoel van toepassing is. Is de vreemdeling (of zijn gemachtigde) het niet eens met de hoogte van het legesbedrag, dan kan hij/zij hangende de beslisfase een restitutieverzoek indienen, dat in behandeling zal worden genomen. In het kader van dit verzoek zal beoordeeld worden of er sprake is van een daadwerkelijk voornemen tot toetreding van de arbeidsmarkt om reële en daadwerkelijke arbeid te verrichten, conform de hierboven aangegeven opsomming van voorwaarden. Is dat het geval, dan kan het lagere legestartief worden gehanteerd en het verzoek om restitutie worden ingewilligd.

4.4.2 Toepassingsbereik standstillbepaling van artikel 41 lid 1 AP

Voor wat betreft artikel 41 lid 1 AP valt de vreemdeling onder het toepassingsbereik van deze bepaling als hij een **Turkse zelfstandige** of **dienstenverrichter** is, of een **gezinslid** van een Turkse zelfstandige of dienstenverrichter, dan wel een Turkse onderdaan is die **voornemens** is arbeid als zelfstandige of dienstenverrichter te gaan verrichten. Het Aanvullend Protocol kent geen regeling die ziet op voortduren van de opgebouwde rechten bij tijdelijke arbeidsongeschiktheid, onvrijwillige werkloosheid of als werkzoekende.

4.5 Samenvattend overzicht

In de volgende situaties zijn de standstillbepalingen van toepassing:

Die van artikel 7 van Besluit nr. 2/76 en van artikel 13 van Besluit nr. 1/80:

1. De Turkse werknemer die in Nederland verblijft en beschikt over een verblijfsrecht waarmee het hem is toegestaan arbeid in loondienst te verrichten. Hij moet op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstillbepaling in Nederland reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst verrichten, of hiertoe tijdelijk niet in staat zijn maar nog wel als werknemer aangemerkt kunnen worden.
2. De vreemdeling die aangemerkt kan worden als gezinslid van een Turkse werknemer (zoals hiervoor onder 1 beschreven), die een aanvraag indient voor een verblijfsvergunning of een mvv in het kader van gezinsmigratie met die Turkse werknemer. De gezinsband moet op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstillbepaling intact zijn.
3. De vreemdeling die aangemerkt kan worden als gezinslid van een Turkse werknemer (zoals hiervoor onder 1 beschreven), die in Nederland verblijft en een verblijfsvergunning heeft in het kader van gezinshereniging met die Turkse werknemer. Op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstillbepaling moet de gezinsband intact zijn en moet sprake zijn van samenwoning.
4. De Turkse onderdaan die voornemens is hier te lande arbeid in loondienst te verrichten. Hoe dit voornemen onderbouwd dient te worden, is hiervoor in paragraaf 4.4.1 uitgelegd.

De standstillbepaling van artikel 41 lid 1 AP is van toepassing op:

1. De Turkse zelfstandige die hier te lande verblijft en beschikt over een verblijfsrecht waarmee het hem is toegestaan arbeid als zelfstandige te verrichten. Hij moet op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstillbepaling in Nederland reële en daadwerkelijke arbeid als zelfstandige verrichten.
2. De vreemdeling die een aanvraag voor een verblijfsvergunning of een mvv indient in het kader van gezinsmigratie met een Turkse zelfstandige (zoals hiervoor onder 1 beschreven). Op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstillbepaling moet de Turkse zelfstandige reële en daadwerkelijke arbeid als zelfstandige verrichten en moet de gezinsband intact zijn.
3. De vreemdeling die zich in Nederland bevindt op basis van een verblijfsvergunning en die moet worden aangemerkt als het gezinslid van een Turkse zelfstandige (zoals hiervoor onder 1 beschreven). Op het moment waarop een beroep wordt gedaan op de standstillbepaling moet de Turkse zelfstandige reële en daadwerkelijke arbeid als zelfstandige verrichten, moet de gezinsband intact zijn en moet er sprake zijn van samenwoning.
4. De Turkse onderdaan die voornemens is hier te lande arbeid als zelfstandige te verrichten. Het voornemen om in Nederland arbeid als zelfstandige te gaan verrichten, komt tot uitdrukking door het indienen van een vvr-aanvraag dan wel een mvv-aanvraag met als verblijfsdoel 'arbeid als zelfstandige', 'start-up' of 'het zoeken of verrichten van arbeid al dan niet in loondienst'.

4.6 Geen geslaagd beroep op de standstillbepalingen

Bij geconstateerd frauduleus handelen kan nimmer een succesvol beroep worden gedaan op de standstillbepalingen. Een strafrechtelijke veroordeling is niet vereist. De vaststelling dat de handeling frauduleus is, geschiedt door de IND.

Een beroep op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 kan verder niet slagen indien de Turkse onderdaan zijn hoedanigheid als werknemer verloren heeft. In hoofdstuk 2, paragraaf 2.10 van deze werkinstructie staat beschreven in welke gevallen de Turkse onderdaan zijn status als werknemer verliest of verloren heeft.

Een beroep op artikel 41 lid 1 AP kan niet slagen als de Turkse zelfstandige of dienstverrichter geen reële en daadwerkelijke arbeid als zelfstandige of dienstverrichter meer verricht. Als ondergrens kan hier de regel worden gehanteerd die geldt voor Unieburgers die arbeid als zelfstandige verrichten. Dat is de volgende regel: het gemiddelde financiële netto resultaat (de som van de bedrijfsopbrengsten verminderd met de som van de bedrijfskosten) bedraagt meer dan 50% van de toepasselijke bijstandsnorm óf de zelfstandige werkt ten minste 40% van de gebruikelijke volledige arbeidstijd. Voor het aantonen van het gemiddelde netto financiële resultaat kunnen een daartoe strekkende balans, een winst- en verliesrekening, maandelijkse opgaves van bedrijfsresultaten of andere bewijzen (vrije bewijsleer) worden overgelegd. In geval het bedrijf uit meerdere maten, vennoten of firmanten bestaat, moet de Turkse zelfstandige een verklaring overleggen waaruit blijkt wat zijn winstaandeel is. Voor wat betreft de gewerkte arbeidstijd moet uit overgelegde informatie blijken dat de gewerkte uren tot economische activiteit (zoals bedrijfsopbrengsten en omzet) hebben geleid en dat geen sprake is van louter marginale en bijkomstige economische activiteit.

Wordt er niet aan de vorenstaande regel voldaan, dan is niet gebleken dat de Turkse zelfstandige reële en daadwerkelijke arbeid verricht. Een Turkse onderdaan gunstiger behandelen dan een Unieburger levert immers strijd op met artikel 59 AP.

4.7 Rechtvaardiging van strijd met de standstillverplichting

Een aanscherping die tot doel of tot gevolg heeft dat de gebruikmaking door een Turkse onderdaan van het vrije verkeer van werknemers aan strengere voorwaarden wordt onderworpen dan die welke bij de inwerkingtreding van Besluit nr. 2/76 of nr. 1/80 golden, is in beginsel verboden.

Er zijn echter drie manieren waarop een aanscherping van de nationale wet- en regelgeving gerechtvaardigd kan worden:

1. Met een beroep op artikel 59 AP, waarin is bepaald dat de behandeling van onderdanen van Turkije niet gunstiger mag zijn dan de behandeling die de lidstaten elkaar toekennen krachtens het Unierecht. Dat houdt in dat een nieuwe beperking voor Turkse onderdanen wel is toegestaan indien deze beperking ook geldt voor Unieburgers en hun familieleden.
2. Op grond van dwingende redenen van algemeen belang, als deze beperking/aanscherping geschikt is voor de verwezenlijking van een legitiem doel en niet verder gaat dan nodig is om dat doel te bereiken.
3. Als het gaat om een beperking die gerechtvaardigd is uit hoofde van openbare orde, openbare veiligheid of volksgezondheid (in de zin van artikel 14 van Besluit nr. 1/80).

Ad 1. Volgens het Hof van Justitie is de vaststelling van maatregelen die op dezelfde wijze op Turkse onderdanen van toepassing zijn als op Unieburgers, niet in tegenspraak met de standstillbepalingen. Indien deze maatregelen van toepassing zijn op Unieburgers en niet ook op Turkse onderdanen, zouden Turkse onderdanen gunstiger worden behandeld dan Unieburgers, hetgeen in strijd zou zijn met het vereiste in artikel 59 AP dat de behandeling van de Republiek Turkije niet gunstiger mag zijn dan die welke de lidstaten elkaar toekennen krachtens het EG-Verdrag, thans het VWEU. In zo'n geval kan de Turkse onderdaan geen rechten aan de standstillbepaling ontlenen.¹⁷⁰

Ad 2. Het Hof van Justitie heeft verschillende gronden reeds als objectieve rechtvaardigingsgrond geaccepteerd, te weten de bevordering van een geslaagde integratie¹⁷¹, effectieve immigratiecontrole en het beheer van migratiestromen¹⁷², het voorkomen van illegale binnenkomst en illegaal verblijf¹⁷³, het voorkomen van oneigenlijk gebruik van een regeling¹⁷⁴ en het voorkomen van identiteits- en documentfraude.¹⁷⁵

Ad 3. Gezien de tekst en inhoud van artikel 14 lid 1 van Besluit 1/80 dienen de bepalingen uit hoofdstuk II van Besluit nr. 1/80 (waaronder artikel 6, 7 en 13 Besluit nr. 1/80) buiten toepassing te blijven, indien de vreemdeling een gevaar is voor de openbare orde in de zin van artikel 14 lid 1. Dit heeft tot gevolg dat de vreemdeling zich niet meer kan beroepen op de standstillbepaling als genoemd in artikel 13 Besluit nr. 1/80.

In geval van artikel 41 lid 1 AP zijn alleen de eerste twee manieren (artikel 59 AP en op grond van dwingende redenen van algemeen belang) van toepassing als rechtvaardigingsgrond.

¹⁷⁰ HvJ EU 29 april 2010, C-92/07, ECLI:EU:C:2010:228 (*Commissie tegen Nederland*), punt 62; HvJ EU 19 februari 2009, C-228/06, ECLI:EU:C:2009:101 (*Soysal & Savatli*), punt 61.

¹⁷¹ HvJ EU 12 april 2016, C-561/14, ECLI:EU:C:2016:247 (*Caner Genc*) punt 55.

¹⁷² HvJ EU 7 augustus 2018, C-123/17, ECLI:EU:C:2018:632 (*Yön*).

¹⁷³ HvJ EU 29 maart 2017, C-252/15, ECLI:EU:C:2017:239 (*Tekdemir*), punten 36 en 38.

¹⁷⁴ ABRvS 24 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:258, 201607778/1.

¹⁷⁵ HvJ EU 3 oktober 2019, C-70/18, ECLI:EU:C:2019:823 (*A, B, en P.*), punt 70.

5. GEVOLGEN STANDSTILBEPALINGEN

5.1 Inleiding

In het kader van de Wet modern migratiebeleid en het Besluit modern migratiebeleid¹⁷⁶ zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd. Zo is onder meer het erkend referentschap ingevoerd voor diverse verblijfsdoelen, de verklaring referent (artikel 3.22a Vb) en de wachttermijn (artikel 3.15 Vb). Bij deze nieuwe maatregelen is rekening gehouden met de standstillbepalingen en zijn in de toepasselijke artikelen uitzonderingen opgenomen voor Turkse onderdanen en hun gezinsleden die onder de standstillbepalingen vallen.

Over een aantal genomen maatregelen sinds 1973¹⁷⁷, 1976¹⁷⁸ of 1980¹⁷⁹ is door het Hof van Justitie en/of de Afdeling echter geoordeeld dat ze een niet toegestane beperking oftewel aanscherping zijn in de zin van artikel 7 van Besluit nr. 2/76, artikel 13 van Besluit nr. 1/80 of artikel 41 lid 1 van het Aanvullend Protocol (AP). De betreffende maatregelen worden besproken in paragraaf 5.2. In paragraaf 5.3 worden vervolgens de maatregelen besproken die buiten het toepassingsbereik van de standstillbepalingen vallen, dan wel waar de aanscherping is toegestaan vanwege artikel 59 AP of op grond van artikel 14 van Besluit nr. 1/80 of van een aanscherping geen sprake is.

5.2 Maatregelen in strijd met de standstillbepalingen

De volgende maatregelen zijn door het Hof van Justitie en/of de Afdeling als niet toegestane aanscherpingen geacht en derhalve strijdig met de standstillbepalingen:

- aanscherping van het mvv-vereiste (§ 5.2.1);
- hoogte leges (§ 5.2.2);
- inburgering (§ 5.2.3);
- zoekjaar na verbreking huwelijk (§ 5.2.4);
- voortgezet verblijf na zoekjaar (§ 5.2.5);
- voortgezet verblijf na verbreking huwelijk (§ 5.2.6);
- leeftijdsgrens hoofdpersoon (§ 5.2.7);
- meerderjarigheidsgrens van het kind van de hoofdpersoon (§ 5.2.8);
- middelenvereiste bij volledige arbeidsongeschiktheid (§ 5.2.9);
- openbare orde (§ 5.2.10);
- invoering puntensysteem bij toelating van zelfstandigen (§ 5.2.11);
- afschaffen ouderenbeleid (§ 5.2.12);
- driejarenbeleid (§ 5.2.13).

Deze maatregelen worden hieronder toegelicht in de aangegeven subparagrafen.

5.2.1. Aanscherping van het mvv-vereiste

Bij uitspraak van 30 april 2014¹⁸⁰ heeft de Afdeling geoordeeld dat het mvv-vereiste binnen de werkingssfeer valt van de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 en dat het artikel van toepassing is op het mvv-vereiste als zelfstandige afwijzingsgrond. Het is namelijk een beperkende maatregel die ziet op de vaststelling van illegaliteit. En hoewel het huidige mvv-vereiste in beginsel doeltreffend en evenredig is, is het in de context van de standstillbepaling niet evenredig indien de vreemdeling kan aantonen dat hij aan alle overige verblijfsvoorwaarden voldoet. In zoverre is sprake van een niet-gerechtvaardigde beperking.

Het gevolg van de uitspraak is dat de indien de Turkse vreemdeling voldoet aan de overige voorwaarden van het gevraagde verblijfsdoel het mvv-vereiste niet wordt tegengeworpen. Echter, indien de Turkse vreemdeling niet voldoet aan de overige voorwaarden kan het mvv-vereiste wel gesteld worden. Immers, dat bij de beoordeling

¹⁷⁶ Stb. 2010,290, Stb. 2010,307, Stb. 2012,148.

¹⁷⁷ Inwerkingtreding Aanvullend Protocol: voor Nederland op 1 januari 1973.

¹⁷⁸ Inwerkingtreding Besluit nr. 2/76: 20 december 1976.

¹⁷⁹ Inwerkingtreding Besluit nr. 1/80: 1 december 1980.

¹⁸⁰ ABRvS 30 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4805, 200805487/1/V3; HvJ EU 7 november 2013, C-225/12, ECLI:EU:C:2013:725 (*Demir*) (beantwoording prejudiciële vragen van de Afdeling, voorafgaande aan de einduitspraak van de Afdeling van 30 april 2014).

van een verblijfsaanvraag het mvv-vereiste niet als zelfstandige afwijzingsgrond kan worden tegengeworpen, sluit het tegenwerpen van het mvv-vereiste als niet-zelfstandige afwijzingsgrond niet uit. Als niet-zelfstandige afwijzingsgrond bestond het mvv-vereiste namelijk ook al op of na 1 december 1980.

In een eerdere uitspraak¹⁸¹ heeft de Afdeling geoordeeld dat het vereiste om te beschikken over een geldige mvv die overeenkomt met het verblijfsdoel waarvoor de vergunning is aangevraagd, een beperking is in de zin van artikel 41 lid 1 AP. Van strijd met de standstillbepaling is echter geen sprake indien de staatssecretaris niet alleen het mvv-vereiste tegenwerpt, maar tevens onderzoekt of de desbetreffende vreemdeling aan de vereisten voor verlening van een verblijfsvergunning regulier onder de beperking arbeid als zelfstandige voldoet. In geval er niet aan de vereisten van zo'n vergunning wordt voldaan, kan het mvv-vereiste worden tegengeworpen.

Vorenstaande geldt ook voor het gezinslid van een Turkse werknemer of Turkse zelfstandige/ dienstenverrichter die een aanvraag heeft ingediend voor gezinsvorming of gezinshereniging bij die werknemer of zelfstandige/dienstenverrichter, ongeacht de nationaliteit van dat gezinslid. Wordt aan alle voorwaarden van de gevraagde verblijfsvergunning voor gezinsvorming of gezinshereniging (behoudens het bezit van een geldige mvv) voldaan, dan wordt het mvv-vereiste niet tegengeworpen. Wordt er echter aan één of meerdere voorwaarden niet voldaan, dan kan het mvv-vereiste worden tegengeworpen.

5.2.2 Hoogte leges

Lidstaten mogen bij een aanvraag voor verlening of verlenging van een verblijfsvergunning van Turkse staatsburgers op wie artikel 13 van Besluit nr. 1/80 van toepassing is geen legesbedrag heffen dat onevenredig is aan het bedrag dat in vergelijkbare omstandigheden geldt voor Unieburgers.¹⁸² Hetzelfde geldt voor Turkse onderdanen op wie artikel 41 lid 1 AP van toepassing is.¹⁸³

Het legesbedrag dat geldt voor Turkse werknemers en Turkse zelfstandigen of dienstenverrichters is in overeenstemming gebracht met het bedrag dat Unieburgers dienen te betalen. Het lage legesbedrag is ook ingevoerd voor de gezinsleden van Turkse werknemers en Turkse zelfstandigen of dienstenverrichters die verblijf in het kader van gezinsvorming of gezinshereniging bij hen beogen, ongeacht de nationaliteit van dat gezinslid.

Omdat een au pair ook als werknemer aangemerkt dient te worden en daardoor onder het toepassingsbereik van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 valt, dient het lagere legestartief ook voor au pairs te gelden.¹⁸⁴

5.2.3 Inburgering

Volgens de Centrale Raad van Beroep is de inburgeringsplicht in Nederland op grond van de Wet inburgering in strijd met artikel 41 lid 1 AP dan wel met artikel 6, 7 of 13 van Besluit nr. 1/80.¹⁸⁵ Op grond van deze uitspraak is besloten *alle* Turken vrij te stellen van het inburgeringsexamen buitenland én van de inburgeringsplicht in Nederland op grond van de Wet inburgering. Dus ook de Turkse onderdanen die niet een beroep kunnen doen op de genoemde artikelen worden thans vrijgesteld.

Voorts worden nu ook de gezinsleden van Turkse werknemers, zelfstandigen of dienstenverrichters die een aanvraag indienen voor gezinsvorming of gezinshereniging

¹⁸¹ ABRvS 7 maart 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BC6755, 200409217/1-A; ABRvS 19 november 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2124, 201300335/1/V1.

¹⁸² HvJ EG 17 september 2009, C-242/06, ECLI:EU:C:2009:554 (*Sahin*), punt 74 en 75; ABRvS 17 maart 2010, ECLI:NL:RVS:2010:5193, 200505721/1/V3.

¹⁸³ HvJ EU 29 april 2010, C-92/07, ECLI:EU:C:2010:228 (*Commissie/Nederland*), punt 75 en 76.

¹⁸⁴ ABRvS 20 oktober 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3325, 201501378/1/V1.

¹⁸⁵ CRvB 16 augustus 2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BR4959, r.o. 7.1.10 en 7.2.

bij die Turkse werknemer of zelfstandige/dienstenverrichter vrijgesteld van de inburgeringsvereisten. Er zijn plannen om Turkse onderdanen in de toekomst weer inburgeringsplichtig te laten zijn. Hierover zal dan tijdig worden gecommuniceerd.

5.2.4 Zoekjaar na verbreking huwelijk

De op 1 december 1980 geldende beleidsregel over voortgezet verblijf na verbreking huwelijk is op 1 februari 1983 versoepeld, waarna deze versoepeling op 1 april 2001 weer is komen te vervallen. Het komen te vervallen van die versoepeling vormt naar het oordeel van het Hof van Justitie¹⁸⁶ een bij artikel 13 van Besluit nr. 1/80 verboden nieuwe beperking. De afschaffing van deze versoepeling is voor Turkse onderdanen teruggedraaid. De voorwaarden voor verblijf op grond van het zoekjaar zijn nu neergelegd in artikel 3.31b Vb en paragraaf B11/2.3 Vc.

5.2.5 Voortgezet verblijf na zoekjaar

Na het zoekjaar kan de Turkse vreemdeling op grond van artikel 3.51 lid 8 onder a Vb voor voortgezet verblijf in aanmerking komen als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden: aan hem is een verblijfsvergunning verleend voor zoekjaar in de zin van artikel 3.31b Vb en hij beschikt, uiterlijk op het moment waarop de geldigheidsduur van die vergunning verstrijkt, over een arbeidsplaats waarmee hij zelfstandig voldoende middelen van bestaan als bedoeld in de artikelen 3.73 tot en met 3.75 Vb verwerft. Hoewel artikel 3.51 lid 8 onder a Vb ook spreekt van 'duurzaam' is het duurzaamheidsvereiste in strijd met artikel 13 van Besluit nr. 1/80.¹⁸⁷ In geval er geen sprake is van duurzame middelen (in de zin van een arbeidsplaats voor nog een jaar) is dat daarom geen afwijzingsgrond meer.

De volgorde bij een vergunning voortgezet verblijf na zoekjaar is dus: (1) vergunning gezinshereniging, (2) vergunning zoekjaar, (3) vergunning voortgezet verblijf.

Op grond van artikel 3.31b Vb wordt de Turkse vreemdeling gedurende het zoekjaar in de gelegenheid gesteld om arbeid *al dan niet* in loondienst te zoeken. Het is dus ook mogelijk dat na het zoekjaar arbeid als zelfstandige wordt verricht, in plaats van arbeid in loondienst. In dat geval kan de vreemdeling niet in aanmerking komen voor voortgezet verblijf op grond van artikel 3.51 lid 8 onder a Vb nu dat enkel ziet op vreemdelingen op wie artikel 13 van Besluit nr. 1/80 van toepassing is. Wanneer de vreemdeling aan de voorwaarden voldoet voor arbeid als zelfstandige, kan aan hem een vergunning onder die beperking worden verleend.

5.2.6 Voortgezet verblijf na verbreking huwelijk

Op grond van artikel 3.51 lid 8 onder b Vb kan de vreemdeling op wie artikel 13 van Besluit nr. 1/80 van toepassing is, in aanmerking komen voor voortgezet verblijf indien hij drie jaar in Nederland verblijft als houder van een verblijfsvergunning onder een beperking verband houdend met gezinshereniging of gezinsvorming met een hoofdpersoon met een niet-tijdelijk verblijfsrecht. De in oktober 2012 ingevoerde verhoging van drie jaar naar vijf jaar om voor voortgezet verblijf in aanmerking te komen, is vanwege de standstillbepaling dan niet van toepassing¹⁸⁸. Evenmin is de in 2012 ingevoerde inburgeringsplicht van toepassing.

5.2.7 Leeftijdgrens hoofdpersoon

Op grond van artikel 3.14 Vb kan aan een vreemdeling van 21 jaar of ouder verblijf worden toegestaan op grond van een geldig huwelijk of geregistreerd partnerschap of op grond van een duurzame en exclusieve relatie. Op grond van artikel 3.15 Vb dient de hoofdpersoon eveneens 21 jaar of ouder te zijn.

Deze minimumleeftijd van 21 jaar voor de vreemdeling en de hoofdpersoon geldt sinds 31 juli 2010. Daarvóór was de leeftijdsgrens gesteld op 18 jaar. De verhoging van de minimumleeftijd van 18 naar 21 jaar is een nieuwe beperking die in strijd is met de

¹⁸⁶ HvJ EU 9 december 2010, C-300/09 en C-301/09, ECLI:EU:C:2010:756 (*Toprak & Oguz*), punt 62.

¹⁸⁷ ABRvS 21 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3946, 20180675/1/V1.

¹⁸⁸ *Stb.* 2012, 148.

standstillbepalingen en dus niet mag worden toegepast op Turkse werknemers, Turkse zelfstandigen of dienstenverrichters en hun gezinsleden. Voor hen geldt een minimumleeftijd van 18 jaar. Indien niet wordt voldaan aan de minimumleeftijd van 21 jaar maar wel aan die van 18 jaar is de grondslag voor de verlening van de verblijfsvergunning artikel 3.13 lid 2 Vb, mits aan alle overige verblijfsvoorwaarden wordt voldaan.

5.2.8 Meerderjarigheidsgrens van het kind van de hoofdpersoon

Ingevolge artikel 3.13 lid 1, artikel 3.14 onder c en artikel 3.15 Vb wordt de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd voor verblijf als familie- of gezinslid verleend aan het *minderjarige* biologische of juridische kind van de hoofdpersoon, dat naar het oordeel van Onze Minister feitelijk behoort en reeds in het land van herkomst feitelijk behoorde tot het gezin van die hoofdpersoon en dat onder het rechtmatige gezag van die hoofdpersoon staat, indien wordt voldaan aan alle in de artikelen 3.16 tot en met 3.22a Vb genoemde voorwaarden.

Minderjarig betekent nu: jonger dan 18 jaar. De meerderjarigheidsgrens is namelijk sinds 1988 in Nederland op 18 jaar gesteld. Daarvóór lag deze grens op 21 jaar.

De Afdeling¹⁸⁹ heeft geoordeeld dat de verlaging van de meerderjarigheidsgrens van 21 naar 18 jaar een aanscherping van de regelgeving is die in strijd is met de standstillbepalingen. Dat heeft tot gevolg dat een vreemdeling op wie de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 of artikel 41 lid 1 AP van toepassing is, geacht wordt pas op 21-jarige leeftijd meerderjarig te zijn in de zin van artikel 3.13, 3.14 en 3.15 Vb. Wanneer die vreemdeling jonger is dan 21 jaar, voldoet aan alle voorwaarden voor verblijf als minderjarig biologisch of juridisch kind, komt hij in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder een beperking verband houdend houden met verblijf als familie- of gezinslid.

Wel wordt als voorwaarde gesteld dat wordt aangetoond dat het kind tot zijn 18e verjaardag onder het gezag stond van de ouder(s).

5.2.9 Middelenvereiste bij volledig arbeidsongeschiktheid

Volgens deel G4, hoofdstuk IV, 20d, Vc 1966, zoals dit deel gold op 1 december 1980, wordt een buitenlandse werknemer jonger dan 65 jaar, die recht heeft op een maximale uitkering krachtens de WAO omdat hij volledig arbeidsongeschikt is in de zin van een arbeidsongeschiktheid van 80 tot 100 procent, geacht over voldoende middelen van bestaan te beschikken. De Afdeling heeft geoordeeld dat kan worden aangenomen dat deze beleidsregel ook is toegepast op aanvragen voor gezinshereniging met een volledig arbeidsongeschikte werknemer. Wanneer een referent volgens het huidige beleid een maximale WIA-uitkering op grond van de WGA ontvangt vanwege een volledige arbeidsongeschiktheid van 80 tot 100 procent maar daarmee (qua hoogte) niet aan het middelenvereiste voldoet, noch voor vrijstelling van het middelenvereiste in aanmerking komt, is sprake van een aanscherping van het beleid zoals dat gold op 1 december 1980.¹⁹⁰ Dit betekent dat in dergelijke gevallen de werknemer geacht dient te worden over voldoende middelen van bestaan te beschikken.

Wel van belang is in dergelijk gevallen om goed te kijken of de werknemer al de rechten op grond van artikel 6 lid 1, eerste streepje van Besluit nr. 1/80 heeft verworven en of er, als hij nog geen opgebouwde rechten heeft op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje, sprake is van zicht op hervatting van de werkzaamheden bij dezelfde werkgever.¹⁹¹ Is de werknemer inmiddels vrij op de arbeidsmarkt op grond van artikel 6 lid 1, derde streepje, dan dient te worden beoordeeld of de werknemer nog kans maakt op re-integratie op de arbeidsmarkt. Immers, in geval de werknemer geen enkele kans meer maakt op re-integratie op de arbeidsmarkt wordt hij geacht de arbeidsmarkt definitief te hebben verlaten. Van de kans op re-integratie kan een inschatting gemaakt worden op grond van de duur van de ziekte en de volledige arbeidsongeschiktheid op

¹⁸⁹ ABRvS 5 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2935, 201707071/1/V1.

¹⁹⁰ ABRvS 26 april 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1164, 201603718/1, r.o. 6.2. en ABRvS 26 april 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1165, 201603596/1, r.o. 4.1.

¹⁹¹ Zie verder paragraaf 4.4.1 van deze werkinstructie.

grond van de WIA (bijvoorbeeld al 10 jaar een WGA-uitkering op grond van 80-100% arbeidsongeschiktheid), tezamen bezien met het ontbreken van enige verbetering van de medische klachten of zelfs met een toename van de medische klachten en/of dat overigens op geen enkele wijze is gebleken dat er sprake zal kunnen zijn van een verbetering van de belastbaarheid. Heeft de werknemer al tien of twaalf jaar een WGA-uitkering op grond van volledige arbeidsongeschiktheid en is er geen enkel zicht op verbetering dan kan worden betoogd dat de werknemer geen enkele kans meer maakt op re-integratie op de arbeidsmarkt en geacht wordt daarom de arbeidsmarkt definitief te hebben verlaten. Hieruit volgt dan dat de werknemer niet meer valt onder het toepassingsbereik van de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 en dat het beroep op vrijstelling van het middelenvereiste op grond van de hiervoor genoemde paragrafen van de Vc 1966 en de Vc 1982 niet kan slagen.

5.2.10 Openbare orde

Volgens de Afdeling volgt uit paragraaf A4/4.3.2.1 van de Vc 1994 dat een verblijfsvergunning werd geweigerd op grond van openbare orde enkel bij een veroordeling tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf of vrijheidsbenemende maatregel ter zake van het plegen van een misdrijf. Vanaf 3 april 1996 worden aanvragen om een vergunning tot verblijf tevens geweigerd wegens gevaar voor de openbare orde indien de vreemdeling ter zake van het plegen van een misdrijf een transactieaanbod op grond van de Wet vermogenssancties heeft aanvaard. De weigering van het verlenen van een verblijfsvergunning op grond van het aanvaarden van een transactieaanbod is een aanscherping en vormt een bij artikel 41 lid 1 AP verboden nieuwe beperking.¹⁹²

Vorenstaande is niet van toepassing op werknemers en hun gezinsleden wanneer die een gevaar vormen voor de openbare orde in de zin van artikel 14 van Besluit nr. 1/80. Immers, gezien de tekst en inhoud van artikel 14 lid 1 van Besluit 1/80 dienen de bepalingen uit hoofdstuk II van Besluit nr. 1/80 (waaronder artikel 6, 7 en 13 Besluit nr. 1/80) verder buiten toepassing te blijven, indien de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde in de zin van deze bepaling (zie hierover verder hoofdstuk 6 van deze werkinstructie). Hieruit volgt dus dat de vreemdeling zich ook niet meer kan beroepen op de standstillbepaling van artikel 13 Besluit nr. 1/80.

Voorts geldt dat een aanvaard transactieaanbod in de regel niet snel zal leiden tot de aanname dat er sprake is geweest van een gedraging die een actuele, werkelijke en genoegzaam ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving vormt. Uitzetting wegens gevaar voor openbare orde is namelijk alleen toegestaan indien er sprake is van persoonlijk gedrag dat een actuele bedreiging voor de openbare orde vormt.

5.2.11 Invoering van het puntensysteem bij toelating van zelfstandigen

Bij WBV nr. 2007/39 is een puntensysteem ingevoerd dat de basis vormt voor het advies dat de minister van Economische Zaken aan de IND geeft over de 'wezenlijke bijdrage' van een vreemdeling voor het land. De Afdeling heeft geoordeeld¹⁹³ dat het puntensysteem (met aspecten als de hoogwaardigheid van kennisinbreng en het innovatieve vermogen van de betrokken vreemdeling) een wijziging is van het beleid in ongunstige zin en dat daarom de toepassing daarvan in strijd met artikel 41 lid 1 AP is. Naar aanleiding van de Afdelingsuitspraak wordt het puntensysteem daarom niet meer gebruikt voor Turkse zelfstandigen. Om aan te tonen dat de Turkse zelfstandige een positieve bijdrage levert aan de Nederlandse economie (het zogenaamde wezenlijk Nederlands belang) dient hij bij de aanvraag een ondernemingsplan met aanvullende documenten zoals jaarrekeningen en belastinggegevens te overleggen, waaruit de levensvatbaarheid van de onderneming blijkt.

5.2.12 Afschaffen ouderenbeleid

In 2012 is het verruimde gezinsherenigingsbeleid afgeschaft¹⁹⁴ voor alleenstaande

¹⁹² ABRvS 12 juli 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BR2048, 201004824/1/V3.

¹⁹³ ABRvS 29 september 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BN9181, 200908205/1/V2.

¹⁹⁴ *Stb.* 2012, 148.

ouderen van 65 jaar en ouder, die in het land van herkomst alleenstaand zijn en die in Nederland willen verblijven bij hun kinderen. De voorwaarden stonden in artikel 3.25 Vb en paragraaf B2/7 Vc. Dit beleid wordt ook wel het 'ouderenbeleid' genoemd.

Wanneer een bloedverwant in opgaande lijn niet aangemerkt kan worden als gezinslid in de zin van artikel 7 van Besluit nr. 1/80, omdat niet is aangetoond dat de bloedverwant ten laste komt van de hoofdpersoon, kan de bloedverwant ook geen beroep doen op de standstillbepaling van artikel 13 van Besluit nr. 1/80. Er wordt dan niet toegekomen aan een oordeel of de afschaffing van het ouderenbeleid al dan niet een aanscherping is. Komt de bloedverwant wel aantoonbaar ten laste van de Turkse werknemer of zijn echtgenoot/echtgenote dan kan de bloedverwant eventueel verblijf worden toegestaan als gezinslid indien aan de voorwaarden wordt voldaan.¹⁹⁵

5.2.13 Driejarenbeleid

Nederland heeft van 1994 tot en met 2002 het driejarenbeleid gekend. Volgens dit bijzondere beleid¹⁹⁶ kon, als gevolg van ten minste drie jaar relevant tijdsverloop in een verblijfsrechtelijke procedure, alsnog een verblijfsvergunning worden verleend aan de vreemdeling. Hieraan lag de overweging ten grondslag dat enerzijds bij de vreemdeling de gedachte zal zijn opgekomen dat de Minister in zijn verblijf in Nederland zal berusten en anderzijds dat de Minister in redelijkheid niet meer gebruik zal maken van zijn bevoegdheid de vreemdeling verblijf te weigeren.

De lange duur van de procedure moet voornamelijk of uitsluitend terug te voeren zijn op effecten van bestuurlijk beleid, dat wil zeggen dat de vreemdeling niet of nauwelijks invloed heeft gehad op het verloop van de procedure.

Het driejarenbeleid kende een asielvariant en een reguliere variant.

Bij TBV 2002/62 van 18 december 2002 is bekend gemaakt dat het driejarenbeleid met ingang van 1 januari 2003 wordt afgeschaft. De Afdeling heeft vervolgens in 2011¹⁹⁷ bepaald dat de afschaffing van het driejarenbeleid ten aanzien van Turkse zelfstandigen in strijd is met de standstillbepaling van artikel 41 lid 1 AP. Hieruit volgt dat indien een Turkse zelfstandige een beroep doet op het driejarenbeleid dit beroep inhoudelijk zal moeten worden getoetst. Wordt voldaan aan de voorwaarden van het driejarenbeleid, dan dient een verblijfsvergunning te worden verleend. Hetzelfde geldt uiteraard voor Turkse werknemers.

5.2.13.1 Oude beleidsregels

In paragraaf A4/6.17 van de Vc 1994 (opgevolgd door A4/6.22 Vc 1994) was opgenomen dat een vreemdeling in asielzaken een vergunning zonder beperking en in reguliere zaken een vergunning onder een beperking op grond van het driejarenbeleid krijgt, indien aan de volgende drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- a. er zijn ten minste drie jaren verstreken na de datum van de aanvraag om toelating en de vreemdeling heeft nog geen beslissing of nog geen onherroepelijke beslissing op zijn aanvraag ontvangen, terwijl het oorspronkelijk beoogde verblijfsdoel nog steeds van toepassing is; en
- b. de uitzetting is om beleidsmatige redenen achterwege gebleven, dat wil zeggen om een reden die verband houdt met het verblijfsdoel; en
- c. er is geen sprake van contra-indicaties.

Deze regels zijn in de betreffende paragraaf van de Vc 1994 vervolgens verder

¹⁹⁵ Wat precies de grondslag is indien verblijf moet worden toegestaan, is op dit moment ongewis en wordt nader uitgezocht. Er bestaat momenteel in feite geen mogelijkheid om een vergunning te verlenen op grond van gezinshereniging (want voorbehouden tot het kerngezin) en ook niet op grond van het ouderenbeleid. Niet uitgesloten wordt dat de afschaffing van het ouderenbeleid daarom een aanscherping is in de zin van artikel 13 van Besluit nr. 1/80.

¹⁹⁶ Voor het eerst bekend gemaakt bij TBV 1996/12 van 3 december 1996.

¹⁹⁷ ABRvS 1 november 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BU3412, 200909256/1/V3.

uitgewerkt. Onder de Vc 2000 (pre Momi-versie) stonden de beleidsregels voor asielzaken opgenomen in paragraaf C2/9 en vervolgens B14/4. Voor reguliere zaken stonden de beleidsregels in paragraaf B1/2.2.11 en vervolgens B1/4.10.

5.2.13.2 Toetsingskader beroep op het driejarenbeleid

Uit de oude beleidsregels en de jurisprudentie van de Afdeling kunnen de volgende voorwaarden worden afgeleid voor een geslaagd beroep op het driejarenbeleid:

1. de vreemdeling die een beroep doet op het driejarenbeleid dient onder het toepassingsbereik van een van de standstillbepalingen te vallen;
2. het oorspronkelijk beoogde verblijfsdoel is nog steeds van toepassing;
3. er zijn ten minste drie jaar verstreken na de datum van de aanvraag om toelating en de vreemdeling heeft nog geen onherroepelijke beslissing op zijn aanvraag ontvangen;
4. er moet sprake zijn van beleidsmatige redenen voor het rechtmatig verblijf;
5. de duur van de procedure moet te wijten zijn aan bestuurlijke effecten;
6. er is sprake van onzekerheid over het verblijfsrecht;
7. de vreemdeling is in het bezit van een geldig paspoort, en
8. er is geen sprake van contra-indicaties.

Deze voorwaarden worden hieronder nader toegelicht.

Ad 1. De vreemdeling valt onder het toepassingsbereik van een standstillbepaling

Het driejarenbeleid is heringevoerd voor vreemdelingen die onder het toepassingsbereik van de standstillbepalingen van artikel 41 lid 1 AP of artikel 13 van Besluit nr. 1/80 vallen. Zie over het toepassingsbereik van de standstillbepalingen paragrafen 4.4.1 en 4.4.2 van de werkinstructie. Valt men niet onder het toepassingsbereik van een van de standstillbepalingen dan kan het beroep op het driejarenbeleid reeds hierom niet slagen.

Ad 2. Het oorspronkelijk beoogde verblijfsdoel is nog steeds van toepassing

Het oorspronkelijke verblijfsdoel (bijvoorbeeld arbeid in loondienst, arbeid als zelfstandige, voortgezet verblijf, verblijf bij echtgenoot X) dient nog steeds aan de orde te zijn. Er moet dus geen sprake zijn van een gewijzigd verblijfsdoel waarvoor feitelijk een aanvraag wijziging beperking ingediend zou moeten worden.

In geval de vreemdeling een aanvraag voor een verblijfsvergunning voor arbeid als zelfstandige heeft ingediend en het bedrijf houdt op enig moment op te bestaan, bijvoorbeeld door een faillissement of uitschrijving bij de Kamer van Koophandel als eigenaar/vennoot of van het bedrijf zelf, dan is het oorspronkelijke verblijfsdoel niet meer van toepassing. Dit is ook het geval indien de vreemdeling de ondernemingsactiviteit heeft veranderd (bijvoorbeeld van metselaar naar bakker) of wanneer de rechtsvorm van het bedrijf is gewijzigd (bijvoorbeeld van VOF naar BV).

Ad 3. Er zijn ten minste drie jaar verstreken na indiening van de aanvraag en de vreemdeling heeft nog geen onherroepelijke beslissing op zijn aanvraag ontvangen

Indien er nog geen drie jaren zijn verstreken kan het beroep op het driejarenbeleid niet slagen. Er dient sprake te zijn van ten minste drie jaar *relevant* tijdsverloop. Zie verder het volgende punt en paragraaf 6.

Ad. 4 Er moet sprake zijn van beleidsmatige redenen voor het rechtmatig verblijf

Hiermee wordt bedoeld dat de vreemdeling drie jaar rechtmatig verblijf heeft gehad op grond van artikel 8, onder f, g of h Vw binnen één aanvraagprocedure. Dit is het geval als de vreemdeling in afwachting is van de beslissing op een aanvraag voor een verblijfsvergunning en de beslissing mag afwachten, of in afwachting is van de beslissing op een bezwaarschrift of een beroepschrift terwijl bij of krachtens de Vreemdelingenwet dan wel op grond van een rechterlijke beslissing uitzetting van de aanvrager achterwege dient te blijven totdat op het bezwaarschrift of het beroepschrift is beslist. Van dit laatste is sprake wanneer een door de vreemdeling verzochte

voorlopige voorziening (vovo)¹⁹⁸ door de Voorzieningenrechter is toegewezen alsook wanneer de rechtbank in de uitspraak heeft bepaald dat er geen verwijderingsmaatregel mag worden genomen tot aan de nieuwe besluitvorming (of zelfs tot vier weken erna).

Relevant tijdsverloop is dus de termijn van rechtmatig verblijf op grond van artikel 8, onder f, g of h Vw. Dit rechtmatig verblijf moet samenhangen met het oorspronkelijk beoogde verblijfsdoel. De berekening van het relevante tijdsverloop wordt hieronder in paragraaf 5.2.12.3 besproken.

Indien de vreemdeling rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8, onder f, g of h Vw vanwege een andere procedure, bijvoorbeeld omdat inmiddels een aanvraag voor een ander verblijfsdoel is ingediend, dan levert het rechtmatig verblijf op grond van die nieuwe aanvraag geen relevant tijdsverloop in de zin van het driejarenbeleid op voor de eerdere procedure.

Ad 5. De duur van de procedure moet te wijten zijn aan bestuurlijke effecten

De vreemdeling moet niet of nauwelijks invloed hebben gehad op het verloop van de procedure. De vreemdeling dient geen handelingen te hebben verricht die noodzaken tot het uitstellen van de beslissing (traineren).

Lopende de aanvraag kan door of namens de vreemdeling informatie naar voren worden gebracht die ertoe noopt RVO¹⁹⁹ om een nieuw of aanvullend advies te vragen. Bijvoorbeeld omdat de samenstelling van de vennoten is gewijzigd. De tijd die gemoeid is met het nieuwe of aanvullende advies is niet te wijten aan bestuurlijke effecten en levert geen relevant tijdsverloop op. Het tijdsverloop voor het nieuwe of aanvullende advies kan dan ook op de totale procedureduur in mindering worden gebracht.

Ad 6. Er is sprake van onzekerheid over het verblijfsrecht

De vreemdeling moet (nog steeds) in onzekerheid verkeren over de uitkomst van zijn aanvraagprocedure: wordt zijn aanvraag ingewilligd of niet?

Deze voorwaarde vormt de ratio, de kern van het driejarenbeleid en hangt nauw samen met de andere voorwaarden. De vreemdeling verkeert niet meer in onzekerheid als hij niet meer het oorspronkelijke verblijfsdoel nastreeft. Hij verkeert ook niet meer in onzekerheid als hij een (tijdelijke) verblijfsvergunning heeft gekregen. Heeft de vreemdeling onjuiste gegevens verstrekt met als doel toelating in Nederland te krijgen dan is er geen sprake van onzekerheid in de zin van het driejarenbeleid, maar enkel onzekerheid over de vraag of hij ten aanzien van die onjuiste gegevens ontmaskerd wordt.²⁰⁰

Het is belangrijk oplettend te zijn ten aanzien van het volgende! Het is mogelijk dat de rechtbank in een uitspraak overweegt dat de aanvraag van de vreemdeling terecht is afgewezen omdat de vreemdeling niet aan de voorwaarden van het gevraagde verblijfsdoel voldoet, maar de rechtbank het beroep toch, om een andere reden, gegrond verklaart en het besluit vernietigt. Bijvoorbeeld omdat de rechtbank van oordeel is dat er door de IND een verkeerde datum intrekking is gehanteerd, of niet goed is gemotiveerd waarom de vertrektermijn is verkort en/of een inreisverbod is opgelegd. In zo'n geval is van groot belang te kijken of de vreemdeling wel of niet hoger

¹⁹⁸ Wanneer een aanvraag voor een verblijfsvergunning zonder mvv in eerste aanleg (beschikking in primo, oftewel BIP) wordt afgewezen op het mvv-vereiste dan hoort er in de rechtsmiddelen-clausule te worden opgenomen dat het bezwaar niet mag worden afgewacht en dat de rechter gevraagd kan worden om een voorlopige voorziening om het besluit op het bezwaar in Nederland af te mogen wachten. De vreemdeling mag de uitspraak op een verzoek om een voorlopige voorziening in Nederland afwachten, als hij dat verzoek tijdig indient na datum bekendmaking van de BIP. Het is dus van belang dat in de BIP de juiste rechtsmiddelenclausule wordt gebruikt. Ook voor het afwachten van een beslissing in een beroepsprocedure dient de vreemdeling om een voorlopige voorziening te vragen.

¹⁹⁹ RVO staat voor Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

²⁰⁰ Vergelijk Rechtbank Den Haag, REK, 18 juni 1998, Awb 98/1822, JV 1998/134, r.o. 24.

beroep heeft ingesteld tegen het oordeel van de rechtbank over de afwijzing van de aanvraag. Want in geval de vreemdeling **geen** hoger beroep instelt of wel hoger beroep instelt maar geen gronden (grievens) richt tegen de afwijzing, wordt de uitspraak, voor wat betreft de overwegingen van de rechtbank over de afwijzing van de aanvraag, onherroepelijk. Indien vervolgens in beroep tegen het nieuwe besluit op bezwaar beroepsgronden worden aangevoerd die de rechtbank in die eerdere uitspraak uitdrukkelijk en zonder voorbehoud heeft verworpen, dient de rechtbank van de juistheid van het eerder gegeven oordeel over die beroepsgronden uit te gaan.²⁰¹ Dit volgt uit het Brummen-arrest²⁰².

Heeft de rechtbank de gronden gericht tegen de afwijzing van de aanvraag uitdrukkelijk en zonder voorbehoud verworpen, en dient de vreemdeling daartegen geen hoger beroep in, dan is er vanaf de uitspraak geen sprake meer van onzekerheid bij de vreemdeling of hem verblijf wordt toegestaan op grond van het gevraagde verblijfsdoel. Ook al dient de IND eventueel wel hoger beroep in tegen andere overwegingen van de rechtbank in de uitspraak. Het is dan ook van groot belang dat er in zo'n geval bij het opstellen van een nieuwe beslissing op bezwaar niet opnieuw wordt ingegaan op het inmiddels onherroepelijk geworden oordeel van de rechtbank voor wat betreft de afwijzingsgronden van de aanvraag. In dat geval dient in de bezwaarbeschikking te worden verwezen naar de overwegingen in de uitspraak, waarin is geoordeeld dat de vreemdeling niet aan het gevraagde verblijfsdoel voldoet, hetgeen door de vreemdeling niet middels het indienen van hoger beroep wordt betwist.

Ad 7. De vreemdeling is in het bezit van een geldig paspoort

De gewone reguliere regels ten aanzien van het paspoortvereiste gelden.

Ad 8. Er is geen sprake van contra-indicaties

De vreemdeling komt niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van het drijebarenbeleid indien:

- a. onjuiste gegevens en/of documenten zijn verstrekt²⁰³;
- b. sprake is van een gevaar voor de openbare orde of nationale veiligheid;
- c. er twijfel bestaat aan de identiteit en nationaliteit;
- d. de vreemdeling zich heeft onttrokken aan toezicht.

Ad a

Kleine onjuistheden in de gegevensverstrekking, die niet tot afwijzing van de aanvraag zouden leiden, leveren geen contra-indicatie op. Het gaat er hier om dat de vreemdeling zich heeft bediend van onjuiste gegevens met als doel toelating tot Nederland te verkrijgen.²⁰⁴ Het is niet noodzakelijk dat er sprake is van opzet om de autoriteiten te misleiden.²⁰⁵

Ad b

Onderscheid dient te worden gemaakt tussen (a) criminele activiteiten gedurende de driejaarsperiode en (b) criminele activiteiten vóór het begin en na afloop van de driejaarsperiode.

²⁰¹ Rechtbank Den Haag 14 februari 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:2084, Awb 19/1502.

²⁰² ABRvS 6 augustus 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AI0801, 200206222/1.

²⁰³ In TBV 1996/12 wordt nog gesproken van "C. Het verstrekken van onjuiste gegevens en/of documenten in de zin van manifest bedrog". Dit is met TBV 1997/2 met terugwerkende kracht tot de datum publicatie van TBV 1996/12 gerectificeerd in "C. Het verstrekken van onjuiste gegevens en/of documenten". Er hoeft dus geen sprake te zijn van manifest bedrog!

²⁰⁴ Rechtbank Den Haag 18 juni 1999, Awb 98/1822, JV 1998,134. In deze uitspraak wordt nog gesproken van de kwade trouw van de vreemdeling (opzet om de autoriteiten te misleiden). Uit de (latere) uitspraak van 18 maart 1999, Awb 98/7537, JV 1999/110 blijkt dat de Staatssecretaris geen bewijslast ter zake van die kwade trouw draagt. Zie ook de volgende voetnoot.

²⁰⁵ Zie rechtbank Den Haag 18 maart 1999, Awb 98/7537, JV 1999/110, r.o. 8. Hierin overweegt de rechtbank voor wat betreft het toepassen van de contra-indicatie 'verstrekken onjuiste gegevens': "Overigens is de rechtbank met verweerder van oordeel dat opzet om de autoriteiten te misleiden niet noodzakelijk is. Niet alleen is het voor verweerder nagenoeg onmogelijk om opzet in dit verband te bewijzen, maar bovendien zou het alsdan voor de vreemdeling lonend zijn om zich niet kritisch af te vragen of de door hem in te brengen documenten vals zouden kunnen zijn."

(a) criminele activiteiten gedurende de driejaarsperiode

Een serieuze verdenking van het begaan van een misdrijf is al voldoende voor de aanname van een contra-indicatie. Een veroordeling is niet noodzakelijk. Ook een transactie of de betaling van een geldboete telt mee. Echter, bij een sepot, een ontslag van de rechtsvervolgning of vrijspraak gedurende de lopende procedure vervalt de contra-indicatie.

(b) criminele activiteiten vóór het begin en na afloop van de driejaarsperiode

Deze criminele activiteiten worden beoordeeld op grond van het reguliere openbare ordebeleid (zie paragraaf B1/2.2.4.4 Vc 2000 oud, pre momi).

Let bij criminele activiteiten in het verleden goed op de verjaringstermijn en op het moment dat de termijn aanvangt! Hieronder wordt dit uitgelegd.

Het openbare orde beleid zoals dat luidde ten tijde van de inwerkingtreding van het driejarenbeleid (zie A4/4.3.2 van de Vc 1994) kende geen verjaringstermijn. Het openbare orde beleid van ná 2000 (zie B1/2.2.4.4 Vc 2000 oud) is daarom voor de vreemdeling gunstiger en van toepassing bij de beoordeling van een beroep op het driejarenbeleid. Volgens dit beleid namelijk geldt dat een eens gepleegd misdrijf niet blijvend wordt tegengeworpen. Indien er geen sprake is van recidive en de vreemdeling ook niet ongewenst is verklaard, wordt de veroordeling of transactie na verloop van tijd niet meer tegengeworpen om de aanvraag af te wijzen. Bij de termijn gedurende welke een gesanctioneerd misdrijf reden blijft vormen om de aanvraag tot het verlenen van een reguliere verblijfsvergunning af te wijzen, wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds drugs- en geweldsmisdrijven, en anderzijds andere misdrijven. In geval van een veroordeling of transactie wegens een ander misdrijf, bedraagt die termijn vijf jaren. Voor drugs- en geweldsmisdrijven bedraagt de verjaringstermijn tien jaren.

De verjaringstermijn vangt aan op de dag waarop de veroordeling onherroepelijk is geworden of het transactievoorstel is aanvaard. Indien de tenuitvoerlegging van de sanctie pas later heeft plaatsgevonden, vangt de termijn aan op de dag waarop de sanctie volledig ten uitvoer is gelegd. Daarmee wordt voorkomen dat de termijn (bij een langdurige gevangenisstraf) kan verstrijken voordat de straf ten uitvoer is gelegd.

De sanctie is ten uitvoer gelegd:

- a. in geval van vrijheidsbenemende straf of maatregel: de datum van invrijheidstelling;
- b. in geval van taakstraf: de datum waarop de taakstraf is voltooid;
- c. in geval van vermogenssanctie: de datum waarop de geldboete/transactie is betaald.

Vorenstaande betekent het volgende. Conform het meest gunstige beleid (B1/2.2.4 Vc 2000 oud) kan pas nádat de verjaringstermijn is volgelopen geen sprake meer zijn van een contra-indicatie. De termijn vangt pas aan op de dag waarop de straf volledig ten uitvoer is gelegd.²⁰⁶

5.2.13.3 Algemene aanwijzingen berekening tijdsduur procedures

Bij de berekening van het tijdsverloop geldt in ieder geval het volgende:

- de drie jaren tijdsverloop moeten worden opgebouwd binnen één procedure. De periode van rechtmatig verblijf op grond van artikel 8 onder f, g of h Vw vanwege een andere ingediende aanvraag telt niet mee bij de opbouw;
- de opbouw van de driejarentermijn gaat lopen vanaf de dag van ontvangst van de aanvraag, of, in geval van een intrekkingprocedure, vanaf de datum van ontvangst

²⁰⁶ Voorbeeld: de vreemdeling is in 2010 veroordeeld bij verstek wegens overtreding van artikel 225 lid 1 Wetboek van Strafrecht (valsheid in geschrifte) tot een maand onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Valsheid in geschrifte is geen drugs- en geweldsmisdrijf, dus de verjaringstermijn is vijf jaar. De tenuitvoerlegging van de straf vindt echter pas plaats van 14 juni 2015 tot 14 juli 2015. Dan geldt dat er pas vanaf 14 juli 2020 geen sprake meer is van een contra-indicatie op grond van openbare orde die aan verlening van een verblijfsvergunning op grond van het driejarenbeleid in de weg staat.

van het bezwaarschrift²⁰⁷;

- de opbouw van de driejarentermijn eindigt op de dag dat de beslissing onherroepelijk is geworden. Dat wil zegen dat indien er niet tijdig een rechtsmiddel is ingediend, de opbouw eindigt op de dag van ontvangst van de beslissing (zijnde een dag na verzending) of de dag van de uitspraak in beroep of hoger beroep;
- bezwaar heeft in verschillende gevallen geen schorsende werking²⁰⁸, zoals bij afwijzing van de aanvraag op het mvv-vereiste.

Ook beroep in reguliere zaken en hoger beroep hebben geen schorsende werking. De tijd dat de vreemdeling in afwachting is van de behandeling van het verzoek om een vovo wordt niet meegerekend, tenzij het verzoek wordt toegewezen. Het mogen afwachten van het verzoek om een vovo totdat op het verzoek is beslist, berust immers op beleid²⁰⁹ en is geen gevolg van een verzoek om aanhouding door de IND in de zin van de oude beleidsregels over het driejarenbeleid;

- de periode dat de vreemdeling ongeoorloofd in het buitenland verblijft (dat wil zeggen: zonder terugkeervisum) telt niet mee bij de opbouw²¹⁰;
- de periode dat de vreemdeling rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8 onder a tot en met e of I Vw telt niet mee bij de opbouw;
- de opbouw wordt geschorst in geval van onderzoek naar door de vreemdeling verstrekte gegevens of bescheiden terwijl achteraf blijkt dat die in redelijkheid niet tot inwilliging van de aanvraag zouden hebben kunnen leiden;
- periodes van evident vertragen of trainieren door de vreemdeling of zijn gemachtigde worden evenmin meegerekend. Hieronder vallen ook langere perioden voor herstel verzuim en uitstel voor het overleggen van stukken op verzoek van de gemachtigde of de vreemdeling.

5.2.13.3.1 Berekening relevant tijdsverloop in eerste aanleg, bezwaar, beroep en hoger beroep

Vooropgesteld wordt dat een beroep op het driejarenbeleid terwijl er nog geen drie jaren zijn verstreken sinds de ontvangst van de aanvraag nimmer kan slagen. De hierna genoemde voorbeelden gaan dan ook alle uit van een tijdsverloop van ten minste drie jaar na de datum ontvangst van de aanvraag.

1. Beroep op driejarenbeleid tijdens beslissing eerste aanleg

Hoewel het in de praktijk, als het goed is, niet zal voorkomen dat er gedurende drie jaren niet wordt beslist in eerste aanleg, geldt in geval er wordt voldaan aan bovengenoemde voorwaarden en de vreemdeling na drie jaar nog steeds geen beslissing in eerste aanleg heeft ontvangen, dat de vreemdeling in aanmerking komt voor verblijf op grond van het driejarenbeleid.

2. Beroep op driejarenbeleid voor of na beslissing op bezwaar

Zoals eerder al is opgemerkt, mag bij afwijzing van de aanvraag op het mvv-vereiste het bezwaar niet worden afgewacht en kan de Voorzieningenrechter gevraagd worden om een vovo te treffen om het besluit op het bezwaar in Nederland af te mogen wachten. Indien de vovo door de Voorzieningenrechter is toegewezen dan wel het bezwaar gegrond is verklaard, geldt in beginsel de gehele voorafgaande proceduuretijd totdat op het bezwaar is beslist als relevant tijdsverloop voor het bepalen van de driejarentermijn. In beginsel, omdat het tijdsverloop dat te wijten is aan de vreemdeling zelf op de proceduuretijd in mindering kan worden gebracht (zie hierboven bij paragraaf 5.2.12.3). Het maakt niet uit of een vovo tijdig of te laat is ingediend. Als deze wordt toegewezen dan telt alsnog de gehele bezwaarperiode mee tot aan de nieuwe besluitvorming.

²⁰⁷ Zie TBV 2002/262: "Voor de toepassing van dit beleid wordt een bezwaarschrift tegen de intrekking van een vergunning gelijk gesteld met een aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur van deze vergunning".

²⁰⁸ Zie artikel 73 Vw 2000.

²⁰⁹ Thans neergelegd in B1/7.3 Vc 2000, vóór 2000 in paragraaf A6/4.2.4 Vc 1994.

²¹⁰ In geval de vreemdeling gehoor heeft gegeven aan de vertrekplicht is geen sprake van ongeoorloofd verblijf in het buitenland.

In geval er sprake is van zij-instroom dient goed te worden gekeken naar eventuele instructies van de rechtbank. Deze kunnen bijvoorbeeld zijn dat geen verwijderingsmaatregel mag worden genomen tot aan (vier weken na) de nieuwe besluitvorming. Dit telt mee als relevant tijdsverloop. Zie ook onder 3b hierna (*Het beroep van de vreemdeling wordt gegrond verklaard en het bestreden besluit wordt vernietigd*).

Er kunnen drie situaties worden onderscheiden:

a. Er is nog geen beslissing op bezwaar genomen

Het handigst is dan om, alvorens te beslissen op het beroep op het driejarenbeleid, een beslissing op het bezwaarschrift te nemen. Voor wat betreft het beroep op het driejarenbeleid geldt dan vervolgens optie b of c, zoals hierna beschreven.

*b. De vreemdeling heeft een **positieve** beschikking op bezwaar ontvangen drie jaar na het indienen van de aanvraag.*

In dat geval heeft de vreemdeling gekregen wat hij heeft gevraagd en verkeert hij niet meer in onzekerheid. Het beroep op het driejarenbeleid dient te worden afgewezen.

*c. De vreemdeling heeft een **negatieve** beschikking op bezwaar ontvangen nadat er al drie jaar is verstreken.*

Dan is stap één: kijken of het bezwaar schorsende werking heeft, want in dat geval is er sprake van relevant tijdsverloop.

Heeft het bezwaar geen schorsende werking: kijken of er een verzoek om een vovo hangende bezwaar is ingediend. Is er geen verzoek om een vovo ingediend: dan dient een beroep op het driejarenbeleid te worden afgewezen omdat er hangende de bezwaarfase geen sprake is van verblijf op grond van artikel 8 onder h Vw.

Is er wel een verzoek om een vovo ingediend maar is op het verzoek nog niet beslist, dan kan (nog) niet worden vastgesteld of er sprake is van relevant tijdsverloop hangende de bezwaarprocedure. Wil de vreemdeling echter toch een beslissing op zijn beroep op het driejarenbeleid, dan geldt dat er hangende de bezwaarfase (nog) geen sprake is van verblijf op grond van artikel 8 onder h Vw, oftewel geen sprake is van relevant tijdsverloop.

Is er een verzoek om een vovo ingediend maar is het verzoek afgewezen, dan is er hangende de bezwaarfase geen sprake van verblijf op grond van artikel 8 onder h Vw.

Is er een vovo ingediend waarop positief is beslist, dan dient te worden gekeken of er sprake is geweest van evident en ernstig trainen door of namens de vreemdeling. Deze perioden kunnen in mindering op de looptijd worden gebracht. Zie verder paragraaf 5.2.12.3. Is er dan toch nog sprake van een termijn van meer dan drie jaar alvorens er is beslist op het bezwaarschrift, dan kan het beroep op het driejarenbeleid worden gehonoreerd, mits aan de andere voorwaarden wordt voldaan (zoals geen contra-indicatie).

3. Beroep op driejarenbeleid tijdens beroepsprocedure of na uitspraak rechtbank

Het beroep dat de vreemdeling indient na een (kennelijk) ongegrond bezwaar mag niet worden afgewacht. De vreemdeling kan de Voorzieningenrechter vragen een vovo te treffen om de uitspraak in beroep in Nederland af te mogen wachten. Indien de vovo wordt toegewezen dan telt de beroepsprocedure mee als relevant tijdsverloop.

Wordt het beroep gegrond verklaard dan geldt de gehele voorafgaande proceduretijd vanaf het indienen van de aanvraag tot aan de uitspraak in beroep als relevant tijdsverloop voor het bepalen van de driejarentermijn (behoudens de eventueel in mindering te brengen tijdvakken, zie paragraaf 5.2.12.3). Het maakt niet uit of een vovo tijdig of te laat is ingediend. Dit alles levert de volgende vier mogelijkheden op bij een beroep op het driejarenbeleid tijdens of na beroep:

a) Er is beroep ingediend maar er is nog geen uitspraak

Het handigst is dan om de uitspraak in beroep af te wachten tenzij er een verzoek om een vovo hangende beroep is ingediend en deze is toegewezen. In dat geval namelijk kan aan de vreemdeling, indien hij voldoet aan de voorwaarden genoemd in paragraaf 5.2.12.2 van deze werkinstructie, een vergunning op grond van het driejarenbeleid worden afgegeven.

Is er geen verzoek om een vovo ingediend of op het verzoek nog niet beslist, dan kan niet worden vastgesteld of er sprake is van relevant tijdsverloop hangende de beroepsprocedure. Wil de vreemdeling echter toch een beslissing op zijn beroep op het driejarenbeleid, dan geldt dat er hangende de beroepsfase (nog) geen sprake is van verblijf op grond van artikel 8 onder h Vw en dus geen sprake is van relevant tijdsverloop.

Is er wel een verzoek om een vovo ingediend maar is het verzoek afgewezen dan is er ook geen sprake van verblijf op grond van artikel 8 onder h Vw hangende de beroepsprocedure. Het beroep op het driejarenbeleid kan dan enkel slagen in geval het bezwaar schorsende werking had dan wel er hangende bezwaar een vovo is toegewezen en er op het tijdstip van het besluit op bezwaar reeds wordt voldaan aan de voorwaarden van het driejarenbeleid. Zie verder het laatste voorbeeld hiervoor onder 2c (in de laatste alinea).

Is er wel een verzoek om een vovo ingediend en is deze toegewezen, dan is er sprake van verblijf op grond van artikel 8 onder h Vw hangende de beroepsprocedure. Voor de beoordeling van het rechtmatig verblijf hangende de bezwaarprocedure, zie hiervoor onder 2c.

*b) Het beroep van de vreemdeling wordt **gegrond** verklaard en het bestreden besluit wordt vernietigd*

De periode vanaf het indienen van de aanvraag tot aan de uitspraak telt mee in de opbouw van het relevant tijdsverloop (behoudens perioden van uitstel, traineren e.d., zie paragraaf 5.2.12.3), ongeacht of er een verzoek om een vovo is ingediend hangende het bezwaar. Voldoet de vreemdeling aan de voorwaarden dan komt hij in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van het driejarenbeleid.

Indien de rechtbank in haar oordeel zegt dat geen *verwijderingsmaatregel* mag worden genomen tot aan de nieuwe besluitvorming (of tot nog 4 weken erna) telt deze periode - tot aan de nieuwe besluitvorming - mee als relevant tijdsverloop.

*c) Het beroep van de vreemdeling wordt **gegrond** verklaard met **instandlating van de rechtsgevolgen** door de rechtbank (ex art. 8:72 lid 3 Awb)²¹¹*

In dat geval telt de periode van de beroepsprocedure **niet** mee in de opbouw van het relevant tijdsverloop, tenzij de vreemdeling een toegewezen vovo had hangende het beroep. Dat betekent:

- zonder toegewezen vovo betreft de termijn dan het tijdsverloop vanaf de ontvangst van de aanvraag tot op de beslissing op bezwaar;
- mét toegewezen vovo betreft de termijn dan het tijdsverloop vanaf de ontvangst van de aanvraag tot de uitspraak van de rechtbank, ongeacht of er een verzoek om een vovo is ingediend hangende het bezwaar.

*d) Het beroep van de vreemdeling wordt **ongegron**d verklaard*

De periode vanaf de beschikking in eerste aanleg tot aan de uitspraak telt **niet** mee, tenzij de vreemdeling een toegewezen vovo had hangende het bezwaar en/of beroep. Dit levert de volgende opties op:

- zonder toegewezen vovo in bezwaar en beroep betreft de termijn dan het tijdsverloop vanaf de ontvangst van de aanvraag tot de beslissing in eerste aanleg (BIP);

²¹¹ Zie paragraaf B1/2.2.11 Vc 2000, pre Momi.

- zonder toegewezen vovo in bezwaar en mét toegewezen vovo in beroep betreft de termijn dan het tijdsverloop vanaf de ontvangst van de aanvraag tot de uitspraak van de rechtbank, minus de duur van de bezwaarprocedure. Immers, is er geen verzoek om een vovo ingediend hangende het bezwaar of is het ingediende verzoek afgewezen, dan telt de bezwaarprocedure niet mee, tenzij het bezwaar schorsende werking had. Het kan voorkomen dat op het verzoek om een vovo hangende bezwaar niet is beslist door de voorzieningenrechter en de vovo omklapt naar beroep. In dat geval is er hangende de bezwaarfase voor de vreemdeling geen rechtmatig verblijf ontstaan op grond van artikel 8 onder h Vw. De bezwaarperiode telt dan ook niet mee. Dat betekent:

- mét een toegewezen vovo in bezwaar en zonder toegewezen vovo in beroep betreft de termijn dan het tijdsverloop vanaf de ontvangst van de aanvraag tot de beslissing op bezwaar;

- mét toegewezen vovo in bezwaar én beroep betreft de termijn dan het tijdsverloop vanaf de ontvangst van de aanvraag tot de uitspraak van de rechtbank.

4. Beroep op driejarenbeleid tijdens hoger beroepsprocedure of na de uitspraak in hoger beroep

Het driejarenbeleid stamt uit een tijd waarin geen mogelijkheid bestond tot het instellen van hoger beroep. Bij de vorming van het driejarenbeleid is dan ook geen rekening gehouden met dit rechtsmiddel.

Het hangt af van wie het hoger beroep heeft ingediend (IND of vreemdeling) en hoe de Afdeling over dit hoger beroep heeft geoordeeld (gegrond of ongegrond) of de periode tot de uitspraak in hoger beroep kan worden meegeteld als relevant tijdsverloop in de zin van het driejarenbeleid. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

De vreemdeling heeft hoger beroep ingediend

Hoger beroep mag niet door de vreemdeling worden afgewacht. Alleen als het hoger beroep gegrond is, telt het tijdsverloop in de hoger beroepsprocedure mee als relevant tijdsverloop in de zin van het driejarenbeleid. Dit, tenzij het hoger beroep gegrond wordt verklaard met instandlating van de rechtsgevolgen. Want dan telt het niet mee. Wordt het hoger beroep ongegrond verklaard dan telt het tijdsverloop niet mee. Uitzondering op het vorenstaande: het tijdsverloop in de hoger beroepsprocedure telt mee als er de vreemdeling om een vovo heeft verzocht en deze is toegewezen, ongeacht de uitkomst van het hoger beroep.

Er zijn dus drie varianten:

*a. het hoger beroep van de vreemdeling is **gegrond**, de uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd en de rechtbank wordt opgedragen een nieuwe uitspraak te doen of de Afdeling pakt door en verklaart het beroep gegrond*

De periode vanaf het indienen van de aanvraag tot aan de uitspraak in hoger beroep telt mee in de opbouw van het relevant tijdsverloop (behoudens perioden van uitstel, trainieren e.d., zie paragraaf 5.2.12.3), ongeacht of er een verzoek om een vovo is ingediend hangende het bezwaar of beroep. Voldoet de vreemdeling aan de voorwaarden dan komt hij in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van het driejarenbeleid.

*b. het hoger beroep van de vreemdeling is **gegrond**, de rechtbankuitspraak wordt vernietigd en tevens wordt bepaald dat de **rechtsgevolgen in stand** blijven*

Het tijdsverloop in de hoger beroepsprocedure telt **niet** mee als relevant tijdsverloop, tenzij het verzoek om een vovo van de vreemdeling is toegewezen. Want in dat geval betreft de termijn dan het tijdsverloop vanaf de ontvangst van de aanvraag tot de uitspraak van de Afdeling, ongeacht of er een verzoek om een vovo is ingediend hangende het bezwaar of beroep.

*c. het hoger beroep van de vreemdeling is **ongegrond***

Het tijdsverloop in de hoger beroepsprocedure telt **niet** mee als relevant tijdsverloop, tenzij de vreemdeling een toegewezen vovo had hangende het hoger beroep. Met een toegewezen vovo telt de hoger beroepsprocedure mee. Voor de beoordeling van de bezwaar- en beroepsprocedure in het kader van relevant tijdsverloop, zie hiervoor onder 3d.

De IND heeft hoger beroep ingediend

Ook dan hangt het er weer van af hoe de Afdeling beslist en of er wel of niet een gunstige voorziening is getroffen voor de IND en/of de vreemdeling. Met dat laatste wordt bedoeld: er is een verzoek om een vovo toegewezen of de rechter heeft bepaald dat de vreemdeling niet mag worden uitgezet tot aan de nieuwe besluitvorming of dat de IND nog geen nieuw besluit hoeft te nemen.

De verschillende opties zijn:

*a. het hoger beroep van de IND is **ongegrond***

De periode vanaf het indienen van de aanvraag tot aan de uitspraak in hoger beroep telt mee in de opbouw van het relevant tijdsverloop (behoudens perioden van uitstel, trainieren e.d., zie paragraaf 5.2.12.3), ongeacht of er een verzoek om een vovo is ingediend hangende het bezwaar. Voldoet de vreemdeling aan de voorwaarden dan komt hij in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van het driejarenbeleid.

*b. het hoger beroep van de IND is **gegrond**, het verzoek van de IND hangende hoger beroep om het treffen van een **vovo is toegewezen** én er is **geen eerdere gunstige voorziening** getroffen voor de vreemdeling hangende beroep of bezwaar waarop kan worden teruggevallen*

Het tijdsverloop in de hoger beroepsprocedure telt **niet** mee als relevant tijdsverloop in de zin van het driejarenbeleid. Hier spelen dus twee zaken tegelijkertijd:

1. er is een voorziening voor de IND getroffen. De IND heeft de vovo door de Afdeling toegewezen gekregen en hoefde nog geen gevolg te geven aan de uitspraak van de rechtbank in een nieuw besluit, én
2. de vreemdeling had geen rechtmatig verblijf omdat er sprake was van een toegekende vovo hangende het beroep of bezwaar, die weer was open gevallen door de uitspraak van de rechtbank.

*c. het hoger beroep van de IND is **gegrond**, maar het verzoek van de IND hangende hoger beroep om het treffen van een vovo is afgewezen en/of er is een eerdere gunstige voorziening getroffen voor de vreemdeling hangende beroep of bezwaar waarop kan worden teruggevallen*

Het tijdsverloop in de hoger beroepsprocedure telt **wel** mee als relevant tijdsverloop in de zin van het driejarenbeleid.

Anders dan in de vorige situatie hoeven hier geen twee zaken tegelijkertijd te spelen. Het is al voldoende als:

1. de Afdeling het verzoek van de IND om het treffen van een vovo heeft afgewezen, óf
2. als de vreemdeling rechtmatig verblijf had omdat er sprake was van een toegekende vovo hangende het beroep of bezwaar.

5.2.13.4 Wanneer een beroep kan worden gedaan op driejarenbeleid

Een beroep op het driejarenbeleid kan op verschillende momenten in de procedure worden gedaan. Een beroep op het driejarenbeleid kan echter alleen worden gedaan en gehonoreerd binnen de lopende aanvraagprocedure. Dit volgt uit de voorwaarde dat de vreemdeling nog steeds geen onherroepelijke beslissing op zijn aanvraag moet hebben ontvangen.

5.2.13.5 Hoe een beroep kan worden gedaan op driejarenbeleid

Indien de vreemdeling een beroep wil doen op het driejarenbeleid dient hij of zijn gemachtigde dit tijdens de bezwaar- of (hoger) beroepsfase **schriftelijk** aan de IND kenbaar te maken. Dit beroep op het driejarenbeleid wordt vervolgens opgevat als een aanvulling op het bezwaar- of (hoger) beroepsschrift. In de beschikking op bezwaar of in het verweerschrift dan wel hoger beroepsschrift zal worden gereageerd op het beroep op het driejarenbeleid.

Van de vreemdeling mag worden verwacht dat hij (of zijn gemachtigde) zelf een beroep doet op het driejarenbeleid. Er wordt niet ambtshalve aan het driejarenbeleid getoetst omdat het bijzonder beleid is binnen het vreemdelingenbeleid en los staat van de toetsing aan het gevraagde verblijfsdoel. Evenmin bestaat de mogelijkheid om, anders dan destijds bij asielzaken²¹², een verblijfsvergunning ambtshalve te verlenen onder een beperking verband houdend met het tijdsverloop in de reguliere procedure.

Indien de procedure onherroepelijk is geworden, kan geen beroep meer worden gedaan op het driejarenbeleid! Een nieuwe aanvraag waarin een nieuw of herhaald beroep wordt gedaan op het tijdsverloop in een vorige, afgesloten procedure kan dan ook niet tot toekenning van verblijf onder de gevraagde beperking op grond van het driejarenbeleid leiden vanwege het tijdsverloop in de afgesloten procedure. Enkel wanneer er in de nieuwe procedure zelf sprake is van relevant tijdsverloop van ten minste drie jaar kan eventueel een beroep op het driejarenbeleid slagen.

Vorenstaande neemt niet weg dat het natuurlijk wel van belang is om alert te zijn op het eventueel vollopen van de driejarentermijn met relevant tijdsverloop, met het oog op het nemen van beslissingen over mogelijke processtappen bijvoorbeeld.

5.2.13.6 Verlening verblijfsvergunning

Indien een verblijfsvergunning regulier wordt verleend op grond van het driejarenbeleid, dan geschiedt dit door de lopende aanvraag in te willigen onder de beperking die is aangevraagd. Op het document wordt de bij de beperking behorende arbeidsmarkt-aantekening gesteld.

In het geval van arbeid als zelfstandige wordt een vergunning verleend, op grond van het driejarenbeleid, onder de beperking 'het verrichten van arbeid als zelfstandige' zonder toevoeging van de bedrijfsnaam. De vreemdeling wordt geacht vrij te zijn om van bedrijf of activiteit te veranderen, zolang hij maar arbeid als zelfstandige verricht. Een beroep op de tijdelijke overgangsregeling uit paragraaf A4/6.17.3 van de Vc 1994 (TBV 1996/12) en/of de uitspraak van de Rechtbank Den Haag van 26 april 2018 (Awb 17/14387), om zo een vergunning zonder beperking te krijgen, kan niet slagen. Zie verder hierover paragraaf 5.3.8 van deze werkinstructie.

De ingangsdatum van de verblijfsvergunning is de datum waarop aan de voorwaarden van het driejarenbeleid wordt voldaan. Voor de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning gelden de normale regels zoals opgenomen in artikel 3.58 Vb.

5.3 Maatregelen die geen aanscherping of een toegestane aanscherping zijn

Zoals hiervoor in paragraaf 4.1 is opgemerkt, zijn niet alle beperkende maatregelen beperkingen/aanscherpingen in de zin van de standstillbepalingen. Voorts zijn in paragraaf 4.7 drie manieren besproken waarop een aanscherping van de nationale wet- en regelgeving gerechtvaardigd kan worden: (1) met een beroep op artikel 59 AP, waarin is bepaald dat de behandeling van onderdanen van Turkije niet gunstiger mag zijn dan de behandeling die de lidstaten elkaar toekennen krachtens het Unierecht (oftewel: een nieuwe beperking voor Turkse onderdanen is wel toegestaan indien deze

²¹² Op grond van artikel 3.6 Vb 2000, zoals dat luidde tot 15 mei 2004 (*Stb.* 2003, 364 en *Stb.* 2004, 193), kon de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd in de zin van artikel 14 Vw 2000 ambtshalve worden verleend onder een beperking verband houdend met het feit dat na drie jaren niet onherroepelijk is beslist op een asielaanvraag.

beperking ook geldt voor Unieburgers en hun familieleden), (2) op grond van dwingende redenen van algemeen belang, als deze beperking geschikt is voor de verwezenlijking van een legitiem doel en niet verder gaat dan nodig is om dat doel te bereiken, en (3) als het gaat om een beperking die gerechtvaardigd is uit hoofde van openbare orde, openbare veiligheid of volksgezondheid in de zin van artikel 14 van Besluit nr. 1/80.

In deze paragraaf worden maatregelen besproken die volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie en/of de Afdeling buiten het toepassingsbereik van de standstill-bepalingen vallen, dan wel waar de beperking/aanscherping is toegestaan vanwege artikel 59 AP of artikel 14 van Besluit nr. 1/80 of geen sprake is van een aanscherping. Het betreft de volgende maatregelen:

- afschaffing vrijstelling middelen bij zorg voor kind jonger dan 5 jaar of bij leeftijd van 57,5 jaar of ouder (§ 5.3.1);
- aanscherping looncriterium kennismigrant (§ 5.3.2);
- aanscherping inkomensnorm voor Nederlandse referenten (§ 5.3.3);
- licht en zwaar inreisverbod (§ 5.3.4);
- intrekken met terugwerkende kracht (§ 5.3.5);
- intrekking op grond van openbare orde (§ 5.3.6);
- biometrische gegevens (§ 5.3.7);
- geen vergunning zonder beperking op grond van het driejarenbeleid (§ 5.3.8);
- indienen van een aanvraag in persoon (§ 5.3.9).

5.3.1 Afschaffing van vrijstelling van het middelenvereiste bij zorg voor een kind jonger dan 5 jaar of bij leeftijd van 57,5 jaar of ouder

Op grond van artikel 3.85 Vb 2000 (oud) en paragraaf B1/2.2.3 Vc 2000 (oud) waren éénundergezinnen met één of meer kinderen onder de vijf jaar, voor zover zij alleen de zorg hadden voor dit kind, vrijgesteld van het middelenvereiste. Vrijstelling van het middelenvereiste gold ook voor personen van 57,5 jaar en ouder. Deze vrijstellingsgronden hebben gegolden tot 1 november 2004.

Ter motivering over de afschaffing van de vrijstellingsgronden staat in de Nota van toelichting het volgende: "Voor zover deze personen (nog) niet beschikken over voldoende middelen van bestaan, worden zij geacht de mogelijkheden te benutten om te werken, dan wel stappen op weg naar werk te zetten en op die manier invulling te geven aan hun verantwoordelijkheden die de overkomst van het gezinslid meebrengt. Verder wordt voorkomen dat afstand van die gezinshereniger en -vormer tot de arbeidsmarkt toeneemt en de maatschappelijke participatie afneemt door een te lange afwezigheid uit het arbeidsproces, hetgeen ook niet bevorderlijk is voor kansen van het buitenlandse gezinslid op een goede participatie in de Nederlandse samenleving. Bij het streven van de regering om met adequate voorzieningen op maat de re-integratie in het arbeidsproces te bevorderen, past geen categoriale ontheffing van het middelenvereiste"²¹³.

De afschaffing van deze vrijstellingen is een nieuwe beperking in de zin van artikel 13 van Besluit 1/80. Deze nieuwe beperking kan echter gerechtvaardigd worden door een dwingende reden van algemeen belang. Dat belang is er in gelegen om de regels met betrekking tot het verwerven van inkomen die voor Nederlanders gelden, ook te laten gelden voor vreemdelingen die de overkomst van gezinsleden wensen.²¹⁴

Voorts geldt dat op grond van artikel 59 AP de behandeling van Turkse onderdanen niet gunstiger mag zij dan die van Unieburgers. Unieburgers die de zorg dragen voor een kind beneden de leeftijd van vijf jaar zijn niet vrijgesteld van het middelenvereiste. Als Turkse onderdanen die de zorg dragen voor een kind onder de vijf jaar wel vrijgesteld zouden zijn van arbeidsdeelname, worden zij gunstiger behandeld dan Unieburgers.²¹⁵ Hetzelfde geldt ten aanzien van de leeftijd van 57,5 jaar en ouder.

²¹³ Stb. 2004, 496, pag. 14.

²¹⁴ Rechtbank Den Haag, 3 juli 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:8481, Awb 18/959, r.o. 8.

²¹⁵ Rechtbank Den Haag, 3 juli 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:8481, Awb 18/959, r.o. 9.

5.3.2 Aanscherping looncriterium kennismigrant

De Afdeling²¹⁶ heeft geoordeeld dat de aanscherping van het looncriterium van een kennismigrant een gerechtvaardigde beperking is in de zin van artikel 13 Besluit 1/80. De aanscherping van het looncriterium kan gerechtvaardigd worden door een dwingende reden van algemeen belang, namelijk het voorkomen van oneigenlijk gebruik van de Kennismigrantenregeling. Het vereiste dat het loon marktconform moet zijn, is in beginsel geschikt om dat doel te bereiken. Verder is het looncriterium een evenredig middel om het legitieme doel te bereiken.

5.3.3 Aanscherping inkomensnorm voor Nederlandse referenten

De Afdeling²¹⁷ heeft geoordeeld dat de aanscherping van de inkomensnorm voor Nederlandse referenten na 1 december 1980 geen nieuwe beperking betreft in de zin van artikel 13 van Besluit nr. 1/80.

In 1982 gold voor Nederlandse referenten van 23 jaar en ouder een inkomensnorm van ten minste 70 en niet van 100 procent van het netto-normbedrag voor echtparen/gezinnen in de zin van de Algemene bijstandswet. Voor Turkse referenten heeft steeds een inkomensnorm van ten minste 100 procent van het netto-normbedrag gegolden. Dit betekent dat de aanscherping van die lagere norm voor Nederlandse referenten na 1 december 1980 de voorwaarden voor gezinshereniging voor Turkse werknemers niet strenger heeft gemaakt ten opzichte van de voorwaarden die al voor hen golden op het tijdstip van de inwerkingtreding van Besluit nr. 1/80 in Nederland. Immers, artikel 13 van Besluit nr. 1/80 strekt niet zo ver, dat deze aanscherping daarmee in strijd is wanneer de referent een Turkse werknemer is die ook de Nederlandse nationaliteit heeft. De middeleneis van 70 procent was immers alleen van toepassing op Nederlandse referenten. Van een situatie waarin aan een Turkse werknemer op grond van zijn Turkse nationaliteit strengere voorwaarden worden gesteld is dan ook geen sprake. Reeds daarom doet zich geen nieuwe beperking voor als bedoeld in artikel 13 van Besluit nr. 1/80, aldus de Afdeling. Met andere woorden: artikel 13 van Besluit nr. 1/80 ziet niet op de invoering van nieuwe beperkingen voor echtgenoten van Nederlandse onderdanen.

Vorenstaande motivering kan ook worden gehanteerd ten aanzien van andere, gunstigere regels die golden voor Nederlanders en die inmiddels zijn afgeschaft, zoals de regel in paragraaf B1/1.2.3.5 onder a Vc 1994. Deze regel gold voor personen van 18 tot 23 jaar en hield in dat als voldoende inkomen werd aangemerkt: een zelfstandig verworven inkomen uit arbeid van ten minste 32 uur per week, ongeacht de hoogte van het inkomen. Indien er minder dan 32 uur per week werd gewerkt en daarmee ten minste 70% van het netto-normbedrag voor echtparen/gezinnen van de Abw werd behaald, was gezinshereniging of -vorming eveneens mogelijk.

5.3.4 Licht en zwaar inreisverbod

Zonder terugkeerbesluit kan geen inreisverbod worden uitgevaardigd. Met een terugkeerbesluit wordt vastgesteld dat het verblijf van de vreemdeling illegaal is of illegaal wordt verklaard. De standstillbepalingen zien niet op vreemdelingen die illegaal hier te lande verblijven. Daarom staan de standstillbepalingen niet in de weg aan het uitvaardigen van een licht inreisverbod.

Het is echter wel in strijd met de standstillbepalingen als een licht inreisverbod zonder meer in de weg staat aan toekomstige verblijfsaanspraken. Dat zou een ongeoorloofde aanscherping zijn. Als een vreemdeling tegen wie een licht inreisverbod is uitgevaardigd en op wie één van de standstillbepalingen van toepassing is een verblijfsaanvraag indient, dan mag deze aanvraag nooit worden afgewezen enkel op grond van het lichte inreisverbod. Steeds zal moeten worden bezien of de vreemdeling aan alle voorwaarden van het gevraagde verblijfsdoel voldoet. Is dat het geval, dan moet het lichte inreisverbod worden opgeheven en de aanvraag worden ingewilligd. Daarbij maakt het niet uit welk verblijfsdoel is aangevraagd. Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan artikel 6.5 lid 2, onder g, en lid 3 Vb.

²¹⁶ ABRvS 24 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:258, 201607778/1.

²¹⁷ ABRvS 18 mei 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1663, 201705627/1, r.o. 8.2.

Ten aanzien van het zware inreisverbod geldt dat de rechtsgevolgen van deze maatregel overeenkomen met de ongewenstverklaring ex artikel 67 Vw. Ten aanzien van het zware inreisverbod is daarom geen sprake van een aanscherping en dus evenmin van strijd met de standstillbepalingen.

5.3.5 Intrekken met terugwerkende kracht

Naar het oordeel van de Afdeling²¹⁸ is een intrekking met terugwerkende kracht van een verblijfsvergunning van een Turkse vreemdeling niet in strijd met artikel 13 van Besluit nr. 1/80. Gelet op artikel 59 AP komt een Turkse vreemdeling immers geen gunstiger behandeling toe dan een Unieburger bij wie achteraf wordt vastgesteld dat hij geen rechtmatig verblijf heeft gehad, omdat hij onjuiste gegevens heeft verstrekt of gegevens heeft achtergehouden. Daarnaast geldt dat het een algemeen beginsel van Unierecht is dat geen rechten kunnen worden ontleend aan rechtsmisbruik of het verstrekken van onjuiste gegevens.

5.3.6 Intrekking op grond van openbare orde

Gezien de tekst en inhoud van artikel 14 lid 1 van Besluit 1/80 dienen de bepalingen uit hoofdstuk II van Besluit nr. 1/80 (waaronder artikel 6, 7 en 13 Besluit nr. 1/80) verder buiten toepassing te blijven, indien de vreemdeling een gevaar is voor de openbare orde in de zin van artikel 14 lid 1. Dit heeft tot gevolg dat de vreemdeling zich niet meer kan beroepen op de standstillbepaling als genoemd in artikel 13 Besluit nr. 1/80

5.3.7 Biometrische gegevens

Het Hof van Justitie heeft geoordeeld²¹⁹ dat een nationale regeling die de afgifte van een machtiging tot voorlopig verblijf aan onderdanen van derde landen, waaronder Turkse onderdanen, afhankelijk stelt van de voorwaarde dat hun biometrische gegevens worden afgenomen, vastgelegd en bewaard in een centraal bestand, een nieuwe beperking in de zin van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 vormt. Die beperking wordt echter gerechtvaardigd door het doel om identiteits- en documentfraude te voorkomen en te bestrijden.

5.3.8 Geen vergunning zonder beperking op grond van het driejarenbeleid

Indien wordt aangevoerd, al dan niet onder verwijzing naar de uitspraak van de Rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Amsterdam, van 26 april 2018 (Awb 17/14387) en de tijdelijke overgangsregeling uit paragraaf A4/6.17.3 van de Vc 1994, geldig vanaf 13 december 1996 (TBV 1996/12), dat aan de vreemdeling op grond van die tijdelijke overgangsregeling een verblijfsvergunning op grond van het driejarenbeleid zonder beperking dient te worden verleend, in plaats van onder de beperking 'arbeid als zelfstandige', dan wordt dit niet gevolgd. Reden daartoe is dat de afschaffing van de overgangsregeling weliswaar een aanscherping is, maar geen aanscherping in de zin van artikel 41 lid 1 AP. De overgangsregeling betreft immers geen verruiming in de procedurele of materiële voorwaarden inzake de uitoefening van de vrijheid van vestiging en het verrichten van diensten, alsmede de oprichting en het beheer van ondernemingen, in de zin van artikel 49 VWEU. De afschaffing van de overgangsregeling is dan ook niet een maatregel van dien aard dat zij zelfstandigen of dienstverrichters belet of ervan weerhoudt op het Nederlandse grondgebied een economische activiteit uit te oefenen als zelfstandige of dienstverrichter. Met de afschaffing van de overgangsregeling is er dan ook geen sprake van een maatregel ter zake van de vrijheid van vestiging en van het daaruit voortvloeiende recht van verblijf die strenger is geworden en dus in strijd met de standstillbepaling van artikel 41 lid 1 AP is vastgesteld.

Conform de beleidsregels, zoals deze luiden sinds 1996, wordt de verblijfsvergunning op grond van het driejarenbeleid verleend onder de gevraagde beperking. Bij de verlening van een verblijfsvergunning voor het verrichten van arbeid als zelfstandige op grond van

²¹⁸ ABRvS 9 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3293, 201508098/1/V3.

²¹⁹ HvJ EU 3 oktober 2019, C-70/18, ECLI:EU:C:2019:823 (*A, B, en P.*), punt 70 (naar aanleiding van prejudiciële vragen van de Afdeling); ABRvS 6 mei 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1198, 201601537/1/V3.

het driejarenbeleid wordt de verblijfsvergunning daarom verleend onder de beperking 'het verrichten van arbeid als zelfstandige'. De vreemdeling kan op grond van een vergunning onder de beperking 'het verrichten van arbeid als zelfstandige' ten volle gebruikmaken van zijn recht op vrijheid van vestiging in de zin van artikel 49 VWEU.

5.3.9 Indienen van een aanvraag in persoon

Het indienen van een aanvraag in persoon is niet in strijd met de standstillbepaling. Zoals blijkt uit artikel 52 Vb 1966 in samenhang gelezen met TBV-66-1980-05 is het in het belang van de behandeling van het verzoek om een vergunning tot verblijf nodig dat de vreemdeling ter indiening van zijn verzoek zich in persoon bij het hoofd van de plaatselijke politie voegt. Ook vóór 1 december 1980 was het dus al de praktijk dat aanvragen in persoon werden ingediend. Met het moeten indienen van de aanvraag in persoon is, voor zover de vreemdeling al onder het toepassingsbereik van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 of artikel 41 lid 1 AP zou vallen, dan ook geen sprake van een nieuwe beperking.

6. ARTIKEL 14 VAN BESLUIT NR. 1/80

In artikel 14 van Besluit nr. 1/80 is het volgende bepaald:

1. De bepalingen van dit deel worden toegepast onder voorbehoud van beperkingen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid.
2. Zij doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit nationale wetgevingen of uit bilaterale overeenkomsten tussen Turkije en de lidstaten van de Gemeenschap, voorzover daarbij voor hun onderdanen een gunstiger regeling is vastgesteld.

6.1 Definitie van het begrip 'openbare orde'

Het Hof van Justitie²²⁰ heeft bepaald dat het Unierechtelijke openbare orde-begrip van overeenkomstige toepassing is bij een beperking van de rechten op grond van artikel 14 lid 1 van Besluit nr. 1/80. Dit betekent dat voor de uitleg van het begrip 'openbare orde' aangesloten moet worden bij de uitleg die aan het begrip gegeven wordt in het kader van vrij verkeer van Unieburgers (in artikel 27 lid 2 van Richtlijn 2004/38/EG).

Er is sprake van een gevaar voor openbare orde als er van het persoonlijk gedrag van de betrokkene een actuele, werkelijke en genoegzaam ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving uitgaat.²²¹

Uitzetting oftewel verwijdering op grond van openbare orde is niet mogelijk in het kader van algemene preventie. Uitzetting op basis van een strafrechtelijke veroordeling is alleen toegestaan indien uit de omstandigheden die tot die veroordeling hebben geleid, blijkt dat er sprake is van persoonlijk gedrag dat een actuele bedreiging voor de openbare orde vormt.²²²

6.2 Veelvoud aan kleine strafbare feiten

In geval van een veelvoud van kleinere strafbare feiten, die elk op zichzelf geen reden kunnen vormen om aan te nemen dat een werkelijke en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving bestaat, kan een Turkse onderdaan worden uitgezet, indien verdere strafbare feiten zijn te verwachten. Dit is dan niet in strijd met artikel 14 lid 1 van Besluit nr. 1/80 voor zover diens persoonlijk gedrag een werkelijke en voldoende ernstige bedreiging van een fundamenteel belang van de samenleving vormt omdat het wijst op recidivegevaar, oftewel wijst op een concreet gevaar voor nieuwe ernstige verstoringen van de openbare orde.²²³

6.3 Evenredigheidsbeginsel en belangenafweging

Zoals het Hof van Justitie²²⁴ heeft bepaald, dient in een uitzettingsbesluit ook het evenredigheidsbeginsel te worden geëerbiedigd.

In artikel 28 lid 1 van Richtlijn 2004/38/EG staan de omstandigheden genoemd die in het uitzettingsbesluit in overweging dienen te worden genomen. Dit zijn: de duur van het verblijf van de vreemdeling op het grondgebied van het gastland, diens leeftijd, gezondheidstoestand, gezins- en economische situatie, sociale en culturele integratie in het gastland en de mate waarin hij bindingen heeft met zijn land van oorsprong.

6.3.1 Beroep op artikel 28 lid 3 van Richtlijn 2004/38/EG

In artikel 28 lid 3 van Richtlijn 2004/38/EG is bepaald dat, behalve om dwingende redenen van openbare veiligheid zoals door de lidstaten gedefinieerd, ten aanzien van burgers van de Unie of hun familieleden, ongeacht hun nationaliteit, geen besluit tot

²²⁰ HvJ EG 10 februari 2000, C-340/97, ECLI:EU:C:2000:77 (*Nazli*).

²²¹ Voor een nadere uitleg van het Unierechtelijke openbare orde-begrip en de gehanteerde begrippen en normen wordt verwezen naar de bestaande werkinstructie hierover.

²²² HvJ EG 10 februari 2000, C-340/97, ECLI:EU:C:2000:77 (*Nazli*), punten 57-59.

²²³ HvJ EG 4 oktober 2007, C-349/06, ECLI:EU:C:2007:581 (*Polat*), punten 28, 34-39; HvJ EG 18 juli 2007, C-325/05, ECLI:EU:C:2007:442 (*Derin*), punt 74.

²²⁴ HvJ EG 18 juli 2007, C-325/05, ECLI:EU:C:2007:442 (*Derin*), punt 74.

verwijdering kan worden genomen, indien zij: a) de laatste tien jaar in het gastland hebben verbleven, of b) minderjarig zijn, tenzij de verwijdering noodzakelijk is in het belang van de minderjarige, zoals bepaald in het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989.

In het arrest Ziebell²²⁵ heeft het Hof van Justitie overwogen dat artikel 28 lid 3 van de Richtlijn niet naar analogie kan worden toegepast om de betekenis en de draagwijdte van artikel 14 van Besluit 1/80 te bepalen. Daarbij heeft het Hof van belang geacht dat er wezenlijke verschillen bestaan tussen de doelstellingen van de Richtlijn en het associatierecht, zodat de twee betrokken rechtsstelsels niet als gelijkwaardig kunnen worden beschouwd. De aanvullende bescherming in de zin van artikel 28 lid 3, tegen verwijdering voor langdurig in het gastland blijvende Unieburgers en minderjarigen, geldt niet voor Turkse onderdanen die vallen onder de werkingssfeer van Besluit nr. 1/80. Een beroep van een Turkse onderdaan op artikel 28 lid 3 van Richtlijn 2004/38/EG kan daarom niet slagen.

6.4 Turkse zelfstandigen en openbare orde

Artikel 14 van Besluit nr. 1/80 ziet enkel op werknemers en hun gezinsleden. Het ziet niet op Turkse zelfstandigen en hun gezinsleden.

Er is geen rechtstreeks werkende bepaling waarop een Unierechtelijke uitleg van beperkingen op grond van openbare orde kan worden gebaseerd, als het gaat om Turkse zelfstandigen. Artikel 41 lid 1 AP ziet op het nationale recht. Op Turkse zelfstandigen en hun gezinsleden is daarom niet het Unierechtelijke openbare orde-begrip van overeenkomstige toepassing maar de nationale regelgeving inzake openbare orde.²²⁶

²²⁵ HvJ EU 8 december 2011, C-371/08, ECLI:EU:C:2011:809 (*Ziebell*), punt 63.

²²⁶ ABRvS 29 april 2005, ECLI:NL:RVS:2005:AT5405, 200406039/1.

Werkinstructie SUA

Intern

Aan	Directeuren IND
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2020/15 Procedurele werkwijze met betrekking tot artikel 1F Vluchtelingenverdrag
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel / Nederlanderschap / Regulier
Relatie met	IND-werkinstructie nr. 2005/22 (AUB)
Publicatiedatum	10-11-2020
Geldig vanaf	10-11-2020
Geldig tot en met	10-11-2021
Bijlage	Geen

1. Inleiding

Artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag bepaalt dat personen niet in aanmerking komen voor bescherming van dit verdrag wanneer er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf, een misdrijf tegen de menselijkheid, een ernstig niet-politiek misdrijf buiten het land van toevlucht, dan wel handelingen die in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties.

In 1997 heeft de Staatssecretaris van Justitie in een brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer de uitgangspunten neergelegd van het beleid aangaande dit artikel (TK 1997-1998, 19638, nr. 295). Deze Werkinstructie betreft een overzicht van de procedurele aspecten van het uitsluitingsartikel 1F van het Vluchtelingenverdrag en vervangt [Werkinstructie 2005/22](#).

2. Inhoud werkinstructie

Deze Werkinstructie betreft de procedurele werkwijze van zaken waarin 1F-indicaties spelen. Dit betreft de werkwijze voor asielzaken, nareiszaken en overige zaken waarin verlening of verlenging van een vergunning voor (on-)bepaalde tijd of verzoek tot naturalisatie aan de orde is.

3. Asielzaken

Het is van belang dat in asielzaken in een zo vroeg mogelijk stadium een 1F-indicatie wordt onderkend. Hiervoor wordt verwezen naar de 1F-indicatorenlijst en specifieke landentabbladen op de [Sharepoint pagina van 1F](#). De 1F-indicatorenlijst en landentabbladen geven een overzicht van situaties waarin 1F-indicaties aan de orde kunnen zijn. De genoemde indicatoren zijn echter niet uitputtend, ook in gevallen die niet voorkomen op de 1F-indicatorenlijst of specifieke landentabbladen kan sprake zijn van 1F-indicaties in individuele zaken. Hieronder wordt toegelicht hoe te handelen bij een mogelijke 1F-indicatie.

3.1 Hoe te handelen bij een mogelijke 1F-indicatie die volgt uit de screening

Indien er sprake is van een mogelijke 1F-indicatie die volgt uit de screening, dient dit door de screeners in de handhavingsaantekening te worden opgenomen en als uitkomst in

BS048.7 opgenomen te worden. Deze indicatie dient reeds door de screener zo snel mogelijk te worden gemeld aan de unit 1F, zodat zij al direct eventuele vragen kunnen toevoegen aan de handavingsaantekening en het format melden signaal 1F.

3.2 Hoe te handelen bij een mogelijke 1F-indicatie in de aanmeldfase

Indien een mogelijke 1F-indicatie naar voren komt in de aanmeldfase, wordt in de eerste plaats verwacht dat de asielmedewerker die het gehoor afneemt zelf zo spoedig mogelijk de vragen uit het aanmeldgehoor stelt om een compleet beeld te hebben van de indicatie.

Nadat deze algemene vragen zijn gesteld, dienen de antwoorden op deze vragen zo spoedig mogelijk te worden teruggekoppeld aan de unit 1F. Ook als het vanwege tijdsgebrek of andere redenen niet mogelijk is om deze vragen te stellen in het aanmeldgehoor, dient de unit 1F in deze fase van de procedure alsnog op de hoogte te worden gesteld van de 1F-indicatie. De algemene vragen moeten dan in de AA-procedure alsnog gesteld worden.

3.3. Hoe te handelen bij een mogelijke 1F-indicatie in de AA-procedure

Indien een mogelijke 1F-indicatie pas naar voren komt tijdens het eerste of nader gehoor in de AA-procedure, dient zo spoedig mogelijk contact op te worden genomen met de unit 1F.

Aan de hand van de informatie die de unit 1F krijgt, beoordeelt de unit 1F of aanvullende vragen noodzakelijk zijn. Indien de unit 1F aanvullende vragen noodzakelijk acht, is het van belang dat deze vragen zo spoedig mogelijk worden gesteld en de antwoorden vervolgens wederom worden teruggekoppeld aan de unit 1F. Mede aan de hand van deze informatie beslist de unit 1F of er aanwijzingen zijn voor 1F-gedragingen die een onderzoek door de unit 1F noodzakelijk maken.

Ook als pas in de beslisfase een 1F-indicatie naar voren komt, dient contact op te worden genomen met unit 1F. Dan kan worden gezien of er nog eventuele mogelijkheden zijn om aanvullend te horen in de AA of VA-procedure.

Als de unit 1F beoordeeld heeft dat er geen aanwijzingen zijn voor nader onderzoek door de unit 1F, kan de zaak op gebruikelijke wijze door een asielmedewerker buiten de unit 1F worden beslist. Wel is het van belang om in elke fase van de procedure alert te blijven op mogelijke informatie en signalen waaruit eventueel alsnog (andere) 1F-indicaties naar voren kunnen komen.

Als de unit 1F beoordeeld heeft dat aanvullend onderzoek wel noodzakelijk is, neemt de unit de zaak over. Indien de unit 1F de zaak overneemt, zal de zaak VA gezonden moeten worden door de asielmedewerker middels het format van de brief hiervoor in Indigo. Van belang is dat dit pas gebeurt ná ontvangst van de correcties en aanvullingen op het nader gehoor, zodat het dossier compleet is. Vervolgens moet de zaak overgedragen worden aan de unit 1F. Voor alle praktische handelingen en handelingen die hiervoor vereist zijn in Indigo, wordt verwezen naar de proces- en systeembeschrijving.

Indien er sprake is van overname door de unit 1F, worden de zaken van alle gezinsleden van wie gelijktijdig een aanvraag loopt met de vreemdeling waarbij sprake is van een 1F-indicatie, overgedragen aan de unit 1F. Dit geldt ook voor de gezinsleden waarbij geen sprake is van (mogelijke) 1F-indicaties. Voor het beleid inzake de gezinsleden van een vreemdeling aan wie artikel 1F wordt tegengeworpen wordt verwezen naar C2/7.10.2.7 Vc.

Na overname door de unit 1F neemt de unit 1F alle vervolgstappen en handelingen in die zaak op zich. Dit betekent dat ook indien er geen tegenwerping op grond van artikel 1F plaatsvindt, de unit 1F de beslissing neemt op de asielaanvraag. Dit geldt ook voor zaken van gezinsleden van de vreemdeling waarbij 1F-indicaties aan de orde waren.

Eventuele vervolgaanvragen of overige procedures zoals herhaalde aanvragen en reguliere aanvragen van de betrokkenen die zijn overgenomen door de unit 1F, worden eveneens door de unit 1F afgehandeld.

3.4 Hoe te handelen bij 1F-indicaties in VA-zaken

Ook indien in VA-zaken 1F-indicaties naar voren komen, is het van belang om dit zo spoedig mogelijk kenbaar te maken aan de unit 1F; dit kan telefonisch of per mail. Ook in deze zaken wordt door de unit 1F beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor 1F-gedragingen en of aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Indien de unit 1F oordeelt dat er geen nader onderzoek nodig is door de unit 1F en er geen sprake is van daadwerkelijke 1F-gedragingen, kan de zaak op gebruikelijke wijze in de VA-procedure beslist worden.

Indien de unit 1F concludeert dat nader onderzoek moet plaatsvinden om te beoordelen of er daadwerkelijk sprake is van 1F-gedragingen, neemt de unit de zaak over. Dan kan de zaak in Indigo worden overgedragen aan de unit 1F en neemt 1F alle verdere vervolgstappen op zich (zie hiervoor eveneens de systeembeschrijving). Ook hiervoor geldt dat de unit 1F de zaken van de gezinsleden met een verblijfsaanvraag overneemt en het van belang is om deze zaken gelijk te laten lopen. Vervolgens worden ook alle eventuele toekomstige aanvragen door de unit 1F behandeld.

3.4 Dublinzaken en zaken die niet-ontvankelijk worden verklaard

Ook in zaken die niet in behandeling worden genomen op grond van de Dublinverordening en in zaken die niet-ontvankelijk worden verklaard, kunnen 1F-indicaties worden gemeld aan de unit 1F. De unit 1F start echter pas een onderzoek indien de aanvraag inhoudelijk in Nederland in behandeling wordt genomen. Wanneer de aanvraag in Nederland in behandeling wordt genomen en/of de aanvraag toch ontvankelijk is, dient dan opnieuw contact te worden opgenomen met de unit 1F. Deze werkwijze is ook van toepassing op buiten behandeling stellingen in het geval dat de vreemdeling met onbekende bestemming (MOB) vertrokken is.

4. Nareiszaken

Voor nareiszaken geldt eveneens dat het van belang is om (mogelijke) 1F-signalen zo spoedig mogelijk per e-mail of telefonisch te melden bij de unit 1F.

4.1 1F-indicaties in zaken waarin de MVV nog niet is verleend

In nareiszaken waarbij de MVV nog niet is afgegeven waarbij (mogelijk) sprake is van 1F-indicaties bij een nareiziger, is het eveneens van belang om zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de unit 1F. De unit 1F kan in dergelijke zaken aan de nareismedewerker verzoeken om schriftelijk of via een id-gehoor vragen te stellen. Indien nader onderzoek nodig is in de nareiszaak, kan via videoconferencing een gehoor worden afgenomen door de medewerker 1F. In tegenstelling tot asielzaken neemt de unit 1F de nareiszaak niet over bij 1F-onderzoek. De zaak blijft in dit geval staan op naam van de nareismedewerker in Indigo. Indien uit het 1F-onderzoek blijkt dat artikel 1F niet zal worden tegengeworpen, handelt de nareismedewerker de zaak verder af. Enkel indien artikel 1F wordt tegengeworpen, neemt de unit 1F de zaak over en behandelt de medewerker van de unit 1F de aanvraag verder.

4.2 1F-indicaties in zaken waarin de MVV al is verleend

In zaken waarin de MVV al is afgegeven en er vervolgens alsnog 1F-indicaties naar voren komen – bijvoorbeeld uit informatie van gezinsleden in Nederland – is het alsnog van belang om de signalen bij de unit 1F zo spoedig mogelijk te melden. Hierbij is het belangrijk is om in duidelijk aan te geven dat het gaat om een SPOED-zaak. De unit 1F zal vervolgens beoordelen of er aanvullende vragen gesteld moeten worden door de medewerker van de aanmeldbalie.

Indien de unit 1F vaststelt dat er aanvullende vragen gesteld moeten worden, dient de beschikking/het verblijfsdocument niet te worden uitgereikt. De unit 1F beoordeelt op grond van de beantwoording van de aanvullende vragen of alsnog de ambtshalve afgeleide asielvergunning kan worden uitgereikt, of dat betrokkene dient te worden uitgenodigd voor een aanvullend gehoor 1F.

Indien de unit 1F beoordeelt dat artikel 1F niet tegengeworpen kan worden, verstuurt de unit 1F het rapport van het 1F-gehoor naar de klant en/of gemachtigde. Vervolgens neemt de unit 1F contact op met de Aanmeldbalie-mailbox, met het verzoek de zaak verder af te handelen. In deze gevallen zal de unit 1F de zaak dus niet verder behandelen.

In de gevallen waarin artikel 1F wel wordt tegengeworpen en de MVV zal worden ingetrokken, zal de unit 1F de zaken van de klant overnemen en verder afhandelen.

5. 1F-indicaties bij overige werksoorten

Naast de beschreven situaties is het van belang om ook in alle overige situaties ook zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de unit 1F per mail of telefonisch indien er sprake is van een (mogelijke) 1F-indicatie. Dit geldt onder meer voor zaken waarin er sprake is van een aanvraag voor verlenging, verlening voor onbepaalde tijd of naturalisatie en er mogelijke 1F-indicaties naar voren komen uit het dossier, bijvoorbeeld via de screening of informatie van derden. In deze situaties beoordeelt de unit 1F of mogelijk een intrekking van een verblijfsvergunning aan de orde is.

6. Behandeling door unit 1F

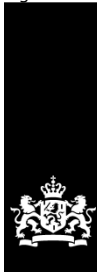
Als de zaak wordt overgenomen door de unit 1F, is de volgende procedure van toepassing. Indien noodzakelijk wordt geacht door de unit 1F, vindt er een aanvullend gehoor 1F plaats door de gespecialiseerde medewerkers van de unit 1F. De unit 1F beoordeelt daarnaast of eventueel overige nadere informatie nodig is, zoals informatie over de organisatie waartoe betrokkene heeft behoord. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van de informatie uit openbare bronnen, maar ook van informatie afkomstig van of verkregen via bijvoorbeeld het ministerie van Buitenlandse Zaken of andere hiertoe geëigende instanties.

Indien artikel 1F in een zaak van toepassing is, worden het voornemen en de beschikking opgesteld door de unit 1F. Voor het beleid inzake de bewijslast en -maatstaf wordt verwezen naar paragraaf C2/7.10 van de Vreemdelingencirculaire. Daarbij zal aan de vreemdeling in beginsel een inreisverbod worden opgelegd voor de duur van 10 jaar.

7. Wijze van contact met unit 1F

Het melden van (mogelijke) 1F-indicaties aan de unit 1F kan zowel telefonisch via de telefoonnummers die op de 1F- Sharepoint pagina te vinden zijn als via de mail: **10.2.g** [@ind.minvenj.nl](mailto:10.2.g@ind.minvenj.nl)¹ Van belang hierbij is om altijd het v-nummer, de nationaliteit, processtap en 1F-indicatie te vermelden in de mail of in het telefoongesprek. Ook is het van belang om te vermelden of er een ingebrekestelling of dwangsom in de zaak loopt en wat de stavaza daarvan is.

¹ In voorkomende gevallen kan het ook van belang zijn deze informatie tevens door te sturen aan de handhavingscoördinator op de asiellootatie.

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Werkinstructie SUA

Intern

Aan	Directeuren IND cc DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2020/18 Onderzoek schijnhuwelijken en schijnrelaties
Hoofdtak	Regulier
InformIND Thema	regulier MomI, handhaving, Vc B7
Relatie met	WI 2015/3, WI 2017/1 (DIV) en de Bijlage bij WI 2017/1 (DIV)
Geldig vanaf	11 december 2020
Geldig tot en met	11 december 2021
Bijlagen	1. Quick Reference Card (QRC) van de IND 2. Indicatorenlijst schijnhuwelijken en schijnrelaties

1. Inleiding

Deze werkinstructie vervangt werkinstructie 2018/8.

2. Inhoud

In deze werkinstructie wordt achtereenvolgens besproken wat een schijnrelatie of schijnhuwelijk is, wat de grondslag is om een verblijfsaanvraag af te wijzen wegens een schijnhuwelijk of een schijnrelatie, op grond van welke omstandigheden er een vermoeden van een schijnhuwelijk of schijnrelatie kan ontstaan en welke stappen er in dat geval genomen moeten worden.

Deze werkinstructie is van toepassing op aanvragen voor gezinsvorming van derdelanders bij een andere derdelander, een Unieburger of bij een Nederlander.

3. Definitie

Een schijnrelatie is een relatie welke is aangegaan met als enige reden een vreemdeling die niet (of niet meer) over verblijfsrecht in Nederland beschikt alsnog verblijfsrecht te verschaffen (paragraaf B7/3.1.1 Vc 2000).

Artikel 50 Boek 1 Burgerlijk Wetboek definieert een schijnhuwelijk als een huwelijk dat niet is gericht op de vervulling van de aan de huwelijkse staat verbonden plichten, maar op het verkrijgen van verblijf in Nederland.

Als een relatie oprecht is maar de partners zijn getrouwd om verblijfsrechtelijke redenen is geen sprake van een schijnhuwelijk. Ook als een huwelijk of relatie is aangegaan om verblijfsrechtelijke redenen maar het huwelijk of de relatie inmiddels oprecht is, is geen sprake van een schijnhuwelijk of schijnrelatie.

4. Grondslag voor afwijzing verblijfsaanvraag bij schijnrelatie of schijnhuwelijk

4.1 Schijnrelatie

In paragraaf B7/3.1.1 Vc staat dat de IND de aanvraag om een verblijfsvergunning onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid in ieder geval afwijst als aannemelijk is dat sprake is van een schijnrelatie tussen de vreemdeling en de hoofdpersoon.

4.2. Schijnhuwelijk

Uit artikel 53, tweede lid, Boek 1 Burgerlijk Wetboek blijkt dat het aangaan van een schijnhuwelijk in strijd is met de Nederlandse openbare orde.

Gelet op artikel 3.14 Vb wordt een verblijfsvergunning onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid alleen dán verleend aan de echtgenoot van de hoofdpersoon als sprake is van een naar Nederlands internationaal privaatrecht geldig huwelijk. Uit artikel 32 Boek 10 Burgerlijk Wetboek wordt afgeleid dat een schijnhuwelijk – vanwege de onverenigbaarheid met de openbare orde – geen naar Nederlands internationaal privaatrecht geldig huwelijk is.

Als sprake is van een schijnhuwelijk wordt dus geen verblijfsvergunning onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid verleend aan de echtgenoot van de hoofdpersoon.

5. Indicatoren van een schijnrelatie of een schijnhuwelijk

Aanwijzingen dat er mogelijk sprake is van een schijnhuwelijk of schijnrelatie zijn:

10.2.d en 10.2.g

Let op: deze opsomming is niet limitatief. Voor meer fraude-indicatoren kunnen de interne Quick Reference Card (QRC) en de Indicatorenlijst schijnhuwelijken en schijnrelaties worden geraadpleegd. Deze zijn bijgevoegd als bijlage bij deze werkinstructie.

5.1 De partnervragenlijst

Bij een aanvraag voor verblijf als partner (en niet bij aanvragen bij verblijf als echtgeno(o)t(e)) dient een volledig ingevulde en ondertekende bijlage 'Vragenlijst voor verblijf bij partner' te worden overgelegd. Deze vragenlijst is in de eerste plaats bedoeld om te kunnen beoordelen of sprake is van een duurzame en exclusieve relatie. Uiteraard kan de inhoud van ingevulde vragenlijst ook leiden tot het vermoeden dat sprake is van een schijnrelatie.

De vragenlijst is te vinden op de IND-website. Als de vragenlijst niet is meegezonden of niet volledig is ingevuld of ondertekend, bied je hiervoor herstel verzuim.

Op basis van de gegeven antwoorden beoordeel je of er sprake is van een duurzame en exclusieve relatie. Bij die beoordeling kunnen de hierboven genoemde indicatoren of die vermeld staan op de QRC of de Indicatorenlijst (zie bijlagen) worden betrokken. Als de vragenlijst ook na het geboden herstel verzuim niet volledig of voldoende uitgebreid is ingevuld en als gevolg daarvan niet beoordeeld kan worden of sprake is van een duurzame en exclusieve relatie, kan dit een reden zijn om de aanvraag af te wijzen.

Bij een mvv-aanvraag kan er bij twijfel aan de duurzaamheid en exclusiviteit van de relatie voor gekozen worden om de vreemdeling op de diplomatieke post dezelfde vragenlijst in te laten vullen of om simultaan te horen. Bij een vvr-aanvraag kunnen de partners uiteraard ook (gescheiden) gehoord worden.

6. Vervolgstappen bij een vermoeden van een schijnrelatie of een schijnhuwelijk

Er zijn verschillende vervolgstappen mogelijk:

a. In geval er voldoende aanknopingspunten zijn voor een schijnhuwelijk of een schijnrelatie wijs je de aanvraag gemotiveerd op die grond af.

b. In geval je een sterk vermoeden hebt van het bestaan van een schijnhuwelijk of schijnrelatie, maar dit onvoldoende kunt onderbouwen om op grond daarvan tot een afwijzing van de aanvraag te komen, dan kun je mogelijk nog nader onderzoek verrichten. Bespreek in dat geval de zaak met de handhavingscoördinator. Deze kan aangeven of er nog (andere) mogelijkheden zijn om nader onderzoek te verrichten. Voorbeelden van mogelijke onderzoeken zijn een Internet Research Network (IRN) Quicksan, een (gescheiden) gehoor of een onderzoek door AVIM. Bij een mvv-aanvraag kan ervoor gekozen worden om simultaan te horen.

Als er geen sprake is van indicatoren die duiden op een mogelijke schijnrelatie of schijnhuwelijk kan geen nader onderzoek worden verricht.

Let op:

Als de vreemdeling, de referent of de gemachtigde daar gedurende de procedure om vraagt, moet de IND meedelen op basis van welke indicator of indicatoren het vermoeden is ontstaan dat mogelijk sprake is van een schijnhuwelijk of schijnrelatie. De indicator(en) moet(en) kenbaar worden gemaakt omdat betrokkenen zich moeten kunnen verweren tegen de vermoedens van schijn en uitleg moet kunnen geven omtrent de indicatoren die tot de vermoedens van schijn hebben geleid, en omdat duidelijk moet zijn dat er geen systematische of willekeurige controles plaatsvinden. Bij het geven van inzage moeten de in het dossier aanwezige indicatoren benoemd worden maar hoeft niet tot in detail op deze indicatoren te worden ingegaan, om zo zoveel mogelijk te voorkomen dat de effectiviteit van het nader onderzoek wordt ondergraven.

Als de vreemdeling, referent en/of de gemachtigde in de onderzoeksfase niet vragen om inzage in de indicatoren moeten deze alsnog wel in de besluitvorming genoemd worden.

Als de indicator of een van de indicatoren een klikbrief is, wordt deze niet verstrekt aan vreemdeling, referent, gemachtigde of AVIM, dit met name in verband met de AVG. Ook mag niet worden meegedeeld dat een klikbrief is ontvangen. Als in een dergelijke zaak wordt gevraagd naar de aanleiding van het vermoeden van schijn kan worden geantwoord dat ambtshalve informatie is verkregen die gelet op de aard van de informatie niet kan worden gedeeld. Uiteraard moeten eventuele andere indicatoren wel genoemd worden. Betrokkenen zouden zich eventueel indirect tegen de inhoud van de klikbrief kunnen verweren door in de beroepsfase gebruik te maken van de procedure zoals beschreven in artikel 8:29 Awb (beperking van het inzagerecht). Raadpleeg in geval van twijfel de handhavingscoördinatoren bij het formuleren van een reactie als sprake is van een klikbrief.

Wanneer de onderzoeksmogelijkheden zijn uitgeput en de vreemdeling verder aan alle toelatingsvoorwaarden voldoet, wil je de aanvraag in. In de minuut wordt gemotiveerd wat voor een onderzoek er al dan niet is verricht en waarom er wel/niet voor een simultaan gehoor is gekozen (bijvoorbeeld omdat het houden van een simultaan gehoor niet mogelijk is op de diplomatieke post). Daarnaast voer je bij de vreemdeling in Indigo een fraudesignaal op. Zie paragraaf 6 van deze werkinstructie.

In geval er een andere afwijzingsgrond is, kan uiteraard daarop afgewezen worden. Mocht die andere afwijzingsgrond vervolgens in bezwaar zijn komen te vervallen dan kan op dat moment bezien worden of er (alsnog) informatie beschikbaar is die een nader onderzoek rechtvaardigt of er sprake is van een schijnhuwelijk- of relatie. Is dat het geval dan kan een nader onderzoek worden ingesteld. De beslisser kan zelf gaan horen. De AVIM kan onderzoek doen door middel van een adrescontrole en/ of een gehoor.

c. In geval er aanvankelijk een vermoeden van een schijnrelatie of schijnhuwelijk bestond, maar dat vermoeden is weggefallen, dan licht je in een memo in Indigo gemotiveerd toe waarom er niet meer wordt getwijfeld aan het huwelijk of de relatie.

d. In geval het vermoeden van een schijnhuwelijk of schijnrelatie pas ontstaat na inwilliging van de aanvraag, dan is eveneens nader onderzoek mogelijk. De beslisser kan zelf gaan horen of de AVIM kan onderzoek doen door middel van een adrescontrole en/of een gehoor.

7. Onderzoek door de AVIM

Een onderzoek door de AVIM vindt bij voorkeur plaats voorafgaand aan de inwilliging van een verblijfsvergunning. Lukt dat niet, dan bij voorkeur binnen een half jaar ná verlening van de verblijfsvergunning.

De beslisser dient voor het opstarten van een onderzoek door de AVIM het format 'onderzoeksverzoek' op te stellen. De laatste versie van het format is te genereren in INDiGO na opvoeren van een zaak Melding (fraude- en handhavingssignaal) via BS025 of te verkrijgen via de handhavingescoördinator.

De handhavingescoördinator draagt zorg voor de verzending van het onderzoeksverzoek naar de AVIM, via het Informatie Knooppunt (IKP).

Let op: Wordt de AVIM verzocht om onderzoek te doen terwijl er geen procedure openstaat, dan dient de beslisser via het DRV een intrekkingprocedure op te laten voeren, zodat de zaak niet buiten beeld raakt.

7.1 De onderzoeksresultaten komen terug

Op grond van de huidige stand van jurisprudentie moet uit een proces-verbaal (PV) van AVIM naar aanleiding van een adrescontrole in ieder geval blijken dat:

- De verbalisant zich heeft gelegitimeerd;
- De verbalisant heeft uitgelegd wat het doel is van het bezoek; en
- Er toestemming is gegeven om de woning te betreden.

Als niet wordt meegewerkt aan een adrescontrole moet, om het PV tegen de vreemdeling te kunnen gebruiken, uit het PV blijken dat door de verbalisant is uitgelegd wat de gevolgen kunnen zijn van niet meewerken. Indien dit niet blijkt uit het PV wordt geadviseerd om indien mogelijk nader onderzoek te doen alvorens over te gaan tot afwijzing of intrekking.

• Als het onderzoek door de AVIM genoeg informatie oplevert voor de conclusie dat tussen de vreemdeling en de referent geen sprake (meer) is van een duurzame en exclusieve relatie dan wel sprake is van een schijnrelatie of schijnhuwelijk dan kan de verleende vergunning (met terugwerkende kracht) worden ingetrokken, bij voorkeur na het uitbrengen van een voornemen. De beslisser draagt zorg voor de intrekking en sluit de intrekkingprocedure af met 'intrekken vvr'.

In geval de onderzoeksresultaten hiertoe aanleiding geven, doet de handhavingescoördinator in samenwerking met de beslisser aangifte.

• Mocht uit het onderzoek van de AVIM blijken dat er wel sprake is van een duurzame, exclusieve en oprechte relatie of van een oprecht huwelijk tussen de vreemdeling en de referent dan wordt in een minuut gemotiveerd toegelicht waarom het onderzoek niet tot intrekking heeft geleid. De intrekkingprocedure wordt afgesloten met 'niet intrekken'.

• Ook is mogelijk dat de resultaten van het onderzoek van de AVIM de eerdere vermoedens over het bestaan van een schijnconstructie bevestigen maar onvoldoende bewijs leveren om de aanvraag gemotiveerd op die grond af te wijzen. In dat geval wordt in een minuut gemotiveerd toegelicht waarom het onderzoek niet tot intrekking heeft geleid. De intrekkingprocedure wordt afgesloten met 'niet intrekken'.

8. Fraude- en handhavingssignalen

Zie voor het melden en verwerken van fraude- en handhavingssignalen WI 2017/1 (DV) 'Melden en afhandelen fraude- en handhavingssignalen in Indigo' en de Bijlage bij WI 2017/1 (DV).

9. Registratie

De handhavingescoördinator registreert:

- alle onderzoeken die worden gestart;
- de resultaten van het onderzoek;
- de vreemdelingrechtelijke en strafrechtelijke consequenties van het onderzoeksresultaat.

10. Afstemming

De werkinstructie is afgestemd met (de handhavingscoördinatoren van) RVN en met JZ.